JOCURI DISTRACTIVE

CIFRE ÎN STEA

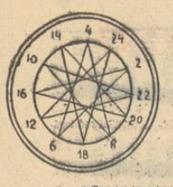

Pe marginea stelei au fost înscrise numerele 2,4,6,8,10, 12,14,16,18,20,22,24. Mutați numerele astfel încît fiecare pereche de numere să dea o sumă egală cu perechea vecină.

CÎTE COMBINAȚII SÎNT POSIBILE ?

Cineva, pasionat al jocurilor distractive, l-a rugat pe un prieten să-i dea răspuns la următoarea întrebare :

De cîte ori e posibil să schimbi literele alfabetului între ele ? Adică cîte combinații sînt posibile ?

SE POATE ?

Pe o masă de șah două pătrate sînt însemnate cu literele A și Z. Problema este următoarea : Duceți un pion de la A la Z trecînd numai în linie dreaptă (nu în diagonal) prin toate pătratele dar numai cîte o singură dată prin fiecare. Vi se pare ușor ?

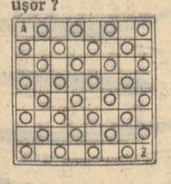

CIFRA 7

Cifra 7 are însușiri deosebite așa cum reiese din tabloul de mai jos :

15.873 × 7 = 111.111
31.746 × 7 = 222.222
47.619 × 7 = 333.333
63.492 × 7 = 444.444
79.365 × 7 = 555.555
95.238 × 7 = 666.666
111.111 × 7 = 777.777
126.984 × 7 = 888.888
142.857 × 7 = 999.999

Nici o altă cifră nu poate da rezultate asemănătoare.

CĂRĂRI

Desenul alăturat vă prezintă un scuar în miniatură. Vă invităm să vă gîndiți cîte posibilități sînt de a trece pe toate cărările plecînd de la stînga la dreapta (pe direcția săgeții) fără a trece **de două ori pe același drum.**

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 211

CUB DIN SÎRMĂ

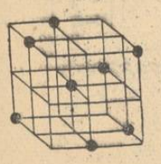

CÎTE POSIBILITĂȚI ?

3 ori cu 1,2,3,4; 6 ori cu 1,2,5,6, ; 28 ori cu 1,2,3,5 sau 1,2,3,7, sau 1,5,6,7, sau 3,5,6,7; 14 ori cu 1,2,3,6, sau 2,5, 6,7; 14 ori cu 1,2,6, 7, sau 2,3,5,6 sau 1, 5,6,10 sau 2,5,6,9. În total 65 de posibilități.

TRIUNGHIUL

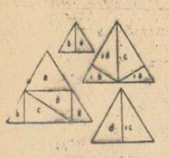

PUNCTE

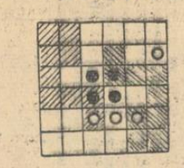

NELL COBAR

SÎMBĂTĂ, SPRE PRÎNZ

— Mai așteptați o clipă, să rezolvăm problemele ridicate de dumnealui și pe urmă intrați și dv.

GH. CHIRIAC

— Hai să ne cumpărăm un televizor
— Lasă, după ce ne certăm cu vecinii...

T. PALL

— Mai aveți din cinul acela roșu ? Că necastă-mea crea să pună niște gogoșari în oțet...

RIK AUERBACH

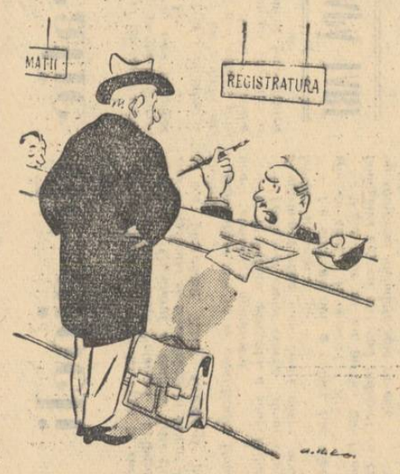

— Ași putea să știu decе sînteți atît de nervos ?
— Informațiile, la ghișeul alăturat !...

E. ARNO

— Acum pot să văd și eu meciul în liniște...

FRED GHENADESCU

ABUNDENȚĂ

— Jos sînt conservele de mazăre, deasupra dovlecei, în dreapta compoturile...
— Și în dulap ?
— Bărbatu-meu !

V. VASILIU

— Alo ? Cooperativa „Instalatorul" ? Dați-mi cota apelor !...

V. TIMOC

— De fapt eu ți-am cerut o coafură modernă... complicată !

MATTY ASLAN

— Dragă, asta e o prăjitură făcută după o rețetă nouă. Te rog gust-o și spune-mi și mie cum e...

S. NOVAC

SCULPTORUL DISTRAT

— Ce faci, maestre ? Eu sînt modelul !

A. ANDRONIC

— Bine, ospătar, așa arată o porție de creier ?
— Ce să-i faci, tovarășe, ăsta-i creierul meu !...

Cererea unei pălării

Dragă redacție,

Subsemnata îndurerată, de profesie pălărie, domiciliată pe un cap al cărui proces intelectual este în raport invers proporțional cu părul, care poate fi invidiat cu ușurință de orice oaie merinos, vin prin prezenta pentru a vă aduce la cunoștință următoarea situație care-mi cațică pe nervi și-mi strîmbă borul ; desigur nu este o noutate faptul că una din cele mai plăcute distracții pentru tineret o constituie reuniunea tovărășească sau matineul dansant. Înțeleg perfect acest lucru și-n principiu nu sînt cu nimic împotrivă-i. Un singur lucru nu-l înțeleg : cu ce-am păcătuit eu și suratele mele (basca, șapca și căciula) ca să fim maltratate în asemenea ocazii ca într-un veritabil pat al lui Procust ? Fiindcă bănuiesc că ai făcut ochii mari și nu înțelegi aluzia cu maltratarea, o să-mi permit să te familiarizez cu unele amănunte. În asemenea ocaziuni în loc să stau agățată cum se cade într-un cuier și să privesc cu plăcere perechile, înlănțuite-n - vîrtejul dansului, sînt întotdeauna obligată să stau pe un cap, care parcă a făcut contract pe tot timpul dansului cu un cutremur de gradul zece care-mi periclitează echilibrul și de multe ori mă forțează să-mi fring borul în picioarele dansatorilor sau să-mi jupoi epiderma căptușelii. Nenorocirile însă nu se sfîrșesc aici. În timpul unui „mambo" cînd executam cu o precizie de maestru al sportului un triplu-salt perpetuat pe nas, creștet și ceafă, un dansator „inspirat" a lansat cu multă dibăcie un muc de țigară care s-a oprit pe borul meu. Mucul de țigară dovedind că nu e cu nimic mai prejos decît mine în materie de ritm, a început să țopăie de-i ieșea fumul pe nas, pe toată suprafața calotei, fără să neglijeze nici borul pe care a făcut un veritabil tur de învingător olimpic. Dacă nu țîșnea de undeva o gură de bere să transforme într-un fistil țopăitala obraznicului muc de țigară, eram pierdută. După această tărășenie căpătai foarte multă asemănare cu o strecurătoare de calitate inferioară. Adaugă la toate acestea faptul că din cauza căldurii sufocante și a transpirației mă scofîlcesc ca o smochină (cu singura deosebire că smochina poate fi mîncată far eu miros a fum de țigară ca o babă care trăiește din poker) și vei avea un fabulos aproape fidel al nenorocirilor. De aceea, dragă redacție, după ce am stat cu borul în apă rece și mi s-a urcat mintea la calotă m-am gîndit în felul următor : ținînd seama de faptul că deși nu sînt un caz tipic, n-ar fi bine să se dea o dispoziție ca să nu se mai danseze cu capul acoperit, măcar în sălile de dans ? Dacă s-ar putea rezolva acest lucru, mie și suratelor mele ne-ai face un foarte mare serviciu și ne-ai scuti de multe neplăceri.

Cu multă speranță
O PĂLĂRIE DIN PETRU GRI CU GĂURI
Pt. conf. Ciupi RĂDULESCU

SAH

Noi grupe din cadrul „Cupei Magazin" ediția a III-a

Publicăm mai jos componența a noi grupe din cadrul celei de-a III-a ediții a „Cupei Magazin". Anunțăm pe această cale pe participanți că din motive tehnice startul competiției se amînă pentru 10 noiembrie 1961.

GRUPA 13. **Hang Eugen**, (Cluj), **Munteanu Ștefan** (Ulmeni), **Iscru Nicolae** (Galicea), **Bodea Mircea** (Cîmpulung Moldovenesc), **Stănculescu I. Gh.** (București), **Moarcăș Nicolae** (Brașov), **Victor Ardeleanu** (București), **Dumitriu Alex.** (Galați), **Dorga Iosif** (Miercurea Ciuc), Arbitru : **Romeo Nestianu** (Medgidia)

GRUPA 14. **Karcher Franz** (Constanța), **Virgil Constantinescu** (Fierbinții de Jos), **Aliman Emil** (Gura Humorului), **Tinică Costică** (București), **Gălbează Vasile** (Buhuși), **Alexiu Virgiliu** (Craiova), **Diaconu Viorel** (Petroșani), **I. Nicolescu** (București), **Bondar Nicolae** (Tr. Măgurele). Arbitru : **Stoian Ion** (Năsăud).

GRUPA 15. **Erhan Dumitru** (Cîmpulung Moldovenesc), **Stănica I. Victor** (București), **Coman Vasile** (Dichiseni), **Văleanu Mihai** (București), **Sindelaru Mirea** (București), **Ioan Mircea** (Galați), **Munteanu Gigel** (Vaslui), **Cristian Cernea** (Tîrgoviște), **Filip Emil** (Tăutii de Sus). Arbitru : **Stoian Ion** (Năsăud).

GRUPA 16. **Grigoriu P. Adrian** (București), **Radu Ion** (București), **Ifrim Viorel** (București), **Marin Andrei** (Dichiseni), **Fraitag Radu** (Suceava), **Aldea Pamfil** (Sasca Montană), **Moroșanu Liviu** (Onești), **Ciobanu O.** (Focșani), **Iliuță Eugen** (Baia Mare). Arbitru : **Sandu Eugenia** (București).

GRUPA 17. **Octavian Stănescu** (București), **I. Văleanu** (București), **Mitric Aurel** (București), **Baltig Nistor** (Burdujeni) **Vasiliu Alex.** (Constanța), **Herman Edvard** (Făgăraș), **Săvescu M. Gh.** (Păunești), **Diță N. Ștefan** (Cluj), **Babic Vladimir** (Adjud). Arbitru : **Sandu Eugenia** (București).

GRUPA 18. **Doțe Nicolae** (București), **Al. Demetrescu** (București), **Petrișor Ionel** (București), **Pantea Constantin** (București), **Nicolae Ștefănescu** (București), **Mănescu P. Dumitru** (București), **Mirea Oprea** (București), **Ruse Constantin** (București), **Garabet Petre** (București). Arbitru : **Nestor Dan** (București).

GRUPA 19. **Constantin Gheorghiu** (București), **Țăranu Constantin** (Cîmpulung Moldovenesc), **Arz Klaus** (Codlea), **Terschak Helmuth** (Mediaș), **Szabo Eugen** (Timișoara), **Jitariuc Constantin** (Sighișoara), **Solomon Iosif** (Bîrlad), **Alexandrovici Adolf** (Gura Humorului), **Ifrim Petru** (Onești). Arbitru : **Nestor Dan** (București).

La cererea a numeroși cititori, se prelungește pînă la 5 noiembrie termenul de trimitere a soluțiilor la Concursul popular de dezlegări de probleme de șah organizat de „Magazin" și dotat cu premii.

București — Budapesta 3-2

În meciul prin corespondență la 20 de table dintre reprezentativele București și Budapesta, echipa Capitalei noastre a preluat conducerea cu 3-2 prin frumoasa victorie obținută de Gh. Rotaru la Jozsef Vandorffy.

Iată mai jos această partidă (jucătorul bucureștean a jucat cu albele),

1. e4, c5	15. Dc3, a5
2. Cf3, d6	16. Nd3, a4
3. d4, c : d4	17. Thf1, Cg6
4. C : d4, Cf6	18. Tde1, Na6
5. Cc3, Ca6	19. N : a6, T : a6
6. Ng5, e6	20. h4 !, C : h4
7. f4, Dc7	21. Dh3, Cg6
8. Df3, Ce6	22. Cf6+, g : f6
9. 0-0-0, Ne7	23. g : f6, Rh8
10. C : c6, b : c6	24. Te4 !!, Da5
11. e5, d : e5	25. Dh6, Tg8
12. f : e5, Cd5	26. Tg4, a3
13. N : e7, C : e7	27. D:h7+ și
14. Ce4, 0-0	negrul cedează

Problema Nr 2

Al. Boarnă
Timișoara
Inedită

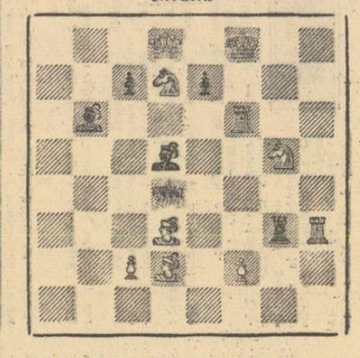

Albul joacă și dă mat în 2 mutări.

Soluția în numărul viitor.

— Soluția problemei nr. 1 (Gh. Gosman) 1.Nf3 ! cu amenințarea 2.N:g4 mat. Cîteva din apărările negrului : 1...d6 (deschide linia nebunului din c8) 2.Cc6 mat; 1...h3 2.T:h3 mat. Problema conține tema Chernet, propusă la campionatul R.P.R. pe anul 1961. De remarcat cursa 1.Nh3 ? cu aceeași amenințare 2.N:h4 mat, zădărnicită însă de apărarea 1... h4 !

Din scrisorile cititorilor

● *„Cu toate că sînt posesorul a trei diplome la Spartachiade, nu am nici o categorie de joc. În orașul nostru, la Dej, nu s-a ținut de multă vreme un concurs la care să se acorde și astfel de categorii"* — (M. Tănase).

● *„Mă înscriu la „CUPA MAGAZIN" pentrucă vreau să joc cu parteneriimei tari, să-mi întăresc pregătirea șahistă. La noi, la Cugir, activitatea șahistă e foarte redusă.* (I. Zaharia).

● *„Am luat parte la un concurs de clasificare pentru categoria a III-a. Am realizat punctele necesare dar categoria nu mi s-a dat. Cred că comisia raională de șah nu-și dă interesul să promoveze pe tinerii jucători"* (M. Perieteanu-Rîmnicu Sărat).

● *„Echipa noastră „Recolta—Bisoca" concurează și în „CUPA SATELOR" la șah prin corespondență și avem șanse de calificare în finală".* (Nichitele Pamfel, comuna Săvulești, raionul Buzău).

● *„N-am clasificare șahistă căci pe la noi nu s-au prea ținut concursuri feminine"* (Venera Diaconu, Roșiorii de Vede).

REBUS magazin

Parada sporturilor

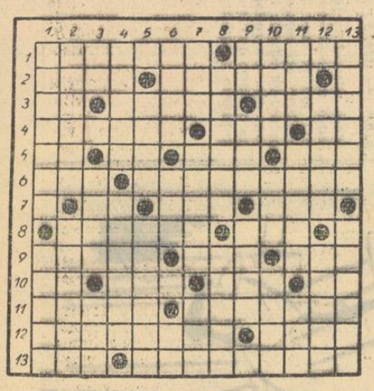

ORIZONTAL : 1) Luptătorul romîn care la Yokohama a dovedit că este cel mai bun din lume — Alergare pe șosea, pe stadion sau la hipodrom ; 2) Sport practicat în apă — Situată la coada clasamentului ; 3) Parte dintr-un cadru ! — Se desfășoară în orice întrecere sportivă — În mîna vînătorului sportiv ; 4) Elemente de perspectivă în sport — Refren popular... în alergări ! — Unit ! ; 5) În colț ! — Toma Costică — L-au cucerit cosmonauții sovietici, realizînd excepționale performanțe sportive — Oraș în Siria ; 6) Tinut în nordul țării noastre — Duce lupta cu... secundele ! ; 7) Cam... pe margini ! — Scoase din bazin — Rudă cu... prăjina ! ; 8) Țintă la fotbal, handbal și hochei — Gospodărie agricolă de stat ; 9) Probă de gimnastică — Sport la care Ion Dumitrescu a cucerit un titlu olimpic la Roma — Capabil ; 10) Cal — Echipă de fotbal din categoria A — De abia o așteaptă schiorii ! — Una și una ! 11) Gol !! — Are datoria să marcheze ! 12) Agerime — Lubrefiant necesar la motocicliste ; 13) Ambalaj... sportiv ! — Portarul, fundașii și stoperul...

VERTICAL : Combinație de probe, la schi — Domină cu autoritate înălțimile în atletismul mondial feminin ; 2) Unealta pescarului sportiv — Mica... emerită, campioană mondială de tenis de masă, la dublu ; 3) În slalom ! — Reflectă eficacitatea în fața porții... — Motiv de dispută,.. pe gheață ! ; 4) Sare gardurile sau aruncă sulița — Între pumnii boxerului și corpul adversarului, în ring ; 5) Verbul... alpiniștilor ! — O lovitură în bară... sau în brațele portarului ! ; 6) Trofee cîștigate în întreceri sportive — Pămînt — Ape ; 7) O voce... din înălțime ! — Abandonat — Trece prin urechile acului ; 8) Ținte mobile pentru trăgători — Nici centru, nici extremă ; 9) Start... ciclist ! Unitatea de măsură a energiei — Categoria... tuturor categoriilor, la box, lupte și haltere ; 10) Trebuie ferit de contactul cu... salteaua ! — Mediu pentru canotaj — Ascuțit ; 11) La distanțe mari — Verb cu... ațaș !! — Introducere la telefon ; 12) Copii !! — Coș !! ; 13) Sport de bunăvoie — Obiective în calea... Rapidului !

Ion PASCAL

În magazine

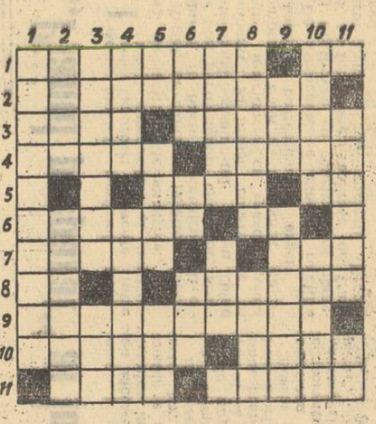

ORIZONTAL : 1) Cel de mostre ne arată azi ce vom găsi în magazine mîine — Nota de pe firmă 2) În-cerc-A (nu-i monoverb !) 3) Plată fragmentată la unele magazine — Cuprinde toate magazinele 4) Cartea de vizită a magazinului (pl.) — Verb în temă 5) Cinstit — La „Alimentara" 6) Articol de... sezon — Adrian Danielescu 7) A expune marfa — Zahăr fără lanț ! 8) În galantare, dar nu și în vitrine ! — Vizitează magazinele cu cadouri pentru tinerii căsătoriți ! 9) Verbul trecerii în revistă ! 10) Mișcare patriotică grecească din secolul trecut — Precis, exact ! 11) Pom fructifer — Își face cumpărăturile la farmacie...

VERTICAL : 1) Magazin cu miros plăcut 2) Pompă — Cum trebuie să fie o vînzătoare față de o clientă 3) Prolog la magazin — Titlu în vechime 4) Omanul, de pildă — Jurnalul acestui doctor este un document zdrobitor la adresa stării sanitare a țării sub regimurile trecute 5) În prăvălie — Nume feminin — A începeput să ningă 6) Poftă de joc la copii — Dînșii — Este, dar... la sfîrșit 7) Alandala — Șarpe uriaș... 8) ...și alt uriaș (nu șarpe !) — Cu Rom în față, mai multe magazine ; cu Rom după, magazin de artizanat 9) Animal polar — Un cunoscut vînzător de păsări... 10) Verb care se practică la 11 vertical după o vizită la 1 vertical ! — Alimentare la forma scurtă ! 11) În orice Magazin... în pagina a IV-a (pl.) — În cofetărie.

N. CORNEA

Poșta redacției

TITI BERARU, comuna Birzova nr. 44, raionul Lipova, regiunea Banat : Reținem propunerile dv. În legătură cu partiturile de muzică ușoară, de dans și distractivă, adresați-vă Editurii Muzicale București, str. Lipscani nr. 20. V-am publicat și adresa pentru a face schimb de vederi.

V. V. Boldești, raionul Ploiești : La vîrsta dv. puteți urma și o altă facultate. Mai înainte interesați-vă la Ministerul Învățămîntului și Culturii dacă nu puteți da o diferență, pentru a vă putea califica în alt domeniu.

EUGENIA RUSSU, str. Căpitan Demetriade Gh. nr. 11, raionul Stalin, București dorește să stabilească legături cu instructorii de pionieri din alte detașamente, pentru a face schimb de experiență în vederea organizării unor adunări cu tema **„Să ne cunoaștem patria".**

EMIL N. RĂCĂTĂU, Uzinele Chimice Turda : În legătură cu nedumeririle ce le aveți este bine să vă adresați uzinei „Electronica" din București, care vă va da toate informațiile de care aveți nevoie.

LUANA — București : În cadrul Facultății de Filologie din București a existat o secție de ziaristică, care nu mai primește înscrieri.

GAVRIL BOTA — Lupeni : Pentru a vă confecționa o discotecă pe placul dv. și la mărimea de care aveți nevoie, cel mai indicat lucru este să vă adresați unei cooperative de timplărie, care vă va satisface exigențele gusturi ce le aveți.

GH. MUȚA — comuna Sadova, raionul Segarcea : Președinții și secretarii comisiilor de împăciuire de pe lîngă sfaturile populare îndeplinesc o muncă obștească și nu sînt deci remunerați, ei fiind salariați la locul lor de muncă.

PETRE NARAMZOIU — Slatina : Ultimele statistici asupra populației orașelor, care vă interesează, sînt din 1957. Atunci New York-ul avea, cu suburbii 14 milioane locuitori, iar fără suburbii 7 milioane, Londra 8.270.000 cu suburbii, (3.273.000 fără) Tokio 8.472.000 cu suburbii (7.162.000 fără).

ECATERINA BOLDISZAR — Reșița : Puteți obliga, prin tribunal, pe tatăl copilului să-i dea pensie alimentară pînă la majorat, iar dacă urmează studii superioare, pînă le termină. De asemenea tatăl este obligat să restituie alocația de stat primită pentru copii pe întreaga perioadă anterioară. Aceste obligații le are chiar dacă nu este desfăcută căsătoria. Cît privește taxa de divort, toi tribunalul hotărăște cuantumul.

MIRCEA GORUN — Rădăuți : Întîmplarea ce ne-o povestiți în „Poezia naturii" este cunoscută, așa că nu credem că poate fi publicată. Probabil că dv. ca și noi ați întîlnit-o în aceeași revistă și o dată cu noi și numeroși alți cititori. Căutați să puneți la dispoziție cititorilor lucruri originale, lucruri pe care le vom însera cu plăcere.

A GRAMA — București : „Sorinel" este un „domnu Goe" în persoană Și unul și altul merg în tren și unul și altul sînt la fel de răsfățați, de prost crescuți. Această ieftină asemănare din toate punctele de vedere face ca valoarea materialului ce l-ați scris să scadă. Încercați și alte subiecte.

Sosele betonate din... nisip și lut

Afirmația că s-ar putea construi o șosea modernă și rezistentă din nisip și lut apare fantezistă. Și totuși, în Uniunea Sovietică un asemenea procedeu a fost elaborat și este folosit pentru dezvoltarea rețelei transporturilor rutiere.

Cum se procedează ?

Nisipul și lutul sînt mărunțite, umezite și amestecate cu o emulsie de păcură. Particulele de mineral se acoperă cu o peliculă de păcură și după uscare, masa obținută este la fel de impermeabilă și de solidă ca betonul-asfalt, rezistînd la o presiune de 50-60 kg. pe cm.².

Acum, cînd cunoaștem secretul materiei prime pentru noile șosele să vedem cum se construiesc.

Pămîntul este arat și mărunțit pînă la o adîncime de 15—20 cm. Apoi, o stropitoare specială autopropulsată răspîndește emulsia de păcură astfel încît ea să reprezinte 7 pînă la 9 procente din greutatea solului. Cu ajutorul unei freze, masa răscolită este amestecată în repetate rînduri și apoi uscată. După profilarea viitoarei șosele, intră în acțiune compresoarele. Ultima operație este finisarea suprafeței.

Construcția unei asemenea șosele este deosebit de economică iar durata execuției infinit mai scurtă decît la căile de comunicație acoperite cu asfalt.

Dezlegările jocurilor publicate în numărul trecut

Urme

ORIZONTAL : Ultimi — Așadar — R — Nea — Eminescu — Ma — Succesori — L — Așa — Ruină — ASIT — Semn — Ă — Trăit — E — Impresii — Meair — Er — Fum — Mur — Ni — Pneu — Rimă — Ergo — Ain — Literă — Oră — S — Tie — Alt — Iar — Înapoi — Cirtiță.

La culesul viei

ORIZONTAL : Aman — Stafidă — Ravac — Enolog — Anemică — Rosu — Ca — Irisi — Tar — I — M — Cocea — Ri — Balet — Rum — D — Butii — Neruda — Oțet — Decise — Da — Rouă — Ucaz — Esua — L — N — Aib — Gin — Accentua — A — Tămîios — Lt.

Aviz important

pentru
posesorii de motociclete, motorete, scutere

COOPERATIVA METALO-CASNICA, a organizat următoarele centre pentru efectuarea reparațiilor generale la motociclete, motorete, scutere :

1. — Str. Buzești nr. 78. Telefon 15.18.58
2. — Șos. Giurgiului 178. Telefon 56 05.66
3. — Str. Sf. Gheorghe Nou 11. Telefon 15.64.50
4. — Str. Hristo Botev 16
5. — Șos. Ștefan cel Mare 12

Unitățile sînt utilate pentru executarea de reparații anvelope, reglaje carburatoare, aprindere, cutii de viteze, instalații electrice

Stații de încărcat și format acumulatori
Alezaje cilindri — tapițerie

Unitățile sînt deservite de cadre de înaltă calificare

SE GARANTEAZĂ CALITATEA EXECUȚIEI

VIZITAȚI EXPOZIȚIA FABRICII

Tungsram

BUDAPESTA

Lămpi de radio, transistori, termistori, diode de germaniu etc.

Deschis între 30 octombrie—6 noiembrie a.c. în localul Expoziției Permanente de Mostre a Camerei de Comerț a R. P. Ungare, București, str. Batiștei Nr. 33.

Vizitarea zilnic între orele 17—20.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

CALEIDOSCOP

Ospătari cu vocație de ciocli

Noi eram bine dispuși, restaurantul era simpatic, orchestre în formă. Numai ospătarul...

Ospătarul stătea rezemat de o coloană, privindu-și unghiile cu aerul unui armator care și-a ingropat în valuri întreaga sa flotă. La un sfert de oră de la instalarea noastră la masă, a scuturat fatalist din ger-vet, ca și cum și-ar fi spus : „Ducă-se și transatlanticul !" și s-a apropiat de noi.

— Ce ne mai dai de mincare ? I-a întrebat încă vesel Mihai.

Dacă am fi solicitat cremă de ghete ghidului de la Muzeul de artă, acesta nu ar fi arătat o surpriză mai mihnită. Ospătarul a oftat, ridicînd ochii spre cer.

— Mici, mușchi de vacă, vestită de porc, vrăbioare, a declamat el, cu tragismul cuiva care își face bilanțul deceselor în familie (vrăbioarele părcau să-l doară deosebit de mult de parcă le-ar fi tăiat din propria-i carne).

— Micii sînt prospeți ? a întrebat Lia.

— Parcă dumneavoastră nu știți cum sînt micii ! ne-a răspuns el cu un ton lugubru, care subînțelegea : parcă dumneavoastră nu știți cîți oameni s-au intoxicat de pe urma micilor noștri !

Am renunțat la mici și la vrăbioare și am comandat fiecare, cîte un mușchi de vacă. Ospătarul a înălțat din umeri, privindu-ne compătimitor. Adică : treaba dumneavoastră, dar eu nu-mi iau nici o răspundere. Singurul moment bun pentru el a fost atunci cînd am cerut cu bere Bucureșți. Ospătarul s-a luminat la față și ceva — ceva, care pe altă figură s-ar fi putut numi zîmbet, i-a fluturat în colțurile buzelor :

Bere Bucureșți, a spus el cu o adîncă satisfacție, nu mai avem.

Dar bucuria i-a pierit în clipa în care am convenit să luăm Feteească. Feteească se găsea. Ospătarul a înclinat trist din cap — așa cum se condolează în tăcere — și s-a îndepărtat încet, tîrîndu-și picioarele.

Buna dispoziție ni se volatilizase. Domnea o atmosferă apăsătoare.

— O fi bolnav, săracul ! a spus Mihai.

— Poate i-a murit cineva de-aproape, a murmurat soția mea. N-ați văzut, avea lacrimi în ochi...

— I-e milă de noi, a opinat Lia. Cine știe de cînd o fi carnea !

— De-am spus să nu intrăm aici ! am bodogănit cu, cu atît mai indignat cu cît nu spusesem niciodată una ca asta.

Altceva n-am mai vorbit. Discuza cinta cu sentiment : „Mai am un singur dor".

Să măăă lăsați să moor
La marginea mării...

Noi stăteam posomoriți, în așteptarea destinului.

Într-un tîrziu, ospătarul și-a făcut apariția. Tinea farfurile cu vîrful degetelor, ca și cum pe ele s-ar fi găsit nu mușchi de vacă, ci cultura de bacilli holerici. După ce ne-a servit, a suspinat zgomotos și s-a dus iar lîngă coloana lui, de unde și-a pironit ochii asupra noastră, cu o morbidă curiozitate. Așa trebuie să fi arătat Cezar Borgia, după ce-și trata musafirii cu suc de mătrăgună.

Ne-am uitat nedumeriți unii la alții. Mihai, cel mai curajos dintre noi, și-a tăiat o bucățică și a încput s-o mestece. Dar, sub privirea grea a ospătarului, n-a fost în stare s-o înghită și a scos-o rușinat din gură, așezînd-o discret pe marginea farfuriei. Am răsuflat ușurați cu toții și am ciocnit un pahar cu sifon.

La plată, ospătarul era atît de cufundat în reflexiuni dureroase, încît a uitat să ne dea restul. Pe nici unul din noi nu l-a lăsat inima să-i atragă atenția. Ne-am ridicat și am plecat în vîrful picioarelor. Orchestra cînta uvertura la „Orfeu în iad".

...De-abia după ce am părăsit restaurantul, ne-a apucat jalea după mușchiurile neîmbucate și ni s-a făcut o foame cîinească. Ne-am dus la autodestulire.

Acolo nu sînt ospătari cu vocație de ciocli.

Nicolae MINEI

PORTRETE ÎN APĂ TARE

COLABOREAZĂ CITITORII

Tomi-ursulețul spălător - în intimitate...

Îl cunoașteți ? E Tomi, în intimitate — Tomiță, domiciliat în grădina zoologică de la Băneasa. Dumnealui e raton, adică ursuleț spălător. Porecla i se trage de la spumosul obicei de a spăla alimentele, mai ales fructele, înainte de a le mînca. Tomiță, al nostru, deși nu are decît doi anișori, e ditai tată de familie. Gurile rele spun că soața, simpatica Betty, ar fi mai în vîrstă, dar ce să-i faci — nu prea ai de unde alege !

Anul acesta, familia ratonilor a sporit. Evenimentul fericit și rar pe meleagurile noastre s-a produs la 15 mai, cînd au văzut lumina zilei micuții Pick, Eggie și suricara lor, Nora. Iată-o pe atentă și bună lor îngrijitoare, Petra Comșa, devenită nașă. De altfel nu e prima dată și adeseori fantezia ei este pusă la grea încercare.

La început, Betty nu-l lăsa pe Tomiță să-și giugiulească odraslele, ba-l repezea destul de urît cînd dădea să se apropie. Mai apoi s-a îmbunat și acum, în această familie domnește armonie deplină. Copilașii, ca orice copilași, se dau în vînt după dulciuri, care nu displac de altfel nici părinților lor. Meniul se compune, în general, din legume, pești, melciori, ouă (vai ce le plac !), fructe, de preferință struguri.

Ursuleții sînt foarte blînzi și prietenoși. Răspund la chemarea îngrijitoarei și mănîncă din mîna ei. Petra Comșa îi iubește pe toți, pare-mi-se însă că cel mai mult ține la „Tomiță al ei". Dar sst ! să nu ne audă Betty...

— Eleonora MIRCEA
București

Tomi și îngrijitoarea lui

Familia lui Tomi în plenul ei

Iată-l și pe Eggie, „domnișorul" familiei

LETOPISEȚ

O OPERAȚIE DE ESTETICĂ FACIALĂ ÎN VEACUL XVII

Cronicarul Ioan Neculce, în opera sa **„O samă de cuvinte"**, **ce sînt auzite din om în om, de oameni vechi și bătrîni și în letopisețe nu sunt scrise"**, la art. 41, ne povestește următoarele, în savurosul său grai arhaic :

„Era un boer Nicolai Milescu Spătarul, de la Vasluiu de moșia lui, prea învățat și cărturar. Și știa multe limbi : elinește, slavonește, grecește și turcește și era mîndru și bogat și ămbla cu povodnici (cai aleși de călărie, n.a.) înainte domnești, cu buzdugane și cu palușe, cu stîlpi, tot sîrmă la cai, și lui Ștefăniță Vodă (1659—1661, fiul lui Vasile Lupu) îi era prea drag și-l ținea prea bine, și tot la masă-l punea și se giuca în cărți cu dînsul și la sfaturi, că era atunce grămătic la dînsul.

„Iară cînd a fost odată, nu s-a săturat de bine și de cinstea lui Ștefăniță Vodă, ce a șezut și a scris niște cărți viclene și le-a pus într-un băț sfredelit și le-a trimis la Constantin Vodă cel Bătrîn Basarab, în Țara Leșească, ca să rădice de acolo cu oști, să vie să scoată pre Ștefăniță Vodă din domnie.

„Iară Constantin Vodă nu au vrut să se apuce de acele lucruri ce-i scria, ce s-a sculat și a trimis bățul acel sfredelit, cu cărți cu tot, înapoi la Ștefăniță Vodă de le-a dat. Deci, Ștefăniță Vodă, cum au văzut bățul cu cărțile, s-a prea miniat și l-a adus pe acel Nicolai Milescu înaintea lui, în casa cea mică și a pus pe călău de i-a tăiat nasul ; scoțînd Ștefăniță Vodă în grabă hangerul lui din brîu, a dat de i-a tăiat călăul nasul și nu a vrut să-l lase pe călău să-i taie nasul cu cuțitul lui, ci cu hangerul lui Ștefăniță Vodă i-a tăiat nasul.

„După aceia Nicolai Cîrnul a fugit în Țara Nemțească și a găsit acolo un doftor de-i tot slobozia singele din obraz și-l boția la nas și așa din zi în zi, singele se închega de i-a crescut nasul la loc, de s-a tămăduit.

„Iară cînd a venit aici în țară, la domnia lui Ilie Vodă (1666—1668) numai de abia s-a fost cunoscut nasul că-i tătiat".

„Zborul" din Cîmpulung — o tradiție care se înnoiește

Despre tîrgul care se ține în fiecare an la Cîmpulung — cea mai veche capitală a Țării Românești — muscelenii — și nu numai ei, vorbesc întotdeauna cu mîndrie. „Să veniți la noi dacă vreți să vedeți o tradițională manifestare, cum nu sînt multe în țară de acest fel". Într-adevăr, tîrgul sau zborul din Cîmpulung, cum i se spunea pe vremuri, a rămas pînă în zilele noastre un punct de mare atracție pentru țăranii din satele învecinate istoricului oraș de la poalele Iezerului. Ba, în trecut, veneau aici, să se aprovizioneze cu diverse produse de care aveau nevoie, oameni din locuri mai îndepărtate, din spre Pitești, de pildă, sau de dincolo de munți, de la Brașov.

Cu secole în urmă, cînd domnitorul Matei Basarab a dat porunca să se construiască în jurul mînăstirii din oraș dughene speciale, în care negustorii să-și desfacă marfa, zborul avea un pronunțat caracter comercial. Orășenii localnici erau scutiți de plata diverselor taxe pentru vînzarea vitelor, a mierei, a cojoacelor sau a altor obiecte de uz casnic, lucrate în gospodăriile lor. Negustorii însă erau obligați să plătească sume însemnate pentru prăvălile închiriate și deseori se „jăluiau" domnitorului de prețurile mereu sporite ale marelui proprietar și exploatator care era mînăstirea. Cînd, într-un an, egumenul i-a oprit să-și repare prăvăliile stricate de vreme, cerîndu-le „anele proprii", aceștia s-au plîns cîrmuirii printr-o scrisoare care demasca, fără menajamente, adevăratele intenții ale călugărilor : „Cugetul acestei proprii îl cunoaștem prea bine, căci voiește ca noi să lăsăm acestea să se derepene și în urmă, prefăcîndu-le singurul mînăstirea să ne jefuiască și pe noi, precum vedem că face și altor străini".

Uneori, tîrgurile nu se țineau, deoarece bîntuiau în țară molimi ca ciuma sau holera, iar alte ori din cauza războiului. Între 1737 și 1771 — spun hrisoavele — zborul a fost suspendat din pricina turcilor, care se dedau la tot felul de abuzuri. În 1772, domnul țării, Mavrocordat, socotește că ei poate fi organizat, deoarece în urma războiului ruso-turc, „prin biruințele prea puternicei împărății, țara se află mîntuită și slobodă de mîinile turcilor". Cît despre țăranii care băteau cale lungă pentru a găsi aci de cumpărat unele lucruri trebuincioase, acestia se întorceau de multe ori acasă cu mîinile goale, din cauza speculei pe care o practicau negustorii avizi de bani.

Astăzi tîrgul acesta și-a schimbat și înfățișarea și semnificația. Îi vezi și astăzi pe țărani trecînd în grupuri podul de peste riul ce străbate orașul, în costumele lor populare de o rară frumusețe și, ca în zi de sărbătoare, fredonînd mulțime de cîntece. Numai că drumul acesta spre tîrg, oamenii nu-l mai străbat ca pe vremuri, pe jos sau în căruțe șchiopătînde, abia trase de cai străvezii. Autobuze elegante, moderne, multe fabricate în țară, opresc din jumătate în jumătate de oră în piața orașului, aducînd la tîrg țărani colectiviști de la zeci de kilometri depărtare. Au dispărut și dughenele cu mărfuri proaste și scumpe ale căutătorilor de „alișverișuri". Comerțul de stat și cel cooperatist au deschis aci gherete pline cu lucruri de tot felul și pentru toate gusturile.

Lui Ion Bădilă din Lerești — care și-a terminat tocmai casa nouă — îi trebuiau o lustră. I-a fost greu nu să o găsească, ci să se decidă asupra uneia, căci avea multe de ales. Moș Vasile Tonghioiu, din Nămăiești își mărită în curînd fata cea mică. Îi lipsea un serviciu de masă, din cele fine, să aibă ce să pună pe masă, cînd se va servi la nuntă. Și-a luat. Pe Petruț Velim, din Voinești, l-a tentat o bicicletă cu care nu văzuse la magazinul din sat. Poate un model mai nou, poate o culoare aparte, cine știe... Fapt este că și-a cumpărat-o aci, din banii strînși în ultima vreme. Altele decît în trecut sînt și cerințele cumpărătorilor. Deși din tîrg nu lipsesc fote și ii fesute în arnici, cum n-au pereche în strălucire, fetele preferă tergalul și nailonul, mai ușoare și mai comode.

Oamenii vin însă astăzi la tîrg nu numai să cumpere, ci să se distreze. Prin fața chioșcurilor cu plăcinele, turte dulci și sucuri de fructe, a nelipsitelor caruseluri cu triciclete și trăsurele lilipute, a tot felul de cortine în dosul cărora se ascund nebăniile surprinzătoare ale lumii nu contenește o clipă în cele mai bine de zece zile cît durează bîlciul.

O adevărată paradă a costumelor populare, desfășurată într-un cadru natural deosebit de pitoresc — aceasta este imaginea care surprinde în primul rînd ochiul vizitatorului tîrgului. O tradiție care se înnoiește odată cu viața nouă a celor care o păstrează și o prețuiesc — acesta este astăzi faimosul zbor din Cîmpulung.

C. DARIE

„INSPIRAȚIE". (La palatul pionierilor din Capitală, Dorinel, cel mai mic violonist, în fața statuii lui George Enescu)

Fotografia : prof. V. ORZA

PLECAREA ÎN VOIAJ

— Să-mi mai lași și mie un colțișor în valiza ta, iubitule !...

„Pianul preparat" al lui John Cage

Istoria muzicii confirmă strînsele raporturi existente între marii compozitori și constructorii de instrumente muzicale.

Astfel, se cunoaște legătura genialului J. S. Bach cu constructorii celor mai perfecționate clavecine, acordate după așa-numitul sistem „bine temperat". El însuși constructor al unui instrument cu coarde, „viola pomposa", Bach a colaborat de aproape la perfecționarea orgei.

De asemenea, se cunosc relațiile lui Beethoven cu constructorii pianelor perfecționate, realizate de francezul Evard și de englezul Broodwood.

Cînd marii compozitori amintiți au colaborat cu constructorii, cu tehnicienii și acusticienii vremii lor, ei au făcut-o pentru a impinge înainte tehnica instrumentelor muzicale și a marca o nouă etapă de dezvoltare a artei lor.

În goana lor după originalitate, unii compozitori contemporani din țările imperialiste vor cu tot dinadinsul să strice, și asta în numele unui pretins progres, ceea ce au realizat marii genii ale muzicii.

Acesta este cazul compozitorului american John Cage, fost elev al conservatoriului din Los Angeles, „descoperitorul", așa-zisului „pian preparat".

În ce constă însă „descoperirea" lui John Cage ? Numitul compozitor ia un pian sănătos și-i modifică sonoritatea și înălțimea sunetelor, cu ajutorul diferitelor materiale : hîrtie, șarton, cîlți, țpsos, bare de metal, pe care le montează pe corzi sau în cutia de rezonanță.

Rezultatul sonor este indescriptibil. „Pianul preparat" aminteșe cu greu de ceea ce a fost el atunci cînd John Cage îl lăsase în starea lui naturală.

În ultimii ani, John Cage a mai făcut o descoperire, pe care a denumit-o „formele aplicării hazardului în compoziția structurilor muzicale".

În fapt, sau mai simplu spus, aceasta înseamnă că în timp ce John Cage cîntă la „pianul preparat", un colaborator al său : apare cu niște ciocănele și cu alte diferite obiecte, cu care izbește capacul pianului, corzile și cutia de rezonanță, introducînd astfel „hazardul" în compoziția „structurilor muzicale".

Este de la sine înțeles că efectul unei atari muzici „preparate" este o imensă veselie amestecată cu indignare, o larmă de fluierături și vociferări, care pornește din rîndurile publicului.

A. H.

MAGAZIA DE GUNOI

de CAROLINA MARIA JESU

Autoarea este o negresă de 45 de ani „care locuiește, împreună cu cei trei copii ai săi într-o cocioabă mizerabilă : „magazia de gunoi" — una din mîile de „locuințe" care înconjoara metropola braziliana Sao Paolo.

Cartea sa, din care reproducem cîteva fragmente, constituie un revelator document uman și a înregistrat cel mai mare succes editorial în Brazilia, în 1960.

Uneori, cînd sînt plecată, vine sub fereastra mea și varsă lături peste copii, iar cînd mă întorc, găsesc patul murdar și copiii plîngînd. Femeia asta mă urăște. Pe urmă a venit și doamna Cecilia să-mi dojenească copiii. Atunci nu m-am mai ținut în frîu nici eu și i-am spus ce merita.

— Unele femei spun că știu să-și crească copiii, numai că mai au și copii prin lăcașuri.

A plecat numaidecît.

Femeile sînt pornite împotriva mea. Nu suferă că sînt nemăritată. Dar eu sînt mai fericită decît ele. Ele au bărbat, dar sînt nevotite să cerșească și trăiesc de azi pe mîine, datorită ajutoarelor date de asociațiile filantropice. Iar eu acasă, cînd pornesc să bată la toate ușile după pomană, eu stau liniștită în baraca mea, iar cînd bărbății pradă fumului și alcoolului, stărînd stîlpii hoților, eu dorm liniștită cu copiii mei. Nu le invidiez pe femeile măritate, care duc o viață mai grea decît sclavele indiene.

E trist să trăiești așa. Noroc că Jose Carlos îmi spune :

— Nu fi necăjită, măicuță. Cînd am să mă fac mare, am să-ți cumpăr o casă adevărată, de cărămidă.

M-am dus să string hîrtii și am lipsit un ceas. La întoarcere am văzut multă lume adunată pe malurile fluviului. Zăcea acolo un ins, poate că băluse prea mult, fapt este că oamenii din favela îi scoliseră buzunarele și-i rupseseră actele.

Acasă, dl. Hector, proprietarul, mă-a tăiat lumina. Eu mai trebuia să-mi spăl copiii și să-i culc. Am nevoie de bani ca să plătesc lumina. Așa e aici. Oamenii nu consumă lumină, dar de plătit, trebuie s-o plătească. Am ieșit și m-am dus să mai string puțină hîrtie. Am întîlnit o femeie care blestema mărîtișul. Am lăsat-o să vorbească, dar nu i-am spus nimic. Am umplut doi saci cu hîrtie și m-am întors acasă. Am încălzit mîncarea, am îmbucat ceva, pe urmă m-am culcat. Am adormit numaidecît.

19 IULIE. Azi e foarte cald.

Am vîndut cuiele și metalul strîns aseară. Am cîștigat 31 de cruzeiros. M-am simțit fericită. M-am întors acasă, am pregătit cina și în timp ce oala fierbea pe foc, am scris puțin. Le-am dat de mîncare copiilor, pe urmă am ieșit larăși să string hîrtii. Dar eram îngrijorată ca nu cumva vreuna din femeile vecine să-mi bată copiii.

În barăci, copiii plîng la 15 ani rămîn să doarmă cît poftesc. Pe urmă ies și-și povestesc ce-au mai făcut. Nu mucesc. Mucesc alții pentru ei. Mamele culeg fructele și legumele stricate rămase prin piețe și capetele de pește. La urma urmei, ca să-ți fii zilele, ori și ce e bun. Au stomacul de beton armat.

Cîte o dată, deschid radioul și dansez cu copiii sau imităm doi boxeri care se bat. Azi am cumpărat pentru ei marmeladă. Le-am dat cîte o felie de pîine cu marmeladă. M-au privit cu duioșie. Joao al meu mi-a spus :

— Ce bună e, mămico !

Cînd mulțimile rele de gură din favela intră în baracă, copiii dau cu pietre în ele. Zic că copiii mei sînt prost crescuți, dar eu le răspund :

— Copiii mei mă apără. Voi sînteți neștiutoare și nu puteți pricepe. Vreau să scriu o carte în care să povestesc tot ce se întîmplă în favela. Și tot ce-mi faceți voi. Voi, cu scenele voastre supărătoare, veți fi personajele cărții mele.

Silvia m-a rugat să nu-i pun numele în carte. Și a adăugat :

— Și tu ești o vagaboandă. Doar ai dormit și tu la azilul de noapte.

— Desigur. Cine doarme la azilul de noapte, e sărac.

— Nu știi să faci alîceva decît să stringi hîrtii.

— E drept, string hîrtii. Dar eu pot arăta cum trăiesc ! Trăiesc în favela. Dar vreau să fug de aici. Sper ca guvernanții să ia măsuri și să distrugă barăcile astea.

**Dincolo de noi, lîngă noi, se află o mare de gunoaie. Cînd mă uit la ea, mă gîndesc că acolo e casa mea. Și mă întreb dacă nu cumva sînt și eu un gunoi

75

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL V — Nr. 213 • Sîmbătă 4 noembrie 1961 • 8 pagini — 1,50 lei

BIBLIOTECA CENTRALA SIBIU

Zile istorice în ajun de sărbătoare

Corespondență telefonică din Moscova

Apropierea sărbătorii de 7 Noiembrie creează la Moscova, cu multe zile înainte, o atmosferă de plăcută agitație, de preocupare generală, fiecare locuitor al capitalei sovietice trăind anticipat solemnitatea momentului. Pe stradă, la tejghelele vînzătorilor de timbre și plicuri, de unde poți trimite o telegramă ori unde, au apărut noi ilustrate de felicitări. Trecătorii își așteaptă rîndul în ordine, cumpără teancuri întregi de ilustrate cu textul: „Felicitare cu prilejul sărbătorii lui Octombrie", adresele sînt scrise pe loc și mesajele pornesc îndată spre toate colțurile Uniunii Sovietice. In Piața Roșie și-au făcut apariția scările mobile, înalte cît o clădire cu un etaj. Peste cîtva timp fațada Muzeului istoric, a Magazinului universal „GUM" vor îmbrăca găteala caracteristică marilor festivități. Pe poarta Poștei centrale se aprind în fiecare seară ghirlande de becuri multicolore, luminînd panourile cu lozinci, silueta universității de pe Colinele lui Lenin se profilează de cum se lasă întunericul, într-o înfățișare feerică, pe magistrala din fața sălii coloanelor au apărut noile inscripții — „Prospectul Marx"...

In fiecare oră și în orice colț al capitalei sovietice se ivesc asemenea semne prevestind apropierea sărbătorii. Sînt semne care creează în sufletul moscoviților o stare de imensă bucurie, de sărbătoare.

Anul acesta 7 Noiembrie este așteptat parcă cu mai multă nerăbdare, atmosfera este și mai sărbătorească, podoabele festive ale orașului și mai sclipitoare. E aproape suflul fierbinte al zilelor Congresului, despre care zicea nu de mult un poet că au fost, în același timp, prin excelență solemne și laborioase, pătrunse de efervescență creatoare. Marea sărbătoare a revoluției, 7 Noiembrie, va încununa aceste zile ca o apoteoză, ca o simbolică trecere în revistă a unei armate invincibile, a armatei constructorilor comunismului porniți să ia cu asalt înălțimile însorite ale viitorului.

In aceste zile, într-o dimineață la ora cînd oriunde s-ar afla omul sovietic este preocupat de lectura ziarului, am intrat în vorbă cu vecinul de bancă din autobuz. Era un bătrînel îmbrăcat într-un palton bleumarin, purtînd pe cap o caschetă ce părea să fi făcut parte cîndva dintr-o uniformă. „Intr-o povestire se vorbește despre o țară în care creșteau pe același fel de grîu două spice: iată că am ajuns să vedem cum și împrejurul nostru pămîntul dă roade nu îndoit, ci înzecit, însutit" — mi-a spus vecinul arătîndu-mi ziarul deschis. Nu știu exact la ce se referea proaspăta cunoștință care mi s-a recomandat Vasili Makarovici Șkuratov, fost feroviar, astăzi pensionar cu pensie personală. Poate că la faptul că în 1980 recolta Uniunii Sovietice va însuma fantastica cifră de 18—19 miliarde puduri de cereale, de două ori mai mult ca în 1960, poate că la fotografia din „Pravda" înfățișînd hidrocentrala de la Bratsk sub horbota de chiciură a iernii, unde intrase atunci în funcțiune primul agregat.

...Primul agregat al hidrocentralei de la Bratsk, cel mai puternic din lume... termocentrala „Pridneprovskaia" cea mai mare din Uniunea Sovietică, cu o capacitate de 1.200.000 kilovați...

Citind aceste știri pe care cititorul sovietic s-a obișnuit să le găsească zilnic în presă, mi-am adus aminte de o scenă memorabilă din Palatul „Smolnîi" la care am fost de față în urmă cu cîteva luni. Istorica sală de conferințe, cunoscută oamenilor din lumea întreagă, locul unde Lenin a plămădit puterea sovietică, era străjuit de un tablou gigantic, înfățișîndu-l pe Vladimir Ilici în fața barajului unei hidrocentrale. Însoțitorul mi-a explicat că este vorba de Hidrocentrala de la Volhovo, cel dintîi mugure al industrializării țării, care avea o capacitate de 35.000 kilovați. „Astăzi — ne-a spus cu mîndrie însoțitorul — construim hidrocentrale de milioane kilovați". Apoi, a adăugat după ce a privit cîteva clipe în tăcere tabloul: „Cît s-ar mai bucura Ilici dacă ar fi astăzi printre noi!".

Intr-adevăr cît s-ar mai bucura Ilici, cînd ar afla că oamenii sovietici vor pune în funcțiune numai în cursul septenalului unități energetice egale cu 1000 de hidrocentrale ca aceea de la Volhovo! Cînd ar afla că în 1961 se produce în Uniunea Sovietică în aproximativ 24 de ore cantitatea de oțel produsă în întreg anul 1920.

Sînt cifrele care dovedesc cu logica de oțel a realității palpabile, că fiecare literă a Programului adoptat de Congresul al XXII-lea va fi tradusă în viață riguros și la timp, că angajamentul solemn: „Actuala generație a oamenilor sovietici va trăi în comunism" este o certitudine la fel cum este faptul că soarele răsare în fiecare dimineață, că arborii înfrunzesc în fiecare primăvară, că viața este veșnic biruitoare.

Avem toate temeiurile să credem că anul acesta demonstrația de la 7 Noiembrie va fi mai grandioasă, mai impunătoare și mai puternică ca în alte rînduri. Deocamdată tineretul muncitoresc al capitalei sovietice a oferit moscoviților un semnificativ preludiu al tradiționalei manifestații. In ziua de 31 octombrie, la sfîrșitul schimbului mii de tineri muncitori s-au adunat în Piața Roșie pentru a-și manifesta încrederea nezdruncinată în partid, hotărîrea de a traduce în viață grandiosul plan de construire a comunismului. Minute în șir în piață a răsunat o singură lozincă: „Trăiască noul program al Partidului". Este lozinca sub care întregul popor sovietic întîmpină anul acesta cea de a 44-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

B. BUZILĂ

Moscova, 2 noiembrie 1961.

Membrii brigăzii de muncă comunistă de la secția topitorie a uzinei de cupru din Moscova discută mărețul Program al P.C.U.S.

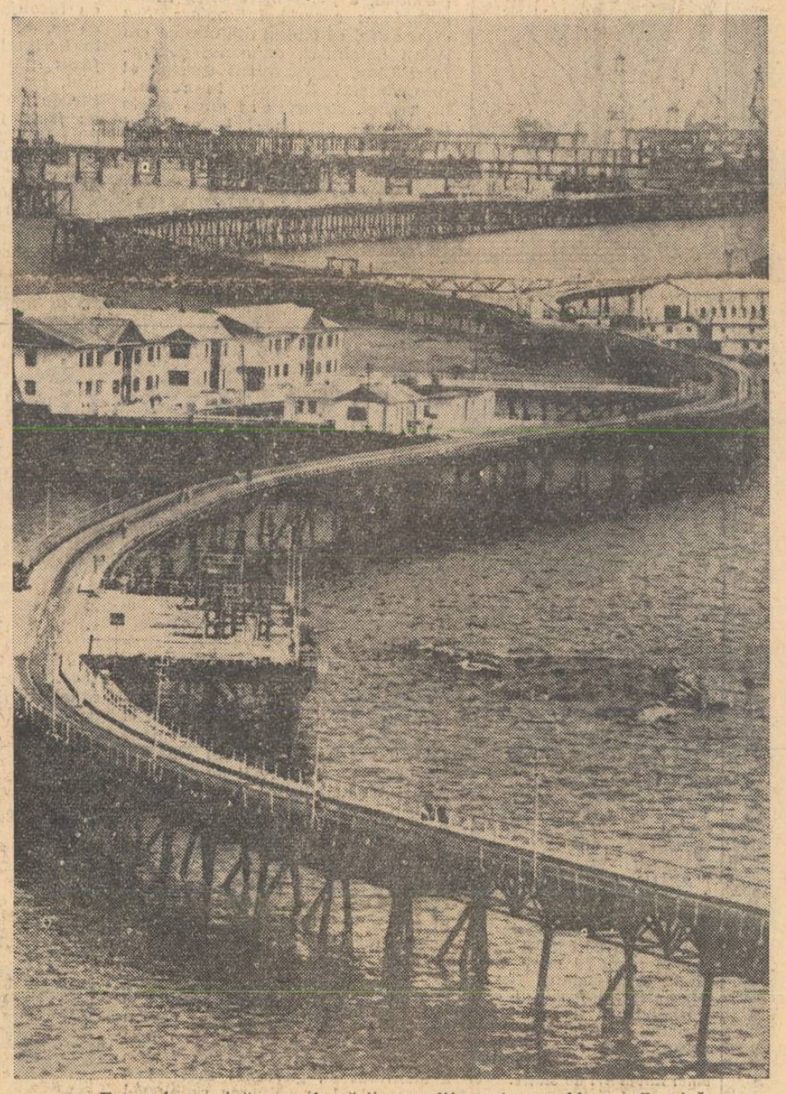

Estacada marină a exploatării petrolifere de pe Marea Caspică.

PE ȘANTIER LA „450"

Intrasem în biroul acestui al Întreprinderii de construcții siderurgice din Hunedoara pentru a-l căuta pe inginerul șef. Discuția la care am fost martor m-a făcut însă să renunț la planul inițial și să dau curs celor auzite.

Așadar, din locul unde eram așezat pe scaun în așteptarea celui căutat, participam fără să vreau la o discuție, neobișnuită poate pentru un om din afara întreprinderii atît ca tematică, cît mai ales din cauza tonului la care se purta. Căci de ce să o ascund, se discuta destul de „tare".

— Bine, dar dumneata înțelegi! Îmi lipsesc aproape 1.000 de tone. Ce vrei să fac? Să mă uit la lună? Să stau cu mîinile încrucișate pînă s-or îndura cei de la Bocșa de noi?

— Eu cred că e bine să trimiteți o telegramă pentru urgentarea livrării.

— Ce telegramă? Abia am trimis alaltăieri una.

— Totuși nu strică...

— Uite te ascult și mai fac una.

Și înainte de a începe să scrie textul telegramei, inginerul care era după toate probabilitățile reprezentantul constructorilor, ridică capul amintindu-și de prezența mea.

— Uite asta ar trebui să o scrieți și dumneavoastră în ziar. De la ziar mi se pare ați spus că sînteți, nu?

Am aflat în felul acesta despre ce era vorba. Discuția se iscase, după cît susținea inginerul, de la I.C.S.H., din pricina unei întîrzieri în livrarea de construcții metalice de la Bocșa Română pentru marele șantier unde se ridică halele laminorului de 450 mm. Nu-mi rămînea decît să urmez îndemnul primit și să plec pe șantierul amintit.

Umeri viguroși de oțel

Pe drum am încercat să recapitulez cele știute pînă atunci despre această mare construcție a Hunedoarei de azi. Cunoscută în deosebi sub denumirea lapidară de „450", construcția cuprinde de fapt o întreagă secție de laminoare moderne, incluzînd o linie de sîrmă, una de profile ușoare, alta de mijlocii și cea de benzi. Toate cu o capacitate de circa 1.000.000 tone pe an. Aflat în plin lucru, cel mai tînăr vlăstar al puternicului centru siderurgic hunedorean, este menit să dezvolte și să completeze marele complex de laminoare de la Pestiș. Imi mai aduceam aminte că într-o zi geroasă de la sfîrșitul anului trecut, s-a ridicat aici pe fundație stîlpul S-5, primul dintre stîlpii metalici, umeri viguroși de oțel ai viitoarei construcții.

În căutarea lui S-5

Ajuns pe șantier, întîiul gînd mi-a fost să caut stîlpul S-5, cunoscut din acea zi de iarnă cînd pe el flutura un steag. Povestea cu acul și carul cu fîn se potrivea acum de minune. Unde să găsești stîlpul acela care marcase începutul unei epopee, cînd alături de el cît cuprinzi cu ochii, se vedeau acum bine conturate hale uriașe, întinse — după cum am aflat ulterior — pe aproape 120.000 m.p.

Stîlpul S-5 nu l-am aflat, dar l-am reîntîlnit pe macaragiul Constantin Ionete. La hala de semifabricate, macaraua lui era în plin efort. Tocmai se ridica aproape de cota finală un tronson al căii de rulare. Oamenii din echipa lui Nicolae Năstase supravegheau atenți operația. Aproape de ei, maistrul Petru Mîțu adăuga în carnetul lui cele 18 tone al tronsonului care se ridicase, la cele montate pînă atunci pe întregul șantier. A 13.800-a tonă construcție metalică ridicată și montată. Tot atîta cît ar trebui să transporte deodată un tren lung de peste 1.300 vagoane!

Cîte din aceste tone le-ai ridicat, tovarășe Ionete, cu macaraua pe care o conduci? Nu are nimeni vreme de astfel de socoteli? Se poate. Dar totuși e păcat că nu a făcut nimeni un astfel de calcul. La el

Tudor GHEORGHIU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

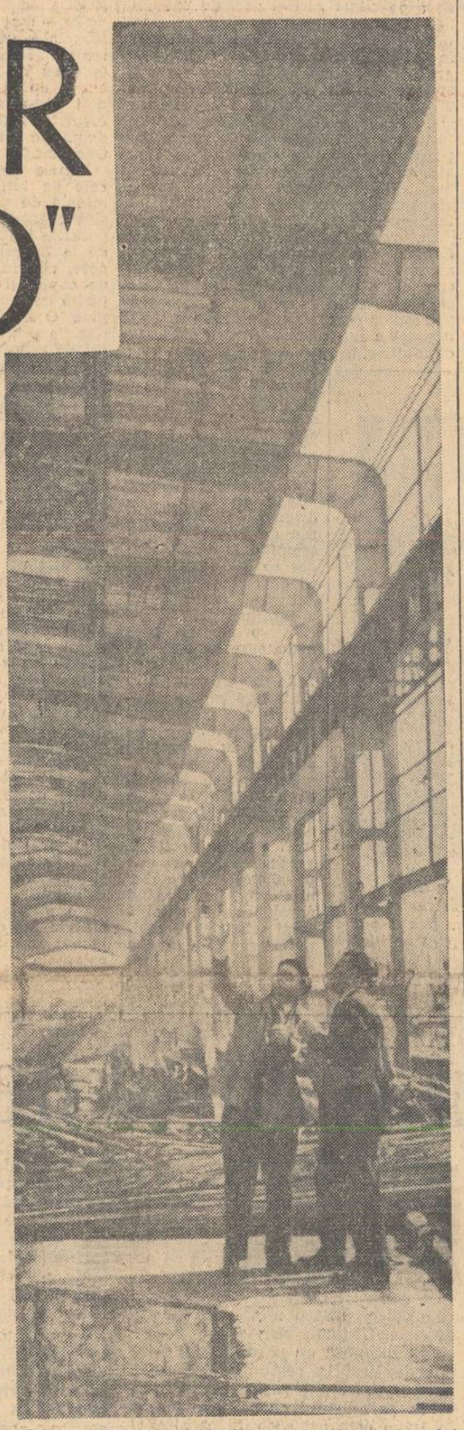

Odată stîlpii metalici ridicați, halele laminorului de 450 m.m. s-au conturat, desfășurîndu-se acum din plin lucrările de acoperire

Fotografia: Nicu VASILE

IMAGINI DIN EXPOZIȚIA „GRAFICA CONTEMPORANĂ DIN U.R.S.S."

Reproducem mai jos cîteva din lucrările expuse în cadrul expoziției „Grafica contemporană din U.R.S.S." deschisă în București: 1. — A. N. PONOMARIOV: Peisaj industrial în largul mării; 2. — L. G. ROITER: „Portretul lui Policarpov"; 3. — A. F. TARAN: „Gibraltar"; 4. — N. N. JUKOV: „V. I. Lenin și copiii"; 5. — L. G. ROITER: „Pe arie"; 6. — E. K. OKAS: „Familie de pescari"; 7. — L. A. ILYINA: „Cultivatoare de sfeclă".

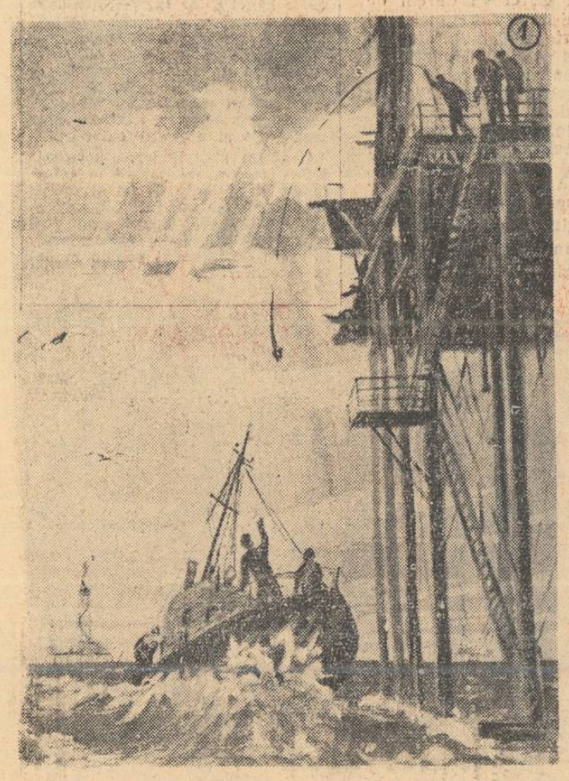

În pagina 3-a:

250 de ani de la nașterea lui M. V. Lomonosov — geniu al științei ruse

▣

Scurtă incursiune pe rețeaua comerțului sovietic

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

CÎINELE ciobănesc „Kess" folosit de 6 ani de societatea de gaze din Utrecht (Olanda) pentru descoperirea fisurilor în conducte, s-a acoperit de glorie și în Danemarca, unde a fost împrumutat pentru același scop. În trei săptămîni, el a descoperit 204 fisuri, adică cu mai mult de o sută decît cele mai perfecționate detectoare electronice. În urma acestei experiențe fericite, Danemarca intenționează să urmeze exemplul Olandei, singura țară care folosește cîini la asemenea treburi.

●

UN OARECARE D. Capatini din Milano, a inventat țigări care se aprind singure. El a introdus la un capăt al țigării o substanță chimică — fără efect dăunător asupra „gustului" — care ia foc în urma frecării de pachet.

●

CUM POȚI AFLA grosimea stratului de grăsime al unui porc? Simplu: să-l tai! Totuși, nu de mult, s-a găsit o metodă mai puțin radicală. Cu ajutorul unui aparat se măsoară intensitatea radioactivă a unui izotop care se găsește în țesutul muscular. În funcție de intensitate se stabilește grosimea stratului de grăsime.

●

CONSILIUL municipal din Rio de Janeiro proiectează construirea unui bloc pentru morți, întrucît terenurile de construcție în și din jurul orașului devin din ce în ce mai scumpe, orașul fiind și foarte strîmtorat în urma așezării sale geografice. „Cimitirul vertical" urmează să aibă 15 etaje, putînd adăposti 41.200 de sicrie și 125.800 de urne.

●

O REVISTĂ franceză anunță descoperirea „colosală" a unor oameni de știință din Franța: rozătoarele părăsesc locuințele cu televizor. Gurile rele afirmă că motivele ar fi programele proaste

ale televiziunii franceze. Oamenii de știință sînt de părere că șoarecii nu suportă razele Röntgen, nici măcar în dozele minime pe care le conțin aparatele de televiziune.

●

O PALISADĂ în fața unui ecran de cinematograf în aer liber pare un lucru bizar și, la prima vedere, inofensiv. Dar acest gard de pari este un adevărat zid al urii. El a fost ridicat la Wetton, în apropiere de Johannesburg, în Republica Sud-africană, ca mașinile conduse de albi să nu riște să fie „mînjite" prin contactul cu negri. Această josnică discriminare nu-l împiedică pe patronul cinematografului să nu facă niciuna în ceeace privește costul biletelor, negrii plătind la fel ca și albii. După cum se vede, banii n-au mirosit nici pentru rasiști.

●

ȘEFUL stației din Bahia Blanca, în Argentina, ca și călătorii de peron au rămas foarte surprinși cînd trenul pe care îl așteptau trecu cu mare viteză pe dinaintea lor. Mecanicul și fochistul adormiseră în timpul serviciului. Conducătorul trenului reuși să oprească garnitura la o distanță de cinci kilometri de stație.

●

O VULPE deosebit de șireată provoca mari pagube printre păsările gospodăriilor din Baslieux, Franța. Sătenii, după ce cercetaseră cu cîinii toate găurile, presupuse a fi folosite de vulpe, găsiră în sfîrșit vizuina ei dar nu și pe cea care fugise între timp. Spre mirarea lor, descoperiră o cămară subterană de alimente, unde, printre alte rezerve proaspete, se afla și o rață vie.

●

„SOCIETATEA pentru spălatul automat al automobilelor" a intervenit pe lîngă serviciul meteorologic din S.U.A. să inoculiască, în transmiterea buletinului, expresia „parțial acoperit" cu termenul „parțial însorit". Un reprezentant al societății susnumite declară: „Sensul este același numai că noi am face afaceri mai bune".

●

ZEBRA antropofagă din parcul zoologic al Lyonului are la activul ei destule victime. De curînd, locuitoarea I. Vauron, femeie septagenară, s-a ales pentru bunele ei intenții de a-i oferi mîncare, cu arătătorul mîinii stîngi tăiat. Este cel de-al treilea caz în care acest animal s-a dovedit mare amator de degete omenești.

„Operația Friedrichstrasse" nu a adus dividende

— Actele dv. pentru control, vă rugăm.

La cererea politicoasă a ofițerului de la punctul de frontieră, cetățeni străini care vor să intre în Berlinul democrat se opresc, scot documentele din buzunar și le prezintă spre verificare.

— Poftiți, puteți trece.

Zilnic, pe jos sau cu mașina, numeroși străini trec astfel din Berlinul occidental în cel democrat, prin punctul de control Friedrichstrasse. Oamenii se supun formalităților de frontieră simple, demne, firești la granița oricărui stat, și apoi își continuă drumul în capitala R. D. Germane.

Simplu, demn, firesc... Tocmai aceasta, tocmai faptul că autoritățile R. D. Germane sînt recunoscute de către cei ce trec frontiera dezamăgește pe pescuitorii în ape tulburi ale Berlinului occidental. Cu sprijinul larg al autorităților americane, adversarii normalizării situației din Berlinul occidental au recurs la provocări grave, la „acțiunea Friedrichstrasse".

Un civil vrea să treacă frontiera fără a se legitima

În seara zilei de duminică, 22 octombrie, o mașină americană în care se afla un civil a vrut să treacă în Berlinul democrat. Ofițerii poliției populare a R. D. Germane au oprit vehiculul.

— Vă rugăm să prezentați actele pentru control, s-au adresat ei politicos persoanei civile din mașină.

— Nu prezint nici un act. Sînt ofițer american.

— Dovediți aceasta.

— Nu dau nici un act, a răspuns iritat civilul.

— Atunci va trebui să vă înapoiați. Nu puteți trece. Are liberă trecere, fără controlul actelor, doar personalul militar american, englez și francez. Dv. sînteți civil.

Civilul s-a înfuriat, a strigat. Dar nu i-a folosit nimica. Ofițerii poliției populare au rămas calmi, fermi. Mașina a trebuit să facă cale întoarsă în Berlinul occidental. În zilele următoare presa apuseană reacționară și mai ales cea vest-germană, a făcut mare vîlvă în legătură cu această întîmplare. S-a aflat astfel că civilul din mașină era Allan Leightner, adjunctul generalului Clay, reprezentant special al președintelui Kennedy în Berlinul occidental. Refuzase să arate actele întrucît — motiva el — guvernul S.U.A. nu recunoaște existența guvernului R. D. Germane.

Animație la cafeneaua Köln

Nu departe de punctul de control Friedrichstrasse se află, în Berlinul occidental, cafeneaua Köln. În ultima săptămînă au făcut stagiu aici numeroși corespondenți de presă occidentali, reporteri fotografi, operatori cinematografici.

— O să avem știri tari! își frecau unii mîinile, înfrigurați. Și așteptau, nerăbdători, un eveniment care urma să se producă.

Miercuri dimineață, la cafeneaua Köln nu mai era nici unul din „vînătorii de senzație" occidentali. Se aflau, toți, la punctul de frontieră. La ora 7,30, de Berlinul democrat s-a apropiat o mașină „Ford" cu numărul B—4104. La volan — un militar american. Pe bancheta din spate — un bărbat și o femeie — civili.

Opriți de ofițerii poliției populare, civilii au refuzat să prezinte actele. Li s-a refuzat trecerea. După cîteva minute, din Berlinul occidental a venit în mare goană o mașină a misiunii militare americane, cu doi ofițeri. În mod impertinent, aceștia au dat un ultimatum poliției populare ca în 15 minute să permită trecerea mașinii fără ca civilii să fie controlați.

Fotografii și operatorii de cinematograf stăteau în mare tensiune. Calm, politicos, demn, ofițerii R. D. Germane n-au dat curs ultimatumului. Cele două mașini au fost nevoite să ia cale întoarsă. În zilele următoare, în „Neues Deutschland" și în alte ziare din R.D.G. a apărut o fotografie înfățișînd pe un ofițer american ducînd tratative la punctul de frontieră cu un ofițer al R. D. Germane. N-or fi recunoscut S.U.A. guvernul R. D. Germane, dar iată că discuții tot trebuie să poarte cu reprezentanții ei...

Provocarea la amploare

Într-una din zile, în Berlinul occidental, în apropierea punctului de frontieră au sosit mai multe tancuri americane „Centurion". În mod demonstrativ au îndreptat tunurile spre punctul de control. Deasupra zbura mereu un elicopter militar al S.U.A. După puțin timp, o nouă mașină americană cu civili a încercat să pătrundă în Berlinul democrat. Somați, civilii au refuzat să prezinte legitimațiile. Atunci au venit cîteva jeepuri militare americane care au înconjurat mașina și, împreună cu ea, au mers cîteva sute de metri în Berlinul democrat, după care au făcut cale întoarsă. Au împus calmul, singele rece cu care autoritățile de frontieră ale R. D. Germane au făcut față acestei situații, fără a se lăsa provocate — spre deosebire de nervozitatea ofițerilor americani și zarva care domnea „dincolo", pînă spre cafeneaua Köln. Guvernul R. D. Germane a trimis S.U.A. o notă în care a protestat energic împotriva acțiunilor provocatoare de acest fel.

De remarcat că în timp ce autoritățile americane recurgeau la „Operația Friedrichstrasse", autoritățile britanice autorizau „pe cetățenii lor să prezinte actele de identitate poliției populare" (France Presse).

Evoluția evenimentelor a determinat pînă la urmă puterile occidentale să desfășoare o intensă activitate diplomatică. S-au întîlnit diplomații occidentali din Berlinul de vest. Lordul Home, ministrul de Externe al Angliei, l-a primit pe ambasadorul vestgerman Hasso von Etzdorf. Situația din Berlin a revenit și în discuția dintre Kennedy și ambasadorul Franței, Gavin. Între timp, provocările de la graniță au început să fie supuse unei critici severe și în presa occidentală. Referindu-se la ofițerii superiori americani, ziarul englez „Sunday Express" scria: „Este urgent ca guvernul britanic să împiedice pe generalii-grăniceri de a se juca de-a îndrăzneții și vitejii în paguba omenirii".

Siliți de protestele tot mai viguroase ale opiniei publice, provocatorii au trebuit să dea înapoi. Pînă la urmă comandantul trupelor americane de ocupație din Berlinul occidental a trebuit să ia măsuri. A dat un ordin pe garnizoană ca militarii S.U.A. să poarte uniforma militară atunci cînd vor să intre în Berlinul democrat.

Astfel, „Acțiunea Friedrichstrasse" n-a dat dividendele așteptate. Cei ce ațîță isteria de război, ce vor să nesocotească drepturile de stat suveran ale R. D. Germane au fost obligați să dea înapoi.

U. VĂLUREANU

„Alegeri" și închisori în Portugalia

„Locul pe care Salazar îl rezervă opoziției portugheze este închisoarea". Această frază a apărut într-o recentă știre a agenției „Union française d'Information" care relata despre atmosfera de teroare ce domnește în Portugalia în preajma alegerilor parlamentare ce vor avea loc la 12 noiembrie.

O țară transformată în închisoare

Pe măsură ce se apropie data alegerilor veștile despre arestările în masă devin tot mai alarmante. Încă în mijlocul lunii octombrie 30 din cei 82 de candidați ai opoziției au fost arestați. De atunci încă mulți alții au ajuns în închisoare așa că nu e de loc exclus ca pînă la 12 noiembrie opoziția să nu se mai poată prezenta cu nici un candidat în alegeri.

Dar firește că teroarea nu e îndreptată numai împotriva candidaților opoziției. Poliția fascistă a lui Salazar — P. I. D. E. — sau „gestapoul portughez" cum i se mai zice, arestează aproape zilnic zeci și zeci de oameni, bănuiți a fi adversari ai singerosasei dictaturi. Cei arestați sînt schingiuiți în mod sălbatic și condamnați la ani grei de temniță. „După ce am fost arestat am fost bătut brutal timp de 7 ore. Apoi am fost supus la „tortura statuii" (de a sta în picioare timp de 70 de ore fără întrerupere)" relata deținutul Rogerio de Corvalo care se află în închisoare din anul 1952. Sinistra „Curte Plenară" de tristă faimă din Lisabona lucrează în continuu iar închisorile sînt pline pînă la refuz.

Deținuții politici din închisoarea Caxias din apropiere de Lisabona, au reușit recent să strecoare afară un apel către opinia publică mondială în care e descrisă situația îngrozitoare a patrioților portughezi închiși în această temniță a lui Salazar. Starea sănătății deținuților, în special a deținutelor este extrem de îngrijorătoare. Viața multora e în pericol din cauza maltratărilor la care sînt supuși și a regimului barbar din închisoare. Printre deținuți se află Francisco Miguel și Manuel Rodriguez da Silva care zac de 20 de ani în temniță. Manuel Guedes se află după gratii de mai bine de 14 ani deși sentința lui a expirat.

Într-o situație asemănătoare se află și Maria Angela Vidal, Aida Magro și mulți alții care sînt menținuți în închisoare deși termenele lor de detențiune au expirat de asemenea de mult.

Reprimarea sălbatică a tuturor celor ce se ridică împotriva dictaturii fasciste a lui Salazar reflectă groaza ce l-a cuprins pe singerosul dictator al Portugaliei simțind apropierea inevitabilului sfîrșit al regimului său. De cînd a avut loc răscoala condusă de căpitanul Galvao pe transatlanticul „Santa Maria", de cînd se înteține lupta de eliberare în Angola și în celelalte colonii ale Portugaliei, rezistența împotriva dictaturii salazariste s-a intensificat în întreaga țară. „90 la sută din portughezi sînt împotriva regimului lui Salazar", — a declarat căpitanul Galvao acum cîteva zile, în fața studenților din Stockholm.

O putere colonială care e ea însăși colonie

Poporul portughez și în primul rînd oamenii muncii, resimt tot mai greu consecințele îndelungatei dictaturi fasciste. Situația economică și financiară a Portugaliei a devenit deosebit de gravă, pe de o parte datorită înapoierii economiei și a jafului monopolurilor portugheze și străine, pe de alta din cauza cheltuielilor militare excesive, făcute în cadrul NATO și pentru ducerea războiului colonial.

Oricît ar părea de curios dar Portugalia care este o putere colonială și dispune de un imperiu colonial mare — mai ales în comparație cu metropola — este de fapt ea însăși o colonie. Investițiile de capital străin care au început încă din secolul trecut și au ajuns la proporții uriașe în anii dictaturii lui Salazar, au transformat Portugalia într-o țară dependentă de alte țări imperialiste din Occident.

Minele de uraniu de la Urgeirica, cele de tungsten de la Panasqueira, minele de pirită de la São Domingo sînt controlate în întregime de monopolurile britanice, minele de tungsten de la Borralha de monopolurile franceze, minele de fier de la Monocorvo de capitalul vest-german iar cele de pirită de la Aljustrel de capitalul belgian. O situație similară este și în industria prelucrătoare — de altfel destul de redusă, ca în orice țară dependentă — și în alte ramuri ale economiei.

Monopolurile portugheze și-au asigurat o parte destul de serioasă a profiturilor din combinațiile lor cu monopolurile străine. Cît privește însă pe oamenii muncii, ei sînt pur și simplu striviți de dubla exploatare și trăiesc o viață de mizerie ce nu se deosebește în anumite privințe de aceia a locuitorilor din coloniile portugheze.

Cîrdășia dintre monopolurile portugheze și cele din țările aliate cu ea în cadrul NATO explică de ce singerosul dictator fascist Salazar n-a putut fi încă măturat de la putere de poporul care îl urăște, că regimul său putred nu s-a prăbușit încă sub povara dificultăților economiei care-l macină. Tot în această cîrdășie găsim și explicația faptului că mica Portugalie cu economia ei șubrezită, mai poate înfrunta furtuna dezlănțuită de războiul de eliberare din Angola, Mozambic și celelalte colonii ale ei. Fasciștii portughezi primesc un sprijin continuu din partea aliaților lor imperialiști și în primul rînd din partea Statelor Unite, atît pentru a înfrunta opoziția internă mereu în creștere cît și pentru a continua represiunile coloniale.

De altfel monopolurile imperialiste sînt la fel de interesate ca și cele portugheze în menținerea dominației coloniale a Portugaliei asupra Angolei, Mozambicului și a celorlalte colonii ale ei. Ele și-au înfipt adînc tentaculele și în bogățiile acestora pe care le exploatează de asemenea în cîrdășie cu monopolurile portugheze.

În Mozambic industria de extracție cărbunelui (concernul Moatize), producțiile de bumbac și de ceai sînt controlate de o companie britanică. Producția de cărbune a Angolei este controlată de Krupp prin concernul Mokxico iar concernul britanic din Africa de Sud exploatează minereul de uraniu de la Tete. Concernul „Diamang" care exploatează diamantul din Angola este în mîinile companiilor anglo-americane „De Beer" și „Oppenheimer". Petrolul aparține de trustului american „Standard Oil" (în Guineea portugheză), lui „Gull Oil" în Mozambic și concernului „Australian Oil" care face prospecțiuni în insula Timor.

Dacă la toate acestea mai adăugăm și armamentul de fabricație americană, provenit din depozitele NATO cu care sînt uciși miile de patrioți din Angola și alte colonii portugheze vom înțelege ușor substratul manevrelor puterilor occidentale care, împiedică O. N. U. să ia măsurile ce se cuvin împotriva guvernului fascist al Portugaliei și pentru eliberarea popoarelor menținute în lanțurile colonialismului.

Dar în ciuda ajutorului substanțial primit de la aliații săi atlantici, guvernul fascist al lui Salazar se află într-o situație din ce în ce mai precară.

Forțele de eliberare din Angola lovesc cu tot mai multă eficacitate în colonialiști. În Mozambic, în Guineea portugheză, în Insulele Azore, în Goa, Daman și Diu, mișcarea de eliberare națională ia proporții. Cît privește metropola, în ciuda represiunilor din ce în ce mai crunte, opoziția împotriva dictatorului devine tot mai puternică.

Însăși măsurile represive la care s-a dedat regimul salazarist acum în preajma alegerilor sînt un semn al slăbiciunii sale, al groazei ce l-a cuprins în fața creșterii forțelor ce-i stau împotrivă. Aceste forțe îl vor strivi în cele din urmă și-l vor arunca acolo unde îi e locul, la lada de gunoi a istoriei.

A. STANCIU

Farsa autodeterminării în Irianul de Vest

Telegramele de presă relatează că colonialiștii olandezi fac pregătiri chipurile în vederea acordării autodeterminării acestui teritoriu furat Indoneziei. În acest scop ei au înjghebat așa-numitul „Consiliu papuas al Noii Guinee". 26 din membrii acestui consiliu, lipsit de o autoritate reală și având doar un rol consultativ, au fost firește propuși de „electori" anume selecționați ori numiți de guvernatorul olandez și numai 2 membri ai consiliului au fost aleși direct. Ca președinte a fost numit tot un funcționar colonial olandez. Același rol decorativ îl au și partidele procolonialiste create de colonialiști, care n-au nici o influență. Prin simulacrul unei „autodeterminări" de tip olandez, Olanda vrea să rupă definitiv Irianul de Vest din trupul Indoneziei spre a-l transforma astfel într-un „teritoriu separat" în care să-și poată continua nestingherită dominația sa colonială...

Ministrul afacerilor externe al Indoneziei, Subandrio, declara acum cîteva zile după reîntoarcerea de la sesiunea O.N.U. că „lupta pentru Irianul de Vest a intrat într-o fază finală și decisivă. În scurtă vreme, a subliniat el, guvernul indonezian va proceda la rezolvarea problemei eliberării Irianului de Vest, cu sau fără participarea Olandei".

Citind aceste ultime știri, mi-am amintit de convorbirea avută nu de mult la Djakarta cu cîțiva reprezentanți ai populației din Irianul de Vest care mi-au vorbit despre suferințele grele pe care le îndură compatrioții lor aflați în robia colonială olandeză, precum și de creșterea luptei de eliberare pe care o duc partizanii în acest teritoriu.

★

Pe o hartă imensă a Indoneziei pe care am văzut-o la Djakarta, cuprinzînd nuzderie de insule mari și mici, una dintre ele atrage mai repede atenția prin forma sa ciudată, capătul ei de nord-vest semănînd cu un cap de pasăre uriașă, Vogelkop (cum i-au spus olandezii): este Irianul de Vest care face parte din provincia indoneziană Maluku și este de 12 ori mai mare ca Olanda, avînd 413.000 km.p. și peste un milion de locuitori, în majoritate triburi de papuași făcînd parte din rasa polineziană. Ei se ocupă cu pescuitul sau lucrează pe plantații de arbori de cauciuc, de ceai, de arbori de chinină, aflate toate în mîinile capitaliștilor străini. Ei au aceleași trăsături și culoare ca și indonezienii din provincia Maluku, aceleași obiceiuri și vorbesc același dialect ca ei, folosesc arborele de pîine sago.

Vechile documente din istoria Indoneziei atestă că Irianul de Vest aparține acestei țări, fapt recunoscut chiar și de olandezi în scrierile lor despre aceste meleaguri pe care le-au cotropit cu secole în urmă.

După obținerea independenței de către Indonezia, colonialiștii olandezi au refuzat totuși să părăsească Irianul de Vest pretinzînd că acesta ar fi „parte separată" de Indonezia.

Începînd din 1954, cu sprijinul altor puteri imperialiste, Olanda a izbutit să manevreze în așa fel încît majoritatea prooccidentală de pe atunci din O.N.U., să respingă toate rezoluțiile ce propuneau rezolvarea echitabilă a problemei Irianului de Vest. Și spre a-și asigura definitiv concursul S.U.A., monopolurile olandeze au făcut chiar concesii celor americane în Irianul de Vest.

Refugiați în junglă, unde au scăpat de închisorile colonialiștilor olandezi, acești patrioți reîncep și mai dîrz lupta de eliberare

De ce se cramponează oare colonialiștii olandezi cu atîta încăpățînare de Irianul de Vest? Bogățiile acestei regiuni au atras demult pe colonialiști. Aci gîlgîie petrolul iar pămîntul e bogat în aur, fier, cărbune, nichel, platină precum și minereu de uraniu. Prin porturile Manakwari și Hollandia se scurg mereu avuțiile ce aparțin de drept poporului indonezian dar pe care continuă să le transporte nestingherite spre Europa vasele colonialiștilor olandezi. La jaful bussinessmenilor olandezi s-au asociat și cei americani, astfel că monopolurile din S.U.A. dețin acum pachetul de control al acțiunilor societății „Nederlanske Niew Guinee Petroleum Maatschapij" cu o concesiune de 10.000.000 de hectare. Iar trustul „United Steel Corporation" care stăpînește o bună parte din acțiunile minelor de uraniu exploatează și zăcămintele de nichel, cobalt și fier.

Dar Irianul de Vest mai prezintă un interes deosebit pentru puterile imperialiste și din punct de vedere strategic în cadrul planurilor lor agresive contra popoarelor libere din sud-estul Asiei. Acest interes a sporit cu mult de la crearea pactului războinic al S.E.A.T.O. înjghebat sub egida imperialismului american. Irianul de Vest este transformat azi într-o bază militară pusă în slujba acestei politici. În afară de cele 16 aeroporturi militare existente aci altele sînt construite în grabă la Fakfak, Hollandia, Merauke și în alte locuri. Bineînțeles că S.U.A. și-au găsit și aci „puncte de sprijin" militare iar autoritățile olandeze continuă să debarce trupe și armament. Referindu-se la acest cap de pod al imperialismului, președintele Sukarno spunea că „Irianul de Vest este o sabie a colonialiștilor ridicată asupra Indoneziei, care amenință și pacea generală".

★

Locuitorii din Irianul de Vest sînt socotiți ca avînd poate cel mai scăzut nivel de trai din lumea capitalistă. Munca forțată a papuașilor este folosită mai ales la extracția minereurilor. Majoritatea locuitorilor nu știu ce înseamnă o carte, un medic sau spital. Colonialismul și-a pus aci amprenta sa distrugătoare.

Împotriva populației care se revoltă tot mai des, a fost dezlănțuită o sălbatecă teroare. Mulți patrioți au fost reprimați, închisorile fiind pline. În lagărul morții de lîngă fluviul Digul lîncezesc peste 3.000 de patrioți printre care unii se sting în chinuri înfiorătoare. Tribunalele olandeze urmăresc cu înverșunare pe conducătorii împunătoarei organizații ilegale Armata combatantă „Pasărea paradisului", care luptă cu arme de foc și chiar cu arcuri cu săgeți pentru eliberarea de sub jugul colonial și pentru unificarea cu Indonezia. Ultimele știri arată că răscoala începută de patrioții din Irianul de Vest în regiunea Sorong ia amploare. După o veche legendă, pasărea paradisului care-și are patria în Irian este azi socotită ca simbol al libertății de către populația indigenă.

În ultimul an mai cu seamă, mișcarea de partizani a luat amploare organizîndu-se și fiind acum condusă de o organizație politică, partidul independenței indoneziene din Irian care activează ilegal deoarece a fost interzis de olandezi. Dar răscoalele și actele de sabotaj izbucnesc în tot mai multe locuri pe măsură ce se înmulțesc detașamentele de pedepsire care ard casele din temelii la sate pentru a împiedica ajutorarea detașamentelor de partizani. Populația cere acum tot mai hotărît evacuarea olandezilor din insulă. „Pu Anim" (oameni care împușcă), așa denumesc azi localnicii pe colonialiștii olandezi pe care-i privesc cu tot mai multă ură. După cum recunoșteau agențiile de presă străine, olandezii se simt acum tot mai în nesiguranță în Irianul de Vest. Pe măsură ce se intensifică luptele cu partizanii fie în regiunile muntoase, fie în localitățile mai importante, navele militare sosite din Olanda debarcă tot mai mulți „pu animi". Dar nici ei și nici noile manevre diversioniste ale Olandei nu vor putea împiedica eliberarea acestui pămînt cotropit.

★

În ultima vreme, Olanda, spre a împiedica realipirea Irianului de Vest la Indonezia, a recurs la o serie de manevre de culise cu intenția de a atrage O.N.U. la administrarea acestei provincii, eventual sub forma tutelei în care bineînțeles Olanda să dețină rolul principal. Se știe însă care este soarta majorității teritoriilor aflate sub tutelă unde puterile administrante continuă să se comporte ca colonialiști în toată regula.

Poporul indonezian protestează tot mai hotărît contra noilor planuri ale colonialiștilor olandezi și cere să se pună capăt dominației coloniale a Olandei în Irianul de Vest, să i se restituie acest teritoriu al său. În declarația Prezidiului Frontului tineretului din Indonezia, publicată la 12 octombrie a.c, se subliniază că cei 10.000.000 de tineri și tinere grupați în această organizație sînt gata să se înroleze ca detașamente de voluntari, care să lupte pentru eliberarea Irianului de Vest. Iar în rezoluția adoptată în unanimitate de parlamentul Indoneziei la 13 octombrie se arată că „colonialismul olandez din Irianul de Vest constituie o flagrantă violare a suveranității Republicii Indonezia. Respingem — se spune în rezoluție — propunerea regimului colonial olandez de a se acorda Irianului o așa numită autodeterminare sub tutela O.N.U. Respingem orice internaționalizare a Irianului de Vest, deoarece ea ar încălca integritatea teritorială a Republicii Indonezia și nu va duce la reglementarea ei, ci va deveni de fapt sursa unei încordări și mai mari în această parte a globului". Parlamentul a cerut poporului indonezian să fie gata pentru a trece la eliberarea acestui teritoriu ce aparține de drept Indoneziei.

Este neîndoielnic că cererea poporului indonezian de a i se restitui Irianul de Vest va trebui satisfăcută. Opinia publică progresistă din întreaga lume sprijină cu tărie această cerere legitimă a poporului indonezian: Irianul de Vest să fie restituit Indoneziei!

Al. GHEORGHIU

Inclinație...

Analizînd lucid realitățile, ziarul american „The Nation" scoate în evidență faptul că „Statele Unite au o inclinație de a se alătura poziției greșite... în lupta dintre puterile coloniale și supușii lor recalcitranți". În continuare, publicația amintită scrie: „Exemplul actual îl constituie războiul de exterminare pe care portughezii îl duc împotriva indigenilor din Angola. În cele din urmă controlul portughez va cedа, dar pînă atunci vor pieri mii de indigeni și încă mii și mii vor muri pînă cînd Angola va dobîndi independența. Cînd drama va lua sfîrșit, angolezii eliberați nu vor nutri sentimente prietenești față de unchiul Sam. Ei își vor aminti de rămășițele de bombe cu napalm pe care se găsea scris: „proprietate a forțelor aeriene ale Statelor Unite", folosite pentru a le pîrjoli satele. Ei își vor aminti de N.A.T.O., care furnizează arme (în cea mai mare parte britanice) portughezilor, „Angolezii, ca și celelalte popoare ale Africii și Asiei, vor identifica N.A.T.O. cu Statele Unite și ei nu vor fi departe de adevăr".

„Același lucru — arată mai departe publicația americană — este valabil și pentru Marea Britanie. „Guvernul lui Macmillan (scria New Statesman) a împărțit din abundență dovezi speciale de simpatie și prietenie față de Salazar". El a însoțit aceste dovezi cu un gest ridicol: va vinde cu condiția ca ele să nu fie trimise în Angola. Salazar consimte, apoi trimite materialele în Angola".

Pacostea creditului

Comerțul pe credit, larg răspîndit în Statele Unite, s-a dovedit a fi o pacoste pentru marea masă a cetățenilor americani. Acest fapt a fost nevoit să-l recunoască și economistul american, Hillel Black, care într-un studiu recent publicat, a ajuns la concluzia că comerțul cu obiecte în rate din S.U.A., departe de a contribui la prosperitatea cetățeanului, îl împinge, dimpotrivă, în mizerie.

Lăsîndu-se ademenit de îmbietorul slogan „cumpără azi, vei plăti mai tîrziu" — nelipsit din arsenalul publicității comerciale americane — cumpărătorul e gata să treacă cu vederea că pentru creditul ce-l primește trebuie să plătească o dobîndă cămătărească ce se urcă la unele produse pînă la 15—18 la sută, iar pentru credit la unele bănci chiar la 32—36 la sută. El își dă seama de situația în care a ajuns, înglodîndu-se peste cap în datorii, de-abia cînd apare în familia sa un „caz neprevăzut" — o boală, concediere etc, și cînd, nemaiputînd plăti rata scadentă, pierde atît sumele achitate pînă atunci cît și obiectul cumpărat.

Conform statisticilor, populația S.U.A. face anual datorii în valoare de 56 miliarde dolari și numai într-un singur an, în 1959, au existat 80.000 de cazuri cînd persoane particulare au fost declarate în stare de faliment pentru neplata datoriilor.

250 de ani de la naşterea lui

M.V. LOMONOSOV

geniu al ştiinţei ruse

Lomonosov a fost un om mare. El a creat prima noastră universitate, mai bine zis el însuşi a fost prima noastră universitate.

A. S. PUŞKIN

În iarna anului 1730 un tînăr de 19 ani, fiul unui pescar pomorian pleacă pe jos din nordul îndepărtat, din apropiere de Arhanghelsk, spre Moscova, să înveţe. Pentru a fi primit în singura şcoală de pe atunci, care putea fi socotită şcoală superioară, Academia slavo-greco-latină, el recurge la o înşelăciune, dîndu-se drept fiu de nobil din oraşul Holmogorî, situat în apropierea locului său de naştere. În acea vreme, în Rusia ţarilor şi a boierilor, era strict interzis să se primească în şcoli „oameni de pe moşii şi copii ai ţăranilor". Numai talentul cu totul excepţional de care a dat dovadă a împiedicat excluderea lui din şcoală atunci cînd a fost descoperit adevărul. Tînărul plecat pe jos de acasă ca să înveţe era Mihail Vasilievici Lomonosov. Peste 25 de ani, ajuns unul din cei mai remarcabili oameni de ştiinţă ai timpului său, Lomonosov reuşeşte să-şi impună planul său de organizare a unei universităţi democratice, în care să poată învăţa toţi cei care dovedesc capacitate pentru ştiinţă, împotriva cercurilor dominante care ar fi vrut să creeze numai o instituţie pentru pregătirea de slujbaşi, în care să fie admişi numai cei proveniţi din rîndul boierilor. În 1755 din iniţiativa lui Lomonosov şi conform cu proiectul său s-a deschis Universitatea din Moscova. Caracterul progresist al planului de învăţămînt elaborat de Lomonosov se vedea între altele şi din faptul că din acest plan lipsea teologia. Lomonosov are un mare merit în faptul că Universitatea din Moscova, care-i poartă azi numele, a devenit, de la înfiinţarea ei, un centru al gîndirii înaintate, ştiinţifice, ateiste şi democratice din Rusia secolului al XVIII-lea.

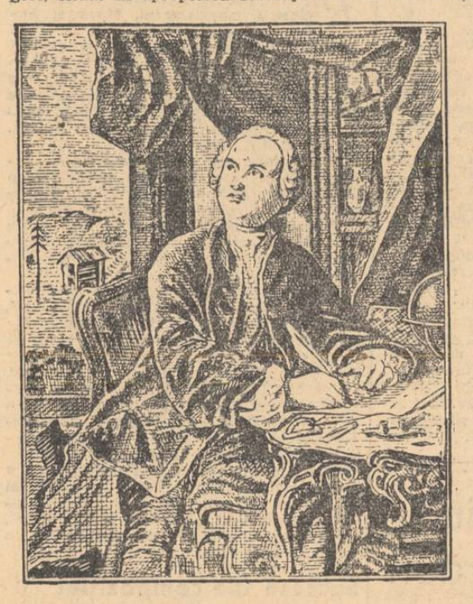

Un talent minunat

Mihail Vasilievici Lomonosov a fost un geniu multilateral. Chimist, fizician, astronom, filozof, istoric, filolog, poet, pictor şi inginer, el se caracteriza printr-o inteligenţă profund originală, spirit fin de observaţie, printr-o capacitate neobişnuită pentru generalizări largi alături de logica cea mai riguroasă a raţionamentelor. Cunoscutul matematician Leonard Euler, care lucra în cadrul Academiei de Ştiinţe de la Petersburg spunea „...Lomonosov are un talent minunat de a explica fenomenele fizice şi chimice". Pornind de la o concepţie profund materialistă, Lomonosov crează în lucrarea sa „Consideraţiuni despre cauza căldurii şi a frigului" (1745) teoria căldurii explicată pe baza mişcării moleculelor, înlăturînd din ştiinţă „materia calorică" recunoscută pe atunci de toţi oamenii de ştiinţă.

Deasupra întregii lui activităţi ştiinţifice, uimitoare prin vastitatea, profunzimea şi multilateralitatea ei, se va ridica întotdeauna, ca un monument nepieritor, legea fundamentală a naturii pe care a descoperit-o şi care-i poartă numele, legeq conservării materiei şi mişcării. Conservarea materiei sau a mişcării luate în parte fusese formulată ca o ipoteză şi înainte de Lomonosov. Fundamentînd aceste ipoteze prin experienţele sale asupra arderii, care corectau concluziile false ale cunoscutului fizician Boyle, Lomonosov a reunit într-o lege generală „toate schimbările care se petrec în natură". Iată cum formulează Lomonosov această lege într-o scrisoare către Euler din 5 iulie 1748. „Toate schimbările care se produc în natură sînt astfel de stări, în care atît cît se ia de la un corp se adaugă altuia. Astfel că, dacă undeva materia scade, ea creşte în altă parte... Această lege generală a naturii se întinde şi asupra regulilor mişcării..."

Activitate creatoare titanică

Este greu de vorbit despre întreaga activitate ştiinţifică a lui Lomonosov. Întemeietor al unei noi ramuri în ştiinţă, chimia fizică, descoperitor al atmosferei planetei Venus, inventator al unor aparate optice originale, între care o lunetă pentru recunoaşterea stincilor şi navelor în timpul nopţii şi un telescop cu oglinzi, autor al primelor idei de geochimie, al unei lucrări cu privire la originea munţilor de gheaţă din mările nordice — cum poate fi descrisă toată această activitate creatoare titanică? Să adăugăm la aceasta rolul său uriaş în crearea limbii ruse literare, importanţa gramaticii limbii ruse alcătuită de el, prima de acest fel, reeditată de 14 ori şi tradusă în mai multe limbi. Patriot înflăcărat Lomonosov a închinat mult timp studiilor de istorie a Rusiei. Şi nu am spus încă nimic despre faptul că a iniţiat primul serviciu meteorologic din Rusia, despre activitatea sa în domeniul geografiei (să pomenim numai iniţiativa de a se executa un număr mare de globuri pentru răspîndirea geografiei în rîndul tineretului).

Justificări pentru ştiinţă

În activitatea sa Lomonosov a avut de luptat cu multe greutăţi, legate de obscurantismul regimului ţarist şi al boierimii. În prima perioadă de activitate, lupta sa împotriva grupului de la Academia din Petersburg, care frîna dezvoltarea ştiinţei ruse, i-a atras un arest de 6 luni. Mai tîrziu, obţinînd anumite succese la curte datorită operelor sale literare, este nevoit să justifice în faţa „protectorilor" săi preocupările ştiinţifice. Iată ce scria el atotputernicului demnitar Şuvalov: „Vreau să sper că şi mie, drept odihnă după munca pe care o depun pentru culegerea şi întocmirea Istoriei Rusiei şi pentru înfrumuseţarea graiului rus, îmi va fi îngăduit să consacru cîteva ore experienţelor de fizică şi chimie, în loc să mă distrez la biliard..." Aceasta în condiţiile în care preocupările lui profunde erau descrise prin cuvintele „Versificaţia este distracţia, fizica este preocuparea mea".

Grelele lipsuri de care a suferit în tinereţe, munca încordată şi istovitoare, lupta îndîrjită împotriva „duşmanilor ştiinţei ruse" i-au zdruncinat puternic sănătatea. Înconjurat de un zid de rea voinţă şi neînţelegere în timpul împărătesei Ecaterina a II-a, marile lui proiecte de ordin administrativ şi ştiinţific rămîn nerealizate. Ciocnirile interminabile cu adversarii şi conştiinţa imposibilităţii de realizare a planurilor sale de lucrări şi reforme au contribuit la înrăutăţirea sănătăţii. Lomonosov moare în 1765, la 4 aprilie. Cu cîteva zile înainte de moarte el spune unui prieten: „Prietene, văd că trebuie să mor şi privesc moartea calm şi cu indiferenţă; îmi pare rău numai că nu am putut să realizez tot ce am întreprins pentru folosul patriei, pentru progresul ştiinţelor..." Lomonosov, geniu al marelui popor rus, ilustrează el însuşi chemarea înflăcărată din versurile care au entuziasmat numeroase generaţii:

„Să dovediţi semeţi în toate
Că Newtoni, Platoni, astăzi poate
Să nască şi pămîntul rus".

M. CRISTESCU

Figură nouă în cartier

Fotografia : Mihai POPESCU

Cu puţin înaintea schimbului

O jumătate de oră înaintea schimbului, la secţia de preparaţie a fabricii de fire sintetice „Tudor Vladimirescu" din Capitală. Într-un moment de răgaz, Maria Andrei îi şopteşte prietenei ei Florica Niculescu:

— N-ai uitat: ne întîlnim la patru... în faţă, la intrare. Dar să nu întîrzii, auzi? E un film foarte frumos.

Fără să ridice privirile, Florica înclină capul răspunzînd afirmativ întrebării. Cum o să întîrzie? Filmele sînt pasiunea ei. Ştie toată fabrica. Cînd scapă cîte unul din „centru", îl urmăreşte după ziar şi se duce pînă la capătul celălalt al Capitalei să-l vadă.

Mai are douăzeci de minute... Florica urmăreşte cu atenţie trecerea relonului din bobine pe tamburul de urzit. Zeci, sute, mii, firele străvezii se deapănă, se alătură, se suprapun formînd în mersul lor o perdea diafană, aproape invizibilă. Este urzeala viitoarelor baticuri cu care fabrica lor va concura în cadrul concursului iniţiat, în trimestrul IV, de Ministerul Industriei Uşoare.

O învîrtitură... încă una... şi apoi alta... Lemnul tamburului dispare treptat sub învelişul firelor. Numai puţin şi prima operaţie a urzitului va fi gata. A doua, pliajul — desfăşurarea, în direcţie inversă, a firelor şi înfăşurarea lor pe sulul de urzit — urmează să-l facă schimbul ei, Calistiţa Truşconiu. Pînă atunci mai sînt cinctsprezece minute... Florica Niculescu o caută din ochi pe Maria. Îi zîmbeşte: totul merge cît se poate de bine par să spună privirile ei.

...Deodată, un clinchet metalic şi chipul tinerei urzitoare rămîne încremenit. Scăpat din suport, fuscelul izbeşte mica spată din faţa tamburului. O cleată, apoi încă una cad retezate. Capetele firelor slobozite din strînsoare se răsucesc îndărătnic înapoi.

Florica opreşte cu un gest reflex maşina. De alături, prietena ei îi face semn:

— Gata? Bravo! Termin şi eu, fug la cantină şi... nu uita — îi arată pe degete: la patru, în faţă la intrare...

Florica face un gest nelămurit şi se apleacă deasupra firelor rupte. O clipă vede în faţa ochilor ecranul lat, genericul, primele secvenţe ale filmului.

Adună maşinal firele, le pune pe bandă, aşază fuscelul la loc, porneşte maşina. Firele se înfăşoară mai departe. Nimeni nu poate ghici dedesubtul lor defectul. Ispita e atît de mare... Privirile i se împăienjenesc. Peste urzeala imaculată se suprapune în valuri pînza vaporoasă în culori pastelate a baticurilor pentru concurs... Nu, nu poate face una ca asta.

...În ziua aceea Florica Niculescu nu s-a dus la cinema. A pliat singură, legînd cu grijă fiecare fir. Ea a predat schimbului următor sul pentru urzeală de calitatea I. Cît despre filmul pierdut, l-a văzut peste o săptămînă la alt cinematograf, cînd a avut şi o surpriză deosebit de plăcută: în jurnalul care-l preceda erau prezentate imagini despre munca colegelor ei din secţie, despre grija lor pentru calitate, pentru prestigiul mărcii fabricii lor

Ana CRISTEA

SCURTĂ INCURSIUNE PE REŢEAUA COMERŢULUI SOVIETIC

De la aparatul de radio-tabacheră pînă la „Gigantul" din Piaţa Komsomolskaia

Eseară. Una din neuitatele seri ale Moscovei, cînd oraşul pulsează ca un mare gigant. La această oră circulaţia e deosebit de animată. Neonul firmelor în nesfîrşite ghirlande multicolore, dimpreună cu farurile elegantelor limuzine, scaldă într-o lumină feerică marile bulevarde.

În magazine forfota e în toi. Uşile rulante se închid şi se deschid mereu, făcînd loc şuvoaielor de cumpărători. Dintr-un magazin cu articole electrotehnice ies fericiţi doi tineri: un maistru constructor şi o studentă, viitoare chimistă. Veseli, ei se opresc din loc în loc şi admiră obiectul cumpărat. În definitiv, care este acest obiect? Nici mai mult nici mai puţin decît o,.. tabacheră. Adică nu o tabacheră în sensul propriu al cuvîntului, ci un aparat de radio de această formă minusculă. Dimensiunile aparatului „Neva" — căci aşa se numeşte el — sînt 126×77×36 mm! Şi totuşi înăuntrul său este loc pentru o mică baterie de 9 volţi, o antenă magnetică şi alte mici piese, care îl fac să funcţioneze pe unde medii şi lungi.

Practic, modern, acest aparat de buzunar este numai unul din numeroasele noi sortimente de produse puse în vînzare în ultima perioadă de timp în magazine. Ar trebui să vorbim de multe alte surprize plăcute oferite cumpărătorilor. Magnetofonul „Vesna", de pildă, are forma unei poşete şi poate fi utilizat pînă şi în automobil, prin conectarea cu acumulatorul maşinii. Avînd viteza de 9,35 cm/sec, şi sonoritatea de 350 m.a., acest magnetofon este elegant, uşor portabil. Apreciată este, de asemenea, combina muzicală „Harkov 61", alcătuită dintr-un aparat de radio cu 7 lămpi şi 4 difuzoare, un magnetofon şi un picup. Noile televizoare „Temp 7" şi „Drujba" aduc noutăţi în materie, lampa cinemascopică avînd un unghi de deflecţie a fascicolului electronic de 110, faţă de celelalte tipuri de televizoare cu unghiul de 55-65. La televizorul „Verhovina" — nou produs al fabricii din Lvov — claritatea şi luimozitatea imaginii se reglează automat. Noile tipuri de picupuri, ca şi discurile stereofonice puse în vînzare, trezesc interesul viu al melomanilor. Tot astfel, aparatele de filmat de masă au mulţi amatori, întrucît cu aceste aparate — în greutate de 800 gr., cu obiectivul de 13,5 mm — se pot filma pe bandă de 8 mm aspecte de la meciurile de fotbal, din excursie, reuniuni familiare etc.

Să ne oprim însă şi în ceasornicării. Aici vom găsi cele mai plate ceasuri din lume fabricate în producţie de masă. Este vorba de ceasurile „Mir" şi „Vostok", care au o grosime minimă de 3,1 mm, faţă de 3,5 mm cît au ceasurile elveţiene. În magazinele cu articole de uz casnic, o ultimă noutate o constituie frigiderul-masă „Minsk". Cuprinzînd două încăperi de cîte 125 şi 140 litri, frigiderul posedă numeroase compartimente pentru alimente felurite, sticle etc. Avînd greutatea de 100 kg. şi — prin închiderea uşilor — putînd fi folosit ca masă în bucătărie, „Minskul" are un consum de energie electrică redus: 3,50 kw în 100 de ore. Tot aici găsim şi noua maşină de spălat rufe „Tula 3", în care în două minute este asigurată stoarcerea rufelor prin centrifugă; mai găsim şi maşini de uz gospodăresc pentru curăţat cartofi, zarzavaturi etc.

Varietatea mărfurilor este imensă. Studiindu-se continuu cerinţele cumpărătorilor, industria caută să producă noi articole, noi sortimente de produse. Nu se neglijează nimic, nici lucrurile mărunte, nici articolele trebuitoare vînătorilor sau pescarilor. Vreţi poate să vă întemeiaţi un cămin? Vă stau la dispoziţie chiar în preajma oficiilor de stare civilă, magazine înfiinţate numai pentru acest scop. Intrînd, de pildă, în magazinul-salon al tinerilor căsătoriţi de pe Bd. Păcii din Moscova, găseşti pe un spaţiu de peste 700 m şi într-un depozit-anexă de 1.500 m toate cele necesare, începînd de la voalul de mireasă şi sfîrşind cu florile, cu cadourile pentru mire şi mireasă. Aici se pot comanda mesele de nuntă la restaurant sau la domiciliu, se poate executa mobila pentru viitoarele menaje, există legături cu oficiile de turism pentru organizarea de mici voiajuri de nuntă.

Un alt lucru demn de reţinut este continua preocupare a lucrătorilor din comerţ pentru scurtarea timpului de deservire a cumpărătorilor, realizată prin extinderea pe scară largă a formelor avansate de deservire. În peste o treime din numărul magazinelor de pîine, într-un număr mare de magazine alimentare generale, de carne, legume şi fructe, ca şi în numeroase restaurante-cantină, bufete, cofetării etc. s-a introdus sistemul autodeservirii. La bufetul fabricilor „Bolşevic" şi „Krasnii Proletar" din Leningrad, ca şi în bufetele din diferite alte întreprinderi, instituţii sau şcoli, s-a introdus sistemul de vînzare a preparatelor fără lucrători. Consumatorii îşi iau singuri produsele expuse pe platouri şi pun banii respectivi în casete, din care niciodată n-a lipsit nimic!

Vreţi poate să intraţi în magazinele de articole de voiaj, de încălţăminte, confecţii sau galanterie? Veţi zăbovi puţin, întrucît alegerea mărfurilor — orînduite pe baza sistemului de expunere deschisă — este lesnicioasă. La „Casa încălţămintei" din Moscova, ca şi la alte magazine, sortimentele sînt expuse pe numere şi modele, astfel că alegerea este şi mai uşoară.

Să intrăm însă şi în magazinul... Dar cîte magazine nu sînt în U.R.S.S.? Multe, colosal de multe, aşa că trebuie să apelăm la statistică: peste 700.000 unităţi de desfacere. Pînă la sfîrşitul acestui an vor lua fiinţă alte 18.000 magazine, 10.000 unităţi de alimentaţie publică, numeroase depozite cu o suprafaţă totală de 1,200.000 m.p. precum şi spaţii frigorifice cu o capacitate de 247.000 tone.

Construcţia a 14 centre comerciale — din care 3 la Moscova — va fi înfăptuită în următorii 3 ani. Vestitul magazin universal GUM din Moscova va fi lăsat în urmă de noul complex comercial din Piaţa Komsomolskaia, a cărei construcţie va începe în curînd. Aceasta, întrucît în timp ce GUM-ul, cu o linie de expunere a mărfurilor de 5 km., deserveşte zilnic circa 200.000 cumpărători, noul complex comercial va putea deservi circa 450.000 cumpărători. Denumit „Gigantul", complexul va fi alcătuit din 3 corpuri de clădiri pentru mărfuri industriale, alimentare şi respectiv prestări de servicii, birou de expediţii în alte oraşe, birou pentru comenzi locale prin telefon şi transport de mărfuri la domiciliu, birou C.E.C. etc. Circulaţia la etaje se face prin scări rulante.

Dar pînă în anul 1965, cîte unităţi comerciale se vor construi? Cifrele vorbesc de la sine. Faţă de anul 1959, pînă în 1965 reţeaua de deservire din U.R.S.S. va creşte cu 105.000 magazine şi 64.000 unităţi de alimentaţie publică, iar numărul automatelor va ajunge la circa un milion. Vastă reţea comercială! O reţea pe măsura avîntului impetuos al economiei sovietice, capabilă să satisfacă din ce în ce mai bine cerinţele crescînde ale oamenilor sovietici.

Gheorghe TEODORAŞCU şi Mircea SCRIPCĂ

PE ŞANTIER LA „450"

(Urmare din pag. 1-a)

s-ar fi putut adăuga miile de tone construcţii metalice pe care tot dumneata tovarăşe Ionete, poate cu alte macarale, dar tot aici la Hunedoara, le-ai ridicat în vremea cînd se construia blumingul sau laminorul de 650 mm. Nu de altceva, dar întotdeauna astfel de cifre sînt de natură să ilustreze odată în plus măreţia obiectivelor industriale înfăptuite sub conducerea partidului de miile de constructori ai Hunedoarei socialiste.

Se apropie clipa hotărîtoare

În timp ce la înălţime se mai lucrează la închiderea halei, dedesubt, pe fundaţii trainice de beton, sînt montate utilajele liniei de sîrmă. Oamenii lui Clep, Gross Balint şi Kremer sînt răspîndiţi pretutindeni de-a lungul liniei. La distivuitorul nr. 2, ultimele finisări. La distivuitorul nr. 1, măsuri speciale pentru terminarea montajului. Cuptorul cu propulsie se înzideşte. Zor mare şi la montarea trenului finisor şi a foarfecelor. Nici o clipă pierdută pentru ca să poată începe rodajul parţial al primelor utilaje ale liniei. Că această clipă este aproape, se vede şi din prezenţa la montaj a personalului care se va ocupa cu întreţinerea agregatelor după intrarea lor în funcţiune, personal venit să se familiarizeze deocamdată cu utilajele.

De cîteva zile, s-a intrat în lucru şi la montarea utilajului de pe linia de profile mici...

În acelaş an

Am dat să plec, cînd mi-am reamintit că de fapt scopul popasului prelungit printre constructori şi montatori era altul. Pretutindeni, la fiecare lot, văzusem că se lucra intens. Aflasem chiar că ritmurile de montaj realizate aici sînt superioare lucrărilor similare executate la Hunedoara sau în altă parte a ţării. Mi s-a vorbit totodată de rezultatele bune dobîndite prin aplicarea unei iniţiative valoroase desfăşurată sub lozinca **„Să realizăm planul săptămînal în 5 zile".** Cum rămînea atunci cu livrările întîrziate de la Bocşa Română? Despre ce fel de întîrziere era în fond vorba?

Toate cele văzute, toate cele aflate din convorbirile avute pe şantier, oglindeau o stare de fapt care aruncă o lumină nouă asupra relaţiilor dintre constructor şi furnizor. Este vorba de faptul că nu e suficient ca livrările să se facă întocmai datelor prevăzute — deşi în cazul Bocşei Romîne sînt şi unele mici întîrzieri — ci în acelaşi timp, să fie în pas cu mersul lucrărilor pe şantier. Faptul că montatorii de la „450" au luat-o înaintea timpului, este un lucru care îi priveşte după cît se pare în mod direct şi pe cei de la Bocşa. În acest caz şi desigur în multe altele asemănătoare, metalurgist şi constructor trebuie să fie în acelaşi pas, să meargă în acelaşi ritm, să facă parte din aceiaşi mare brigadă care dă în funcţiune înainte de termen uzine şi fabrici, furnale şi laminoare, spre binele economiei naţionale, al înfloririi întregii ţări.

Tudor GHEORGHIU

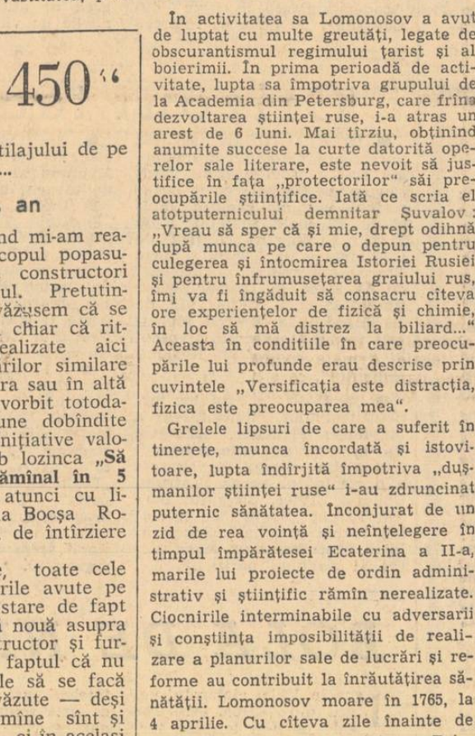

SUS: Noua combină muzicală „Harkov 61" — o adevărată bijuterie pentru melomani. Ea cuprinde un aparat de radio, un pic-up şi un magnetofon.

DREAPTA: Magnetofonul „Vesna", uşor portabil, poate fi folosit acasă, în excursii şi chiar în automobil, prin conectarea lui cu acumulatorul maşinii.

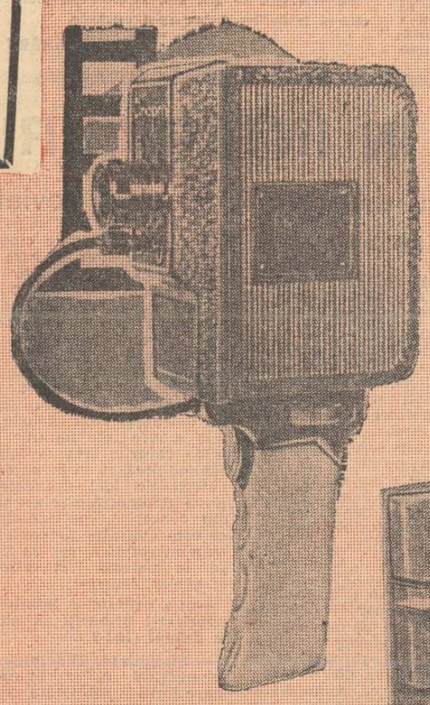

SUS: Aparatul de filmat „Sport", pentru uzul amatorilor

DREAPTA: Prin proporţiile sale armonioase şi împărţirea sa interioară, frigiderul „Minsk" se dovedeşte foarte practic

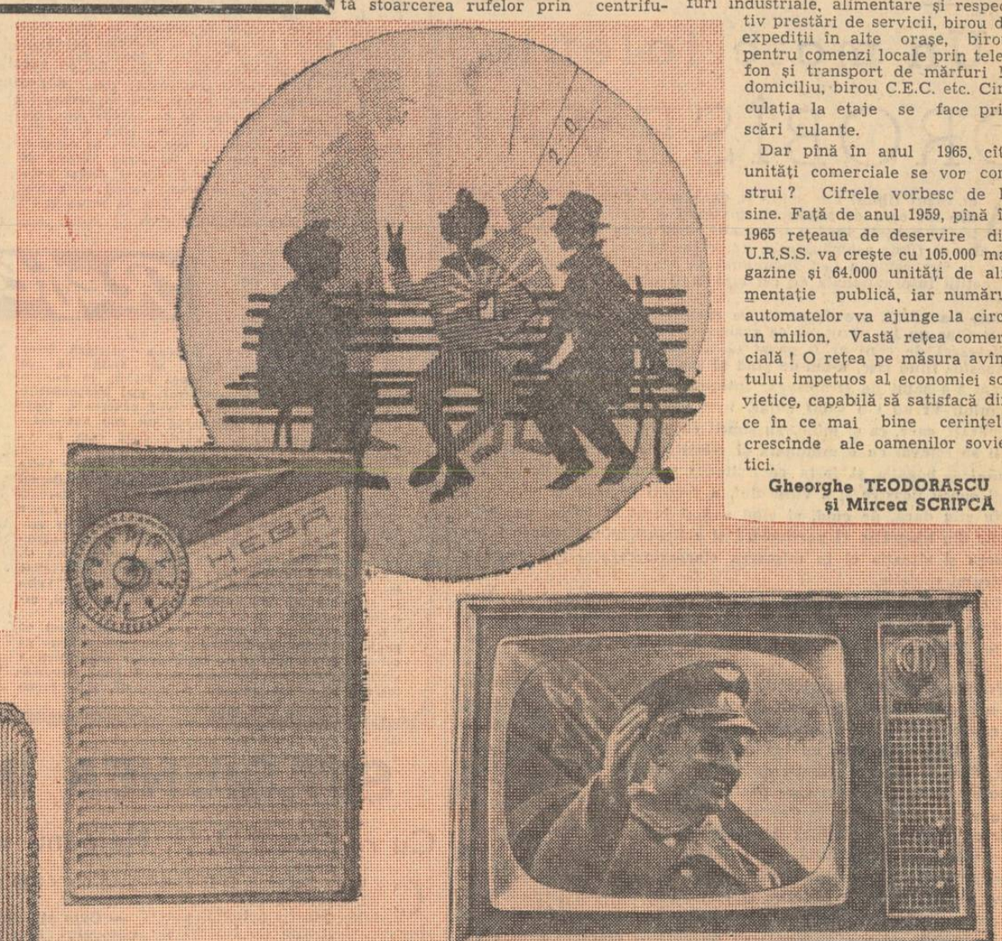

Aparatul de radio portativ „Neva", de mărimea unei tabachere, este foarte solicitat

Noul tip de televizor „Verhovina" este un aparat ultra-modern

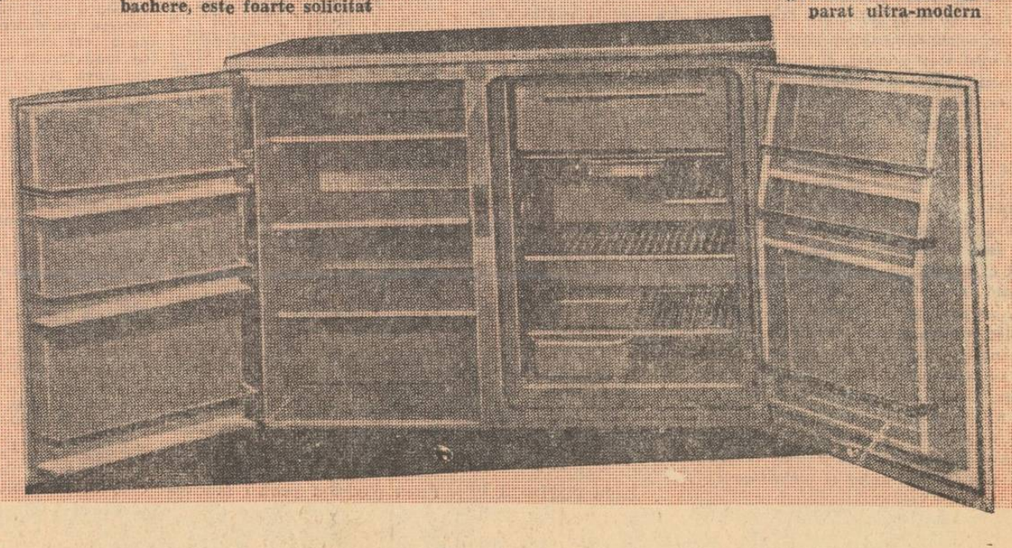

Cartea

Noua ediție Maiakovski

Cititorul nostru a avut prilejul, în dese rînduri, să ia cunoștință de opera tumultosului poet sovietic Vladimir Maiakovski. Ba, se poate spune că s-a familiarizat cu poeziile sale și chiar și cu piesele de teatru. Maiakovski este deci cunoscut și iubit la noi, iar cărțile, apărute în numeroase ediții, au o largă răspîndire.

De curînd, în librării a apărut o nouă ediție a operei poetice a acestei mari personalități artistice, socotit și recunoscut ca unul din marii poeți ai lumii. O ediție în care sînt publicate poemele sale de mare răsunet: Vladimir Ilici Lenin, Poemul lui Octombrie (Haraşo), În gura mare, 150.000.000, Războiul și lumea etc.

Tălmăcirea versurilor făcută de Cicerone Theodorescu redă cu limpezime vigoarea versului maiakovskian. El a reușit să pătrundă în esența poemelor, să descopere și să traducă nuanțele atît de variate utilizate de poet. Și, cine nu știe cîte greutăți prezintă o asemenea întreprindere, cînd știut este că poezia lui Maiakovski folosește o bogăție de expresii, o tehnică cu totul nouă, că folosește chiar, cum este cazul în poemul „Războiul și lumea", partituri muzicale împlintate în text. Poate de aceea, traducerea lui Maiakovski, mai mult ca a altora reclamă o transpunere deosebită, o identificare cu toate meandrele artistice ale acestor poeme.

La îndemîna cititorului sînt publicate și unele introduceri care, în mod succint, fac prezentarea fiecărei piese literare. Sînt prezentări care n-au pretenții didactice, ci sînt scrise degajat, unele din ele readucînd în fața ochilor împrejurări legate de viața autorului.

Cu totul alt caracter au cuvîntul traducătorului și studiul temeinic, bine documentat și prezentat semnat de Mihai Novicov.

Toate aceste introduceri și studii reușesc să-i ofere cititorului o sumă de cunoștințe suplimentare, să-i ușureze înțelegerea lui Maiakovski, a patosului lui său revoluționar.

Este un merit al Editurii pentru literatură universală care ne-a pus la dispoziție o ediție compactă, alcătuită pe criterii științifice. La aceste aprecieri favorabile trebuie adăugate și cele referitoare la bunele condiții tehnice în care a apărut lucrarea.

Noua ediție Maiakovski, satisface cerințele și celui mai exigent iubitor de litere.

C. S.

*Călătorind prin junglă**)

Tranifilo este un umil „impegato d'imposte", un contabil la fisc, un funcționar italian care de douăzeci de ani se ocupă cu aceeași treabă pentru care primește aceeași leafă de mizerie. Întocmește referate pe baza cărora se stabilesc impozitele. Are de toate: familie grea, patru copii dintre care unul greu bolnav în spital și altul pe punctul de a intra. El însuși are duodenită, periviscerită și enterocolită, are datorii la băcan, la proprietar. N-are în schimb bani...

Ar putea să-i aibă fără prea multe eforturi, ci doar cu puțină abatere de la cinste, așa cum se întîmplă cu unii dintre colegii lui. Prilejul i-l oferă cinicul, șmecherul și ticălosul afacerist „avocatul" Benedetti, care-i oferă o sumă echivalentă cu salariul pe 7—8 luni cu condiția ca acesta să comită un fals pe baza căruia bogatul său client, Terrini, să obțină o reducere de impozite.

Tîrgul oferit de Benedetti îl supune pe Tranifilo unor crunte frămîntări sufletești. El este un om cinstit, n-a luat mită niciodată și nici nu vrea să se murdărească. Dar viața, necazurile și mai ales situația disperată a copiilor săi îl vor obliga să intre în horă. Și va juca Tranifilo acest dans macabru la care-l ispitește Benedetti, pînă la pierzanie.

De-a lungul a 250 pagini zguduitoare, Nino Palumbo va povesti această dramă a lui Tranifilo, prilejuind cititorului momente de veritabilă emoție. Urmărindu-l, cititorul va face, odată cu el, o adevărată incursiune în societatea actuală italiană, cu contrastele și tragediile ei, cu afaceriștii ei și metodele pe care le folosesc pentru coruperea și siluirea sufletului măruntului și chinuitului slujbaș. Va intra cititorul în cele mai ascunse firide ale sufletului lui Tranifilo și va vedea prin ochii lui rînduieli nedrepte, după cum va putea cunoaște moravurile clasei capitaliste reprezentate de Terrini. Paginile în care Palumbo descrie viața „conjugală" a Terrinilor și relațiile bătrînului industriaș cu avocatul Benedetti, conciliabulele lor nesfîrșite, în care fiecare încearcă să-l tragă pe sfoară pe celălalt, ca și cele în care sînt descrise metodele folosite de Benedetti pentru coruperea lui Tranifilo, se dovedesc a fi reușite pagini de literatură.

VI. ALEXANDRU

*) „Drama lui Tranifilo" de Nino Palumbo — Editura pentru literatură universală 1961

Un mare talent:

DROBÎȘEVA!

Am văzut filmul Cer senin și dacă m-aș alege numai cu atît din tot ceea ce producția sovietică a oferit publicului nostru în această lună a prieteniei, încă m-aș socoti mulțumit. E clar că filme asemănătoare nu se fac în fiecare zi, și premiul cu care Cer senin a fost încununat la Moscova cu ocazia unei competiții internaționale de cel mai înalt nivel, e pe deplin meritat.

Cine l-a văzut, are de ce să fie mulțumit, căci a mai dobîndit ceva. Cine nu l-a văzut, să se grăbească; e un prilej de satisfacție sufletească de care ar fi păcat să nu profite.

Acestea fiind zise, n-am de gînd să scriu cronică de film. Vreau numai s-o salut pe Drobîșeva, interpreta eroinei principale a filmului. Vreau s-o salut adînc, în numele tuturor acelora, nenumărați, care, ca și mine, au simțit că prin făptura și prin arta ei li se relevă, cu o minunată și irezistibilă senzație a realului, noutatea, bogăția și forța covîrșitoare a femeii sovietice, a femeii epocii noastre și a viitorului, a femeii comuniste.

Nu știu dacă, de cînd, și cînd a mai jucat în filme, nu știu nimic din biografia ei particulară și artistică, nimic despre încadrarea și situația ei în mișcarea cinematografului sau poate a teatrului sovietic.

Nu știu deci nimic despre, cum se spune, palmaresul ei. Dar știu că în Cer senin, Drobîșeva ne-a dat un model de umanitate și de feminitate nouă, un prototip al patosului sufletesc comunist.

Produs al școalei actoricești sovietice, Drobîșeva este un actor cu o bogată rezervă de expresii ale figurii. Nu mă refer, desigur, la capacitatea ei de a încarna o sută de personaje diferite, ci la darul ei de a găsi, cu un instinct de precizii infinitezimale, chipul ideal al fiecărei situații de viață, portretul viu și absolut al tuturor ipostazelor prin care poate trece o femeie, trăindu-și din plin viața. Rolul jucat în Cer senin îi îngăduie și o obligă să fie, într-un răstimp vertiginos de scurt: școlăriță și fetișcană adolescentă, fată îndrăgostită, soție, mamă, fiică și soră, împletind desigur multe din aceste situații în același moment. Masca Drobîșevei parcurge astfel distanțe și traiectorii imense, trecînd prin etape mereu schimbătoare și nu rareori opuse una alteia, și spectatorul, uluit de această avalanșă de chipuri marcate prin semnul unei esențiale modificări, se întreabă cum e posibil ultimul miracol: de la un capăt la altul al filmului, avem în față aceeași femeie, numai în plină dinamică sufletească.

Drobîșeva are talentul imaginației în sinceritate, sinceritatea îndemnînd la ea nu trăire fără control și acceptare pasivă a tuturor comandamentelor unui suflet haotic și a tuturor solicitărilor unei vieți globale, ci alegerea prin înaltă, incandescentă conștiință, a valorilor nobile. Ea îl face pe spectator să simtă că sinceritatea ei este în același timp convingere morală, de care ea se străduiește cu toate puterile ei omenești să-l încarneze în esență și în perfecție ideală: acest substrat este atmosfera, relațiile și educația comunistă, este forța morală a societății sovietice care poate da unei femei simple, din masa cea mai anonimă, o frumusețe unică și o majestate monumentală. Eroina filmului este muncitoare într-o fabrică, și secretul cel mai prețios al artei Drobîșevei este acela de a ne arăta că, de-a lungul întregii ei drame, de natură absolut particulară și intimă, forța de luptă a unei biete femei lovite greu de împrejurări, și victoria ei, pornesc de departe și din adînc, din ceea ce munca nouă, colectivitatea muncii socialiste, vigoarea moralei comuniste, au depus, ca o temelie și o rezervă inepuizabilă, în spiritul ei.

Aș vrea să mai adaug ceva. Drobîșeva nu e o adevărată frumusețe. Totuși, rareori mi-a fost dat să văd pe scenă și pe ecrane, o femeie mai frumoasă, mai emoționant feminină, mai demnă de a fi iubită, cu pasiune și venerație. Frumusețea ei e frumusețea morală a unei feminități noi, a unei umanități noi. Prin aceasta, devine unică și încîntătoare.

Radu POPESCU

PIESE PE CARE LE VOM VEDEA

„Copiii soarelui" de Maxim Gorki

Scrisă în ianuarie-februarie 1905 în fortăreața Petropavlovsk, unde Gorki fusese închis pentru participarea sa la evenimentele din 9 ianuarie 1905, „Copiii soarelui" aduce în scenă primele ecouri ale revoluției în rîndurile intelectualității ruse, căutările acesteia pentru a ieși din mocirla înnăbușitoare a vieții ternе, lipsită de perspective și idealuri a societății în care domneau nestînjenit teroarea, cruzimea, obscurantismul țarist.

Un grup de intelectuali stau în centrul acțiunii. Fiecare dintre ei simte, știe că viața trebuie schimbată, că ea nu poate dăinui de fel ca pînă atunci; fiecare simte, știe că această viață n-o pot schimba decît oamenii, în folosul oamenilor, dar fiecare are o altă concepție despre această schimbare, o altă atitudine față de oameni, față de viață. Pavel Protasov, om de știință, adîncit în cercetările și experiențele sale de chimie, vede în oameni pe stăpînii lumii și ai naturii, copii ai soarelui: *„va veni o vreme cînd din noi oamenii, din toți oamenii laolaltă se va naște un organism măreț și armonios — umanitatea!"* Elena, soția lui, nu concepe omul fără năzuințe înalte, fără frumos: *„Toți oamenii trebuie să înțeleagă și să iubească frumosul și atunci își vor întemeia pe el morala... Arta trebuie să oglindească năzuințele spre culmi îndepărtate".* Iar Liza nu vede în jurul ei decît cruzimea, teroarea, răutatea, mizeria, în care trăiesc oamenii vremii ei. Ea trăiește, cum spune Elena *„într-o permanentă spaimă de viață"*, ceea ce o face să vadă numai nefericirea, neputința, ura. În tot ce spun și fac acești intelectuali ai începutului de secol, puternic înrîuriți de prima revoluție rusă, se pot distinge căutări, concepții, despre ce și cum trebuie să fie viața, despre ce și cum trebuie să fie omul; dar drumul spre această nouă viață preconizată de Pavel, drumul spre frumosul pe care oamenii trebuie să-și întemeieze morala, drumul acesta nu-i este limpede încă, nici lui Pavel, nici Elenei, nici lui Vaghin, cu atît mai puțin Lizei sau lui Cepurnoi, caractere mai slabe, mai dezarmate în fața vieții mizere impuse de societatea țaristă și din care ei nu văd nici o ieșire.

Departe încă de „Mama" sau de „Dușmanii" care au fost scrise cu un an mai tîrziu, „Copiii soarelui" nu precizează ca acelea drumul pe care trebuie pășit spre schimbarea vieții, spre înălțarea oamenilor la rangul lor de copii ai soarelui, ci prezintă numai cristalizarea acelor concepții despre viață și lume care au avut loc în rîndurile intelectualității ruse, sub influența revoluției din 1905.

Tot atît de învolburată, de frămîntată ca și epoca în care a fost scrisă a fost și soarta acestei piese a lui Gorki. Piesa, scrisă așa cum spuneam, în fortăreața Petropavlovsk, a fost interzisă de cenzura țaristă. A apărut pentru prima oară în „Almanahul Znamia" și la Stuttgart în editura I. Dietz. În toamna aceluiași an 1905, situația revoluționară din Rusia țaristă silește cenzura să aprobe reprezentarea piesei. Așa se face că premiera dramei în 4 acte „Copiii soarelui" de Maxim Gorki a avut loc pe scena teatrului „V. F. Comissarjevskaia" la 12 octombrie 1905. De atunci s-a jucat de nenumărate ori, pe toate scenele lumii.

La Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra", „Copiii soarelui" va fi pus în scenă de artistul emerit Liviu Ciulei.

Mariana PÎRVULESCU

„DRAG MI-I CÎNTECUL ȘI JOCUL", se intitulează spectacolul cu care și-a deschis noua stagiune, Ansamblul de cîntece și dansuri al C.C.S.

Spectacolul „Drag mi-i cîntecul și jocul" prezintă, printre altele, poemul omagial, muzical-coregrafic „Slavă partidului nostru" (muzica Florin Comișel, coregrafia de Floria Capsali, Mitiță Dumitrescu și St. Gheorghe); „Suită de cîntece de muncă" de Sergiu Sarchizov; „Medalion de romanțe"; „Moment folcloric", care cuprinde cîntece și dansuri din toate regiunile țării.

Dirijorul spectacolului: Victor Popescu.

MAGAZIN LITERAR ARTISTIC

INIȚIEREA MUZICALĂ PRIN RADIO

În acest an, Radioteleviziunea noastră și-a propus să continue acțiunile pentru lărgirea numărului de iubitori ai muzicii simfonice și de operă, genuri a căror înțelegere necesită o muncă sistematică de îndrumare.

Inițierea muzicală făcută prin radio cuprinde două lecții săptămînale, difuzate la ore și în zile diferite pe ambele programe, în primă audiție și reluare.

Ciclul de emisiuni de inițiere muzicală prin radio, va mai cuprinde de asemenea următoarele emisiuni:

— „Ghid muzical" ce se va ocupa de apariția și evoluția operei, suitei simfonice și poemului simfonic.

— „Dicționar muzical", în care vor fi explicate noțiuni muzicale.

— „Muzica românească după 23 August 1944", în care se vor analiza conținutul și caracteristicile acestei muzici.

— „Concertul-ghicitoare", care va cuprinde întrebări de control privitoare la cuprinsul lecțiilor predate și va fi transmis săptămînal.

Amatorii de muzică se pot înscrie la ciclul organizat de Radioteleviziunea Română, care le va comunica condițiile necesare participării la această acțiune de educație artistică. Perioada în care va fi organizat ciclul, este 12 noiembrie 1961—15 iunie 1962.

Filme documentare despre viața satului

● Pe întinsul Olteniei rodesc peste un milion de hectare pămînturi fertile care fac din această regiune a țării una din marile noastre baze cerealiere. Aici există numeroase gospodării agricole colective milionare. Folosind împrejurarea unei vizite a întovărășiților din satul Verbicioara la colectiviștii din Piscu Vechi, raionul Calafat, scenaristul și regizorul H. Rabinovici (operator: C. Dembinschi) înfățișează în documentarul „Prin gospodăriile colective ale Olteniei" succesele obținute de această gospodărie milionară atît în cultura cerealelor cît și a plantelor tehnice, în creșterea vitelor cît și în ridicarea construcțiilor folositoare gospodăriei. Avînd prilejul să se convingă de superioritatea muncii în colectivă, întovărășiții din Verbicioara și-au întemeiat și ei o gospodărie colectivă.

● Operatorii Ghidali Emeric și Costea Ionescu împreună cu regizorii și scenariștii Dumitru Done și C. Budișteanu au străbătut sute de kilometri de la Flămînzi la Pribești, de la Tîrzii la Stănilești sau Cîrja pentru a oglindi pe peliculă viața de astăzi a satelor moldovene din regiunea Iași. Documentarul prezintă spectatorului fapte și oameni ai zilelor noastre arătînd cum, urmașii celor care acum jumătate de veac s-au răsculat împotriva nedreptății, pornesc uniți asaltul împotriva pămînturilor sterpe și dealurilor erodate pentru a le reda agriculturii și viticulturii. Ca urmare, în casa fiecărui colectivist pătrunde neîncetat bunăstarea. De aceea, pe drept cuvînt, filmul se intitulează „Viață nouă".

● „După colectivizarea completă" se intitulează vizita cu aparatul de filmat (scenariul și regia: A. Sîrbu și I. Popescu; imaginea: C. Teodorescu și D. Georgescu) prin cîteva gospodării colective din regiunea București, care este cea mai mare regiune din țară atît ca suprafață cît și ca număr al familiilor țărănești. La 16 februarie 1961, prin înființarea G.A.C. „Grivița Roșie" în comuna Braniștea, raionul Titu, s-a încheiat colectivizarea completă în această regiune. Filmul face bilanțul realizărilor gospodăriilor colective fruntașe arătînd totodată marile posibilități pe care le au și cele mai tinere pentru dezvoltarea lor multilaterală. În același timp este zugrăvită prefacerea adîncă în viața oamenilor pe care a adus-o belșugul.

Fiica lui Charlie Chaplin — balerină la Covent Garden

Géraldine, fiica de 16 ani a lui Charlie Chaplin, i-a spus într-o zi celebrului ei tată: „Vreau să dansez". „Întîi să-ți termini studiile", a răspuns sever Chaplin.

Mai devreme însă decît se aștepta, Géraldine și-a impus voința. A părăsit liceul și a început să studieze baletul la Academia dansului clasic din Lausanne, de unde se întorcea de două ori pe săptămînă la Vevey, acasă. Apoi, fără sgomot, pe tăcute, Géraldine, a trecut cu succes examenul la Opera Covent Garden. Acum, tînăra balerină locuiește la Londra unde își continuă și studiile la Royal Ballet School. Ca și tatăl ei, Géraldine se ferește de publicitate, așa că e greu de aflat care-i sînt planurile de viitor...

Orizont teatral

● ÎN STAGIUNEA 1961-1962 numeroase piese din dramaturgia rusă și sovietică, au văzut sau vor vedea pe scenele bucureștene luminile rampei. Spicuim: „Copiii soarelui" de Maxim Gorki, „Al patrulea" de C. Simonov, la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra", „Oceanul" de Al. Stein, la Teatrul pentru tineret și copii, „Flori vii" de N. Pogodin, la Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești, „Trenul blindat", la Teatrul Regiunii București.

● LA PARIS a avut loc turneul teatrului muncitoresc a lui Roger Planchon „Theatre de la cité de ville urbanne". Trupa din orășelul muncitoresc a prezentat pe scena Teatrului Champs Elysée, piesa lui Bertolt Brecht „Svejk în al doilea război mondial". Spectacolul a reprezentat un mare succes al stagiunii pariziene.

● CUNOSCUTUL cîntăreț, actor de teatru și cinema, Yves Montand se pregătește pentru un turneu în Statele Unite.

● DUPĂ „Mutter Courage", „Pușile Therezei Carrar", „Domnul Puntilla și sluga sa Matti" publicul bucureștean va vedea în curînd o nouă piesă de Bertolt Brecht. Este vorba de „Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită" în pregătirea Teatrului Muncitoresc C.F.R. Giulești.

● I. L. CARAGIALE este mereu prezent și actual pe scenele noastre. Astfel pe lîngă Teatrul Național „I. L. Caragiale" care va relua în această stagiune „O scrisoare pierdută", „O noapte furtunoasă", „D-ale carnavalului" și „Năpasta", Teatrul de Comedie pregătește și el „Conu Leonida față cu reacțiunea" într-o versiune scenică nouă a tînărului regizor D. Esrig.

BOLA DE NIEVE

Ignacio Villa, cîntărețul negru din Cuba, este pe cale de a-și termina turneul în țara noastră. A cîntat la București, la Constanța, la Cluj în fața unor săli arhipline care i-au aplaudat talentul și i-au admirat bogatul diapazon muzical poetic și interpretativ. Și este cu atît mai valoroasă aprecierea publicului nostru cu cît Bola de Nieve deși conștient de handicapul ce-l prezintă pentru public cîntecul într-o limbă străină, n-a ales calea facilă a unor bucăți „comerciale", cu largă circulație ci și-a axat repertoriul pe cîntece pline de conținut. Au răsunat astfel cu aceeași mare sensibilitate cuvintele lui Lope de Vega, deplîngînd nefericita dragoste a Rozalinei secolului XVI ca și popularele șansonete ale lui Edith Piaff și Charles Trenet și delicatele Tres Motivas de Son ale celui mai reprezentativ poet contemporan cuban, Nicolas Guillen (pe muzica lui Emilio Grenet). Iar alături de ele, cu o deosebită strălucire, cîntecele populare latino-americane și mai ales cele cubane (unele ca de pildă Tu me has de querer — creația sa proprie) în care cîntărețul s-a dezvăluit în toată plenitudinea sa. Am avut astfel prilejul să cunoaștem cîntecul optimist, exuberant, plin de viață al unui popor mîndru, luptător, harnic și încrezător în viitorul său. Încîntătoarele negro spirituals și mîndrele pregonuri (cîntece improvizate ale vînzătorilor ambulanți) cîntate în diferitele dialecte cubane au smuls aplauze la scena deschisă Babalu și Eco, Drumi negrita și El Manisero, Cîntecul trestiei de zahăr și Floarea de scorțișoară, satiricul Mesié Julian au fost interpretate magistral de cîntăreț pe care spectatorii l-au rechemat la rampă în repetate rînduri.

Bola de Nieve s-a dovedit a fi un mare interpret dublat de un suflet sensibil de poet, care pătrunde și-și trăiește cu pasiune rolul. Acompaniindu-se cu virtuozitate la pian, el desfășoară concomitent un variat joc de scenă care subliniază pregnant muzica sa și care găsește astfel un ecou profund în inima auditoriului. Ascultîndu-l înțelegi mai bine de ce criticii de artă spun că el este pentru muzica cubană ceea ce reprezintă Maurice Chevalier pentru Franța sau Louis Armstrong pentru muzica nord-americană.

Bola de Nieve („Bulgărele de zăpadă") a reușit un lucru neobișnuit pentru numele său: să „încălzească" sufletele noastre. Nu e nici de mirare dacă ținem seama de marele său talent, de calitățile sale interpretative și mai ales de faptul că spectatorul nostru a văzut în el un sol al artei eroicului popor cuban, a cărui luptă o admiră și o sprijină.

M. RADIAN

Muzica

Un ghid de concert romînesc

Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.P.R., continuîndu-și programul de tipărire a lucrărilor de muzicologie și de popularizare a muzicii, va îmbogăți în curînd vitrinele librăriilor cu primul volum al „Ghidului de concert".

Destinat iubitorilor de muzică simfonică, acest prim volum va cuprinde analiza muzicală a peste 100 de concerte, scrise pentru diferite instrumente și orchestră, de cei mai reprezentativi maeștri ai genului concertant, de la clasicii Bach, Mozart, Beethoven, Brahms pînă la compozitorii contemporani, Prokofiev, Șostakovici, Haciaturian, Bela Bartok, Paul Constantinescu, Alfred Mendelsohn și alții.

Volumul va fi ilustrat cu exemple muzicale și va conține biografiile compozitorilor.

Lucrarea este semnată de V. Cristian, E. Pricope și I. C. Spiru.

Sonetele de iubire ale lui Michelangelo transpuse în muzică

Referindu-se la Renașterea italiană, clasicii marxismului, Marx și Engels, o caracterizează astfel: „A fost cea mai mare revoluție progresivă din cîte trăise omenirea pînă atunci, o epocă ce avea nevoie de titani, și care a creat titani, titani ca gîndire, pasiune și caracter, ca multilateralitate și erudiție" (Marx-Engels, Opere alese — vol. II, ed. P.M.R. 1952).

Unul din acești titani ca gîndire, pasiune și caracter a fost Michelangelo Buonarroti (1475—1564), geniul multilateral, sculptor, pictor, arhitect și poet.

Pictorul Capelei Sixtine a fost și un artist al cuvîntului, un poet care prefera să se exprime în forma atît de exigentă a sonetului.

7 sonete de iubire și anume cele purtînd numerotarea XVI, XXI, XXX, LV, XXXVIII, XXXII, XXIV, au fost transpuse în muzică, pentru voce de tenor și pian, de cunoscutul compozitor englez Benjamin Britten, cunoscut la noi ca autor al „Variațiilor pe o temă de Purcell", al „Serenadei pentru tenor, corn și orchestră" și al „Simfoniei primăverii", lucrări executate în concertele Filarmonicii „George Enescu".

Ciclul de Sonete de Michelangelo a fost cîntat cu mare succes de public și critică la Varșovia, în cursul Festivalului internațional „Toamna la Varșovia", de tenorul Peter Pears, acompaniat la pian de autor.

Succese ale compoziției romînești la Concursul internațional de la Mannheim

În orașul Mannheim (R.F.G.), celebru prin compozitorii și muzicienii cunoscuți în istoria muzicală a secolului XVIII, sub denumirea de „școala de la Mannheim", se desfășoară periodic, în ultimii ani, un original „Concurs de compoziție".

Este vorba de „Concursul internațional pentru femei compozitoare".

Anul acesta, au participat la acest concurs un număr de 170 de compozitoare, de 25 de naționalități diferite, care au supus judecății juriului 268 de lucrări concepute în variate genuri și forme muzicale.

Din juriu fac parte personalități ale vieții muzicale occidentale, compozitori, pedagogi, critici, muzicologi. Juriul secției de „muzică de cameră" al „Concursului internațional de la Mannheim" a decernat tinerei compozitoare din R.P.R., Carmen Petra, „diploma de onoare" pentru sonata pentru flaut și harpă, executată în concertul festiv al Laureatelor, care a avut loc la 28 septembrie 1961.

De asemenea, au primit mențiuni la același concurs tinerele compozitoare din R.P.R., Myriam Maibe, pentru „Sonata pentru pian" și Felicia Donceanu pentru un ciclu de lieduri pe texte poetice de George Bacovia.

Cele trei compozitoare sînt foste studente ale claselor de compoziție ale Conservatorului „C. Porumbescu" din București.

Concerte-lecții pentru școlarii bucureșteni

Continuînd acțiunea de educație muzicală printre elevii școlilor medii, inițiată de cîțiva ani, lectoratul Filarmonicii „George Enescu" va organiza în acest an un ciclu de concerte-lecții destinate școlarilor bucureșteni.

Ciclul va fi închinat marilor compozitori clasici dramatici și contemporani.

Fiecare concert-lecție va avea un caracter monografic, și va fi ilustrat cu exemplificări muzicale, pe bandă de magnetofon sau interpretate de soliștii Filarmonicii „George Enescu".

Concertele-lecții încep de la Bach și Haendel, continuă cu Haydn și Mozart și ajung pînă la epoca contemporană la George Enescu și la creația muzicală a zilelor noastre.

Ciclul de concerte-lecții pentru școlari se desfășoară în sala „Studio" a Ateneului R.P.R.

A. HARALAMB

„FICELE"

Sidonia Drăgușanu este o cunoscută publicistă și scriitoare și deaceea apariția sa ca dramaturg nu a surprins pe nimeni, mai ales după citirea titlului acestei piese în două părți, cum își numește cu modestie, drama.

Autoarea și-a propus să desbată în cele două ore, cît durează spectacolul, o problemă gravă de etică. În casa aparent liniștită a inginerului Tudor Lipșa trăiește într-o fericită și inconștientă nepăsare, soția de a doua, a acestuia: Cora. Este o femeie frumoasă, tînără, a mai avut un bărbat, nu face nimic și nu înțelege de ce ceilalți din jurul ei se zbuciumă, muncesc și mai ales o privesc dezaprobator. Ne aflăm în anii noștri și dezaprobarea celor două fiice ale lui Lipșa stîrnită de felul de a trăi al Corei este justificată. Tudor Lipșa a mai avut o soție, pe mama Luizei și a Manuelei, o femeie care a luat viața în serios și își cîștigă viața prin propria-i muncă.

Relațiile între cele patru femei: e vorba de fiicele inginerului și cele două soții ale sale, sînt civilizate. Mama Luizei și Manuelei le vizitează din cînd în cînd.

Cora și Marta sînt oarecum prietene. Între ele, ușuratecul Tudor Lipșa se arată ca un om sobru, preocupat de munca lui de la șantier. Parcă nici lenea, nici nepăsarea, nici iresponsabilitatea celei de a doua soții nu-l enervează. Lipșa o iubește și-l iartă cheltuielile tot mai numeroase pe care nu le poate acoperi, după cum se va vedea mai tîrziu decît recurgînd la fraude...

Paralel se desfășoară cea de a doua dramă: Luiza îl iubește pe inginerul Horia Cotaru, subalternul pe șantier al tatălui său. Acesta se arată deodată foarte rezervat și nu lipsește în convorbirea dintre cei doi o oarecare bănuială aruncată de tînăr asupra lui Lipșa. Crezînd nelimitat în cinstea părintelui său, fata rupe orice relații cu prietenul ei.

Un control contabilicesc, se presupune, dezvăluie totul. Lipșa este arestat și-și recunoaște vina. Luiza și Manuela fug din cuibul mincinos al Corei, urmîndu-și mama.

Desigur povestirea seacă a subiectului piesei nu poate să redea totul. Sidonia Drăgușanu a mers pe caractere, pe înfățișarea tipologică a unei părți a societății noastre. Autoarea este o bună cunoscătoare a sufletului femeiesc și Manuela, spre exemplu, cucerește publicul cu candoarea ei, cu umorul instinctiv și mai ales cu inteligența scenică a interpretei. Luiza ni se pare de asemenea un personaj luminos, pur, văzut dinăuntru, fără superficialitate.

Mai sgîrcită a fost scriitoarea cu Cora, element parazitar, ale cărei resorturi interioare nu le-am deslușit. Nici Marta Roncea, prima soție a inginerului Lipșa nu este enunțată dramatic cu precizie. Apariția ei presupune mai mult o femeie severă, dedicată orbește muncii sale, fără căldură omenească (în afara dragostei pentru cele două fete ale sale), ceea ce justifică și îndepărtarea soțului, la urma urmelor.

„Fiicele" rămîn pînă la jumătate o construcție dramatică bine închegată, cu replică vie, colorată (în afara unor pasaje cu totul literare în textul Luizei, ce pot fi înlăturate cu ușurință) în care se simte priceperea și talentul. Din nefericire, rezolvarea simplă a conflictului încheie precipitat ceea ce abia iscase pana autoarei: adică o mare bătălie în conștiința eroilor. Într-un cuvînt, multe din lucrurile știute de dramaturg, au rămas dincolo de scenă, în caietul său de lucru. De unde sărăcirea unei piese ce anunța un mare succes al Naționalului.

Regia lui Finți este ca totdeauna foarte migăloasă, fără mari invenții. Decorul simplu al lui Brătășanu nu s-a părut foarte indicat. Din distribuție se detașează (și pentru că textul o servește foarte bine), Coca Andronescu la care mai găsim însă și lucruri știute mai demult, ceea ce supără. Eva Pătrășcanu a conturat cu multă sensibilitate pe Luiza, învingînd toate obstacolele oferite de sinuozitatea rolului. Tanți Cocea a jucat-o sobru și reținut pe Marta, adică așa cum trebuia. Carmen Stănescu s-a descurcat destul de bine chiar cu ceea ce a avut de spus. Mi-a plăcut îndeosebi Draga Olteanu în rolul Anișoarei, femeia de serviciu, de o autenticitate și un umor de înaltă calitate. Emanoil Petruț, într-un personaj schițat numai, și-a adus contribuția sa la reușita spectacolului.

Cu rezervele de mai sus, recomandăm piesa cu căldură iubitorilor dramaturgiei originale.

Eugen BARBU

Reflector

STAGIUNEA ÎN INTERVIURI

Cu regizorul D. D. Neleanu despre o nouă piesă sovietică

Cu D. D. Neleanu aș fi vrut să discut despre proiectele pentru actuala stagiune a Teatrului de tineret și copii al cărui director este. S-a dovedit însă că nu e mai puțin avantajoasă, pentru informarea cititorilor noștri, o discuție cu regizorul și nu cu directorul Neleanu. Preocupat de punerea în scenă a piesei „Oceanul", o nouă lucrare a dramaturgului sovietic Alexandr Stein, omul masiv și însufleții din fața mea s-a declarat bucuros să răspundă întrebărilor legate de acest subiect.

— Ce aseamănă și ce deosebește „Oceanul" de piesele anterioare ale lui Stein?

— „Oceanul" preia dezbaterea ascuțită a problemelor contemporaneității din creația sa dramatică de pînă acum. Sigur că Platonov, eroul noii piese, este o continuare pe plan moral a personajului central din „Hotel Astoria". Prin adîncimea ideilor și prin forța cu care ele sînt exprimate, „Oceanul" depășește însă tot ceea ce Stein a scris pînă acum. Ideile textului, de o mare puritate și îndrăzneală, duc pentru prima oară în creația lui Stein la prefigurarea omului societății comuniste. Piesa pledează pentru făurirea unui om demn de a trăi în comunism.

— Cum ați vorbit interpreților viitorului spectacol despre această optică a piesei?

— Am sugerat actorilor că evoluția lor scenică poate fi comparată cu zborul pescărușilor în furtună, că în lupta de concepții înfățișată se călesc caractere puternice. Dintre eroii piesei cei care rezistă în luptă se desăvîrșesc sub aspect etic, sufletesc și politic; cei care nu rezistă își frîng aripile fiind legați de trecut. Pentru că „Oceanul" este o demascare bicuitoare a spiritului mic-burghez, a concepțiilor mic burgheze asupra vieții, societății și relațiilor dintre oameni, reprezentate de Kuklin și Masa. Este profund emoționantă pledoaria piesei pentru un om nou. Acesta apare nu ca o imagine palidă, îndepărtată și neguroasă, ci ca o realitate apropiată de tine, care îți spune că comunismul exprimă ceea ce este mai bun în om. Trăsătura de bază a piesei este încrederea neclintită în comunism, pasionată și lucidă în același timp.

— Cum gîndiți, în imagini scenice, acest spectacol?

— Trebuie să subliniez că am fost foarte bine înțeles de pictorul scenograf Toni Gheorghiu. Cele 30 de tablouri ale piesei impun o desfășurare cinematografică a acțiunii, pe care noi o vom rezolva într-un decor unic care va cuprinde cîteva înălțimi — podiumuri — din duraluminiu; ele vor sugera pe departe formele și acea culoare de oțel a vasului militar în plin ocean, imagini desprinse însă de tot ce este concret, naturalist, lăsînd loc sugerării oceanului sufletului omenesc. Vom exclude efectele sonore „din natură" ca de pildă valurile și vom folosi în schimb muzica, în favoarea dezbaterii de idei dramatice, în plină acțiune. Am reușit să scot din concepția spectacolului tot ce este indicație concretă de amănunt cotidian, pentru a ajunge la patosul romantic-eroic al zilelor noastre.

— Ce calitate a interpretării actoricești urmăriți să obțineți în primul rînd?

— Simplitate. Bineînțeles, nu schematism, ci exprimarea cu mare forță și sobrietate artistică a sentimentelor omului nou, pe calea simplității artistice. Caracteristicile omului nou se nasc în cursul unor mari bătălii. Dorim să exprimăm patetismul acestei lupte.

— Pe cînd premiera?

— Credem că la 15 ianuarie.

Emil MANDRIC

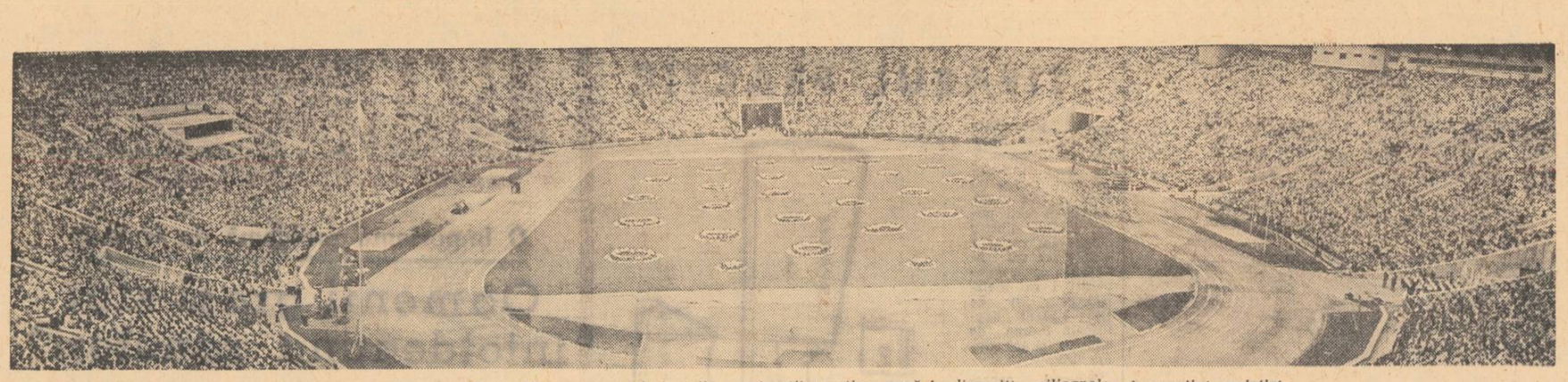

Stadionul „V. I. Lenin" din Moscova, una din marile construcții sportive pusă la dispoziția milioanelor de sportivi sovietici

Fetele din Samarkand

Un titlu de ultimă oră. Cel inițial era „Tandemul Press", dar în clipa în care Tamara și Irina au apărut în fața dublei biciclete a metaforei, s-a întîmplat ceva ce nu prevăzusem : niciuna n-a vrut să încalece pe șaua din față.

Am încercat să le înduplec, să le promit că vor pedala un singur tur de pistă, dar totul a fost în zadar. Nu și nu...

Momentul cel mai greu a fost cînd Irina și Tamara m-au rugat să decid eu. Luat prin surprindere, am recurs la stratagema diferenței de vîrstă, dar asta n-a făcut decît să complice lucrurile.

Vrînd, nevrînd, am fost nevoit să renunț la ideea cu tandemul și să mă reped pînă în orașul uzbec Samarkand (locul de baștină al celor două surori), în speranța că voi rezolva acolo această neașteptată dilemă protocolară : cine ar fi trebuit să se așeze în față — Tamara sau Irina ?

Să vă spun acum ce am aflat la Samarkand pentru ca apoi, împreună, să vedem ce putem face.

Cert este că de separat e tare greu să le separăm. În Samarkand n-am găsit un singur om care să le fi văzut vreodată despărțite. Acum vreo șapte ani, Tamara încerca să arunce discul și se chinuia cu greutatea, pe care nu izbutea s-o împingă mai mult de 8 metri. (Îi plăcea mai mult discul). Irina era și ea nelipsită de pe stadion. Se zbenguia veselă, pe pista, cînd cu garduri, cînd fără garduri, pentru ca imediat, ca din senin, să uite și de una și de alta și să aterizeze în nisipul din groapa, cu sau fără ștachetă.

După cum vedeți, e cam greu să surprindem un element de diferență specifică. N-o să ne apucăm să o preferăm pe Tamara numai pentru că la 16—17 ani a știut să-și aleagă iubitul (discul) și să o învinuim pe zvîrluga de Irina pentru motivul că a continuat să cocheteze cu mai mulți adoratori deodată, împărțind zîmbete și ștachetei, și pistei pure, și gardului și pragului și chiar bilei...

Atunci să urmărim un alt fir. Să o însoțim pe Tamara în ziua plecării la Leningrad și apoi în aula institutului de construcții a orașului de pe Neva.

— Sîntem — se pare — pe drumul cel bun. Irina a rămas acasă, tot nehotărîtă, iar Tamara s-a și prezentat la antrenorul emerit Viktor Alekseev, vestitul meșter întru făurirea campionilor.

Și-acum, cînd ni se părea că sîntem foarte aproape de rezolvarea dilemei, iat-o și pe Irina, țuști !, la Leningrad, Scai, nu alta ! și tot la politehnică. Institutul de căi ferate.

Lui Viktor Alekseev nu prea i-a venit să creadă că fata asta cu mișcări de ciută e sora elevei sale Tamara, dar cînd a văzut-o alergînd și i-a cercetat diploma de campioană a spartachiadei uzbece, la pentatlon cu 3675 de puncte, și-a spus că o să-i fie tare greu să aleagă.

În sfîrșit, ca să nu lungim vorba, trebuie să recunoaștem că Tamara a valorificat din plin avansul de un an în școala vestitului antrenor din Leningrad.

S-ar părea, deci, că...

Într-adevăr, în anul 1958 Tamara devine campioană unională la aruncarea greutății, învingînd-o pe Galina Zîbina și cucerește medalia de aur la „europene", însă cu discul, demonstrînd că proverbul cu cei doi iepuri e cam retrograd. Apoi Tamara desfășoară tot mai mult ruleta arbitrilor : prima femeie din lume cu o aruncare de peste 17 m, 14,42 la „unionale", 17,18 într-un concurs preolimpic, medalia olimpică de aur (la greutate) și cea de argint (la disc), pentru ca la 24 de ore de la stingerea flăcării de pe Centomila, într-un fel de recital al laureaților olimpici, să doboare (pentru că veni vorba de iepuri) faimosul record de disc al Ninei Dumbadze.

S-ar părea, deci, iarăși, că Tamara...

Să nu ne grăbim, însă. Nu e cazul. Pentru că nici Irina n-a stat pe loc. I-a păstrat, la fel de grațioasă, pe cei cinci adoratori și a dăruit atletismului cîteva noi recorduri mondiale, mărindu-și zestrea, anul trecut, pînă aproape de 5.000 de... puncte. În cele din urmă era cît pe-aci să plătească pentru „nesăbuința" de care a dat dovadă (olimpiada nu are pentatlon atletic), dar sîngele-i aprig n-a putut-o ține locului și a făcut-o să zboare, literalmente, peste garduri. Rezultatul ? Medalia olimpică de aur și nou record olimpic : 10,6.

S-ar părea... Aș... Nu mi se mai pare nimic.

★

De vreo lună, surorile Press țin, parcă, cu tot dinadinsul să împiedice orice posibilitate de clasament. La Londra, pe White City, Tamara a aruncat discul la 58,89 m., arătînd că se mai poate întrece doar cu Elvira Ozolina, sulițașa, pentru grania lui 60 de metri, dar la recentele „unionale" de la Tbilisi, Irina a avut o replică... fratricidă, adăugînd 117 puncte fantasticului „5020" reușit la 17 august la Leningrad. O simplă enumerare a probelor (lungime — 6,24 ; 80 garduri — 10,9 ; 200 m. — 24,2 ; înălțime — 1,62 ; greutate — 15,26) demonstrează super-clasa marei atlete.

Deci, încă o dată. Tamara sau Irina ? Irina sau Tamara ?

„Tandemul Press" răspunde clar : nici una, nici cealaltă.

Și trebuie să-i dăm dreptate. Ar însemna să alimentăm o dilemă artificială. Iar dacă totuși ar fi să dăm întîietate cuiva, să o acordăm școlii sportive sovietice, care a făcut cu putință această uluitoare cursă de urmărire.

Ioan CHIRILA

MOZAIC

● *LA VÎRSTA de 46 de ani Stanley Mattews continuă să fie un obiect de transfer în fotbalul englez. Blackpool l-a vîndut pe „vrăjitor" echipei Stoke unde acesta a debutat la vîrsta de 15 ani.*

● *TRASEUL probei de maraton care se va disputa anul viitor la Belgrad, cu ocazia campionatelor europene, are 32 km. numai asfalt. Aceasta va pune destule probleme viitorilor concurenți.*

● *LOUISON BOBET, ciclistul francez care a reușit să cîștige de trei ori consecutiv „Turul Franței", a suferit un accident grav, fiind lovit de un camion pe o șosea, în timp ce se antrena în apropiere de Rouen.*

● *DOROTHY TAYLOR, care a cucerit o medalie de argint în proba de înălțime la Jocurile Olimpice din 1936, dă dovadă de o extraordinară longevitate sportivă. Ea a sărit la un recent concurs 1,57 m., doar cu trei centimetri mai puțin ca acum 25 de ani.*

● *UN PURTĂTOR de cuvînt al federației suedeze de atletism a declarat că este în măsură să aducă probe zdrobitoare pentru a dovedi că atleții francezi Jazy, Bogey și Bernard au comis acte de profesionism cînd au fost în Suedia. Luînd apărarea compatrioților, ziarul l'Equipe scrie că federația suedeză îi calomniază pe francezi numai pentru a arăta că Waern nu este singurul atlet corupt.*

Criza boxului francez

Deplîngînd situația critică în care se află boxul francez, atît la amatori cît și la profesionism, R. Meyer scrie în „l'Equipe" : „Înfrîngerea lui Hashas în fața lui Kenny Lane și a lui Lamperti înaintea lui King, nu face decît să confirme declinul boxului nostru național. Este mult prea evident că ne aflăm departe de prosperitatea pe care o cunoștea cu ani în urmă sportul pugilistic în Franța. Unde sînt campionii de altădată ? Cerdan, Farnechon, Villemain, Dauthnille, Medina n-au mai fost egalați. Cred că nu este un iubitor al boxului să nu-i regrete. Nici Halimi acum în declin, nici Lamperti, unicul nostru campion european, nu ne salvează prestigiul compromis. Dacă mai adăugăm că Franța în boxul amator a suferit numai eșecuri în ultimii ani, că numărul boxerilor licențiați a scăzut de la 10.750, în 1950, la 3.800 în 1961, iată panorama dezolantă a boxului francez".

De patru ori în jurul ecuatorului

Turiștii sovietici au început să folosească un gen nou de întreceri pentru a cunoaște frumusețile patriei lor: autostopul. Primul sezon al acestei noi ramuri a turismului a luat sfîrșit la Leningrad. Întrecerea, avînd un caracter organizat, a fost cîștigată de Iuri Dogadin, tehnician la Institutul central de cercetări a cazanelor și turbinelor din Leningrad care a străbătut o distanță de 150 km. în timp de patru ore cheltuind numai... 30 de copeici. Traseul de la Leningrad la Moscova a fost străbătut, prin intermediul autostopului, de mai mulți turiști leningrădeni, cheltuielile fiecăruia dintre ei ridicîndu-se la... o rublă.

Potrivit regulamentului acestei noi întreceri performanțele turiștilor urmau să fie confirmate prin taloane speciale trimise pe adresa Clubului turiștilor din Leningrad de șoferii care i-au transportat. Acum aici s-au adunat taloane din aproape toate colțurile Uniunii Sovietice.

În primul sezon turistic de autostop au fost distribuite aproximativ 8000 de taloane. Dacă ele ar fi fost folosite de un singur om, atunci el ar fi efectuat o călătorie în lungime totală de 150.000 km., ceea ce reprezintă de aproape patru ori înconjurul globului pămîntesc.

Preocupări „sportive"

Vă mai amintiți de fabula „Bivolul și cotofana" a neuitatului autor al „Baladelor vesele și triste" ? În ea este vorba despre un animal robust și grav, din neamul taurinelor, care ținea pe spinarea-i netedă o cotofană delicată ce-l ferea de muște și țînțari. Văzîndu-i, un cîine s-a gîndit că poate „profita" și el de bunăvoința bivolului. Și-a luat avînt, a sărit și temerarul patruped a fost luat în coarne și tăvălit prin colb.

Fabula a fost scrisă cu un sfert de veac în urmă. Se pare însă că din ea s-au inspirat cîțiva urmași „originali" ai respectabilului John Bull. Așa s-a născut un nou... sport : săritura animalelor. Dar această treabă nu se întîmplă oricum. Ingenioșii insulari britanici, cu „preocupări sportive" au înlocuit bivolul — care nu și-a arătat amabilitatea față de patrupede cu o... vacă. S-au gîndit că este mai puțin irascibilă și n-are... preferințe. La fel ca și la box, de pildă, noua disciplină sportivă a fost diferențiată pe... categorii. De acest lucru ne-am dat seama citind explicația uneia din fotografiile apărute într-un cotidian francez în care se spunea printre altele : „Săritura peste vacă (categoria capră) se desfășoară în grădina zoologică din Wihpsnade (Marea Britanie). Harry, capra, se antrenează cu prietena sa, vaca Pee-Wit".

Grăitor, nu ?... Exercițiile sînt urmărite îndeaproape de un antrenor specializat în această nouă „disciplină sportivă". Ele sînt necesare întrucît, după cum am aflat din aceeași sursă, campionatul mondial al acestor „concurenți" se apropie.

Dar n-am voi să scoatem în evidență pe unii, neglijînd pe alții. De aceea vom arăta că de curînd pe unul din aeroporturile americane și-au făcut apariția niște alergători imbatabili care reprezentau lotul complet de „sportivi" al Franței, compus din opt campioni. Numele lor sînt : (interesant de reținut) La Capătul Suflului, Meci Doi, Doamna Fără Jenă, Legătură Periculoasă, Lucrețția Borgia, Trăiască Dragostea, Romanoff și Julietta. Aflați pe o planșetă îngustă de tăiat... tăietei, cei opt campioni adușî cu avionul direct de la Bourgogne, au pozat fotoreporterilor ca niște adevărate vedete. Nu s-au sfiit de lumea care i-a înconjurat. Partea cea mai neplăcută a constat însă în faptul că iubitorii de autografe n-au căpătat de această dată nici o iscălitură. Să nu vă închipuiți că membrii lotului care aveau să apere culorile Franței au făcut mofturi. Departe de așa ceva. N-au putut da autografe din simplul motiv că cei opt campioni erau de fapt niște... melci, ce-și poartă cu resemnare cochilia ca orice moluscă banală pe care o puteți întîlni și dv. prin păduri, prin locurile umede și umbroase.

Acestea sînt cîteva din „preocupările" ce vor să se numească „sportive". În fond ele dovedesc lipsa unor ocupații serioase ale oamenilor cu „idei" din lumea occidentală.

Victor TEODORU

INTERVIUL NOSTRU

10 întrebări și răspunsuri adresate și primite de la tînără maestră a sportului

SANDA IORDAN

1 — Cîteva amănunte biografice...

1 — M-am născut la 11 octombrie 1943, la București. Am deci 18 ani împliniți și cu examenul de maturitate luat...

2 — Sînteți după Maria Ene cea mai tînără maestră a sportului din țara noastră. Pentru ce ați primit acest titlu și ce obligație considerați că vă incumbă această înaltă distincție ?

2 — Consider că titlul de maestră a sportului l-am primit pentru ansamblul performanțelor mele încununat cu titlul de campioană mondială la Universiada de la Sofia. Cinstea de a purta acest titlu te obligă și mai mult să fii un exemplu în ceea ce privește pregătirea sportivă, să fii gata oricînd să răspunzi prin performanțe deosebite, să-ți aduci aportul la ridicarea unor noi cadre.

3 — Care-s preocupările dvs. de viitor ?

3 — Pe plan sportiv : să ajung să justific încrederea acordată, să-mi perfecționez măiestria sportivă pentru a ajunge la nivel superior pe planul performanțelor, pentru a mă putea comporta în mod corespunzător la viitoarele campionate europene care au loc anul viitor la Leipzig, și apoi în 1964 la Jocurile Olimpice de la Tokio. În viață : să-mi realizez dorința de a deveni profesoară de limba franceză.

4 — Care este cartea pe care o citiți în prezent ?

4 — Opere, vol. 5 de H. de Balzac despre care Maxim Gorki spunea : „Cărțile lui Balzac îmi sînt mai ales dragi pentru dragostea de oameni, pentru minunata cunoaștere a vieții ce o simt totdeauna în opera sa cu o mare forță și cu o mare bucurie".

5 — Care a fost pînă acum cea mai plăcută amintire ?

5 — De fapt sînt două : atunci cînd la Sofia am adus țării noastre un succes de prestigiu cîștigînd proba de 200 m. bras și atunci cînd mi s-a înmînat înalta distincție de maestru al sportului.

6 — Ce părere aveți despre antrenamente ?

6 — Pentru a putea deveni și fi un adevărat campion trebuie să respecți programul de pregătire indicat de antrenor. Antrenamentul cere timp, multe sacrificii, fără ei nu poți realiza performanțe. Mie-mi plac antrenamentele și eu mă pregătesc și dimineața și după amiaza, înotînd zilnic între 7 și 10 km. Apoi sînt exercițiile cu halterele, cu extensoarele, crosurile, lecțiile teoretice și cîte altele...

7 — În afara înotului ce alte pasiuni aveți (deocamdată !...) ?

7 — Sînt o pasionată colecționară de vederi din țară și peste hotare. De asemenea am un album cu încă multe file albe în care se găsesc fotografii și tăieturi din presa noastră și de peste hotare privind activitatea mea de sportivă.

8 — Care dintre înotătoarele cu care v-ați întîlnit sau le-ați cunoscut v-a impresionat cel mai mult ?

8 — Răspund fără nici o ezitare : Ursula Kuper din R. D. Germană, autoarea a următoarelor performanțe : 100 m. bras în 1'19" și 2'52" la 200 m. bras.

9 — Ce gen de îmbrăcăminte preferați ?

9 — Aș putea să răspund... costumul de baie. În orice caz o linie simplă și elegantă.

10 — Care este cea mai actuală problemă a natației românești ?

10 — Sînt membră a clubului Dinamo de 10 ani. Consider că această perioadă îmi îngăduie să răspund concret întrebării : Avem un bazin acoperit la București, cîte unul la Reșița, Oradea și Cluj. Avem mulți antrenori bine pregătiți, totuși — și aceasta-i problema nr. 1 — nu sînt suficiente bazine acoperite. Fără ele nu se poate progresa în măsura corespunzătoare.

Gh. RUSSU

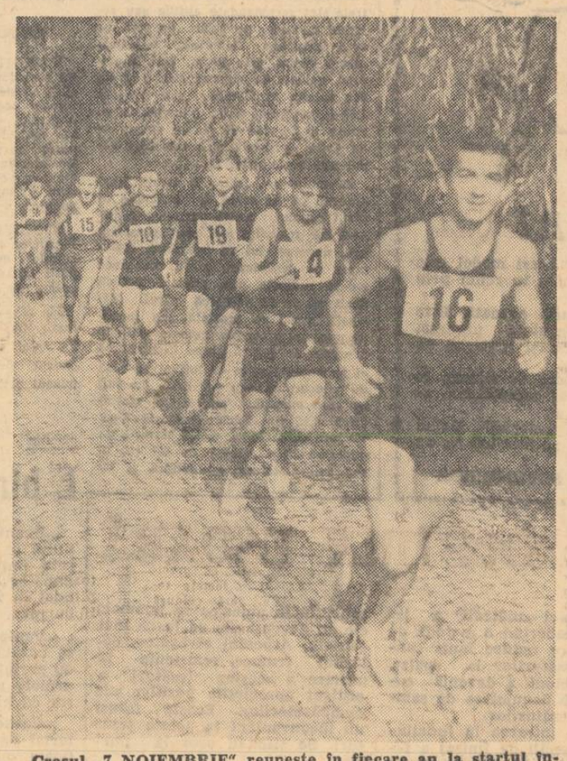

Crosul „7 NOIEMBRIE" reunește în fiecare an la startul întrecerilor sute de mii de tineri. Așa s-au petrecut lucrurile și la actuala ediție a crosului. Iată în clișeul nostru un aspect de la faza raionului 1 Mai din Capitală.

MÎNA CU... 4 DEGETE

Îi explic amicului meu :

— Asociația noastră sportivă e asemenea unei mîini cu patru degete.

— Cu cinci degete ! rectifică el.

— Nu. Mîna cu cinci degete e la Teatrul „Țăndărică". La asociația noastră ține afișul mîna cu patru degete.

— Nu înțeleg, ridică amicul meu din umeri. Și ce reprezintă cele patru degete ?

— Simplu : cele patru degete reprezintă cele patru discipline sportive pe care le practică asociația noastră : primul deget e fotbalul, al doilea deget e volei-ul, arătătorul este handbalul, iar tirul este reprezentat de degetul mic, că e abia la început. Am stăruit pe lîngă tovarășul Toma, președintele consiliului asociației, să ne mai ofere un „deget" sub formă de turism, dar nu am obținut nimic.

— Tovarășe președinte, am stăruit noi, în cadrul întreprinderii sîntem foarte mulți amatori de turism. Am vrea să ia ființă și această disciplină și să avem pe cineva care să ne îndrume.

Președintele ne-a privit două secunde, s-a gîndit trei secunde, și ne-a răspuns... într-o secundă...

— Păi uite că vă îndrum eu. Cum ieșiți pe poarta întreprinderii, luați troleibuzul, ajungeți pe Calea Victoriei, vă opriți la O.N.T. „Carpați", intrați înăuntru și spuneți : „Tovarăși, nouă ne place turismul, așa că vă rugăm să ne înscrieți pentru o excursie oarecare". Ei, v-am îndrumat bine ? Dacă vreți o îndrumare mai limpede vă dau și numărul exact al sediului. Cu turismul se ocupă O.N.T.-ul, nici decum noi ! Fiecare cu specificul lui.

E adevărat că îndrumarea tovarășului Toma ne-a prins bine. Am făcut cîteva excursii prin O.N.T. și pe cont propriu. Totuși, numărul amatorilor de turism creștea și ne-am adresat din nou :

— Tovarășe Toma, noi dacă am avea o secție de turism, am putea organiza excursii colective cu salariații noștri, precum organizează și alte întreprinderi în cadrul asociației sportive.

— Tovarăși, pe noi nu ne preocupă turismul, a replicat el, întrucît nu e sport. Sport este fotbalul, crosul, atletismul, mă rog, orice disciplină care poate aduce clubului o cupă sau o medalie.

— Dar ce e, mă rog, turismul ?

— Turismul e... turism. E o excursie, e un concediu, e o ascensiune. Turismul nu-ți aduce nici o cupă. Dimpotrivă, trebuie să pleci tu cu cupa, cu... plosca, cu termosul !

— N-aveți dreptate, tovarășe Toma. Turismul e sport. Întărește organismul.

— Ce vorbești ? În cazul acesta și vitamina B, și vitamina C tot sporturi sînt că-ți întăresc organismul ! Tovarăși, ca să fiu scurt, turismul nu mă interesează. Avem fotbal, avem volei, avem handbal, avem tir ! Astea patru sporturi le ținem solid în mînă.

— Da, o mînă cu patru degete !

— O fi, dar ce degete ? Unul și unul. La fotbal am cîștigat două cupe. La ultimul meci am băgat trei goluri.

— Și cu golul care îl reprezintă turismul, fac patru.

Mai tîrziu cu o lună a avut loc o ședință de analiză a muncii asociației. Tovarășul Toma a luat cuvîntul și a vorbit despre succesele obținute de cele „4 degete" ale asociației.

S-au înscris apoi la cuvînt turiștii...

— Tovarășe Toma, a întrebat unul dintre ei, dar cu cel de al cincilea deget, cu turismul, cum stăm ?

— Păi... stăm... în general stăm bine !...

— Stăm pe loc, vreți să spuneți. Și noi nu vrem să stăm pe loc. Vrem să stăm la Sinaia, la Predeal, vrem să stăm la cabane, pe Valea Prahovei. Vrem să urcăm Bucegii. Organizați în colectiv, în cadrul asociației noastre, am fi putut să ne cunoaștem frumusețile țării.

— Să le cunoaștem, tovarăși... Uite, chiar am la mine un album cu vederi... Piatra Craiului, Babele, Tușnad... Uitați-vă aici și o să le cunoașteți. Ce ? V-am oprit eu să cumpărați vederi ?...

— Dar cu mîna cu 4 degete cum rămîne ? au întrebat în încheiere membrii asociației.

— Păi... să mai adăugăm un deget, turismul, și să rămînă o mînă cu 5 degete !...

Și în încheiere i-am spus amicului :

— Acum, te rog, să mă scuzi, dar sînt grăbit. Peste un ceas plecăm în excursie. O excursie organizată de asociația noastră sportivă, secția turism.

— Și cine se ocupă de secția asta ?

— Cum cine ? Tovarășul Toma !... Știi ce pasionat e !...

Al. VIANU

INSTANTANEE

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERĂ"

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 interior 14.00.

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustrații : Beca RIND

— Vin din Flandra și vreau să-i arăt landgrafului o pictură de a mea.

Îl duseră în fața landgrafului, iar pictura pe care o arătă Thyl era frumoasă și plăcu nobilului.

— Vei fi pictorul nostru, încuviință landgraful. Ai să-mi pictezi chipul. Cît ceri pentru asta ?

— O sută de florini, înainte sau după.

— Ține ! și landgraful îi și numără banii.

A doua zi începură să vină înaintea lui Ulenspiegel toate personajele de la curte care urmau să fie pictați alături de landgraf. Veni ducele de Luneburg, o matahală cu o burtă îmbuibată.

— Dacă nu-mi iei jos în pictură jumătate din osînză am să pun să te spînzure, îi șopti ducele.

Veni apoi o nobilă doamnă, cocoșată și cu pieptul turtit.

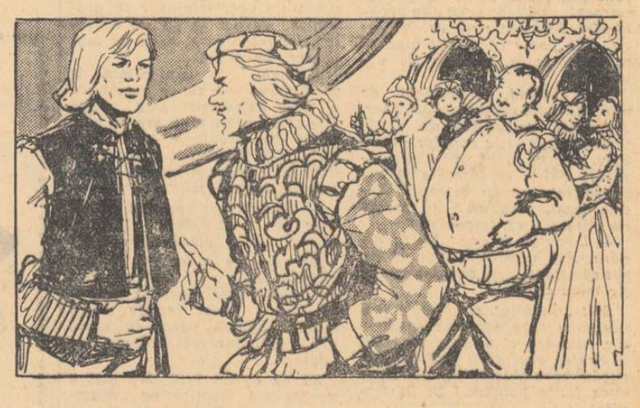

— Domnule pictor, dacă în locul cocoașei din spate nu-mi faci două cocoașe pe care să mi le pui în față am să te pedepsesc amarnic.

O domnișoară de onoare, fragedă și bălăioară, dar care era știrbă de trei dinți, îl amenință cu răzbunarea iubitului ei, dacă nu o va picta rîzînd astfel ca să i se vadă toți cei 32 de dinți.

La urmă îl chemă landgraful și îi spuse :

— Dacă te-o împinge cumva păcatul și vei schimba o singură trăsătură zugrăvind chipurile astea, pun să-ți taie gîtul ca unui pui de găină.

Îi dădură lui Thyl o cameră mare și frumoasă, care la cererea lui fu prevăzută cu niște perdele mari să nu pătrundă nici o rază de soare prin ele, îi dădură și trei ucenici care trebuiau, chipurile, să-l ajute la pregătirea vopselelor și timp de 30 de zile nu mai ieși pictorul și ucenicii lui din camera aceea întunecoasă, unde flamandul nostru și ajutoarele lui se puseră pe chiolhan, cu fripturile cele mai fragede și vinurile cele mai alese, pe care slujitorii landgrafului aveau grijă să le aducă zi de zi.

Din cînd în cînd încerca landgraful să afle cum merge pictura, dar niciodată nu era lăsat să intre în atelierul flamandului.

— Sînt pe sfîrșite, domnule landgraf, îl asigură Ulenspiegel în cea de a 60-a zi de chiolhan.

În sfîrșit veni ziua cînd pictorul anunță că și-a gătat opera. Se adună toată curtea în fața peretelui acoperit cu perdea, pe care se afla pictura. Iar Ulenspiegel le spuse acestea, înainte de a-și descoperi opera :

— Domnule landgraf și domnule voastre, nobili domni și nobile doamne, am pictat cît am putut mai bine chipurile voastre drăgălașe sau războinice. Ușor vă veți recunoaște fiecare. Vreau numai să vă spun că printre dv. se află și un necioplit, care nu va vedea decît peretele alb Și acum binevoiți a privi cu nobilii dv. ochi.

Ulenspiegel trase perdeaua :

— Numai oamenii nobili văd, numai nobilele doamne văd.

Toți se uitară la perete și toți începură a se recunoaște, deși nu vedeau decît peretele gol.

Numai bufonul curții începu să strige, agitîndu-și clopoțeii :

— Zică-mi-se oricum, bădăran sau necioplit, dar eu nu văd altceva decît un perete alb !

Îl chemă landgraful pe Ulenspiegel la el și îi spuse că a înțeles șotia, dar nu-l pedepsi pentru că îi plăcuse și lui felul cum își bătuse joc de întreaga curte. Îi mai dădu 15 florini și-l lăsă să plece pe pelerinul mucalit.

Plecînd, călare pe măgărușul său, de la landgraful de Hessa, Ulenspiegel ajunse pe domeniile ducelui de Luneburg. Întîlni o căruță încărcată cu mai mulți veseli flamanzi, care călătoreau spre țara nemțească. Își terminaseră banii și umblau după chilipiruri. Recunoscînd în Ulenspiegel pe pictorul landgrafului de Hessa, pe care-l știau doldora de bani luați pe așa-zisul tablou, își puseră în gînd să-l păcălească, poate vor stoarce ceva florini de la călător. Îl invitară așadar la o bere, cu gîndul că o să primească înapoi înzecit.

Numai că Ulenspiegel se dovedi mai isteț decît ei. În primul rînd își încredință măgarul unui fermier, apoi intră în grupul flamanzilor, care-l ținură pe mîncare și pe băutură, ca un oaspe ce le era. Se veseliră cu toate cumetrele cu lipici pe care le întîlniră și mulți copii din flori lăsară în urma lor. La han traseră un chiolhan afurisit, pe seama hangiului amăgit de vorba spusă de călători că cel care va plăti va fi bogătanul de Ulenspiegel.

— E pictorul landgrafului, e plin de bănet și el o să plătească totul, îl asigurară flamanzii pe credulul hangiu, arătîndu-i totodată chimirul plin al lui Ulenspiegel și mai ales pălăria țanțoșă, în care se știa că pictorul își ținea cea mai mare parte a averii.

Ulenspiegel nu voi să plece din acest colțișor atît de primitor și de binecuvîntat. Îi convinse pe toți să mai rămînă N-are el destui galbeni ? Plătește el totul. Flamanzii acceptară, mai cu seamă că Ulenspiegel îi lăsă să-i pipăie pălăria de pîslă moale și ei simțiră între degete piesele mari cît galbenii de aur. Mai stătură cît mai stătură musafirii noștri la han și într-o zi Ulenspiegel, lăsîndu-și pălăria în păstrarea hangiului, plecă afară, merse la fermierul unde-și lăsase măgarul, încălecă și porni în galop spre Embden.

(VA URMA)

PĂRINȚI ȘI COPII

Ați întîlnit-o vreodată?...

Ați întîlnit-o vreodată pe „doamna"... hai să-i zicem, Georgescu? E întotdeauna foarte preocupată de rezolvarea treburilor pe care le are ea. Pe care le are ea, rețineți! Și, bineînțeles, le rezolvă pe toate. În ce privește mijloacele, ele n-au importanță! Nu le alege. „Treburile mele nu pot aștepta. Ele justifică orice mijloace!" E dictonul care-i guvernează atitudinea, în orice împrejurare s-ar găsi.

Firește, n-o puteți întîlni chiar la tot pasul. E doar „prototipul" acelor „exemplare" care din jericire scad la număr cu fiecare zi. Pe eroina noastră însă o puteți identifica cu destulă ușurință. N-o s-o vedeți niciodată singură. O însoțește ca o umbră Mihaela, fetița ei de 12 ani. Și nu pentru că n-ar avea alte preocupări. Nu. Așa vrea ea. Mămica. Dar poate că e mai bine să mergem puțin, discret, pe urmele ei.

Iat-o intrînd, cu Mihaela de mînă, într-un magazin alimentar. Animație obișnuită, un du-te vino caracteristic marilor magazine. Are de făcut unele cumpărături și... la casă mai sînt trei persoane care își așteaptă rîndul. Cum, vasăzică? Să piardă ea atîta timp? Imposibil!

— Duduiță, te rog! Nu te supăra. Am copilul bolnav și nu pot să aștept. Vrei să mă servești pe mine cu...?

Atît „duduița" cît și cele trei persoane care așteptau (printre ele, uitasem, și una cu un copil în brațe), acceptară fără obiecții rugămintea „bietei" femei. Doar avea fetița bolnavă! Și fu servită.

În stradă, Mihaela se arătă surprinsă:

— Mămico, dar nu sînt bolnavă! De ce ai spus așa?

— Lasă, fetița mamii. Știu eu ce fac și ce spun. N-ai văzut... ce de lume era acolo? Cum să fi așteptat atît? Și să știi că nu e bine să-mi ceri prea multe explicații.

Vă dați seama, firește, că Mihaela a avut ceva de învățat din... spiritul practic al mămichii!

În altă zi, era duminică, neîmpărtășind pasiunea soțului care lasă baltă toate celelalte preocupări duminicale și se înființează pe stadion înainte cu o oră de începerea meciului, o lună pe Mihaela și porni la plimbare. Intenționa să vadă și un film dacă avea să găsească bilete. Dar la ieșirea din casă, cu aerul cel mai senin, trece pe lîngă vecinii de stradă care, după cum se înțeleseseră în ajun, au venit cu toții să discute împreună cu deputatul unele probleme gospodărești care-i interesează pe toți deopotrivă.

— Tovarășă Georgescu, i se adresă unul din cunoscuți, ai promis ieri că vii și d-ta la sfat. Nu te ții de cuvînt?

— Vai de mine! Dar mi se pare că v-am spus: am chiar acum un aviz telefonic cu provincia. Nu pot să vă fiu de folos. La întoarcere, dacă vă mai găsesc, cu plăcere.

Mihaela fu contrariată de promptitudinea cu care mămica ei găsi explicația. Dar după cîte știe ea, nu prea are cu cine vorbi din provincie la telefon. Cînd și-a exprimat însă, și de data asta, nedumerirea, fu lămurită în același fel.

— Ți-am mai spus că nu ai voie să te amesteci. Ți-ar fi plăcut să-mi pierd ziua aici?

Mihaela, ce putea ea să mai spună? A pornit mai departe de mîna mamei care se grăbea să treacă mai repede colțul străzii. Simțea parcă în urmă privirile neîncrezătoare ale vecinilor.

Să ne oprim însă. Nu mai e nevoie s-o însoțim pe „doamna" noastră. E limpede. Cu educația cetățenească nu stă bine deloc. În acest sens lucrurile se pot îndrepta. Un cuvînt greu are opinia celor din jurul ei. Dar pînă atunci? Mihaelei i se inoculează otrava incorectitudinii și lucrul acesta e cel mai rău. Tocmai de aceea opinia colectivă trebuie să-și spună cu cît mai mare eficacitate cuvîntul împotriva „exemplarelor" pe care le mai avem de acest fel.

L. MINDIRIGIU

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

COMPLEURI

1) Pardesiile scurte sînt iarăși moderne. Acest model este executat dintr-o stofă groasă, uni și este scos în relief prin tighele pronunțate.

2) Pardesiu clasic cu revere și linia puțin evazată. Este completat de o rochie din două piese din stofă păroasă, combinată la gît cu tricot. Pălăria din același material cu rochia.

3) Jachetă lungă cu linia lejeră. Garnitura de tighele la guler, mîneca căzută și pe lățimea jachetei completează acest model.

4) Rochie cu pardesiu scurt din același material. Haina are o tăietură care pornește de la umăr și se termină cu un buzunar. Guler mic de blăniță.

Desene de Raia SOLOMONICA

TIPARUL PRACTIC

Vă prezentăm azi un tipar de hăinuță ale cărei dimensiuni sînt pentru un copil de 5-6 ani. Acesta îl veți putea realiza dintr-o haină mai veche a dvs. Dacă nu aveți așa ceva, cumpărați 1 m. material gros lat de 1,40; 1,80 m căptușeală lățime de 0,90 cm, și 150 grame lînă.

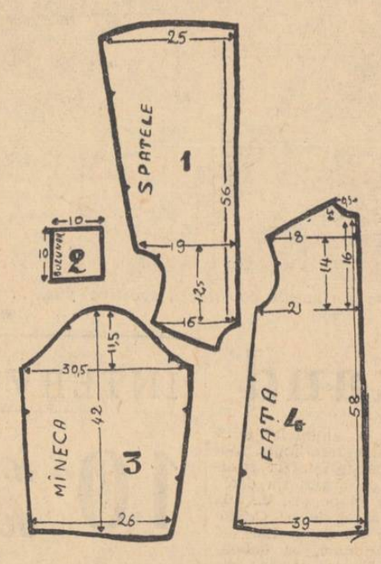

Tiparul reprezintă: 1) Spatele, 2) buzunarul, 3) mîneca, 4) fața. Decupați tiparul, așezați-l pe material și tăiați lăsînd de jur împrejur cîte 1 cm. pentru cusături. După același tipar croiți și căptușeala. Tricotați două benzi (un ochi pe față unul pe dos) avînd o lățime de 7 cm., iar ca lungime o veți executa în raport cu lungimea hainei. Aveți grijă ca la una din aceste benzi să-i faceți 6 butoniere. Pentru glugă veți tricota o bucată avînd o lățime de 22 cm., iar ca lungime 60 cm. După ce ați realizat această lungime, îndoiți această bucată și o coaseți la o margine pentru a forma gluga care va avea lungimea de 30 cm.

Sfaturi cosmetice

Mătreața este o boală a pielii capului, care poate apare atît în cazul unui păr uscat și normal cît și în cazul unui păr gras. Combaterea ei trebuie făcută imediat la apariție, orice neglijență în acest caz poate duce la căderea părului, știut fiind faptul că mătreața indică de obicei începutul căderii lui. În primul rînd, vom da o atenție deosebită îngrijirii normale a părului în sensul de a-l spăla cu regularitate, de a evita folosirea periei și pieptenului de la persoane străine etc. Mătreața poate fi uscată sau grasă; mătreața uscată, provenită prin descuamarea stratului cornos, se prezintă sub forma unor scuame mici albe, uscate, care cad pe guler și îmbrăcăminte. În afară de acest dezavantaj, foarte puțin plăcut, pielea capului începe să ne mănînce, ceea ce poate duce adeseori la inflamare. În cazul unei astfel de mătreți sînt recomandate alifiile sau soluțiile apoase pe bază de sulf, ca spre exemplu: lanolină, vaselină, oleum cadini, cîte 10 g., sulf, precipitat galben de mercur cîte 1 gram sau soluția următoare: sulf coloidal 1,50 g, rezorcină 2 g., glicerină 5 g., borax 2 g., apă 90 g. La spălat se va evita cu desăvîrșire folosirea sodei sau săpunurilor alcaline.

De multe ori, mătreața uscată fiind socotită ca un semn de uscăciune al pielii capului, unele persoane consideră că remediul cel mai important este ungerea lui cu briantină, tratament cu desăvîrșire greșit, deoarece nu se reușește prin această metodă decît să se îmbîcsească părul. Mătreață grasă se prezintă sub formă de scuame grase de culoare gălbuie aderente de păr și piele. Combaterea ei se poate realiza cu loțiuni pe bază de pilocarpină sau pe bază de sulf ca spre exemplu: pilocarpină clorhidrică 0,25 g., tinctura cantarida 5 g., tinctura china 10 g., cloral hidrat 5 g., glicerină 20 g., alcool de 70° 460 g, sau sulf amestecat cu sulfură și tetraclorură de carbon, (soluție inflamabilă).

În genere dacă suferim de acest neajuns este bine ca în afară de un tratament local să facem și un tratament general cu o cură de vitamine, iar regimul alimentar să fie sărac în grăsimi, sare, dulciuri, pîine, conserve, brînzeturi fermentate, condimente etc. Indiferent de natura mătreței se recomandă ca părul să fie tăiat scurt, (în special la bărbați) să fie spălat cu regularitate, folosind de preferință în locul săpunului gălbenușuri de ou iar în ultima apă de clătit se va pune o lingură de sare de bucătărie.

În cazul în care metodele de mai sus nu dau rezultate este necesar să consultăm medicul de specialitate care să ne prescrie tratamentul adecuat. De curînd, industria noastră de medicamente a pus în consum produsul „Seboderm" indicat în cazuri de seboree uscată și grasă.

RĂSPUNDEM CITITOARELOR

VALENTINA — București: Apariția ridurilor este inevitabilă la o anumită vîrstă, în cazul dv însă se datorește unei excesive mobilități a obrazului — de aceea se impune să vă controlați mereu, evitînd pe cît posibil încrețirea frunții și a ochilor. De asemenea, veți unge aceste porțiuni cu o cremă grasă hrănitoare ca, spre exemplu, crema „Magnolia de noapte".

GEORGETA — Baia Mare: Pentru îngrijirea mîinilor puteți folosi fie o soluție de glicerină amestecată în părți egale cu zeamă de lămîie, fie crema de zi Elida.

M. A. — Onești; L. D. — București, VALI TRIFA — Caracal, FILIP B sînt rugate să-și indice adresa exactă pentru a li se trimite răspunsul prin poștă.

Anca BOGDAN

E bine să știți...

...Eventualele pete ale ursonului se pot șterge cu un burete îmbibat cu apă săpunită după care se continuă cu o ștergere cu buretele îmbibat numai în apă curată.

...Pantofii de velur (antilopă) se curăță de lustru frecîndu-se cu periuța specială de sîrmă iar urmele unsuroase se freacă ușor cu hîrtie sticlată specială.

...Catifeaua pan fiind un material de mătase artificială se poate curăța bine în baie de neofalină. Cu această ocazie s-ar putea scoate și majoritatea petelor; pentru tratarea petelor rezistente trebuie cunoscută natura acestora. (Ema — Rîmnicu Vîlcea).

...Curățirea poșetelor din vinilin se face în mod foarte simplu: cu apă și săpun. În cazul petelor rezistente trebuie cunoscută natura acestor pete, în vederea indicării metodei de tratament (Marioara — Pitești).

...Industria a început fabricarea „ursonului hidrofobizat" material care rezistă la intemperii. Prin aceasta, posibilitatea de purtabilitate este mult mărită. Ca regulă de purtare generală trebuie avut în vedere însă menajarea plușului care, deși rezistent, se poate șifona dacă ne așezăm pe el. Adăugăm, de asemenea, că ursonul din fire de relon nu este atacat de molii. (Elena R. — Roman).

MAGAZIN medical

O importantă problemă de sănătate

Oamenii grași sînt întotdeauna sănătoși?

Printre problemele importante ale menținerii sănătății și prelungirii vieții este și aceea a combaterii îngrășării peste măsură.

Prevenirea îngrășării peste limitele normale trebuie să constituie pentru toți nu numai o preocupare de ordin estetic, ci în special o grijă deosebită și permanentă, avînd drept scop final menținerea sănătății. Grăsimea acumulată în exces sub piele și în jurul organelor interne, pe lîngă că deformează corpul, micșorează și rezistența organismului față de microbi și pregătește terenul pentru apariția diverselor boli cronice ca obezitate, arterioscleroză, diabet și altele.

Pentru a combate stările de îngrășare este bine să se știe că acestea se produc, în general, atunci cînd consumul de alimente întrece nevoile organismului și cînd în același timp cheltuiala de energie a corpului este prea mică. Cu alte cuvinte, hrana prea abundentă și viața fără mișcare suficientă pot produce o îngrășare excesivă care, într-un stadiu mai avansat, se poate transforma chiar într-o boală de nutriție cunoscută sub numele de obezitate.

Sînt și unele forme de îngrășare accentuată, însoțite de diferite tulburări care sînt puse pe seama dezechilibrului funcțional al unor glande ca în cazul disfuncției glandelor suprarenale, încetării funcțiunilor ovariene, hipersecreției insulinice a pancreasului etc.

Ce este de făcut pentru a preveni depunerea în cantități prea mari a grăsimii în organism?

În primul rînd trebuie să ne obișnuim cu ideea că pentru a fi sănătos, omul nu trebuie să fie gras. Nu grăsimea este aceea care dă vigoare corpului. Indivizii care se hrănesc rațional și fac mișcări suficiente, chiar dacă sînt slabi, sînt mai vioi și mai puternici, rezistă mai bine la îmbolnăviri și au mai multă putere de muncă decît cei grași. Depozitele de grăsime adunate sub piele și în jurul inimii, intestinelor și a celorlalte organe interne nu fac decît să îngreuneze mișcările, să tulbure circulația sîngelui și respirația, precum și toate celelalte funcțiuni vitale.

Trebuie combătută mentalitatea greșită a unor părinți care cred că numai copiii grași sînt sănătoși și care din această cauză silesc copiii să mănînce peste măsură. Acești părinți nu fac altceva decît să transforme copiii lor în viitori mari mîncăcioși, în viitori obezi.

În scopul prevenirii îngrășării peste măsură se va consulta, atît pentru copii cît și pentru adulți, tabelele indicatoare cu greutățile corporale corespunzătoare fiecărei vîrste în raport cu sexul și înălțimea și se va face controlul lunar al greutății. În felul acesta se va putea lua din timp măsuri pentru reducerea cantităților de alimente în cazurile la care s-ar constata că s-a depășit greutatea corporală normală, sau se va putea mări rația alimentară atunci cînd greutatea corpului ar scade sub limitele admise.

Concomitent se va înlătura sedentarismul. Acei care prestează o muncă ce necesită mișcări mai reduse, vor practica în orele libere exerciții de cultură fizică, diverse sporturi și se vor plimba cît mai des în aer liber.

Totuși numai medicul poate institui un tratament prin diverse specialități farmaceutice deoarece nu puține sînt cazurile în care aplicarea neindicată a unor astfel de produse declanșează complicații la persoanele care suferă de boli ale ficatului și rinichilor, sau agravează unele stări de hipertensiune arterială, expunînd prin aceasta la accidente grave.

În orice caz un regim de slăbire prevede reducerea cantității de pîine și de lichide, precum și renunțarea la supe, ciorbe, sosuri, paste făinoase, prăjituri și alte dulciuri. Aceste alimente se înlocuiesc cu fructe, legume și zarzavaturi care pe lîngă că sînt hrănitoare și dau senzația că satură, au și avantajul că nu generează depuneri de grăsime în organism. Carnea slabă va fi permisă în cantități mici, ca și laptele degresat și brînzeturile fermentate.

Cei care vor să slăbească trebuie să reziste tuturor tentațiilor de ordin gastronomic și seara trebuie să se mulțumească doar cu un ceai și o felie de pîine prăjită.

Concomitent cu raționalizarea alimentației, se vor efectua cu regularitate exercițiile de gimnastică medicală.

Dr. I. LEGIC

CURIERUL NOSTRU

JUAN — Orșova: Pînă acum nu ați greșit cu nimic. Ați procedat firesc, așa cum se întîmplă întotdeauna în viață cînd un om este animat de intenții cinstite. Nu este deci cazul să vă faceți nici o vină. Poate o să vă găsească vinovat unii invidioși. Neavînd argumente vor renunța în cele din urmă la flecăreli. În ce privește cealaltă problemă, este mai greu de spus acum o părere. Lucrurile sînt încă la început și nu se știe cum vor evolua. Fiți însă cu mare băgare de seamă și nu vă aventurați prea departe. Și în nici un caz să nu neglijați învățătura. Eforturile dv. să fie îndreptate în principal numai în această direcție.

VIORICA JIGA, str. Traian nr. 66, Brăila; TITIANA BUZEA, str. Colței nr. 1 Brăila, NINA MINDROIU, str. Plevnei nr. 4, Brăila: doresc să facă schimb de cărți poștale ilustrate.

ODETA — București: Dacă ați fi mai obiectivă, dacă ați gîndi mai mult la toate aspectele acestei probleme, v-ați convinge singură că situația actuală este cea mai bună, cel puțin acum. Intențiile dv. nu se pot realiza fiindcă pentru aceasta nu ajunge doar dorința dv. Vi s-a dat să înțelegeți aproape direct, că nu trebuie să așteptați mai mult. În această situație demnitatea dv. vă impune să nu mai cereți nimic și să refuzați ceea ce vi se oferă fără prea multă bunăvoință, ci mai mult ca urmare a unei situații mai vechi neclarificată încă. Ne-ar bucura dacă ne-ați înțelege așa cum trebuie.

MARIA B: În relațiile dintre dv. s-au ivit unele neînțelegeri. Nu sînt prea importante, dar dv. fiind încă tînără și fără experiență le acordați prea mare importanță. Unele fapte nu au semnificație; numai lipsa dv. de obiectivitate le-a putut da altă interpretare decît cea reală. Cele petrecute în ultimul timp sînt oarecum firești. El a procedat astfel — credem noi — datorită faptului că vă poartă un respect deosebit. Dv. însă ați înțeles greșit acest lucru. Noi sîntem de părere să continuați relațiile în fel ca înainte și să nu mai ridicați piedici artificiale în calea acestora. Va fi mult mai bine așa.

G. MANEA — Bacău: Am primit scrisoarea dv., precum și materialul care o însoțea. După o primă lectură a materialului, noi credem că este folositor. Nu ne exprimăm însă definitiv asupra lui, deoarece noi nu sîntem specialiști în astfel de lucruri. Materialul dv. l-am dat spre consultare unor oameni competenți, care ne vor spune părerea asupra avantajelor și eficienței practice a metodelor propuse de dv.

S. N. — Galați: Am primit și cea de a doua scrisoare a dv. Fără să ne cereți un sfat precis, dv. ne explicați cauzele care au determinat situația actuală și concluzia la care ați ajuns dv. Noi credem că ați judecat foarte bine lucrurile. Va trebui să vă dedicați profesiunii dv. și să vă gîndiți în perspectivă la crearea unui cămin fericit.

VIORICA M.: Critica dv. este cu totul justificată. Am întîrziat foarte mult cu publicarea modelelor respective și vom căuta să reciștigăm din timp. La celelalte întrebări, vă răspundem următoarele: 1) lenjeria de damasc se apretează; 2) Dacă aveți toată mobila cu tapițeria în aceeași culoare, este bine ca și covorul și pereții camerei să fie în nuanțe care se armonizează culorii respective.

GIMNASTICĂ

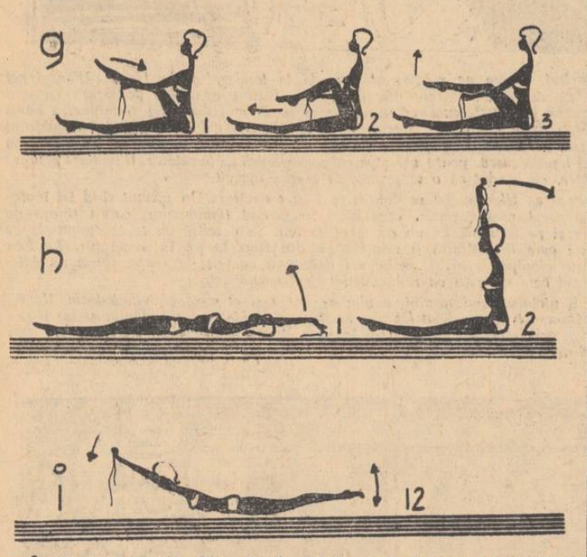

În lecția aceasta dăm două exerciții pentru întărirea mușchilor spatelui și ai picioarelor.

Întinsă drept pe spate cu coarda între mîini (f. 1) ridicăm picioarele și spatele și ne curbăm așa încît cu tălpile să atingem coarda (f. 2), bineînțeles fără să îndoim genunchii.

Așezată se pune un picior pe coarda întinsă între mîini (g1) se trage totul spre spate pînă în poziția (g2), apoi înainte și în sus (g3) și se repetă de mai multe ori cu fiecare picior. Important este ca piciorul să nu se miște pe coardă, totul merge împreună.

Aceste două exerciții vor fi puțin obositoare la început, fiind mai grele. Nu se vor face de multe ori decît după o perioadă de antrenament. Important este la început să fie făcut exact cum trebuie, nu de multe ori.

Ultimele exerciții din seria „cu coarda" sînt relativ simple dar nu chiar așa de ușoare cum par la prima vedere. Va trebui să le exersați în cîteva ședințe.

Culcată drept pe spate, picioarele întinse și alăturate, mîinile puțin depărtate cu cordeluța întinsă (h1) se fac ridicări și lăsări înapoi (h2), corpul cu mîinile făcînd o linie dreaptă iar picioarele alta. Atenție la genunchi.

Culcată pe burtă, coarda întinsă între mîini se fac mișcările de circuire arătate de săgeți, în sus și — încet — în jos, simultan mîinile și picioarele fără a îndoi genunchii și coatele.

Ghidul gospodinei

PUNEREA VERZEI LA ACRIT

În acest scop preferați un butoi de stejar cu cercurile și canaua în bună stare. Se oprește butoiul după care se umple trei sferturi cu apă la care se adaugă 2 kg. de var nestins. Îl lăsăm astfel 24 de ore după care se golește și se spală bine cu apă cît mai fierbinte.

Între timp, varza se ține afară, cel puțin 10 zile și dacă este cu putință e bine să cadă bruma peste ea. După aceea luăm fiecare căpățînă, o curățim de foile vestede și îi scoatem coceanul. Dacă dorim putem să o crestăm în patru. Pe fundul butoiului se așează un strat de cimbru, sare, boabe de porumb, sferturi de gutui și hrean tăiat în 2—3 bucăți. Luăm apoi varza, îi punem în locul coceanului puțină sare și o așezăm în butoi cu gura coceanului în sus. O aranjăm cît mai îndesată una lîngă alta așa ca să nu rămînă spațiu între ele. Dacă nu se potrivesc punem și sferturile între verze. Alternativ, după fiecare strat de căpățîni punem deasupra un pumn de sare, hrean, mărar, porumb și cimbru. Pentru 50 de căpățîni este nevoie de cca. 2,500 kg. de sare. Ultimul strat se termină cu un strat de sare, 2 lemne puse cruciș sau un fund, care să preseze varza în butoi. Peste scîndură punem o piatră bine spălată.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Mazăre cu frigănele; praz cu carne; cremă de zahăr ars.

— Budincă din franzelă; cotlete de purcel cu salată de varză roșie; fructe.

— Ciorbă de perișoare; ghiveci de post; plăcintă cu mere.

— Suflé de conopidă; cartofi umpluți cu carne; compot de pere.

— Supă de zarzavat; fasole albă cu cîrnați; fructe.

— Cartofi cu brînză; vrăbioare cu sos tomat; gogoși pripite.

— Ciorbă de purcel, sarmale cu mămăliguță, eclair.

Primul cîntec

De un leat cu anotimpul,
Știe să-și petreacă timpul.
După somn, la deșteptare,
Crește pofta de mîncare.

A-nșfăcat, cînd pe la gene
Zăbovea d-un ceas moș Ene,
Bluza mamei — semn că cere
Fagurele-ascuns, de miere...

N-are — de gingaș —
pereche!

Hai, șoptește-i la ureche —
Scoica ei trandafirie
Prinde prima melodie:
Nani, nani,
Puiul mamii!

Vasile DIMA

NOUTĂȚI DIN INDUSTRIA UȘOARĂ

Introducerea tehnicii noi, utilarea și reutilarea fabricilor din industria ușoară cu mașini moderne, la nivelul tehnicii înaintate, permit introducerea unor procese tehnologice avansate care schimbă însușirile produselor, ridicîndu-le pe o treaptă calitativă superioară.

ȚESĂTURI SAMFORIZATE

Țesăturile superioare de bumbac sînt mult apreciate de cumpărători. Poplinurile, țesăturile de balon, zefirul pentru cămăși și bluze etc. apar într-o gamă variată de culori, satisfăcînd tot mai bine gustul și cerințele cumpărătorilor. Se știe că aceste țesături se contractă la spălat (sau în limbaj popular „întră" la spălat). Din cauza aceasta gospodinele care cunosc această „însușire" a țesăturilor din bumbac, cumpără cu cîțiva centimetri mai mult, ca să „înmoaie" țesăturile înainte de a le da la cusut. Oamenii de știință au găsit însă leacul acestei „maladii" a țesăturilor elaborînd o metodă de finisare care reduce mult contracția țesăturilor la spălat. Această metodă a devenit cunoscută sub denumirea de samforizarea țesăturilor.

Odată cu intrarea în funcțiune a noii secții de finisaj a fabricii „Dacia" din București, cu o capacitate de finisare de 30 milioane m.p. țesături pe an, au fost realizate și primele țesături samforizate. Au fost create poplinul „Dacia", zefirul „Florentin", țesături de balon și altele samforizate. Utilajul de samforizare al fabricii a intrat în probe tehnologice. Peste scurt timp (la începutul anului viitor) țesăturile samforizate vor apare în magazine spre satisfacția cumpărătorilor.

ȚESĂTURI DIN IN CU ȘIFONABILITATE REDUSĂ

În cei cîțiva ani care au trecut de la apariția în magazine a primelor țesături de in și semiin (în în amestec cu bumbac) ele au devenit din ce în ce mai căutate. Aspectul atrăgător, coloritul frumos, rezistența la purtare a acestor țesături a cîștigat aprecierile pozitive ale cumpărătorilor. Exista totuși un inconvenient la aceste țesături. Se șifonau ușor la purtare.

Specialiștii de la Institutul de cercetări textile au reușit să găsească remediul, care elimină în mare măsură și acest inconvenient. Este vorba de elaborarea unui nou proces tehnologic care reduce mult gradul de șifonabilizare al acestor țesături.

Recent la fabrica „Producția" din Balotești a și fost experimentat în producție noul proces tehnologic, dînd rezultate satisfăcătoare iar Direcția generală a industriei bumbacului, inului și cînepei a luat măsuri pentru extinderea folosirii a noi metode în fabricile producătoare.

COVOARE DE BAIE DIN MASĂ PLASTICĂ

În aceste zile, la fabrica „Celuloidul" din București a început producția covoarelor de baie din polietilenă. Covoarele din masă plastică au un colorit atrăgător și sînt foarte rezistente.

Fabrica „Celuloidul" a primit recent noi mașini care vor permite realizarea unor cutii și sticle în modele și culori atrăgătoare pentru industria cosmetică, solnițe, pulverizatoare și alte articole de uz casnic din polistiren și polietilenă.

ACCESORII

Pentru ținuta de sport, birou, voiaj dăm cîteva sugestii de combinații foarte reușite de stofă cu piele, material plastic etc.

Cordoanele sînt cu aplicații de stofă pe piele sau chiar cu șnururi sau chingi cărora li se prind la capete partea cu catarama și cea cu găurele.

De asemenea, la mînuși și poșete se pot aplica unele bucăți din materialul taiorului. Și la pantofi, o bentiță, o fundă din materialul completului, aplicată șic și discret dă o notă personală ținutei.

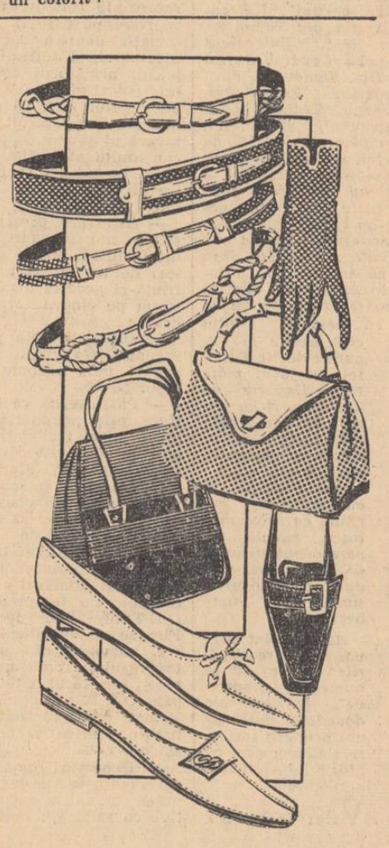

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

H. C. C. — Atît dv. cît și prietenul dv., pentru a obține un rezultat favorabil în problema care vă preocupă, trebuie să urmați un tratament bine condus de către un medic specialist dermatolog, în nici un caz nu trebuie neglijată această boală.

FILIMON DORU — Petroșani: Organismul crește în înălțime pînă la vîrsta de 20—25 ani. După această vîrstă cartilagiile de creștere se osifică și creșterea se oprește. Pentru verificarea cartilagiilor, vă sfătuim să vă faceți o radiografie a genunchilor cu care să vă prezentați apoi la un medic specialist endocrinolog. Gimnastica, sportul, cu deosebire înotul, vă pot eventual folosi.

E. P. FL. — București: Informația pe care o dețineți este complet greșită. Pentru rezolvarea problemei ce vă preocupă trebuie să faceți un efort de voință și să renunțați complet la fumat.

N. V. — Pitești: Considerăm că nu este cazul să vă îngrijorați. Este însă absolut necesar să vă prezentați la consult la un medic specialist neuropsihiatru. Indicația medicului care va consultat, de a lua Carbaxin, Vitamina B, fortissimum, este fără îndoială un lucru judicios.

O. SANDU: Vă mulțumim pentru frumoasele aprecieri pe care le faceți în legătură cu conținutul rubricilor noastre. În legătură cu problema ce vă preocupă, vă comunicăm că operația descrisă de dr. Smith, nu a fost încă aplicată la noi.

Vă recomandăm însă să vă spălați părul odată pe săptămînă cu apă de ploaie și săpun medicinal.

GH. CRISTESCU — Horodniceni: Nu este cazul să vă neliniștiți. Medicul care v-a consultat, a cîntărit cît se poate de bine situația. Continuați tratamentul prescris cu Viplex Dacă mai aveți — așa cum ne scrieți, concediu ar fi nimerit să-l petreceți într-o localitate de munte. Consultul la un medic specialist endocrinolog, ar putea fi de folos.

KATI BULANDRA — București: Este fără îndoială obligatoriu să faceți un efort de voință. După cum vă dați seama nu e vorba de o boală reală. O viață normală ordonată este suficientă pentru a înlătura toate neajunsurile de care pomeniți în scrisoarea dvs. Chiar tulburările psihice pe care le pomeniți în a doua parte a scrisorii par a fi în legătură cu modul de viață. Faceți un tratament tonifiant general așa cum vi s-a mai recomandat. Și pentru mai multă siguranță întrați și sub urmărirea unui medic specialist neurolog.

N. MAREȘ — Constanța: Din scrisoarea adresată de dvs. redacției reiese că ați fost operat de două ori fără a obține rezultatul dorit. Vă dați seama că nu puteți găsi soluție pentru suferința dvs. decît într-o clinică de chirurgie. Pe baza examenului clinic, a examenelor de laborator și radiologice, acolo se va putea aprecia dacă e cazul de o nouă operație mai completă.

D. P. B.: Cazul descris în scrisoarea dvs. prezintă într-adevăr deosebită seriozitate, motiv pentru care considerăm că e necesară o nouă internare într-un serviciu de neuropsihiatrie. Luînd în considerație amănuntele pe care ni le dați socotim că la domiciliu nu se poate face un tratament corespunzător pentru a se obține dezintoxicarea.

VANDA — București: Pentru stabilirea atitudinii terapeutice privind problema ce vă preocupă vă sfătuim să faceți un consult și la medicul specialist chirurg al policlinicii teritoriale de care aparțineți. În felul acesta veți obține cel mai corespunzător sfat.

IONESCU ANGHEL: Nu e cazul să vă mai gîndiți la ceea ce a fost în trecut. Dv. nu suferiți de-o boală organică. Vă recomandăm cît mai mult sport, gimnastică, muncă în aer liber etc.

ROBERTO — Giurgiu: E necesar să faceți un efort de voință și totul poate reintra în normal. În asemenea situații nu e vorba de boală ci de lipsă de voință. Să nu vă descurajați dacă la început veți avea unele eșecuri. Ar fi necesar și un control la un medic specialist endocrinolog.

OT. C. — București: Pentru stabilirea unei indicații terapeutice concrete trebuie să vă adresați unui medic specialist ginecolog. Numai în felul acesta se poate aprecia dacă este cazul unei intervenții chirurgicale.

B. TRAIAN — Deva: În scrisoarea adresată de dv. redacției noastre ne dați mult prea puține amănunte în legătură cu problema ce vă preocupă.

Pare probabil că e vorba de o acnee juvenilă. Pentru confirmare este mai necesar să vă prezentați la un medic specialist dermatolog care vă va face și recomandările corespunzătoare de tratament.

Pentru epilare folosiți depilatorul „Nivea".

Dr. A. E.

Interesant și util de știut

• ÎNCĂLZIREA nămolului în multe din stațiunile noastre balneare, în care se aplică acest prețios mijloc de tratament, se efectuează de curînd pe cale electrică cu ajutorul unui aparat nou, numit electropeliodoterm. Prin acest procedeu modern se asigură nămolului o încălzire rapidă și uniformă, precum și garanția menținerii intacte a calităților sale terapeutice.

• CEI CARE urmează la domiciliu cura internă cu ape minerale îmbuteliate și au recomandația de a bea încălzite aceste ape, vor ține seama că pentru a nu se degrada, apele minerale nu trebuie încălzite direct la foc. Pentru a obține temperatura apei indicată de medic, se va pune de fiecare dată cantitatea de apă minerală necesară într-un vas care se va cufunda în alt vas cu apă caldă obișnuită, controlîndu-se cu un termometru pînă se realizează temperatura dorită.

• BĂILE HERCULANE, care sînt atît de renumite pentru tratamentul bolilor de natură reumatică, au fost descoperite de romani în timpul războaielor cu dacii. Stațiunea a fost inaugurată în jurul anilor 105—107 din era noastră și izvoarele au fost denumite la început „apele sfinte ale lui Hercule", denumire care se dădea în antichitate tuturor izvoarelor termale folosite la tratamentul bolilor.

• SE ȘTIE că unele ape minerale îmbuteliate ca cele de la Borsec, Covasna, Tămășeu, Zizin și altele, pot fi utilizate și ca ape de masă, înlocuind apa obișnuită sau sifonul. Utilizarea pentru o perioadă mai îndelungată în acest scop a apelor minerale necesită totuși avizul medicului, pentru a se preîntîmpina contraindicațiile față de unele eventuale stări latente de boală, incompatibile cu apa respectivă.

JOCURI DISTRACTIVE

PROBLEMA

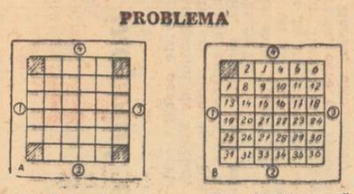

În fața dv. se află două pătrate (A și B), fiecare având cîte 36 de casete. Dacă haşurăm pe B o casetă, putem întrebuința pătratul B ca șablon pentru pătratul A: aşezăm latura 1 pe 1 și însemnăm colțul haşurat apoi 1 pe 2 și așa mai departe cele 4 colțuri.

Vă invităm să precizați dv. care sînt casetele din cartonul B care trebuie haşurate pentru ca prin 4 operațiuni mai sus explicate să se poată vedea toate casetele cartonului A? Condiție: casetele tăiate să nu fie alăturate. Cel mult colțurile se pot atinge.

SIMPLU...

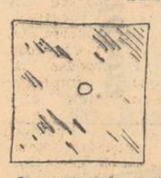

În mijlocul unei bucăți de hîrtie s-a făcut o gaură prin care poate să treacă o monedă de 5 bani. Știți care este mijlocul să puteți face să treacă prin ea fără să se rupă marginea o monedă de 25 de bani?

CUM SE POATE DOVEDI?

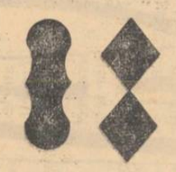

Vă prezentăm două desene. Care are o suprafață mai mare și cum se poate dovedi? Sau sînt egale?

ÎN TREI MIȘCĂRI

Aşezați pe masă trei grămăjoare de chibrituri: prima de 11, a doua de 7 și a treia de 6. Mutînd chibriturile din oricare grămăjoară în cealaltă se cere să le egalați pe toate trei în așa fel încît fiecare să aibă cîte 8 bețe de chibrituri. Asta este simplu. Totodată se cere însă să respectați următoarea regulă: aveți voie să adăugați la fiecare grămadă numai atîtea chibrituri cîte are ea. De exemplu: la grămada de 6 chibrituri puteți adăuga alte 6; dacă într-o grămadă rămîn 4 chibrituri aveți dreptul să adăugați numai 4.

Această problemă de împărțire și în acest fel se rezolvă în 3 mutări. (Asta este mai complicat).

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 212

SE POATE?

Problema nu se poate rezolva așa cum s-a enunțat. Se poate dar cu condiția ca un pătrat să fie trecut de 2 ori.

CĂRĂRI

Sînt 16 soluții. Iată primele trei: a — d — c — f — e — g — b — h — c; a — g — e — d — c — h — b — f — c; a — e — b — f — d — g — b — h — c etc.

CÎTE COMBINAȚII SÎNT POSIBILE

Literele alfabetului pot fi aranjate în 600.000 cuadrilioane de feluri. Desi sînt numai 24 de litere întreaga populație a pămîntului ar trebui să scrie zilnic 40 de pagini timp de peste un milion de ani ca să poată nota toate combinațiile posibile.

CIFRE ÎN STEA

Ordinea corectă este 8,2,10,16,18,24, 4,6,14,12,22,20. De pildă încercăm cu 10. Are alături 2 și 16=18. Ambele direcții ale stelei arată 12 și 6=18.

FRED GHENADESCU

Visul lor...

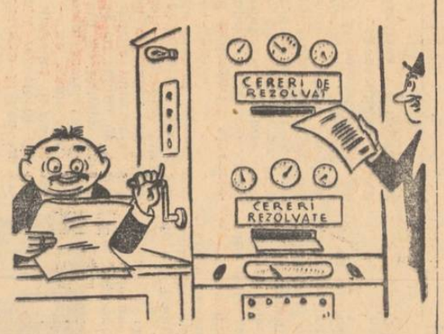

Birocratul

Pescarul amator

GH. CHIRIAC

Cetățeni disciplinați

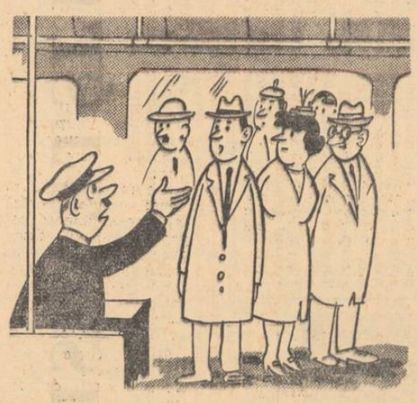

TAXATORUL: — Vă rog, de la mijloc mai în față!...

NELL COBAR

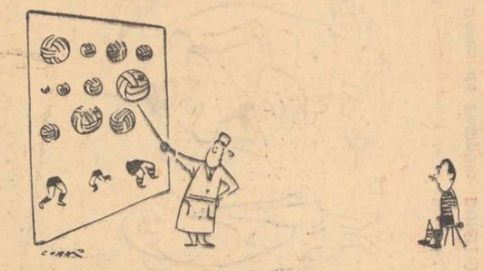

LA OCULIST

FOTBALISTUL CU JOC BRUTAL: — Degeaba! Nu văd decît rîndul de jos...

A. ANDRONIC

CERCETĂRI ARHEOLOGICE

— Iadeș!...

GH. LEAHU

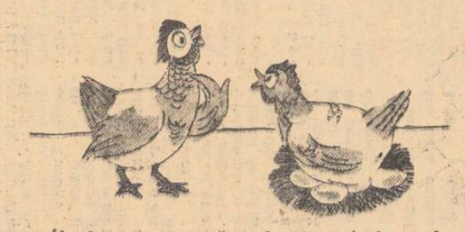

— Anul acesta, am scăpat de necazuri: le-am dat la incubator!...

V. VASILIU

Desen dedicat unor fotoreporteri care, pe teren, fac lucrări de mîntuială

— Dumneata ești fotoreporterul?...

Moravuri care au înlocuit năravuri

Celor care n-au aflat încă pe pielea lor ce e sinuzita și nici nu le doresc s-o afle, vreau să le spun că sinuzita este ca un fel de durere de măsele, dar care te doare în cap, în ochi, sub ochi, sub frunte, în ureche, te doare cînd vorbești, te doare cînd taci, te doare cînd mănînci, te doare cînd te apleci, te doare cînd te ridici, te doare cînd te strigă cineva, te doare cînd nu te strigă nimeni, te doare cînd te bate cineva pe umăr, ca să nu mai spun ce se întîmplă cînd ai nefericita inspirație să strănuți. Și tot timpul ai impresia că în capul tău bate un vînt puternic care face valuri, iar urechile îți țiuie ca niște sirene de vapor. Vă imaginați deci că această simpatică maladie sosită pe capul unui umorist îl umple de haz și-i deschide o poiată de niște poante care adunate la un loc ar putea alcătui cel mult un necrolog.

Abătîndu-se deci asupra mea această calamitate naturală, m-am lăsat de bancuri și m-am dus la medic. După ce m-a consultat cu multă compasiune, medicul mi-a recomandat zece ședințe de aerosol cu penicilină și streptomicină.

— Unde se fac ședințele? am întrebat eu.

— Păi la spitalul din raionul dumitale.

— Da, zic, dar eu dimineața am serviciu, spitalul e departe de serviciul meu, eu am treabă, e adevărat că am și sinuzită, dar nu pot să-mi las zece zile treaba, deși vă spun sincer, ard de dorința să-mi las sinuzita...

Aflînd adresa instituției unde lucrez, medicul m-a sfătuit să mă duc la Spitalul și Policlinica Ministerului Finanțelor din str. Doamnei 2, care e la doi pași de serviciul meu.

— Bine, zic, dar nu e în raionul meu.

— Încearcă...

Să vă spun drept, eram foarte sceptic în ce privește reușita, pentrucă eu locuiesc în alt raion.

Cum însă sinuzita mă împingea de la spate, mai bine zis din față, adică din cap, am hotărît să încerc. Mi-am luat deci buletinul, actul de naștere, actul de căsătorie, actele de studii (astea nu erau chiar foarte multe), adeverința de la serviciu, chitanțele de lumină, apă, telefon, radio, chirie și cu tot pachetul acesta în mînă m-am dus la Spitalul și Policlinica Ministerului Finanțelor din str. Doamnei nr. 2. L-am găsit pe director, tovarășul doctor Condacse, pe sală.

— Să vedeți, zic, eu nu aparțin de dumneavoastră.

— Să fii sănătos! zice.

— Asta vreau și eu! zic. Dar să vedeți, zic, am o sinuzită și fac serviciu vizavi și, cum să vă spun eu, și-i întind actele, aș vrea să...

— Ai recomandația de la medic? mă întrerupe directorul.

— Da!

Și i-o întind. O ia, o citește și semnează pe ea.

— Da! Zece ședințe de aerosol. Fă-le tovarășe. La etajul doi.

Am rămas uluit cu pachetul de acte în mînă. Nu m-a întrebat nici de adresă, nu mi-a cerut nici acte, nu mi-a cerut nimic. M-a văzut numai că-s bolnav și mi-a dat aprobarea să mă fac sănătos.

M-am dus la etajul doi. Am intrat în cabinetul de aerosol. Sora Boieru Mariana mi-a luat recomandația. Zic:

— Să vedeți..

— Ce aveți?

— Sinuzită!

— Luați loc, vă rog.

M-am așezat pe un scaun, mi-a pus în nări un tub terminat cu două țevi subțiri de sticlă, a apăsat pe un buton și a început să-mi intre pe nas sănătatea.

— Vă doare demult? mă întrebă sora.

— Da!

— Lăsați că vă facem noi sănătos!

Mai erau și alții. Din cînd în cînd trecea pe la fiecare, potrivea mai bine tuburile, se interesa cum merge.

După zece minute, mi-a scos tubul.

— Veniți mîine la aceeași oră, dacă puteți. Mai tîrziu e ceva mai aglomerat. Aveți numărul 481. Dar să nu neglijați căci cu sinuzita nu-i de joacă.

Eram topit. Mă trata și pe mine și pe ceilalți de parcă o durea pe ea. Am roșit la gîndul că veniserm aici atît de sceptic, am mulțumit și am plecat. A doua zi, cum am intrat mi-a zîmbit:

— Cum merge?

— Mai binișor!

— Luați loc! Dar stați să șterg scaunul.

— Lăsați, îl șterg eu!

— Nu, dumneata nu trebuie să te apleci, ești bolnav. Știu eu ce-i sinuzita!

N-am mai spus nimic. Mă simțeam prost. Și eu care spuneam că nu pot să scriu despre un personaj pozitiv că iese schematic. Eu sînt schematic. Sînt schematic din cap pînă-n picioare. Îmi venea să-i sărut mîna sorei și să-i cer iertare. Dar mi-era rușine.

Totuși, după zece zile, cînd am terminat ultima ședință și sinuzita dispăruse în tub, i-am spus la plecare:

— Mulțumesc soră și te rog să mă ierți!

— De ce să vă iert, doar nu sînteți vinovat că v-ați îmbolnăvit!

— Nu de asta!

— Dar de ce?

— Așa, pentrucă merit o sinuzită cronică!

Și am plecat gîndindu-mă că atunci cînd ai asemenea asistență medicală, te vindeci nu atît de la aerosol, cît de la modul de comportare al personalului medical.

Sadi RUDEANU

C. TABACU

Editura Științifică a editat un „dicționar de buzunar", ca de pildă cel englez-romîn, într-un format impropriu scopului propus.

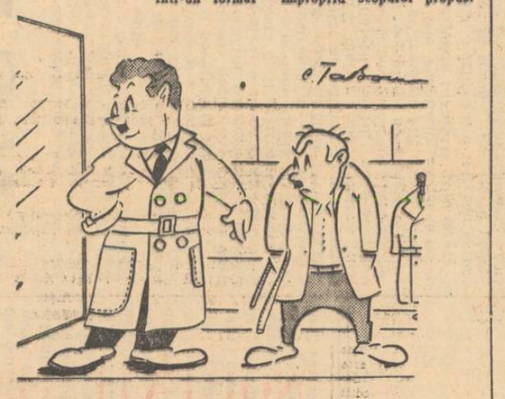

CROITORUL: — Nu înțeleg de ce ați comandat un buzunar atît de mare!...

CLIENTUL: — Știți, eu mă ocup cu traducerile și port cu mine cîte un dicționar de buzunar!

ȘAH

Întîlnire internațională a problemiștilor

De curînd a avut loc la Moscova, la Clubul central de șah, cea de-a III-a întîlnire internațională a problemiștilor. Între participanți s-au numărat o serie dintre cei mai reputați problemiști din lume: C. Mansfield (Anglia), I. Halumbirek (Austria), P. Ien Cate (Olanda), G. Paroș (R. P. Ungară), H. Grasseman (R. D. Germană), Speckmann (R. F. Germană), N. Petrovici (Iugoslavia), V. Pachman (R. S. Cehoslovacă), V. Halberstadt (Franța), N. Guttmann (S.U.A.) etc., la care s-au adăugat, firește, problemiștii sovietici, din rîndul cărora nu au lipsit Kasparian, Kazanțev, Rudenko etc. La congres a rostit o cuvîntare și fostul campion mondial Smislov — autorul mai multor studii — care a subliniat faptul că cercetarea compozițiilor șahiste l-a ajutat într-o bună măsură la obținerea unei clase înalte de joc.

La întîlnire s-a discutat între altele și problema organizării unui campionat internațional de compoziție inter-echipe de țări. Au fost prezentate referate cu privire la studii (Kasparian), probleme în 2 mutări (Rudenko), școala cehă (Pachman), probleme în 3 mutări (Grasseman) etc. Au fost acordate și noi titluri de arbitru internațional: marelui maestru Bronstein, lui A. Baturin, Zagoruiko, Rudenko, Cehover (toți U.R.S.S.), Akerblom (Suedia), Visserman (Olanda) și Van Dyke (Norvegia).

Cu prilejul întîlnirii a fost organizat și un interesant concurs de compoziție fulger pe temă dată (un pion negru are posibilitatea să efectueze patru mutări, regele negru avînd, după cheie, două cîmpuri de refugiu — tema a fost stabilită de arbitrul concursului, Mansfield). Din cele 14 probleme compuse în două ore a obținut premiul I următoarea:

I. Martensen (Danemarca)
și V. Rudenko (U.R.S.S.).

Albul joacă și dă mat în 2 mutări.

Soluția 1. De3!

Partide

Alb: Vasiukov
Negru: Karaklaici
Jucată în turneul de la Belgrad 1961.

1. e4, e5	19. Te1!, N:g5
2. Cf3, Cc6	20. N:e8, N:f3
3. Nb5, a6	21. D:f3, Df6
4. Na4, Cf6	22. D:f6, N:f6
5. 0—0, Ne7	23. d5, Rg8
6. Te1, b5	24. Nd7, Ng5
7. Nb5, 0—0	25. Te4, Tf8
8. c3, d5	26. d6, Nd8
9. e:d, e4?!	27. Ne6+, Nh8
10. d:c, e:f	28. d7, g6
11. d4!, f:g	29. a4, Rg7
12. Ng5, Ng5?	30. a5, Ne7
13. Dd3, Nh5	31. b4, Nf6
14. Dh3, Dg6	32. c4, Ne7
15. Cd2, Te8	33. a6, a:b
16. Cf3, Ce4	34. Nd5 și negrul cedează. La 18...
17. T:e4! N:e4	R:f7 va fi urmat
18. N:f7+!, Rh8	Ce5+, Rf8 De6!

Alb: *Iliescu Teodor* (București)
Negru: Dr. *Makay Ștefan* (Oradea)

Jucată în cadrul grupei a VI-a a semifinalei campionatului R.P.R. prin corespondență 1960—1962

1. e4, e5	17. g3, N:e6
2. Cf3, Cc6	18. N:e6, T:e6
3. Nb5, a6	19. Df3, Tb6
4. Na4, d6	20. Dg2, Ce5
5. c3, Nd7	21. h4, T:h4!
6. d4, Ce7	și albul cedează.
7. Nb3, h6	De remarcat că această variantă cu
8. Ne3, g5!	sacrificiul alb pe
9. N:g5, h:g5	g5 s-a jucat și în
10. C:g5, d6	partida Efim Ghe-
11. e:d5, C:d5	ler (U.R.S.S.) — I.
12. C:f7, R:f7	Szabo (R. P. R.)
13. N:d5+, Rg7!	Dresda 1959, negrul
14. d:e5?, Dg5	cîștigînd pînă la
15. e6, Te8	urmă partida.
16. 0—0, Nd6	

Problema nr. 3

B. Săvulescu-Slănic — inedită

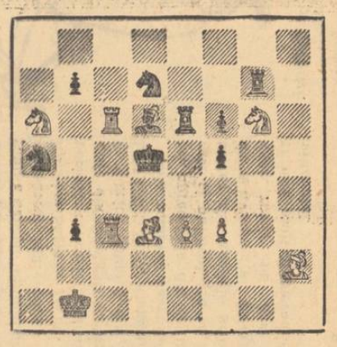

Albul joacă și dă mat în 2 mutări.
Soluția în numărul viitor.

Soluția problemei nr. 2 (Boarnă): 1. Td6! amenință 2. Ce6 mat, pe baza legării nebunului din d5. Cheia e frumoasă, oarecum neașteptată, albul sacrifică turnul și permite negrului un contrașah.

Poșta șahului

P. Anatolie — *Snagov. La șah, la fel ca și în alte sporturi, există anumite norme de clasificare pe baza performanțelor realizate în concursuri oficiale. Categoria a V-a o obține un șahist neclasificat, care, într-un concurs cu jucători neclasificați, realizează minimum 15 la sută din totalul punctelor posibile. Dacă jucătorul respectiv obține 60 la sută din punctele posibile, el capătă categoria a IV-a. Pentru obținerea categoriei a V-a și a IV-a minimum de partide care trebuie jucate în concurs este de 6; pentru celelalte categorii minimum este de 10 partide. Atingînd normele stabilite, jucătorii de șah pot obține categoriile a III-a, a II-a, I-a, candidat maestru și maestru.*

AVIZ IMPORTANT

pentru posesorii de motociclete, motorete, scutere

COOPERATIVA METALO-CASNICA, a organizat următoarele centre pentru efectuarea reparațiilor generale la motociclete, motorete, scutere:

1. — Str. Buzești nr. 78. Telefon 15.18.58
2. — Șos. Giurgiului 178. Telefon 56.05.66
3. — Str. Sf. Gheorghe Nou 11. Telefon 15.64.50
4. — Str. Hristo Botev 16
5. — Șos. Ștefan cel Mare 12

Unitățile sînt utilate pentru executarea de reparații anvelope, reglaje carburatoare, aprindere, cutii de viteze, instalații electrice

Stații de încărcat și format acumulatori

Alezaje cilindri — tapițerie

Unitățile sînt deservite de cadre de înaltă calificare

SE GARANTEAZA CALITATEA EXECUȚIEI

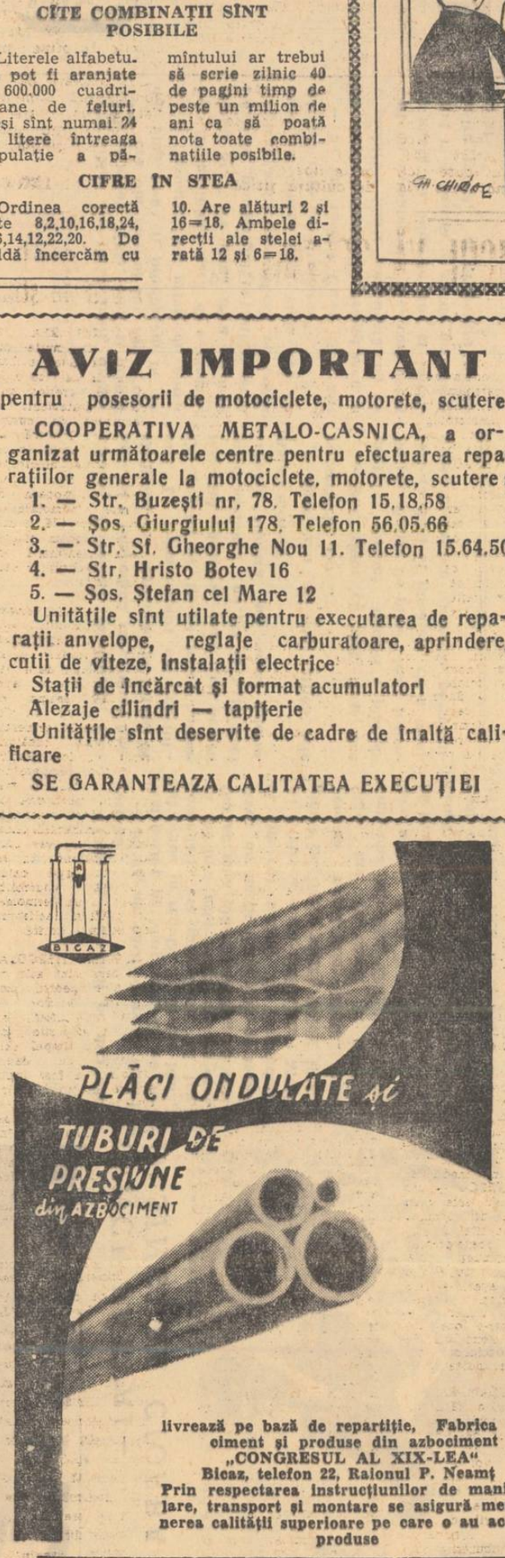

livrează pe bază de repartiție, Fabrica de ciment și produse din azbociment „CONGRESUL AL XIX-LEA" Bicaz, telefon 22, Raionul P. Neamț

Prin respectarea instrucțiunilor de manipulare, transport și montare se asigură menținerea calității superioare pe care o au aceste produse

Poșta redacției

VIORICA SOBIESCHI — Tecuci: Vom ține seama de dorința dv. în ceea ce privește prezentarea unor personalități de talie mondială. Nu știm precis dacă după Charlie Chaplin va urma George Enescu. De altfel, despre marele nostru muzician, revista „Magazin" a scris mult. Bineînțeles că oricît de mult am fi scris tot nu putem socoti că am făcut totul. De aceea vom reveni, mai tîrziu însă. Regretăm că nu vă putem da adresa exactă a pianistului sovietic. Scrieți-i la Conservatorul de Muzică din Moscova.

Despre Edwin Fischer vă putem spune doar că s-a născut în anul 1886 și că este considerat ca unul dintre cei mai valoroși interpreți ai muzicii lui Bach și Beethoven. El deține un loc proeminent în rîndurile pianiștilor contemporani. În afară de activitatea sa interpretativă, Edwin Fischer a fost un remarcabil profesor.

M. MARTIE — Drăgășani: E hazlie într-o oarecare măsură poezia „Toamna". Păcat că nu are unitate și că se prezintă ca un conglomerat de strofe, fără legătură unele cu altele. Dintre ele, pentru încurajarea dv., publicăm una:

Grîul, orzul și secara,
Îngropate sînt sub gliț.
Și de-acolo, primăvara,
Ies c-o casă de copii.

M. MENDEL — București: Din cinci epigrame — cu toată bunăvoința — nu am ales nici una. De ce? Fiindcă sînt sărace în umor, nefinisate. Or, dv. ca inginer vă dați seama ce dezavantaje prezintă lipsa de finisaj sau chiar finisajul de suprafață. Mai încordați-vă puțin forțele, mai citiți ceva epigrame bune și..., prezentați-vă la start.

CRIRO — București: Preferăm cugetările fără comentarii fiindcă deși laconice, nu mai este nevoie să fie explicate. În ceea ce privește culegerea despre necesitatea, vîrsta și condițiile căsătoriei, din păcate v-ați oprit mai mult asupra a ceea ce este criticabil. Există maxime de mare valoare care vorbesc despre instituția căsătoriei arătînd necesitatea ei, fericirea ce o aduce soților ce se iubesc și-și iubesc cămăruul.

G. T. — Iași: Poeziile „Fapt obișnuit", „Stanțe cu dever" „Medalion viticol", „Colț locativ" nu excelează prin ceva deosebit. Ele nu sînt nici pe departe la nivelul celor pe care le-am publicat în revista noastră. Nu cumva căutînd să scrieți cît mai mult neglijați calitatea?

D. CHIRIAC — Galați: Vă mulțumim pentru informația ce ne-ați dat-o privitor la previziunile marinărești. Tov. D. Ciortea ni le-a trimis tîrziu a face precizări în legătură cu paternitatea lor, transcriindu-le așa cum le-a auzit și el.

REBUS magazin

CULOARE

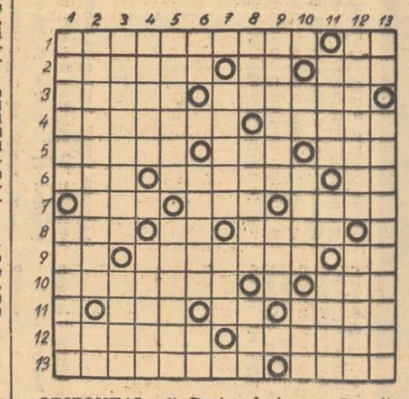

ORIZONTAL: 1) Poet clasic romîn, a scris „Dumbrava roșie" — Roșii la mijloc! 2) „Roșu și negru" de Stendhal (pl.) — Alfa și omega! — Fire 3) Înroșesc hîrtia de turnesol — Înroșeli produse de soarele prea puternic 4) Lac în Ungaria — Roșii și însingerate 5) Vestele portului popular, brodate adesea cu arnici roșu — Localitate în Japonia — Conjuncție latină 6) Interjecție — Holde punctate de petele de foc ale macilor — Consoane 7) Șahist sovietic — Fruct roșu și aromat — Felicitau 8) Un roșu proverbial! — Negație — Calificativ 9) Notă muzicală — Daruri — Cobalt 10) Roșu și negru — Orificiu al pielii 11) Dans spaniol — Alifie — Roșul focului 12) Însemnări — Secat 13) Autorul versurilor „S-a făcut ca ceara albă fața roșă ca un măr/Și atîta de subțire, să o tai c-un fir de păr" (Călin) — Încăpere.

VERTICAL: 1) Vecină cu Marea Roșie — Pietre prețioase roșii 2) Roșiori de Vede și Roșia Montană — Ființă 3) Poet ardelean, autorul poeziei „Nori roșii" (2 cuv.) — Măsuri de lungime (inv.) 4) Locuitor din stepa ucraineană — A scris „Torpilorul roșu" 5) Articol culinar din carne — „Macul roșu" de Glier (pl.) 6) Vocale — A scris „Secerișul roșu" — Editura de stat 7) A agăța — Sau 8) Însă — ...-Roșu, trecătoare străbătută de Olt — Autorul poeziei „Mărul roșu" din volumul „Focurile sacre" 9) Roșcat — Ceas 10) Numeral — Ca arderii roșii — Turnu-Roșu 11) Arbust cu flori roșiatice — Înroșește orizontul — În apanajul ibisului roșu 12) Apreciată — Roșul mărilor meridionale 13) Înflorată cu arnici roșu — Roșie în obraji.

S. RADU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

ÎN MAGAZINE

ORIZONTAL: Pavilion — Fa — Alimentara — Rață — Comerț — Firme — Vinde — U — I — Leal — AA — Mănuși — AD — T — Etala — B — AHR — RE — I — Soacre — Inventaria — Eterie — Tanc — Alun — Rînit.

PARADA SPORTURILOR

ORIZONTAL: Bularca — Cursă — Inot — Ultima — M — AD — Luptă — Armă — Tinere — Ler — IT — LT — TC — Cer — Ano — Oaș — Alergător — N — CM — Ude — Par — Poartă — GAS — S — Birna — Tir — Apt — AT — UTA — Nea — AA — Lipsă — Atacant — Acuitate — Ulei — Sac — Apărători.

PATRU

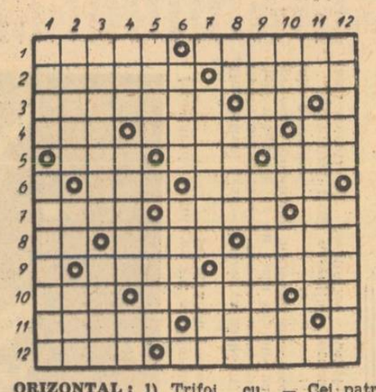

ORIZONTAL: 1) Trifoi cu patru foi — A calcula cît fac 4+4; 2) Planetă cu 4 sateliți — Unul din cele patru anotimpuri; 3) Conducător pe patru roți... și-un cal putere — Pe a patra linie a portativului; 4) Patru cvadranți romani (pl.) — Cu ochii în patru — Interjecție; 5) Cel mai luminos din cele patru puncte cardinale — Nimfa pădurilor — Individ; 6) Patruped cu cioc.., și guler — De exemplu: patru ani și patru luni; 7) Înainte de 4 — Arab — Lidia Pătrulescu; 8) Haină (mold.) — Pătru — Efectiv; 9) Din patru în patru ani (pl.) — Instrumente muzicale cu patru corzi; 10) Radical din patru — Patruped cu gura mare — Pronume personal; 11) Se măsoară cu cvadrantul — A uni; 12) Ivit — Ani, odată la patru ani.

VERTICAL: 1) Patru frați înșemînați, prinși la joc sub un cojoc — A face pe dracu-n patru; 2) Primesc an de an tot mai multe cvartale de locuințe — Soarele acum 4 mii de ani — Te plimbă-n cele patru colțuri ale țării; 3) Loc într-o pădure unde copacii sînt rari — Cei patru bărboși din cărțile de joc; 4) Organizația Națiunilor Unite — Se spune între patru ochi — Înaltă tensiune (abr.); 5) Îndoitură — Merg în patru labe și dansează în două; 6) Patru case,.. din regiunea Suceava (pl.) — Pește ganoid; 7) Luna în primul și al patrulea pătrar — Animale de tracțiune; 8) Animale — 4 în catalog — Se cîntă în 3/4; 9) Serviciul de patru ore făcut pe bordul unei nave de către o parte din echipaj — Luna a patra; 10) Au patru sferturi... academice — Băț înfășurat cu iță — Două vocale — Tepușă; 11) Tavan fără plasă! — Al patrulea deget de la mînă (pl.); 12) Antichitate cu patru ochi și două fețe — Împăturiți.

Ștefan STOIANOVICI

PETELE DE CERNEALĂ
DISPAR CA PRIN FARMEC
cu

„Pic"

praf pentru curățat petele de cerneală de pe materiale textile, covoare etc.

De asemenea „Pic" curăță imediat petele de cerneală de pe mîini.

Se găsește de vînzare la toate magazinele cu produse chimice.

Întreprinderile comerciale pot adresa comenzi direct Cooperativei „Chimica" Invalizi, Calea Șerban Vodă nr. 22

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

LA INSTITUTUL DE FOLCLOR

S-a înapoiat echipa de cercetători

Cîte nu au de povestit cercetătorii Institutului de Folclor, ori de cîte ori revin în Capitală, după popasurile petrecute pe meleagurile patriei, pînă în cele mai îndepărtate cătune?...

Undeva, în satul Fureşti din regiunea Argeş, un om trecut de 70 de ani, a atras în mod deosebit atenţia cercetătorilor Institutului de Folclor. Bătrînul acesta, care s-a recomandat Alexandru Manea, este mereu văzut cu vioara subsuoară şi e mereu prezent la căminul cultural din sat, alături de pasionaţii muzicanţi vîrstnici şi tineri.

— De la Alexandru Manea am culeş les un important repertoriu de cîntece bătrîneşti (balade) de mare valoare artistică — ne spune tov. Alexandru Amzulescu, secretarul ştiinţific al Institutului de Folclor, care a poposit împreună cu echipa de cercetători pe meleagurile muscelene. Am avut bucuria să constatăm că bătrînelul acesta vioi — al cărui bunic şi tată au fost şi ei lăutari — ştie să interpreteze aceste cîntece în cea mai bună formă tradiţională.

...Şi prietenul nedespărţit al cercetătorilor Institutului de Folclor, magnetofonul, ne confirmă din plin acest lucru. Timp de cinci zile în şir benzile n-au făcut altceva decît să înregistreze pe omul trecut de 70 de ani, mare deţinător de cîntece populare. Iată, avem prilejul să ascultăm balada Meşterului şi balada lui Toma Alimoş; să ascultăm cîntece din luptele împotriva cotropitorilor

Un pasionat al cîntecului popular: Alexandru Manea, în vîrstă de 70 de ani

turci, Badu, Chira Chiralina, sau cîntecul haiducului Radu Anghel, care a haiducit în aceste sate...

— Asemenea cîntece ne sînt solicitate şi în schimburile pe care le facem cu folcloriştii de peste hotare — ne informează interlocutorul. Recent, folcloristul englez Lloyd ne-a scris: să-i trimitem piesa „Balada Scorpia" şi ea culeasă tot din regiunea Argeş.

★

Cînd să plecăm de la Institutul de Folclor, a sosit o altă echipă de cercetători, care se înapoia din regiunea Crişana unde fusese pentru cercetarea *prozei populare*.

— Am făcut, timp de zece zile, înregistrări de basme, legende şi snoave în comuna Cresuia, ne spune unul dintre cercetători. An reţinut, în această direcţie, cunoştinţele bogate şi talentul multor muncitori forestieri, printre care Şora Vasile, Buha Gheorghe, Cornea Vasile.

...Am lăsat pe cei de la Institutul de Folclor în plină activitate. O activitate cu care, pe drept cuvînt, se pot mîndri: în arhiva Institutului există acum nu mai puţin de 73.000 de piese, cîntece, basme şi jocuri culese!

Sandu NAUMESCU

COLABOREAZĂ CITITORII

ZVONISTUL: — Am auzit de la cineva că a venit toamna!!...

Desen de Pompiliu DUMITRESCU

CALEIDOSCOP

ÎN SĂLIŞTEA SIBIULUI

O ulicioară îngustă, pietruită, ne poartă paşii spre atelierul de covoare româneşti din Sălişte. Pe acelaşi drum, au trecut de-a lungul anilor oaspeţi din toate colţurile ţării şi ale lumii. Iubitori de artă au venit să admire neasemuitele covoare, lucrate de talentatele artiste populare ale Săliştei. O poartă înaltă de lemn se deschide încet, făcîndu-ne loc în ogradă. Iată casa! Un pridvor luminos şi lung mărgineşte etajul.

La capătul scării ne întîmpină cu multă volubilitate Sofia Ducu, maistra atelierului. În vorăşaia ei, vizităm cele 48 de gherghefe. Nu ştim ce să privim mai întîi. Nu ne hotărîm în faţa cărui covor să întîrziem mai mult. Tinerele săliştence îmbrăcate în catrinţe albe cusute cu negru, fuste albe cu dantelă, ciorapi şi pantofi negri, lucrează de zor. Din mîinile lor meştere răsar adevărate minuni. Iată cerguţele, covoare cu modele geometrice, lucrate în linii şi romburi. Iată covoarele oltenesti, presărate cu flori de tot felul. Parcă-u viaţă! Parcă primăvara pulsează în fiece petală, pe fiece ramură. Maria Peligrad, Ana Popa, Maria Matei, realizează din fire adevărate creaţii. Neîntrecută se arată a fi, Viorica Popescu. Covoarele ei sînt cele mai frumoase. Ea are un simţ artistic deosebit.

Aici, în acest atelier, au fost reînviate modele din bătrîni, care pieriseră de mult. Maistra Ana Angelescu bunăoară, a readus pe pînze şase modele specifice regiunii.

Modelul iei din Săliştea, a fost transpus pe covor. S-a născut pentru prima oară covorul numit „Nunta din Săliştea", la realizarea căruia lucrătoarele atelierului s-au inspirat din ornamentica steagului de nuntă. Trăiştele şi săculeţele cu care ţăranii călătoresc la oraşe şi tîrguri, au fost cercetate cu minuţiozitate şi modelele lor, cele mai reprezentative, au îmbogăţit coloritul şi varietatea covoarelor româneşti.

Atelierul, care numără 60 de lucrătoare, este întreţinut de cooperativa meşteşugărească „Textila" din Sibiu. De la tovarăşii Costin Arpad şi Sala Traian, preşedintele şi vicepreşedintele cooperativei, aflăm că atelierul acesta se bucură de îngrijirea şi grija deosebită. Este unul din cele mai valoroase ateliere ale ţării.

El are o expoziţie permanentă în care sînt înfăţişate lucrări şi modele diferite (covoare, carpete).

Răsfoind caietul de vizită al atelierului, am putut constata că, fără nici o excepţie, covoarele româneşti din Săliştea se bucură de preţuirea şi de admiraţia oamenilor muncii. Se bucură de aprecierea netărmurită a vizitatorilor din Franţa, Olanda, Austria, Argentina, America, Italia, Cehoslovacia. Cuvinte de laudă au fost scrise în acest caiet bunăoară, de Federico Silva din Mexic, Herman Wonters din Belgia, Iukiko Jkeda, critic de artă populară din Japonia şi de V. Jukov din Uniunea Sovietică.

În pas cu uriaşa mişcare de întinerire şi de înfrumuseţare a patriei, atelierul de covoare româneşti din Săliştea porneşte în primele rînduri. Peste 1.500 de metri pătraţi de covoare se execută aici, anual. Cererile care vin de peste hotare sînt atît de mari, încît nu li se poate face faţă.

În anii regimului nostru, arta populară românească a căpătat o preţuire deosebită. Covoarele din Săliştea poposesc în cele mai depărtate colţuri ale lumii, ducînd odată cu ele frumuseţea şi faima artei noastre. Frumuseţea şi faima patriei noastre noi.

Nicolae NASTA

Imagine din Satu-Mare (Bătrîna straje împotriva focului)

Fotografia: G. BUŞOIU

UN BĂIAT MIRAT

Băiatul era tînăr, înalt, drăguţ şi mirat. Tînăr, înalt şi drăguţ era din vina mea: îl întrebasem de ce nu se însoară. M-a privit de parcă l-aş fi chestionat dacă el e cosmonautul nr. 3. Pe urmă mi-a răspuns răbdător, pronunţînd cuvintele rar şi răspicat, aşa cum vorbeşti cu copiii care nu cunosc încă viaţa sau cu bătrînii care au şi uitat-o.

— Să mă însor? Crezi că e atît de simplu? Căsătoria, dragul meu, e o problemă foarte complicată. Eu nu sînt un uşuratec din ăia, care merg la nuntă cu bilet de dus şi întors. Cînd m-oi însura, o să fie nu numai pentru prima, ci şi pentru ultima oară!

— Bravo!

— Da, bravo, dar totul e ca la locul potrivit — adică lîngă mine — să găsesc şi omul potrivit — adică soţia.

— Evident, dar...

— Ce, dar? Aici începe dificultăţile. Pe vremuri, nu zic nu, era o treabă uşoară. Şi ştii de ce? Pentru că exista un criteriu „ştiinţific" de selecţie: zestrea. O fată cu o zestre de o sută de mii de lei, avea o sută de mii de calităţi. Dar astăzi... astăzi după ce criteriu să măsori calităţile „viitoarei"?

— Totuşi există fete bune care...

— Nici vorbă, există fete bune. Întrebarea e: bune la ce? Uite, să-ţi dau un exemplu: am cunoscut-o pe Viorica. Frumoasă, inteligentă, harnică. Şi o gospodină, clasa una! Specialitatea ei: sarmalele în frunză de viţă. Le făcea subţiri cît degetul... Cît degetul ei, nu al meu! Sarmalele sînt pasiunea mea. Dar pentru mine pasiunea nu stă la baza unei căsnicii, Viorica nu avea salariu. Asta-i menaj?

— Bine, dar azi sînt atîtea fete cu serviciu, care...

— Sînt, sigur că sînt. Cum zice poetul: cîmpul muncii e plin de flori!... Doina, de pildă: leafă frumuşică (o dată şi jumătate cît a mea), prime în fiecare trimestru, perspective de avansare rapidă... Simţeam că încep s-o „iubesc" cu adevărat. Făceam împreună planuri de viitor... Cum sînt tinerii, romantici. „Spune-mi, iubito, o întreb eu, ştii să găteşti?" „Ştiu, îmi răspunde ea, dar n-am timp". „Cum n-ai timp?". „Păi ce să fac dacă am servici?" „Şi noaptea?" „Noaptea dorm". „Şi eu unde am să mănînc?" „Te înscriu la noi, la cantină. E grozavă!"... În gîndul meu: dacă e vorba să mănînc la cantină mai bine o iau de nevastă pe responsabilă. Spune şi d-ta: ăsta-i menaj?

— Cum, şi n-ai găsit pe nici una care să...

— Ba da, am găsit, de ce să mint! Am găsit-o pe Marţarela. Cu ea, totul părea în regulă: leafa era leafă, gospodăria era gospodărie, mă rog, în privinţa asta nimic de reproşat. Dar nu mi-a plăcut familia... Să vezi. Avea un unchi, frate bun cu mama ei. Om cu muncă de răspundere. Ai fi zis că e om serios, nu? M-am gîndit să-i fac o vizită. Oricît, îi deveneam nepot prin alianţă... Bun! Stăm noi de vorbă ce stăm şi, dintr-una într-alta, văzînd că el nu face nici o aluzie, îl întreb eu: „Şi cu transferul cum rămîne?" El se holbează la mine, că mi-era frică să nu-i cadă ochii pe birou: „Care transfer?" „Transferul meu în instituţia aceasta!"... Curioşi mai sînt unii oameni, dom'le! A început să ţipe la mine că ce legătură are căsătoria cu transferul şi că, la urma urmelor, cu cine mă însor eu, cu el sau cu Margareta? Îţi spun drept, cînd am văzut cît de atrofiat e la el simţul de familie, m-am descurajat... Nu, zău, ce menaj ar fi fost şi ăsta?

— În concluzie...?

— În concluzie, îţi repet: cum să te însori dacă n-ai criteriu după care să alegi.

— Şi dragostea?

Băiatul m-a privit mai mirat ca oricînd.

— Dragostea? Ce are de-a face, dom'le, dragostea cu căsătoria?

Nicolae MINEI

PORTRETE ÎN APĂ TARE

Filarmonica din Focşani

În 1946 începuseră să apară pe zidurile Focşanilor afişe care anunţau concertele unei formaţii orchestrale de amatori. Odată cu scurgerea anilor nu numai că orchestranţii şi-au ridicat nivelul pregătirii lor artistice, dar şi concertele au devenit periodice, formînd în oraş un public iubitor de muzică simfonică. În 1950 a luat fiinţă Filarmonica de Stat „Unirea", cuprinzînd în rîndurile ei mulţi dintre foştii artişti amatori pe care-i poţi afla şi astăzi la pupitrele cu ştime: trompetistul Constantin Bălan, fost mecanic la uzina electrică, cel ce a deprins tainele instrumentului său pe vremea cînd era copil de trupă sau celălalt fost muncitor, clarinetistul Gheorghe David. Sub conducerea dirctorului şi prim-dirijorului Silviu Zavulovici şi a dirijorului permanent Vlad Ploşeanu, Filarmonica focşăneană desfăşoară o susţinută activitate concertistică, găzduind oaspeţi de seamă din ţară şi străinătate, lărgindu-şi necontenit repertoriul.

Pentru cea de-a 11-a stagiune planurile prevăd, de pildă, o serie de prime audiţii remarcabile: după lungul şir al lucrărilor originale printre care se numără Simfonia I de George Enescu, Uvertura festivă de Alfred Mendelsohn, Concertul pentru orchestră, de Aurel Stroe, prezenţa compozitorilor sovietici va fi marcată şi prin execuţia Simfoniilor a VII-a de Prokofiev şi a X-a de Şostakovici. Din muzica universală, primele audiţii cuprind lucrările cele mai variate, de la preclasicii Corelli cu ale sale „Sarabandă, Gigă şi Badinerie", Johann Christian Bach şi Haendel, cu „Muzica apelor", de la romanticul Berlioz din a cărui creaţie a fost aleasă „Simfonia fantastică" pînă la Simfonia VII-a de Bruckner,

Imagine de la un concert al Filarmonicii din Focşani, care a avut ca solistă pe pianista sovietică Tamara Guseeva

Un festival Liszt—Bartok va sărbători dubla aniversare a marilor compozitori maghiari în un ciclu Brahms va prezenta publicului lucrările sinfonice ale acestuia.

Continuînd şirul oaspeţilor început anii trecuţi de Sviatoslav Knuşevitski, de pildă, pe lîngă soliştii români de talia lui Ion Voicu, Ştefan Ruha, Radu Aldulescu, Valentin Gheorghiu, Sofia Cosma, Filarmonica focşăneană va concerta cu pianistul Josef Hala din R. S. Cehoslovacă, cu violonistul Vladimir Malinî din U.R.S.S., cu Friedman Erben din R.D.G. şi Ranko Filjian din Iugoslavia. În acest an la pupitrul ei vor urca Mircea Basarab, Iosif Conta, Mircea Cristescu precum şi tînăra dirijoare Radosveta Bolagdieva din R. P. Bulgară, Hikmet Simsek din Turcia şi Eduard Fischer din R. S. Cehoslovacă.

Tot pentru această stagiune s-a prevăzut continuarea colaborării cu unele teatre muzicale din ţară. Astfel, focşănenii vor avea prilejul să vadă la ei „acasă", „Bărbierul din Sevilla" cîntat de soliştii Teatrului de Operă şi Balet din Bucureşti, medalionul Kalmann cîntat de artiştii Operetei bucureştene şi în interpretarea Teatrului Muzical din Galaţi o operetă românească.

După mai bine de zece ani de activitate, Filarmonica „Unirea" din Focşani, a depăşit limitele oraşului în care s-a născut. Activitatea ei se extinde la Rîmnicu Sărat şi Tecuci unde prezintă periodic concerte simfonice, la G.A.C.-urile din Odobeşti, Cotesti şi Jariştea, la fabrica chimică din Mărăşeşti sau la I.P.R.O.F.I.L. Cugeşti.

Sala sediului devenită neîncăpătoare, aprecierile din ce în ce mai avizate şi publicul din ce în ce mai numeros sînt roadele primilor zece ani de activitate a Filarmonicii focşănene, roade pe care le vor adînci şi mai mult numeroasele decade ale viitorului.

Radu RUPEA

UMOR STRĂIN

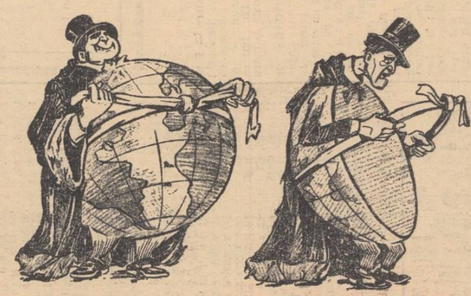

A fost un timp cînd cîngătoarea capitalismului era cît ecuatorul. Dar în ultimele patru decenii, capitalismul a slăbit mult...

Desen de: I. KERŞIN din „Sovietskaia Rossia"

MĂTUŞA MINCINOASĂ

de LION FEUCHTWANGER

Oridecîte ori era anunţată vizita lui tanti Celita noi, copiii, ştiam că ne aşteaptă clipe plăcute, dar cu epilog neplăcut.

Tanti Celita era o femeie de statură mijlocie, slăbuţă, cu faţă expresivă, cu părul negru, începînd să încărunţească, cu toate că avea abia 30 de ani şi cu ochi luminoşi, pătrunzători, care uneori căpătau o expresie ciudat de absentă. Tanti Celita — de altfel nu-mi era mătuşă adevărată era verişoară cu tatăl meu — obişnuia, cînd venea, să ne aducă fiecăruia cîte ceva. Nu un obiect util, ci un fleac oarecare, totdeauna plăcut. Pe lîngă asta, ştia să ne povestească lucruri interesante. Văzuse multe, oraşe şi oameni. Şi mai ales cînd vorbea de copaci şi de flori — era botanistă — nu mai era acel ceva plicticos, ca la şcoală, ci poveşti captivante. Viaţa anumitor plante carnivore, aşa cum o relata ea, era plină de aventuri senzaţionale, iar povestea despre creşterea rapidă a vegetaţiei de la tropice o ascultam totdeauna cu răsuflarea tăiată.

Deosebit de clară mi-a rămas în minte o poveste pe care ne-a istorisit-o de patru sau de cinci ori, povestea unei expediţii spaniole din secolul al XVII-lea, care s-a rătăcit într-o pădure seculară. Această pădure creştea atît de repede, încît în curînd oamenii au fost despărţiţi unul de altul de vegetaţia care creştea în mod sălbatic. Pînă la urmă, nici unul dintre membrii expediţiei nu s-a mai putut mişca, au fost cu toţii absorbiţi de pădure, în adevăratul înţeles al cuvîntului.

Şi mai captivant era însă atunci cînd tanti Celita ne povestea despre lucrurile care i s-au întîmplat chiar ei, în ultimele zile. De fapt nici nu exista un caz în care să i se întîmple atitea cîte i se întîmplau ei. Un sinucigaş s-a aruncat pe fereastră şi a tras-o şi pe ea în gol. Sau la transportul unui circ ambulant, un şarpe a scăpat, a înfăşurat-o toată şi abia în ultima clipă a fost salvată. Un nebun a luat-o drept o statuie şi voia s-o împuşte la cea mică mişcare. Doar era statuie, n-avea voie să se mişte. Cam de felul acesta erau păţaniile ei în scurtele intervale dintre vizitele pe care ni le făcea.

Am priceput curînd că mătuşa care putea să descrie ţări şi oameni şi toate plantele cu o exactitate ştiinţifică, născoceau pur şi simplu aceste poveşti. Îndată ce am descoperit asta, am încercat să o contrazicem, ca s-o încurcăm şi să o tîrîm în fantasmagorii din ce în ce mai absurde. Se istovea încercînd să ne dovedească verosimilul aventurilor ei, ochii ei cenuşiu deschis priveau tot mai pătrunzător, în depărtare, ca şi cînd ar fi căutat acolo un nou amănunt care să dea peste cap obiecţiile ridicate de noi. Pînă la urmă însă, încolţiţi, rămîneau cu ochii stinşi, descurajaţi, de-a dreptul disperaţi, iar noi resimţeam o satisfacţie profundă: acum era pedepsită pentru obiceiul ei de a scorni atîtea minciuni.

Să o provocăm, devenise pentru noi distracţia favorită. Îndată ce sosea o întrebam dacă nu i s-a întîmplat nimic interesant în această ultimă săptămînă şi observam, cu o mulţumire crudă, cum se ferea, cum se apăra de ispita de a povesti una din poveştile ei fantastice.

Noi însă nu-i dădeam de loc pace, pînă ce, în cele din urmă

Mai tîrziu, cînd s-a dovedit că aveam un anumit talent descriptiv, am avut în tanti Celita o sfetnică deşteaptă, înţelegătoare, bine intenţionată. Stăruia ca, în ceea ce scriam, să rămîn, în orice împrejurare, fidel strictului adevăr intrinsec. Desoperea, cu o siguranţă care nu-mi dădea greş, cea mai mică coţcărie. Îi sînt îndatorat pentru multe.

A venit Hitler. Tanti Celita, deşi poate că ar fi fost lăsată în pace, n-a suportat mareea minciună care devenise viaţa în Germania. A plecat în Franţa. Acolo şi-a continuat existenţa ei obişnuită, studiile de botanică şi poveştile ei mincinoase.

A venit războiul, a venit invazia naziştilor. Cînd au venit nemţii, a fost internată de autorităţile franceze. Şi fii internat într-un lagăr francez, nu era desigur o glumă pentru bătrînică. Mortalitatea era acolo mai ridicată decît pe frontul francez.

În cele din urmă am regăsit-o pe tanti Celita la New-York. S-a salvat acolo. Era foarte îmbătrînită. Se afla în societatea a două femei care au fost internate odată cu ea în Franţa, Doamnele au povestit cît de îngrozitor au pătimit. Cum au trebuit să flămînzească în lagăr, cum a bîntuit acolo dizenteria, cum ceilalţi, cînd o femeie era în durerile facerii, nu-şi mai beau preţiosul picul de cafea căldută pentru că apa caldă era necesară lăuzei, Tanti Celita le-a dojenit pe tovarăşele ei: „Încetaţi odată, totul a fost doar pe jumătate atît de rău" — spunea ea şi vorbea apoi despre altele. Mai tîrziu, doamnele mi-au povestit cît de energică şi de sărituare s-a arătat ea în lagăr.

Mulţi o vizitau pe tanti Celita, o felicitau, o întrebau despre păţaniile ei. Ea se rezema bine în scaun şi începea să povestească. Dar era înlăraşi vorba de poveştile ei mincinoase, acum însă adaptate vieţii din jur. Stînd pe o bancă din Central-Park a auzit, trăgînd cu urechea, planul a doi spioni nazişti care voiau să arunce în aer uzinele Douglas din Santa-Monica şi Sinagoga din a 5-a Avenue din New York, şi de atunci, într-un mod misterios, i se tăiau incontinuu pneurile la maşinuţa pe care o folosea în incursiunile ei botanice. Altă dată au răpit-o doi băieţi, şi cînd au constatat că nu pot obţine nimic de la ea, au pus rămăşag cît de sus poate ea sări şi au silit-o să sară atîta pînă la leşinat.

Era ciudat să auzi asemenea povestiri bizare din gura unei doamne bătrîne. Au descoperit în curînd pasiunea ei pentru scorneli, le făcea plăcere şi o îmboldeau să născocească mereu alte aventuri. Lucrurile se petreceau, pe partea asta a oceanului, ca şi pe cealaltă.

De curînd a murit. Dintr-o mîncare de ciuperci otrăvite. I le-au trimis nişte cunoştinţe ocazionale, pe care ea le-a întîlnit într-una din incursiunile ei botanice. Întîi, nimeni n-a vrut să creadă povestea aşta; s-a presupus că a fost scornită de un reporter. Dar apoi s-a adeverit că ea, botanista, a murit într-adevăr aşa. Această moarte a ei a fost a treia şi ultima ei aventură adevărată.

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

In romînește de Maria ALDEA

FEL DE FEL

CINCI PĂSTAI — O SINGURĂ CIORBĂ

Priviţi „şerpii" ce atîrnă de pe planta din fotografie. Sînt păstăi ale unui soi de fasole chinezească, foarte productivă. Asemenea păstăi au o lungime de un metru şi chiar mai mult. Ajung pînă la 1,5 m. Boabele de fasole nu prea mari, de culoare neagră, sînt ceva mai rar aşezate decît la soiurile noastre. Păstăia verde însă este mare, cărnoasă şi gustoasă.

Fotografia a fost făcută pe un lot semincer aparţinînd fabricii de conserve „Avîntul"—Oradea.

DEVIZELE UNOR OAMENI DE SEAMĂ

Mulţi oameni renumiţi şi-au ales o deviză, o formulă călăuzitoare în activitatea şi comportarea lor, pe care o respectau cu sfinţenie.

Compozitorul Franz Liszt avea drept deviză: „Frumos ori deloc". *Unele opere ale lui Victor Hugo purtau deviza:* „A face şi a preface". *Deviza lui Lamartine:* „Cît timp trăieşti speră". *A cunoscutei artiste Rachel:* „Totul sau nimic". *Sarah Bernard se călăuzea după deviza:* „Cu orice preţ".

„Religia mea — nici o religie", *spunea filozoful materialist german Ludwig Feuerbach, iar Solon — eminentul om de stat din Grecia antică, care a trăit cu şase secole î.e.n. obişnuia să spună:* „Nimic peste măsură".

TERRAMICINA ŞI BALENELE

Mereu apar alte antibiotice şi mereu li se găsesc alte întrebuinţări, unori destul de neaşteptate, celor deja existente.

Astfel terramicina e astăzi folosită la... vînătoarea de balene. Se ştie că la aceste cetacee fenomenele de putrezire apar foarte curînd după moarte şi se dezvoltă cu rapiditate. În perioadele de vîrf ale vînătoarei, nu e întotdeauna uşor să se conserve toată cantitatea de carne a balenelor vînate. De aici a pornit ideea de a face carnea imputrescibilă, prin acţiunea terramicinei. Proiectul menit să ucidă balena şi care se sparge în corpul ei, transportă o doză destul de ridicată de terramicină, care se răspîndeşte în corpul balenei, conservîndu-l.

CINE L-A UCIS PE NAPOLEON?

O carte cu titlul de mai sus se tipăreşte la Stockholm. Autorul ei, un oarecare doctor Steine Forshouwud, încearcă să dovedească că Napoleon a fost intoxicat sistematic cu arsenic şi că a murit de pe urma otrăvirii cu cianură de potasiu.

Sînt 140 de ani de cînd a murit Napoleon. Despre el s-au scris mai multe cărţi decît despre alte personalităţi istorice şi — lucru curios! — cauzele morţii sale sînt prezentate în cele mai diferite feluri. Ulcer duodenal şi epilepsie, artrită şi tuberculoză, anemie şi multe alte boli, au fost indicate ca fiind cauza morţii lui.

„Fleacuri!" — *este de părere doctorul Forshouwud. Împăratul a fost intoxicat sistematic timp de 6 ani, de la 23 noiembrie 1815 pînă la 4 mai 1821. A murit la 5 mai 1821 după ce a consumat un decoct de lapte cu migdale amare.*

Cartea va avea drept anexă două documente. Unul din ele reprezintă un act care confirmă că doctorul Forshouwud a primit din partea lui Henry Leshock, expert din Paris, cîteva fire de păr ale împăratului luate imediat după moartea lui Napoleon. Al doilea document este buletinul de analiză chimică efectuat de oameni de ştiinţă de la Universitatea Glasgow care au primit din partea autorului firele pentru cercetare. În buletin se arată:

„Analiza chimică a dovedit că firele de păr primite conţin 10,38 mlgr. arsenic la gram. Aceasta constituie o dovadă că persoana respectivă a primit o cantitate respectabilă de arsenic".

Doctorul Forshouwud subliniază totodată că trimiţînd firele de păr laboratorului, nu a specificat despre ale cui fire este vorba.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL V — Nr. 214 • Sîmbătă 11 noiembrie 1961 • 8 pagini — 1,50 lei

Uzina de fibre și fire sintetice de la Săvinești

ORAȘUL INGINERILOR

Un bulevard cu insule de flori urcă impetuos spre centru. Aici, în piața largă, însorită, cu pavaj neted, poposește ca și cînd s-ar întreba încotro să-și continue drumul. Îl ispitesc toate zările. A lăsat în urmă geometria atît de plină de poezie a blocurilor-vile din apropierea gării, a trecut pe lîngă uriașul bloc-turn din colțul pieții și acum îl ispitesc poate turlele și retortele de aluminiu ale relon-rolanului de la Săvinești, poate contururile de cetate ale barajului de la Bicaz, ascunse în ceața străvezie a depărtărilor, poate imaginea de transatlantic a Combinatului de îngrășăminte azotoase Roznov, poate coșurile fabricii „Comuna din Paris", poate treptele de beton ce urcă spre platoul pe care sînt dispuse, în triunghi, trei monumente arhitectonice atît de diferite ca stil: o biserică durată de Ștefan cel Mare, Muzeul regional și Banca de stat, sau poate ar vrea să tragă o raită pînă pe malul Cuejdiului sau pe bulevardul Ilie Pintilie să vadă cîte blocuri s-au mai dezbrăcat de schele de ieri pînă azi.

Se pare că toate zările îl ispitesc deopotrivă, pentru că se risipește în toate părțile, însoțind nesfîrșite șiruri de motociclete, autobuze, microbuze, mașini, care țîșnesc mereu din inima orașului spre cele patru zări și se întorc mereu din cele patru zări — acasă. El, bulevardul, e vechi. Dar tot ce s-a ivit în lungul lui, în lungul și-n latul întregului oraș, e nou, proaspăt, tulburător.

Mai întîi, s-au înălțat marile obiective industriale care au schimbat din rădăcini profilul regiunii: Bicazul, „cetatea luminii", Uzina de fibre și fire sintetice Săvinești, Combinatul de îngrășăminte azotoase Roznov. S-au înnoit și cele vechi: „Reconstrucția", „Comuna din Paris", „Metalo-chimica", „Steagul roșu". Apoi a început a se schimba orașul. Și-a părăsit aerul patriarhal, tulburat doar de prezența estivală a turiștilor, și a împrumutat trepidația marilor centre industriale, și-a părăsit arhitectura tradițională a căsuțelor cu iederă și brazi la portiță și a îmbrățișat liniile zvelte, deschise ale arhitecturii moderne, socialiste. Și-a aprins pe bulevard și în parcuri, ca niște arcuri de triumf, incandescența de neon și a primit în dar un teatru de stat. S-a întins cuprinzînd între hotarele lui Dumbrava-Roșie și Săvinești și a înscris în registrele populației, în cifra celor 48.000 locuitori ai săi, numele a peste 500 de... ingineri. Împărțiți 48.000 la 500 și veți obține următoarea proporție: un inginer la mai puțin de 100 locuitori. Ceea ce, fără îndoială, pentru orașul de care e vorba aci, este un fapt remarcabil.

În **Piatra-Neamț** locuiesc și muncesc peste 500 de ingineri. Dintre aceștia, circa 400 — în industria chimică: la Relon-Rolan, la Combinatul de îngrășăminte azotoase, la „Reconstrucția", la „Comuna din Paris", la „Metalo-chimica", la „Steagul roșu"... Ceilalți sînt constructori, forestieri, agronomi etc.

Orașul, așa cum se înfățișează el astăzi, cu blocurile lui moderne, cu imaginea marilor obiective industriale profilîndu-se pe cerul înalt și senin, este și creația acestor 500 de ingineri. Fiecare din ei a adus cu sine odată cu entuziasmul constructiv și o rezervă de dragoste și

Dragoș VICOL

• *(Continuare în pag. 3-a)*

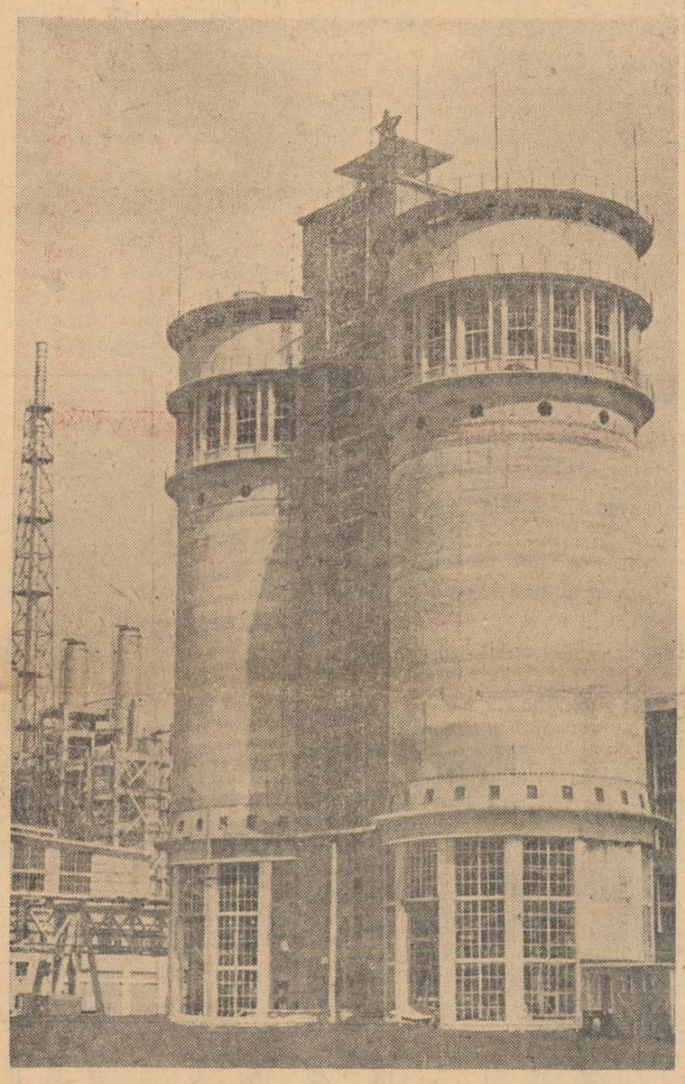

Vedere a Combinatului de îngrășăminte azotoase de la Roznov

Carnet universitar

PE JOS, PRIN CLUJ...

Alături de elegantele autobuze românești și de multicolorele taxiuri au apărut, anii aceștia, și cîteva linii de troleibuz, printre casele de piatră ale burgului obișnuit pînă ieri-alaltăieri cu vechile birje.

Una, cea mai nouă, leagă contrastele de epopee ale orașului: grîul și porumbul Mănășturului — suburbie lîngă al cărei nume, istoria așează cîteva date, printre care, cea mai de seamă, aceea cînd răsculații de la Bobîlna au trecut pe aici, cu pietrele de polizor ale „Carbochimului" și pantofii fabricii de încălțăminte binecunoscută în țară și peste hotare.

Prin geamul de plexiglas vezi multe. Pe jos, mai multe...

Orășelul studenților clujeni, atîrnat ca un colier pe pieptul bombat al dealului, certifică o tinerețe tradițională, cu cele 7 cămine noi, care au ridicat la 22 numărul lăcașurilor studențești, în Cluj.

În acest decor prind viață visurile celor 11.967 de fii ai oamenilor muncii veniți la Cluj întru apropierea de tainele profesiei alese.

Bursierii trec cifra de 7.000.

În noul orășel locuiesc deocamdată doar o parte din studenții clujeni. În curînd însă și celelalte cămine își vor primi locatarii.

Dincolo de respectuosul salut al portarului în uniformă, pe măsura eleganței interioarelor, discuțiile sînt simple.

— De unde ai venit?
— Din Hunedoara.
— Tu?
— Din Oaș.
— Cîte examene aveți în iarnă?
— Trei.
— Primele?
— Da.
— Eu voi fi la a treia sesiune...
— Eu la a patra...
— Eu...

...A început anul universitar. De mai bine de o lună sălile de curs nu mai sînt goale.

Hîrtii scrise cu grijă amintesc din cînd în cînd la răscruci de coridoare: „Pregătirea pentru sesiune începe cu prima zi de curs".

După entuziasmul primelor întîlniri cu cadrele didactice și laboratorul putem fi siguri că nu vor rămîne datori.

La cei mai „vechi", rubricile indexelor sînt pline de note maxime.

Iar cei mai noi...

— Mă voi strădui să învăț în așa fel încît să-mi exprim prin rezultatele mele bune recunoștința pentru deosebitele condiții de viață create de partid — ne spune fostul muncitor, Ion Nistea, student în anul II I.M.F....

...Și în dimineața aceea reporterul ar fi putut nota în auria toamnă clujeană 11.967 asemenea declarații.

Teofil BĂLAJ

Aspect de la marea demonstrație a oamenilor muncii din Moscova cu prilejul zilei de 7 Noiembrie

MARELE OCTOMBRIE

CORESPONDENȚA TELEFONICĂ DIN MOSCOVA

Sclipind în jocuri diamantine de lumini, învăluite în ghirlande de cetină, străjuile de unduirea largă a drapelelor, înscrise în panou ca într-o uriașă carte deschisă, cifrele „1917" și „1961" îți răsăreau în cale ori unde te-ai fi aflat în zilele marei sărbători pe străzile capitalei sovietice. Două cifre, două file din calendarul aceluiași veac, două praguri de istorie, marcînd unul Marele Octombrie, altul anul adoptării Programului de construire a societății comuniste. S-au scurs numai 44 de ani între aceste două date, mai puțin de o jumătate de secol, dar fiecare an din acest răstimp prețuiește cît o întreagă epocă și toți la un loc alcătuiesc era cea nouă a umanității, era socialismului și a comunismului, a cărui zi de naștere, sărbătorită aci la Moscova, în Piața Roșie, îți îmbogățește întotdeauna amintirea cu podoaba de preț a unor impresii de neuitat.

Dimineața zilei de 7 Noiembrie a mijit asupra Moscovei, solemnă și maestoasă, ca un răsărit de soare, calmă și blîndă ca un început de primăvară. Filfiia ca întotdeauna steagul roșu deasupra clădirii Sovietului Suprem. Unduirea lui domoală în bătaia vîntului de toamnă, îți aducea aminte de catargul unui vas. Dar flacăra de mătase purpurie din vîrful pavilionului nu flutură astăzi singură ci într-o sărbătorească simfonie în preajma zecilor de alte steaguri înălțate deasupra Pieții Roșii, în preajma celor 15 drapele ale Republicilor Unionale, a „Cosmodromului" de pe a cărei „rampă de lansare" se avîntă o simbolică rachetă cu trei trepte, în preajma giganticului stindard desfășurat pe întreaga fațadă a clădirii ma-

B. BUZILA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a împlinit 60 de ani

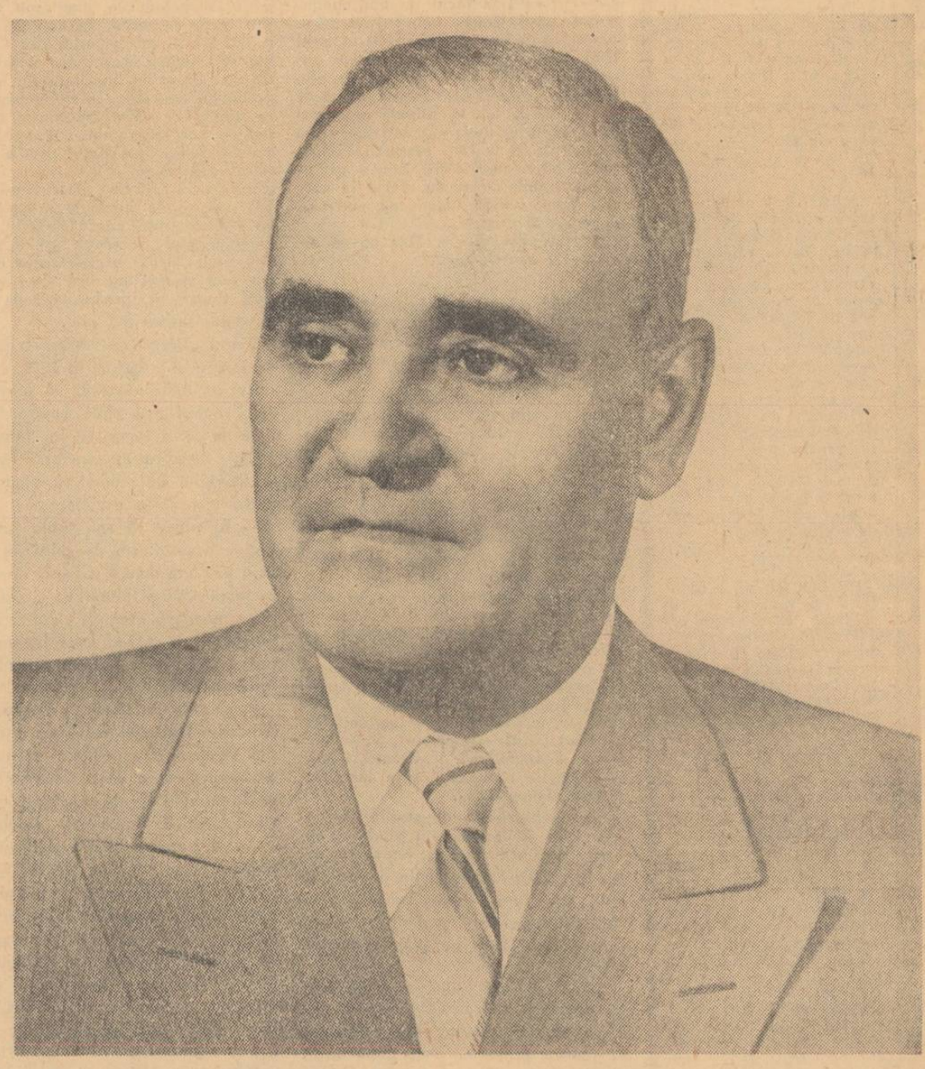

Mesajul adresat tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej de către Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn, Consiliul de Stat al Republicii Populare Romîne și Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Romîne, cu prilejul împlinirii a 60 de ani

SCUMPE TOVARĂȘE GHEORGHIU-DEJ,

Cu prilejul celei de-a 60-a aniversări a zilei tale de naștere, te felicităm călduros, urîndu-ți din toată inima mulți ani de sănătate și putere de muncă în slujba partidului și a patriei noastre socialiste.

Întreaga ta activitate revoluționară ca fiu devotat al clasei muncitoare din Romînia, al poporului romîn, este înalt exemplu de fidelitate nestrămutată față de marxism-leninism, de luptă perseverentă și plină de pasiune pentru cauza socialismului și comunismului.

Intrat din fragedă tinerețe în rîndurile mișcării muncitorești, te-ai călit ca revoluționar proletar în mari bătălii de clasă. Însușirile tale de organizator al maselor muncitoare, capacitatea de a înfăptui cu voință neînfrîntă politica partidului s-au manifestat din plin în eroicele lupte ale ceferiștilor și petroliștilor din februarie 1933, care au marcat o cotitură în istoria partidului și a întregii noastre mișcări muncitorești. La procesul intentat de burghezie ca urmare a acestor lupte, a răsunat cu putere glasul tău de acuzare și demascare a politicii claselor stăpînitoare, chemarea la luptă împotriva exploatării și asupririi burghezo-moșierești, împotriva fascismului și războiului.

În anii lungi de temniță și lagăr, prin abnegația și combativitatea ta, prin încrederea neclintită în victoria cauzei celor ce muncesc, ai însuflețit și îmbărbătat pe tovarășii tăi de luptă. Sub conducerea ta, deținuții politici au transformat închisorile și lagărele într-o școală de călire și educare a luptătorilor revoluționari, în universitate comunistă.

Partidul și poporul dau o înaltă apreciere meritelor tale în elaborarea, în anii celui de-al doilea război mondial, a liniei strategice și tactice a partidului, în înfăptuirea măsurilor care au făcut cu putință ca partidul să-și îndeplinească cu cinste rolul de organizator și conducător al luptei unite a tuturor forțelor patriotice ale poporului pentru răsturnarea dictaturii fasciste și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste.

După victoria insurecției armate, în desfășurarea revoluției populare, în munca de întărire a rîndurilor partidului și în înfăptuirea unității politice și organizatorice a clasei muncitoare, în lupta pentru democratizarea țării, refacerea economiei, cucerirea întregii puteri politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea și trecerea la construirea socialismului, s-au vădit deosebitele tale însușiri de eminent conducător de partid și de stat.

Victoriile repurtate de poporul nostru în industrializarea socialistă, în transformarea socialistă a agriculturii, în ridicarea nivelului de trai al poporului și înfăptuirea revoluției culturale, în consolidarea continuă a orînduirii democrat-populare sînt strîns legate de activitatea pe care o desfășori cu energie inepuizabilă în fruntea partidului, de marea contribuție pe care o aduci la rezolvarea problemelor complexe ale construcției socialiste, la răspîndirea și aplicarea creatoare a învățăturii marxist-leniniste.

Întreaga ta activitate este străbătută de preocuparea permanentă pentru unitatea de monolit a partidului și întărirea rolului său conducător, pentru aplicarea neabătută a normelor leniniste, a principiului muncii colective în viața partidului, de grijă frățească pentru membrii și cadrele de partid, pentru creșterea și educarea lor, de intransigență față de orice manifestări antipartinice și abateri oportuniste, revizioniste, dogmatice.

Principialitatea ta partinică, caracteristică activistului de tip leninist, înaltul simț de răspundere și de exigență, începînd cu tine însuți, patriotismul fierbinte, legătura strînsă cu masele constituie un nesecat izvor de învățăminte pentru toți activiștii și lucrătorii de partid și de stat, pentru întregul nostru partid.

Exponent al spiritului internaționalist, de care este pătrunsă întreaga activitate a partidului nostru, militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, depui o muncă neobosită pentru întărirea continuă a prieteniei frățești cu Uniunea Sovietică, cu celelalte țări socialiste, pentru întărirea unității lagărului socialist, a unității și coeziunii indisolubile a partidelor marxist-leniniste din întreaga lume, pentru prietenie și colaborare între toate popoarele, pentru triumful cauzei păcii.

Tovarășii tăi de muncă și de luptă, toți membrii partidului, muncitorii, țăranii, intelectualii, care nutresc față de tine sentimente de stimă, prețuire și dragoste, îți doresc, iubite tovarășe Gheorghiu-Dej, fericire și viață lungă, exprimîndu-și convingerea că sub conducerea partidului, a Comitetului său Central în frunte cu tine, poporul și țara noastră vor obține noi victorii în înfăptuirea mărețului program trasat de Congresul al III-lea, în vederea desăvîrșirii construcției socialiste și înfloririi patriei noastre dragi.

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMIN
CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII POPULARE ROMINE
CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE ROMINE

8 noiembrie 1961

DECRET

cu privire la conferirea pentru a doua oară a Medaliei de Erou al Muncii Socialiste din R. P. Română, „Secera și Ciocanul", tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

Pentru rodnică și îndelungată activitate în mișcarea muncitorească revoluționară, pentru merite deosebite în întărirea partidului și a unității sale, pentru contribuția de seamă în crearea și consolidarea statului democrat-popular și în construcția socialistă din țara noastră — cu prilejul împlinirii a 60 de ani de la nașterea sa,

Consiliul de Stat al Republicii Populare Romîne,

decretează:

1. Conferă pentru a doua oară tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej Medalia de Erou al Muncii Socialiste din R. P. Română, „Secera și Ciocanul".

p. Președintele Consiliului de Stat
ION GHEORGHE MAURER

București, 8 noiembrie 1961.

DE PRETUTINDENI

SALVATORE AMARETTI, şomer din Neapole, care pierduse speranţa de a mai găsi de lucru, fixă un bilet de piciorul unui porumbel şi-i dădu drumul. Pe bilet scrise următoarele: „Aceasta este ultima mea sensă. Sînt şomer de luni de zile. Caut urgent de lucru". Dar Amaretti se vădi prost inspirat, deoarece porumbelul fu prins de un alt şomer, Leopolde de Vivo. Acesta nu putu face altceva pentru posesorul porumbelului decît să-l trimită înapoi cu observaţia că, fiind şomer de peste un an, nu-i rămîne altă soluţie decît să emigreze.

●

MARILE broaşte ţestoase, care cîntăresc pînă la 170 kg. şi ating lungimea de 1,8 m., există doar în aproximativ o mie de exemplare. Acestea călătoresc în lunile mai şi iunie de la Marea Chinei spre coastele Malayei, unde îşi depun ouăle. Deoarece animalele sînt pe cale de dispariţie, a trebuit să intervină omul. Anul acesta, au fost strînse de către membrii societăţii pentru protecţia animalelor din Malaya aproape 6000 de ouă de broaşte ţestoase care altminteri ar fi fost mîncate de peşti sau păsări.

●

PE LOCUL unei vechi fortăreţe romane la Inchtuthil (Scoţia) un arheolog a descoperit o mare cantitate de cuie ce au fost ascunse cu mare grijă de soldaţii vechii Rome. Cum este vorba de circa un milion de bucăţi (depozitul cîntărind 7 tone), scoţienii, în ciuda reputaţiei de care se bucură, sînt dispuşi să cedeze cîte un cui amatorilor, muzeelor sau tuturor celor ce doresc.

●

CUTII de conserve goale, resturi de alimente şi cioburi de sticlă, lăsate de nişte excursionişti pe un teren din Tessin (Elveţia), unde şi-au petrecut concediul, au fost împachetate de proprietarul terenului şi expediate contra ramburs oaspeţilor neglijenţi. Poşta comunică expeditorului, după cîtva timp, că adresanţii au ridicat fără să protesteze „sunoiul rambursat".

●

ORGANIZATORII unei expoziţii agricole la Wiesbaden (R.F.G.) s-au mirat mult de tot şi s-au intrigat pe urmă cînd au văzut că mulţimea vizitatorilor se înghesuia în faţa unui stand, unde erau expuse fructe selecţionate. Fructele au dispărut la iuţeală. Abia atunci administraţia expoziţiei şi-a dat seama că un „glumeţ" necunoscut a aşezat în mijlocul acestui stand, la loc vizibil, o tăbliţă pe care scria: „Serviţi-vă, vă rugăm!"

●

CUSTODELE unui muzeu istoric din Paris a atras atenţia unui vizitator că s-a aşezat pe fotoliul regelui Barbarossa. — Nu vă supăraţi, i-a răspuns candid şi politicos vizitatorul. De îndată ce domnul acesta se va întoarce, am să-i cedez locul.

●

IN UNELE ţări din occident, hocheiul cu puc este practicat de femei. Federaţia americană de hochei feminin a propus organizarea în 1963 a unui campionat. Jocul acesta practicat de femei nu prea se bucură însă de popularitate. Iar organizarea unui campionat necesită sume mari. Atunci forul de specialitate a avut o soluţie salvatoare. S-a adoptat hotărîrea de a se edita o carte de bucate internaţională, în care erau incluse reţete din diferite ţări. Din sumele realizate, organizatorii speră să poată organiza campionatul.

●

CU CÎTEVA săptămîni în urmă, gospodinele din micul oraşel englez Snatisham au fost cuprinse de o adevărată febră. Cumpărau de zor praf de curăţat. „De 20 de ani n-am mai făcut atîta vînzare", se bucura proprietarul drogheriei din localitate, vînzînd pachetele în care, după cum anunţa firma producătoare, sînt introduse taloane cîştigătoare. După cum s-a aflat ulterior, firma producătoare a greşit trimiţînd aproape toate pachetele cu taloane cîştigătoare la Snatisham. Cum au aflat gospodinele despre această „greşeală" rămîne deocamdată o enigmă.

●

RESPONSABILUL unui restaurant din Pilsworth (Anglia) se întrebă de ce aparatul său de telefon amuţeşte în fiecare seară în mod regulat, dar funcţionează din nou normal a doua zi dimineaţă. Specialiştii chemaţi au dat o explicaţie simplă: aparatul absoarbe prea mult gin şi nu suportă! Într-adevăr, chiar deasupra aparatului se afla o damigeană cu gin, iar picăturile căzeau în aparat în timp ce se umpleau paharele, ceea ce avea darul să-i taie vorba. Ginul evaporîndu-se, dimineaţa, se risipea şi „beţia mută" a aparatului.

Graficul jefuirii

Graficul de mai jos a apărut în revista americană „U.S. News and World Report", ilustrînd un articol despre activitatea „bussiness"-ului din ultima vreme. Datele graficului probabil că i-au făcut pe unii monopolişti să-şi frece mîinile bucuroşi. Luînd ca indice de bază 100 în anul 1953, preţul produselor alimentare importate în 1961 de S.U.A. şi de alte ţări capitaliste industrializate a scăzut de la 106 la 83. O situaţie asemănătoare la achiziţionarea materiilor prime: de la 91 în 1955 preţurile au scăzut la 88 în anul 1961. Printre preţurile „sensibile", care au scăzut în ultimul timp, revista americană enumără şi pe cel al cafelei.

Acestea sînt datele. Dar ce se ascunde în spatele lor?

Probabil că nu toţi băutorii de cafea ştiu că, atunci cînd sorb satisfăcuţi din ceaşca fierbinte, ei consumă un produs care, în comerţul mondial, ocupă locul al doilea după petrol. Şi este de asemenea probabil că sînt unii care nu ştiu că, în numeroase ţări, principalul produs de export este cafeaua. Imense păduri de arbori de cafea se întind în Brazilia, în Columbia, în Ecuador, Venezuela, Mexic, în Kenya, Uganda, Tanganica etc. Brazilia dă jumătate din producţia mondială de cafea; cafeaua reprezintă 60 la sută din exportul brazilian, al Columbiei, Salvadorului şi Guatemalei.

Milioane şi milioane de oameni muncesc din greu pentru producerea în fiecare an a celor 4.300.000.000 kg. de cafea cuprinse în aproape 73 milioane de saci. Traiul a milioane şi milioane de producători de cafea depinde de jocul preţurilor, de punctele cu care urcă sau coboară la bursă acţiunile lui „United Fruit Company", „General Foods Corporation", „Great Atlantic and Pacific Company" şi a altor societăţi monopoliste...

Spre nefericirea cultivatorilor de cafea, peste 70 la sută din producţia de boabe este achiziţionată, anual, de către firme din Statele Unite şi monopoliştii americani folosesc această poziţie pentru a-şi dicta pretenţiile, atît pe plan politic cît şi pe plan economic.

După cel de-al doilea război producţia mondială de cafea nu depăşea cererea iar firmele americane nu căutau să reducă preţurile. Dar, după 1954, monopoliştii americani, profitînd de poziţia lor de principali cumpărători, au dezlănţuit un adevărat „război al cafelei" pentru reducerea preţurilor de achiziţie. După ce în prealabil îşi creaseră mari stocuri, cumpărate încă în perioada cînd cafeaua se vindea foarte ieftin, monopolurile americane au redus brusc importul. În anul 1955, de pildă, S.U.A. au importat din Columbia mai puţin cu aproape 2 milioane de saci de cafea, în condiţiile în care producţia de cafea, în Columbia ca şi în alte ţări latino-americane, era în creştere! Aceasta a dat o lovitură grea statelor respective. După cum a arătat ziarul columbian „El Correo", încasările de valută străină ale Columbiei în 1955 — prima jumătate a anului — au fost mai mici cu 268.000.000 dolari decît în anul precedent. An de an, în depozitele ţărilor producătoare de cafea s-au adunat tot mai mari surplusuri. Constrînşi, producătorii de cafea au redus mereu din preţ.

Ziarul „Diario de Noticias" din Rio de Janeiro a arătat că în 1960, comparativ cu 1955, Brazilia a primit cu 319,7 dolari mai puţin pentru fiecare tonă de cafea exportată. Iar Jorge Canavati, membru în comitetul executiv al Oficiului inter-american pentru exportul cafelei, a declarat:

— În ultimii 5 ani, ţările Americii Latine exportatoare de cafea au suferit o pierdere de 4,5 miliarde de dolari în urma scăderii preţurilor la cafea pe piaţa mondială. Această pierdere a fost provocată de S.U.A., care impun preţuri scăzute la exporturile agricole din America Latină.

Recent de tot, Roberto Alejos, preşedintele Asociaţiei naţionale a cafelei din Guatemala a subliniat că între 8 şi 22 octombrie 1961 scăderea cu 5 cenţi pfundul de cafea a provocat ţărilor Americii Latine care produc cafeaua o pierdere de 250 milioane dolari.

Producătorii de cafea au primit mai puţin pentru rodul muncii lor. Se vede şi din grafic. Înseamnă oare aceasta că pe piaţa mondială s-a ieftinit cafeaua? Nicidecum. Atunci unde ajunge diferenţa de preţ, evaluată la 4,5 miliarde de dolari? În buzunarele societăţilor monopoliste.

Colonialiştii de tip vechi mai jefuiesc alte popoare cu ajutorul baionetelor, răpindu-le şi independenţa. Între formele de manifestare ale neocolonialismului se numără şi jefuirea altor popoare într-un mod mai subtil, cu ajutorul preţurilor, al şantajului economic mai puţin vizibil la suprafaţă. Esenţa este, însă, aceiaşi. La fel şi consecinţele. Iată un fragment dintr-un reportaj apărut într-un număr din primăvara acestui an al aceleiaşi reviste americane, „U.S. News and World Report", reportaj consacrat ţăranilor brazilieni, în majoritatea lor muncitori pe plantaţiile de cafea: „Majoritatea familiilor ţăranilor locuiesc înghesuite în mici barăci de lut şi trăiesc într-o mizerie de necrezut. În cele mai multe cazuri ei umblă desculţi şi nu posedă aproape nimic în afară de hainele peticite pe care le poartă. Aceşti ţărani sînt aproape complet lipsiţi de resurse de apă potabilă. În majoritatea statelor nu există nici un medic. Bolile fac ravagii. Copiii suferă de subnutriţie şi mor ca muştele. Lucrările agricole se fac exclusiv manual ca şi acum 400 de ani cînd colonialiştii portughezi au pătruns pe aceste pămînturi". În timp ce „bussiness"-ul monopolurilor e în plină înflorire...

Producătorii de cafea din America Latină bineînţeles că nu s-au împăcat cu consecinţele funeste ale războiului impus lor de monopolurile nord-americane. Într-o măsură mai mică sau mai mare, în funcţie de dependenţa ţării respective faţă de politica S.U.A., ţările latino-americane au început să acţioneze. A fost creat un Front internaţional al cafelei cu participarea a 16 ţări producătoare, a apărut tendinţa de a găsi noi pieţe de desfacere. La o recentă conferinţă a Federaţiei plantatorilor de cafea din America latină s-a subliniat faptul că ţările socialiste pot fi considerate ca pieţe potenţiale pentru desfacerea cafelei. Între 30 şi 31 octombrie 1961 a avut loc o conferinţă extraordinară cu participarea Braziliei, Mexicului, Guatemalei, Salvadorului, Columbiei etc. care a discutat problema scăderii preţurilor cafelei pe piaţa capitalistă.

...Publicînd graficul, „U.S. News and World Report" subliniază şi un alt aspect al problemei. În timp ce plătesc preţuri tot mai mici pentru cafea şi alte produse alimentare şi materii prime, mărfurile americane exportate în aceste ţări sînt mai scumpe. De această situaţie „beneficiază ţările industrializate", declară candid autorul articolului. Adică monopoliştii din S.U.A. şi din alte ţări imperialiste care jefuiesc de bogăţii popoarele ţărilor mai slab dezvoltate.

...De fapt, ar trebui precizat: care mai jefuiesc încă...

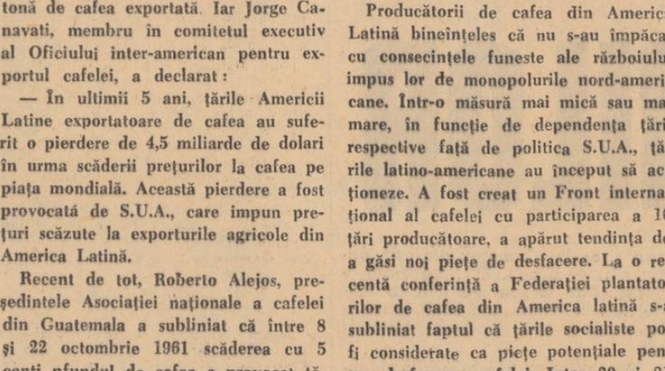

Cine se „mută" din Berlinul Occidental

De cîteva săptămîni încoace, pe şoselele care leagă Berlinul de vest de Germania occidentală, trec convoaie de camioane-vagon aparţinînd tuturor firmelor de transport, mari şi mici, din R.F.G. şi Berlinul occidental. Încărcate pînă la refuz cu mobilă şi alte obiecte casnice, ele transportă lucrurile aparţinînd unor vest-berlinezi care se mută din „oraşul de front".

De fapt nu se mută ci fug. Fug cu miile ca „şobolanii"...

După 13 august, cînd guvernul R.D. Germane a luat măsurile de securitate la frontiera sa cu Berlinul occidental, speculanţii, provocatorii, diversioniştii şi spionii — toată această faună care trăia din exploatarea situaţiei anormale a Berlinului de vest — s-a văzut brusc pusă în imposibilitatea de a mai pescui în apa tulbure a mocirlei „oraşului de front". S-a terminat cu specula de valută şi a mărfurilor de contrabandă iar „patronii" nu s-au mai arătat dispuşi să-şi plătească spionii şi diversioniştii rămaşi inactivi în faţa porţilor ce le-au fost închise în nas. Ameninţaţi de „şomaj" toţi aceşti profitori ai bussinesului războiului rece au hotărît să-şi ia frumuşel tălpăşiţa şi să-şi încerce „norocul" în Germania occidentală unde cei de teapa lor nu o duc tocmai prost...

Mai există însă şi altă categorie de şobolani care părăsesc în fugă vaporul ce se scufundă. Sînt o serie de mari concerne monopoliste, de firme vest-germane care lucrau pentru cursa înarmărilor şi care îşi dau seama că într-un Berlin occidental, liber şi demilitarizat, activitatea lor nu va fi solicitată. De pildă, marele concern „Siemens" care are mai multe uzine în Berlinul occidental, a început să pregătească transferarea acestora în R.F. Germană. S-a aflat că acest concern a cumpărat uzinele „Constructa" din Lindorf, în apropiere de Düsseldorf, unde intenţionează să-şi mute utilajul uzinei de aparate electrice. Concernul a mai achiziţionat şi în Bremen uzinele Loyd de unde aduce grupuri de muncitori în Berlinul de vest spre a-i familiariza cu producţia alteia din uzinele sale ce urmează să fie transferată la Bremen. La 18 octombrie a fost desfiinţat şi unul din principalele laboratoare de cercetări al acestui mare concern de utilaj electric, majoritatea din colaboratorii săi fiind deja mutaţi în R.F.G.

Numărul celor ce fug din Berlinul occidental creşte pe zi ce trece. Dacă înainte de 13 august la punctul de frontieră de la Drewitz se înregistrau lunar cel mult 300 de plecări în Germania occidentală, ceea ce era considerat ca un lucru normal, în ziua de 17 octombrie au trecut prin acest punct 115 transporturi în 24 ore iar într-una din ultimele zile ale lui octombrie au trecut, numai în două ceasuri, 30 de camioane cu mobilă. În vremea din urmă 2.000 de persoane părăsesc săptămînal Berlinul de vest iar de la 13 august pînă în prezent numărul celor ce au fugit a trecut de 45.000.

Aceste cifre pe care le citează chiar şi presa burgheză din occident, tulbură profund autorităţile vest-berlineze. Ele încearcă în fel şi chip să le „dezmintă", să le „rectifice" în speranţa că vor putea reduce impresia produsă în opinia publică mondială de acest exod. Senatorul pentru problemele interne, Lipschitz, este cel mai activ pe acest tărîm. Dar el s-a încurcat atît de mult în „dezminţirile" şi „rectificările" sale încît nimeni nu-l mai ia în serios. La început el a „desmînţit" cifra de 2.000 de fugari pe săptămînă afirmînd că pleacă „numai" 1000. Apoi a spus că au fugit pînă acum 20.000 pentru ca pe urmă să anunţe că au plecat 31.083 de persoane dar că au venit cam tot atîţia alţii în locul lor?

Dar curios: la punctele de control ale frontierei R.D. Germane nu se înregistrează decît convoaiele nesfîrşite de camioane-vagon care se scurg zi şi noapte dinspre Berlinul occidental înspre R.F.G....

A. STANCIU

Meridiane

Lupii-ciobani sau întîmplarea care a zguduit Denverul...

Cînd sună soneria de alarmă

În urmă cu cîtva timp, proprietarul unui mare depozit din Denver — statul Colorado — S.U.A. — a auzit soneria de alarmă. Hoţii! Omul a fugit repede în depozit. Aici, ce să vezi? A găsit doi poliţişti umplînd un sac.

— Ce-i cu voi aici? Ce băgaţi în sacul acesta? — i-a întrebat el pe „apărătorii ordinei".

— Ieşi afară şi să-ţi ţii gura. Că altfel te împuşcăm şi vom povesti că te-am prins furînd..., îl ameninţă unul dintre poliţişti

Proprietarul depozitului a fost destul de înţelept ca să-şi ţină gura atunci. Dar, după aceea, s-a dus la un conducător al poliţiei locale. Acesta l-a avertizat însă:

— Este numai o afirmaţie a dumitale. Dar împotriva ei pot fi mărturiile a doi poliţişti...

Într-adevăr, cei doi poliţişti-spărgători au fost arestaţi şi foarte curînd, pe baza depoziţiilor lor, au fost eliberaţi.

Acest fapt, ca şi multe altele de acelaş fel, a fost relatat în ultimul număr al revistei americane „U.S. News and World Report", în cadrul unui amplu reportaj „CÎND POLIŢIŞTII SE TRANSFORMĂ ÎN SPĂRGĂTORI — POVESTE CARE A ÎNMĂRMURIT UN ORAŞ".

O glumă la modă

La Denver circulă acum o glumă de mare succes. Se spune astfel că proprietarul unui magazin telefonează alarmat la poliţie:

— Sînt cutare şi cutare. Veniţi vă rog urgent. Am fost victima unei spargeri.

La care poliţistul de la celălalt capăt al firului îi dă următorul răspuns:

— Cunoaştem toate amănuntele. Chiar noi am fost acolo...

Gluma cuprinde mult adevăr. La Denver a fost descoperită o bandă de spărgători ai cărei membri erau poliţişti, şerifi şi agenţi ai F.B.I.-ului. Transmiţînd ştirea cu privire la arestarea acestei bande, agenţia United Press International a caracterizat-o drept **„cel mai urît scandal din istoria poliţiei americane"**

Scandalul a început, de fapt, mai de mult. Încă în luna ianuarie a acestui an au fost judecaţi la Denver doi ajutori de şerifi şi şapte poliţişti sub acuzarea că fac parte dintr-o bandă de spărgători. Aceasta a fost considerat un caz izolat ,întîmplător. Diferite fapte au început să iasă însă la iveală şi, pînă la urmă, însuşi guvernatorul statului Colorado — Steve Mc. Nichols — a preluat conducerea anchetei care s-a soldat cu arestarea a 35 de ofiţeri de poliţie şi poliţişti, membri ai bandei. Între arestaţi s-a numărat chiar şi un şerif, Robert Roberts, şeriful districtului Adams. Guvernatorul Nichols a anunţat că cei arestaţi sînt vinovaţi de **„spargeri, tăinuire de lucruri furate, hoţii, escrocherii, favorizarea prostituţiei şi altele asemănătoare...".**

Şi Al Capone i-ar invidia

Al Capone, unul din cei mai cunoscuţi gangsteri din primele decenii ale acestui secol, reuşise să-şi organizeze în mod ingenios banda sa de spărgători, asigurîndu-şi şi sprijinul unor poliţişti. Dar, probabil, nici prin gînd nu i-ar fi trecut să-şi facă „meseria" devenind în acelaşi timp ofiţer de poliţie. Dacă ar trăi, celebrul gangster desigur că i-ar invidia pe poliţiştii din Denver.

După cum lasă să se înţeleagă **„U. S. News and World Report"**, activitatea poliţiştilor-gangsteri a început într-un stil mare încă din anul 1947. Un poliţist a fost atunci arestat pentru pătrunderea prin efracţie într-un depozit de alimente. Dar aceasta a fost o spargere „mică". În iulie 1960 o spargere la Safeway le-a adus 35.000 dolari! La această spargere au colaborat cel puţin şase poliţişti.

Cercetările au dovedit că o parte din poliţiştii-gangsteri din Denver erau împărţiţi în cinci bande specializate; ceilalţi lucrau pe cont propriu, „cînd erau de serviciu şi îmbrăcaţi în uniformă". Unul din poliţişti s-a lăudat că poate „termina" un safe în numai 17 minute.

După cum a devenit cunoscut în presa americană, anul trecut unui poliţist cinstit din Denver i-au devenit cunoscute cîteva din „isprăvile" confraţilor săi. Cînd s-a dus şi a raportat superiorilor săi, a fost considerat ca ieşit din minţi. A fost trimis la un medic psihiatru şi acesta a declarat că omul e pe deplin normal şi că, probabil, cele afirmate de el sînt reale.

Scandalul din Denver e departe de a fi dat uitării. Dimpotrivă, descoperirea poliţiştilor-gangsteri readuce în discuţie o serie de numeroase alte fapte semnificative din moravurile „democraţiei" americane.

Publicaţia americană „The Reporter" a dezvăluit nu de mult că au fost calculate veniturile şi cheltuielile trusturilor de gangsteri. **„Mai mult de jumătate din veniturile realizate de pe urma jocurilor de noroc — arăta „The Reporter" — este alocată de către trusturile criminalilor pentru mituirea poliţiei".**

Într-o orînduire socială învechită, în descompunere, în „lumea liberă a democraţiei americane", nu mai surprinde pe nimeni dacă chiar şi poliţiştii devin gangsteri. Ei doar sînt exponenţii unui regim bazat pe cel mai cumplit jaf gangsteresc: jefuirea omului de către om.

U. VĂLUREANU

Poziţia guvernului Germaniei Occidentale faţă de tratative

Desen de V. TIMOC

MARELE OCTOMBRIE

(Urmare din pag. 1-a)

gazinului Universal Central, purtînd deasupra figura lui V. I. Lenin şi inscripţia: „Înainte, spre victoria comunismului!".

Limbile de aur ale orologiului din turnul „Spaski" arătau ora 10... Acordurile măreţe ale imnului, salvele de artilerie, felicitările adresate trupelor şi răspunsul lor, ca un amplu şi bărbătesc ecou, sunetul de aramă al trompetelor şi apoi, ca o apoteoză sonoră, cunoscutul „Slavă" al lui Glinka, toate acestea se perindă într-o succesiune de imagini înălţătoare, greu de uitat.

Dinspre Piaţa Manejului, dinspre Sovietul Orăşenesc, dinspre clădirea Poştei Centrale, încep să intre în Piaţă unităţi ale armatei sovietice.

Defilează elevii Academiilor şi şcolilor militare, ai Academiei „Frunze", ai Academiei Politice Militare „V. I. Lenin", ai Academiei de artilerie „Dzerjinski", ai Academiei de tancuri şi care blindate şi de aviaţie, elevii şcolilor „Nahimov" şi „Suvorov" şi ai altor şcoli militare, în timp ce fanfara intonează pentru fiecare coloană marşuri şi cîntece ale armei respective.

Totodată, ecoul cadenţei paşilor se stinge, fanfara se retrage cîţiva paşi înapoi şi în piaţă pătrund coloane de maşini. Sînt trupe de desant, tunuri autopurtate, tancuri uriaşe care umplu piaţa cu un zgomot asurzitor. Dar totul durează doar cîteva minute, căci îndată locul acestora este luat de înaintarea lină, aproape fără zgomot a maşinilor purtătoare de rachete argintii, verzi. Printre ele o impresie deosebită produc rachetele montate în nişte containere care amintesc nişte gigantice cisterne. Sînt arme puternice, capabile să doboare orice ţintă din aer, să lovească orice obiectiv strategic de pe pămînt, arme menite să apere pacea. Fiecare om sovietic, fiecare om cinstit din lume ştie că ele nu vor părăsi rampele lor de lansare decît în cazul cînd agresorul într-un acces de demenţă ar îndrăzni să atace munca paşnică, constructivă a lumii socialiste.

Au încetat ultimele acorduri ale fanfarelor militare. Din zeci de difuzoare instalate în toată piaţa prind să răsune coruri şi melodii măreţe, ca un imn de slavă închinat muncii paşnice, omului constructor al comunismului. Prin Piaţa Manejului şi a tribunelor, prind să treacă zeci de autocamioane argintii, pline de demonstranţi, purtînd fiecare deasupra cabinelor, uriaşe drapele pe care sînt scrise cu litere albe, chemări înflăcărate. În fruntea tuturor se află steagul cu inscripţia: „Înainte spre victoria comunismului!", urmat de trei maşini aliniate care poartă drapele cu portretele marilor învăţători ai omenirii muncitoare, Marx-Engels-Lenin. Coloana continuă cu alte maşini purtătoare de steaguri pe pînza cărora se află stema Uniunii Sovietice, lozinci în cinstea Partidului, a Comitetului său Central Leninist, portretele membrilor Prezidiului C.C. al P.C.U.S. Apoi, timp de cîteva minute, prin faţa Mausoleului şi a tribunelor defilează o suită de imagini sugestive, care redau istoria celor 3 programe ale partidului. Pe trei machete în formă de carte sînt înscrise datele: 1903, 1919 şi 1961. Iar în urma lor se aliniază zeci de maşini care poartă panouri fotografice, oglindind diferite sectoare de activitate. Sînt imagini ale vieţii de astăzi a poporului sovietic, imagini care te introduc în acelaş timp în prezent şi în viitor, căci în ele sînt subliniate cifre care arată perspectivele de dezvoltare ale ramurilor respective în anii construirii comunismului.

Ultimele maşini au dispărut înspre rîul Moscova, cînd dinspre catedrala Vasili Blajenii şi dinspre Muzeul istoric apar două coloane, băieţi îmbrăcaţi în tricouri sportive albastre, fete în tricouri roşii. Tinerii păşesc în rînduri compacte care se întind de-a latul întregii pieţi pînă cînd, asemenea unor fluvii de felurite culori, se contopesc în mijlocul pieţii. Sînt 7000 de sportivi care pronunţă ca într-un singur cuvînt: „Comitetul Central al Partidului nostru — slavă, slavă, slavă!". Cîteva clipe mai tîrziu, tinerii scriu cu corpurile lor cuvîntul Lenin, apoi ca la un singur semnal în mîinile înmănuşate cu mănuşi albe ale fiecăruia, se aprinde cîte un foc de artificii... Pe fundalul de granit al pieţii, numele marelui Lenin apare acum scris cu litere de foc.

Dinspre Muzeul istoric încep să vină coloanele a 9 raioane ale Moscovei, un uriaş fluviu multicolor, reprezentanţi ai oamenilor muncii din capitala ţării, care construieşte comunismul.

În urmă cu cîtva timp, în preajma Congresului al XXII-lea, în unele pieţe ale Moscovei şi, în principal, la expoziţia realizărilor economiei naţionale, puteai să întîlneşti adesea expoziţii cu tema: „Darul moscoviţilor, celui de-al XXII-lea Congres". Iată că acum, întreaga Piaţă Roşie este ca o asemenea expoziţie mişcătoare, înfăţişînd nu numai „darurile" moscoviţilor închinate istoricului Congres, ci şi primele lor izbînzi, din ziua memorabilă cînd în întreaga ţară a răsunat chemarea Congresului: „La muncă, tovarăşi!".

„Construirea comunismului este opera mîinilor poporului, a energiei şi raţiunii sale", glăsuia o lozincă. În această zi, coloanele manifestanţilor parcă întăresc în zeci şi sute de exemple aceste cuvinte.

Privindu-i cum păşesc, încrezători în ziua de mîine, cu feţele luminate, cu pasul hotărît, îţi dai seama că, comunismul este aproape că inspirata expresie, care circulă de o vreme pe buzele oamenilor sovietici — „Viitorul începe azi" — este confirmată în chip strălucit de realitate.

Un panou ne informează că peste 1.300.000 de moscoviţi participă la întrecerea pentru muncă comunistă. Au luat hotărîrea să muncească, să înveţe şi să trăiască în chip comunist. „La noi în raion sînt 7.500 udarnici ai muncii comuniste", se scrie pe un panou. Azi ei se numără cu miile, mîine vor fi milioane. Acum un an, urzine distinse cu titlul de colective ale muncii comuniste, erau doar cîteva. Numărul lor creşte neîncetat în ajunul Congresului, de pildă, această denumire a fost atribuită fabricii de încălţăminte „Kapranov", care trece prin Piaţa Roşie.

Păşesc metalurgiştii şi tesătorii, constructorii, oameni de ştiinţă, studenţi, trec ovaţionînd, rostind urări în cinstea Partidului iubit şi a Comitetului său Central Leninist în frunte cu N. S. Hrusciov, manifestîndu-şi deplina aprobare faţă de hotărîrile istoricului Congres al XXII-lea, afirmîndu-şi dorinţa nestrămutată de a traduce în viaţă noul Program al Partidului.

Privind impresionanta defilare a coloanelor de manifestanţi, era cu neputinţă să nu observi un amănunt, un amănunt în aparenţă neînsemnat, dar care cuprinde în el o bogată şi adîncă semnificaţie Deasupra coloanelor oamenilor muncii, puteai să vezi adesea portrete de copii, copii anonimi cu chipuri surîzătoare, copii care vor trăi mîine în comunism; marele drapel din fruntea coloanei de stegari era purtat de un tînăr şi o tînără.. Erau nişte prezenţe care vroiau să însemne simbolic, că, comunismul este tinereţea omenirii. Întreaga demonstraţie a fost un imn închinat acestei tinereţi, un imn închinat viitorului.

Boris BUZILĂ

Moscova, 7 noiembrie, 1961.

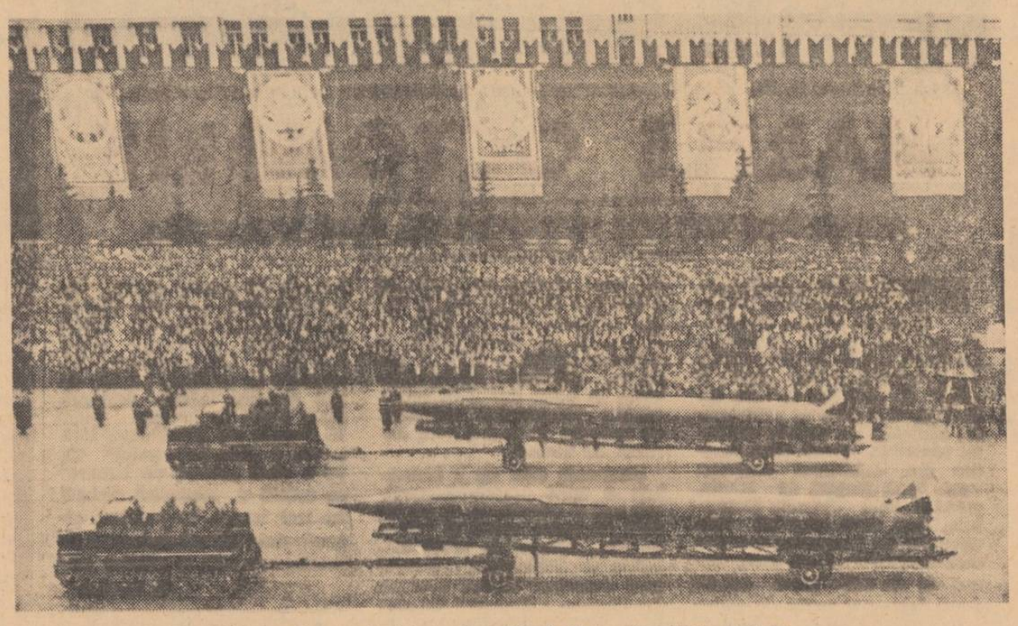

Aspect de la parada militară. Trec gigantice rachete

Faraonii sub apă!

Construirea marelui baraj de la Assuan, pe valea Nilului, repune în actualitate o problemă care interesează nu numai Republica Arabă Unită și Sudanul, moștenitoarele marelui tezaur artistic al vechii civilizații egiptene, ci întreaga lume. În adevăr, salvgardarea unor asemenea comori ale unei arte milenare, cum sînt templele, sarcofagele și statuile rămase de pe timpul faraonilor, preocupă nu numai guvernele R.A.U. și Sudanului, ci și Comitetul U.N.E.S.C.O.

Care este problema? Ea nu apare pentru prima oară. A fost dezbătută, dar nerezolvată, în 1902, în 1912 și apoi în 1934: pe o întindere de circa 340 de kilometri de-a lungul Nilului, în apropiere de Assuan, apele bătrînului fluviu se revarsă în unele perioade ale anului și inundă uriașele monumente clădite cu cîteva milenii în urmă. Sub acțiunea apelor, aceste monumente riscă, așadar, să se prăbușească.

Planul marelui baraj de la Assuan, care prevede crearea unui lac artificial lung de 500 de kilometri și adînc de 60 de metri, a fost conceput astfel ca tezaurul artistic și arheologic pe care-l reprezintă moștenirea vechii culturi egiptene să fie salvat pentru totdeauna.

MONUMENTE MILENARE

Origina monumentelor înșirate pe valea Nilului este multimilenară. Cele mai multe, cele mai importante și mai valoroase, cum este bunăoară, templul lui Abu Simbel, datează de pe vremea lui Ramses al II-lea. Templul lui Abu Simbel este plasat la sud de Assuan și deschide panorama unor splendide monumente arhitectonice. Mai jos, pe cursul Nilului, se află templul lui File, o serie de monumente mai mici, apoi splendidul templu din Luxor, colosul Mammon, templul lui Hator, templul lui Seti I, mormîntul lui Hasan și altele.

Atenția cea mai mare este acordată salvării templului lui Abu Simbel, cel mai mare și mai prețios dintre vestigiile antichității. Cu atît mai mult cu cît în regiunea în care este situat s-a preconizat crearea marelui lac artificial de care am amintit mai înainte.

LUCRĂRI ULUITOARE

Specialiștii și tehnicienii care au proiectat salvarea acestui templu au prevăzut patru faze de acțiune. În faza întîia se va opera ridicarea în întregime a colosului de piatră, prin tăierea unei secțiuni în stînca pe care se sprijină templul și săparea unor galerii subterane în jurul blocului pe care-l constituie impresionanta construcție.

În faza a doua, înălțarea templului cu cîțiva zeci de metri deasupra nivelului actualului său fundament, cu ajutorul unor uriașe ciocane hidraulice, care urmează să facă operația de înălțare a masivului în mod treptat.

În faza a treia se prevede umplerea succesivă a canalelor subterane și a spațiilor libere create, cu beton armat, creindu-se astfel templului un nou și solid fundament.

În sfîrșit, în faza a patra, templul, care va suferi desigur unele avarii în timpul acestor complicate operații tehnice, va fi restaurat, căpătîndu-și în cea mai mare măsură înfățișarea și strălucirea pe care a avut-o cu 3000 de ani în urmă.

Dificultățile tehnice ale realizării acestui proiect sînt cu atît mai mari cu cît templul lui Abu Simbel nu este construit din blocuri de piatră, în care caz s-ar fi procedat la desfacerea și apoi la refacerea lor, ci a fost pur și simplu săpat în malul stîncos al Nilului — cum s-ar spune, este dintr-o bucată. Cum am arătat însă, mijloacele tehnicii moderne dau posibilitatea acționării și în aceste condițiuni.

Dacă pentru templul lui Abu Simbel rezolvarea problemei nu poate fi alta decît înălțarea lui, căci monumentul este perfect încadrat în mediul înconjurător din care nu poate fi desprins fără a-și pierde strălucirea, pentru alte monumente mai mici — statui uriașe, sarcofage — soluția adoptată este mutarea lor în afara zonei viitorului lac de acumulare sau a zonelor inundabile ale Nilului.

Pentru templul lui File s-a prevăzut o altă soluție, mai puțin complicată: construirea unui dig protector. În felul acesta, vechiul sanctuar al erei ptolomeice și romanice va fi salvat de la inundare și avariere. În momentul de față, templul lui File, renumit pentru eleganța lui cu totul particulară, este sub apă în 11 din cele 12 luni ale anului.

NOI CERCETĂRI ARHEOLOGICE

Concomitent cu arhitecții și tehnicienii, savanți egiptologi și arheologi din întreaga lume au fost invitați să studieze comorile faraonice de pe valea Nilului. Cercetările acestora sînt deosebit de valoroase, iar descoperirile lor de-a dreptul uimitoare. Unul din acești savanți, profesorul italian Sergio Donadoni, șeful catedrei de egiptologie a Universității din Pisa, a declarat, între altele, reprezentanților presei care l-au intervievat asupra cercetărilor efectuate pe valea Nilului:

„Am fost și eu unul dintre cei care au luat parte la cercetările arheologice din Nubia și de pe valea Nilului. Am făcut cu toții o muncă grea, dar entuziasmantă. De altfel, întreagă această uriașă lucrare de cercetare a unei întregi provincii arheologice cere eforturi, sacrificii și avînt. Munca aceasta ne este însă răsplătită de gîndul că cercetările și descoperirile cu totul remarcabile ale savanților egiptologi și arheologilor, aduc tezaurului culturii omenești noi date deosebit de prețioase".

Șt. RADU

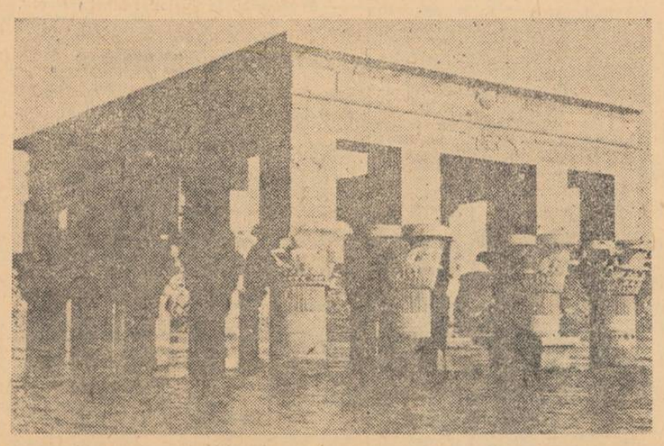

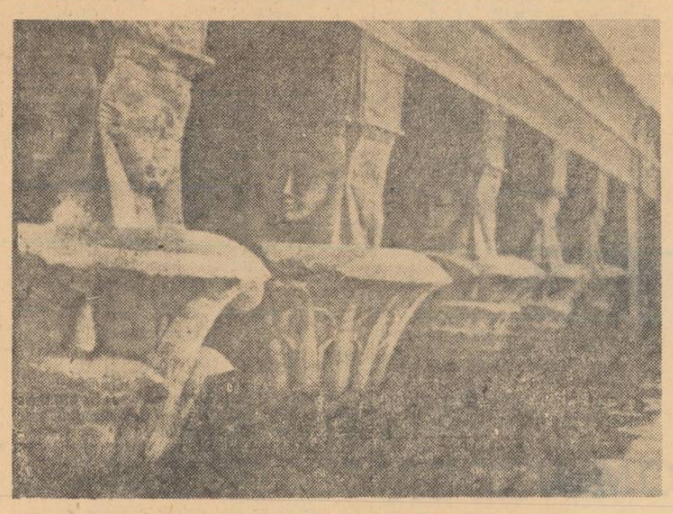

DE SUS ÎN JOS: Un detaliu al templului Abu Simbel; statuia gigantică a reginei Nefertari despre care o legendă milenară spune că provoacă, cu lacrimile sale, inundațiile Nilului; apele au pătruns peste coloanele templului Mammisi și ale templului din insula File.

„Cîntă Serghei Prokofiev!"

Anul acesta s-au împlinit șapte decenii de la naște rea regretatului compozitor sovietic Serghei Prokofiev, considerat, pe drept cuvînt, unul dintre cei mai reprezentativi artiști ai secolului nostru. Cu acest prilej, teatrele de operă și balet din U.R.S.S. și din întreaga lume au pus în scenă cîteva din creațiile sale dramatice și din minunatele sale balete. În același timp întreprinderea sovietică de discuri micro a făcut iubitorilor tot mai numeroși ai artei sale, un dar de-a dreptul emoționant. Este vorba de micro-discul pe care sînt scrise cuvintele simple, ca un anunț de concert: „Cîntă Serghei Prokofiev".

Discul conține, pe ambele sale fețe, cîteva din cele mai frumoase creații ale marelui compozitor, interpretate la pian chiar de el. Se știe că neuitatul maestru sovietic a fost unul dintre cei mai remarcabili pianiști ai erei noastre, că la absolvirea Conservatorului din Petersburg i s-a decernat, pentru arta sa de pianist, premiul „Rubinstein".

Interpretarea lui Prokofiev se distinge prin claritatea de cristal a tehnicii, prin pulsație ritmică incisivă și o mare varietate, surprinzătoare, de nuanțe.

Compozitorul și pianistul care a cucerit marile centre muzicale ale lumii, ne emoționează prin forța, adîncimea și finețea artei sale.

Discul conține următoarele piese: Studiul op 52, nr. 3, Sonatina-pastorală, op 59, nr. 3, „9 viziuni fugitive" din ciclul celor 20 de piese cu același titlu, scrise în anii Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, Gavota din binecunoscuta „Simfonie clasică", Andante din Sonata în do minor, o piesă din ciclul de o mare duioșie și putere de evocare „Povestirile bunicuței" și miniatura intitulată Peisaj.

Apariția acestui disc, transmis fragmentar într-una din emisiunile posturilor noastre de radio, ne oferă prilejul nimerit de a evoca fugar, cîteva momente din viața și creația ilustrului compozitor sovietic, denumit de criticii sovietici „un clasic al erei sovietice".

Copil minune

Serghei Prokofiev s-a născut la 23 aprilie 1891 în satul Sontovka din gubernia Ekaterinoslav, astăzi regiunea Dnepropetrovsk. Tatăl său, agronom de profesie, era administratorul unei vaste moșii, iar mama sa, Maria Grigorievna, nutrea o puternică înclinație pentru muzică. De anii primei copilării Prokofiev își amintește astfel: *„În casă am auzit muzică de cînd m-am născut. Seara, cînd mă culcam și nu puteam adormi, stăteam întins și ascultam cum undeva, departe, răsuna o sonată de Beethoven, care răzbătea pînă la mine prin cîteva odăi. Mama cînta îndeosebi sonate din primul volum; apoi preludii, mazurci și valsuri de Chopin. Uneori, cîte ceva de Liszt, din lucrările mai ușoare. Dintre autorii ruși: Ceaikovski și Rubinstein. Anton Rubinstein era pe atunci în culmea gloriei și mama era convinsă că el reprezintă un eveniment mai mare decît Ceaikovski. Portretul lui Rubinstein era atîrnat deasupra pianului".*

Trăind în acest mediu, Prokofiev se manifestă de la 6 ani ca un copil minune. Începe să cînte la pian și să compună mici piese în formă de dans. Pianul este deci instrumentul predilect al primelor inițieri și căutări muzicale. Din acest contact timpuriu cu pianul, prelungit cu asiduitate de-a lungul întregii vieți, se va naște admirabila creație pianistică, piesele miniaturale, concertele și sonatele, care cu toate îndrăznelile și inovațiile lor de tehnică și conținut vor cuceri un loc de seamă în repertoriul pianiștilor din întreaga lume.

Călăuzit de mama sa în luarea în stăpînire a tehnicii și literaturii pianului, copilul își exprimă destul de repede insatisfacția în fața primelor compoziții, de factură simplă, în general în formă de dans.

La 8 ani, după o vizită la Moscova unde vede operele „Faust" și „Cneazul Igor" se hotărăște, spre consternarea familiei, să compună și el o operă. La 9 ani, prima sa operă „Uriașul" pe un libret propriu, concepută în 3 acte și 6 tablouri, este terminată.

Avea 11 ani cînd a fost dus de părinții săi la Taneev, urmașul lui Ceaikovski la clasele de teorie și compoziție ale Conservatoriului din Moscova, căruia copilul îi înfățișă lucrările sale dramatice „Uriașul" și „În insulele pustii", ambele pe librete proprii.

Taneev, fermecător ca om, blînd și ponderat ca pedagog, îl sfătuiește să ia lecții de armonie și teorie cu un elev de al său. Copilul se resemnează cu greutate să urmeze sfaturile date, căci, — mărturisește el *„aș fi vrut să compun opere cu marșuri, viteji și scene complicate și cînd colo mă legau de mîini și de picioare ocupîndu-mi timpul cu ceva extrem de plicticos"*.

Vizita la Taneev a deschis însă o nouă etapă în dezvoltarea compozitorului. *„Am luat contact cu mediul compozitorilor profesioniști"* — notează el în autobiografie. Pregătirea pentru intrarea în vestitul Conservator din Petersburg, copilul o va face sub călăuzirea tînărului compozitor pe atunci, Reinhold Glier care, petrecîndu-și vacanțele la Sontovka, îl va călăuzi cu mult tact, în cunoașterea formelor și în asimilarea elementelor limbajului muzical.

Această legătură, datînd din anii uceniciei muzicale cu exponenții celor două școli muzicale ruse, cu cea din Moscova și cu aceea din Petersburg, îi va da lui Prokofiev acel echilibru al logicei și acea năzuință spre claritatea conținutului și a formei care-l vor feri de a cădea în excese subiectiviste, în limitarea individualistă, specifică unor compozitori și curente decadente și formaliste din occident.

Elev la conservator

La 13 ani, Prokofiev este admis în Conservatorul din Petersburg, ca elev al claselor de compoziție și dirijat. Președintele comisiei de examinare unul din exponenții puternicului mănunchi al „celor 5 clasici ruși" — însuși Rimski-Korsakov exclamă văzînd volumul lucrărilor prezentate în două mape de tînărul candidat: *„Asta îmi place!"*. Cele două mape conțineau patru opere, două sonate, o simfonie și numeroase piese de pian și vocale.

Cu excelenții săi profesori, Rimsky-Korsakov, Glazunov, Vitol și Cerepnin, Prokofiev va intra deseori în conflict pentru că personalitatea sa opune rezistență canoanelor academice și principiilor scolastice de predare a teoriei și tehnicii muzicale.

Năzuința sa către găsirea unui limbaj melodic și armonic personal, evitarea șablonului și a copierii academice a trecutului, îl apropie încă din tinerețe de șirul artiștilor cutezători care au tins spre renovarea artei muzicale. Melodismul, ca principiu estetic conducător, prezent chiar și în cele mai îndrăznețe lucrări din prima perioadă de creație, îl atașează ca o ancoră puternică de marele curent al realismului muzical, ilustrat de genialii făuritori ai școlii naționale ruse.

Dezvoltîndu-se într-o epocă tulbure de instabilitate și căutări, epocă în care se preciza cu tot mai multă limpezime prăbușirea în Rusia a vechii culturi burghezo-aristocratice, Prokofiev opune muzicii post-romantice, cu tendința ei spre hipertrofia armonică și impresionismului francez, tinzînd spre contopirea statică a melodiei și ritmului în armonie, un elan ritmic impetuos și o concepție clasică și în același timp nouă și personală asupra formei. În unele lucrări de tinerețe, ca de pildă în celebra sa Toccată op. 11 pentru pian, el se întoarce la forma instrumentală pre-clasică, înlăuntrul căreia situează ritmul dinamic și voliționat în rolul de „hipnotizator irezistibil", — cum va observa cu pătrundere criticul și prietenul din anii tinereții, Boris Asafiev.

Primele lucrări pentru pian ale lui Prokofiev răsună ca un turbulent manifest vestind sfîrșitul artei intimiste, a lirismului vag și visării nesfîrșite, specifice atmosferei de lîncezeală post-romantice.

Uimire, consternare, proteste...

Aceste prime lucrări pentru pian ale compozitorului cîntate în public, Concertul nr. 1 în Re bemol major și Toccata, au provocat uimire, consternare și proteste în cercurile muzicale tradiționaliste. Un critic ostil oricărei încercări de a concepe scriitura pianistică altfel decît ca o continuare a tradiției romantice, care considera pianul un instrument al confesiunilor lirice sau dramatice, a comparat pe Prokofiev cu Maiakovski, poetul care va deveni cîntărețul înflăcărat al Revoluției din Octombrie.

Reluînd această comparație, Boris Asafiev constată: „între drumul în artă al lui Prokofiev și acela al lui Vladimir Maiakovski există multe analogii. Amîndoi cîntă forța, lumina și bucuria vieții". În 1917, Boris Asafiev, întrebînd pe Maiakovski care era, după părerea acestuia, compozitorul contemporan pe care să-și axeze un articol tratînd despre tema bucuriei în muzica actuală, poetul a insistat să se pună accentul pe creația lui Prokofiev.

Moștenirea artistică a lui Prokofiev însumează un număr de 150 de lucrări. Ele sînt scrise în toate formele muzicale, de la cele mai ample genuri scenico-muzicale, opere și balete, — oratorii și cantate pînă la formele muzicii simfonice de cameră.

Cele 8 opere, cele 6 balete, cele 7 simfonii, concertele, suitele, uverturile și divertismentele simfonice, poemele simfonice și cele pentru voce și pian, sonatele solistice și cele pentru vioară și pian, cele două cvartete de coarde, cvintetul de suflători și multe alte lucrări pentru ansamblu de cameră, alcătuiesc laolaltă o întreagă lume muzicală reflectînd în permanență strînsa legătură a compozitorului cu viața.

Prin intima ei legătură cu clasicismul rus și cu marile tradiții ale clasicismului universal, ilustrînd concepția nouă a rolului social, estetic-educativ al muzicii, creația lui Prokofiev aduce în arta contemporaneității un mesaj de cald, generos și luminos umanism.

Privind opera lui Prokofiev în perspectiva timpului și pe planul larg al muzicii contemporane trebuie să remarcăm în primul rînd legătura ei cu fundamentele gîndirii muzicale clasice și mai ales optimismul ei luminos reflectînd contactul permanent al compozitorului cu realitățile vieții sovietice.

Dacă în lucrările sale se observă cînd predominanța ritmului, cînd aceea a melodiei, cînd tendința către combinații armonice disonante rezultînd din caracterul lor politonal, cele mai frumoase creații ale lui Prokofiev înfățișează o exemplară și echilibrată folosire a elementelor limbajului muzical puse în slujba exprimării unui foarte variat și larg cuprins de idei și sentimente.

Nici unul din sentimentele nobile și înălțătoare ale omului nu lipsește din opera sa. În paginile sale găsim, laolaltă, gingășia și umorul delicat și poate nici un alt compozitor de la Schumann și Musorgski n-au pătruns cu atîta dragoste înțelegătoare în sufletul copilului ca Prokofiev în narațiunea simfonică „Petrică și lupul" și în suita povestire „Focul taberei de iarnă".

A. HARALAMB

Literatura română peste hotare

Literatura noastră cunoaște, în anii de la eliberare încoace, o înflorire fără precedent. Operele scriitorilor noștri, reflectînd la un nivel din ce în ce mai înalt aspectele majore ale contemporaneității, transformările profunde ale țării și cele ce au loc în conștiința oamenilor, sînt așteptate, citite cu tot mai mare interes de milioane și milioane de cititori, care se recunosc nu odată în paginile lor și pe care-i însuflețesc necontenit în munca și viața lor. Dar ecourile acestor opere nu se opresc la granițele țării. Nicodată, de-a lungul întregii sale istorii, literatura română n-a avut peste hotare o asemenea răspîndire, un asemenea ecou și o asemenea prețuire ca cea pe care o cunoaște azi. Operele cele mai reprezentative ale scriitorilor noștri, ca și prezența la congrese, conferințe sau întîlniri internaționale (din U.R.S.S. și alte țări socialiste ca și din Belgia, Cuba, Italia, Franța etc.) duc cuvîntul nouii noastre literaturi realist-socialiste pretutindeni, afirmînd puternica ei vitalitate și adîncul ei umanism.

Bogată este activitatea editorilor din Uniunea Sovietică, mulțumită căreia milioane de cititori din țara comunismului pot cunoaște, în limba rusă, în ucraineană, gruzină, uzbecă, cele mai remarcabile pagini ale literaturii noastre. Prima antologie a poeziei românești de la începuturile ei și pînă azi, apărută la Moscova, s-a bucurat de o largă răspîndire și unanimă apreciere, după cum cu mult interes au primit cititorii sovietici volumele lui Arghezi și Beniuc, Topîrceanu și Maria Banuș. Proza lui Sadoveanu, Creangă, Zaharia Stancu, Liviu Rebreanu, G. Călinescu, Geo Bogza, Titus Popovici, Nagy Istvan, Aurel Mihale, Fr. Munteanu, Al. I. Ștefănescu, Süto Andras, poate fi întîlnită azi în mod curent în vitrinele librăriilor sovietice, ca și în paginile periodicelor (Inostrannaia Literatura, Literaturnaia Gazeta ș.a.). Scriitori sovietici de mare prestigiu s-au apropiat cu dragoste de literatura română și astfel putem cita astăzi printre traducătorii cărții noastre în U.R.S.S. nume remarcabile ca Margarita Aligher, Leonidze, Svetlov și alții. Mulțumită străduinței traducătorilor și editorilor sovietici, Mitrea Cocor și Apostol Bologa, Mitru Moț ca și Moromeții, mulți eroi ai literaturii noastre, transformările prin care trece conștiința lor, au devenit familiare cititorului sovietic.

Fenomenul acesta de interes și prețuire a literaturii noastre îl întîlnim frecvent și în celelalte țări socialiste, în care apar antologii, volume de poezie și proză, ca și pagini numeroase în diferite reviste periodice. Versurile lui Demostene Botez, Cicerone Theodorescu, Breslașu, Philippide, Eugen Frunză, M. R. Paraschivescu, Veronica Porumbacu, Andrițoiu, Brad, Mihu Dragomir, Virgil Teodorescu, A. Rău, Utan, pot fi întîlnite în revistele din Bulgaria, Ungaria, Cehoslovacia, China, R.D.G., după cum pot fi întîlnite peste tot în aceste țări volumele lui Sadoveanu, Beniuc, Z. Stancu, Camilar sau cele ale lui G. Călinescu (Polonia și R.D.G.), Mariei Banuș (China, Coreea), Eugen Jebeleanu (Ungaria), Marin Preda și Aurel Mihale (Ungaria, R.D.G., Cehoslovacia), V. Em. Galan (Cehoslovacia, Ungaria, Bulgaria), Eugen Barbu (Polonia), Fr. Munteanu (Ungaria, Cehoslovacia) ș.a. m.d. „Plamen", „Literaturien Front", Sinn und Form, Neue Deutsche Literatur, periodice din China, Coreea, Vietnam publică cu regularitate pagini de beletristică, poezie, studii asupra literaturii românești.

Literatura românească a cîștigat prieteni numeroși printre marii scriitori ai lumii. Printre traducătorii celor mai reușite pagini din literatura noastră pot fi amintiți și Rafael Alberti, Pablo Neruda, Maria Teresa Leon, Yannis Ritsos, Quasimodo, Maria de Michelli, Luc André Marcel, H. Juin, Georg Maurer, C. Ucello și mulți alții. Datorită lor — și a multor prieteni a căror enumerare ne-ar lua mult spațiu — au apărut în multe limbi ale pămîntului poezii ale lui Eminescu și Arghezi (spaniolă, greacă, italiană, franceză) „Baltagul" și alte cărți ale lui Sadoveanu în spaniolă, franceză, suedeză, „Desculții" lui Zaharia Stancu (în mai multe limbi), volumele lui Beniuc și Jebeleanu (germană, franceză), Nina Cassian (italiană), G. Călinescu, Mihail Ralea, Ion Marin Sadoveanu (franceză), antologii ale poeziei românești (franceză, greacă, italiană). Reviste ca „Europe", „Cahiers de France" „Lettres francaises", „Mercure de France", „Dryade", „Cahiers du Sud", „Journal des poètes" publică articole și studii asupra literaturii românești, precum și poezii și pagini de proză.

Aceasta, în timp ce piese din repertoriul nostru clasic și contemporan (Caragiale, M. Sebastian, Baranga, Lucia Demetrius, Al. Mirodan, Horia Lovinescu) se joacă cu succes în U.R.S.S., Polonia, Ungaria, Cehoslovacia și altele. În Italia a apărut o antologie a teatrului românesc iar piese românești au fost traduse în mai multe limbi.

În sfîrșit, o mențiune se cuvine și atenției de care se bucură peste hotare literatura pentru copii. Cărțile lui Breslașu și Radu Tudoran, Pancu-Iași și Gica Iuteș, Ion Hobană și Nina Cassian, ale lui Mioara Cremene și ale altor autori pentru copii sînt traduse azi în diferite limbi ale lumii.

★

Menționînd că rîndurile de mai sus cuprind doar o parte din traducerile apărute peste hotare, sîntem siguri că cititorul nostru va conchide cu observația justă, pe deplin corespunzătoare și profund îmbucurătoare că literatura românească, înfloritoare ca niciodată, face să crească prestigiul patriei noastre peste hotare precum crește necontenit prestigiul ei în diferitele domenii internaționale, în viața politică, economică și socială a lumii.

ORAȘUL INGINERILOR

(Urmare din pag. 1-a)

frumusețe căreia i-a dat contur și sens... Piatra-Neamț poate fi denumit: „Orașul inginerilor"...

Dar să întreprindem un raid prin lumea aceasta atît de nouă a orașului...

Scurt interviu

Într-un oraș ca acesta, secretarul unei filiale A.S.I.T. nu poate fi decît foarte ocupat. Îl reținem însă și noi pentru cîteva clipe:

— Ce exprimă, de fapt, acest număr destul de neobișnuit de ingineri pentru un orășel ca Piatra-Neamț?

— În primul rînd, faptul că marile obiective industriale din orașul nostru — ne spune tov. inginer Bazac — sînt încadrate corespunzător cu cadre inginerești. În al doilea rînd, că dezvoltarea industriei noastre pretinde — prin nivelul tehnic la care se ridică — cît mai multe cadre cu pregătire superioară, iar în al treilea rînd, că orașul Piatra Neamț a devenit și el un centru industrial.

— Ne puteți recomanda cîțiva dintre locuitorii „orașului inginerilor"?

— Cu multă plăcere! Inginera Maria Ionescu, inginerul Vasile Tistu, inginerii Erna și Marcel Vais, R. Căciularu, C. Băicuș, Mircea Teacă, Ion Pralea...

— Adresele?

— În frumoasele blocuri-vile ale orașului...

Descoperiri

Pe una din ferestrele vilei nr. 4, de pe bulevardul Republicii, năvălesc sunetele unui pian. Inginera Maria Ionescu supraveghează exercițiile fiului ei. Văzînd-o, ai zice că mai degrabă își frămîntă mintea cu cine știe ce formule științifice decît ascultă excursiile pianistice ale băiatului. Și totuși glasul ei tresare.

Repetă.. De la acoladă...

Inginera s-a întors chiar în dimineața aceasta de la București. N-a dormit o clipă: a fost mai întîi la uzină, să vadă ce s-a petrecut în lipsa ei. La uzină, e șefa serviciului control tehnic de calitate.

Dar oboseala n-o stînjenește. Și asta pentru că o stăpînește o anume bucurie pe care ar vrea s-o împărtășească tuturor și totuși se jenează. A văzut la București, în vitrine, un sortiment nou de tricotaje: din fire sintetice realizate la uzina de la Săvinești... Pînă acum asemenea fire se importau. Realizarea acestor fire i se datorește și ei. Și iată cum: produsele auxiliare de uleiere pentru filare și pentru mărirea capacității la uzire și de reducere a încărcării electrostatice erau aduse din străinătate. Acest lucru era pe cît de costisitor pe atît de dificil. Inginera Maria Ionescu și-a pus întrebarea: oare produsele indigene n-ar putea înlocui aceste uleiuri? Și a început experiențele. În anul 1960, rețetele au fost puse la punct și aplicate industrial. Rezultatul: excelentl Uleiurile românești s-au dovedit la fel de bune, dacă nu și mai bune, ca cele străine. Descoperirea inginerei are două mari avantaje: economisește cam 1.000.000 lei pe an, iar produsele se pot obține cu foarte multă ușurință, **oricînd** e nevoie.

Noul procedeu de uleiere a lărgit sortimentele uzinei, sortimente foarte mult cerute de beneficiari. E vorba de firele cu efecte de contracție la țesături gofrate, de firele folosite în sectorul de tricotaje și, în curînd, de firele supraelastice...

...Oricum, bucuria inginerei e pe deplin justificată...

Soții Erna și Marcel Vais au fost colegi de facultate, s-au căsătorit imediat ce și-au luat examenele de stat și au fost numiți — amîndoi — la Piatra-Neamț. Ea la fabrica „Reconstrucția", el la „Comuna din Paris", două fabrici vechi, în prezent reutilate, modernizate. Prima produce celuloză și hîrtie, a doua hîrtie și mucava. Așadar, muncesc amîndoi în aceeași branșă și, trebuie să subliniem, sînt amîndoi specialiști în materie. Marcel Vais, care conduce acum fabrica „Comuna din Paris", a fost distins în 1955 cu Premiul de Stat al Republicii Populare Române. A realizat în fabrica sa un sortiment deosebit: cartonul Preston pentru izolații electrice — atît de necesar în industria electrotehnică, pentru motoare electrice și transformatoare. Este un carton de calitate mult superioară celui străin. De aceea, secția cartoane a fabricii se va reprofila în curînd numai pe cartoane Preston, sporindu-și producția de la 60 de tone anual la 2.000 tone. Acum, soții Vais, împreună cu inginerul Ion Colomei, studiază realizarea unui **carton înlocuitor de piele** pentru branțuri, bombeuri, șaifuri etc. Probele s-au și făcut paralel cu fabrica de încălțăminte „Partizanul" din Bacău, unde s-au și confecționat unele anexe la ghete din acest carton. În 1962—1963, cartonul înlocuitor de piele va intra pe piață.

Destine

Energie electrică, aer, abur, azot, iată elementele cu care lucrează zilnic șeful sectorului energetic al uzinei Săvinești, ing. Vasile Tistiu. E limpede că de corecta și prompta mînuire a acestor elemente depinde activitatea tuturor secțiilor, întregul proces de producție. Fostul muncitor Vasile Tistiu își cunoaște însă excelent meseria. Ba mai mult decît atît; de cîtva timp încoace, conduce și o altă secție a uzinei: cea de automatizare... Dovadă că și în acest domeniu a ajuns un specialist de mîna întîi e faptul că a înlocuit instalația de fixare a fibrelor în autoclave — care nu era corespunzătoare prin aceea că păstra o umiditate prea mare și cerea prea mult efort manual — cu o instalație de fixare cu infraroșii, ceea ce a adus o scădere a umidității firelor de la 12 la sută la 6—7 la sută și a înlăturat total efortul manual. Iar vechea instalație de fixare a adoptat-o în linia de fire unde exista o strangulare a procesului de producție — realizînd o însemnată economie. Altfel, la linia de fire ar fi fost nevoie de o instalație adusă din import.

Așadar, un fost muncitor la fabrica de vase emailate din Mediaș a ajuns să conducă sectorul energetic al unei mari uzine chimice și, mai mult decît atît, să modifice instalații ultramoderne, cu siguranță și precizia unui mare specialist.

Dar, ca să ajungă pînă aici, Vasile Tistiu a învățat și învață mereu. Din 1949 încoace învață. Cînd și-a terminat facultatea, a venit să învețe pe șantier la Săvinești. A fost șef de lucrări. A participat la montarea liniei energetice. Și-acum, învățînd, îi învață pe muncitori să cunoască gradul de automatizare a uzinei.

Destinul lui se confundă cu destinul atîtor muncitori deveniți ingineri. Cu destinul lui Nicolae Chiriac și R. Căciularu și cu destinul uzinei pe care împreună au ridicat-o și în care împreună muncesc...

Viitorii locuitori ai „orașului inginerilor"

Sînt mulți. Unii învață în Uniunea Sovietică, așa cum au învățat inginerii Mihai Teacă și Ion Pralea de la Combinatul Roznov, care s-au întors de curînd specialiști în mecanică și în fabricația îngrășămintelor azotoase, alții în țară. Muncitori, fii de muncitori, maiștri, viitorii ingineri se vor întoarce peste cîțiva ani să sporească numărul populației originalului lor oraș. Colegii lor se pregătesc de pe acum să-i întîmpine. Inginerii constructori în frunte cu C. Băicuș, șeful șantierului de construcție nr. 5, le construiesc viitoarele locuințe. Pe bulevardul Ilie Pintilie, vor fi gata în curînd 420 noi apartamente.

Iar bătrînul bulevard urcă impetuos spre centru, ispitit de toate cele patru zări deopotrivă, însoțind noile motociclete, microbuze, autobuze și mașini care țîșnesc în fiecare dimineață din inima orașului spre marile uzine, ca odată cu înserarea să se întoarcă, pe sub arcurile zvelte ale lămpilor incandescente de neon...

Dragoș VICOL

MAGAZIN LITERAR ARTISTIC

Stagiunea în interviuri

Despre o nouă traducere din Brecht

Pe masa de lucru a criticului teatral Florin Tornea, cunoscut traducător al unor celebre poeme și opere dramatice de Bertolt Brecht, am putut vedea, terminată recent, traducerea unei comedii din zestrea dramatică a marelui scriitor german, mai puțin cunoscută la noi și intitulată „Svejk în timpul celui de al doilea război mondial". Cum titlul lucrării nu lasă nici o îndoială asupra faptului că este vorba de o satiră politică, ne-am adresat lui Florin Tornea cu rugămintea de a ne informa asupra obiectivelor pe care această satiră la are.

— Problemele luptei împotriva atițătorilor la război sînt deosebit de actuale. O demascare a formelor recrudescente de astăzi ale nazismului de ieri nu se poate face decît reamintind ce a însemnat pentru omenire războiul imperialist în general și războiul fascist în special. Acestui scop îi slujește piesa „Svejk în timpul celui de al doilea război mondial". Această nu este prima satiră a lui Brecht la adresa manifestărilor antiumane ale fascismului. În „Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită" Brecht demasca formula gangsterească a fascismului ; în „Capetele rotunde și capetele țuguiate", o altă comedie satirică, Brecht ridiculiza formula rasistă a nazismului. Comedie populară, „Svejk"-ul lui Brecht te cotinuă pe acestea două, demascînd formula cotropitoare a nazismului.

— Ce legătură există între celebra figură a lui Svejk din literatura cehă și eroul comediei lui Brecht ?

— Brecht nu s-a ținut să reia anumite motive și subiecte clasice. Majoritatea lucrărilor lui reprezintă pătrunderea în fenomene noi prin mijlocirea unor motive, subiecte și eroi de mare popularitate. Acest procedeu este una din formele „distanțării" pe care le-a încercat marele dramaturg : Brecht ne trimite înapoi, pentru a vorbi despre probleme acute ale zilei de astăzi.

Svejk-ul lui Brecht care se întîlnește cu Hitler și care reprezintă omul din popor cu tot scepticismul său față de anumite „mărimi", este oarecum altceva decît eroul celebrei cărți a lui Hașek „Peripețiile bravului soldat Svejk", deși Brecht folosește uneori cuvînt cu cuvînt cîte ceva din repertoriul de haz al lui Hașek. Dar în timp ce subtextul atitudinii de dispreț și batjocorire a militarismului cotropitor habsburgic, în romanul lui Hașek, exprima o stare de spirit întrucîtva individualistă, fără perspective istorice limpezi, în „Svejk"-ul lui Brecht hazul are o țintă imediată, risul fiind o armă de circumstanță. Brecht știa precis că fascismul va fi înfrînt și acest fapt s-a imprimat cu limpezime în construcția și evoluția eroului său, în construcția și evoluția altor personaje din piesă înzestrate cu anumite trepte de conștiință care în lumea eroilor lui Hașek lipseau.

— Din punctul de vedere al realizării spectacolului, ce rol au „songurile" compozitorului Eisler care pigmentează și această piesă a lui Brecht ?

— Eisler a pătruns foarte bine ideile politice și poetice ale lui Brecht, găsind formele muzicale cele mai expresive pentru transmiterea lor. Songurile sale din „Svejk în timpul celui de al doilea război mondial", compuse pe textele poetice ale lui Brecht, marchează astfel condamnarea hitlerismului, încrederea în victoria maselor, precum și necesitatea istorică, dialectică, ca experiențele istorice amare provocate de fascism să dispară.

Mulțumindu-i lui Florin Tornea, ne exprimăm speranța că „Svejk în timpul celui de al doilea război mondial" va vedea lumina rampei încă în actuala stagiune.

Emil MANDRIC

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

RAPSODIA UCRAINEANĂ

Pe ecran facem cunoștință cu Oksana, o tînără sovietică al cărei talent și străduință sînt încununate cu medalia de aur la un concurs internațional de canto. Cine este ea ? De unde a țîșnit această voce care ulmește lumea ?

Cineaștii studioului „A. Dovjenko" din Kiev au creat un film pentru a ne da acest răspuns. Este, mai curînd, o simfonie cinematografică de armonii, de culori, de peisaje. Eroina trăiește intens viața pămîntului natal, împărtășește bucuriile și durerile celor din rîndurile cărora s-a ridicat, înțelege și desprinde marile lor însușiri de caracter. În toată această creștere furtunoasă a talentului ei — în care se contopesc parcă natura, oamenii, evenimentele istorice pe care le-a trăit — se simte acel suport indispensabil adevăratei arte : credința în viața minunată care deschide toate porțile spre culmi, spre fericire, viață ce o exprimă atît de bine, de măreț, de simplu cuvîntul socialism.

Originalitatea unor rezolvări plastice, simbolice, frumusețea calmă a peisajului, căldura și sensibilitatea vocii care aduce pe ecran cîntece populare sau arii celebre ne procură un interesant spectacol cinematografic. Și, totodată, ne dă o pilduitoare imagine asupra izvorului creației artistice într-o societate cum n-a mai cunoscut omenirea niciodată în trecut.

„CINCI CARTUȘE"

Lupta eroică a poporului spaniol în anii memorabili ai războiului civil, luptă care s-a bucurat de simpatia întregii umanități progresiste și de participarea multor voluntari din țările lumii a inspirat acest film profund actual prin ideile înălțătoare pe care le slujește. Scenariul lui Walter Gorrisch reconstituie, în înlănțuirea unor episoade dramatice, trăsăturile de caracter ale luptătorilor pentru libertatea poporului spaniol. Din grupul celor șapte luptători, în care fiecare aparține altui popor dar toți sînt uniți prin năzuința fermă, comună de a obține victoria împotriva reacțiunii spaniole și a fascismului internațional, doi cad eroic : mai întîi comisarul Witting, apoi rusul Vasia. Doar cinci rămîn în viață : spaniolul José, generalul Willi, francezul Pierre, polonezul Oieg și bulgarul Dmitri. Ei înfruntă cu un curaj supraomenesc, hăituiți de mercenarii lui Franco, căldura toridă, străbătînd fără o picătură de apă drumul către malul celălalt al Ebrului unde se află armata republicană.

Conceput și realizat într-o manieră autentic cinematografică în care imaginea concentrează semnificații etice impresionante, filmul regizat de Frank Beyer se înscrie printre cele mai bune creații ale cineaștilor studioului „Defa"—Berlin. Deși episodică de astădată, reîntîlnirea cu actorul Erwin Geschonneck își pune pecetea asupra întregii desfășurări ulterioare a acțiunii, prin aceea că el, interpretînd rolul comisarului Witting, dă un profund sens uman gestului care precede moartea comisarului și anume cînd acesta hotărăște să-i salveze pe cei rămași în viață încredințîndu-le misiunea de a duce laolaltă, fiecare în cartușul său, o părticică din hîrtia pe care nu se află — așa cum credeau ei — un plan secret al fasciștilor ci ultimul îndemn la unitate : „Rămîneți laolaltă pentru a scăpa cu viață".

Eugen ATANASIU

CINEAȘTII AU CUVÎNTUL

CLAUDIA CARDINALE: „Vreau să fiu actriță nu vedetă"

Claudia Cardinale, devenită fără voia ei mascota presei de senzație din Occident, care se străduiește în prezent să o opună popularității Ginei Lollobrigida și Sophiei Loren lansînd o campanie în genul celeia care a făcut atîta vîlvă în jurul Brigittei Bardot, se dezice într-un interviu acordat recent revistei *„L'Humanité Dimanche"* de această fără publicitară declarînd că vrea să devină actriță și nu vedetă.

Este interesant de arătat în acest sens că Claudia Cardinale, care a jucat în mai puțin de trei ani în 17 filme și care nu dispune de studii de specialitate — a fost recrutată în urma unui concurs de frumusețe — privește cu toată seriozitatea cariera de artistă. *„Cinematografia* — declară ea — *este o profesiune dificilă care nu se realizează decît prin puterea muncii și a voinței. Eu nu m-am născut artistă și, de altfel, nu eu sînt aceea care am căutat cinematografia, ci ea m-a căutat pe mine. Eu am venit așadar fără nicio experiență. Dacă n-am urmat un curs de artă dramatică, nu pot decît să regret aceasta, — el îmi lipsește și eu știu. Dar n-am avut posibilitatea și mai ales nici timpul necesar. Încerc însă să învăț meseria muncind... Eu văd în această meserie posibilitatea de a face totul, de a trece de la comedie la tragedie, de a interpreta personaje violente și pasionate și nu numai de a fi doar o ingenuă romantică și perversă. Mie nu-mi plac de altfel rolurile de ingenuă care îmi par adesea fade. Prefer personajele complexe care pretind multă forță. Însfîrșit, dacă sînt convinsă că voi păstra întotdeauna o preferință pentru cinema, nu vreau totuși să nesocotesc teatrul și, într-o bună zi, nu imediat bineînțeles — pentrucă nu mă simt încă gata — voi ataca scena".*

Conștientă de cinismul presei de tapaj care o poate da oricînd uitării fără a-și face scrupule, Claudia Cardinale respinge ideea „rivalității" cu cele două mari actrițe italiene, căutînd să-și cîștige spectatorii prin cultivarea talentului ei iar nu prin acea „plastică perfectă" pe care producătorii dornici de profit i-o etalează pretutindeni în scopul de a crea tineretului o nouă diversiune și a-i atîța simțurile, iar nu pentru a-i educa gustul către frumos.

Ecouri cinematografice

● *PE ECRANELE Parisului a fost reluat zilele trecute filmul „Furtună de-asupra Mexicului" realizat de către Sol Lesser, producătorul seriilor „Tarzan". Acest film, ca și altele, realizate din pelicula filmată în Mexic înainte de război de către Serghei Eisenștein pentru filmul „Trăiască Mexicul" și pe care el nu a putut s-o aducă în patrie, reamintește spectatorilor procedeele tipice de junglă ale industriei cinematografice capitaliste. Nici măcar demersurile întreprinse în ultimii ani de către cei doi colaboratori apropiați ai marelui cineast sovietic —Alexandrov și Tisse — n-au avut vreun ecou. Posesorii nedoriți și nechemați ai acestei opere a lui Eisenștein preferă în continuare tăcerea, unei atitudini respectuoase față de memoria celui care a dat capodopere nemuritoare artei universale a filmului.*

● *„CÎNTECUL PĂDURII", o minunată povestire a poetei ucrainiene Lesia Ukrainska, a fost ecranizat în culori de către studiourile sovietice.*

● *REGIZORUL francez Jean Delannoy intenționează să realizeze o ecranizare într-o manieră modernă după „Comedia umană" de Balzac.*

● *„KREMLINUL DIN MOSCOVA" se intitulează filmul documentar pe care l-a realizat regizorul sovietic Viktor Morgenstern urmărind cu precădere locurile din Kremlin legate de activitatea prodigioasă desfășurată aici în primii ani ai Puterii Sovietice de către V. I. Lenin.*

● *PRINTRE FILMELE care rulează în prezent pe ecranele italiene se numără „Asasinul" (cu Marcello Mastroianni și Micheline Presle) după un scenariu de Elio Petri, care a realizat și scenariul filmului „Roma, orele 11", „Laura Nuda", în regia lui Nicolo Ferrero, cu încîntătoarea Giorgia Moll în rolul principal și „Cocoșatul", în regia lui Carlo Lizzani. Deși filmele fac dovada unor bune intenții și a unor reale calități cinematografice, ele nu reușesc însă să egaleze niciuna din creațiile neorealiste care, în anii trecuți, au adus faimă cinematografiei italiene.*

În rolul Bănățeanului (1931)

În opereta „Virginia" (1925)

50 DE ANI DE CARIERĂ ARTISTICĂ

Exista în Ploiești pe la începutul veacului un teatru ce se numea „Cooperativa". Cu prilejul unei serbări de copii, o fetiță îmbrăcată într-o rochiță albă, cu un moț mare pe cap, a stîrnit entuziasmul publicului prin recitarea versurilor :

Colea-i cinepă și in
Ici e muncă înțeleaptă,
De e mult, de e puțin
Munca azi pe noi ne-așteaptă.

Cu dicțiune perfectă, caracteristică glasului de clopoțel al copilului, fetița — știrbă de doi dinți — și-a făcut debutul pe scenă. Era Lenuța Stănescu, în vîrstă de 5 anișori. Cine și-a putut imagina pe atunci că micuța artistă va deveni, peste puțin timp, populara subretă Elena Zamora ?

Așa a început povestea vieții prețuitei noastre cîntărețe de operetă. Dacă iilele copilăriei au rămas adeseori umbrite de sulerințe, lipsuri materiale și dragoste familiară (a fost crescută de o mătușă), tinerețea și maturitatea artistică aveau să-i fie în schimb compensate de multiple satisfacții și succese în toate genurile de teatru. Căci Elena Zamora a jucat și în teatrul de proză și în cel de operetă și pe scena operei și pe a revistei. Nu a cunoscut hotare între genuri, a învins prejudecățile epocii, iar dacă a-n fixat, în cele din urmă, la o-peretă, a făcut-o cu bună știință : dispunea de voce, avea talent dramatic, fiziciul îi spunea că poate aborda și dansul, temperamentul dinamic se potrivea admirabil cu acest complex gen de spectacol.

La 14 ani, Lenuța Stănescu apărușe ca auditoare în „Conservatorul de muzică și artă dramatică" din București la clasa profesoarei de canto Charlotta Lerla. Curînd va reuși să fie înscrisă la clasa de „principii" a lui Kiriac, apoi va trece la pian (Dimitriu), la armonie (Nona Otescu) etc. Mirajul teatrului o va aduce alături de Valentineanu, Bălățeanu, la clasa profesiunii Livescu. Nu i-a lipsit nici îndrumarea în arta dansului și a scrimei, predată cu pasiune de Ștefan Velescu.

În 1911 — acum 50 de ani — Lenuța Stănescu, cu bereta de școlăriță pe ceafă, din care ieșeau două cozi mari pe spate a apărut ca probistă pe scena Teatrului Național din București.

După trei ani de ucenicie, pe scena „Naționalului", tînăra artistă a trecut în trupa lui Achil Popescu, apoi la „Teatrul Modern", de aici în compania Cigalia, la grădina „Blanduziei" (unde va ataca genul vodevilului), ca primul război mondial să o fixeze la „Teatrul Eminescu" din Botoșani.

Se organizase un spectacol cu ocazia decorării eroinei de la Jiu, Ecaterina Teodoroiu. Cîntăreața își dădea concursul, așteptîndu-și rîndul într-o lojă de lîngă scenă. Un sublocotenent o cam fixa insistent. La un moment dat îi surîde strengărește, o întreabă cum o cheamă și de unde vine, îndrăznește, ofițerul începu să-i mîngîie ușor obrajii îmbujorați de emoție. În semiîntunericul lojii scena nu îi displăcea. „Am cîntat două cîntece și eram fericită că-mi zîmbește și mă aplaudă". Se încheie programul artistic, pe scenă urcă autoritățile militare și după un ofițer ce purta perna cu decorații... apăru sublocotenentul din lojă. Stupefacție : era chiar Ecaterina Teodoroiu ! Printre florile din brațe, ofițerașul îi șopti artistei emoționate : „Iartă-mă că nu sînt bărbat !".

Dar teatru fără nume sonor de afiș nu se obișnuia acum cîteva decenii. În peregrinările prin spitalele de front, alături de Enescu, Nottara, Gusti și Niculescu-Buzău, i s-a atribuit și numele : „Zamora". Ești de pe valea Prahovei, acolo există un castel Zamora, ce bine ți-ar „suna acest nume" — i-a spus nea Nae Buzău. Și Zamora i-a rămas pînă azi.

După Mamzelle Nitouche, Baba Hîrca și Pericola, Elena Zamora apăru în Vînzătorul de păsări la grădina Zefirul. Regizorul bătu primul „par" în podea (semnalul de începere nu se dădea la gong). Cristina intră în scenă alături de Adam. După cellalți „pari" se ridică cortina. Scena mică, înghesuiată mare. Orchestra — lipită de rampă — atacă intrarea lui Adam. Cînd Vasile Rabega, o namilă de om, o bătu în glumă pe umăr, o zvîrli pe Zamora exact... în tobă. Căzătura neprovocîndu-i nici un bucluc, cîntăreața, în risetele spectatorilor, îi dădu replica de pe toba din orchestră, după care spectacolul continuă într-un antren rareori întîlnit.

În 1933, după marele succes în „Extemporalul", Elena Zamora a plecat în străinătate. Și-a luat un costum național și un teanc de note de Tiberiu Brediceanu. În scurtă vreme, bulevardele pariziene străluceau în litere de neon tricolore, anunțînd un nume nou : „Zamora la roumaine". Teatrul Palace, Empire, Moulin Rouge, Moulin de la chanson, Théatre de dix heure, Teatrul Fursy, Teatrul Olympia și în sfîrșit Teatrul de operă comică Gaîté Lyrique au numărat-o pe cîntăreața noastră printre vedete. Au urmat concerte în Italia, Spania, Portugalia, Belgia, Olanda, Danemarca, Suedia, Norvegia, Elveția, Austria, Ungaria, Africa...

Dintre toate orașele Parisul a fost martorul celei mai emoționante întîlniri : într-o seară, Elvira Popescu a rugat-o să-i țină locul la cîntățiul unui coleg grav bolnav. Era Nicolae Leonard. Curînd aveau să joace împreună la București în ultimul spectacol al marelui nostru tenor.

Succesul în operetă a menținut-o pe cîntăreață definitiv în genul lric. „Zvăpăiata", „Contele Obligado", „Flossie", apoi „Trei fete cuviincioase" la Cărăbuș-ul lui Tănase, „Fata șefului de gară" la Alhambra, „Suzana", iar în anii din urmă „N-a fost nuntă mai frumoasă", „Vînt de libertate", „Aculina", „Ana Lugojana" și „Lăsați-mă să cînt" au impus-o pe Elena Zamora printre admirabilele noastre subrete de operetă. Acordarea titlului de artistă emerită în 1956 a însemnat deplina recunoaștere a contribuției cîntărețel la dezvoltarea operetei noastre.

Viorel COSMA

Dirijorul Mircea Basarab ne vorbește despre turneul Filarmonicii de Stat „George Enescu"

Revenind în țară, după o absență de 28 de zile, împreună cu colectivul orchestrei „Filarmonica de Stat „George Enescu", maestrul Mircea Basarab, dirijor permanent al primei noastre formații simfonice, ne-a vorbit, în linii mari, despre cele 11 concerte date în decursul turneului prin R. D. Germană, Austria și Franța.

— Turneul orchestrei noastre a început în cadrul sărbătoresc al Festivalului de toamnă „Zilele festive ale Berlinului", o adevărată competiție de forțe artistice internaționale. În capitala R. D. Germane, Filarmonica „George Enescu" a susținut două concerte, cu două programe diferite. Cei dintîi condus de maestrul George Georgescu, în sala Teatrului de Operă „Metropol" cu un program în care figurau Simfonia I-a de Brahms, poemul „Till Eulenspiegel" de R. Strauss și Concertul pentru pian și orchestră de Valentin Gheorghiu, în execuția autorului. Al doilea concert dirijat de mine, în sala „Operei Comice" cuprindea Simfonia V-a de Șostakovici, Suita I-a de George Enescu și Concertul pentru vioară și orchestră de Mendelssohn-Bartholdy în execuția violonistului Ion Voicu. Deși publicul berlinez este cunoscut prin sobrietatea lui, pot spune că ambele concerte s-au bucurat de un succes neobișnuit, oglindit în cronicile și articolele entuziaste apărute în presă. Au urmat concertele de la Erfurt și Jena, orașe cu tradiție culturală și artistică, unde publicul a luat cu asalt sălile de concert, mulți urmărind muzica în picioare, căci biletele se epuizaseră.

— Cum a primit publicul austriac concertele Filarmonicii ?

— Concertele din Austria, două la număr, dirijate de maestrul George Georgescu la Viena și la Innsbruck au marcat o culminație a căldurii cu care publicul ne-a întîmpinat. Critica austriacă a salutat în Ion Voicu un „violonist cu o tehnică diabolică" iar orchestra a trebuit să dea la cererea insistentă a publicului cîteva suplimente. În general, critica germană și austriacă au remarcat disciplina, omogenitatea grupurilor de instrumente, sonoritatea frumoasă și mai ales ținanul interpretărilor.

— Care a fost cel dintîi concert dat în Franța ?

— Filarmonica și-a început turneul în Franța, poposind la Strasburg, unde a avut loc primul concert. Trebuie să spun că acest străvechi oraș organizează de 23 de ani festivaluri internaționale de muzică, frecventate de cele mai bune orchestre, dirijori și soliști. Un succes la Strasburg constituie, după cum ne-a confirmat criticul muzical de la „l'Humanité", Georges Léon, o consacrare pentru întreaga Franță. Conducerea muzicală a unicului concert dat la Strasburg mi-a revenit. De la prima piesă a programului, „Dansurile simfonice" ale lui Rogalski, aplauzele se transformaseră în nesfîrșite aclamații. Simfonia V-a de Șostakovici, pe care publicul din Strasburg o cunoaște în diferite interpretări, a marcat un crescendo în declanșarea entuziasmului. În fine, concertul de Schumann în interpretarea lui Valentin Gheorghiu, a adus solistului un strălucit succes iar cercurile profesionale de muzicieni, directorul și unii profesori ai Conservatorului local, ne-au declarat că consideră orchestra noastră drept una din cele mai bune, audiate de ei în ultimul timp.

Ultimul concert al turneului a fost dirijat de maestrul George Georgescu, în sala „Pleyel" din Paris cu un program alcătuit din piese de Enescu, concertul de Schumann, Simfonia I-a de Brahms și Ucenicul vrăjitor de Paul Dukas. Succesul a fost foarte mare. Concertul s-a prelungit, datorită suplimentelor, pînă la miezul nopții, deși începuse la ora 21.

În rezumat, turneul orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat „George Enescu" a prezentat publicului din Germania, Austria și Franța interpretarea românească sub trei aspecte : orchestră, dirijor și soliști. În același timp, în programele noastre ca și în suplimentele date la cererea publicului, creația simfonică românească era prezentă. Cred că nu exagerez afirmînd că nivelul atins de arta interpretativă românească, datorită condițiilor favorabile de dezvoltare create de regimul nostru democrat-popular, a impresionat puternic publicul și critica. A reieșit și claritate că numai într-un regim în care arta constituie o parte integrantă a revoluției culturale se pot atinge realizări de seamă. A fost o mare satisfacție pentru mine să constat că forța emoțională a Simfoniei V-a de Șostakovici a impresionat publicul, datorită convingerii și elanului cu care colectivul nostru a redat conținutul ei bogat. Este incontestabil că prestigiul muzical al țării noastre a sporit prin recentul turneu — și-a încheiat dirijorul Mircea Basarab, declarațiile sale.

C.

Cartea

CU RADU BOUREANU despre proiecte literare

Nu de mult, scriitorul Radu Boureanu s-a întors dintr-o călătorie în Uniunea Sovietică. În legătură cu aceasta i-am pus întrebarea :

— Care a fost natura călătoriei dv. ?

— Noua mea vizită în Uniunea Sovietică, așa cum era și firesc, a avut un caracter documentar. De altfel, chiar și dacă nu m-aș îndeletnici cu scrisul ea tot acest caracter l-ar fi îmbrăcat, căci oricine merge în această țară are enorm de multe lucruri de învățat.

— Probabil că pregătiți o nouă lucrare...

— Da și nu. De fapt scopul călătoriei mele a fost acela de a vedea ce s-a realizat nou, în ultimii ani și de a completa o lucrare mai veche.

— „Între Marea Albă și Marea Neagră" desigur...

— Întocmai. Impresiile noi cu care m-am întors îmi vor ajuta să completez unele capitole și să creez altele noi... Ca și în forma inițială, cartea nu va căpăta aspectul unui jurnal de călătorie căci nu voi urmări descrierea cronologică a celor văzute. Impresiile mele le voi prezenta sub formă de comentarii legate de anumite probleme ale vieții economice și spirituale, de aspectele luptei pentru construcția comunismului în U.R.S.S.

— Dar în afară de această reluare, la ce mai lucrați ?

— Mi-am propus să scriu un roman pe care îl voi intitula „Păduri pe ape". În el va fi vorba despre viața muncitorilor forestieri. Romanul va încerca să cuprindă viața cîtorva generații de asemenea muncitori, cu lupta lor grea nu numai cu vitregiile naturii ci și cu regimul de exploatare la care au fost supuși timp îndelungat în trecut. Viața aspră a pîlcașilor va ocupa un loc însemnat în roman. Acțiunea va merge pînă în zilele noastre cînd în apele marelui stăvilar de pe Bistrița se oglindesc chipurile de muncitori noi forestieri, trăind o altă viață.

— În ce stadiu se află romanul ?

— Planul lui este terminat, ca să zic așa. Aș vrea însă ca, înainte de a începe lucrul, să mai petrec un timp în Carpații nordici, la Vatra Dornei și în locurile învecinate. De altfel acum mi s-a ivit posibilitatea căci am terminat placheta ce va apare în editura „Meridiane".

— Despre ce este vorba ?

— Despre „Poemele culorii" dedicată marilor noștri pictori — Grigorescu, Luchian, Andreescu, Tonitza, Sirato și alții.

Socotind că nu mai are rost să se mai pună întrebarea „Și la ce mai lucrați ?", discuția s-a încheiat aici, dorind ca lucrările proiectate să-și găsească loc în rafturile librăriilor cît mai curînd

Const. SÎRBU

5 minute cu Șerban Nedelcu

Autorul romanului „Drum deschis" (aflat într-o nouă ediție, revăzută, în standurile librăriilor) și al altor lucrări a trimis la tipar un nou roman „Învățătorii".

Am socotit prilejul potrivit pentru a încerca, cu concursul scriitorului, un succint tur de orizont al realizărilor și mai cu seamă al perspectivelor sale de creație.

— Cînd ați debutat ?

— După Eliberare, cu o culegere de povestiri antifasciste. În 1950, E.S.P.L.A. îmi tipărea o nuvelă, „Îndoiala", iar în 1952, apăreau la Editura Tineretului și în colecția „Albina" alte lucrări ale mele.

— Pe cîte știu, ați considerat toate acestea simple exerciții în vederea unui examen mai sever.

— E adevărat, deoarece în 1955, E.S.P.L.A. îmi publica romanul „Pe marginea Dunării", primul dintr-un ciclu pe care atunci abia îl concepeam și care astăzi cuprinde romanele „Furtuna stîrnește valurile" și „Drum deschis".

— V-ați conturat pînă în prezent ca un scriitor al actualității imediate. E o întîmplare ?

— Nicidecum. De la primele încercări eficace, am crezut că e de datoria mea să slujesc mersul înainte al noului și să mă preocup de acele fenomene ale realității noastre actuale în care ciocnirea vechiului cu noul e acută.

— În acest sens, noua ediție din „Drum deschis" se apropie și mai mult de zilele noastre ?

— Într-un fel, da. Am intervenit în direcția adîncirii unor sensuri ale conflictului, am redus unele lungimi, făcînd mai convingătoare unele rezolvări și, îndeosebi, am dat alte soluții frămîntărilor lui Ion Damian și Petre Pelin. Romanul istorisește consolidarea unei gospodării colective pe fondul maturizării conștiinței țărănimii muncitoare, roman pe care îl voi intitula „Păduri pe ape". În el va fi vorba despre viața muncitorilor forestieri, Romanul va încerca să cuprindă viața cîtorva generații de asemenea muncitori, cu lupta lor grea nu numai cu vitregiile naturii ci și cu regimul de exploatare la care au fost supuși timp îndelungat în trecut. Viața aspră a pîlcașilor va ocupa un loc însemnat în roman. Acțiunea va merge pînă în zilele noastre cînd în apele marelui stăvilar de pe Bistrița se oglindesc chipurile de muncitori noi forestieri, trăind o altă viață.

— În ce stadiu se află romanul ?

— Planul lui este terminat, ca să zic așa. Aș vrea însă ca, înainte de a începe lucrul, să mai petrec un timp în Carpații nordici, la Vatra Dornei și în locurile învecinate. De altfel acum mi s-a ivit posibilitatea căci am terminat placheta ce va apare în editura „Meridiane".

— Despre ce este vorba ?

— Despre „Poemele culorii" dedicată marilor noștri pictori — Grigorescu, Luchian, Andreescu, Tonitza, Sirato și alții.

Socotind că nu mai are rost să se mai pună întrebarea „Și la ce mai lucrați ?", discuția s-a încheiat aici, dorind ca lucrările proiectate să-și găsească loc în rafturile librăriilor cît mai curînd

Const. SÎRBU

PIESE PE CARE LE VOM VEDEA

„Bolnavul închipuit" de Molière

Jucată pentru prima oară la 10 februarie 1673 pe scena lui Palais-Royal „Bolnavul închipuit" a fost ultima piesă scrisă de dramaturgul Molière și ultima piesă jucată de actorul Molière. Căci o săptămînă numai după premieră, la 17 februarie 1673 în timp ce juca rolul lui Argan, bolnavul închipuit, Molière are o hemoptizie puternică și moare numai după cîteva ceasuri. Astfel s-a stins în plină activitate creatoare, jucîndu-și propria sa piesă, Jean Baptiste Poquelin, supranumit Molière, care avea să rămînă pînă astăzi, la o distanță de aproape trei sute de ani, unul din cei mai mari dramaturgi ai lumii, nemuritor creator de comedii, în care și-a ris cu toată forța talentului său de racilele vremii sale.

„Bolnavul închipuit" subintitulată ca și „Burghezul gentilom", comedie-balet, este comedie în măsura în care supune tirului necruțător al risului, oameni și obiceiuri care aparțin secolului al XVII-lea nu sînt mai puțin ai unor vremi mai tîrzii, în care prostia credulă și șarlatania lipsită de scrupule fac parte din portretul moral al societății împărțită pe clase. Și este balet, în măsura în care Molière, dramaturg al curții lui Ludovic al XIV-lea, cedează în această direcție gustului epocii și mai ales preferințelor regelui ce avea o deosebită slăbiciune pentru ciobani și ciobănițe îmbrăcate în costume de curte, pentru pastorale și idile leșinate etc. și care potrivindu-se sau nu cu piesa care se juca, nu puteau lipsi de pe scenă între încîntarea ochilor și urechilor regale. În „Bolnavul închipuit", de pildă, spre deosebire de „Burghezul gentilom", intermediile de balet nu au decît foarte puțin comun cu comedia propriu-zisă, majoritatea lor fiind doar un pretext pentru glorificarea regelui. De aceea, de altfel, în timpurile mai apropiate nouă, nimeni nu le-a simțit vreodată lipsa, „Bolnavul închipuit" jucîndu-se mai întotdeauna fără aceste adaosuri, care lungesc și îngreunează piesa.

Povestea lui Argan, bolnavul închipuit, este oarecum asemănătoare cu povestea lui Orgon din „Tartuffe". Căci în vreme ce acesta din urmă suferind de ideea fixă a virtuții, cade pradă înșelăciunii unui om plin de vicii, Argan, veșnicul ipohondru, este înșelat de tot felul de medici șarlatani, care fiecare în felul lui profită de prostia credulă și de egoismul și iubirea de sine a bolnavului închipuit. Ca și în „Burghezul gentilom" împotriva eroului principal și a medicilor și spițerilor șarlatani se coalizează familia sa, condusă la atac de isteața Toinette, fata în casă a lui Argan, personaj plin de bun simț popular, devotată, întreprinzătoare, sclipitoare de vervă și umor. Și pentru că nici un fel de argumente verbale nu pot ajuta la vindecarea lui Argan, nu de bolile sale închipuite, ci de credulitatea sa prostească care ajută la perpetuarea speței șarlatanilor, Toinette și Béralde, înscenează o mică farsă menită să-i aducă bolnavului vindecarea, de sinsura și adevărata lui boală. Satira lui Molière se îndreaptă aci cu aceeași forță împotriva șarlatanieI și a fățărniciei, a credulității oarbe și prostești, a snobismului și imbecilității. Cauze pentru care nici pînă astăzi nu și-a pierdut actualitatea.

Pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale", repetițiile cu „Bolnavul închipuit", care se desfășoară sub conducerea artistului poporului Sică Alexandrescu, sînt avansate. În curînd va avea loc premiera unde îl vom revedea în rolul lui Argan, pe artistul emerit Al. Giugaru, creator și al rolului Orgon din „Tartuffe".

Mariana PÎRVULESCU

ORIZONT TEATRAL

● **PRESA franceză consideră că ultimul spectacol al Teatrului Jean Louis Barrault — Madeleine Renaud, în care Jean Louis Barrault interpretează unul din rolurile principale, este o cădere.**

● **LA TEATRUL NAȚIONAL din Craiova a avut loc săptămîna aceasta premiera comediei sovietice „Fata cu pistrui" de Uspenski. Regia spectacolului este semnată de Miron Dragu, iar în rolul principal a apărut Nicoleta Oancea.**

● **TEATRUL ODEON din Paris a obținut cu prima premieră a noii stagiuni și primul succes : „Negustorul din Veneția" de W. Shakespeare.**

● **LA TEATRUL DE STAT din Bîrlad a avut loc de curînd premiera piesei lui Paul Everac „Ferestre deschise".**

● **ÎN CURÎND o nouă piesă românească va vedea luminile rampei la Teatrul Național „I. L. Caragiale". Este vorba de „Oamenii înving" de Alexandru Voitin.**

● **LA TEATRUL pentru tineret și copii încep repetițiile cu „Emil și detectivii", dramatizare după romanul lui Erich Kästner. În rolul lui Emil va apare Mariana Oprescu, binecunoscută publicului, din creațiile sale în „Aventurile lui Tom Sawyer", „În numele revoluției", „Marțienii" etc.**

● **„VULPEA și STRUGURII" de Guilherme Figueiredo se joacă în stagiunea aceasta în premieră la Paris, Atena și Copenhaga.**

● **TEATRUL Regiunii București își va deschide stagiunea 1961 — 1962 în sala Teatrului C.C.S. cu „Trenul blindat" de V. Ivanov.**

● **LA TEATRUL „Țăndărică" a avut loc o nouă premieră pentru cei mici : „Căluțul cocoșat".**

„Țăndărică" în școli

„Țăndărică" a luat inițiativa organizării unor spectacole la școlile din Capitală. Pionierii și elevii întîmpină cu bucurie, în calitate de... gazde, pe acest bun prieten al lor.

Zilele trecute, „Țăndărică" a prezentat spectacolele de păpuși „Măriuca și merele de aur" de Costel Popovici și „Găinușa harnică" de Leda Mileva, la școlile medii nr. 30, nr. 182, nr. 29 și la școlile de 7 ani nr. 155, nr. 39 și nr. 62.

Spectacol festiv

Artista emerită Elena Zamora va fi sărbătorită de colectivul Teatrului de Stat de Operetă, luni 13 noiembrie, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate teatrală. Se va reprezenta opereta „Vînt de libertate" de Dunaevski, în care unul din rolurile principale va fi deținut de Elena Zamora.

Doi compozitori

În noul spectacol al Teatrului „Const. Tănase", „7 note potcovite" de Mircea Crișan, Alexandru Andy și Radu Stănescu, muzica va fi semnată, printre alții, de Elly Roman și Peter Paul Roman. Acesta din urmă este fiul compozitorului Elly Roman, în vîrstă de 24 de ani, care studiază cu pasiune muzica, și în ultimul timp, a început să și compună. Peter Paul Roman și-a făcut debutul la Radio, cu cîntecul sportiv „Pe stadionul însorit", iar acum pentru spectacolul „7 note potcovite" a scris melodiile „Cinel, cinel", pe care le vor interpreta surorile Kosac și „Nunta lui Aișe" pe care o va interpreta Gigi Marga.

„Rose-Marie"

Am asistat într-una din aceste zile la repetițiile spectacolului cu opereta „Rose-Marie" de Friml, care se montează la Teatrul de Stat de Operetă, în direcția de scenă a lui Barbu Dumitrescu.

Rolurile principale au fost încredințate artiștilor Ion Dacian, Silli Popescu, Virginica Romanovski, Mircea Nemens, Lucia Roic, Nae Roman, Bimbo Mărculescu, Anton Negoițescu, Constanța Cîmpeanu.

— Pe cînd premiera ? — am întrebat pe tovarășul Barbu Dumitrescu.

— Sperăm că la mijlocul lunii viitoare.

Premiere, premiere...

O caracteristică a noii stagiuni care s-a deschis la Teatrul de Stat din Pitești este numărul mare de premiere pe țară, care au avut loc sau sînt în pregătire.

Spectacolul inaugural al stagiunii a fost premiera „În noaptea asta nu doarme nimeni", de Florian Potra, în regia lui Virgil Sacerdoțeanu și scenografia Eugeniei Buiuc-Marinescu. Piesa este inspirată din amploarea construcțiilor de locuințe ce se desfășoară în țara noastră.

Secția de estradă a teatrului pregătește, de asemenea, în premieră pe țară, comedia muzicală „Vreau să fiu nevasta ta", de autorii maghiari Csizmarek Matyas, Semsei Ienő și Nadassi Laslo pe muzică de Czamoc Bela și Eugen Cerbu.

La 6 noiembrie, în cinstea aniversării Marii Revoluții din Octombrie, Teatrul din Pitești a prezentat premiera piesei „Departe de patrie" de I. Dold-Mihailik și G. Tkacenko, după romanul cu același nume. Regia acestui spectacol este semnată de Sorin Grigorescu iar scenografia de Vasile Roman de la Teatrul Național din Craiova. Dată fiind desfășurarea plină de peripeții a acestei piese, regizorul a impus de-a lungul celor 10 tablouri un ritm de-a dreptul cinematografic.

*Alte premiere în pregătire la teatrul pitețean sînt „De pretore Vincenzo" de Eduardo de Filippo, „Neamurile" de Teofil Bușecan, în regia actorului Valeriu Buciu, „Înșir-te mărgărite"

SPORT

MIINE LA BAYONNE

Întîlnirea de rugbi FRANŢA-R. P. ROMÎNĂ

„Piatra de încercare" pentru rugbiul nostru se numeşte anul acesta Bayonne. În această localitate, cu mare tradiţie în rugbiul francez, se dispută miine întîlnirea internaţională Franţa—R.P.R. aşteptată cu deosebit interes nu numai de cele două părţi interesate. Pe francezi vor să-i verifice, în primul rînd, partenerii din competiţia „Turneul celor 5 naţiuni", iar pe rugbiştii noştri lumea continentală a rugbiului, pe care performanţele internaţionale ale jucătorilor noştri a purtat-o din surpriză în surpriză.

Faza din întîlnirea R.P.R.—R.D.G., ultimul joc de verificare înaintea partidei cu Franţa.

Fotografia: T. CHIOREANU

De fapt, meciul de la Bayonne este revanşa întîlnirii R.P.R.—Franţa, disputată în Bucureşti în iunie anul trecut, soldată cu neaşteptata dar meritata victorie a reprezentanţilor noştri.

După 3 partide...

În anii de după cel de al doilea război mondial palmaresul întîlnirii R.P.R.—Franţa are înscris în el numai trei partide pînă acum. Dar fiecare din aceste jocuri a făcut să sporească interesul în jurul întîlnirii prin rezultatele ce le-a adus, ca şi prin comentariile ce le-a produs.

În prima ediţie, în 1957, programată pe stadionul „23 August" din Bucureşti, echipa Franţei — descinsă în Capitala noastră cu aureola unui prestigiu bine statornicit în rugbiul mondial — a făcut multă vreme figură de învinsă în partida disputată. Abia spre sfîrşit — şi cu o lovitură norocoasă de picior — francezii au putut stabili scorul în favoarea lor (18—15). În acelaşi an, în decembrie, a urmat ediţia a doua, de astă-dată la Bordeaux. Partida revanşă a revenit gazdelor cu scorul de 39—0. Totul a fost defavorabil echipei noastre în acest joc, începînd cu data improprie pentru care s-a perfectat partida. Pe marginea acestui rezultat s-a încercat să se stabilească că scorul întîlnirii de la Bucureşti îşi pierde total semnificaţia, el reflectînd numai ceea ce se numeşte... un accident de comportare.

Anul trecut, în luna iunie, a avut loc ediţia a treia a întîlnirii, la Bucureşti. Francezii deplasaseră cea mai bună formaţie. Totul arăta că e vorba de o expediţie care să confirme... scorul de la Bordeaux. Dar desfăşurarea faptelor a fost cu totul alta. Nu numai că francezii n-au zdrobit echipa noastră (cum vesteau unii specialişti din occident că se va întîmpla) ci, la capătul unei partide disputată într-un ritm infernal de la un capăt la celălalt al jocului, echipa noastră a obţinut o victorie răsunătoare, la scorul de 11—5, după ce a avut tot timpul avantajul ca joc şi rezultat.

Bayonne 1961

Ar fi suficient numai caracterul de întîlnire-revanşă după partida din iunie 1960 de la Bucureşti ca jocului de miine de la Bayonne să-i fie asigurate premizele unei aprige dispute. Dar Bayonne 1961 mai are o semnificaţie specială în plus pentru rugbiul francez, despre care avem să vorbim în continuare.

În vara acestui an, în iunie iulie-august, un lot de numai 30 jucători francezi au întreprins un turneu de 14 jocuri în Noua Zeelandă, unde se practică un rugbi de primă valoare. Expediţia făcută în asemenea condiţiuni (la care s-au adăugat multe accidentări de jucători şi greşeli în alcătuirea echipei) a pus o amprentă specială asupra celor trei ediţii ale întîlnirii Franţa—Noua Zeelandă care s-au disputat cu acest prilej. În prima întîlnire, la Auckland, gazdele cîştigă cu scorul de 13-6. Două săptămîni mai tîrziu francezii pierd la limită (3-5). S-a aşteptat cu mult interes jocul al treilea, programat la Christchurch. Numai că lotul francez, obosit şi decimat prin accidentele înregistrate, n-a fost capabil de o replică pe măsura valorosilor adversari întîlniţi care de astă dată au cîştigat detaşat, cum o indică şi rezultatul : 32-3.

Din cîte s-au scris în presa franceză după acest turneu, e suficient să însemăm numai următoarele aprecieri: „Neozeelandezii s-au însărcinat să ne repună cu picioarele pe pămînt. Să sperăm că lecţia va da roade". Iar altă dată s-a scris : **„Dacă se vrea să se dea XV-ului francez un stil hotărît ofensiv... nu se poate opta** (n.n. — în alcătuirea echipei) **decît pe Bouquet la deschidere şi Lacaze fundaş"**. Şi, în sfîrşit, o altă apreciere sună astfel : **„Bouquet şi fraţii Boniface formează un trio ofensiv cum nu se poate visa mai bun"**.

În echipa pe care Franţa a anunţat că o va prezenta în jocul de miine de la Bayonne s-a ţinut seama de toate aceste aprecieri. În rîndurile ei joacă aproape în unanimitate jucătorii care au făcut deplasarea şi în Noua Zeelandă şi s-au impus printre cei mai buni. Iar alcătuirea echipei arată prezenţa şi a trio-ului ofensiv Bouquet — fraţii Boniface şi a lui Lacaze în postul de fundaş („urmaş" valoros al lui Vannier) şi pe Crauste, care a fost cel mai bun de pe teren în al treilea joc cu reprezentativa Noua Zeelandă precum şi alţi internaţionali francezi reputaţi : Dupuy, Lacroy, Celaya, Domenech, Landouar, Darcouy, Cazals etc.

Acestea sînt „datele"" principale ale întîlnirii de la Bayonne, în care echipa noastră are o misiune din cele mai dificile. Voinţa, puterea de luptă, pregătirea şi valoarea jucătorilor noştri vor trebui înmănunchiate indisolubil, pentru ca ei să realizeze o comportare la nivelul prestigiului ce şi l-a cîştigat rugbiul nostru. Ceea ce noi le-o dorim din toată inima.

I. BOCIOACĂ

Discuţii despre fotbal

Un renumit specialist despre Eficacitatea înaintaşilor

—O convorbire cu Gustav Sebeş, animator al fotbalului ungar—

Să vi-l prezentăm întîi, în cîteva cuvinte, pe Gustav Sebeş, renumit specialist al fotbalului ungar şi internaţional, un bun prieten al sportivilor noştri. În tinereţe mijlocaş dreapta de mare talent al renumitei formaţii budapestane M.T.K. şi al echipei naţionale ungare, s-a văzut constrîns să părăsească Ungaria, fiind persecutat de regimul horthyst pentru activitatea sa antifascistă. Exilul şi l-a petrecut în Franţa ca muncitor turnător la uzinele Citroën şi jucînd fotbal în echipe pariziene. După eliberarea Ungariei de sub jugul fascist, Gustav Sebeş, ca unul din conducătorii sportului popular, s-a ocupat de făurirea echipei reprezentative de fotbal pe care a pregătit-o şi a condus-o timp de mai mulţi ani. Satisfacţiile sale au culminat, în această muncă, cu campionatul mondial din 1954 cînd echipa sa a fost învinsă doar în finală, în împrejurări surprinzătoare. Se poate spune că, în acel moment, echipa de fotbal a R. P. Ungare era cea mai bună din lume. În prezent, Gustav Sebeş este unul din iniţiatorii noului avînt luat de fotbalul ungar : el este, de asemenea, vicepreşedinte al Uniunii europene de fotbal asociaţie (U.E.F.A.).

Cele ce urmează constituie o culegere a unor idei expuse de Gustav Sebeş cu prilejul unei vizite făcute la Bucureşti. Problema ridicată de noi interlocutorului nostru se referea la o chestiune de strictă actualitate astăzi : cauza ineficacităţii înaintaşilor noştri Ne-am permis să-i cerem părerea ştiind că echipele noastre îi sînt destul de bine cunoscute. Iată pe scurt expunerea pe care am cules-o :

Ineficacitatea pe care o atribuiţi înaintaşilor nu este o problemă specifică românească, ci una destul de generală, în anii de după război, în multe ţări. Într-adevăr, în aceşti ani s-a generalizat în Europa sistemul WM şi apoi alte sisteme care se bazează în esenţă pe un marcaj al înaintaşilor mult mai strict decît se practica vreodată înainte. Acest lucru a îngreunat desigur înscrierea golurilor. Şi mai ascuţit se pune problema în sistemele cu precădere defensive (cum ar fi „betonul", „lacătul", „stoperul măturător" etc.) introdus de echipele profesioniste occidentale, în tendinţa lor de a obţine anumite rezultate cu orice preţ, din motive negustoreşti pe care nu e nevoie să vi le explic. Dar şi fotbalul se supune căilor de dezvoltare dialectică : întărirea apărării trebuie să ducă la noi căutări pentru întărirea atacului, aşa cum aplicarea unor cuirase mai puternice la nave implica folosirea unor tunuri capabile să străpungă şi noile cuirase.

Astfel, s-au găsit, în ultima vreme, destule mijloace tactice pentru deşrămarea apărărilor întărite. Dar aceasta nu e totul. În condiţiile înghesuielii din careu, a marcajului strict, în condiţiile folosirii tot mai mult a „păselor şutate", cînd înaintaşul are un timp extrem de scurt la dispoziţie pentru a finaliza atacul — elementul principal al eficacităţii constă într-o tehnică individuală avansată. Fotbalul modern cere la înaintare jucători posedînd o astfel de tehnică la cel mai înalt nivel, fără de care eforturile echipei ce-şi creează superioritatea teritorială rămîn zadarnice. Trebuie să mă înţelegeţi bine : aci nu este vorba numai de tehnica trasului la poartă. În fond şutul la gol nici nu este altceva decît o pasă precisă executată de pe un spaţiu strîmt şi cu o pregătire minimă de timp, pe care ar trebui s-o posede orice jucător de cîmp ! Sigur că şi exersarea trasului la poartă în condiţii cît mai apropiate de condiţiile de joc îşi are importanţă dar aci e vorba de mai mult. Este vorba de o tehnică din care fac parte : preluarea rapidă a balonului, conducerea lui cu maximum de protecţie, dribling derutant, scurt, din viteză şi apoi trasul la poartă cu mare precizie, din orice poziţie, chiar şi dintr-un echilibru nestabil al corpului. Iată dar că unui înaintaş modern i se cer însuşiri fizice deosebite şi o îndemînare care nu se obţine decît prin exerciţii continue şi intense încă din anii copilăriei. Virtuozitatea în fotbal nu cere un efort mai mic decît, să zicem, în muzică sau oricare alt domeniu de activitate omenească.

V. BANU

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustraţii : Beca RIND

Trecu multă vreme şi Ulenspiegel nu se mai întoarse, astfel că hangiul intră la idee :

— Cine dracu' îmi plăteşte ? Şi se apucă să taie pălăria. Dar în loc de galbeni, găsi doar nişte amărîte de piese de aramă. Se înfurie hangiul şi se despăgubi dezbrăcîndu-i pînă la cămaşă pe veselii flamanzi, care-şi plătiră astfel partea de chiolhan. Aşa, numai în cămăşi, fără nădragi pe ei, o porniră spre casă, ruşinaţi şi batjocoriţi.

După întîmplarea aceasta, Ulenspiegel ajunge la Nürnberg. Aci se dădu drept un mare vraci, care vindecă orice boală şi orice molimă. Spitalul din oraş era plin cu tot felul de bolnavi, că nu mai aveau unde-i mai pune. Mai marele spitalului îl iscodi pe Ulenspiegel, cu speranţa că va mai scăpa de bolnavi.

— Ce ştii să lecuieşti ? — îl întrebă el pe pretinsul vraci.

— Toate bolile. Toate, afară de ultima. Făgăduieşte-mi două sute de florini pentru vindecarea tuturor celorlalte şi nu cer nici un ban dacă toţi bolnavii nu s-or socoti vindecaţi şi nu vor ieşi din spital.

Conveniră, iar a doua zi Ulenspiegel veni la spital şi începu să stea de vorbă cu fiecare bolnav în parte.

— Jură că n-ai să spui nimănui ceea ce am să-ţi şoptesc. Care ţi-e boala ?

Bolnavul îşi spunea boala, iar Ulenspiegel adăuga :

— Cu ajutorul focului am să-l prefac pe unul din voi în scrum.

Cu scrumul acesta am să prepar o doctorie, pe care am s-o dau s-o bea celorlalţi bolnavi. Cine va fi ars ? Cel care nu va fi în stare să umble.

Vorbi aşa cu toţi bolnavii, iar a doua zi veni din nou la spital şi strigă :

— Cei care nu sînt bolnavi şi pot să umble să vină aici, în curte, cu tot calabalîcul lor !

Veniră fuga toţi bolnavii, chiar şi cei care nu se mai urniseră de cine ştie cîţi ani din pat.

Şeful spitalului îi întrebă dacă s-au lecuit şi dacă pot umbla.

De teamă că vor fi cumva arşi şi făcuţi scrum, toţi bolnavii, ca unul, spuseră că sînt vindecaţi şi că pot umbla.

— Ei, acum plăteşte cei două sute de florini, îşi ceru Ulenspiegel plata făgăduită. După ce îi numără şi îi băgă în pungă, Ulenspiegel îşi luă tălpăşiţa.

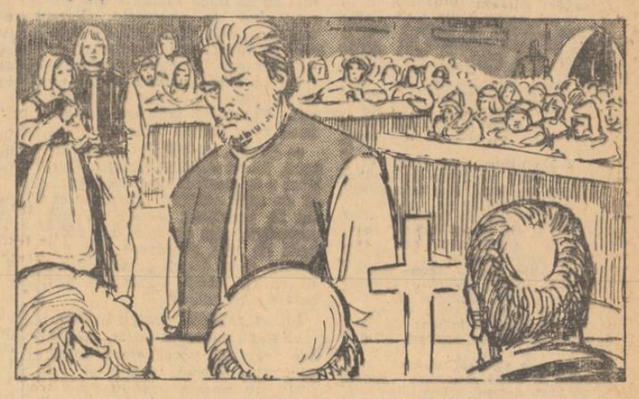

În timpul acesta, lui Claes i se întîmplă o mare nenorocire. Venind la el acasă judecătorul şi patru aprozi. Cînd îi văzu, Claes atîta avu răgaz să-i spună nevestei sale, Soetkin :

— Scapă banii. Sînt după cotlon...

Apoi fu înhăţat. Se zbătu Claes, sări Soetkin şi Nele, dar nu-i putură împiedica pe aprozi să-l lege pe bietul om şi să-l ducă cu ei.

Judecătorul le arătă apoi pricina.

— Îl ducem la judecată, pentru că e eretic.

Îl băgară în temniţa comunei, iar vestea se răspîndi în tot ţinutul. Numai Ulenspiegel nu află nimic. În vremea aceea el se avea în dragoste cu o drăgălaşă fermieră, o dulce văduvioară din Koolkerke. Într-o bună zi, un negustor ambulant îi spuse că la Damme e prăpăd. Sînt arestaţi pe capete reformaţii.

Luînd-o zdravăn la picior, Ulenspiegel ajunse în sat. O întîlni pe Nele, apoi dădu fuga la închisoare, unde-şi găsi mama, pe Soetkin. Plecară tus-trei spre căsuţa Nelei, care era vecină cu a lor.

Peste cîteva zile avu loc judecata lui Claes. Se adunase mult norod. Fură ascultaţi mai întîi piritorii, apoi martorii — vecinii lui Claes, care declarară că-l ştiu drept un om cinstit şi drept-credincios. Judecata ţinu pînă spre înoptare şi fu amînată pentru a doua zi.

Cînd se reluă procesul, judecătorul spuse că Claes a fost găsit vinovat şi că va fi pedepsit cu moartea prin arderea pe rug. Dar acel Claes se leapădă de eretism în acest ceas al morţii, pedeapsa îi va fi schimbată : în loc de rug, streangul. Claes răspunse că îi e tot una streangul ori rugul, de vreme ce oricum trebuie să moară. Fu dus din nou în temniţă, ca să aştepte executarea osîndei.

Nici Ulenspiegel, nici Soetkin, nici Nele nu avură curajul să asiste la arderea pe rug a lui Claes. Acesta îşi dădu sfîrşitul după chinuri groaznice, lăsînd în sufletele oamenilor şi mai ales în acela al fiului său, o sete de răzbunare şi o ură fără seamăn împotriva celor vinovaţi de crimă.

În timpul nopţii următoare, Ulenspiegel şi Soetkin merseră la locul execuţiei şi înduplecară paznicii să-i lase să mai sărute rămăşiţele executatului şi să le ia cu ei, ca să păstreze, un pic din cenuşa lui. Caraula se înduplecă. Ulenspiegel luă puţin scrum din dreptul inimii, apoi se întoarseră acasă şi făcură un săculeţ dintr-o bucată de mătase în care băgară cenuşa.

(VA URMA)

MOZAIC

● *S-A DESFĂŞURAT o nouă ediţie a cursei automobilistice Londra—Brighton, cursă care a inspirat binecunoscuta comedie cinematografică Genevieve. La competiţia „vechilor automobile" au luat parte 250 de concurenţi. Aceştia „pilotau" numai maşini construite înainte de 1905, condiţie de altfel obligatorie în regulamentul cursei. A cîştigat englezul Davenport pe un „Progress 1901" inventat la vremea lui de un măcelar (!) care era totodată şi constructor de automobile şi biciclete. Cei 80 km. ai cursei au fost parcurşi cu o viteză medie de 32,5 km. pe oră.*

● *ÎNOTĂTOAREA daneză Greta Andersen, fostă campioană olimpică şi celebră prin traversările Canalului Mînecii, era să moară asfixiată cu clor într-o piscină din S.U.A.*

● *DUPĂ Europa şi America de Sud, Africa va avea şi ea o cupă a campionilor de fotbal. Prima ediţie se va disputa anul viitor şi va reuni echipe din nouă ţări.*

● *BRAZILIENII sînt, în general, foarte optimişti în ceea ce priveşte şansele lor la campionatul mondial de fotbal al anului 1962. Printre cele mai recente declaraţii făcute în acest sens au avut mare putere de convingere cele ale cunoscutului internaţional Garrincha, extrem dreapta al echipei Braziliei. El a spus : „Cred că Brazilia va cîştiga în Chile cu mai multă uşurinţă decît în Suedia. Motivul ? Pele este de 10 ori mai bun acum...".*

● *PENTRU că a venit vorba de Pele Recent el a fost suspendat pentru două etape de campionat. Protestul cel mai vehement împotriva acestei decizii a venit nu de la Pele si nici de la echipa lui, Santos, ci de la echipa Ferroviaria de Araraquara, cu care Santos urma să se întîlnească în etapa imediat următoare de campionat. Faptul acesta, cu totul neobişnuit, se explică prin aceea că lipsa lui Pele a dăunat asupra interesului ce-l suscita meciul (în care toată lumea voia să-l vadă jucînd pe Pele), privînd astfel modestul club-gazdă de reţeta-record ce sconta c-o va realiza.*

● *UN CURIOS incident s-a înregistrat în campionatul de fotbal al Franţei, în partida Monaco—Rouen (0-0). În urma unei coconiri produsă între centrul atacant Corbel (R) şi fundaşul Novak (M) ei au rămas agăţaţi .. prin şireturile ghetelor lor. Arbitrul, după un prim moment de surprindere, a dispus reluarea jocului printr-o minge de arbitru.*

● *UNII dintre tehnicienii fotbalului francez au metode speciale pentru stimularea comportării jucătorilor lor. La clubul parizian Stade Français din liga I-a se aplică, anul trecut, o amendă de 10.000 franci jucătorului care dădea o pasă în careul propriu de 16 metri. La Le Havre, din aceeaşi ligă, amenda era de 5000 franci pentru cel ce executa o lovitură de corner indirect. Acum, la echipa pariziană C.A.P. din liga B, antrenorul a fixat o amendă de 5000 de franci pentru apărătorul care „luftează" în careul de 16 metri". Ca informaţie suplimentară, merită de ştiut că totuşi... aceste „măsuri de specialitate" nu au ajutat echipele respective să părăsească partea de jos a clasamentelor. Ba am spune : dimpotrivă !*

INSTANTANEE

EXPLICAŢIE

DRAGII MEI SUPORTERI,

Mă adresez pe această cale vouă, celor care după meciul de săptămîna trecută pe care l-am cîştigat cu 6-0 vă uitaţi la mine cu o privire echivalentă, plină de admiraţie şi dragoste. Eră adică o privire la scor. Pentru aceste priviri ţin să vă mulţumesc azi, cînd nici nu vă uitaţi la mine, sau cînd vă uitaţi, mai bine lipsă ; îmi aruncaţi niste priviri întunecate şi pline de înţeles, parc-aţi fi Carmen de la Ronda.

Acum, ce e drept, la meciul de săptămîna asta tabela de marcaj se întorsese puţin a naibii şi acum arăta 0-5, drept care voi, gata, cum că sîntem inconstanţi. Dar înfrîngerea n-a avut nici în clin nici în mănunchi efectul de mai sus. Dar hai să zic şi eu ca voi că asta-i un fel de inconstanţă, însă dacă ai cît de cît noţiuni de sport, vezi singur cîte explicaţii stau la baza acestui scor.

Mai întîi, toată vina o poartă adversarul de atunci deşi acum, eră în contumacie, că săptămîna asta am jucat cu alţii. Da, da ! El e primul vinovat. Păi spune şi d-ta : Cînd învingi o dată cu 6-0, cum să mai ieşi în serios pe cei care urmează? Uite de aia, adversarii de duminica asta nici nu ştiu cum arată; la început mă uitam numai la fotografii, cînd oi marca să mă ia din profil, că mă avantajează. Abia pe la 0-3, 0-4 au început şi adversarii să-mi atragă atenţia ; iar la 0-5 degeaba îi fixam, că în afara tabelei de marcaj şi de ceasul care arăta 5 minute pînă la sfîrşit, alte trăsături nu mai distingeam pe feţele lor.

Pe urmă, altceva : dacă vezi că stai pe un 6-0, n-o laşi mai moale cu antrenamentele? O laşi, că altfel există riscul să creezi o diferenţă de valoare prea mare între tine şi alţii şi atunci nu mai vine omul la meci. Dacă ştie dinainte că bate favoritul, ce să-şi mai rupă nasturii în tramvai? Stă acasă, comod, la televizorul vecinului. Vorba aia, dacă tot iese vreo surpriză, măcar se alege cu o ceaşcă de Nescafé, că pentru vecin, dacă şi-a luat televizor, nu mai există surprize : ştie la ce, la cine şi la cîţi să se aştepte.

Pe urmă, victoria aia, fir-ar ea să fie, trebuia sărbătorită pe linie de Muscat Ottonel, dar temeinic, şi profundat şi fără grabă O seară pentru fiecare gol. Şase goluri, şase seri de sprit. De aia ne-am şi ferit să-l marcăm şi pe al şaptelea, că măcar în ziua meciului să fim treji. Ne spunea antrenorul :

— Băieţi, dacă tot vă culcaţi pe laurii victoriei, măcar culcaţi-vă ma- devreme, să vă păstraţi forma.

Acum, despre formă degeaba vorbea, că o păstram. Păstram de la nevastă-mea o formă de cozonaci în care nevasta fundaşului ne făcea niste pişcoturi sărate, să mearg vinul. Iar dacă vorbea despre forma sportivă, eu zic că nu aveo dreptate. Pentru că, dacă săptămîna trecută aţi văzut că sînt în formă, că am viteză, condiţie fizică şi tehnică, nu-i pliciilor să arăt duminică de duminică acelaşi lucru? Vorba aia, cinematograful, că nu are decît 6.700 locuri şi tot schimbă programul în fiecare săptămînă. Dar eu, care joc pentru 80.000 spectatori cum o să fiu mereu acelaşi? Odată sînt pe ecran lat, odată pe îngust, cum se aimerește.

Aşa că, dragi suporteri, care mă priviţi supăraţi, faceţi-vă autocritica şi veniţi miine la stadion. De data asta ne-am pregătit serios. Puteţi să ne jucaţi şi solo la Pronosport, că de acum încolo avem şanse mari, cu forma în care sîntem. Dar dacă învingem miine, nu mai garantez pentru săptămîna viitoare. Pentru că, în caz de victorie, vrem să facem o cotitură : n-o mai sărbătorim cu Muscat, ci cu Feteasca.

Al vostru,
Ionică Preferatu !
p. conf. Fred FIREA

Suporterul care nu mai suportă!

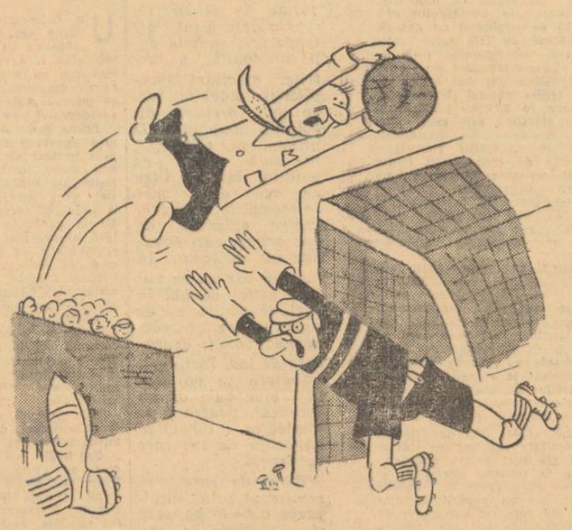

— Ajunge cu atîtea goluri !..

Desen de H. NICOLAIDE

• Varietăţi • Varietăţi • Varietăţi

Soluţie originală

Ce trebuie să facă un sportiv atunci cînd la competiţiile la care ia parte, nu înregistrează succese ? Fireşte, să se antreneze, să se antreneze neîncetat. Săritorul american D. Faust, care la Jocurile Olimpice de la Roma a înregistrat rezultate sub posibilităţile sale a reacţionat într-un mod original la acest insucces Ce credeţi că a făcut ? S-a călugărit ! Poate că acolo va găsi consolare. Este greu de presupus însă că va reuşi să sară acolo ştacheta ridicată la înălţimea care nu i-a fost accesibilă înainte.

O manevră tactică

Un meci dintre două echipe italiene de fotbal a avut o desfăşurare foarte curioasă. Mai rămăsese doar un minut pînă la fluierul final şi scorul era de 0-0, cînd un înaintaş a ajuns cu mingea în careul de pedeapsă şi, cu un şut puternic, a trimis mingea intenţionat... în afara terenului de joc. Coechipierii săi au venit fuga şi l-au îmbrăţişat cu căldură.

Un fapt caracteristic

Ştire primită din Africa de Sud, prin intermediul ziarului englez „Daily Mail", relatează următorul fapt caracteristic pentru situaţia nenorocită în care se află sportul în această ţară : *„Sportivii de culoare din regiunea Boland au reuşit să-şi organizeze anul acesta o competiţie pe etape. Înaintea startului, alături de concurenţii negri, a fost văzut şi un ciclist alb. El nu era înscris oficial în cursă, dar din simpatie pentru ceilalţi alergători voia să-i însoţească de-a lungul a cîteva etape şi să se antreneze în acelaşi timp. Themis Theart, acesta era numele său, avea 21 de ani şi era muncitor la o mină din Transvaal. Văzîndu-l acolo, un membru al federaţiei sud-africane* (care bineînţeles îi cuprinde numai pe albi) *l-a sfătuit să renunţe la ideea de a însoţi pe cicliştii negri. Theart a refuzat să facă acest lucru. Atunci reprezentantul federaţiei a chemat trei poliţişti, încercînd să-l intimideze cu arestarea. Ciclistul alb nu s-a speriat însă şi le-a răspuns : Nu aveţi dreptul să mă arestaţi, şoseaua este publică şi fiecare e liber să se plimbe"*. Theart a însoţit cursa pînă aproape de sfîrşitul ei Gestul său fiind considerat ca o sfidare şi o îndrăzneală nemaipomenită, federaţia albilor l-a suspendat din viaţa sportivă. A ceastă nouă măsură draconică a rasiştilor sud-africani nu face decît să-i demaşte şi mai mult în faţa opiniei sportive internaţionale.

Spectatorii indignaţi au cerut lămuriri antrenorului. Acesta s-a eschivat de la răspuns şi adevărul s-a aflat abia seara.

— Dacă am fi cîştigat întîlnirea — a spus antrenorul, — urma să plecăm să jucăm într-un oraş unde am mai fost şi altă dată. Cu rezultatul de meci nul, ne situăm pe locul II şi urmează să plecăm în Africa cu vaporul. Iar băieţii n-au mers încă niciodată cu vaporul.

O momeală sportivă

Iată un exemplu care dovedeşte că sportul oferă în unele ţări prilej de speculă, chiar şi celor care nu au vreo legătură cu sportul. În capitala S.U.A., nişte oameni de afaceri au deschis un restaurant în care întregul personal este alcătuit din oameni care seamănă foarte bine cu foşti campioni sau chiar cu actuali campioni, sau cu vedete sportive. Directorul restaurantului seamănă ca două picături de apă cu boxerul profesionist Jack Dempsey, la garderobă hainele le primeşte şi le eliberează un bărbat despre care a-i jura că este renumitul sprinter Jessy Owens. În hol „lucrează" văxuitorul de ghete, un autentic „alter-ego" al boxerului Floyd Patterson. Restaurantul este întotdeauna arhiplin şi este uşor de înţeles de ce : marilor afacerişti le face plăcere să vadă la picioarele lor somităţile sportive. Chiar dacă aceste somităţi sînt false.

Scrisoare către Adenauer

Pe adresa cancelarului vest german, Adenauer, a sosit nu de mult o scrisoare trimisă de George Benedix, unul din conducătorii fostei Organizaţii pentru gimnastică, muncă şi sport care a activat în Germania înaintea instaurării regimului hitlerist. Benedix protestează cu hotărîre împotriva politicii de reînarmare a Germaniei occidentale arătîndu-se îndeosebi îngrijorat asupra urmărilor acestei politici pentru soarta copiilor şi sportivilor ţării.

„Trebuie spus odată pentru totdeauna — se arată în scrisoare — că sînt împotriva reînarmării R. F. Germane şi, prin aceasta, împotriva reînvierii fostului Wehrmacht german. Astăzi ne putem da seama pe deplin de ce au fost în stare hitleriştii şi armata lor. Credeţi d-le cancelar că este bine ca în loc să construiţi şcoli pentru copiii noştri, în loc de terenuri unde tineretul să poată face sport, Bundeswehrul să fie înzestrat cu arme atomice şi omenirea să fie atrasă într-un război atomic ? Sînt foarte îngrijorat deoarece întreaga mea viaţă mi-am consacrat-o dezvoltării sportului în rîndul tineretului, pentru că am învăţat să iubesc copiii".

Manager al... soţului

Femei-fotbalişti sau femei-arbitri nu mai constituie o noutate. Iată că acum unele femei în occident şi-au descoperit o nouă „vocaţie" — aceea de manageri în boxul profesionist.

Începutul a fost făcut de sud-africana Babette Giocondi, fostă participantă la cursele de automobile, care a cerut şi a reuşit să fie înscrisă în registrele Federaţiei de specialitate din Republica Africa de Sud în calitate de... organizatoare de meciuri de box.

Numai şapte zile au trecut după ce presa sud-africană a anunţat această ştire şi iată că acum, o altă femeie, Diane Holt, tot din Africa de Sud, a cerut Federaţiei să i se acorde licenţa de... manager al soţului ei, campionul sud-african de box Mike Holt. În cazul Dianei Holt ziarele consideră că ea a îmbrăţişat această „meserie" nu din dragoste pentru sportul cu mănuşi cît din dorinţa de „a fi la curent" cu toate afacerile şi încasările pe care le face soţul ei.

Un om cu „sînge rece"

La Leningrad, în timpul unui antrenament de lansări cu parașuta de la altitudine medie. Ivan Cehonin a constatat, nu fără surprindere că un alt parașutist care sărise din avion imediat după el s-a agăţat în suspantele parașutei sale. Defectîndu-se, cele două parașute au început să se „închidă" şi oamenii căzeau vertiginos spre pămînt. Situaţia era disperată. Dar Cehonin nu şi-a pierdut cumpătul. Dînd dovadă de un extraordinar sînge rece, el l-a cuprins în braţe pe celălalt parașutist şi, în această poziţie incomodă, a izbutit să deschidă parașuta de rezervă. Sub cupola parașutei salvatoare. Cehonin şi tovarăşul său au aterizat cu bine pe pămînt.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

Redacţia şi administraţia, Piaţa Scînteii, tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10. interior 14.00.

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

PĂRINȚI ȘI COPII

FIECARE, CÎTE CEVA

Azi am lucrat mult la birou. Încheiam bilanțul de sfîrșit de trimestru. Sînt mai obosită ca deobicei, dar mulțumită. Drumul meu trece prin piață și o să mă opresc să iau cîte ceva pentru acasă. De, e o problemă să îngrijești trei vlăjgani sănătoși: bărbatul meu și doi băieți, unul de 23 și celălalt de 21 de ani.

De fapt am în frigider carne pentru grătar, dar vreau să dau și niște legume proaspete, ca să crească flăcăii și mai mari — dacă se mai poate. Iulian are 1,85 m și cel mai mic 1,90 m.

Acasă, fiul meu cel mic mă întîmpină cu nerăbdare:

— Sărut mîna mamă, unde ai întîrziat atîta, mor de foame...

— Tata n-a venit? — întreb eu.

— Nu încă. Cînd mîncăm?

— Peste un ceas. Masa nu e gata. Ieri după masă am avut treabă și n-am pregătit nimic pentru azi.

— Uff...

Fiul meu se așează și nici prin cap nu-i trece să mă ajute să-mi duc sacoșele la bucătărie. Adevărul e că prea atent n-a fost el niciodată, dar azi acest lucru mă irită în mod deosebit.

Peste cîteva clipe sosește și Iulian, flămînd și zgomotos. Îl aud din bucătărie cum povestește ceva despre o ceartă din tramvai. Sînt foarte atentă. Nu mă grăbesc de loc cu gătitul. Conopida — fierbe ea și singură.

— Auzi, spune Iulian rîzînd, vrea să stea jos, că-i obosită; de ce nu-și ia un taxi; ce, noi nu sîntem obosiți? Se face atîta caz de faptul că și femeile muncesc; pentru asta s-au dat drepturi egale.

Mă stăpînesc și întreb caimă:

— Și tu n-ai oferit locul tău?

Iulian îmi răspunde în doi peri:

— N-a fost cazul! Nu mîncăm, mamă?

— Tata n-a venit încă și.., nu cred să mîncăm astăzi!

Băieții mei mă privesc uluiți:

— Cum asta, mamă?

În această clipă sosește soțul meu. E un bărbat voinic la 55 de ani, — cel puțin așa mi se pare mie.

— Ce-i cu voi?

Băieții într-o suflare:

— Azi nu mîncăm, tată. Dar n-am aflat încă de ce.

— Pentru că avem drepturi egale, duceți-vă la bucătărie și terminați voi gătitul mîncării, îi lămuresc eu.

— Stai dragă, ce te-a apucat, întreabă bărbatul meu.

— Nimic. M-am săturat de mojiciile lor. Pot să fiu doctor, strungar, funcționar, dar dreptul pe care mi-l acordați voi, e să fiu acasă femeie la toate. Fiul cel mic nu s-a deranjat nici ca să ducă sacoșele din antreu pînă la bucătărie. Cerea mîncare, atît. Cînd voi vă așezați să jucați șah după cină — eu spăl vasele; cînd voi vă fumați în tihnă ultima țigară — eu fac paturile. Nu se mai poate așa. Faceți-vă mîncare singuri dacă vi-e foame. Mie nu mi-e.

— Dragă, se bîlbîie bărbatul meu, te-au supărat băieții. Dar vina e a noastră. I-am răsfățat... Și tu ești obosită. Aproape că nu te recunosc. — Ce să mă recunoști, am crescut doi vlăjgani ca să-i slugăresc. De azi încolo, o să faceți și voi ceva; să cărați acasă toate cele necesare gospodăriei.

Iulian șoptește fratelui său:

— Hai să punem masa, mama are dreptate, parcă am fi niște paraziți... Mamă, vrem să ne ierți, nu ne-am gîndit pînă acum... Și îmi surîde.

Parcă poți să le reziști?

— Haideți la masă că se răcește mîncarea...!

Nadia LOVINESCU

PARDESIE

Au trecut zilele călduroase cînd puteai ieși în oraș numai cu o jachetă ușoară de lînă. Pentru acest anotimp, vă recomandăm cîteva modele de pardesie (de la stînga la dreapta):

— Dintr-o stofă uni groasă, sau cu desen din țesătură, acest model se remarcă prin garnitura de tighele. Linia tighelelor care taie pardesiul la mijloc este foarte modernă în acest sezon și o vom întîlni mai des.

— Mereu moderne sînt stofele cu desen. Modelul de față, un fantezi, are croiala raglan cu tăietura prelungită pe piept, terminată într-o cută. Foarte mult se poartă, atît la rochii cît și la haine, decolteul în gît. În completare la acest model, un fular de mătase uni viu colorat. Beretul întregește această ținută tinerească.

— Cu un complet ești totdeauna foarte bine îmbrăcat. Mantoul cu linia puțin evazată, este căptușit cu o stofă pepit ceva mai subțire, din care vom face și rochia din două piese. Pentru o mai perfectă îmbinare a materialelor, una din culorile pepitului trebuie să fie culoarea hainei.

— O linie nouă la haine este cea ușor cambrată în talie și evazată spre tiv. La acest model se potrivesc stofele netede gen postav. Foarte bine completează acest model un guleraș din astrahan.

— Un pardesiu din stofă cu desen „Prince de Galles", stofă atît de mult apreciată de dv. Haina fără guler, cu linia evazată, are în părți șlițuri. Această stofă, prin desenul ei, nu are nevoie de tăieturi și complicații ci din contra, cu cît modelul va fi mai simplu dar bine executat, cu atît va fi mai frumos.

La un pardesiu din stofă uni putem purta un fular din stofă subțire în dungi sau imprimată în culori asortate la pardesiu. Pălăria, poșeta și pantofii, atît ca linie cît și în colorit, trebuie să fie bine armonizate cu haina. De exemplu: la un pardesiu olive închis merge foarte bine o pălărie de fetru galben citron, poșeta, mănușile și pantofii un maron prăfuit, iar fularul, un imprime în care să întîlnim și culorile mai sus amintite.

Nu este suficient însă să ne facem o haină frumoasă, dacă nu dăm destulă importanță aspectului în ansamblu. La un mantou sport vom pune întotdeauna accesorii care să sublinieze aspectul sportiv, la fel și pentru celelalte ținute de după amiază și seara. Nu trebuie să uităm că secretul unei femei bine îmbrăcate constă în mare parte în asortarea accesoriilor.

Desene de Raia SOLOMONICA

DISCUȚII

UNDE A GREȘIT VIORICA?

(Păreri ale cititorilor)

În revista noastră a apărut în urmă cu două săptămîni o scrisoare cu titlul „Unde a greșit Viorica?", în care o cititoare ne cerea sfatul în rezolvarea unor importante probleme de viață. Socotind interesante și în același timp instructive problemele ce se ridicau în scrisoarea respectivă, redacția a apreciat că este bine să fie creată o discuție largă în jurul acestora. Drept urmare, au început să ne sosească multe scrisori din partea celor ce urmăresc revista noastră. Părerile unora din rîndul celor ce ne-au scris le publicăm în cele ce urmează, urmînd ca acest lucru să-l facem și în numerele viitoare ale revistei. Noi nu comentăm părerile respective; ne rezervăm dreptul ca la sfîrșitul discuției să tragem concluziile cuvenite.

NELU TEODORESCU — *Ploiești:* „Am citit scrisoarea apărută în „Magazin" și semnată Viorica. Scrisă într-un stil frumos ne simțim tentați la citirea scrisorii să nu o condamnăm pe Viorica. Hotărît lucru, nu poți s-o condamni pe Viorica numai pentru motivul că și-a format o prietenă în soția unui prieten al soțului. Nefiresc și ciudat apare comportarea și gîndirea Vioricăi față de „fostul coleg de muncă și prieten al soțului".

„Am ajuns să trăiesc sentimente deosebite pentru el... mi-am mărit atențiile față de soția lui". De ce toate acestea, Viorica?

Din primul rînd al scrisorii tale ne faci cunoscut că ești căsătorită de 5 ani. Se pare că te înțelegi perfect cu soțul (nu ai nici un cuvînt de nemulțumire împotriva lui). Atunci, de ce-ți creezi complicații?

Bucuria de a trăi și munci pentru băiețașul și fetița voastră îți mai dă timpul de a te gîndi la prietenul soțului tău? Apreciez mărturisirea făcută în ceea ce privește atitudinea ta față de soția lui: „parcă mă sfiam s-o mai privesc în ochi, parcă mă simțeam vinovată față de ea", mărturisire prin care singură te învinovățești, după cum nu găsesc cuvinte cum să te învinovățesc pentru atitudinea ta împăciuitoare față de prietenul soțului tău căruia i-ai permis să-ți facă aceea pseudodeclarație de dragoste...

La întrebarea ta „Ce să fac? Mă gîndesc mult la el", răspunsul nu e decît unul singur: nu te mai gîndi de loc la el. Alungă aceste gînduri ca pe un vis urît. Nu-i mai oferi de loc posibilitatea de „a-i place mult prezența ta", aceasta chiar cu riscul de a rupe definitiv relațiile de prietenie cu acest „prieten al soțului"...

E păcat de dragul unei rătăciri de moment să strici căldura și dragostea de care te bucuri din partea soțului și copiilor tăi.

ICA — *Sibiu:* „Cred că Viorica a greșit din momentul în care și-a dat seama că începe să țină la acest om; ar fi trebuit să evite întîlnirile cu el, chiar dacă ar fi continuat să meargă la prietena ei; aceasta ar fi trebuit să o facă în orele în care el nu era acasă.

Continuînd întîlnirile chiar sub privirile soției, prietenia lor a evoluat mai departe așa cum e firesc să se întîmple atunci cînd ești îndrăgostit.

Faptul că regretă că nu s-a întîlnit cu el în alt oraș e cu atît mai grav și eu o condamn pentru acest lucru. Întîlnindu-se într-un oraș unde erau numai ei singuri ajungeau mult prea departe și poate n-ar mai fi putut da înapoi nici unul din ei.

Deocamdată ei nu se gîndesc decît la ei, la fericirea lor, dar nu se gîndesc la cei din jurul lor.

Viorica nu și-a pus întrebarea ce se va alege cu familia ei, cu cei doi copii, cu soțul, care sînt sigură că o iubește și ce se va alege cu familia lui, cum va primi această femeie care e bolnavă și lovitura aceasta sufletească care e mult mai puternică"

MARINA — *Petroșani:* Constat că pe el l-ai înțeles greșit, pe tine însă nu. Apreciez sinceritatea cu care ți-ai exprimat gîndurile. Sfatul meu este următorul: trebuie să-ți stăpînești sentimentele și să renunți la această prietenie. Nu uita că tu ai un soț și doi copii iar el la fel, are soție și copil.

NINA și DOMNIȚA — *București:* „Viorica, lasă viața să-și desfășoare firul normal, așa cum a început. Rațiunea să triumfe asupra sentimentelor. Fii credincioasă celui ce ți-a acordat primul încrederea.

E greu să-ți înăbuși sentimentele care izvorăsc din toată ființa ta, dar gîndește-te în primul rînd la copii, care urmăresc cu ochi curioși fiecare mișcare, fiecare atitudine a părinților lor. Ce vor fi ei în viață, cînd vor avea ca linie conducătoare, pilda mamei? Gîndește-te la femeia, soția lui, singura ta prietenă, pe care după cum spui n-ai putea-o privi în ochi fără să roșești și în sfîrșit gîndește-te la „el" care va vedea mai tîrziu în tine (dacă vă veți găsi fericirea unindu-vă destinele) o femeie care ar putea să-l părăsească în favoarea altuia, așa cum făcuse cu primul soț. Toate acestea pentru a nu te lăsa condusă de sentimente în acțiunile viitoare."

I. RÎPEANU — *Cluj:* „Vă dați amîndoi seama că ați mers prea departe și ați lăsat frîu liber sentimentelor. Acesta este totuși un progres. Vă întrebați ce să faceți, că vă gîndiți mult la el și că îi vorbiți soțului despre calitățile lui.

Eu vă sfătuiesc să vă restabiliți sentimentele și echilibrul moral și să continuați legăturile familiare ca și pînă la ivirea acestui dezechilibru. Prin ținuta dv. morală să manifestați sentimente de adevărată prietenie, să nu-i dați ocazie prietenului dv. să vă propună întîlniri în alt oraș și nici dv. să nu vă mai gîndiți la asemenea lucruri.

Dacă vă plac calitățile și comportarea lui ca om, respectați-le și nu căutați să alunecați pe panta imoralității avînd în vedere că sînteți căsătorită și mamă".

Întreținerea obiectelor din lînă

SPĂLATUL — Puloverele se vor spăla cu apă călduță (maximum la 40° C). Pentru aceasta veți putea întrebuința produsele speciale ce se găsesc în comerț: Alba-lux, Alba-super sau fulgi de săpun. Este bine să știți că trebuie folosit puțin praf Alba, excesul putînd duce la îmbîcsirea puloverelor. Nu va trebui să frecați niciodată puloverul, ci numai să-l agitați bine în apă cu săpun. După aceea îl clătiți cu atenție, în mai multe ape, care trebuie să aibă neapărat aceeași temperatură ca și apa în care l-ați spălat.

USCAREA — Nu trebuie să stoarceți niciodată puloverul, deoarece puteți rupe firele. Puloverul va trebui rulat într-un prosop apoi, după ce îl întindeți, îl veți pune la uscat într-o încăpere cu temperatură constantă, în niciun caz în apropierea unei surse de căldură.

CURĂȚIREA USCATĂ A PULOVERELOR se întrebuințează mai ales la nuanțele albe, puțin murdărite, care prin prea mult spălat se îngălbenesc. Se întinde făină albă pe un șervet curat, apoi se rulează puloverul cu el și se freacă cu putere. Se repetă operația de cîteva ori, pînă ce făina rămîne albă. Se scutură puloverul și se perie cu atenție, folosind pentru aceasta o perie foarte moale.

În cazul cînd puloverele s-au îmbîcsit, pentru a le face să revină la aspectul inițial putem proceda astfel:

Dacă puloverul este tare murdar va trebui să-l lăsăm să stea o jumătate de oră în soluția următoare: 10 litri apă călduță la care adăugăm 3 linguri de sodă calcinată și o lingură de esență de terepentină. După aceea îl vom clăti bine, îl vom întinde pe o planșetă, iar cu ajutorul unui burete-îmbibat într-o infuzie din frunze de iederă — îl vom tampona peste tot. Infuzia se prepară astfel: Într-un litru de apă se pun la fiert 40 de frunze care se lasă la macerat 2 ore, după care se strecoară.

PENTRU SEZONUL DE IARNĂ

Creatorii de la fabrica de blănuri „1 Mai" din Oradea, au căutat să îmbogățească colecția fabricii cu o serie de noi modele de confecții. Pentru copii bunăoară ei au realizat din blănuri în combinații de culori (roșu, albastru, gris etc.), hăinuțe nu numai călduroase, dar și aspectuoase. La baza tehnologiei de fabricație a acestor produse, tehnicienii fabricii au folosit coloranți mai rezistenți, astfel încît neplăcerile cauzate de eventualele decolorări ale blănurilor să fie evitate. Haina din material textil, în culori pastel; prevăzută cu căptușeală și guler din blană la nuanța materialului este o îmbrăcăminte frumoasă și binevenită pentru fetele de 16—17 ani. Tot pentru fetele mai mari cît și pentru băieții de aceeași vîrstă fabrica va produce două noi modele de haine din material textil încheiate la două rînduri și având misade demontabile.

Plăcute surprize au rezervat creatorii fabricii și femeilor. Din material textil căptușit cu blană la culoare, ei au conceput un model de scurtă cu o linie modernă, elegantă. Atît la mîneci cît și în partea din față scurta este decorată cu o bordură din blană. Pentru prima oară, la confecția acestui articol vestimentar s-a folosit blana și la căptușirea mînecilor.

Scurta, de asemenea, din material textil cu căptușeală și guler demontabil, cu o linie de croială modernă, este un nou articol pe care bărbații îl vor găsi în magazine sub marca acestei fabrici în sezonul ce se apropie.

BLĂNURI ARTIFICIALE

Nu este mult de cînd în vitrinele magazinelor de specialitate am admirat primele produse „urson", blănuri moi și călduroase în diferite nuanțe realizate din fire și fibre sintetice produse de industria chimică din țara noastră.

Odată puse în vînzare, produsele acestea s-au dovedit foarte solicitate de către cumpărătoare. De aceea, în scurt timp au fost oferite acestora și alte surprize. Bunăoară, alături de urson care este produs acum în 14 culori și nuanțe, au apărut noi sortimente de blănuri din fibre artificiale. Unul dintre cele mai noi produse aparținînd întreprinderii „Tesătoriile Reunite" este imitația de leopard, blană frumoasă și elegantă, mult întrebuințată în confecționarea mantourilor și jachetelor pentru sezonul rece. Tot aici a început producția pe scară industrială a astrahanului artificial din fire relon. În realizarea utilajelor necesare și punerea la punct a proceselor tehnologice de țesere și finisare a noilor blănuri imitînd astrahanul, specialiștii Institutului de cercetări textile în colaborare cu întreprinderea „Tesătoriile Reunite" din Capitală, au folosit documentație și proiecte primite din U.R.S.S.

Pînă în prezent, în cadrul acestei fabrici s-au produs 120.000 metri urson, 8.000 metri imitație de leopard și 5.000 metri imitație de astrahan.

În decursul anului viitor, va începe producția unui alt sortiment de calitate superioară. Este vorba de blănurile din fibre relon contractate care vor avea unele proprietăți mult mai apropiate ca înfățișare, de blănurile naturale.

Alegerea frigiderului

În magazinele comerțului de stat sînt puse în vînzare diferite tipuri de frigidere cu compresor și frigidere cu absorbție. Pentru a-și putea alege mai ușor un frigider, mulți cititori și-au exprimat dorința să le arătăm care sînt criteriile care stau la baza unei astfel de alegeri. Prin articolul de față îndeplinim dorința lor.

FRIGIDERUL CU COMPRESOR are o capacitate mare a camerei de răcire în comparație cu dimensiunile exterioare ale frigiderului precum și față de frigiderul cu absorbție; se obține un frig mai mare în interiorul frigiderului (—2° — +6° C); compartimentul de congelare are dimensiuni mai mari; intrarea în regim normal de funcționare se face în 2 ore; consumul de energie electrică este mai mic. În schimb, frigiderul cu compresor are costul de achiziție ridicat, o durată scurtă de funcționare (piese în mișcare), nu este silențios; nu funcționează la rețeaua electrică care are o cădere de tensiune mai mare de 10% sau alimentarea este discontinuă sau necorespunzătoare iar costul unei eventuale reparații este ridicat.

FRIGIDERUL CU ABSORBȚIE are un preț de achiziție mai scăzut în comparație cu frigiderul cu compresor; este silențios; funcționează și la rețeaua electrică la care căderea de tensiune este mai mare de 10%; are o durată lungă de funcționare (piesele nu sînt în mișcare). Poate fi utilizat la rețeaua electrică sau la butelia de aragaz; de asemenea poate fi folosit și în locurile unde lipsesc ambele rețele.

În schimb acest tip de frigider are o capacitate maximă de răcire limitată la 130 litri pentru frigiderele adaptate la rețeaua electrică și 165 litri la cel adaptat la butelia de aragaz; are un gabarit exterior mărit față de cele cu compresor de același capacitate; nu are cameră de congelare, camera de congelare se limitează la 2 compartimente unde intră cele 2 tăvițe pentru gheață; nu este indicat pentru regiuni unde temperatura la umbră depășește 35° C.

Stelian BUCUR

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Chifteluțe de cartofi; limbă cu măsline; compot de caise.

— Sfeclă cu lămîie; chiftele marinate; colțunași cu măgiun.

— Borș de carne; gulaș unguresc; fructe.

— Salată orientală; mîncare de prune cu carne; budincă de orez.

— Supă de carne cu fidea; rasol cu sos de lămîie-cartofi; compot de vișine.

— Sote de morcovi cu crochete de griș; ardei umpluți cu orez; fructe.

— Marinată de pește; mușchi cu sos de smîntînă; budincă de lămîie.

LĂMÎIA

Dintre toate fructele lămîia iese în evidență prin folosirea ei multilaterală. Ea este întrebuințată și crudă și preparată. Sînt nenumărate, sosurile, cremele și prăjiturile pe care le putem pregăti cu ea. Alăturat vă dăm unele din ele:

SFECLĂ CU LĂMÎIE
(aperitiv)

CANTITAȚI: o cană de apă, o jumătate cană de zeamă de lămîie, o linguriță de sare, 2 linguri de zahăr, o frunză de dafin, o sfeclă mijlocie fiartă. Se pune la fiert apa împreună cu zahărul, lămîia și sarea. După ce a dat cîteva clocote o luăm de pe foc și băgăm în acest amestec sfecla fiartă și tăiată felii subțiri. O acoperim de îndată și o lăsăm așa pînă se răcește. Cînd o servim la masă, drept aperitiv, o garnisim cu rondele de ouă tari și puțin pătrunjel tocat mărunt.

PRĂJITURĂ DE LĂMÎIE

Frecăm 250 g. zahăr cu 5 gălbenușuri și cu o coaje rasă de la o lămîie. Apoi amestecăm totul cu 300 g. făină, 90 g. nuci sau migdale tăiate subțiri plus albușurile bătute spumă, de la cele 5 ouă. Cînd coca este bine frămîntată se așează cu linguriță în tavă la distanță între ele, în mici grămăjoare. Tava trebuie să fie unsă. Se coace la un foc potrivit.

MAGAZIN medical

Un prețios factor ajutător în tratamentul bolilor

MASAJUL

În antichitate, asirienii și în special romanii aveau mare considerație pentru aplicarea diverselor forme de masaj în tratamentul bolilor.

În secolul al XIX-lea tratamentul prin masaj se dezvoltă tot mai mult și este pus pe baze științifice.

La noi în țară, profesorul Marius Sturza a fost cel care a raționalizat metodologia tratamentelor balneofizioterapice, în care sînt incluse și numeroase manevre de masaj.

Astăzi, masajul, sub diferitele lui aspecte, se practică curent ca factor asociat în tratamentul diverselor forme de boală în toate stațiunile balneoclimaterice de interes general și în multe secții de fizioterapie din afara stațiunilor de cură.

Prin masaj înțelegem o serie de aplicații, manuale sau prin diverse aparate, care se exercită sistematic asupra corpului, în scopul de a activa circulația sîngelui în unele regiuni bolnave, de a stimula impulsurile nervoase în organul afectat și de a normaliza starea funcțională a scoarței cerebrale.

Masajul aplicat pe diferite grupe de mușchi de către mîinile maseurului este procedeul cel mai des utilizat. În multe cazuri, masajul se asociază cu mișcări pasive executate concomitent de către maseur sau de mișcări active efectuate de către bolnav.

Indicațiile masajului sînt multiple. Ca tratament asociat pe lîngă tratamentul de bază cauzal dă rezultate bune în dureri musculare, artrite și periartrite cronice, artroze, nevrite. Ca urmare a asocierii masajului, multe articulații anchilozate își pot recăpăta mișcările normale. În atrofii musculare, pareze și paralizii, masajul uscat sau sub apă redă deseori musculaturii funcționalitatea normală.

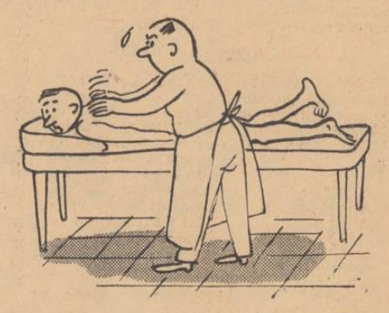

În obezitate, masajul influențează diminuarea depozitelor de grăsime și concomitent scăderea în greutate.

Pentru cei surmenați, masajele generale îndepărtează oboseala, ameliorează starea psihică, redă vioiciunea și restabilește somnul în caz de insomnie.

În unele crize de migrenă, un masaj bine executat în regiunile tîmplelor, frunții și cefei dă deseori rezultate mai prompte decît multe antinevralgice.

În general, după un masaj corect aplicat, suferindul simte o senzație plăcută în tot corpul și în special în regiunea masată, mișcările devin mai ușoare, unele dureri se calmează.

Efectele bune ale masajului depind nu numai de manevrele corecte ale celui care masează, ci în aceeași măsură de stadiul bolii în care se aplică masajul. De aceea indicațiile pentru masaj trebuie făcute numai de către medicul fizioterapeut al policlinicii respective, cînd această procedură se aplică în afara stațiunilor balneoclimaterice, sau de medicul balneolog în stațiunile de cură.

Dr. I. LEGIC

Balneologie la domiciliu

În afară de băile hidrominerale naturale efectuate în stațiunile balneoclimaterice, există și posibilitatea preparării unor băi artificiale medicinale, la domiciliu. Prepararea acestor băi este destul de simplă și dacă eficacitatea unora din ele nu este întru totul egală cu tratamentul balnear efectuat în stațiunile de cură, totuși în numeroase cazuri rezultatele obținute prin astfel de băi sînt destul de mulțumitoare.

Se pot prepara la domiciliu băi cu substanțe chimice cum sînt băile de sulf, iod, sare și alte ingrediente, precum și băi cu plante medicinale, băi de brad, castan, stejar, mușchi etc.

Băile de sulf, indicate în unele tulburări de circulație ca formele ușoare de hipertensiune arterială, endarterite etc. sau în diverse afecțiuni ale aparatului locomotor cum sînt spondilozele, artritele cronice, calusuri dureroase după fracturi, artroze, precum și în diferite boli de piele ca psoriazis, eczeme cronice etc., se prepară adăugîndu-se apei într-o cadă obișnuită, 100 gr. de sulfură de calciu.

Băile de iod, care sînt utilizate pentru tratarea diverselor forme de reumatism cronic deformant, osteoporoză, sechele după peritonită, poliartrite, afecțiuni ganglionare (adenite) etc. se pot prepara dizolvînd mai întîi 75 grame de soluție 1 la sută iodură de potasiu, într-un litru de apă, după care se toarnă totul în cantitatea obișnuită de apă a unei căzi emailate sau de lemn. În nici un caz nu se vor face astfel de băi în căzi de zinc sau de cupru neemailate, căci acestea vor fi degradate de iod. În timpul îmbăierii se va acoperi bine baia cu un cearceaf, pentru a se împiedica inhalarea vaporilor de iod care se degajă.

Băile de sare se realizează prin dizolvarea a 8—10 kg. sare de bucătărie în apa unui cazan de rufe, după care se amestecă diluația obișnuită cu apa din baie. Băile de sare dau bune rezultate în bolile de femei, diverse forme de reumatism și nevrite. În locul sării obișnuite, dacă se utilizează sarea de Bazna, efectele băilor sînt și mai bune.

Băile cu extract de brad se pot utiliza pentru calmarea durerilor musculare. Se prepară fie fierbînd timp de o oră circa 15 kg. de crenguțe de brad într-un cazan cu 50 litri apă și apoi turnînd fiertura rezultată în apa din cadă, fie punînd în apa băii esență de brad gata preparată, care se găsește în comerț.

Băile cu coajă de stejar, indicate în unele forme de eczemă cronică și urticarie, se prepară prin dizolvarea prealabilă a 50 grame de acid tonic într-un pahar cu apă caldă, care se adaugă apoi în apa din cadă.

Băile de mușchi dau rezultate bune prin efectele lor revulsive în sciatică, nevrite, artrite și dureri musculare. Se prepară punînd un săculeț de pînză cu 250 grame făină de mușchi în apa unei băi.

Băile cu amidon au efecte calmante în diverse stări de mîncărimi, urticarie și în special în pruritul vulvar. Pentru o baie generală sînt suficiente 2 kg. amidon, care se vor dizolva în prealabil în 5 litri de apă caldă.

Aceleași efecte calmante se pot obține și cu băile de tărîțe de grîu, care se prepară fierbînd 1 kg. tărîțe de grîu într-un săculeț de pînză, timp de jumătate oră și apoi deșertînd în apa din cadă atît conținutul săculețului cît și apa în care acesta a fiert.

Băile cu flori de fin sau cu flori de mușețel se prepară opărind într-o oală 500 grame de scuturătură de fin bine uscat sau 400 grame flori de mușețel uscate. (1 kg. de flori dacă sînt proaspete). După strecurarea printr-o pînză deasă se toarnă infuzia în apa din cadă. Astfel de băi au efecte calmante asupra sistemului nervos.

Băile medicinale se fac, în general, în număr de 15—20 pentru o cură. Temperatura băii variază după gradul de toleranță al fiecărui individ. Este bine să se înceapă cu o baie de 36 grade și apoi la băile următoare să se urce treptat temperatura pînă la 38 grade. Durata băilor va fi progresivă, începînd de la 10 minute și ajungînd pînă la 20—25 minute.

Pentru eficiența cît mai mare a unor asemenea tratamente este util a se cere în prealabil și sfatul medicului.

Dr. L. I.

Primul ajutor în caz de fracturi

Un constructor neatent cade de la înălțime; un drug sau butoi se rostogolește și lovește un cetățean; un copil se împiedică în fugă și cade... toți simt o durere sfîșietoare la o încheietură sau os, încearcă să miște locul dureros dar nu mai pot din cauza durerilor care se măresc cu încercarea de a se mișca... este foarte probabil că un os s-a rupt, că accidentatul are o fractură.

Prima grijă a celor din jurul accidentatului este să nu-i agraveze starea și să nu-l lase să și-o agraveze prin gesturi și mișcări nelalocul lor. Mai clar! Cele mai multe fracturi sînt necomplicate, adică marginile rupte ale osului rămîn cap la cap: fractură închisă. Dar dacă accidentatul încearcă să se miște sau noi îi „ajutăm" greșit atunci se poate ca un capăt ascuțit al osului fracturat să taie mușchi, pielea și să iasă afară. De aci trei reguli elementare față de un accidentat: să nu-l ridicăm ci să-l lăsăm culcat, comod, să nu-l punem să se miște și să-i imobilizăm (fixăm) fractura pentru ca să poată fi transportat la spital fără primejdia de a se transforma fractura simplă într-una complicată.

Imobilizarea unei fracturi se improvizează din 2 scîndurele, bastoane, umbrele sau ceva asemănător care ne stă la îndemînă; ele se pun de o parte și de alta a osului fracturat (în așa fel încît să depășească și încheieturile vecine) și se fixează cu 3-4 legături improvizate din batiste, eșarfe, fulare, șervete, curea etc.

Cu grijă și atenție, fără să căutăm să îndreptăm locul strîmbat de fractură, facem această fixare cu mișcări hotărîte, dar blînde, cu răbdare, fără grabă.

De multe ori, în cazul fracturilor oaselor unui picior, nu avem la îndemînă bastoane sau vergele de lemn sau metal atît de lungi încît să ajungă de la talpă și pînă la șold. În astfel de cazuri fixarea piciorului fracturat se face înlăsurîndu-l chiar de piciorul sănătos, cu legături lungi și mari, fulare, frînghie groasă, brîu etc.

Fracturatul, după ce i-a fost fixată provizoriu fractura, este ridicat de 2-3 oameni întîi ținîndu-l pe el în picioare, ca un butuc, și așezat pe o targă — improvizată și ea eventual — și transportat la postul medico-sanitar cel mai apropiat.

Dr. Gh. LINCA

JOCURI DISTRACTIVE

CARE-I NUMĂRUL ?

Luați un număr format din patru cifre diferite, înmulțiți-l cu un număr impar format dintr-o singură cifră, din produsul rezultat se scad ultimele două cifre ale numărului inițial. După aceea la diferența rezultată se adună primele două cifre ale numărului inițial, iar din suma rezultată se scade un număr format din trei cifre care este 121. Diferența se împarte la ultimele două cifre ale numărului inițial, citul se simplifică cu 10, îl ridicăm apoi la pătrat iar ca rezultat vom obține numărul inițial întreg.

Întrebarea noastră : care este acel număr inițial ?

DISCURI

Formați din carton 4 discuri de mărimi descrescinde (și care se pot învirti) așa cum vă arată desenul alăturat. Pe fiecare din discuri sînt trecute diferite cifre între 1 și 16. Vă invităm să învirtiți discurile în așa fel încît la un moment dat fiecare rază să dea total 34.

SERII 1—7

Pe o fișie de hîrtie îngustă stă scris pe o parte 1,2,3,4,5,6,7, 1,2,3,4,5, 6,7, 1,2,3,4,5,6,7, etc. etc.

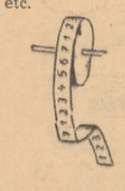

Tăiați șapte serii 1-7 și așezați-le una sub alta în șapte rînduri astfel ca fiecare linie verticală sau orizontală să dea totalul 28. La prima vedere s-ar părea imposibil, pentru că primul rînd vertical ar da 7 (7x1). Dacă însă veți aranja rîndurile într-un anumit fel atunci veți reuși...

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 213

PROBLEMA

Casetele care trebuie hașurate sînt : 1, 5, 8, 10, 13, 18, 21, 25, 28.

SIMPLU...

Foaia se îndoaie la mijloc (a) apoi se îndoaie colțurile astfel ca tăietura să dea colțuri (b), se desface în semicerc (c) și în această situație moneda de 25 de bani va trece (d).

ÎN TREI MIȘCĂRI

Schema soluției : I : *mutarea I :* șapte chibrituri din prima grămăjoară (de 11) se mută la a doua grămăjoară (de 7) : *mutarea II :* șase chibrituri din grămăjoara a doua (care are acum 14 chibrituri) la grămăjoara a treia (de 6) : *mutarea III :* patru chibrituri din grămăjoara a treia (care are acum 12 chibrituri) la prima grămăjoară. Fiecare grămăjoară are după trei mutări cîte 8 chibrituri.

CUM SE POATE DOVEDI ?

Desenul alăturat arată o jumătate din jocul prezentat. Din ambele desene se poate face un pătrat. Se taie a-a și se așează la a'-a'. Se taie b-b și se așează la b'-b'

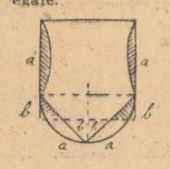

Deci desenele sînt egale.

AL. CLENCIU

RESPONSABILUL : — Doriți condica de reclamații ? Poftiți ! Noi o ținem la vedere...

GH. CHIRIAC

Fără cuvinte.

V. VASILIU

Sînt unii gestionari care, înainte de a vinde păsările, le îndoapă cu mălai pentru a atîrna mai greu la cîntar.

— Puii sînt buni. Dar felul cum servește gestionarul, e o adevărată găinărie...

E. ARNO

— ... poate reușiți cu ușiș să vă cumpărați !

FRED GHENADESCU

DE GUSTIBUS...

— Puteți alege : Valea Prahovei, Delta... după gust.

— După gust ? La Drăgășani și Panciu nu organizați ?...

V. TIMOC

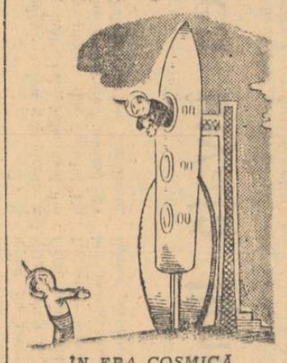

ÎN ERA COSMICĂ

— E ora plecării, ce mai așteptăm ?

— Niște călători întîrziați Trebuie să-i înțelegeți : sînt de la I.A.L. !

CATRENE

MIC DIALOG

— „Îngrijește-te de lemne !.. Nu crezi oare că e cazul ?"

— „Mulțumesc, dar uiți (pesemne) că tot timpul, eu ard... gazul !"

UN VÎNZĂTOR

Vinde struguri razachie, dar cam acri (bag de seamă). Spune unul: — „Cum să fie, cînd el este — așa o... poamă ?"

DOUĂ VÎRSTE

O bunicuță croșetează, privind duios la o fetiță și se trezește că... visează cum se ducea la... grădiniță.

UN BULEVARDIST

— Un „pierde-vară" ! (I-a taxat o oarecare doamnă) E inexact ! S-a constatat Că-i „pierde... toamnă".

Mircea CODRESCU

V. CRIVĂȚ

Corn-er...

T. PALL

Serenadă...sau „concert de prinz"

M. STĂNESCU

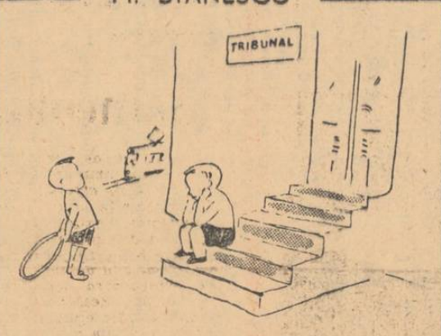

— Ionică, tu cu ce tramvai mergi acasă ?

— Nu știu, cu 5 sau cu 19... Părinții mei sînt în proces de divorț.

S. ALEXANDRESCU

Fără cuvinte

Concursul de dezlegări s-a închis

La 5 noiembrie s-a închis cel de al doilea concurs popular de dezlegări de probleme organizat de revista „MAGAZIN" și dotat cu premii. În ciuda faptului că o parte din problemele concursului au prezentat reale dificultăți dezlegătorilor, aproape 500 de participanți au trimis soluțiile compozițiilor publicate. În curînd va începe trierea plicurilor cu răspunsuri.

Iată acum soluțiile primelor două probleme

PROBLEMA A

S. Lloyd

Premiul I la „Chess Monuthly" 1857

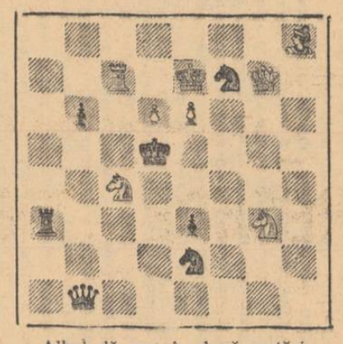

Albul dă mat în două mutări.

SOLUȚIA : 1 Da1 ! ! Zugzwang. La orice mutare a negrului urmează acum mat. 1... D:a1 2. C:b6 mat ; 1... T:a1 2. C:e3 mat ; 1... Db2 2. Dh1 mat ; 1... Ta3 2. Da8 mat , 1... Cf oriunde 2. De5 mat ; 1... Ce oriunde 2. Dd4 mat.

PROBLEMA B

D. Carpenter

Premiul I la 1871 „Chess Journal"

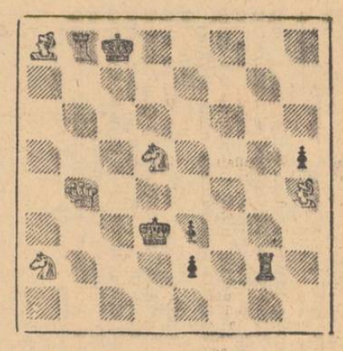

Albul dă mat în două mutări.

SOLUȚIA : 1. Dd6 ! ! În afară de cîmpul de refugiu existent în poziția inițială, regelui negru i se oferă prin această frumoasă soluție încă patru cîmpuri de refugiu ! 1... Rc2 2. C:e3 mat ; 1 Rd4 2. Cb6 mat ; 1... Rc4 2. C:e3 mat ; 1..Re4 2. Ce7 mat ; 1... c1D 2. Cb6 mat

Problema nr. 4

Ing. A. F. IANOVCIC

Sibiu

Inedită

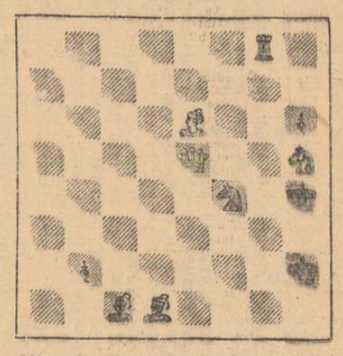

Albul joacă și dă mat în 2 mutări

Soluția problemei nr. 3 (Săvulescu) 1. Nb5 ! amenință 2. Td3 mat.

Bucureşti — Budapesta 4½ — 2½ la şah prin corespondenţă

În meciul de șah prin corespondență cu Budapesta, echipa Bucureștiului și-a mărit avantajul, prin victoria obținută de candidatul maestru A. Braunștein la Barczay Laszlo (1,½—½). În felul acesta, reprezentativa Capitalei noastre conduce cu 4½—2½.

Noi grupe în „Cupa Magazin" ediția a III-a

GRUPA 20 Gh. Nilă – Ștefănești ; Georgescu Nicolae – Ploiești ; Trandaf Sorin – Berca ; Ionescu Mihai – Ploiești ; Perișeteanu Costel – Rm. Sărat ; Nichitelc Pamfil – Sărulești ; Bănica Ioan – Buzău , Stan Gh. – Valea Voevozilor ; Straff Iulius – Ploiești Arbitru : Karcher Franz, Constanța.

GRUPA 21 Trandaf Norica – Berca ; Murgu Cornel – Tr. Severin Dan Alexandru – București : Cărămidaru Ion – București ; Motocu Archil – Miercurea Ciuc ; Cazan Mihai – Cugir ; Mihail Cotic – Brăila ; Amăruției Ionel – Deva ; Lehni Alfred – Timișoara. Arbitru : Karcher Franz, Constanța.

GRUPA 22 Pînzaru Rudi – Bocșa ; Gavrilescu Gh. – Tr. Severin ; Spiridon Florea – Năvodari ; Angelescu Cornel – București ; Ion G. Ștefan – București ; Panis Antalie – Snagov ; Plavustvak Kurt – Oțelul Roșu ; Cojanu A Marius – Buzău ; Bălăci Iuliu – București. Arbitru : Murgu Corneliu, Tr. Severin.

GRUPA 23 Tănase Pascu – Năvodari ; Gamberea Vasile – Ploiești ; Racoce Dan Xenofon – București ; Kessler Florian – Tr. Severin ; Licsor C. Ion – Craiova ; Resiga Horia – Șimeria ; Stanu Gv. Gh. – Cîmpina ; Const I. Bostea – comuna Blidari Antoniade Alex. – Teius. Arbitru : Murgu Corneliu, Tr. Severin.

GRUPA 24 Nițoiu Șerban – Lugoj ; Constantin Terezia – Bocșa Montană ; Mocuț Ovidiu – comuna Moldovița ; Grünberg Emanoil – Constanța ; Ionescu Corneliu – Arad ; Lucian Augustin – Strîmbeni ; Radu Petre – București ; Marcus Eric – Craiova ; Weinberg Nelu – Onești. Arbitru : Popa Nicolae, Orăștie.

GRUPA 25 Paraschiv Ioan – Bacău ; Pantalon Iancu – Birlad ; Ciocani Petru – satul Bohda ; Martis Vasile – Baia Mare ; Rusu Petru – Miercurea Ciuc ; Lengyel Zoltan – Timișoara ; Sot Simion – Orăștie ; Cohn Ana Călărași ; Cotea Ilie – Rm. Vîlcea. Arbitru : Popa Nicolae, Orăștie.

GRUPA 26 Paul Vătărescu – Oltenița ; Vădășan Cornel – Arad ; Dona Șerban – Răsboieni ; Voloșciuc Paul – Borșa ; Prudeanu Vasile – București ; Filip Ioan – București ; Mostic Nic. – Hunedoara ; Lăzeanu Lucy – Craiova ; Popa Nicolae – Cugir. Arbitru : Marian Iacob, Ploiești.

REBUS magazin

CUCURIGU

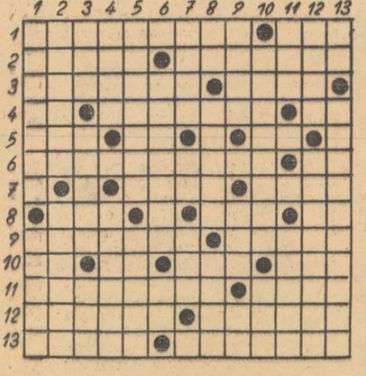

ORIZONTAL : 1) Maestru al prozei românești, autorul povestirii „În singurătățile Rarăului a cîntat cucoșul sălbatic" — „Cocoșul roșu" 2) „Cocoșul de aur" de Rimski-Korsakov — Autorul piesei „Chantecler", în care personajele sînt cocoși, păsări și alte animale 3) Autorul basmului „Punguța cu doi bani", în care eroul este un cocoș — Într-adevăr ? 4) În rouă ! — Cîrduri de păsări în zbor — Cap de cocoș !.. 5) Aruncat în fîntînă, cocoșul din povestea de mai sus a băut-o toată — Do — De două ori la cocoș ! 6) Autorul versurilor : „Dar așteptăm un viitor / Cînd, mîndri de chemarea lor, / Cocoșii nu se vor mai bate" („Un duel") — Prefix zoologic 7) Navă mică pentru sport și plimbări — Unul din dușmanii cocoșului 8) Arma cu care Dragoș vîna cocoșii sălbatici — Nimfă a pădurii și poezie de Mihail Eminescu — Compară 9) Piesa „Cocoșul negru" îi aparține — Cocoțat 10) În rută ! — Pronume — Tie — Prefix pentru urechi 11) Emițători — A scris fabulele „Cocoșul și ulul", „Cîinele, cocoșul și vulpea", „Hoții și cocoșul" etc. 12) Liniște — Cocoș 13) Privitor la disciplinele care ne învață să ocrotim vînatul — Cucurigu.

VERTICAL : 1) Filozof antic, ale cărui ultime cuvinte, înainte de a muri, au fost:—„O, Criton, lui Asclepsios îi sîntem datori un cocoș, să i-l dați, să nu uitați !" — Alt dușman al cocoșului 2) Fiindcă a venit vorba — Amețit 3) Riu în Scoția — Ordin către cîine ca să aducă vînatul — Aici 4) Abrud, în apropiere de Muntele... Găina — „Cîntă cocoșelul dis-de-dimineață / Scoală-te, copile, spală-te pe față" 5) Grinzi la acoperișul casei — Dulceața.. ursilor 6) Cocoși de munte, cocoși sălbatici — În negură ! 7) Lac mare în U.R.S.S. — Interjecție — Vuiet, chiuit 8) Nicu Oprescu — Plouate — A striga 9) La mintea cocoșului — În cuib ! — Articol 10) Tăiculiță — Est-Sud-Est ! 11) Țintа lui Wilhelm Tell — Aci se găsește hrană pentru cocoși 12) Inundație — „Viteaz ca un cocoș" — „Vai de casa unde găina cîntă și cocoșul tace" 13) Capetele unui trepied ! — Cucurigu.

D. BARTOLOMEU

Trece toamna, vine iarna...

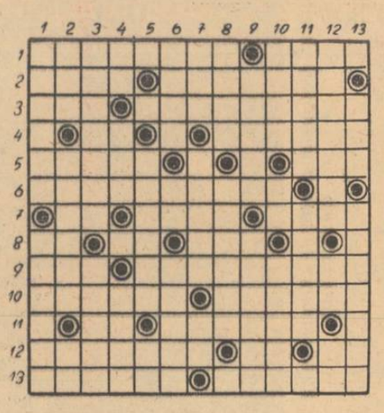

ORIZONTAL : 1) Poet contemporan, autorul poeziei „Sfîrșit de toamnă" — Haină ce trebuie scoasă de acum de la naftalină 2) Jilav — Lucrare agricolă de toamnă 3) Printre primele organe care suferă cînd răcim (sing.) — Aducătoare de brumă 4) Nichel — Cu multă apă 5) A se plînge — Plasă de prins pește 6) Poet clasic romîn care a scris o poezie „Sfîrșit de toamnă" 7) Bec gol ! — Corabia potopului — Plantă medicinală 8) Tei ! — Localitate în Suedia 9) Loc de muncă pentru mineri — Lună de toamnă 10) A primeni aerul din cameră — După muncile din acest an, se odihnesc și se pregătesc să le reia la primăvară 11) Conjuncție latină — E mic și-i este frig, dar va fi frumos îmbrăcat și la căldură în noaptea de Anul Nou. 12) „Dar de-acuș s-a isprăvit / Cri-cri-cri / toamnă gri / tare-s mic și... (Topîrceanu : „Balada unui greier mic") — Noroi — Cosmetic al femeilor de la țară 13) Poet sovietic, autorul poeziilor „Toamna" și „Ceață, vînt, zăpadă și tăcere" — Feresc gîtul de răceală.

VERTICAL: 1) În toamna vieții, cu părul nins, și îndrăgită de nepoți —„După douăzeci de..." cunoscută romanță 2) A iubi — Încărunțire — La șes. 3) Un fel de plasă de pescuit (reg.) — Verb din temă 4) Tomnatecu Dan—Poftă de joc—Muntean 5) Regretată poetă, autoarea poeziilor : „Ploaia" și „Nu vă scuturați, florilor" — Jean Ionescu ! 6) „Fiicele toamnei, puzderie/ vin lîngă noi să ne sperie / Joacă și pe mări și pe.../ veșted sunînd din brățări" (Nina Cassian : „Cețurile") — Măsură agrară — Apa Sibiului 7) Riu brazilian — Așa plouă toamna — În artă ! 8) Vîslă — Trib de indieni care trăiau în nordul S.U.A. 9) Animal tropical — Eroul unui celebru roman francez din sec. XV, denumit și „Cavalerul leului" 10) 10 pătrat — Eu — Unul din vestitorii iernii, care apare către sfîrșitul toamnei 11) Vreme ploioasă și rece — Ud tare (fig.) 12) Autorul poeziilor : „Plumb de toamnă", „Moină", „Frig" ș.a. — Prepoziție — Comună în Ardeal 13) Astfel — Eroul din balada lui Topîrceanu.

Julieta FLOREA

Poșta redacției

GH. DAVID — Roman Ca romascan ne miră faptul că deși în vecinătate considerați că Penteișul este lîngă Durău, așa cum reiese din poezia dv., „Mioriță". Socotim că varianta cunoscută a acestei celebre balade este cît se poate de frumoasă pentru a mai fi modificată. Vă sfătuim să vă scrieți poeziile adoptînd altă modalitate. V-o spunem astfel, bazați pe rîndurile dv. în care ne recomandați să fim deschiși, fără menajamente, deși sînteți la prima încercare literară.

TRAIAN D. LUNGU — Rîmnicu Vîlcea : Vă îndeplinim dorința... publicîndu-vă „Dorința".

Luna, calm urmînd cărarea,
Pe care-o știa de-o viață
Azi, în zori de dimineață,
Și-a trimis spre noi chemarea :

— Dragă Terra, spunea Luna,
Vreau în anul care vine,
Să trimiți din nou spre mine
O rachetă, încă una...

Și de vrei și s-o putea
Vreau prin spații să mai vie,
Ca să-mi faci o bucurie,
Și un pămîntean cu ea.

Fiți fără grijă. Spre această planetă vor zbura și oameni. Știința sovietică cucerește tot mai mult Cosmosul.

Celelalte lucrări literare ale dv. n-au reușit la examenul tiparului.

SAVA COJOCARU — București : Poate că ați trimis greșit scenariul, de aceea nu aveți nici un răspuns. Cu citirea și trierea lor se ocupă redacția de scenarii de pe lîngă Studioul cinematografic „București".

LAURENȚIU ARȘINEL — Fălticeni: Există un tablou care prezintă ordinele și medaliile R.P.R., în ordinea gradului lor și în culorile respective. Tabloul se găsește, credem și în orașul dv.

ILIE PAIZER — Ploiești : Dacă poezia dedicată chibritului era mai concentrată avea șanse mai mari. Așa...

R. COSTACHE — București : Am analizat cu atenție schițele dv. Una, pentru a le putea înțelege mai bine. A doua, pentru a vedea în ce măsură sînt umoristice, după cum le numiți Nici într-un caz, nici în altul, rezultatul nu vă este favorabil fiindcă desenele păcătuiesc și prin lipsă de claritate și prin lipsa umorului care să biciuiască relele propuse a fi satirizate. În plus, obișnuiți a folosi un desen foarte încărcat, cu trăsături neduse pînă la capăt încît chiar dacă schița ar fi reușită, nu l-ați ajuta pe cel ce o privește să o înțeleagă cum trebuie. După ce ați aflat obiecțiile noastre și reflectînd asupra lor, credem că veți izbuti să progresați.

P. LIMAN — Iași : În adevăr, în orașul Iași s-au realizat multe lucruri importante și, după cum bine remarcați și dv., se vor realiza altele și mai mari prin dezvoltarea impetuoasă ce o va lua acest bătrîn oraș moldovean Vă înțelegem prea bine satisfacția ce o aveți ca locuitor al Iașului față de aceste mari perspective ale sale. Rîndurile trimise, privitor la viitoarele transformări, sînt neconcludente, lipsite de elemente concrete. Recomandările trecute rămîn în vigoare și pentru materialele ce le veți scrie de acum înainte.

PETELE DE CERNEALĂ DISPAR CA PRIN FARMEC cu

„Pic"

praf pentru curățat petele de cerneală de pe materiale textile, covoare etc.

De asemenea „Pic" curăță imediat petele de cerneală de pe mîini.

Se găsește de vînzare la toate magazinele cu produse chimice.

Întreprinderile comerciale pot adresa comenzi direct Cooperativei „Chimica" Invalizi, Calea Șerban Vodă nr. 22

AVIZ IMPORTANT

pentru posesorii de motociclete, motorete, scutere

COOPERATIVA METALO-CASNICA, a organizat următoarele centre pentru efectuarea reparațiilor generale la motociclete, motorete, scutere :

1. — Str Buzești nr 78 Telefon 15 18 58
2. — Șos Giurgiului 178 Telefon 56 05 66
3. — Str Sf Gheorghe Nou 11 Telefon 15.64.50
4. — Str Hristo Botev 16
5. — Șos Ștefan cel Mare 12

Unitățile sînt utilate pentru executarea de reparații anvelope, reglaje carburatoare, aprindere, cutii de viteze, instalații electrice

Stații de încărcat și formatat acumulatori

Alezaje cilindri — tapițerie

Unitățile sînt deservite de cadre de înaltă calificare

SE GARANTEAZA CALITATEA EXECUȚIEI

livrează pe bază de repartiție, Fabrici ciment și produse din azbociment „CONGRESUL AL XIX-LEA" Bicaz, telefon 22, Raionul P. Neamț

Prin respectarea instrucțiunilor de manipulare, transport și montare se asigură menținerea calității superioare pe care o au aceste produse

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

PATRU

ORIZONTAL : Noroc — Socoti — Uranus — Iarnă — Căruțaș — Re — N — Ași — Atent — Iu — Est — Eco — Ins — S — Tap — Etate — Trei — Arap — LP — Ra — Nume — Real — A — Rari — Viori — Doi — Sacal — Ea — Unghi — Alia — T — Iți — Bisect.

CULOARE

ORIZONTAL : Alecsandri — Și — Romane — AO — Ațe — Acizi — Arsuri — Balaton — Inimi — Ilice — Ito — Nam — Ais — Lanuri — TB — Tal — Măr — Urau — Rac — Ba — Notă — J — UT — Cadouri — Co — Bicolor — A — Por — I — Oie — Ir — Pară — Notițe — Asanat — Eminescu — Sală.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

CALEIDOSCOP

Libertate și poezie în Angola

Agostinho Neto, Mario de Andrade, Viriato Kruz.. Astfel i-au botezat misionarii portughezi pe micii africani. Un mijloc, printre atîtea altele, de a înăbuși într-un popor oprimat sentimentul mîndriei naționale. Dar în pofida numelor portugheze și educației cumințite în școli portugheze, acești africani nu și-au renegat patria.

În 1928, în orășelul Porto-Amboim, nu departe de țărmul oceanului Atlantic, nevasta unui vînător angolez a născut un băiat. A fost înscris în registrul misiunii portugheze și a primit un nume portughez. La școală a învățat în limba portugheză. Dar timpuriu, la vîrsta de 17 ani, s-a pus în fruntea mișcării „Pentru descoperirea Angolei".

Acesta era Viriato Kruz, unul din aceia care, înfruntînd teroarea polițienească, a organizat la Luanda, capitala Angolei, cercuri clandestine. Aici, în școli secrete, i-au învățat pe africani să scrie și să citească. În 1959, tribunalul portughez i-a condămnat la moarte, în contumacie, pe Viriato Kruz și Mario de Andrade.

Viriato Kruz

În prezent, poetul și publicistul Mario de Andrade este cunoscut în lumea întreagă ca o remarcabilă personalitate politică. Articolele sale „Ce înseamnă *tropicalismul lusitan*" și „Ghana și zorile tăcerii din Africa neagră", publicate în revista „Prezența africană", au dezvăluit

Agostinho Neto

cu o mare forță emotivă, soarta tragică a unui om căzut în ghiarele colonialiștilor. E vorba de o insulă denumită Sfîntă... Autorul are în vedere insula Sfîntului Toma, un uriaș lagăr de concentrare pentru africani, insula morții, insula schingiuirilor și muncii inumane.

Agostinho Neto este puțin mai în vîrstă decît tovarășii săi de cînt și de luptă. În 1947, un grup de muncitori angolezi l-au trimis, pe cheltuiala lor, să studieze în Portugalia. Ajuns medic, Neto s-a întors acasă, punînd știința sa în slujba poporului. Iar poezia lui a cîștigat repede inimile compatrioților săi. Ea a devenit drapelul lor de luptă... „Voința mea se prefăcea-n putere — și ca fii însuflețește pe frații mei !" exclamă el într-o înflăcărată poezie.

În 1952, poetul a fost aruncat în închisoare. Și din nou în 1955. Abia în 1957 este eliberat, luîndu-i-se însă „drepturile politice". Parcă le-ar fi avut mai înainte ! După doi ani de recluziune, Agostinho a văzut din nou lumina soarelui, și aceasta numai datorită faptului că mai mulți scriitori de reputație mondială au cerut eliberarea sa.

Dar în iulie 1960 a fost iarăși întemnițat. Compatrioții săi, locuitorii satului unde s-a născut, au cerut administrației coloniale să-l elibereze pe doctorul Agostinho Neto. Drept răspuns, autoritățile au trimis două companii de soldați înarmați împotriva acestor oameni pașnici, printre care se aflau femei și copii. Rezultatul a fost un masacru. Și-au pierdut viața 30 de oameni, au fost răniți doi copii. Satul — Icolo e Bengo — a fost incendiat și făcut una cu pămîntul. Astfel, tragedia de la Lidice și Oradour sur-Glane a fost repetată pe pămînt angolez.

Cînd în toamna anului 1960 o campanie grandioasă în favoarea eliberării sale a fost inițiată în numeroase țări, avînd un puternic răsunet internațional, Neto a fost transferat în secret pe insulele Capul-Verde, unde se mai află și astăzi. Iar astăzi Angola este cuprinsă de flăcările răscoalei populare împotriva colonialiștilor portughezi.

adevăratul chip al dictaturii coloniale fasciste care pretinde că „civilizează" Angola.

Mario de Andrade a fost primul care a scris versuri în limba *kimbundu*, unul din dialectele popoarelor din Angola. De largă răspîndire se bucură poemul său „Cîntecul lui Sabalu" în care zugrăvește,

LIMOR STRAIN

PANTOFUL-CUI

— Ni s-a defectat mașina de ștanțat și ne scoate din încurcătură dactilografa noastră !...

Bulevardistul a pățit-o...

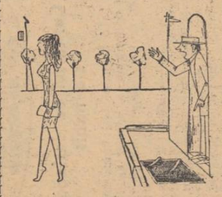

Fără cuvinte
(După „Eulenspiegel")

Lumea învață limba rusă

În octombrie 1917 posturile de radio de pe pămînt recepționau știrea despre prima revoluție socialistă din istoria omenirii. Știrea s-a transmis în limba rusă.

În octombrie 1957, pe firul undelor, s-a transmis știrea despre lansarea primului satelit artificial al Pămîntului. Știrea s-a transmis în limba rusă.

În octombrie 1959, dispozitive create de mîna omului au privit pentru prima oară partea invizibilă de pe Pămînt a Lunii. Lumea a aflat de denumirile marilor oceane descoperite acolo. Denumirile s-au dat în limba rusă.

Aprilie 1961. Pentru prima oară o voce omenească a vorbit din Cosmos cu planeta noastră. Era vocea unui om sovietic, a comunistului Iuri Gagarin. În Cosmos s-a vorbit atunci în limba rusă.

August 1961. 25 de ore de zbor care au zguduit lumea. Zborul lui Gherman Titov în spațiul cosmic. Lumea căuta cu încordare să prindă transmisiuni din Cosmos în limba rusă.

E limba lui Puskin, Tolstoi, Cehov, Mendeleev, Pavlov, Radiscev. Limba în care a vorbit Lenin, limba pe care Marx a învățat-o la 50 de ani.

În prezent în aproape toate țările se învață, se studiază limba rusă în diferite forme de învățămînt (cercuri de studiu, școli, universități, colegii).

Un corespondent al publicației americane „Christian Science Monitor" a vizitat recent laboratorul de motoare cu reacție de pe lîngă Institutul tehnologic din California. A fost uimit auzind acolo vorbindu-se rusește. Nu-i venea să creadă ! Ce-o fi oare ? Rușii în serviciul secret american pentru tehnica reactivă ? Nu. Peste 40 de colaboratori ai laboratorului, printre care și specialiști de vază în domeniul rachetelor și proiectilelor dirijate învață rusește.

Din lucrările științifice editate în Uniunea Sovietică, o singură bibliotecă din S.U.A., biblioteca Congresului american, primește 3/5, iar din lucrările din domeniul tehnicii peste 40 la sută. În S.U.A. se traduce acum din rusește mai multe lucrări științifice decît din orice altă limbă.

În gimnaziile din Suedia, la Universitatea din Delhi și Djakarta, în cursurile speciale organizate în Brazilia și Canada, pretutindeni studiul limbii ruse a luat o largă răspîndire. Foarte populare sînt cursurile de limbă rusă transmise la posturile de radio din numeroase țări.

O foarte largă răspîndire a luat-o studiul limbii ruse în țările socialismului. Lucru întrutotul firesc. Căci limba rusă este limba primului popor care a pășit pe calea construirii socialismului, este limba primului stat socialist din lume care netezește omenirii calea spre comunism.

Limba rusă a devenit limba civilizației contemporane.

Portrete în apă tare

Talent contrariat

Dimineață. În restaurantul pustiu, mesele, purtînd în circă scaune cu picioarele în sus, seamănă cu niște arici lemnoși.

Pe podiumul unde seara cîntă orchestra, stau lîngă pian un bărbat cărunt și o fată care, dacă i s-ar scoate fardul de pe ea, ar cîntări cu 750 de grame mai puțin. Bărbatul este pianist în orchestră, fata e candidată la postul de dizeuză. El e blazat, ea e emoționată.

Pianistul flachează un acord. Fata închide ochii și deschide gura :

— „În seoaroa cînd te-oam sărutoat... (vocea i se frînge brusc, ca o trestie retezată cu briceagul). Pardon, maestre, e prea sus.

Maestrul execută un alt acord.

— Acum e prea jos !

— Regret, dar la mijloc nu mai e nimic.

Fata suspină și reîncepe, fără să mai aștepte ajutorul pianului :

— „În seoaroa cînd..."

— Fa diez majori, o întrerupe pianistul.

— Poftim ?

— Fa diez majori.

— Îmi pare rău, maestre, dar eu nu știu decît cuvintele românești : „În seara cînd te-am sărutat..."

Pianistul înalță sprîncenele, vrea să spună ceva, se răzgîndește și întreabă :

— Altă bucată nu cunoști ?

— Vai de mine ! Am un repertoriu !...

Și fără nici o tranziție, atacă cu brio :

— „În nuoaptea cînd te-oam îndroăgit
Pe ceor o steoa a înflorit".

— Si bemol, spune obosit pianistul.

— Care „Sieben Mahl" ? se miră ea. Asta e „Noapte de amor".

Pianistul oftează demoralizat. Fata continuă, patetică :

— „Și licuricii au licărit..."

— Fals, fals ! strigă cu deznădejde celălalt.

Ea îl privește, ofensată :

— Dumitale ușor îți vine ! Apeși pe o clapă, iese nota. Dar eu trebuie să le scot din gît pe toate... Așa sînteți dumneavoastră, descurajați tinerele talente ! Eu cînt de la vîrsta de doi ani.

— Se poate... Dar n-ai făcut nici un progres de atunci !

— Și, mă rog, pe cine vrei dumneata să angajezi la local ? Știa (semn către mesele în jurul cărora, la prînz și seara se string clienții)... știa tot nu se pricep la muzică !

— Treaba lor ! Ei nu cîntă, dumneata da.

Ea zîmbește fericită :

— Va să zică, mă angajați ?

Pianistul ridică ochii spre cer.

— Altceva mai știi ?

— Da, maestre, răspunde ea sfioasă. Specialitatea mea e rockul.

— Cum adică ?

Fata își lărgește baza de susținere, îndepărtînd picioarele, aruncă brațele în lături, strînge pumnii și începe să țipe :

— Rock ! Rock ! Rock-rock-rock !

— Și mai departe ? o întreabă pianistul.

— Cum mai departe ? Păi mai faceți și dumneavoastră, orchestra, ceva ! Lăsați totul pe seama mea ?

Maestrul trîntește cu furie capacul pianului :

— Ce meserie ai dumneata ?

— De ce vreți să știți ? roșește fata.

— De ce ? Eu te întreb de ce vrei să te faci cîntăreață ?

— Asta-i bună ! Gîndește-te și dumneata : în loc de opt ore pe zi, jumătate ceas pe seară... Nu-i convenabil ?

— Pentru dumneata, poate. Dar pentru muzică ?

— Insinuezi că nu am talent ? Lasă că găsesc eu un local unde o să mă aprecieze.

— Da, spune gînditor pianistul. S-ar putea să fie unul.

— Care ? întreabă fata, plină de speranță.

— Cantina Asociației sportive a surdo-muților.

Nicolae MINEI

COLABOREAZĂ CITITORII

Castelul Bran (Fotografie trimisă de cititorul nostru NECULAI DUMITRU din București)

Prokofiev, businessmanul și „Cele trei portocale"

În anul 1921, compozitorul și pianistul de renume mondial, Serghei Prokofiev, cu puțin înaintea premierei operei sale „Dragostea celor trei portocale", la Chicago, primea aproape zilnic cîte o ladă cu portocale de primă calitate, din partea companiei „California — Fruit".

Uimit, compozitorul hotărî să îndrepte aceste cadouri care îl copleșeau către o societate de binefacere, cînd fu vizitat de un oarecare Mr. Smith, agentul publicitar al companiei sus-numite.

— Maestre, i se adresă americanul, compania mea intenționează să vă propună o tranzacție artistică avantajoasă pentru dumneavoastră. Cum ați avut prilejul să vă încredințați de calitatea fructelor noastre, am fi dispuși să vă plătim 2.000 de dolari, dacă ați binevoi să specificați în titlul operei dumneavoastre că cele „trei portocale" sînt livrate de către „California—Fruit—Company.".

Serghei Prokofiev, stupefiat, replică :

— În primul rînd, — îl lămuri el pe american — nu sînt negustor de delicatese, iar în al doilea rînd, reclama comercială nu face, în patria mea obiectul artei".

Calambururile lui Hașdeu

Pentru foarte mulți dintre contemporani, personalitatea impresionantă a marelui cărturar Bogdan Petriceicu Hașdeu se exprimă prin vastele sale studii istorice și filologice, ca și prin opere literare ca drama „Răzvan și Vidra". Ceea ce lingușindu-se aspectul atît de bogat al umoristicii celui care a copilus ani în șir mai multe reviste, ca „Aghiuță", „Satirul" etc. și care a scris, ca o mărturie de credință umoristică, următoarele versuri :

Am tot glumit,
Cît am trăit
În birtășița lume,
Și-n loc de bani,
Ca mulți golani
Mîncam plătindu-i glume...

Plin de vervă și coroziv, Hașdeu a fost, în materie de umor și satiră, un adversar periculos pentru toți cei care se încumetau a-l ataca. Cîteva exemple din multimea de șarje și etaceri spirituale, sînt pe deplin edificatoare.

Excelent calamburist, Hașdeu, fiind destituit din învățămînt acum aproape un veac, acuzat de imoralitate în scrierile sale, se răzbună pe unul dintre semnatarii hotărîrii, profesorul Ion Strat, dedicîndu-i amuzanta „Oda a castrațiunii", din care reproducem :

Într-o isterie turcească
Se scrie printre flori de cuc
Că cine bruta vrea să-i crească
Îndată facă-se eunuc.
De aceea, domnilor, deaceia
Sînt necăjit și turburat :
De mult mă frămîntam ideea
Cu orice preț să fiu ca... Strat !

Iar celuilalt inițiator al destituirii, Titu Maiorescu, a cărui carieră politică reacționară abia începea, Hașdeu i-a servit replica cîțiva ani mai tîrziu, cînd frumtașul junimist era ministru, adresîndu-i o scrisoare astfel : E.S. Min. Tit Maiorescu, adică, sub aparența protocolară, declarîndu-i deschis : E SMINTIT MAIORESCU !

Atacînd poziția șovăitoare a fostului revoluționar pașoptist C. A. Rosetti, care ajunge la un moment dat să fie simpatizat și de guvernamentalii liberali și de opoziția conservatoare, Hașdeu explică spiritual situația lui Rosetti ca pivot al așa zisei coaliții (de fapt a cîrdășiei burghezo-moșierești) :

„Toți articulii (articolele n.n.) d-lui Rosetti sînt subsemnați C.A.R. Și iscălitura directorului „Românului" are două fețe : liberalii o citesc din stînga în dreapta și admiră în cuvîntul C.A.R. ideea mergerii înainte sau a progresului, ciocoii o citesc din dreapta în stînga și adoră în cuvîntul R.A.C. ideea mergerii înapoi sau a retrogradării."

Și fiindcă tot am pomenit de raci și de coalițiune, să notăm ușurătoarea condamnare a politicianismului vremii, realizată cu excelent meșteșug umoristic în următorul silogism dublu, referitor la guvernul de coaliție dintre ultrareacționari și așa zișii liberali, care se intitulau și „roșii" :

SILOGISMUL I : Boerii sînt retrogrezi
Retrogrezi sînt racii
Ergo : boerii sînt raci.

SILOGISMUL II : Liberalii sînt stacojii
Stacojii sînt racii fierți
Ergo : liberalii sînt raci fierți.

N. RADOMIR

Cum combatem gripa

Primele simptome ale gripei se recunosc după o ușoară furnicătură în nări, înțepături în picioare, un început de tuse, lipsă de numeroase și indispoziție la gîndul că trebuie să te duci dimineața după treabă. La aceste prime simptome e indicată gargara cu cocs pisat, la care se adugă o jumătate de picătură de iod. Apoi, de obicei, gripa se dezlănțuie

Gripa numită și „spaniolă", influență, răcelă (pe latinește: guturai) — se răspîndește prin bacterii nervoase care, la rîndul lor, sînt și ele răcite. Uneori, gripa este însoțită de urcarea temperaturii.

...Contaminarea se face cu mari sorți de izbîndă atunci cînd un gripat de sex masculin sărută o femeie, iar un bolnav de gripă de sex feminin, sărută un bărbat. Determinarea sexului e de competența medicului de casă. Contaminarea se poate face și în acele lăcașuri ale tusei, cunoscute sub denumirea de „teatre" ; se va evita ca, atunci cînd tușim, să ținem mîna la gură. Aceasta poate dăuna bacililor.

Omului meu compresele calde i-au făcut întotdeauna bine. Procedăm în felul următor : pregătim o fiertură de griș, înfășurăm grișul într-un cearșaf de în și, după consumare, administrăm bolnavului cîteva picături de coniac. După două ore, bolnavul își schimbă culoarea. Mai

Schiță de KURT TUCHOLSKY *)

trece o oră și se înverzește de-a binelea. În loc de coniac se poate administra și spirt medicinal.

Carnea, legumele, supele, untul, piinea, fructele, compotul și deserturile vor fi evitate în timpul gripei. Homeopații lor îi se recomandă să sugă de trei ori pe zi o monedă de 5 pfenningi. Cînd temperatura crește, una de 10 pfenningi.

În cazurile de gripă bolnavul va sta neapărat la pat — nu trebuie să fie numaidecît patul său. Cînd are frisoane, va purta ciorapi de lînă, cei mai bine înfășurați în jurul gîtului; ca picioarele să nu rămînă descoperite, ele se vor înveli cu niște cravate. Principalul în tratament este căldura. Deci : o cadă fierbinte la baia publică. La întoarcere, pe platforma autobuzului, pentru a se evita curentul, se vor închide gurile celorlalți călători.

...Dacă într-un cerc de cunoscuți se îmbolnăvește cineva de gripă, este de-ajuns ca unul să înceapă tratamentul prescris de medic ; ceilalți îl urmează și ei. Ca principale remedii trebuie luate în considerare : ceaiul de mușețel, de floare de liliac, de magnolie, de scoarță de arbore de cauciuc, ceaiul de cactus. Aceste remedii, folosite încă de pe vremea bunicii, nu dau rezultate prea strălucite. Timpurile moderne în care trăim dispun de alte mijloace pentru a se veni în ajutorul... industriei chimice : aspirol, piramidină, bysopeptan, ohrolox, primadonna, bellaphollisină, etil-phenillekryl-parapherinan-dynamit-acetilen-koolomban-piporol. La acesta din urmă e deajuns ai rosti numele pe nerăsuflate de cîteva ori în șir. Toate aceste doctorii trebuie luate de îndată ce sînt lansate, cît mai sînt eficace și de preferință în ordine alfabetică. Bicarbonatul de sodiu e și el bun.

...După tratament, așa-numitele injecții profilactice (lak, în grecește, înseamnă aproximativ „lapte" sau „iaz"). Ele vindecă gripa, mai cu seamă atunci cînd a trecut. În acest caz însă, infailibil.

Americanii gripați o bîsnuiesc să pună compresе cu punș sudeț fierbinte; italienii în brațul drept întins cît mai mult timp; francezii ignorează gripa, după cum ignorează iarna, iar vienezii scriu cîte un foileton despre fiecare îmbolnăvire în parte. Noi, germanii, procedăm metodic : întîi, ne băgăm în pat, după care ne îmbolnăvim de gripă și ne sculăm abia atunci cînd avem într-adevăr temperatură mare. Apoi avem neapărat de rezolvat în oraș niscaiva treburi importante.

Gripa a fost inventată în anul 1725 de către preotul englez Jonathan Grips ; tămăduirea ei pe cale științifică datează din 1724. Vindecarea ei completă se recunoaște după dureri în șale, tuse, înțepături la picioare, o ușoară furnicare în nări. Simptomele acestea nu sînt — așa cum ar putea crede un nespecialist — ale gripei vechi, ci ale unei gripe noi-nouțe. Durata unei gripe obișnuite este — cu asistență medicală — de trei săptămîni, iar fără asistență medicală, de 21 de zile. La bărbați se mai manifestă și frica față de dureri.

Remediul preferat al lui Cezar împotriva gripei era supa de cunună de lauri. Miliardarul Vanderbilt folosește bulionul de platină, cu mărgăritare fierte moi.

Să încheiem aceste considerații cu cuvintele cunoscutului gripolog, prof. dr. dr. dr. Ovaritius: gripa nu e o boală — e o stare.

* Kurt Tucholsky, născut în anul 1890 un cunoscut scriitor și publicist antifascist german, a fost silit să-și părăsească patria odată cu instaurarea regimului de teroare hitlerist, sub care i-au fost interzise și arse cărțile. Tucholsky, neîndoplecat dușman al nazismului, a murit în anul 1935, în emigrație.

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

FEL DE FEL

MATUSALEMI IN LUMEA ANIMALELOR

Recordul longevității în lumea animalelor este deținut de broaștele țestoase, care trăiesc pe insulele Seychelle și Galapagos, viețuitoare ce mor, în mod obișnuit, la 100—150 de ani, iar în cazuri excepționale ating vîrsta matusalemică de 200 de ani. Una din aceste broaște țestoase a viețuit 42 de ani într-o cazarmă de pe insula Mauriciu. A murit, într-un accident, la 152 ani. E cunoscută o broască țestoasă care a murit, și ea, la adînci bătrînețe : la 125 de ani.

Durata vieții la elefanți este uneori mai mare decît cea a omului. După cum reiese din arhivele companiei Bombay-Burmah-Trading, din 17 mii de elefanți folosiți la muncă, numai 9 la sută au atins vîrsta de 55—60 ani, mai puțin de 2 la sută depășesc vîrsta de 65 ani. Într-o grădină zoologică americană, un elefant a atins respectabila vîrstă de 85 ani. Puțini elefanți își serbează centenarul.

Pe scara longevității, elefantului îi urmează calul. Nu demult, a murit un cal de circ la vîrsta înaintată de 62 de ani. Se cunoaște cazul unui măgar care a atins vîrsta de 47 ani. Parcurile zoologice ne furnizează felurite date verificate : un hipopotam s-a stins la 41 ani, un rinocer la 40 ani, unii urși între 30 și 36 ani, un cimpanzeu la 26 ani. Aceste cifre, firește sînt excepții, departe de durata vieții medii. Recordul longevității la cîini se află la aproximativ 34 ani. Dar numai puțini cîini care depășesc vîrsta de 12—15 ani mai au o figură „prezentabilă". Cît privește pisicile, se cunoaște cazul uneia care a părăsit lumea celor vii la vîrsta de 37 ani. Vulpea atinge în captivitate vîrsta de 25 ani, sora ei sloboda din pădure se stinge între 14—15 ani. Despre un tigru știm că a atins, în libertate, vîrsta de 17 ani.

În lumea păsărilor ne așteaptă multe surprize.

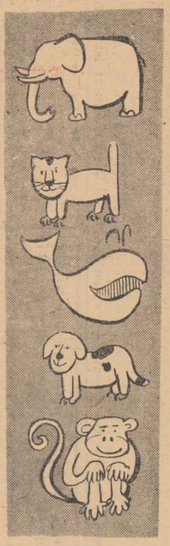

O renumită lebădă, omorîtă în anul 1887 la Derbyshire, purta un inel pe care era gravată data 1717 ; avea prin urmare 170 ani. Un vultur, răpus în anul 1845 în Franța, purta un inel cu o inscripție latinească din care reieșea că fusese folosit la vînătoare, în munții Caucaz, în 1750. Recordul longevității la păsările în captivitate îl deține papagalul. Păianjenul-vînător ajunge să trăiască peste o sută de ani.

Peștii sînt „bătrîni" la aproape două decenii de viață. Un țipar în vîrstă de 56 ani și un crap în vîrstă de 47 ani dețin, pare-se, recordul. Pe treapta cea mai de jos a scării longevității se află insectele și viermii.

UN FURT NEOBISNUIT

Un furt neobișnuit și de neînțeles a fost săvîrșit într-una din nopțile trecute într-o mică localitate din Țara Galilor. Hoții, rămași neidentificați, au furat firma cu numele celei mai celebre gări din lume.

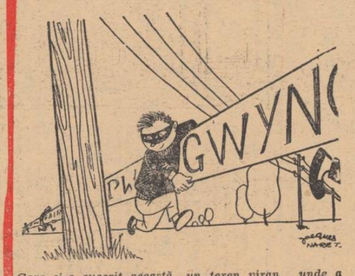

Gara și-a cucerit această unică celebritate datorită numelui ei bizar. Îl reproducem în cele ce urmează : „CLANFAIRPWLLGWYNGYLLGOFERYCHWYRNDROBWELLANTYSILIOGOGOGOCH" Panoul, lung de 5 metri, înțeplnește un rol economic important în viața orășelului galez. În afară de faptul că atrage mulți turiști, o întreagă industrie locală furnizează cărți poștale ilustrate și suveniruri.

Hoții, care se pare că au vrut doar să se amuze, au aruncat firma pe un teren viran, unde a fost găsită după cîteva zile.

Se pare însă că autorii furtului ar fi chiar oameni ai primăriei locale, care au găsit astfel un nou mijloc de a face reclamă faimoasei lor gări.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL V — Nr. 215 • Sîmbătă 18 noiembrie 1961 • 8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

● Mica bibliotecă „Magazin"
O SCHIȚĂ
de Ernest Hemingway

● IN INIMA ȚĂRII RUGBIULUI
Corespondență de la Tudor VORNICU

● DIN ISTORIA VÎNĂTORII
Suită de caricaturi de Rik AUERBACH

● DISCUȚII
UNDE A GREȘIT VIORICA?
Păreri ale cititorilor

● *PORTRETE IN APĂ TARE*
UN MECI NEOBIȘNUIT
de Nicolae MINEI

● MODA
PARDESIE BĂRBĂTEȘTI

O întreprindere complexă

Vizitînd fabrica de obiecte din mase plastice „București"

Ca orice om, îndată ce ies în oraș pentru o simplă plimbare, sînt atras ca de un magnet către magazinele care vînd obiecte de material plastic. „Ia să văd ce mai e nou" — îmi zic. Și de unde plec de acasă fără intenția de a face cumpărături, mă întorc încărcat de pachete. Și apoi cum să reziști ispitei? Ai acasă în gospodăria ta, să zicem, aceleași obiecte confecționate din „materiale clasice", cum sînt sticla sau metalul. Totuși o căldare mică de culoare albă, pe care o zărești într-un raft, te atrage s-o cercetezi. Și după ce vînzătorul ți-a arătat-o, parcă nu-ți vine s-o mai lași din mînă.

Într-una din secțiile fabricii de mase plastice „București".

Bidonul mat, deși n-are proprietățile termosului de a păstra multă vreme răcoarea sau căldura lichidului, îți este util totuși pentru păstrarea uleiului de motocicletă, deoarece fiind maleabil încape lesne în cutia pentru scule. Paharul verde translucid, din material plastic, îți lasă impresia că apa pe care o bei este mai rece și mai proaspătă. Ai cumpărat într-o zi o bomboniera de culoare albastră, și într-un alt magazin găsești un model care ți se pare mai frumos întrucît are capacul transparent. Și ce să mai spui de jucăriile din material plastic pe care le cumperi și le pui de o parte ca să le ai pentru momentul potrivit, cînd te duci în vizită la prietenii și rudele care au copii? N-aș putea afirma de pe acum, în ce măsură interesul pentru asemenea obiecte se datorește noutății, curiozității cumpărătorului pentru tot ce este nou. Cert e însă, că afară de avantajele de ordin practic pe care le au față de obiectele tradiționale, obiectele din material plastic au o anume frumusețe a lor, ceea ce m-a determinat să cred că interesul pentru ele nu ține de o anume modă.

Cele cîteva magazine bucureștene care vînd asemenea obiecte — și mai ales magazinul din Piața Palatului R.P.R. — sînt totdeauna pline de cumpărători, iar vînzătoarele trebuie să fie totodată și adevărate întruchipări ale răbdării, ca să facă față asaltului de cereri și de întrebări ale sutelor și miilor de cumpărători care se perindă zilnic.

Vizitînd fabrica de mase plastice „București" mi-a fost confirmată încă odată ideea că obiectele de material plastic vor cunoaște o mare dezvoltare.

Întreprinderea bucureșteană este extrem de tînără, fiind profilată pe fabricarea de produse din material plastic, din anul 1957. De atunci s-a dezvoltat rapid, lărgindu-și neîncetat gama obiectelor fabricate. Tocmai din cauza varietății cerințelor fabrica este o întreprindere cu larg profil, în care găsești, ca și într-o Arcă a lui Noe modernă, toată gama de produse, de la țevile de canalizare și pînă la pieptene sau periuța de dinți.

Aceasta explică și marea diversitate a întreprinderilor cu care fabrica „București" colaborează îndeaproape. Printre clienții ei sînt și magazinele Ministerului Comerțului, și marile șantiere de construcții și multe alte întreprinderi din cele mai diverse domenii ale industriei, care comandă piese pentru aparate de radio, sau centrale telefonice, uzinele de tractoare din Brașov, care au comandat un nou tip de volan, sau cele de mașini agricole din București, care au nevoie de accesorii pentru un nou tip de combină. Înlocuirea metalului, acolo unde se poate, prin material plastic este o sarcină foarte importantă trasată de Congresul al III-lea al Partidului. Pentru a transpune în viață această sarcină, uzinele constructoare de mașini se adresează Fabricii de mase plastice „București".

Durabilitate: cel puțin o jumătate de secol

Cred că interesul meu deosebit pentru materialele plastice, a determinat și pe tînăra ingineră de la biroul de „pregătire a fabricației" să mă călăuzească prin uzină, deși la început ezitase, întrucît avea de rezolvat niște lucrări urgente.

Ceea ce m-a izbit în primul rînd a fost ușurința cu care se obțin o serie de piese

V. NICOROVICI

● *(Continuare în pag. 3-a)*

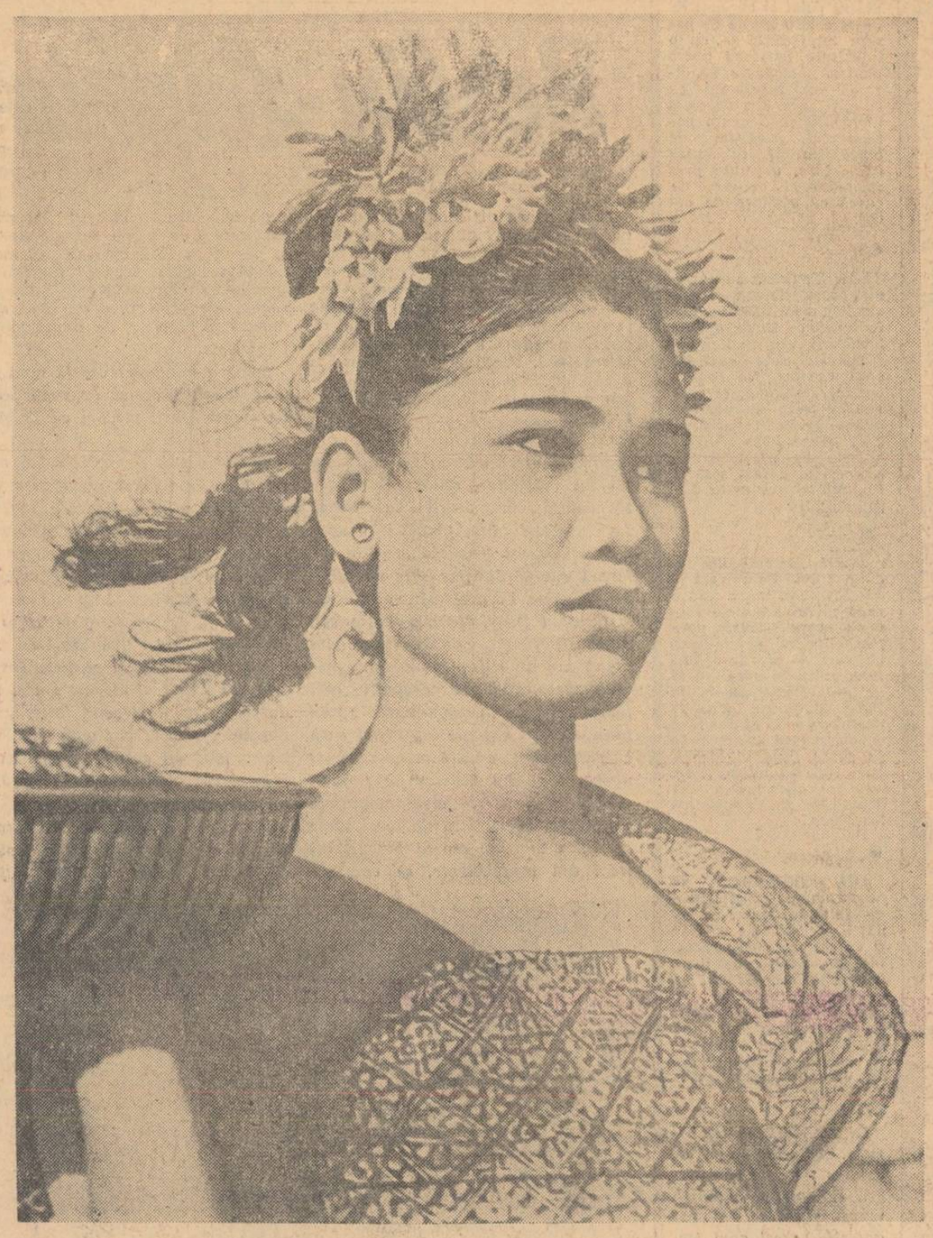

PE MERIDIANELE GLOBULUI

Indonezia — „țara celor 3000 de insule"

Doar penelul unui pictor sau pelicula unui film în culori ar putea reda imaginile atît de frumoase, bogate și variate ale peisajului Indoneziei, *„țara celor 3000 de insule"*, multe cu rezonanță bine cunoscută, ca Java, Sumatra, Sulavesi, Timor, Flores, insule de culoarea smaraldului... „Nusantara" (Țara insulelor), țara fără zăpadă, cu vară veșnică, cu întinderea nesfîrșită a junglei „misterioase" ce ascunde în ea comori încă nevalorificate, o adevărată împărăție a caucicucului, lichid prețios ce curge din trupurile crestate ale arborelui heveă. Apoi

Al. GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

Acești copii vorbind limbile diferitelor minorități naționale învață să vorbească limba indoneziană, numită „bahasa indonesia", limba unității naționale. Sub dominația colonialiștilor olandezi, 94 la sută din populația Indoneziei era analfabetă.

O ZI ÎN LUME

Dacă vi s-a întîmplat vreodată — și nu încape îndoială că vi s-a întîmplat — să țineți în mîini un exemplar dintr-o gazetă apărută cu ani în urmă, ați avut probabil sentimentul unei surprinzătoare descoperiri. Firește, valoarea de noutate a unei informații de ziar nu poate dura multă vreme, dar în ciuda bunătăței, ziarul nu trăiește doar 24 de ore. Cu trecerea vremii, relatarea evenimentelor curente ale zilei, pierzînd însușirea actualității, o dobîndește pe aceea a documentului de epocă.

Dar dacă din cîteva pagini de ziar, oglindind cu precădere evenimente legate de o singură țară, cititorul poate reconstitui adesea un întreg moment istoric, cu atît mai mult o va putea face din paginile unui amplu volum, menit să consemneze o multitudine de fapte, petrecute în toată lumea în răstimpul unei zile.

Ideea unei asemenea cărți, a unui „ziar" care să reflecte, mai cuprinzător ca obișnuitele publicații zilnice, ce se întîmplă în lume, între două miezuri de noapte, aparține lui Maxim Gorki. Din îndemnul marelui scriitor a apărut primul volum, sau, mai precis, primul număr al acestei originale publicații căreia timpul și tradiția ilustrului său fondator îi vor asigura, fără îndoială, de-acum încolo o statornică periodicitate: cartea **„O zi în lume"**.

Evenimentele zilei de 27 septembrie, zi asupra căreia se fixase alegerea autorilor primului volum al cărții, sînt consemnate din nou, după un sfert de veac, într-o amplă și pasionantă cronică a contemporaneității.

Este cartea tipărită recent de editura ziarului „Izvestia", o carte legată în pînză argintie, purtînd pe copertă un sputnik, silueta globului pămîntesc și cadranul vechiului orologiu al Kremlinului.

Peste învelișul străveziu de celuloid care îmbracă scoarțele volumului sînt imprimate aceste cuvinte pe care nu le poți citi fără o ușoară emoție:

„...Marți 27 septembrie 1960 a fost o zi dintre cele mai obișnuite. Ca întotdeauna pe pămînt ningea, înfloreau flori, oamenii se nășteau sau mureau, iubeau și urau, arau pămîntul, luau cu asalt necunoscutul, topeau oțel, scriau versuri. Binele se lupta cu răul, noul comunist învingea vechiul care își trăise traiul. Pescari și diplomați, tineri și bătrîni discutau cu aprindere despre pace pe pămînt. În vuietul surd al evenimentelor zilei oamenii auzeau pasul istoriei. Ochiul omului scruta depărtările planetei și ale timpului. Deși cartea noastră numără opt sute de pagini, în zeci de tomuri asemănătoare n-ar încăpea nici a suta parte din ceea ce ar putea povesti, despre o singură zi din viața lor, cele trei miliarde de oameni din toate cele cinci continente ale globului pămîntesc. Dar și puținul adunat și tipărit în aceste

Boris BUZILA

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Naufragiat în adîncurile pămîntului

• 5 ore singur în beznă, înconjurat de apele unui rîu subteran • Temerara expediție a unor tineri cercetători în adîncurile munților Mehedinți

— Alo, redacția „Magazin"? Tovarășe, fii atît de amabil și spune-mi cine se ocupă de problemele de știință?... Cum? Chiar și d-ta? Atunci să nu te miri de ideea ce mi-a venit. Știu că deobicei lucrurile în ziaristică se petrec altfel, însă de astă dată s-au inversat rolurile. Vă solicit să-mi luați un interviu. Departe de mine gîndul că aș fi vreo personalitate, dar întîmplările prin care am trecut au fost atît de neobișnuite, atît de palpitante, încît sînt sigur că le veți asculta cu interes.

— Bine, dar cine sînteți dv. și despre ce este vorba? Dacă interviul pe care vreți să ni-l acordați mai poate suferi un mic răgaz și nu trebuie să fie negreșit unul... telefonic, atunci vi-l iau cu plăcere după ce vom face cunoștință.

— Desigur... Ne-am putea întîlni diseară și atunci pe îndelete, veți afla emoționantele peripeții prin care au trecut de curînd membrii unei expediții științifice, care explorează peșterile munților Mehedinți.

Scurt timp după această convorbire telefonică l-am intervievat pe interlocutorul meu, din relatările căruia redau aici fragmente deosebit de interesante.

— Invitat de Institutul de speologie am participat în calitatea mea de geolog la explorarea unor peșteri care pînă acum n-au putut fi cercetate complet din cauza cursurilor de ape subterane crescute ce le străbat.

— Despre ce peșteri este vorba, tovarășe Bleahu?

— În primul rînd despre „peștera păianjenilor", care se află pe malul Zătonului din comuna Ponoarele, raionul Baia de Aramă, peșteră descoperită la începutul acestui an de M. Dumitrescu și T. Orghidan și care prezintă un fenomen natural neobișnuit.

— Și ce-ați urmărit acum prin cercetarea din nou a acestei peșteri?

Simion SĂVEANU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

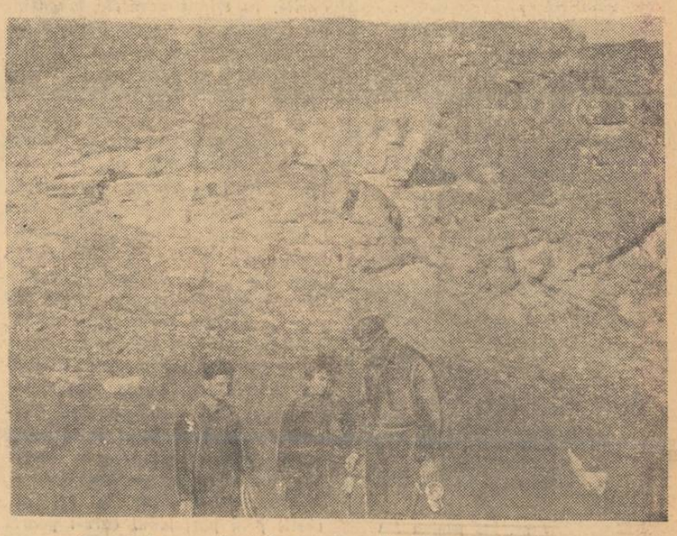

Grupul de cercetători după ieșirea din „Peștera păianjenilor"

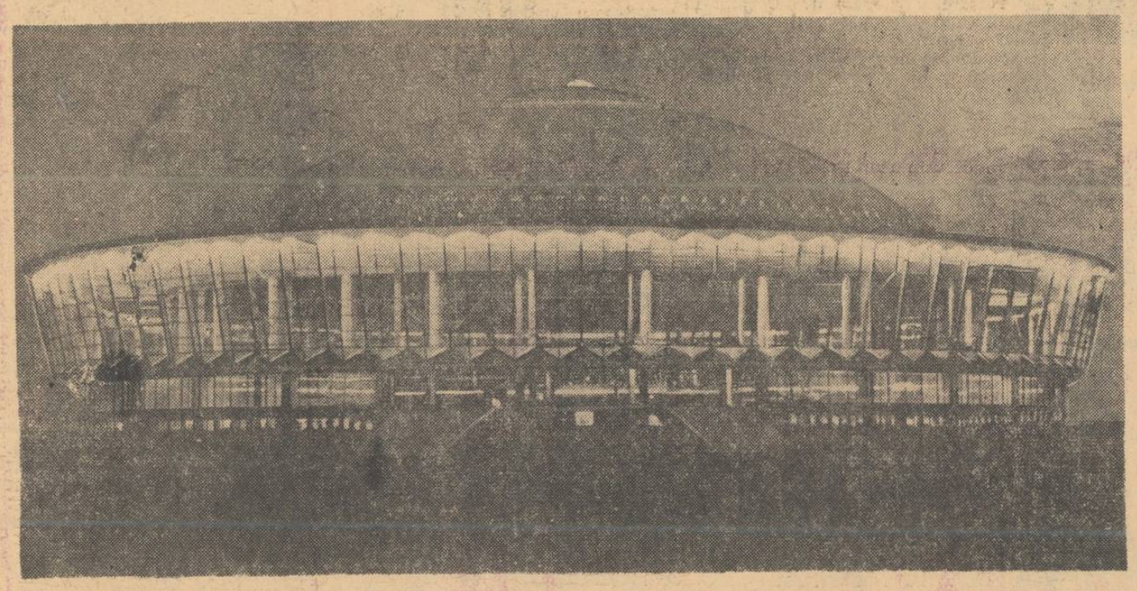

Pavilionul central al Expoziției Economiei Naționale a R.P.R., lucrare arhitectonică elegantă și spațioasă, cu un platou interior de aproximativ 20.000 m.p. este în faza de finisare. În clișeu: o vedere a pavilionului în timpul nopții.

Fotografia: Mihai POPESCU

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

DUPĂ părerea doctorului Olsen, încrucișarea dintre găini și curcani dă naștere la o specie de pasăre interesantă — cu o înfățișare curioasă poate pentru persoanele neavizate, dar înzestrată cu calități rare. Dr. Olsen a îmbogățit pînă acum patrimoniul păsărilor de curte cu 31 asemenea exemplare, obținute prin fecundarea ouălor de curcă cu sămînță de cocoș.

●

LANCEFIELD, supranumit orașul de aur al Australiei, a fost părăsit încă în urmă cu 20 de ani de locuitorii săi, pentru că filoanele sale aurifere s-au epuizat. De atunci, casele, atelierele, terenurile de tenis etc. abandonate, au rămas pustii. O știre recentă informează că, nu de mult, orașul Lancefield a fost scos la licitație, și vîndut la prețul de 2.700 lire.

●

JEAN CHEVALIER, locuitor din Pommeret a deschis ochii mari cînd a rupt plicul adus de factorul poștal. Acesta conținea livretul său militar, pe care îl pierduse în... 1914, adică în urmă cu 47 de ani. Rănit atunci la Poix, el fusese adus la postul de prim ajutor fără capelă și fără ranița unde se găsea „pus la loc sigur" livretul militar. Actul a fost găsit într-o casă demolată din respectiva localitate.

●

DIN GREȘEALĂ, un funcționar al ministerului de finanțe englez a semnat o scrisoare pe care ar fi trebuit s-o semneze șeful său. Scrisoarea îi fu restituită numaidecît cu următoarea indicație: „Acest document nu este de competența dv. Vă rog să ștergeți semnătura dv. și să semnați că ați efectuat ștersătura".

●

ÎN STATUL indian Orissa, în fiecare an mii de oameni sînt răpuși de tigri, elefanți și șerpi veninoși. După o statistică oficială, numai anul trecut 2151 oameni au fost omoriți de tigri.

●

ÎN VIITORII ANI, în U.R.S.S., vor lua o mare dezvoltare centrele și stațiile de închiriere. Prin intermediul acestora, populația va putea folosi — contra unor sume accesibile — autoturisme, motociclete etc.

●

PROBLEMA îndreptării celebrului turn de la Pisa rămîne mereu actuală. Din toate colțurile Italiei sosesc la comisia special instituită numeroase proiecte în acest sens. Tomas Contognio, un specialist în reconstrucția

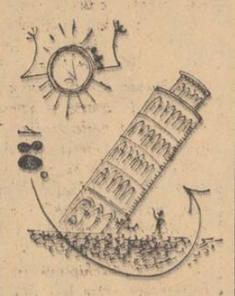

podurilor șubrezite, susține că, ridicat pe un teren nestabil, turnul s-a înclinat sub acțiunea soarelui și a vîntului. În consecință, soarele și vîntul trebuie să-l și îndrepte. Contognio propune ca turnul să fie întors cu 180 de grade, iar peste... 787 ani acesta își va recăpăta astfel poziția verticală.

●

ÎN COMERȚUL sovietic s-au introdus noi tipuri de utilaje bazate pe cuceririle științei moderne. Astfel, pentru studiul cererii de consum și pentru mecanizarea muncii de evidență contabilă, s-au introdus mașini de calculat electronice. De menționat că în cadrul Institutului de economie „Plehanov", din Moscova, s-a înființat o facultate pentru pregătirea de specialiști care să folosească mașinile electronice de calculat. Pentru conservarea unor produse ușor alterabile se utilizează lămpi antibacteriologice, bazate pe principiul aparatelor Roentgen; de asemenea, pentru păstrarea cărnii se folosesc substanțele antibiotice.

●

ÎN ORAȘUL Wolfenbüttel a fost înființat „Muzeul Buhoglindă", unde sînt adunate vechi tipărituri, gravuri, partituri de operă, cîntece și sculpturi, închinate nemuritorului erou popular Till Buhoglindă.

●

NU DEMULT, locuitorii orașului american Detroit au citit cu surprindere în ziarul local următorul buletin meteorologic: „În Rai azi temperatura a fost mai scăzută decît în Iad". Totuși, nimeni n-a avut intenția să-și bată foc de cititori. De fapt, în orășelul Paradise (în englezește „rai") din statul Michigan termometrul a arătat în acea zi —20 grade, iar în localitatea Hell (în englezește „iad"), în apropiere de Detroit, s-a înregistrat temperatura de +5 grade.

NOTE DINTR-O CĂLĂTORIE ÎN R. D. GERMANĂ

Berlin-Leipzig-Dresda

În timp ce vizitam regiunea de nord a R.D. Germane ne-au parvenit știrile care ne informau despre provocările trupelor americane la frontiera cu Berlinul democrat. Cînd am ajuns la Berlin aceste incidente întîmpinate cu calm și siguranță de poliția populară a R.D.G. nu se sfîrșiseră încă. Viața însă de fiecare zi a capitalei, a oamenilor care locuiesc și muncesc aici nu se lasă perturbată.

Ca întotdeauna la aceleași ore matinale Berlinul se trezește în forfota mașinilor, autobuzelor care transportă muncitorii la lucru. La aceleași ore, marile magazine H.O. își deschid porțile oferind cumpărătorilor sute de mărfuri felurite. La aceleași ore, muzeele (muzeul Bode, Galeria Națională, Muzeul Pergame, cele de istorie germană sau de științe naturale) primesc vizitatorii, la aceleași ore, foarte diferite, în nenumăratele restaurante sau cafeuri berlinezii sorb cu plăcere prețuitul filtru cu zahăr și neapărat cu un degetar de smîntînă. După amiaza, cinematografele sînt pline, la fel străzile largi unde se ridică în timp record blocuri întregi din prefabricate, se construiește un mare cinematograf de peste 1.000 de locuri iar seara artiștii teatrelor berlineze, cîntăreții de la operă joacă și cîntă în fața unor săli mereu pline.

E de-ajuns să trăiești aici cîteva zile, să vizitezi orașul, să stai de vorbă cu polițiștii de la graniță pentru a-ți da seama că oamenii sînt preocupați de viața lor pe care se străduiesc s-o facă mai bună, că-și îndrăgesc munca, orașul și obiceiurile și că doresc să trăiască și să muncească în pace.

Înainte de a pleca spre alte regiuni ale R. D. Germane, trecem pe lîngă cîteva din frontierele orașului. La Friedrichstrasse, (granița cu sectorul american) și la Heinrich Heinestrasse stăm de vorbă cu membrii poliției populare. Ne relatează cele întîmplate cu cîteva zile în urmă, îi privim și surprindem deosebirea între ținuta lor degajată și cea a soldaților și polițiștilor de cealaltă parte a frontierei. Pe teritoriul Berlinului democrat un membru al poliției populare stă liniștit de strajă, dincolo, binocluri și aparate de fotografiat sînt tot timpul în mișcare. Iar o gloată de scandalagii se agită ore în șir, cu priviri iscoditoare îndreptate asupra trecătorilor din Berlinul democrat, asupra clădirilor, deși aici nu s-a schimbat nimic iar curiozitatea celor de dincolo nu e cu nimic satisfăcută.

Am purces la drum. Frumoasa autostradă care pornește de la Berlin, ne ajută să ajungem repede la Leipzig. Sînt cîteva locuri aici pe lîngă care nu putem trece fără a ne opri: muzeul Dimitrov, căsuța aceea dintr-un cartier mărginaș Probszneida, unde s-au tipărit primele numere ale Iskrăi, marea bibliotecă Deutsche Bücherei și biserica Toma unde se află sarcofagul lui Johann Sebastian Bach și unde s-a executat pentru prima oară (1729) celebra sa lucrare „Mätheuspassion". Dar în scurta noastră vizită ne oprim și lîngă numeroasele blocuri noi care s-au construit la Leipzig în ultimii ani, construcții al căror stil sobru se îmbină cu cerințele confortului. după cum avem timpul să admirăm noua Operă de Stat care atrage atenția prin cupolele-i albe și ușor aurite. În sfîrșit vestitele magazine ale Leipzigului oferă cu dărnicie vizitatorilor plăcerea trecerii în revistă a variatelor produse ale industriei ușoare din R. D. Germană. Și nu e ușor să alegi. Pentru comoditatea gospodinelor, pentru eleganță vestimentară sau un interior plăcut, există sute de lucruri, sute de produse a căror varietate încîntă ochiul. De altfel, magazinele celor 1.000 de lucruri, cum citești de multe ori pe firmele luminoase îți înlesnesc cumpărarea celor mai variate produse de mare necesitate, în doar răstimpul unei ore.

Următorul popas inscris pe itinerarul nostru e Dresda. Interesant drum și minunat, peisajul. Trecem de-a lungul Elbei și în ciuda vremii închise, întunecoase, imaginile care se succed sînt încîntătoare. Ajungem către prînz la Meissen, vestit prin porțelanul care-i poartă numele. Am cunoscut cu prilejul unei alte vizite munca de aici și pe cîțiva din bătrînii ei maeștri. Am vizitat atunci vestita expoziție cu lucrările cele mai de seamă ale fabricii, opere de mare migală și precizie, de o neasemuită frumusețe.

După o oră petrecută la noul restaurant cu grădină construit chiar pe malul Elbei, plecăm de la Meissen spre Dresda.

Orașul așezat pe malul Elbei, a renăscut, și-a refăcut viața, și-a vindecat rănile adînci. Aici a avut loc o tragedie cumplită. Bombardamentul american a cauzat aci distrugeri imense cu nimic justificate din punct de vedere militar. Anii de muncă pașnică au șters și șterg mereu multe urme. Au apărut în centrul Dresdei, acolo unde străzi și cartiere întregi fuseseră distruse, blocuri noi și moderne. Poate contrastul între aceste blocuri moderne și Zwingerul este izbitor dar e foarte semnificativ. De fapt el vorbește de o nouă viață, de o nouă tinerețe a Dresdei.

Punct de atracție pentru turiști, Dresda e vizitată întîi pentru galeria de pictură. Cîteva ore abia îți ajung să poți privi tablourile celebre adunate acolo.

Dar multă vreme, după ce ai plecat, te urmărește cu farmecul lor, imaginile unor tablouri celebre pe care ai dori să le revezi.

Orice vizitator care se respectă nu poate părăsi Dresda fără să se plimbe cu cele două funiculare care leagă partea de sus cu cea de jos a orașului și care constituie pentru cetățenii Dresdei un rapid și ieftin mijloc de locomoție. Și mai există o atracție pentru călători: prilejul de a admira de la înălțime orașul cu așezarea lui pitorească...

Timpul e scurt. Dresda rămîne de acum în urmă. Ne întoarcem la Berlin de unde pornim spre patrie.

★

La încheierea unei scurte călătorii prin R. D. Germană pleci cu impresia plăcută de a te fi simțit tot timpul între prieteni.

Pleci către țară cu amintirea locurilor pe care le-ai vizitat, a oamenilor pe care i-ai cunoscut și de care te leagă o frumoasă și trainică prietenie.

Lucia MANOLESCU

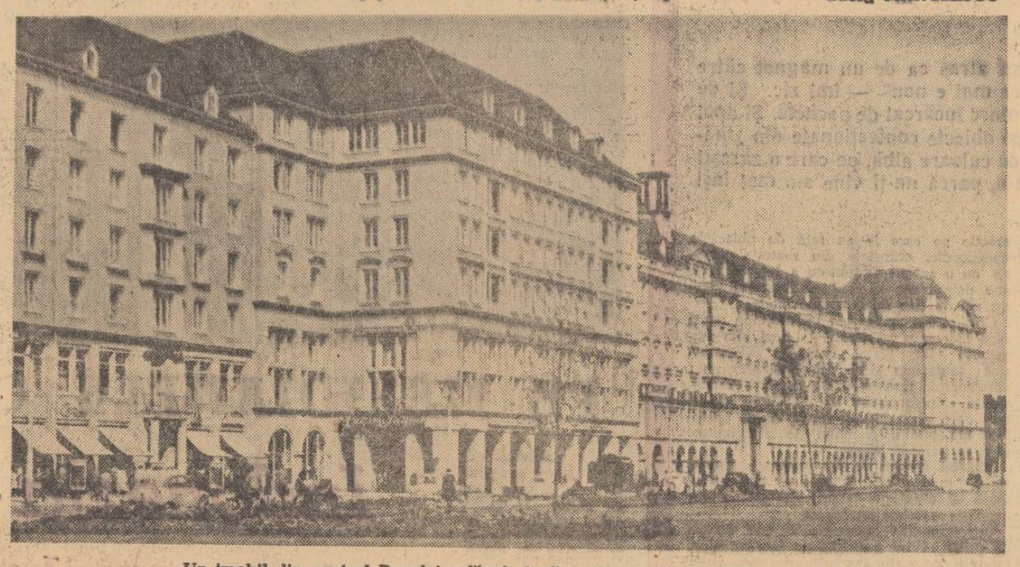

Un imobil din centrul Dresdei refăcut după vechea arhitectonică a orașului

O ZI ÎN LUME

(Urmare din pag. I-a)

pagini — informații de ziar, rînduri de jurnal, texte de transmisiuni radiofonice și simple scrisori — dovedește plastic și evident cum se mișcă acele orologiului vremii, supunîndu-se legilor severe ale dezvoltării sociale".

Să răsfoim cartea... De îndată ce am întors coperta ne-a întîmpinat una din fotografiile cunoscute azi în toată lumea: imaginea pămîntului văzut prin vizorul navei cosmice „Vostok-2". Cîteva pagini mai încolo aflăm cronologia zilei de 27 septembrie 1960, consemnată în scurte știri din toată lumea, grupate pe ore și chiar pe minute. Două planigloburi îmbie cititorul să compare harta politică a lumii din 1935 cu aceea din 1960; tabele sinoptice înfățișează, de asemenea comparativ, numărul statelor de pe pămînt în 1935 și 1960, populația globului, numărul nașterilor și al deceselor, al medicilor, al studenților, al automobilelor, producția de fontă, oțel, petrol, cărbune, energie electrică, ciment, mase plastice, zahăr... Paginile următoare rezervă fiecărei țări capitole aparte cu știri, reportaje, fotografii. Pe parcursul a sute de pagini defilează de dinaintea ochilor cititorului imagini din peste o sută de țări de la Polul Nord la Polul Sud, de pe toate meridianele și paralelele; țările marei comunități a lagărului socialist, țări ale „bătrînei Europe" și ale celor două Americi, de la cea mai mare putere capitalistă pînă la minusculele Monaco și Andorra... Paginile de reportaj și informații alternează cu fragmente de beletristică, la rubrica „Ce citeau oamenii" în care Vera Panova se învecinează cu Mihailo Stelmah și Valentin Kataev, Françoise Sagan cu Alberto Moravia și cu Aragon, Jorge Amado cu Graham Green...

Bine, s-ar putea întreba cititorul: dar ce este la urma urmelor această carte și cum trebuie citită?

Este un ghid, o lucrare științifică, un almanah, o antologie, un anuar? S-o citești filă cu filă sau s-o răsfoiești, să parcurgi numai capitolele care te interesează mai mult sau să o studiezi după un plan? În ipoteza că luînd cartea în mîini, cititorul își va pune aceste întrebări prefața celui dintîi volum făcea următoarea recomandare, reprodusă și în cuvîntul înainte al volumului de față: „Considerăm că „O zi în lume" este o carte de lectură. Mai întîi răsfoiți-o, faceți cunoștință cu felul cum este alcătuită, priviți fugitiv ilustrațiile, opriți-vă la paginile care vă vor reține atenția. Pe urmă, aprofundați-vă în lectură, fără grabă, cu pauze, dar la rînd. N-o să regretați. Măreața simfonie a vieții omenești vă va captiva și vă va lua cu sine...".

De unde își trage această simfonie „linia ei melodică" fundamentală, acele acorduri desăvîrșite care răsună de la un capăt la altul al ei, în ciuda compoziției sale caleidoscopice, a multitudinii de aspecte? Din faptul că asemenea picături de rouă, în care se răsfrînge strălucirea soarelui, întîmplările unei zile obișnuite, gîndurile și faptele oamenilor pe durata a 24 de ore, ne arată unde a ajuns umanitatea, încotro se îndreaptă, care este „magistrala" pe care înaintează...

Să ne gîndim cîte schimbări fundamentale s-au petrecut în istoria omenirii din ziua cînd a încolțit prima dată ideea lui Gorki. Răsfoind primul volum al cărții „O zi în lume" simțeai apropierea uraganului care avea să se dezlănțuie patru ani mai tîrziu, în septembrie 1939. Începuseră să cadă bombe asupra orașelor și satelor Abisiniei, șenilele tancurilor militariștilor japonezi călcau pămîntul însîngerat al Chinei, pe hărțile statului major hitlerist prindeau să apară săgețile viitoarelor „operații". Dar tot în ziua aceea, pe pămîntul primei țări a socialismului cuptoarele Martin de la Magnitogorsk și Kuznețk topeau oțelul muncitorilor și țăranilor, duduiau mașinile gigantice ale uzinelor din Ural, creștea și se întărea, sub soarele generos al orînduirii socialiste, generația care, cu un deceniu mai tîrziu avea să înfigă steagul sovietic pe cupola incendiată a Reichstagului.

...Au trecut numai douăzeci și cinci de ani, s-a schimbat fața lumii. Dar sensul mișcării înainte a rămas același — spre comunism! Drumul marilor prefaceri și primeniri, magistrala socialismului și comunismului se deschide larg în fața omenirii și nici un fel de piedici nu pot s-o abată din cale. Lumea socialismului, născută în zilele Marelui Octombrie adună laolaltă o treime din populația planetei, popoarele sfărîmă lanțurile robiei coloniale, secolul nostru, secolul victoriilor triumfale ale comunismului își urmează înainte mersu-i invincibil.

Cele douăzeci și patru de ore ale planetei întruchipează întreg sensul măreței și eroicii noastre ere. „De-asupra lumii s-a pornit o măreață furtună purificatoare, vestind primăvara omenirii". Aceste cuvinte ale celui de-al treilea Program al Partidului ar putea constitui motto-ul acestei cărți închinată de autorii ei, celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

...După ce ai parcurs ultima pagină a cărții te întrebi în chip firesc: cum va arăta al treilea volum „O zi în lume", tipărit în 1985? ...Pînă atunci Programul partidului va fi dus la îndeplinire, soarele comunismului, astăzi la răsărit, va inunda cu lumina sa întinderile necuprinse ale Uniunii Sovietice.

Să încercăm să presupunem cum vor arăta doar unele date din tabelul care va înfățișa comparativ producția de oțel și de energie electrică.

...În 1935 se produceau zilnic în lume 272 mii tone oțel, din care 35,7 mii în U.R.S.S.

În 1960 se produceau zilnic 944 mii tone oțel din care 181 în U.R.S.S.

În 1980 numai U.R.S.S. va produce zilnic 684 mii tone oțel!

În 1935 se produceau zilnic în lume 1019 milioane kwh. din care 72 milioane în U.R.S.S. În 1960 se produceau zilnic 6425 milioane kwh., din care 791 în U.R.S.S. În 1980 numai U.R.S.S. va produce zilnic 8.820 milioane kwh!

...Milioane de oameni cred cu fermitate în ziua aceea, știu cum va arăta, o așteaptă, muncesc și luptă pentru ea.

B. BUZILA

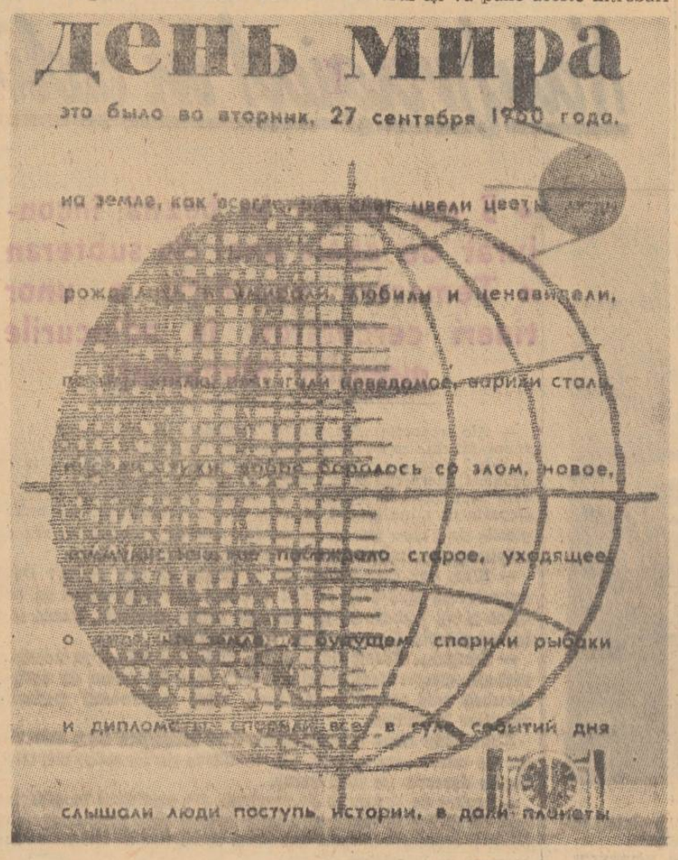

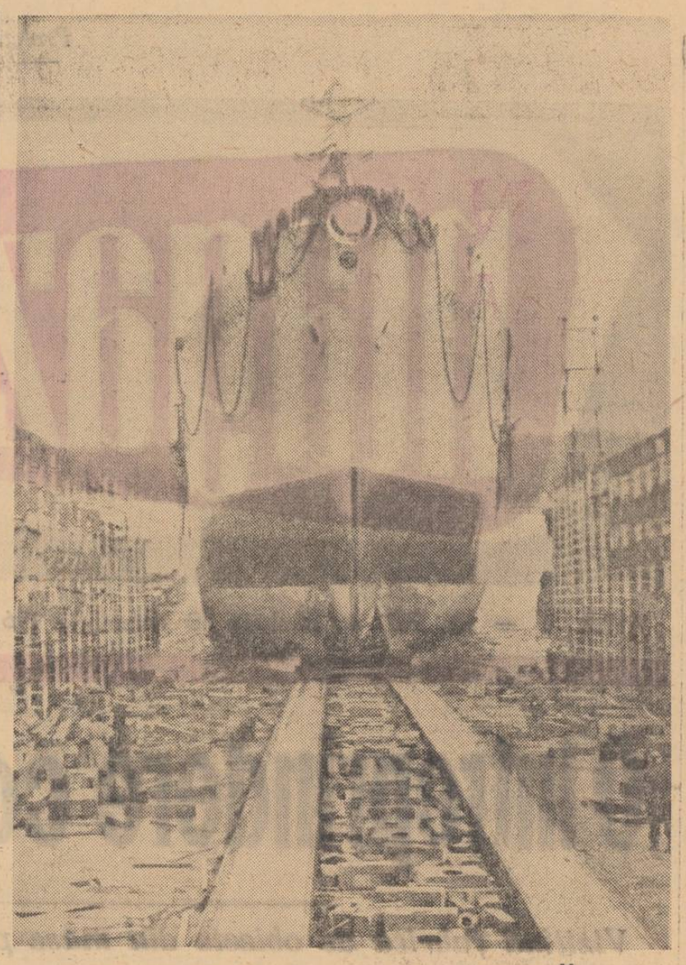

SZCZECIN, POARTĂ A POLONIEI SPRE MAREA BALTICĂ

Părea la început, că ceața va stărui încă îndelungată vreme ca de altfel și ploaia mărunță ce se cernea. Gazdele ne arătaseră spre consolare desenul publicat de un ziar în care un tînăr exclama trist: „Cît de repede a trecut vara!" Toamna intrase în toate drepturile ei, așa în Szczecin, una din cele mai vechi cetăți slave ale Baltichi, citată de cronicari încă din veacul al IX-lea.

Tot luptîndu-se cu norii, soarele izbuti să risipească ceața și să-și reverse razele sale aurii poleind clădirile cenușii, blocurile albe — simbol al reconstrucției unui oraș atît de greu încercat în timpul războiului. Triumfătoare se înalță pe străzile Szczecin-ului noile clădiri. Dar în preajma lor mai apar ziduri înegrite de fumul exploziilor, amintiri care vorbesc despre urmele tragice ale anilor ocupației hitleriste.

„Peste 60 la sută din Szczecin a fost distrus de urgia războiului — ne spunea Bak Edmund, președintele comisiei de planificare a orașului. Întregul Szczecin era o imensă grămadă de dărîmături și se părea că va fi greu de readus la viață.

S-au întîlnit în acele zile ale anului 1945 la Szczecin — după ce orașul fusese eliberat de ostașii sovietici și polonezi — muncitori, țărani, intelectuali. Unii erau încă îmbrăcați în haine militare, ofițeri și soldați, care abia lăsaseră armele și alături de populație puriau o altă bătălie, făceau inofensive minele ucigașe, dădeau înlături milioane de metri cubi de dărîmături, deschideau drum larg vieții.

Pașii ne purtau pe străzile Dworkova, Wiepdleglosci. Camionul cu mobilă aflat în fața unuia din blocurile noi vestea sosirea încă a unui locatar. Trecusem pe lîngă magazinele moderne, cinematografe, teatre, întîlnisem în drumul nostru semnele vieții noi. Al doilea oraș al Poloniei în ce privește suprafața — peste 200 km p. — marele port legat prin Oder și canalul Gliwice de bogatele bazine carbonifere ale Silezici, importantul centru industrial (șantiere maritime, uzine metalurgice și de construcții mecanice) și al vieții culturale, (școli superioare de politehnică, economie, medicină, agronomie, post de radiodifuziune) Szczecinul din zilele noastre ne apărea în față. Imaginea sa luminoasă oglindește opera constructivă desfășurată sub conducerea Partidului Muncitoresc Unit Polonez în întreaga țară de harnicul și talentatul popor polonez.

„Sutelor de milioane de zloți alocați de stat în cei 16 ani pentru reconstrucția Szczecinului — ne spuse cu zîmbetul plin de optimism tov. Bak — li se adaugă investițiile de aproape 2 miliarde zloți, aprobate în urmă cu trei zile de consiliul municipal pentru dezvoltarea economiei, a instituțiilor social-culturale din orașul nostru, unde există..."

Discuția fu întreruptă de un grup de copii care se hîrjoneau în drum spre școală.

„53.000 de elevi sînt în Szczecin — continuă tov. Bak, 85 la sută din cei 270.000 locuitori ai Szczecinului n-au împlinit încă vîrsta de 45 ani. Pe drept cuvînt un oraș al tinereții.

Aci se făuresc vapoarele ce străbat întinderile oceanelor

În urechi ne răsună un „Bine ați venit" rostit în românește. Inginerul constructor Henryk Jendza, directorul șantierelor navale „A. Warski" dovedi că și-a îmbogățit cunoștințele de limba română după călătoria făcută în vara anului acesta în țara noastră. N-apucasem a ne interesa de activitatea șantierelor și inginerul Jendza începu să ne povestească cu plăcută aducere aminte despre vizita făcută în primăvară de delegația guvernamentală și de partid a R.P. Române în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la șantierele de la Szczecin, ne mărturisea entuziasmul și bucuria sa pentru realizările pe care le întîlnise în Romînia.

„Șantierele noastre au fost distruse în timpul războiului — spuse inginerul Jendza. Unii credeau că ele vor rămîne doar pentru reparații. Am început însă să construim vapoare și am ajuns la... Dar mai bine să vorbească cifrele".

Și ne întinse un grafic pe care erau înfățișate vapoare de diferite mărimi și culori. Roșii, albastre, galbene. Fiecare dintre ele înfățișa un alt tonaj.

Legenda graficului reflecta marile realizări ale șantierelor. De la primul vapor polonez de 3.200 tone construit în iulie 1951 pînă la navele de 10.000 tone și de 14.500 tone (în anul viitor), de la vasul executat în 30 luni pînă la același cargour realizat doar în 6 luni, de la producția de 22.400 tone în 1955, la 75.300 tone în 1961 și la 134.200 tone în 1965, aceste cifre reprezintă un drum presărat de succese, dar în care s-au întîlnit și greutăți, drumul spre făurirea industriei maritime poloneze. În fiecare lună șantierele navale de aci construiesc o navă. În prezent, lîngă miile de constructori de nave formați dintre muncitori care n-aveau înainte o calificare, dintre țărani și elevi, lucrează 400 tehnicieni și 115 ingineri. Fiecare al 5-lea locuitor al Szczecinului lucrează în port sau la șantierele navale.

Zeci de pavilioane în rada portului

Prin fereastra larg deschisă a biroului directorului Jendza se zăreau macaralele plutitoare de 100 tone ce se roteau ca niște uriașe păsări în jurul vaselor în construcție.

Curînd ne găseam în preajma a două nave fiecare de cîte 10.000 tone construite pentru Indonezia, vizitam modernele hale și o șalupă ne purta mai tîrziu pe estuarul Oderului în rada complexului portuar Szczecin — Swinoujscie. Zeci și zeci de vapoare purtau pavilioane a numeroase țări din lume.

Șalupa coti peste cîtva timp pe un canal asemănător celora din Delta noastră. Intrasem în sălașul bîtlanilor, cocorilor, cormoranilor, al vulturilor albi denumiți și vulturi marini, ale căror aripi ating o lățime de aproape 2,5 m. Acum domnea liniștea. Păsările plecaseră și singurii care se mai abăteau prin acele locuri erau pescărușii. Înaltele faleze stîncoase se profilau în insula Wolin care alături de cealaltă insulă Uznam despart Szczecinul de Marea Baltică.

Cînd în 1939 tunurile crucișătorului german Schlesswig-Holstein au tras asupra eroicei fortărețe de la Westerplatte din Gdansk salvele aducătoare de moarte s-au făcut auzite pe întreg litoralul Baltichi. Atunci polonezii erau singuri în fața mașinii de război naziste. Astăzi în apărarea muncii sale rodnice, creatoare, poporul polonez are alături pe bunii săi prieteni, puternica Uniune Sovietică, întregul lagăr socialist.

★

Seara își așternuse mantia argintie peste oraș. La Școala Superioară de Agronomie — a cărei piatră fusese pusă drept temelie în urmă cu 45 de ani, pentru ca de-abia în anii puterii populare să fie construită — tînăra ingineră Zofia Wichert urmărea lucrările de laborator ale studenților din anul I; în fostul castel al ducilor de Pomerania, azi Casa de Cultură a orașului, avea loc deschiderea cursurilor universității populare.

În port farul ba închidea, ba deschidea ochii și clipind prietenește prin negura nopții trimitea vapoarelor din larg, mesajul Szczecinului, expresia muncii pașnice, creatoare a poporului polonez.

B. BRANIȘTEANU și P. TRAIAN

Meridiane

INDONEZIA — „ȚARA CELOR 3000 DE INSULE"

(Urmare din pag. 1-a)

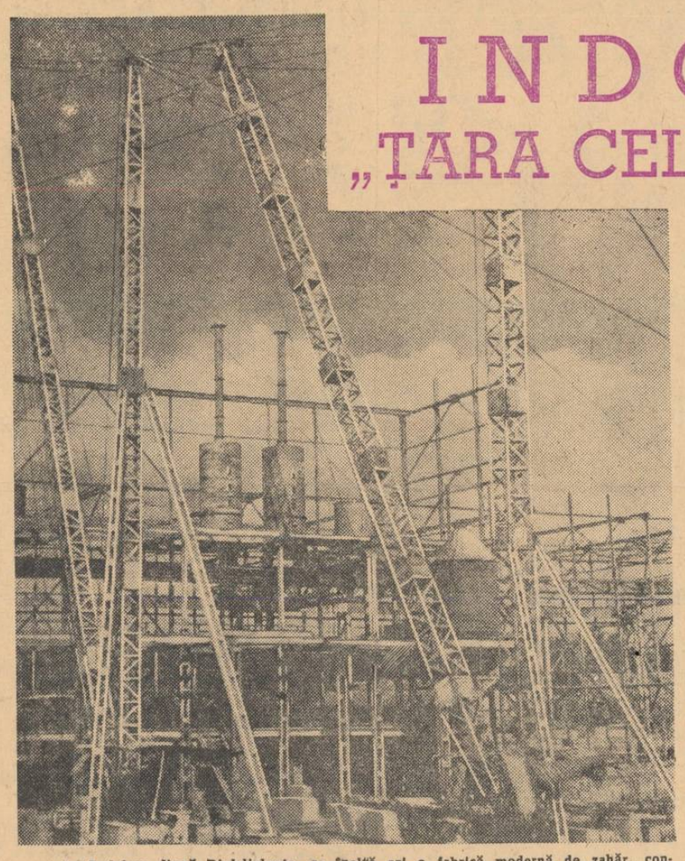

La Padokan, lîngă Djokdjakarta, se înalță azi o fabrică modernă de zahăr, construită cu ajutorul frățesc al specialiștilor din R. D. Germană. Fabrica prelucrează zilnic cîte 2500 de tone de trestie de zahăr.

plantații de ceai, cafea, bananieri, arborele de pîine „sago" și felurite fructe ciudate cu gusturi și arome îmbietoare, necunoscute nouă. Adesea vezi răsfirate pe povîrnișuri de munte sau deal, orezăriile în formă de terase, inundate de darnicele ploi tropicale, sub a căror apă fecundează neobișnuit de repede vegetația luxuriantă ce te întîmpină surîzătoare.

Completați acest tablou în fundalul său cu conurile fumegînde ale vulcanilor presărați în această puzderie de insule. Iar în primul plan, silueta țăranului cu pălărie ascuțită din paie de orez, ce se apleacă de veacuri deasupra micului ogor de orez, sau femeile în saronguri, culegînd frunzele de ceai în coșuri ce le poartă pe cap.

Pînă acum aproape două decenii acest tablou era întunecat de figura amenințătoare, dominantă, a colonialistului olandez...

Am fost de asemenea în insula Bali, despărțită de Java doar de un briu de mare, unde dau tîrcoale rechinii, într-un veșnic „balet marin". Denumită „Perla tropicelor", „Insula paradisului" sau a „Zeilor", numele acestei insule a fost fără îndoială idealizat de ghidurile turistice, dar nu fără a avea un dram de adevăr. Farmecul acestei insule constă nu numai în măreția naturii ei încîntătoare ci și în bogăția sa folclorică, cu totul originală, specifică, ce s-a păstrat aci de multe veacuri. Bali mai este renumită pentru varietatea neobișnuită de dansuri tradiționale, multe dintre ele cu conținut vechi religios, moral sau social, care se practică mai ales cu unele prilejuri ca nașterea, adolescența, căsătoria, moartea, sau alte evenimente. Multe dintre scenele redate de aceste dansuri sînt originare din mitologia hindusă, care în parte s-a păstrat neatinsă în această insulă multă vreme izolată, iar în parte s-a împletit cu elemente populare javaneze. Un spectacol mai puțin obișnuit pentru un european și chiar pentru mulți indonezieni, cu totul bizar adesea, este procesiunea tradițională la care iau parte numeroși balinezi îmbrăcați în costume de dansatori de culoare aurie, așezați în care alegorice ce înfățișează chipuri de animale zeificate, după care urmează bărbați purtînd pumnale și sulițe convenționale și tinere fete ducînd ofrande.

Am asistat la o serie de spectacole de artă populară din insula Bali unde am admirat neîntrecutele dansuri ca : „Kebiar", „Janger", „Legong" apoi dansul măștilor, „Barong", în care spiritul binelui triumfă pînă la urmă asupra răului. Dar cel mai original dans este considerat „Keciak"-ul sau „Dansul maimuțelor". La lumina palidă a unei torțe zeci de bărbați goi pînă la briu, așezați în cercuri concentrice își leagănă mîinile în mișcări ritmice, scoțînd sunete nearticulate și strigăte ce imită strigătul maimuței. În mijlocul lor un dansator își rotește trupul într-un ritm anumit ce se intensifică o dată cu țipetele guturale, parcă neomenești, scoase din zeci de gîtlejuri. Acest dans ce seamănă cu o luptă imaginară, reamintește o scenă epică din Ramayana, veche epopee hindusă, cînd regele Rama luptă împotriva adversarului său pentru a-și readuce soția răpită, pe Sita, cerînd ajutorul conducătorului maimuțelor-soldați.

În insula Bali, arta dansului se învață încă din frageda copilărie, între 5—6 ani, așa după cum începe această fetiță.

Dansul indonezian formează adesea o singură mișcare a trupului împreună cu șoldurile, spatele, gîtul și ochii. Orice mișcare a degetelor are o semnificație anumită pentru spectatorul indonezian, fiind mai greu de înțeles pentru europeni. Ceea ce te impresionează mai cu seamă văzînd dansurile nu numai din Bali dar și din insula Java sau alte regiuni, este acea poziție nemișcată a dansatoarei cînd ea dansează doar din mîini.

Am avut prilejul să asist la Djakarta la un spectacol înmănunchind toate genurile de dansuri din întreaga Indonezie, un spectacol unic care dezvăluie vasta bogăție folclorică a acestui popor talentat.

Dar în Bali mai poți admira și arta meșterilor populari care execută obiecte de artizanat ca sculpturi în os, fildeș, piatră, lemn, ori picturi pe pînză, gravuri în lemn înfățișînd scene din viața zilnică a balinezilor, din munca țăranilor la cîmp. Oamenii din satele balineze trăiesc în așezări împrejmuite cu ziduri care să le apere de vecinătatea junglei. Și aci au început să se schimbe obiceiurile și rămășițele semifeudale din viața socială.

★

Dar în afară de Indonezia turistică, tropicală te atrag îndeosebi oamenii cu chipuri prietenoase, cu ochi scînteietori, cu pielea bronzată de soarele arzător al sudului care-ți string prietenește mîna aflînd că vii de la mari depărtări să le cunoști viața și țara lor care a avut o istorie zbuciumată. Mulți dintre indonezienii cu care am stat de vorbă, fie la Djakarta, Bandung, Djokdjakarta sau Surabaya, centre culturale și ale mișcării populare de rezistență, au luptat contra cotropitorilor străini. Unii dintre ei mai luptă încă și azi în Irianul de Vest, pămînt furat Indoneziei de către dușmanul multisecular al acestui popor, colonialiștii olandezi care au jefuit și asuprit timp de peste 300 de ani străvechea „țară a mirodeniilor" din care au cărat bogății imense la Amsterdam.

Imagini diverse, noi, din orașele și satele Indoneziei care leapădă vălul trecutului întunecat, își redau tabloul unei țări ce a pornit pe calea unei dezvoltări independente. A unei țări unde un popor harnic muncește pentru a tămădui rănile adînci lăsate de colonialism în viața sa politică, economică și socială. Geografia economică a Indoneziei, care pînă nu de mult era privită doar din punct de vedere „exotic", își schimbă acum profilul. Au apărut fabrici de încălțăminte, ciment, zahăr iar altele sînt în construcție. Țăranul indonezian va putea cunoaște azi și metode moderne de lucrare a pămîntului puținî astfel părăsi plugul secular de lemn, cu care l-au lăsat colonialiștii olandezi. El va cunoaște și binefacerile irigației moderne. În cele o sută de porturi proiectate, care vor primi și mai multe vapoare, docherii vor fi primi indonezieni ce vor saluta cu bucurie pe corăbierii țărilor socialiste ce trimit Indoneziei mașini, utilaje pentru construcțiile industriale ale acestei țări libere și independente. Iar muncitorii indonezieni vor ajuta specialiștilor din țările prietene să monteze întreprinderile în care se vor ridica pentru prima dată cadre naționale indoneziene.

Șoaptele misterioase ale junglei vor fi înghițite astfel de vuietul puternic al motoarelor mașinilor ce vor aduce prosperitate economică Indoneziei și deci consolidarea independenței sale naționale. Rămășițele colonialismului vor fi astfel înțgropate. „Romantismul exotic", după care plîng atîta colonialiștii ce au înrobit acest popor, va face loc industrializării. Iar bogățiile junglei vor fi puse în adevărata lor valoare de însuși indonezieni. Sondele și furnalele încep să acopere palmierii înalți din aceste insule mănoase iar poezia tropicelor să se înfrățească cu simfonia mașinilor moderne, creînd astfel imaginea Indoneziei noi.

Al. GHEORGHIU

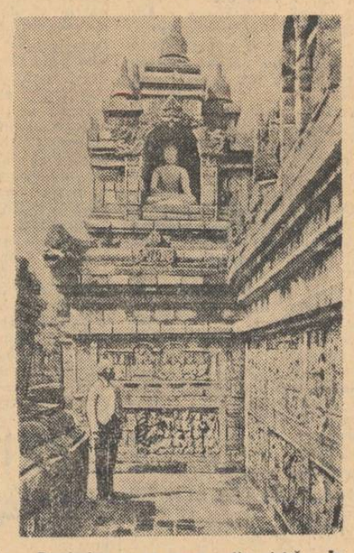

Borobudur — un poem din piatră. În apropiere de Djokdjakarta, cel mai vechi centru cultural din insula Java, a fost ridicat, în secolul VIII, cea mai monumentală creație a artei indo-javaneze, Borobudur. Acest monument foarte original, avînd forma unei piramide înalță de peste 30 de metri deasupra bazei, fusese destinat inițial ca sanctuar budist și reprezintă azi nu un templu adevărat, ci un „stupa", adică unul din acele monumente care se găsesc în lumea budistă pentru a comemora evenimente sau a adăposti relicve istorice. (În clișeu, una din galeriile acestui imens monument).

Dansuri tradiționale din Sumatra cunoscute încă din secolul VIII. Îmbrăcămintea dansatoarelor e bogat impodobită și gesturile lor sînt simbolice, strînse legate de legendele populare.

Indonezia ar mai putea fi numită și țara vulcanilor activi. Îi vezi adesea fumegînd de la mari distanțe. În clișeu : o privire spre craterul unui asemenea vulcan din insula Sumatra.

NAUFRAGIAT ÎN ADÎNCURILE PĂMÎNTULUI

(Urmare din pag. 1-a)

— Exista părerea că între această peșteră, cu lacul ei subteran, și peștera Bulba, aflată la cîțiva kilometri depărtare, se află un traseu subteran și că apa din Zăton iese afară prin gura celeilalte peșteri. Pentru noi, cercetătorii era deosebit de important să aflăm amănunte despre fauna din aceste ape subterane.

De data aceasta Zătonul era secat și pe fundul lui se vedea numai un pîrîiaș, puternic țotit, care vine dinspre satul Gheorghiești și se pierde într-un ponor (loc unde apa dispare în pămînt) nu departe de „peștera păianjenilor". Micul nostru grup a pătruns în „peștera păianjenilor" coborînd pe o pantă și apoi printr-un puț, pînă am dat de oglinda apei lacului subteran. Aici însă mîlul era atît de îmbibat cu apă încît eram în pericol să ne scufundăm.

Am ieșit de aici pătrunzînd în cealaltă peșteră, de lîngă podul natural. și printr-o galerie laterală am mers tiriș. Tovarășul Vasile Decu a coborît 18 metri într-un puț cu apă, însă n-a putut ajunge pînă la ea tot din cauza acelui mîl atît de periculos. Aici el a observat că pereții prezintă numeroase urme de eroziune, ceea ce indica că apa se urca în ei atunci cînd afară ploua. Ne aflam în fața unei vaste rețele de vase comunicante hidrografice subterane, apa din „peștera păianjenilor" și cea din peștera de la podul natural fiind întotdeauna la același nivel cu cea din Zăton și lacul din fața podului.

Călătorie pe traseul unui rîu subteran

— Și unde s-au întîmplat acele peripeții de care ne-ați pomenit la telefon ?

— Veți afla imediat totul. Încă din luna septembrie speologii Anca și Vasile Decu începuseră să exploreze peștera Bulba și înaintaseră în adîncurile ei pe o porțiune de doi kilometri, și jumătate. Acum, împreună cu ei, în afară de mine, era și tovarășul Ștefan Argintaru, un sătean localnic, îndrăgostit de munca aceasta științifică.

Apa din rîu fiind scăzută am putut pătrunde ușor în peșteră și chiar de la începutul traseului subteran am întîlnit în calea noastră nouă sifoane — locuri unde tavanul peșterii se apropie foarte mult de firul apei. Primul sifon l-am ocolit printr-o galerie superioară, însă pe celelalte le-am trecut prin apă. După aceea plafonul s-a ridicat dintr-odată, galeria înălțîndu-se pînă la 8 metri. Mergînd mai departe de-a lungul rîului încăperea a început să se strîmteze și cu ajutorul bărcii pneumatice am înaintat vreo 30 de metri, după care un alt sifon ne-a barat calea. Urcînd pe o galerie laterală, ne-au întîmpinat săli mari, pline cu blocuri enorme, după care tavanul coboară tot mai mult pînă ce drumul se transformă într-un adevărat tunel, înalt de numai 60 de centimetri.

Ne aflam în locul pînă unde înainte cu o lună ajunseseră soții Decu. De aici încolo totul ne era necunoscut.

Urme de pași pe nisip

Ne-am tîrît prin tunelul lung de vreo 10 metri, care se deschidea într-o altă galerie plină de concrețiuni minunate de cristal și apoi după ce am cotit am întîlnit o marmită — un fel de căldare făcută de puternicul vîrtej al apei ce cade de la înălțime și freacă piatra. Acum iar se părea că galeria se închide, însă tovarășul Vasile Decu, care e un om foarte agil și neastîmpărat și cercetează toate golurile întîlnite, a descoperit un culoar la buza peretelui și a început să se tîrască prin el. După un timp ne-a chemat și pe noi căci dăduse dincolo de un nou drum. Am trecut prin acel culoar cu mare greutate, nereușind să mă strecor decît ajutat de colegi, care mi-au săpat argila de sub mine pentru a-mi face loc.

Au urmat porțiuni mari de galerie, care la un moment dat părea din nou că se închide și atunci tovarășul Decu a căutat ce-a căutat și deodată l-am văzut dispărînd printr-un fel de puț. Acolo a fost pentru mine cel mai dificil loc de trecut. Închipuiți-vă că la un moment dat m-am aflat suspendat în gol, prins doar cu pieptul de un colț de stîncă și nu puteam nici să cobor, nici să urc. În sfîrșit, cu un efort teribil, am coborît și eu.

Ne aflam într-o mare galerie ce se termina cu un tunel lung de 60 de metri și extrem de scund, tunel pe care n-am să-l uit atît de ușor, deoarece mi-am scrijelit genunchii, coatele și pieptul de atîta tîrîtură prin pietrișul de pe jos. Eforturile noastre au fost însă răsplătite din plin de splendoarea ornamentelor ce ne-au întîmpinat în sala în care am intrat. Draperiile de calcită străluceau într-o infinitate de culori la lumina lămpilor noastre.

Trecînd în sala următoare am auzit un puternic vîjîit de apă. Ne aflam într-un fel de balcon suspendat, la 10 metri deasupra patului rîului. Și cum obiectivul nostru era ca să urmăm traseul apei, căutam un mijloc ca să coborîm. Pereții erau însă verticali, iar funiile și scările le lăsasem pe parcurs atunci cînd străbătusem tunelul.

O primă tentativă ne-a dus peste un pod natural, într-o sală imensă, care conținea un mare depozit de guano-excrementele liliecilor. Am încercat apoi împreună cu tovarășul Decu o adevărată performanță alpinistă. Ținîndu-ne strîns unul de altul, am coborît pas cu pas pe zidul vertical, în prăpastie, pînă am dat de apă. N-am mers însă nici 20 de metri pe noua galerie cînd colegul Decu scoase un strigăt de uimire. Apropiindu-mă în fugă, l-am văzut aplecat, examinînd cu atenție o urmă de pas omenesc pe nisip. Deodată a izbucnit în hohote de rîs, constatînd că acea urmă de pas nu era decît forma exactă a unei cizme de-a noastră.

— Cum v-ați explicat acest lucru ?

— Desigur că-n urmă cu aproape 4 ore noi mai mersesem pe aici, ceea ce însemna că galeriile prin care am trecut făceau un mare ocol, ajungînd într-un etaj superior.

Obosit și ud îmi veni atunci ideea de a nu mai face acel ocol și să ies acum afară din peșteră, urmînd albia rîului. Zis și făcut. I-am spus tovarășului Decu ce am de gînd să fac și acesta, văzînd că nu reușește să mă determine să renunț, îmi dădu indicațiile necesare, mă ajută să mă urc în barcă și ne luarăm la revedere, urmînd să ne întîlnim cu toții peste cîteva ore la mașină.

Era ora 12,30 noaptea, în clipa despărțirii noastre !...

Naufragiul

Am trecut apoi cu greu prin toate sifoanele, însă la al nouălea, am observat că între tavanul peșterii și apă nu mai sînt decît vreo 10 centimetri. Nu-mi mai aduceam aminte dacă apa era tot așa de crescută atunci cînd venisem.

Am zărit însă o galerie ce se deschidea pe lîngă apă, am intrat pe ea și am constatat că primul sifon putea fi ocolit. Am mers pînă am dat de apă, am trecut apoi prin alte sifoane și după un timp destul de îndelungat m-am oprit. De ce oare nu se mai termină drumul ? mă întrebam. Dîndu-mi seama că am greșit traseul, am făcut cale întoarsă pînă ce am ajuns din nou la sifonul unde apa atingea aproape tavanul. Știind ce-am pățit înainte, nu-mi mai puteam pune problema ca să ocolesc sifonul prin galeria laterală, singurul drum posibil fiind acela de a străbate apa.

— Și ce-ați făcut atunci ?

— Am stat puțin și m-am gîndit că n-ar fi exclus ca în curînd să se închidă și unicul gol dintre stîncă și apă, mai ales că în momentul cînd intrasem în peșteră afară începuse să plouă. Și-apoi dacă izbuteam să ies la lumină, puteam eventual să le vin și celorlalți în ajutor.

M-am decis. Rămînînd numai în combinezon, am pus bricheta sub cască și am intrat în apă, fiind înconjurat de bezna din jur, căci lampa se stinsese. Cu gura deasupra apei, spre a putea respira, am trecut încet, încet, sifonul. Dincolo, tavanul se înălța și am reușit să mă ridic în genunchi. Am aprins lampa și-apoi am pus bricheta în buzunarul salopetei. Acest gest necugetat a avut urmări pline de pericole.

Voind să trag rucksacul, m-am aplecat și o picătură de apă a căzut pe lampă stingînd-o. Am băgat repede mîna în buzunar după brichetă... Dar buzunarul era plin de apă și bricheta de asemenea !... Am încercat s-o aprind de nenumărate ori, am suflat peste ea pentru a usca piatra, dar degeaba. Eram acum cufundat în beznă, în mijlocul unui rîu subteran.

În cele din urmă am reușit să mă apropii de mal și pipăind pereții am ajuns pe o plajă de pietriș pe care erau cîteva lemne. Ca să știu cît timp trece am numărat secundele. Ajungînd la 15.000, am trecut la calcularea timpului și apoi... am adormit brusc. Și tot atît de brusc m-am trezit dîrdîind de frig. Stăteam țintuit locului și ascultam acum puternicele detunături provocate de apă și aveam mereu impresia că ele provin de la închiderea sifoanelor.

În sfîrșit am auzit glasuri. Nu vă puteți închipui emoția prin care am trecut auzindu-le. Erau colegii mei, care se înapoiau din peșteră după ce terminaseră cartarea ei. De abia mai puteam vorbi în momentul cînd îi revăzui. Și cînd am aflat apoi că eram numai la 50 de metri de la ieșirea din peșteră, vă dați seama de uimirea mea. Așa era însă ! Lumină de afară nu puteam primi deoarece era de abia ora 5 dimineața...

Am ieșit afară bucuros că încăpățînarea mea nu m-a costat viața și m-am bucurat împreună cu tinerii speologi care au descoperit o peșteră foarte frumoasă, lungă de peste 3 km.

Simion SĂVEANU

Locul naufragiului

Portrete în apă tare

Un meci neobișnuit

Lucrurile s-au petrecut destul de bizar încă din primul moment. Meciul, deși fusese anunțat pentru ora 14,30, a început la ora 14,30. Spectatorii, care mizaseră pe obișnuita întîrziere, au pierdut astfel primele faze.

La fluierul arbitrului, înaintașul „Victoriei" a pasat înterului, iar acesta extremei stîngi, care, spre surprinderea generală, în loc să lase mingea să iasă în „out", a preluat-o și a demarat pe tușă. Impresia de ciudat s-a întărit și mai mult cînd extrema a centrat și interul dreapta a reluat din vole : mingea n-a trecut nici deasupra porții, nici la stînga și nici la dreapta ei, ci la portar, care a blocat-o elegant, dar cu dificultate.

Degajarea lui a pus în cursă înaintarea „Biruinței". Mijlocașul dreapta a pasat interului de pe aceeași parte, acesta a pătruns în careu, a driblat fundașul „Victoriei" și a șutat sec pe jos. Portarul a plonjat, reținînd „în extremis", chiar pe linia porții. Tribunele s-au ridicat în picioare : era gol sau nu ?

— Gol ! a declarat hotărît portarul „Victoriei".

— Nu, dă-mi voie ! a protestat interul „Biruinței", care șutase. D-ta ai oprit mingea în afara spațiului porții. Nu e gol !

Stoperul „Victoriei", cunoscut pentru temperamentul său vulcanic, a început să vocifereze :

— Ce înseamnă asta, tovarăși ? Ne-ați marcat un gol ? Ne-ați marcat ! Pentru ce nu vreți să recunoașteți ? (Și, adresîndu-se coechipierilor săi) : „Hai băieți, puneți mingea la centru !"

A fost nevoie de întreaga autoritate a arbitrului pentru a calma spiritele și a stabili în mod categoric că nu fusese gol.

Într-una din fazele următoare un înaintaș al „Victoriei" s-a ciocnit de un fundaș al „Biruinței" și amîndoi s-au pomenit pe jos. Spectatorii au scos din buzunar ziare, reviste sau șahuri portative, ca să-și petrecă în modul cel mai plăcut lungile minute în care cei doi fotbaliști aveau să zacă pe gazon, demonstrîndu-și pantomimic și expresiv gravele leziuni căpătate. Dar minune ! N-a trecut decît o secundă și jucătorii erau în picioare, conversînd amabil :

— Te-am lovit, Iancule...

— Tu pe mine ? Nici n-am simțit ! Eu te-am lovit, dragă Ghiță ! Fără să vreau, crede-mă !...

—Îmi pare rău...

— Ba nu, mie îmi pare rău !

Arbitrul a avut cele mai mari dificultăți ca să stabilească în favoarea cui să dicteze lovitura de pedeapsă, căci fiecare din echipe pretindea că a ei fusese vina.

Stupoarea publicului nu a mai cunoscut margini atunci cînd, făcînd un hențiu involuntar, mijlocașul stînga al „Victoriei" a fugit la arbitru, atrăgîndu-i atenția că omisese să-l penalizeze. Infracțiunea fusese comisă la vreo 20 de metri de poartă și sărmanul arbitru a trebuit să parlamenteze îndelung cu jucătorii care formau zidul, pentru a-i convinge să nu se așeze la mai mult de 9 metri de punctul de unde se executa lovitura. Centrul înaintaș al „Biruinței" a tras frumos cu „bolta" și la „păianjen", înscrînd primul gol. Ca de obicei, coechipierii săi au vrut să-l îmbrățișeze. Dar le-a fost imposibil să ajungă pînă la el : fucătorii „Victoriei" îl asaltau cu felicitările.

...Și meciul a continuat în aceeași stranie atmosferă. Ca și cum ar fi fost o întrecere sportivă ! Ca și cum nu numai golurile, ci și jocul ar fi contat ! Ca și cum între cele două echipe ar fi domnit raporturile cele mai cordiale și tovărășești !

La urmă, spectatorii au aplaudat îndelung. Unul singur a fost nemulțumit :

— Asta e meci, domle ?

Pe spectatorul indignat îl cheamă Niță. Numele de familie i l-am uitat.

Nicolae MINEI

O întreprindere complexă

(Urmare din pag. 1-a)

Fabrica de mase plastice, este, în momentul de față, o întreprindere complexă. Nu este însă nicidecum singura întreprindere de acest gen. Alături de ea pot fi citate și altele — răspîndite pe harta întregii țări — cum ar fi fabrica de pelerine de ploaie din Buzău, fabrica de ambalaje de medicamente din Orăștie, întreprinderea „Victoria" din București profilată pe bunuri de larg consum etc. Merită menționată și fabrica timișoreană care confecționează covoare, tapete, fețe de masă din material plastic, — produse care se bucură de multă apreciere din partea cumpărătorilor. Fețele de masă, mai ales, imprimate cu modele atrăgătoare sînt foarte căutate în magazinele de specialitate.

Ar trebui pomenite desigur și fabricile care livrează materia primă, care la rîndul ei, ca un produs petrochimic, se obține din petrol. Am adus vorba despre el, doar pentru a arăta că spre deosebire de trecut, cînd petrolul se exporta în stare brută, astăzi, în țara noastră se dă o deosebită atenție prelucrării chimice a produselor petrolifere. Așa cum indică Documentele celui de-al III-lea Congres al Partidului, producția de mase plastice va trebui să ajungă în 1965 la peste 95.000 tone, adică va fi de 16 ori mai mare ca în 1959 ! Adăugați la aceasta creșterea producției de fire în fibre sintetice, a producției de îngrășăminte sau de cauciuc sintetic, ca să aveți imaginea grăitoare a ritmului în care se dezvoltă în aceștia ani industria chimică românească.

V. NICOROVICI

Sumare biografii

Ca în orice unitate industrială nouă, oamenii care lucrează aici provin din cele mai deosebite meserii. Octavian Axente, de pildă, maistru la atelierul de extrudere (atelierul în care se fabrică țevile) a fost mai înainte tehnician la Ministerul Petrolului și Chimiei. E originar din București. Colegul său, Ghinea Savu, șef de echipă în același atelier, e originar dintr-un sat din Bărăgan. Pînă a lucra la fabrica de mase plastice a fost ...croitor. Florica Suciu, o femeie în vîrstă, care lucrează la finisaj, e originară din Transilvania. Pînă la actuala ei ocupație a fost pe rînd, servitoare la niște oameni avuți în București, apoi, după august 1944, a lucrat ca muncitoare necalificată la o cantină. Aceste trei cazuri luate absolut la întîmplare, sînt relevante însă pentru peisajul omenesc al întreprinderii, care, la fel ca și peisajul industrial, este foarte divers.

Merită să fie relevată încă o caracteristică în ceea ce privește pe oamenii fabricii „București". Contactul cu o întreprindere de înaltă tehnicitate, a contribuit, în mod evident, la creșterea nivelului lor de cunoștințe și preocupări.

Acumularea cunoștințelor tehnice, ca și a unui larg bagaj de cultură, în genere, se reflectă și în munca de fiece zi a acestor oameni. Astfel, Ghinea Savu mi-a vorbit, cu competență, despre lupta continuă pe care o duce echipa lui în vederea obținerii unei calități înalte a fabricației. Concret, este vorba de evitarea arsurilor la tuburile Bergmann, prin curățirea atentă și migăloasă a mașinilor.

Oamenii din această fabrică, crescuți în regim socialist, se remarcă printr-o înaltă conștiință în îndeplinirea muncii lor, îmbinată cu preocuparea de a-și dezvolta armonios și multilateral personalitatea, prin petrecerea civilizată a timpului liber.

În viitor

MAGAZIN LITERAR ARTISTIC

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Nu te lăsa niciodată"

Încercarea de a reedita — tie și numai prin aluzie — un film atît de mare și de cunoscut ca „Hoți de biciclete" este de la bun început riscantă prin inevitabila comparație ce se impune spectatorului. Cu atît mai indoielnică ne apare reușita unui astfel de film atunci cînd drama socială a fost convertită într-un foileton polițist de serie dominat de profilul standard al binecunoscutului detectiv londonez, ca în filmul despre care scriem.

John Cummings, comisvoiajor al întreprinderii de săpunuri, pudră, creme, rujuri etc. „Berger et Co.." își pierde slujba sa mizeră întrucît nu-și mai poate îndeplini cu promptitudine numeroasele sale răspunderi ca urmare a faptului că i-a fost furat automobilul cu care alerga mai ușor de la un client la altul. Terorizat de ideea eșecului repetat al visurilor sale de fericire, eroul află în el puteri neașteptate pentru a duce de astădată pînă la capăt descoperirea autorilor furtului și regăsirea automobilului. Există, neîndoielnic, în această tenacitate multă disperare și nu o dată eroul ne trezește compasiunea, mai ales la capătul numeroaselor bătăi pe care este pus să le încaseze de la cei care i-au furat mașina. Numai că, în căutarea unor episoade de efect, cineaștii încurcă cu bună știință lucrurile aducînd pe ecran și o bandă de derbedei și o fată frumoasă sedusă de principalul hoț și un inspector de poliție ale cărui investigații nu dau rezultatele dorite din cauza comportării nătîngi a eroului nostru. Este greu de spus la ce duce în cele din urmă toată această urmărire în paralel care îndepărtează în mod exasperant deznodămîntul. Avem însă impresia că acțiunea propriu zisă devine treptat pentru cineaști un vag pretext cu scopul de a ne înfățișa cu mult lux de amănunte jocul fizionomiilor stilcite în bătăi, ambianța de senzualitate tesută în jurul tinerei seduse, dramatismul fals al clipelor în care este așteptată poliția etc.

O notă bună interpretului principal Richard Todd pe a cărui față se poate citi atît de bine pină și suferința pricinuită de distribuirea într-un astfel de rol supus unor grele încercări fizice.

„Ultimul meu tango"

Într-un fel, această producție comercială este un argument: ea arată limpede că pînă și într-o țară ca Spania, unde filmele care vorbesc deschis despre realitățile sociale sînt excepții atît de rare, nu poți totuși să te adresezi publicului fără a înfățișa (firește, de complezență) situația precară a oamenilor simpli. Și aici, ca și în alte „filme muzicale în culori" apare o fată săracă, ea fiind de astă dată un talent vocal nedescoperit de nimeni. În treacăt, filmul spune cîte ceva despre soarta tristă a artiștilor spanioli, care trăiesc pe datorie și muncesc fără nici o speranță de a fi ajutați și înțeleși. Dar curînd, trupa de operă a lui Andreu dispare din raza obiectivului pentru a fi urmărite doar coincidențele fericite care o fac pe fiica acestuia, Maria, să triumfe „după cum i-a fost norocul" și să-și capete iubitul dorit, un încântător bogătaș din Buenos Aires. Filme de acest soi am mai văzut destule și poate e chiar cazul să întrebăm cîtă vreme ne vor mai fi servite (nu de producătorii capitaliști, firește, ei avînd interese bine cunoscute, ci de către D.D.F.). Căci pînă și cineaștii și-au dat seama că repetă. Repetă pseudo problematica socială, repetă melodrama, repetă sfîrșitul fericit pe care de cînd nu-l mai crede nimeni se cheamă „ca-n filme". De aceea au încercat probabil să bată măcar un record dacă nu pot fi originali: au aglomerat atîtea întîmplări care mai de care mai lirice sau lăcrimoase încît stai și te miri cum au încăput toate într-un singur tango pe care — dacă Sara Montiel s-ar ține cu adevărat de cuvînt — ar fi, desigur, ultimul!

Ca și în „Carmen de la Ronda" această actriță frumoasă, cu voce, cu o expresivitate cuceritoare a privirilor și mimicii se complace în mod inexplicabil în roluri de femeie fatală, de un farmec pervers, alcătuind un cuplu predestinat comercializării, cu Maurice Ronet, mereu în postura unui bărbat chipeș și candid care suferă cu plăcere știindă știe dinainte sfîrșitul fericit al filmului.

Eugen ATANASIU

ȘANTIER CINEMATOGRAFIC

Cineaștii studioului „Al Sahia" lucrează în prezent, atît în exterior cît și în laboratoarele studioului la pregătirea unor noi filme documentare dintre care vă facem cunoscute cîteva titluri:

● **„Trei strigăte pe Bistrița"** se intitulează documentarul ale cărui ultime secvențe sînt filmate în aceste zile la Bicaz în regia lui Mirel Iliescu de către operatorul Huzum Sergiu.

● Realizările obținute la GAC **„Otopeni"** constituie subiectul unui alt documentar din seria celor dedicate vieții noi a țărănimii noastre colectiviste, în regia lui Erwin Szekler, după un scenariu de T. Mezaroș.

„Căsătorie din interes"...

...se intitulează comedia muzicală de Csizmarek-Semșei-Nadassi, cu muzica de Csanak Bela și Eugen Cerbu, pe care o reprezintă ansamblul de estradă al Teatrului de Stat „Al. Davila" din Pitești. După ce a prezentat premiera acestei comedii muzicale la Pitești, ansamblul de estradă al Teatrului de Stat „Al. Davilla", a plecat, zilele trecute, într-un turneu de aproape două luni, în satele și orașele țării.

ORIZONT TEATRAL

● **ZILELE ACESTEA** are loc la Teatrul pentru tineret și copii, o nouă premieră pentru cei mici: „Băiatul din banca doua" de Alecu Popovici, în regia lui Ion Cojar.

● **DUPĂ 15 ANI** de dezbateri, de amînări și tărăgăneli, municipalitatea orașului Veneția a hotărît în sfîrșit să înceapă restaurarea renumitului teatru Goldoni închis în 1947 din cauza subrezeniei clădirii. Pe scena acestui teatru marele dramaturg italian și-a prezentat o bună parte a pieselor sale.

● **„METROPOLITAN OPERA HOUSE"** din New York a anunțat că stagiunea 1961—1962, în care erau incluse 26 de opere, se anulează, în urma conflictului ivit între direcția operei și orchestră care cere sporirea salariului instrumeniștilor.

● **DUMINICĂ 12 NOIEMBRIE** a avut loc în sala Palatului R.P.R. un spectacol special organizat de Teatrul Național „I. L. Caragiale" pentru oamenii muncii din regiunea Ploiești, la care au participat 2.650 de muncitori, colectiviști și intelectuali din Ploiești, Cîmpina și Buzău. S-a prezentat „Dezertorul" de Mihail Sorbul.

● **MARLENE DIETRICH** a hotărît să-și facă debutul pe scenă. Pentru acest debut care va avea loc pe scena unui teatru de pe Broadway, Marlene Dietrich pregătește rolul titular din „Mutter Courage" de Brecht.

● **Între 21 și 26 noiembrie** va avea loc la Frankfurt pe Oder în Republica Democrată Germană o săptămînă festivă închinată lui Heinrich von Kleist, de la a cărui moarte tragică se împlinesc la 21 noiembrie, 150 de ani. Se vor prezenta cu această ocazie de către Teatrul Popular din Halberstadt „Prințul Friederich din Hamburg", de către Teatrul Hans Otto din Potsdam „Ulciorul sfărîmat", de către Teatrul din Frankfurt „Kätchen von Heilbronn".

Piese pe care le vom vedea

„CIOCÎRLIA" de Jean Anouilh

Povestea tragică și figura devenită aproape legendară a Ioanei, fecioara din Orleans, i-a atras întotdeauna pe dramaturgi. Încă în 1591, acreditînd în al său „Henric VI" (partea întîi) versiunea oficială engleză, după care Ioana d'Arc a înfrînt Anglia prin vrăjitorie, Shakespeare nu o poate prezenta totuși pe tînăra eroină decît ca pe un om învesmîntat cu toate atributele vitejiei și dragostei sale de patrie. Mai tîrziu, Schiller avea să reia în a sa „Fecioară din Orleans" istoria micii păstorițe care s-a pus în fruntea armatei fărîmițate a unei țări și mai fărîmițate, făcînd în felul acesta primul pas spre unitatea națiunii franceze moderne. Ca și „vrăjitoarea" lui Shakespeare, și „fecioara" lui Schiller păstrează încă multe din trăsăturile supranaturale, atribuite ei mai tîrziu de legendă și de biserica catolică, care a găsit că e util să se folosească în propaganda sa mistică de popularitatea pe care Ioana d'Arc o avea în rîndurile maselor. De abea dramaturgii secolului XX, în specie Bernard Shaw cu a sa „Sfînta Ioana", Jean Anouilh cu „Ciocîrlia" și Bertolt Brecht cu „Procesul Ioanei d'Arc la Rouen în 1431", aveau să scuture colbul misticismului și al legendei de pe figura marei eroine a Franței și să aducă în fața spectatorilor un om ca toți oamenii, simplu și curat, un om superior epocii sale, prin dragostea de patrie și de oameni, trăsături și simțăminte care stăteau la baza tuturor acțiunilor sale. Privită din acest punct de vedere, Ioana contrazice și neagă prin însăși existența ei, biserica catolică și tendința acesteia de a îngenunchia omul, contrazice și neagă stăpînirea feudală ca simbol al claselor exploatatoare, întotdeauna gata să vîndă chiar și patria, pentru un cîștig comod și o liniște relativă.

De altfel acestea sînt și ideile principale ale tragediei lui Anouilh „Ciocîrlia", un imn de slavă adus Ioanei d'Arc ca reprezentant al oamenilor simpli din popor, ca simbol a tot ce a avut în trecut Franța mai curat, mai frumos, mai luminos.

În „Ciocîrlia" vocile „sfinte" care o îndeamnă pe micuța păstorită din Domremy să pornească la luptă împotriva cotropitorilor străini, sînt vocile propriei ei conștiințe de fată din popor, îndurerată de suferințele poporului. Pentru Ioana lui Anouilh adevăratele minuni sînt cele pe care le făurește omul cu mintea și curajul său. Pentru ea, moartea adevărată nu este moartea pe rug, ci moartea spirituală, aceea care ar face poporul său creadă că Ioana a renunțat la luptă, îndemnînd masele să renunțe și ele la lupta pentru eliberarea țării de cotropitori.

Iar dușmanii Ioanei sau cei care o trădează pe Ioana, sînt dușmanii din totdeauna ai poporului, trădătorii lui din totdeauna — clasele stăpînitoare și biserica catolică, sînt acei cărora mereu și mereu Ioana și oamenii simpli care au recunoscut în ea pe fiica poporului, le vor spune răspicat: Nu!

Prezentînd toate acestea în desfășurarea procesului de la Rouen, Anouilh demască în „Ciocîrlia" lipsa de umanitate a dogmelor bisericii catolice și a reprezentanților ei, lașitatea claselor conducătoare ale Franței, obscurantismul epocii. Nu rareori în această dramă istorică răsună adînci accente contemporane, spectatorul fiind deseori tentat să facă paralela cu epoca modernă. Un dialog sclipitor, replici care rămîn în memorie, contribuie și ele ca „Ciocîrlia", să fie una din cele mai valoroase lucrări ale cunoscutului dramaturg francez.

„Ciocîrlia" s-a jucat pentru prima oară în țara noastră la Teatrul de Stat din Oradea în regia lui Radu Penciulescu, avînd în rolul Ioanei pe Eliza Ploscaru. La Cluj, în regia lui Călin Florian, rolul Ioanei a fost interpretat de Ileana Ploscaru. La Teatrul „C. Nottara", unde se află acum în repetiție, regia spectacolului o semnează Mircea Avram, iar în rolul titular va apare Liliana Tomescu.

Mariana PÎRVULESCU

Ansamblul de dansuri populare al U.T.M.

Tinerețea unui ansamblu

Se întîlnesc aproape în fiecare zi, de ani de zile, și totuși, de fiecare dată, au atît de multe să-și spună!... De cum sosesc la sediul ansamblului artistic al U.T.M., coriștii sau dansatorii, instrumeniștii sau recitatorii, își povestesc mai întîi, unii altora, cîte ceva din ce a fost mai important în activitatea lor profesională din acea zi.

Sînt aci deopotrivă muncitori și funcționari, ingineri, tehnicieni, studenți și elevi. Roșca Lucian, solist la cor, a venit în ansamblu de pe vremea cînd era elev. Azi este inginer zootehnist. La fel Sonia Moldovanu, din echipa de dansuri. Astăzi este inginer electrotehnic. Dintre cei mai vechi membri ai ansamblului, sînt și muncitorul Fologea Constantin, vînzătoarea Valeria Georgescu, profesorul de educație fizică Vladimir Antonov.

Cu toții — toți membrii ansamblului la un loc — sînt artiști amatori, plini de dragoste pentru artă, pentru muzică, — cu toții s-au ridicat și se ridică la minunata școală a ansamblului. Ei trăiesc acum un eveniment de mare însemnătate: ansamblul lor a împlinit 15 ani de existență.

Dintr-o mică brigadă...

A fost mai întîi, în anul 1946, o mică brigadă artistică de tineret, care prezenta spectacole pe marile șantiere, în uzine, fabrici și școli. De la locurile lor de producție, tinerii acestia entuziaști și talentați, în număr din ce în ce mai mare, o porneau mereu spre acest ansamblu, la repetiție, pregătindu-se temeinic, întocmai ca niște artiști adevărați. Rezultatele muncii intense, pasionate, nu au întîrziat să se arate... Mica brigadă s-a transformat, treptat-treptat, într-un mare ansamblu artistic, care s-a făcut bineunoscut și apreciat deopotrivă în țară și peste hotare. Astăzi, după 15 ani de activitate, Ansamblul artistic al Uniunii Tineretului Muncitor are o carte de vizită impunătoare: laureat al festivalurilor mondiale ale tineretului și studenților de la Berlin, București, Moscova și Viena, decorat cu Ordinul Muncii cl. I.

În acest interval de timp a prezentat un număr de 1074 de spectacole, dintre care 327 în străinătate, în U.R.S.S., Ungaria, Germania, Cehoslovacia, Polonia, Franța, Austria, Anglia, Cipru, Grecia, Iugoslavia.

Pregătiri festive

Am asistat într-una din aceste seri la repetițiile Ansamblului artistic U.T.M. Evenimentul împlinirii a 15 ani de existență va fi marcat prin montarea unui nou spectacol care va reuni toate colectivele ansamblului: corul, echipa de dansuri, orchestra simfonică, orchestra de muzică populară, recitatorii.

— Dorim să realizăm cel mai valoros, cel mai frumos spectacol de pînă acum, care să sublinieze drumul minunat pe care l-a străbătut ansamblul nostru în cei 15 ani de la înființarea lui — ne-a declarat artistul emerit Marin Constantin, directorul ansamblului și dirijorul principal al corului.

E interesant de arătat că în cadrul acestui spectacol, a cărui premieră va avea loc la sfîrșitul lunii viitoare, își vor da concursul și o serie de artiști care au activat ani de zile în Ansamblul artistic U.T.M. și care au rămas apropiați colaboratori. Să-i numim pe cîțiva dintre ei: cîntăreții Valentin Loghin, Dumitru Constantin, Dumitru Brebenel, dansatorul Alecu Marin, de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R., actorii Silvia Popovici, Gheorghe Cozorici de la Teatrul Național „I. L. Caragiale", George Constantin de la Teatrul „Constantin Nottara", Mihai Ciucă de la Teatrul „C. Tănase".

...Așa după cum am văzut pregătindu-se întreg colectivul Ansamblului artistic U.T.M., cu entuziasmul și tinerețea caracteristice, avem toate motivele să ne așteptăm la un spectacol cu adevărat deosebit.

Sandu NAUMESCU

Cineaștii despre arta lor

René Clair: Creatorul și publicul său

Marele cineast francez René Clair (pe adevăratul său nume René Chomette) care a terminat recent cel de-al 25-lea film al său intitulat „Tot aurul lumii" s-a născut la Paris în anul 1898. El și-a început cariera ca ziarist în 1919 pentru a se dedica apoi actoriei și a deveni în cele din urmă unul dintre regizorii care au dăruit artei universale a filmului numeroase capodopere și perspective, dovedind o profundă cunoaștere a vieții și a măiestriei cinematografice.

„O cinematografie desprinsă de rădăcinile ei populare va fi foarte repede nimicită de academism... Răspunderea creatorului este direct proporțională cu mijloacele moderne de difuzare, cum sînt în prezent radioul, televiziunea și cinematograful, adică ea este considerabilă... Eu însă nu mă opun în nici un fel la ceea ce numim „filme experimentale" ci dimpotrivă: cinematografia trebuie să se reînoiască neîncetat și de aceea toate experiențele trebuie să fie făcute, dar nu trebuie abătut spectacolul cinematografic de la misiunea lui esențială care este aceea de a atinge cei mai mare număr de spectatori. A realiza filme „excepție" care nu încîntă decît un mic număr de spectatori nu e foarte greu dar mi se pare că aceasta face să se vadă o ciudată neînțelegere a epocii noastre. Greutatea este de a face cît mai mult posibil pentru cei mai mare număr posibil. Această cerință este proprie epocii noastre! Fie că ne bucură, fie că ne întristează, arta merge către un fel de „socializare". A te adresa publicului imens la care mijloacele moderne de difuzare ne permit să ajungem — și aceasta căutînd să obținem maximum de libertate în invenție și mijloace de expresie — iată o mare problemă de actualitate pentru orice creator... Nu e deloc ușor să răspunzi la această problemă, eu știu bine! Dar oare noi trăim într-o epocă ușoară? În comparație cu această problemă capitală alte probleme artistice apar desuete și fac să ne gîndim la comediile de salon sau chiar la discuția asupra sexului îngerilor... Arta spectacolului pretinde comunicarea imediată între public și autor. Pictura, poezia, ele pot aștepta momentul acestei comunicări. Noi nu putem... Eu nu spun că publicul are întotdeauna dreptate, dar pentru mine atunci cînd publicul refuză unul dintre filmele mele numai mie îmi atribui eșecul. Pot exista, firește și excepții...."

În continuare, René Clair a făcut unele precizări asupra felului în care concepe filmele și le realizează insistînd asupra minuțiozității în elaborarea scenariului și a indicațiilor regizorale, împotriva „liberei improvizații" în reușita unei creații.

Stagiunea în interviuri

Cu Ștefan Ciubotărașu despre creația sa în „Trenul blindat"

S-a deschis, zilele trecute, noul Teatru al regiunii București, prin prezentarea dramei eroice „Trenul blindat", de Vsevolod Ivanov, în regia lui Vlad Mugur. O contribuție artistică de seamă o aduce aici artistul emerit Ștefan Ciubotărașu, care joacă în reprezentație rolul țăranului revoluționar Versinin. Această ultimă creație a sa este remarcabilă prin profunzimea cu care actorul a pus în valoare evoluția complexă și umanitatea acestui erou.

Ne-am adresat lui Ștefan Ciubotărașu, amintindu-i de creația sa în „Omul cu arma", la Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra", unde a dat viață unei alte figuri de țăran care a păși pe drumul revoluției, Ivan Sadrin.

— Cum ați ajuns la diferențierea tipologică, în scenă, a unor eroi atît de apropiați prin destinele și semnificațiile lor, cum sînt Ivan Sadrin și Versinin?

— Amîndoi reprezintă pătura țărănească față cu revoluția socialistă. Și în unul și în celălalt, saltul calitativ de conștiință se produce în urma unor discuții principiale, partinice. Ivan Sadrin se întîlnește cu Lenin, care îi infuzează perspectiva istorică. La Versinin cunoașterea și transformarea începe în urma discuției cu un conducător de tip leninist. În „Omul cu arma", eroul trece printr-un lanț de transformări, printr-o suită de stări nodale. Versinin din „Trenul blindat" face un singur salt, brusc și intens. În faptul că „Omul cu arma" este un proces într-o acțiune mai orizontală, în timp ce „Trenul blindat" are o anumită verticalitate de poem dramatic, se află particularitatea fiecăreia, de care eu am ținut seama în munca asupra rolurilor.

— Ce probleme vi s-au ridicat de-a lungul repetițiilor?

— Întîi de toate răspunderea în sine față de rol. Aceasta se desfășoară pe spații mari și are o imensă capacitate. Starea patriarhală îl face pe Versinin să vadă limitat rostul revoluției. El urăște însă războiul, care îi atinge viața sa, viața familiei sale. Cînd simte pe propria piele arsura provocată de bandele de intervenționiști, el își dă brusc seama că trebuie să ia poziție neîntîrziat. În Versinin sînt două direcții care se împletesc: una de ordin obiectiv, Revoluția, și alta de ordin subiectiv, consecințele personale, familiare ale războiului civil. Rolul cere actorului respirație largă și mijloace de expresie adecvate. A trebuit să topesc mai multe tipuri jucate de mine pentru a putea da amploarea lui Versinin. Am avut apoi răspunderea faptului că rolul a fost jucat de actori mari: Kacialov în Uniunea Sovietică și Calboreanu la noi.

N-am ținut să fac din Versinin un tip grandilocvent. Am ales calea către reliefarea umană a personajului, pe coordonatele psihologice care merg direct la înțelegerea lui. Pe calea simplității și a sobrietății. Dar, cum știți, un rol nu e gata niciodată ca așezare.

— Am apreciat că nu l-ați conceput pe Versinin evocator, ci în imagini de actualitate.

— Da, pentru că Revoluția e mereu actuală și pentru că personajul meu răspunde la apelul contemporaneității. Pregătind rolul m-am gîndit mult la mișcările țărănești din Franța și Italia, la înaltul patriotism pe care îl degajă lupta de eliberare a popoarelor coloniale.

— Cum v-ați acomodat cu partenerii foarte tineri din spectacol?

— Nota de prospețime din lucrul cu Vlad Mugur este dată și de componența distribuției, în care au intrat tineri actori. Am aplicat, în consecință, principiul vaselor comunicante. Nu o nivelare, ci o influență în mers.

Am convenit cu Ștefan Ciubotărașu că despre aceste lucruri și critica trebuie să-și spună cuvîntul.

Emil MANDRIC

O VOM APLAUDA ÎN...

GLORIA PATTERSON

La Teatrul Național „I. L. Caragiale" a intrat de cîteva zile în repetiție, sub conducerea regizorului Mony Ghelerter, piesa „Insula Afroditei" a dramaturgului grec progresist Alexis Parnis. În unul din rolurile principale va apare artista poporului Aura Buzescu.

— Ca să vorbesc despre rol, trebuie, negreșit, să vă spun mai înainte că piesa aceasta, în totalitatea ei, mi-a produs o impresie excelentă — ne-a mărturisit interlocutoarea. Acțiunea acestei deosebit de interesante lucrări dramatice se desfășoară în insula Cipru, în timpul luptelor cipriotilor pentru independența lor, ridicînd probleme dintre cele mai actuale. Și, după părerea mea, marele merit al autorului constă în faptul că a reușit din plin să realizeze, cu măestrie, absolut toate personajele.

— Ce ne puteți spune despre personajul căreia îi veți da dv. viață?

— Interpretez rolul unei mame, lady Gloria Patterson. Noutatea pe care o aduce artistului acest rol, puternicul dramatism ce-l degajă, stările sufletești deosebite prin care trece eroina, te pun cu adevărat în fața unui rol de mare compoziție. E tot ceea ce își poate dori un slujitor al scenei căci, în asemenea situații, trebuie să facă apel la întreaga gamă a posibilităților artistice de care dispune.

N.

Va avea loc o premieră...

În fiecare zi, după orele amiezii, pe poarta mare a Uzinelor „Grivița Roșie", ies muncitori. Sirenele anunță, cu timbrul lor prelung și grav, vremea schimbului. Unii păsesc zoriți, alții discută zăbovind în grupuri. Dacă cineva l-ar fi urmărit mai atent în ultimul timp pe Toma Stroescu, maistru la cazangeria atelierelor, și-ar fi dat seama că este mereu grăbit. Cu pasul mărunt și iute, omul acesta de 54 de ani se îndreaptă aproape în fiecare după-amiază către sala de festivități a gării de nord. Este locul unde de peste două luni se întîlnește cu un mănunchi de artiști amatori, oameni de cele mai diferite profesii. De pildă, Aurora Cenușa este impiegată de mișcare în Gara Basarab, Mihai Amzulescu este timplar la Uzinele „Grivița Roșie", Aurel Ocneru este tehnician la I.A.T. — Clăbucet. Meserii diferite, vîrste diferite I-a unit însă o pasiune comună, aceea a teatrului.

Ei au alcătuit cel de-al doilea Teatru Popular din Capitală ce poartă numele locului eroicelor lupte ale ceferiștilor din neuitatul an 1933.

Vizitîndu-i cu puțin timp în urmă ne-am dat seama de entuziasmul cu care-și desfășoară activitatea. De peste două luni ei repetă piesa „Oameni care tac" de Al. Voitin, crîmpei dramatic din lupta îndîrjită și nobilă a comuniștilor împotriva regimului fascist din țara noastră, pe vremea celui de-al doilea război mondial.

Regizorul Ghebal Georgescu a căutat cu răbdare și perseverență să scoată cît mai bine în evidență cel mai important punct al piesei: ciocnirea dintre forța brutală a ultimelor zvîrcoliri muribunde a unei societăți sortită pieirii și ideile noi înmănunchiate cu tăria morală, de neclintit a unor oameni înaintați, ce cred cu toată ființa lor în viitorul luminos al țării, în izbînda ideilor pentru care luptă și sînt gata să se jertfească.

De peste două luni, pe scena sălii de festivități a Gării de Nord se repetă. Un mănunchi de oameni de cele mai diferite meserii, cu cele mai diferite vîrste, repetă. În curînd va avea loc o premieră... Acesta este primul pas al Teatrului Popular Grivița Roșie. Primul pas va fi urmat de alți pași. Iată și proiectele. După „Oameni care tac" se vor pune în scenă piesele „Patru sub un acoperiș", comedie de Șmirnova și Kreindel și „Departe" a lui Afinoghenov.

T. RADU

Muzica

Un nou cvartet al lui D. Șostakovici

Dmitri Șostakovici, marele compozitor sovietic, este de o forță creatoare nesecată. An după an, opera sa se îmbogățește cu noi lucrări, aparținînd celor mai variate genuri și forme muzicale.

Recent, formația sovietică de cameră „Beethoven" a imprimat ultimul său Cvartet pentru instrumente de coarde, purtînd, în șirul lucrărilor de acest gen, numărul 8.

Cvartetul nr. 8 a fost compus la Dresda, în cursul anului trecut, oraș în care compozitorul s-a dus să termine, în contact cu realizatorii, muzica filmului sovietic „6 zile și 6 nopți".

În acest oraș, D. Șostakovici a ascultat, din chiar gura locuitorilor, istoria suferințelor provocate în anii războiului, atît de teroarea fascistă, cît și de înspăimîntătoarele bombardamente care au nimicit o bună parte din valorile muzeale ale frumosului oraș.

Impresionat de urmele, încă nelăturate, ale distrugerilor războiului, copleșit de amintirea întunecată a fascismului, care a încercat să ucidă, în întreaga Europă, bucuria vieții și încrederea în om, compozitorul a scris, în numai 3 zile, un Cvartet pe care l-a dedicat memoriei victimelor fascismului.

Lucrarea are 5 părți. Partea III-a, intitulată „Requiem", este dedicată eroicilor luptători antifasciști. Compozitorul folosește în această parte melodia cîntecului revoluționar rus „Zdrobit de moarte sub jugul stăpînirii" utilizat și în Simfonia XI, intitulată după cum se știe, „1905".

Legat puternic de idealurile și aspirațiile oamenilor sovietici, D. Șostakovici exprimă în Cvartetul nr. 8 năzuințele cele mai nobile spre pacea și înfrățirea popoarelor, ale celor mai înaintați oameni din epoca contemporană: comuniștii.

„Studiile" de Chopin într-o nouă interpretare

Tînărul pianist sovietic, V. Askenazi, laureat al dificilului concurs internațional de la Bruxelles, a imprimat în cursul anului 1961, pe ambele fețe ale unui micro-disc, cele „24 de studii" de Chopin.

Noua imprimare sovietică este cu totul remarcabilă, atît prin calitatea artistică a interpretării, cît și prin tehnica ireproșabilă a realizării sonore.

Se știe că „studiile" de Chopin au constituit, pentru marele compozitor romantic, laboratorul în care și-a făurit mijloacele instrumentale de expresie. Departe de a fi însă numai studii tehnice, aceste miniaturi ale lui Chopin sînt cizelate ca niște bijuterii sonore, fiecare dintre ele exprimînd, într-o formă lapidară, o întreagă lume de idei și sentimente.

Numai cei mai mari interpreți chopinieni cutează să integreze toate cele „24 studii" în repertoriul lor. Tînărul pianist sovietic, dotat cu o sensibilitate aleasă și o fantezie bogată, a reușit să le dea o interpretare cu totul ieșită din comun, îmbogățind astfel discografia chopiniană.

Federigo Garcia Lorca și muzica

Marele dramaturg și poet liric spaniol, Federigo Garcia Lorca, ucis de franchiști în timpul războiului din Spania, nutrea o pasiune puternică pentru muzică.

Era un ghitarist fermecător și versurile poeziei „Memento" afirmă dragostea sa pentru instrumentul atît de popular în țara sa și mai ales în provincia natală, Andaluzia:

„Cînd am să mor
Ghitara-ngropați-mi
Cu mine-n pămînt".

Ceea ce se știe mai puțin despre talentul multilateral al marelui poet progresist spaniol este că posedă întinse cunoștințe muzicale și că a cules și armonizat numeroase cîntece populare din minunatul folclor andaluz, pe care le interpreta la pian sau la ghitară.

Propriile sale poezii el le recita cu un acompaniament ritmic sau armonic de ghitară.

Un micro-disc mai vechi conține cîteva din poemele lui Garcia Lorca, recitate cu acompaniament de ghitară de actorul francez de origină română Lupovici.

Cîntecele bardului irlandez Thomas Moore

Sub titlul „Cîntece irlandeze", editura „Muzghiz" din Moscova a tipărit culegerea de cîntece populare „Songs of Ireland".

Multe din aceste cîntece sînt inspirate de lupta de eliberare a poporului irlandez, de la sfîrșitul secolului XVIII și începutul secolului trecut.

Datorită gloriei sale de poet al libertății poporului său, Thomas Moore era deseori citat în scrisorile lor de marii compozitori romantici, contemporani cu el Berlioz și Liszt citează adesea, cel dintîi în cronică, celălalt în studiul său despre Chopin, versurile lui Thomas Moore.

Ediția sovietică a „Cîntecelor irlandeze" este prefațată de T. Selimanova.

Un valoros compozitor italian iese din impasul formalismului

Luigi Nono, unul dintre exponenții modernismului muzical internațional, legat prin multe lucrări ale sale de tehnica dodecafonică și serială, marchează prin ultimele sale creații o puternică orientare către o artă cu un profund conținut uman contemporan.

După compoziția „Epitaf pe mormîntul lui Garcia Lorca", Luigi Nono a scris în 1956 cantata intitulată „Il canto sospeso" („Cîntecul întrerupt").

Această lucrare vocal-simfonică se bazează pe scrisorile autentice ale unor condamnați la moarte, membri ai mișcării de rezistență din diferite țări europene, ocupate temporar de fasciști.

Iată numele acestora: Anton Popov, ziarist și învățător din Bulgaria, în vîrstă de 28 de ani, Andras Likuvinos, școlar din Grecia, în vîrstă de 14 ani, Elefterios Kioses, student grec, de 19 ani, Constantin Sirbas, de asemenea grec, de profesie frizer, în vîrstă de 22 ani, Haim, în vîrstă de 14 ani din Polonia, Ester Srul, Polonia, Liubka Cevtova și Irina Malozou, ambele cetățene sovietice, Eusebio Piamboue din Italia, tipograf, în vîrstă de 40 de ani și muncitoarea Elli Voigt din Germania, în vîrstă de 32 de ani.

Din impresionantele scrisori ale acestor victime ale călăilor naziști, compozitorul a ales un șir de fraze, pe care le-a contopit într-un discurs continuu, distribuit între cor și soliști.

Operă programatică în sensul cel mai real și nobil al cuvîntului, cantata „Cîntecul întreruptă" afirmă dîrzenia de destinul tragic al eroilor evocați, înaltele valori morale și politice pentru care ei și-au jertfit tinerele lor vieți.

Sentimentul de ură clocotitoare împotriva războiului și ternarei fasciste se împletește în această lucrare cu încrederea în viitorul luminos al omenirii. Chiar în prima intervenție a corului răsună patetic cuvintele:

„Mor pentru o lume care va străluci într-o asemenea lumină și frumusețe, încît jertfa mea n-are nici o însemnătate. Mor pentru triumful trepidații și al ideilor noastre..."

Apoi, se desprinde glasul tenorului solist care intonează cuvintele cutremurătoare:

„...Chiar dacă cerul ar fi de hîrtie și toate mările de cerneală, n-aș putea să vă descriu suferințele mele și tot ceea ce văd..."

Glasul unui condamnat la moarte se ridică deasupra plutonului de execuție pentru a rosti aceste fraze:

„...Cei ce m-au condamnat la moarte sînt oare la fel de calmi ca mine? Plec cu credința că viața noastră, o, oameni, va fi mai bună".

Este sigur că pornind de la acest nou conținut de idei și sentimente, drumul creator al lui Luigi Nono va ieși din impasul formalismului, orientîndu-se spre arta cu larg răsunet social.

A. HARALAMB

Martor la frumoasa victorie obținută la Sofia de „Steagul Roșu“

Într-un interval de numai patru zile, iubitorii fotbalului din Bulgaria au avut posibilitatea să vizioneze la Sofia două partide internaționale cu caracter oficial. Pe de o parte, întîlnirea R. P. Bulgaria—Franța, din preliminariile campionatului mondial, iar pe de altă parte partida Lewski Sofia—Steagul Roșu Brașov, contînd pentru turneul balcanic intercluburi. Ambele jocuri s-au bucurat de un interes deosebit, ceea ce turiștii veniți din Rominia pentru aceste partide au putut s-o constate... de timpuriu.

„N-aveți un bilet în plus?“

Întrebarea aceasta, atît de bine cunoscută spectatorilor bucureșteni, ne-a fost pusă nouă, turiștilor romîni, în momentul în care trenul cu care călătoream spre Sofia a oprit în prima gară de pe teritoriul bulgar. Cît a stat trenul aici, localnicii ne-au asaltat pur și simplu cu solicitări de bilete. Cînd trenul nostru a părăsit gara Russe, am văzut cum, spre capitala Bulgariei au făcut cale întoarsă și cîțiva șofioți care se deplasaseră special în întîmpinarea noastră, mînați de vie dorință de a găsi cîte un „bilet salvator“ pentru jocurile internaționale.

Cererile de bilete ne-au însoțit pe tot parcursul, în toate gările, pînă la Sofia, unde am avut apoi de suportat — pot spune — asaltul decisiv, la gară, la hotel, la restaurant și, pînă în momentul intrării noastre pe stadion, unde, de altfel, din cauza aglomerației, multora nu li s-a rupt biletul de intrare.

Acest interes major pentru jocul Bulgaria—Franța n-a fost însă recompensat de spectacolul ce l-a oferit. În această partidă, francezii ar fi avut nevoie numai de un rezultat de egalitate ca să se califice pentru turneul final din Chile. Bulgarii, la rîndul lor, aveau nevoie neapărat de o victorie ca să ajungă... la disputarea unui al treilea meci decisiv cu Franța, pe teren neutru.

O competiție internațională de fotbal cîștigată de o echipă romînească

Duminică a fost vreme frumoasă la Sofia. Marți seara însă, a început să plouă și a ținut așa pînă a doua zi la prînz, în chiar ziua jocului Steagul Roșu Brașov—Lewski Sofia. Cînd a stat ploaia, a apărut un soare „șubred“, pe care-l însoțea un vînt rece ce bătea dinspre muntele Vitoșa, acoperit cu zăpadă.

Vremea și imediata apropiere a unui joc întîrzieri — care cu numai cîteva zile înainte consumase atîtea energii — n-a alungat pe spectatori. Dimpotrivă, partida disputată în nocturnă, pe stadionul „Vasil Lewski“ a adunat din nou mulțimile. Spectatorii n-au avut nici un motiv să regrete, pentru că partida Steagul Roșu—Lewski a oferit un spectacol care a plăcut mai mult chiar decît meciul de duminică.

Lewski Sofia este o echipă de viitor a fotbalului bulgar. Ea are în componența ei jucători tineri și valoroși. Drept urmare, e o favorită a publicului șofiot, care îi acordă toată simpatia. În joc cu Steagul Roșu, Lewski își propusese să provoace prima înfrîngere în competiție echipei noastre, ceea ce, de altfel, fundașul Naidenov a ținut să-mi sublinieze în mod deosebit, în cadrul unei discuții pe care am avut-o cu el cîteva ore înaintea meciului. Numai că și jucătorii de la Steagul Roșu își fixaseră ca obiectiv să termine cu o victorie la Sofia o competiție în care a făcut o excelentă figură, răsfrîntă pozitiv asupra fotbalului nostru.

Din această „ciocnire de interese“, a rezultat un joc plăcut, cu multe acțiuni frumoase, multe șuturi la poartă și multe goluri (6 recunoscute oficial și un al 7-lea refuzat de arbitru, deși înscris perfect valabil de către Seredai). Contribuție la spectacol au avut ambele echipe, dar în special Steagul Roșu, care a dominat mai mult. Brașovenii au vrut să cîștige cu autoritate și au reușit aceasta din plin, cum o arată și scorul (4—2). Mai valoros decît scorul a fost jocul ce l-au desfășurat, care le-a permis să facă una dintre cele mai bune partide. Toate compartimentele echipei și-au făcut datoria, aceasta în condițiile confruntării cu un adversar care nu se arăta de fel resemnat. Încurajați cu tărie de spectatori, jucătorii șofioți au micșorat în două rînduri handicapul (la 2—1 și 3—2). Însă de fiecare dată reacția Steagului Roșu a fost promptă. Echipa a insistat în atac și s-a detașat din nou.

În jocul practicat de echipa noastră s-a observat o concepție colectivă constructivă, o tehnică superioară, un ritm susținut, un bun control al balonului, cu tot terenul alunecos pe alocuri. Seredai a funcționat ca un adevărat piston, alături de el remarcîndu-se mai mult dintre jucătorii noștri Hașoti, Meszaroș și Zaharia — aceasta fără ca vreunul dintre ceilalți să nu merite elogii pentru jocul practicat.

Echipa Levski a fost derutată de siguranța adversarului întîlnit, care a reușit să-i distrugă aproape în față cele mai multe dintre acțiunile întreprinse. Tehnica individuală a echipei a apărut bună, dar ansamblul s-a dovedit parcă nu întru totul pus la punct. Dintre jucători, Gaidarov s-a arătat un centru atacant de viitor, mobil, pătrunzător, cu șut de bună calitate.

În încheierea acestor rînduri am socotit mai mult decît util să reamintesc o scurtă convorbire avută cu Seredai înainte de jocul cu Lewski, în timpul unei plimbări pe străzile Sofiei: *„Am venit abia ieri seară* (n. a. — marți) *călătorind cu trenul fără vagon de dormit, după ce sîmbătă am susținut o partidă grea de campionat, cu C.C.A. Cu toată oboseala resimțită, nu ne vom scuti nici un efort pentru o comportare cît mai valoroasă. Tinem cu tot dinadinsul să cîștigăm cu autoritate o competiție internațională pentru fotbalul nostru, pentru prestigiul lui“.*

Jucătorii de la Steagul Roșu și antrenorul lor, Silviu Ploeșteanu, au izbutit aceasta, într-o companie care a reunit cîteva echipe de bun renume. Și pentru această performanță ei merită felicitări.

I. BOCIOACA

Băuturi naționale

Meciurile de fotbal din cadrul „Cupei campionilor europeni“ oferă uneori ziariștilor amănunte interesante de „culise“. Așa s-a întîmplat și cu prilejul celor două întîlniri disputate între campioana Franței, Monaco și cea a Scoției, Rangers.

Cînd jucătorii francezi au sosit la Glasgow, vameșii au constatat, nu fără surprindere, că conducătorii clubului Monaco au adus cu ei o ladă cu sticle de vin Bourgogne. La întrebările vameșilor, ei au răspuns că procedînd astfel au vrut ca, chiar și în nordul friguros, jucătorii să nu renunțe la plăcerea băuturii cu care sînt obișnuiți.

Au trecut puține zile și iată a venit revanșa. De data aceasta vameșii francezi au dat tot peste o ladă cu sticle, adusă de conducătorii clubului Rangers. Ele nu erau însă pline cu celebrul whisky scoțian, ci cu cel mai curat... sifon scoțian.

DISCUȚII DESPRE FOTBAL

Din experiența unui selecționer

O convorbire cu conducătorul tehnic al echipei Angliei, Walter Winterbottom

Walter Winterbottom este conducătorul tehnic, antrenorul și selecționerul echipei naționale engleze. Și încă de peste 10 ani. El a rezistat în aceste funcții de răspundere mai mult ca orice alt specialist, în anii de după război. Și nu într-o perioadă oarecare, liniștită, pentru fotbalul englez, ci tocmai atunci cînd s-a dovedit că insularii nu mai dețin supremația mondială, cînd s-a spulberat tradiția invincibilității pe teren propriu a echipei Angliei. Dar W. W. (cum l se spune) nu numai că a supraviețuit acestor evenimente „catastrofale“, ci a ieșit parcă întărit din aceste încercări. Tot el a fost însărcinat să aducă acele înnoiri în pregătirea echipei naționale care, pînă atunci, erau de neconceput în climatul conservator ce domnește și în cercurile fotbalistice britanice. Aceasta dovedește o oarecare abilitate de care ne-am convins și în cursul convorbirii pe care am purtat-o cu Walter Winterbottom.

Discuția noastră s-a învîrtit în jurul problemelor selecției, dînd ocazie interlocutorului să dezvăluie cîte ceva din experiența sa. Iată ce ne-am notat:

Este plăcut — spune W. W. — chiar pasionant, să descoperi talente, să pregătești o echipă care cuprinde pe cei mai buni jucători, să-i combini, să prevezi desfășurarea unui joc important și la sfîrșit să mai încasezi și felicitări pe deasupra! Dacă toate s-ar petrece așa fel... Dar a trebuit să ne obișnuim nu numai cu aplauzele, ci și cu criticile și asta a fost ceva mai greu. Într-adevăr, întîi și întîi se pune problema răspunderii. Față de federație, față de colaboratori, față de opinia publică și mai ales față de ziariști, ceea ce nu e de loc ușor! Este lucru știut că rareori se vorbește sau se scrie despre selecție pentru a lăuda pe selecționer!

Fiecare suporter de fotbal este și un selecționer unic presupus. Asta este ceva înnăscut. Dacă el ar fi făcut echipa, altul ar fi fost rezultatul... Apoi, jocul de-a selecția este un agreabil joc de societate, un subiect preferat de discuție la ora ceaiului sau a berei. Dar după meci, ținta înjurăturilor nu sînt nici jucătorii, nici echipele de club care-l pregătesc, nici antrenorul, ci numai selecționerul care trebuie să ispășească pentru toți și pentru toate.

Dar nu astfel de motive de oportunitate mă împiedică să mă ocup singur de selecție. Ci faptul că sînt convins că un singur om nu poate cuprinde toate elementele unei bune selecționări și că un singur om ar putea vedea subiectiv o anumită problemă. De aceea, recurg la ajutorul mai multor antrenori sau tehnicieni cu care împart sarcinile multiple ale identificării jucătorilor selecționabili, ale antrenamentului și formării echipei. De multe ori aceste persoane își impun părerea în materie de pregătire sau selecție, fără să avem totuși ceea ce se cheamă un comitet de selecție. Un singur om nu poate să cuprindă, în mod rațional, toate problemele și nici nu poate face ceea ce fac mai mulți. De altfel cred că nici nu există undeva specia: selecționer-unic genial. Acolo unde s-au impus cîndva anumite personalități în această funcție — cum au fost Meisl în Austria sau Mauro în Italia, înainte de război — acolo specialiști, incontestabil experimentați, au fost favorizați de o anumită conjunctură. Cred că în condițiile existente acolo și atunci, s-ar fi putut impune și alte personalități, în afara celor numite, așa cum de altfel există și în altă parte specialiști la fel de buni, care n-au obținut însă succese asemănătoare.

Se știe că la noi campionatul nu se întrerupe de dragul jucătorilor echipei naționale. De obicei, echipa Angliei joacă miercuri, la trei zile după ultima etapă de campionat și cu 2 zile înaintea etapei următoare. Deși am obținut posibilitatea de a reuni jucătorii selecționabili de cel puțin două ori înaintea unui joc internațional — ceea ce nu exista în trecut — pregătirile noastre nu se compară totuși cu ale unor echipe continentale care dispun de mai multă odihnă și de antrenamente comune mai dese. Dar sistemul nostru are și un mare avantaj: permite introducerea în echipă a jucătorilor în maximum de formă, dovedită doar cu 3 zile înaintea orei H într-un meci oficial de campionat.

Nu cred că o echipă selecționată reprezintă totdeauna în mod fidel valoarea fotbalului unei țări. Chiar atunci cînd există un nivel mediu foarte ridicat de joc, este posibil să nu se găsească un anumit număr de jucători dotați care să impună o selecționată pe plan internațional. Desigur că acesta este un fenomen trecător și o școală fotbalistică avansată produce, mai devreme sau mai tîrziu, jucătorii care s-o impună în confruntarea dintre echipe selecționate. Dar pentru asta este nevoie de puțină intuiție și mai ales de curaj, de curajul de a folosi jucători tineri în ascensiune în locul altora, confirmați dar plafonați. Și dacă nu ai aceste însușiri pînă la un anumit grad, apoi mai bine să-ți alegi altă meserie, mai liniștită. În definitiv nu oricine trebuie să fie selecționer, meserie care nu te ferește de necazuri. Asta o spun pentru cei care eventual ar mai avea naivitatea de a mă invidia...

V. BANU

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustrații: Beca RIND

Soetkin atîrnă săculețul pe după gîtul fiului ei și-i spuse:

— Cenușa asta, care e inima bărbatului meu, să rămînă veșnic pe pieptul tău, fiule, ca un foc al războinicii împotriva călăilor poporului nostru.

A doua zi, caraulele și crainicii comunei, însoțiți de denunțătorul lui Claes, Josse Grypstuiver, starostele pescarilor, veniră la locuința lui Claes și-i scoaseră în stradă tot calabalîcul, pentru a-l vinde la mezat. Oricît scotoceră, nu găsiră banii la care rîvnise pescarul atunci cînd își făcuse pira: Ulenspiegel și Soetkin reușiseră să-i ascundă la vreme.

Furioși, judecătorul, grefierul și celelalte notabilități ale comunei hotărîră să-i aresteze pe Soetkin și pe Ulenspiegel și să-i supună la cazne, doar or mărturisi unde au pitit banii.

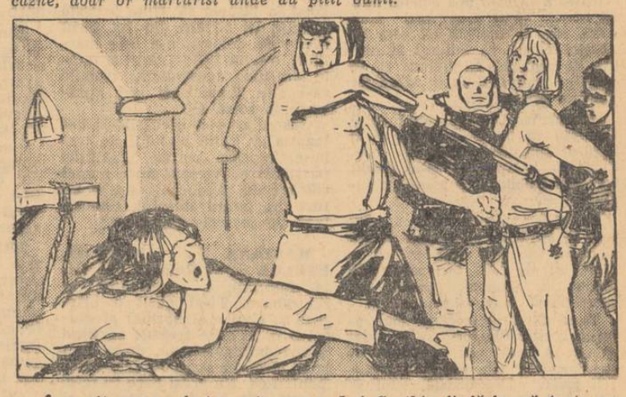

Îngrozitoare au fost aceste cazne. Lui Soetkin îi fărîmară toate oasele. Apoi veni rîndul lui Ulenspiegel, pe care-l dezbrăcară și-l așezară pe jar încins. Îi chinuiră astfel zi și noapte, dar nu putură afla nimic de la ei.

În cele din urmă, judecătorul ordonă ca cei doi să fie eliberați, negăsindu-se nici o dovadă că au ascuns banii și-i obligă să plece din Damme și să se așeze în acea comună sau oraș care se va învoi să-i găzduiască, cu toată sărăcia lor. Fură apoi aruncați, în nesimțire, într-o căruță și duși în căsuța Kathalinei.

Într-o dimineață, Soetkin și Ulenspiegel, ieșind din casă, o văzură pe Kathalina despletită și numai în cămașă, dînd tîrcoale puțului din curte, — lîngă locul unde fusese îngropată averea lui Claes. Cînd se apropiară, văzură groapa răscolită și nici urmă de lădița cu galbeni.

— Ce faci aici în ploaie, aproape goală? Și unde-s banii? — se înfipse Ulenspiegel în Kathalina.

Dar biata nebună era parcă în delir. Povesti că în timpul nopții venise la ea, în chip de diavol, iubitul ei Hanske, cel care i-o zămislise pe Nele și că ea îi arătase locul unde era îngropată averea lui Claes. Pe urmă iubitul-diavol îi dăduse un praf cu care adormise. Înainte de a pleca,

diavolul îi lăsase un pergament prin care o asigura că peste de trei ori două săptămîni și cinci zile se va înapoia și-i va înapoia comoara îndoită.

Soetkin și Ulenspiegel nu-i făcură nimic bietei smintite, nici măcar n-o dojenită. Dar Soetkin se îmbolnăvi greu de inimă rea, iar nu mult după aceea își dădu sufletul. Fu înmormîntată în Cîmpul Săracilor.

Pe Ulenspiegel, moartea mamei sale îl abătu atît de mult, încît nu mai putu dormi și se hrănea cu te miri ce, cu toate că Nele căuta să-l îmbărbăteze.

— Cenușa lui Claes se zbate la pieptul meu și cere răzbunare, — spunea mereu Ulenspiegel: vreau să izbăvesc pămîntul Flandrei și nu știu cum.

Într-o dimineață de septembrie, Ulenspiegel își luă bățul, trei fiorini pe care-i căpătă de la Kathalina, o halcă de carne de porc și un codru de pîine și porni spre Anvers. Se însoți curînd cu vechiul său prieten Lamme Goedzak, pe care-l întîlni necăjit că-și pierduse nevasta, iar nu după multă vreme îi ajunse din urmă și Nele, care aflînd de plecarea lui Ulenspiegel, fugise după el. Ulenspiegel o convinse să se întoarcă acasă, fiindcă isprăvile pe care pornise să le săvîrșească nu erau pe puterile unei femei. Plîngînd, Nele făcu cale întoarsă, iar Thyl se urcă în căruța lui Lamme și porni în drumul său, spre ducatul de Brabant. Întîlnirea pre-

tutindeni foc și pîrjol. Amarnic suferea poporul Flandrei și al Țărilor de Jos, sub domnia hainului rege Filip, care ardusese și în aceste ținuturi legile nemiloase ale inchiziției. Dar mai văzură cu bucurie cei doi călători că peste toată țara se întindea, în același timp, vîlvătaia răzvrătirii.

Înaintea paștilor, 300 de gentilomi flamanzi, săraciți de prigoana dezlănțuită împotriva lor de Filip, se duseră cu o jalbă la ducesa de Parma, regenta Bruxelles-ului și cerură ca doamna să intervină pentru ca Filip să-și retragă hotărîrile privind aplicarea legilor inchiziției în țara lor.

În vremea asta ajunseră Ulenspiegel și Lamme la Bruxelles, iar acesta din urmă în zadar își căuta prin oraș pierduta nevastă cu brațe albe și moi.

Aflînd cele ce se petrecuse la curte, Ulenspiegel îl luă pe Lamme cu el și se înfățișă unuia dintre gentilomi, cel mai viteaz dintre ei, Brederode, „Herculele bețivan“, cum i se spunea.

— Ce vrei de la mine? îl întrebă acesta pe Thyl.

— Sînteți un senior mîndru și vajnic, îi spuse Ulenspiegel. Ați înăbușit odată un francez în plătoșa lui ca pe o scoică în păcănoaca ei. De ce purtați oare la piept medalia aceea prin care acordați veșnică credință regelui Filip, călăul poporului nostru?

Vorbele lui Thyl plăcură mult seniorului, care-i trimise pe Ulenspiegel și pe Lamme în bucătărie spre a fi bine ospătați.

După ce mîncară și băură zdravăn, Brederode, îi întrebă despre planurile lor.

— Vreau să izbăvesc Flandra de ucigași, îi răspunse Ulenspiegel.

— Iar eu să-mi găsesc nevestica cea frumoasă, adăugă Lamme.

(VA URMA)

În inima țării rugbiului

— Corespondență din Paris —

O fază din meciul de rugbi de la Bayonne

Un bătrînel care se afla în holul „Grand-hotel“-ului din Bayonne ne spunea, la cîteva minute după ce am sosit acolo: „Aci au tras, de 40 de ani, cei mai renumiți sportivi care au venit în orașul nostru: rugbiști, jucători de pelotă bască și toreadori...“.

Astăzi însă, portarul hotelului din Bayonne îi înscrie cu siguranță și pe rugbiștii noștri pe lista celebrităților sportive pe care le-a găzduit, rezultatul de egalitate obținut de ei (5-5) în fața echipei franceze, dîndu-le dreptul la aceasta. Iar dacă locuitorii Bayonne-ului îi țin minte pe toți sportivii de renume care le-au călcat pragul de 40 de ani încoace, isprăvile lor, de cîte ori li vor evoca pe cei 15 romîni vor povesti despre ceea ce se cheamă spirit de echipă, putere de luptă, 80 de minute în care nici unul dintre ei „n-a lăsat brațele jos“ — cum se spune aici. Cu tricourile ude de ploaie, murdare de noroi, calde de sudoarea eforturi, cei 15 rugbiști romîni au confirmat valoarea acestui sport în țara noastră, arătînd că el se ridică la nivelul practicat în atîtea țări, care se laudau cu tradiția lor. Poate dacă aceasta s-ar fi petrecut pe un stadion dintr-o provincie liniștită, cu un soare potolit de toamnă, n-am fi avut impresia aceasta, a unei bătălii cîștigate prin faptul că cei 15 erau ca unul. Și cum cu acest prilej rugbiștii romîni au arătat, în același timp, ceea ce însemnează pricepere, tehnică și tactică, imprimînd adversarilor lor sistemul de joc pe care l-au vrut, cronicarii și specialiștii s-au pornit luni dimineața în elogii pentru reprezentanții sportului nostru. După alte discipline sportive, în care tinerii noștri reprezentanți s-au impus atît de frumos, cîștigînd admirația lumii întregi, rugbiștii au reușit și ei aceasta, în țara rugbiului francez. Pentru aceasta au meritat felicitările adversarilor lor, aplauzele spectatorilor entuziasmați și s-au bucurat la gîndul că cei de acasă sînt fericiți de performanța lor.

Tudor VORNICU

Un sportiv curajos

Un sportiv trebuie să aibă curaj și să nu abandoneze niciodată lupta... La acestе cuvinte s-a gîndit și Werner Biegi, sportiv din orașul vest-german Pforzheim care, cu puțină vreme în urmă, a pus la punct două rachete mici cu ajutorul cărora a răspîndit de-asupra orașului Pforzheim manifeste în care, amintind populației nenorocirile și distrugerile provocate de ultimul război mondial, a chemat pe cetățenii vest-germani să lupte pentru pace, împotriva pregătirilor de război atomic ale Bonn-ului. Pentru acest „delict grav“ Werner Biegi a fost condamnat de un tribunal din Karlsruhe la nouă luni închisoare.

După cum se vede atunci cînd este vorba de înzestrarea Bundeswehrului sau aducerea pe teritoriul R.F. Germane de rachete purtătoare de încărcături nucleare, guvernul de la Bonn organizează parăzi publice. În schimb atunci cînd rachetele sînt folosite pentru lansarea de manifeste în care sînt adresate chemări la pace și dezarmare oamenii sînt trimiși îndărătul gratiilor închisorilor.

O nouă mostră de cum înțelege „democrația“ guvernul vest-german.

Partide trucate în fotbalul englez

Patru echipe din liga inferioară a campionatului englez sînt anchetate de Scotland Yard, sub acuzația de a fi aranjat meciurile în favoarea bookmackerilor (organizatori clandestini). Scandalul a izbucnit cînd în etapa de sîmbătă trecută echipele Bradford City și Tranmere au obținut victorii cu totul neașteptate, în deplasare, la Mansfield și York, deși acestea din urmă erau favorite la cota de 6 contra 1. S-a descoperit că un individ cu cazier vechi, pe numele de Williams Hills, s-ar afla în fruntea unei organizații care se ocupă cu trucarea meciurilor de fotbal. Speriați de amploarea scandalului „puritanii“ de la federația engleză au cerut să se mușamalizeze această afacere, compromițătoare pentru soccerul britanic.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA“

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 interior 14.00

• Varietăți • Varietăți • Varietăți

Sportivii iranieni în grevă

În Iran luptele sînt la fel de populare ca fotbalul în Brazilia sau ca jiu-jitsul în Japonia. Galele de lupte sînt spectacolele sportive care adună cel mai numeros public, uneori pînă la 20.000 de persoane pe reuniune. Totuși, condițiile în care se antrenează luptătorii iranieni nu sînt de loc pe măsura acestei popularități.

Iată ce relatează ziarul „l'Equipe“ din Paris, în legătură cu această situație:

Întorși de la Yokohama, unde au cîștigat cinci medalii de aur la lupte libere, membrii echipei reprezentative au cerut federației să le asigure de acum înainte condiții mai bune de pregătire și să le construiască o sală de antrenament. Cererea lor nu a fost satisfăcută. Atunci majoritatea luptătorilor de prima categorie au declarat grevă, iar cîțiva dintre cei mai vestiți campioni au părăsit țara. Printre ei se află și Ali Habibi, campion mondial la semi-mijlocie, aflat acum la Paris, unde caută un post de antrenor.

„Cursa de 6 zile“ continuă să facă victime

Proba ciclistă cea mai istovitoare la care sînt supuși alergătorii profesioniști nu se dezminte. Ea a făcut o nouă victimă. Este vorba de olandezul Piet Vander Heyden care a suferit un accident mortal în timpul desfășurării „cursei de 6 zile“ de la Frankfurt pe Main (R. F. Germană). Din cauza pistei foarte înguste pe care alerga un pluton mult prea numeros, s-a produs o busculadă. S-au răsturnat mai mulți cicliști. În cădere, lui Vander Heyden ghidonul i-a perforat stomacul.

Deși se afla la vîrsta cînd sportivii devin de obicei antrenori, Heyden era obligat să alerge fără încetare pentru a-și cîștiga existența. În urma lui rămîn o văduvă și doi copii.

Fangio recunoaște

„Viața mea la 300 pe oră“ — așa se intitulează cartea scrisă de automobilistul argentinian Juan Manuel Fangio.

De cinci ori campion al lumii, cîștigător a numeroase curse internaționale, Fangio este unul dintre puținii ași ai volanului care a scăpat cu viață, după o îndelungă activitate în automobilismul profesionist. El a alergat în perioada 1948—1959, cînd o serie de mari campioni, Ascari, Castelotti, Behra, Collins, De Portage și alții, au plătit cu viața meseria de purtători ai reclamelor diferitelor firme de automobile. Fangio recunoaște în cartea sa că întrecerile profesioniste de automobilism sînt o sinucidere curată și au foarte puțin comun cu ideea de sport. El crede că a reușit să scape cu viață datorită marii sale experiențe (a început să alerge la 37 de ani) prudenței și cunoașterii perfecte a motoarelor (de tînăr a fost mecanic de automobile).

Maratonul profesorilor

Proba de maraton din cadrul campionatelor unionale de atletism, desfășurată luna trecută la Tbilisi, a prilejuit rezultate neașteptate. Într-adevăr, primul a sosit pe stadionul „Burevestnik“ Viktor Baikov din Riazan, al doilea Lev Konov din Smolensk, iar al treilea Arkadi Ulanghin din Ceboksari. Or, toți cei trei medaliați sînt profesori.

Specialiștii care au urmărit întrecerea au încercat să explice această coincidență. Și iată concluzia la care au ajuns. Organizatorii campionatelor unionale au avut mari dificultăți cu găsirea unui traseu corespunzător în jurul capitalei Gruziei, pentru desfășurarea probei de maraton. Pînă la sfîrșit, ei au ales un traseu care, potrivit părerii specialiștilor, a fost cel mai complicat din istoria curselor de maraton desfășurate în Uniunea Sovietică. Așa încît, era și normal, ca primii sosiți în această cursă să fie... profesorii. Lor le-a fost mai ușor să rezolve multiplele complicații ale traseului...

Nu zice hop...

Una dintre cele mai mari surprize înregistrate în preliminariile campionatului mondial a constituit-o eliminarea Suediei, finalista ultimului campionat mondial, țară care a dat cel mai mare contingent de jucători profesioniști cluburilor din Italia și Franța. Înfrîngerea suferită la Berna a fost considerată un accident. Nimeni nu credea că în meciul de baraj modesta echipă a Elveției va reuși să treacă de rutinata echipă suedeză. Ba mai mult decît atît, centrul atacant Ake Simonson declarase unui corespondent al revistei „France Football“: „Elvețienii aceștia ar face bine să se apuce să învețe alt sport. Fotbalul nu e de ei. Îi vom bate la Berlin cu 7—0“.

MOZAIC

● *GIMNASTUL sovietic Albert Azarian de trei ori campion olimpic, neîntrecut în proba de inele, este eroul unui film turnat în studiourile „Armenian Film“. De reținut că scenariul a fost scris de Grant Saghinian, și el un gimnast cu reputație internațională.*

● *CEL DE-AL 28-LEA campionat unional inaugurat recent cu victoria lui Dinamo Kiev, înscrie o pagină inedită în istoria fotbalului sovietic. Este pentru prima oară cînd o echipă de fotbal din afara capitalei reușește să cîștige titlul de campioană. Dinamo Kiev, una dintre cele mai vechi echipe sovietice, a participat la primul campionat unional în 1936 cînd a ocupat locul II. Același rezultat l-a reeditat în 1952 și 1960, iar în 1937 s-a clasat pe locul 3. La Dinamo Kiev joacă Iuri Voinov de mai multe ori selecționat în echipa U.R.S.S. și apreciat de specialiștii străini ca unul dintre cei mai buni jucători din lume pe postul de mijlocaș. De altfel, Voinov face parte din „11 mondial“ pe care revista italiană „Sport Illustrate“ l-a alcătuit în urma unui referendum printre cititorii săi. Portarul Oleg Moskov, interul dreapta Kanevski, centrul atacant Labonovski sînt alți jucători de calibru internațional care s-au remarcat în acest sezon la Dinamo Kiev.*

● *PÎNĂ la turneul final al campionatului mondial Brazilia va susține următoarele meciuri: cu U.R.S.S. la 23 și 26 noiembrie a.c., primul la Rio și al doilea la Sao Paolo, apoi cu Austria la 20 și 23 decembrie a.c., cu Polonia, Belgia, Portugalia, Bulgaria și Țara Galilor la începutul anului viitor.*

● *CAMPIONATUL Suediei a fost cîștigat anul acesta de echipa din orășelul Elfsborg. Pentru prima oară în fotbalul suedez, campionatul este cîștigat de o formație care cu un an în urmă activase în categoria B. Interesant că a doua clasată „Norrkoeping“ se află la o diferență de 4 puncte, ceea ce arată că victoria jucătorilor din Elfsborg nu este deloc întîmplătoare.*

● *CEA MAI MARE dilemă pentru selecționerii italieni înaintea meciului cu Israelul (pe care l-au cîștigat penibil cu 4-2 (0-2) și numai în ultimele 108 secunde, a fost dacă în centrul liniei de atac trebuie să joace brazilianul Altafini sau argentinianul Angelillo. Pînă la urmă a jucat Altafini și rețineți că în tripletă el era încadrat de alți doi „băștinași“ de circumstanță: Lojacono și Sivori, ambii foști jucători ai echipei argentiniene.*

● *ANTRENORUL înotătorului brazilian M. de Santos, recordmanul mondial la 100 m. liber, este japonezul Hirano, profesor de... jiu-jitsu!*

ASCULTÎND O TRANSMISIE SPORTIVĂ LA RADIO

1. — „Culcă“ balonul; 2. — „Trage de timp“; 3. — Îi pune „o talpă“; 4. — „Scutură“ plasa porții...

Desene de PETRE STOENESCU

DISCUȚII

Unde a greșit Viorica?

Păreri ale cititorilor

LUDMILA D.—Suceava: „Cînd ai început să nutrești față de el anumite sentimente nu te-ai gîndit la faptele pe care ele le vor implica? Doar ambii sînteți căsătoriți, fiecare cu copiii lui, cu căminul lui.

Să presupunem că vă iubiți și v-ați căsătorit: cred că-mi dai dreptate că, mai devreme sau mai tîrziu, și unul și celălalt vă veți gîndi la vechiul cămin.

Sau poate tu nici nu te-ai gîndit la căsătorie ci la anumite lucruri „în taină" și atunci porți o mare vină. Fii sinceră cu tine însăți și gîndește-te mult, pe care din aceste două soluții o preferi.

În seara în care te-a condus acasă trebuia să fi avut mai mult calm, să-i fi explicat că ceea ce dorește el (să vă întîlniți în centrul de regiune) nu trebuie să se realizeze pentru că ar fi dăunător ambelor cămine.

Desigur însă că nu puteai să îl lămurești tu pe el deoarece ai fi făcut-o împotriva dorinței tale. Chiar tu ai spus că te-ai gîndit încă mai înainte, la o asemenea întîlnire.

Nu înțeleg cum se poate ca o femeie la vîrsta ta, să fie atît de copilăroasă sau mai bine zis cu o voință atît de slabă, încît să se lase condusă de anumite porniri sau „sentimente", cum le numești tu.

Te-aș sfătui să meditezi mult asupra acestor lucruri și să-ți dai seama că dacă vei continua în „sentimentele" tale vei săvîrși greșeli grave. Deocamdată, totul se poate îndrepta".

STELIANA S. — București: „Mă surprinde că Viorica a putut falsifica sentimentele ei de prietenie de la început și „pentru a-l vedea mai des pe acel bărbat și-a mărit atențiile față de soția lui". Aici cred eu că a greșit Viorica. S-a făcut vinovată pentru gînduri, spune ea, dar de la gînduri se trece și la fapte. Prin atitudinea ei a tulburat sufletul acelui bărbat și a stricat liniștea unui cămin, și-a tulburat și sufletul său. Și Viorica nu trebuie să uite că în aceste cămine sînt și trei copii, copii mici, cu totul nevinovați. Din greșeala ei copiii ar fi putut să sufere pentru tot restul vieții, dacă părinții se despart.

E bine totuși că Viorica și-a dat seama la vreme, și-a analizat atitudinea și a cerut sfatul, dorind sincer să repare ce a făcut. Viorica are pe cine admira. Are lîngă ea un soț care are încredere în ea și în prietenul lui. Un om care nu a fost egoist, a lăsat-o să ajute această familie la nevoie, nu i-a făcut scene de gelozie, n-a fost mărginit, a avut vederi largi și multă omenie. Acest lucru trebuie să-l știe Viorica și să-l aprecieze la soțul ei.

Găsesc apoi că plecările în delegație cu banii statului nu trebuie folosite pentru întîlniri particulare. Aceasta nu e numai călcare de prestigiu, este și un furt din banul statului, este un fapt de josnicie burgheză".

MARIANA N., ANETA D., ETELCA S. — Roman: „În viața dumitale a intervenit o schimbare. Ți-ai găsit o prietenă și cum e și normal ai ajutat-o la diferite treburi ea fiind o fire bolnăvicioasă, după cum spui. Erai în stare să faci orice pentru ea. Nu crezi oare că te-ai mințit atît pe dumneata cît și pe dinsa? Nu oare sentimentul ce se înfiripase în sufletul dumitale pentru soțul ei te aducea zilnic în casa lor și făceai toate astea pentru a fi cît mai mult alături de el?

Spui că între dumneata și el nu au existat fapte dar... nu putem numi fapt și atitudinea ce probabil o aveai față de el și care l-a determinat să-ți facă mărturisirea dragostei lui? Oare nu încurajat de felul dumitale de a te purta a recurs la acele propuneri? Avînd alături de dumneata un soț cu care împărtășești greutățile și bucuriile, l-ai mințit dăruindu-ți sentimentele altuia. Ce-ai făcut dumneata? I-ai mințit pe toți. Transpune-te în situația prietenei dumitale căreia ai reușit să-i capeți încrederea. Ce ai fi făcut dacă într-o zi în locul ei fiind, ar fi pătruns în casa dumitale o femeie care aidoma unui hoț, ar fi abuzat de încrederea dumitale și s-ar fi pregătit să-ți fure ce ai mai drag: liniștea căminului?

Cînd ea ți s-a plîns că soțul ei este abătut, că își neglijează școala, dumneata ai continuat să rămîi pasivă. Dacă într-adevăr ai ținut la ea, i-ai fost prietenă adevărată, de ce nu ai încercat să stai de vorbă cu el, să-i arăți că amîndoi aveți un cămin, că dumneata ești fericită în căminul dumitale și că el are alături de el o femeie bună și un copil pe care nu trebuie să-i neglijeze.

Iată care sînt greșelile dumitale. Ba mai mult, continui să greșești; în loc să încerci a îndrepta lucrurile, te-ai închis în dumneata și... „te gîndești mult la el". Te întrebi dacă nu l-ai înțeles greșit. Nu! ci i-ai răspuns greșit, tardiv, dîndu-i astfel prilejul să spere.

Ce să faci? Să-ți înfrîngi acea pornire pentru el, să arăți că posezi calități de adevărat om. Gîndește-te că în caz contrar ai distruge două familii: a dumitale și a lui. Ai doi copii și el unu, cărora trebuie să le dați educație, în fața cărora trebuie să vă mențineți prestigiul de părinți, să mergeți pe calea cea dreaptă".

PARDESIE BĂRBĂTEȘTI

1) Pardesiu cu linie clasică, cu rever scurt și lat, închis la trei nasturi; ștofa uni, în coaste sau în ecosez foarte discret.

2) Pardesiu cu mînecă raglan, croială suplă, strins lejer cu un cordon; ca material preferați tweed, homespun sau ștofă flaușată — gen loden.

3) Pardesiu sport, cu gaică la spate; are garnitură de tighele. O notă originală: căptușala ecosez.

4) Pardesiu închis cu găici, recomandat în special pentru tineret; reverele se prelungesc cu glugă.

Desene de B. VARLAM

PĂRINȚI ȘI COPII

De ziua mea...

Se împlinesc în curînd trei săptămîni încheiate de cînd mama, tata și bunica se culcă aproape de miezul nopții. Cum s-au convins că eu am adormit, încep discuțiile. În curînd va fi ziua mea. Împlinesc 7 ani. Și ce-i cu asta, o să întrebați? Cîți copii n-au împlinit sau nu vor împlini vîrsta de 7 ani? Ei da, dar la noi este cu totul altceva. Părinții mei consideră că este o zi cu totul și cu totul aparte, și trebuie să o serbeze bine înțeles tot aparte. Pînă aici toți trei erau de acord. Discuțiile tari însă începeau atunci, cînd venea vorba despre cadourile ce mi le vor face. Parcă o aud pe mama:

— Vreau să-i cumpărăm ceva dar vedeți nu știu încă ce. Ceva ce n-am putut eu avea în copilăria mea. Știu și eu ce? Tata era de aceeași părere cu mama. Bunica însă o ținea într-una...

— E copil încă și să-i cumpărați și voi niște cărți cu poze, o rochie frumoasă și gata. Eu o să-i fac niște prăjiturele bune cu dulceață. Invităm copiii cu care se joacă și cred că e destul.

Mama zicea una, tata alta și bunica alta. Și zilele se scurgeau...

În dimineața cu pricina, mama s-a dus să-și aranjeze părul. Eu mă jucam cu cercul. Mama m-a luat de la joacă și m-a dus cu ea. Mama a rugat pe o fată să-mi facă și mie părul. De, era ziua mea și aveam voie. Dar ca să-mi facă plăcere, așa credea mama, mi-a făcut și mie unghiile cu o culoare roșie. Așa „gătită" am ajuns acasă. Aici mama a deschis dulapul și după ce a luat de acolo o cutiuță a venit spre mine. M-a sărutat, mi-a urat ani mulți și fericiți și după aceea mi-a pus în deget un inel de aur cu piatră albastră. Tata nu s-a lăsat nici el mai prejos. Mi-a dăruit un ceas de mînă. M-am dus să mă joc cu copiii. Cînd m-au văzut cum arătam m-au înconjurat cu toții. Se uitau ba la ceas, ba la inel. De frică să nu-mi stric părul n-am mai vrut să mă joc. Dar cui îi mai ardea de joc! Nimeni nu se mai mișca de lîngă mine. Unii mai mari au și început să rîdă. Supărată peste măsură am fugit acasă.

Încă de la ușă am simțit mirosul bun al prăjiturilor care parcă mi-au mai alungat mihnirea. Am sunat și mi-a deschis bunica. Cînd m-a văzut așa împopoțonată a dat puțin mîhnită din cap. Mi-a luat inelul și ceasul și mi-a prins o fundă mare în cap. În sufragerie era așezată masa. Mi-a dat în dar cîteva cărți, o șocolată mare și o trotinetă. Cît de mult m-am bucurat! Împreună cu prietenii de joacă, după ce am mîncat prăjiturile bunicii ne-am strîns în jurul cărților cu poze. Cînd a venit mama și m-a văzut fără ceas și fără inel și cu părul ca mai înainte, s-a supărat peste măsură. Noi toți copiii ne uitam la ea nedumeriți. Eu uitasem și de ceas și de inel și de păr ondulat.

Tot bunica a fost aceea care i-a descrețit mamei fruntea.

— „Ceasul și inelul sînt la mine! Să i le dai peste cîțiva ani. Doar n-ai vrea să se joace cu trotineta la 18 ani!

LILIANA

P. cons. Adriana BARBU

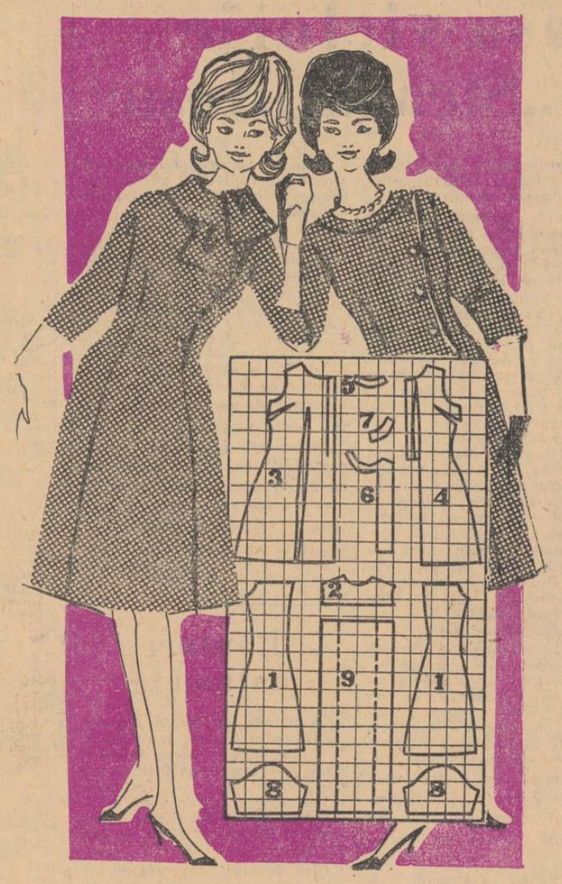

TIPARUL PRACTIC

Rochie cu talia marcată prin croială (fără cordon), suplă și ușor evazată în partea de jos, poate fi pusă în valoare prin materiale moi, jerseu, stofă subțire etc. Modelul pe care îl dăm se poate purta cu sau fără guler, cu mărgele sau cu o eșarfă, linia simplă de la gît permițînd tot felul de combinații.

Croiala fiind foarte ușoară, ne rezumăm să explicăm tiparul ce se face pe pătrățele cu latura de la 8—10 cm.

Materialul: 2,50, lat de 1,40.

Tiparul nr. 1 — reprezintă părțile din spate; Tiparul nr. 2 — reprezintă platca; Tiparul nr. 3 — reprczintă partea dreaptă a părții din față; Tiparul nr. 4 — reprezintă partea stîngă a părții din față; Tiparul nr. 5 — reprezintă banta din jurul gîtului la spate; Tiparul nr. 6 — reprezintă banta de la gît, din față cu dublura fentei, pentru nasturi; Tiparul nr. 7 — reprezintă banta de la gît din stînga; Tiparul nr. 8 — reprezintă mînecile; Tiparul nr. 9 — reprezintă eșarfa.

MAGAZIN *medical*

Meloterapia

Cuvîntul meloterapie are o rezonanță magică. Această impresie dispare dacă îl disecăm etimologic. Din punct de vedere etimologic el este format din cuvîntul „melos" de origine greacă și cuvîntul „terapie" de origine franceză, primul însemnînd, muzică, iar al doilea, tratament. Meloterapia este deci o metodă de tratament care folosește muzica în vindecarea bolilor.

Relația dintre muzică și medicină este foarte veche, prima semnalare fiind ilustrată în vechile mitologii. Mitologia greacă amintește de această relație în paginile consacrate lui Esculap, zeul medicinei, care avea un templu la Epidaur unde trata bolnavii cu ajutorul plantelor și al muzicii. Tot în mitologia greacă sînt descrise efectele miraculoase ale lirei lui Orfeu, care prin sunetele ei alina suferințele bolnavilor și vindeca bolile neinfluențate de alte leacuri. Medicul troian Machaom folosea cîntecul în alinarea suferințelor. Istoria medicinei consemnează deseori vindecări datorite efectelor terapeutice ale muzicii. Numeroși fiziologi, neurologi și psihiatri au început să se ocupe de influența sunetelor asupra organismului uman.

Ascultînd muzică, în scoarța cerebrală se produce un proces de excitație care iradiază spre mai mulți analizatori, organismul luînd parte cu toate simțurile la efectele sonore. Muzica sugerează imagini și colorează fondul afectiv creînd emoții variate în timp ce stimularea ideației este însoțită simultan de reacții fiziologice prin intermediul sistemului nervos central. Sunetele influențează aparatul cardio-vascular, respirația, aparatul digestiv etc. Experiențele de laborator au arătat că muzica produce modificări asupra bătăilor inimii, asupra respirației, asupra circulației și presiunii sanghine. Fiziologii au stabilit că există relații directe între intensitatea sunetelor și modificările diverselor aparate și sisteme din organism. S-a constatat, de pildă, că sunetele acute produc o accelerare a bătăilor inimii și a mișcărilor respiratorii, în timp ce sunetele joase scad frecvența acestor mișcări. Efectele sonore au o putere tonică asupra musculaturii. Percepția sunetelor este însoțită de un aport de energie externă care crește activitatea fibrei musculare. Tonusul și contracția musculară cresc odată cu frecvența vibrațiilor sonore, această creștere este atît de importantă încît poate fi înscrisă dinamometric. Fiziologii au cercetat efectele dinamogene ale variațiilor legate de o gamă largă de sunete, supunînd subiecții la diferite probe. Ei au constatat că subiecții care au fost supuși la o gamă de sunete începînd cu nota „la" cea mai gravă a pianului pînă la două octave, au creșteri a tonusului muscular cuprinse între 19 kg. și 45 de kg. Cercetările s-au îndreptat apoi spre studiul influenței armoniei, melodiei, ritmului și timbrului sonor asupra organismului. Există o afinitate între ritmurile sonore și ritmurile fiziologice ale organismului. Ritmul este transpunerea motorie, musculară, a ritmului muzical, sincronizarea sunetelor armonioase cu ritmicitatea fiziologică a organismului nostru. Armonia și melodia echilibrează sistemul nervos.

Observațiile fiziologilor au atras atenția clinicienilor care au început să folosească efectele terapeutice ale muzicii îndeosebi în psihiatrie. Meloterapia a început să fie aplicată în clinicile de boli mintale în diverse afecțiuni cu rezultate uimitoare uneori. Exagerările valorii acestui agent terapeutic bineînțeles nu au întîrziat însă să apară. Medicina actuală privește critic toate observațiile și rezultatele experiențelor de laborator legate de influența sunetelor asupra organismului uman. Ea folosește meloterapia ca un adjuvant în tratamentul afecțiunilor psihice punînd accentul pe celelalte mijloace de tratament care s-au dovedit a fi cele mai eficace în decursul vremii.

Dr. N. CATANOIU

Sfaturi cosmetice

Pentru a ascunde încăruntirea părului sau din alte motive unele persoane obișnuiesc să-și vopsească părul în diverse nuanțe: blond, roșcat, negru etc... ...Această preocupare a existat din antichitate folosindu-se diverse fierturi din plante, cea mai răspîndită fiind substanța vegetală — henné — obținută din măcinarea frunzelor uscate ale unui arbust ce crește în Orient.

Astăzi se folosesc pe scară largă și substanțele chimice însă în general este bine ca vopsirea părului s-o facem la coafor deoarece nu toate firele se colorează uniform și riscăm să obținem un păr în mai multe nuanțe. Dacă avem un păr uscat, cu fir subțire vom renunța să-l vopsim deoarece cu timpul se anemiază, este atacat de substanțele respective, se despică, începe să cadă și se rărește. Ca o recomandare generală este bine ca înainte de a ne decide la vopsirea părului să încercăm dacă pielea suportă substanța respectivă deoarece adeseori se observă cazuri de intoleranță manifestate prin iritații, înroșiri și mîncărimi ale pielii capului.

O metodă simplă pe care o putem practica acasă în cazul în care dorim să obținem sau să păstrăm o nuanță mai închisă este aceea a folosirii tincturii de coji de nuci verzi pe care o putem obține prin macerarea timp de 15 zile a 200 g coji de nuci verzi strivite în 300 g alcool de 70° sau macerarea timp de 2 zile a 200 g de coji cu 10 g alaun și 50 g apă. După macerare adăugăm 100 g alcool de 70°.

Persoanele care doresc să-și decoloreze părul vor folosi perhidrol amestecat cu amoniac (1 g la 10 g perhidrol) și apă. Această decolorare prezintă însă un mare dezavantaj deoarece cu timpul părul devine friabil, pierde luciul, elasticitatea, supleța, se despică și se anemiază, se rupe ușor, se mănîncă. În afară de dezavantajul că la 2 săptămîni este necesar să decolorăm părul la rădăcină, părul oxigenat scoate în evidență ridurile și după 40 de ani accentuiază vîrsta. Decolorarea o putem obține și spălîndu-l cu infuzie de mușețel (fierbînd 100 g mușețel cu 300 g apă și filtrînd printr-un tifon).

Multe persoane obișnuiesc ca în locul vopselelor să folosească așa zisele regeneratoare de păr Acestea pot fi pe bază de sulf și plumb. Trebuie însă o atenție deosebită la întrebuințarea acestui preparat deoarece folosit un timp îndelungat acest regenerator poate duce la o intoxicație cronică cu plumb — saturnism —manifestată prin dureri de cap, anemie, lipsă de poftă de mîncare. înegrirea dinților și chiar iritarea pielii capului și obrazului în acest caz se impune de urgență renunțarea la folosirea regeneratorului. Se poate folosi de asemenea și regeneratorul pe bază de nitrat de argint care are însă dezavantajul că dă reflexe roșietice.

Anca BOGDAN

Actualități medicale

ANTISCLEROLUL ÎMPOTRIVA ÎMBĂTRÎNIRII

Acad. P. Nikolov a introdus în clinicile din R.P. Bulgaria un produs numit „antiscleral", eficace împotriva îmbătrînirii organismului. Noul medicament stimulează activitatea creierului, a inimii și circulația sanghină.

BIOXIDUL DE CARBON ÎN DIAGNOSTICUL BOLILOR DE INIMĂ

Radiologii au introdus o nouă metodă de diagnostic în bolile inimii, injectînd bioxid de carbon în vena bolnavilor. Gazul pătrunde în cavitățile inimii unde este radiografiat. Bioxidul de carbon delimitează exact cavitățile inimii. Anumite boli de inimă modifică aceste cavități. Interpretarea acestor modificări permite stabilirea diagnosticului bolii.

UN NOU MEDICAMENT ANTITUBERCULOS: ETOXIDUL

Chimiști din U.R.S.S. au sintetizat un nou produs antituberculos foarte eficace în cazurile rezistente la medicamentele antituberculoase obișnuite (streptomicină, pas, hidrazidă). Etoxidul este bine tolerat de bolnavi.

DIAGNOSTICUL HEPATITEI PRINTR-UN TEST CUTAN

Dr-ul V. Kubehka de la institutul de microbiologie și imunologie de la universitatea Carolum din Praga a arătat că din 10.500 de bolnavi de hepatită, testul cutan a fost pozitiv în 90 la sută din cazuri. El a mai constatat pe 2000 cazuri care n-au prezentat niciodată semne clinice ale bolii 33 la sută răspunsuri au fost pozitive — ceea ce după autor arată că au avut un episod, fără manifestări clinice. De semnalat că acest test este actualmente practicat în două din cele mai importante spitale din Praga.

UN RADAR PENTRU ORBI

E vorba de un aparat ceva mai mare decît un aparat fotografic, denumit Sondar și care servește la orientarea orbilor. Într-adevăr obstacolele situate pînă la distanță de 6 m și bordura trotuarului, sînt semnalizate prin reflectarea undelor sonore emise de aparat și în felul acesta orbul poate fi avertizat. Aparatul este prevăzut cu o baterie de acumulatori de 9—12 v — emițînd prin tranzistori — vibrații ce se succed într-un ritm de 50—100 pe secundă la o înălțime de 10.000 herzi.

OMUL ARE NEVOIE DE OCUPAȚIE

După o relatare în Kneipp-Blättern din 1960 nr. 6, un prof. din Montreal a făcut următoarea experiență. S-a dat la 46 de studenți întreținerea completă cu condiția să nu facă nimic. La această lenevire forțată un singur student a rezistat mai mult de 5 zile. Majoritatea au suportat 70 ore, unul 113 ore, iar penultimul 117 ore.

ABUZUL CU MEPROBAMAT

O serie întreagă de medicamente și droguri cum e de pildă opiul, morfina, barbiturice prin frecventa și prelungita întrebuințare dau naștere la obișnuință sau toximanie. În toxicomanii odată cu întreruperea medicamentului, se produce sindromul de abstinență, care se traduce prin tremurături, confuzie mintală, crize epileptiforme. Cînd se face un abuz de meprobamat adică se ia în cantități mai mari decît 1—2 grame pe zi atunci poate da loc la obișnuință, necesitînd nevoia de a lua mereu și în doze mereu mai mari. Cantități sub 1—2 grame, care e considerată doza limită sînt absolut inofensive.

UN NOU ANTIBIOTIC: MICERINA

Chimiștii sovietici au produs un nou antibiotic: micerina. Ea este foarte activă în infecțiile tubului digestiv la copii. Medicii socotesc că noul produs este cel mai eficace antibiotic utilizat pînă în prezent în infecțiile tubului digestiv.

TRATAMENTUL ARSURILOR CU „INDIBIN"

Cercetătorii din R.S. Cehoslovacă au extras din cartofi un produs numit „Indibin", care se folosește în tratamentul arsurilor. Injecțiile cu Indibin opresc rapid procesul inflamator care se produce în arsuri.

INSOMNIA TRATATĂ CU AER CALD

Fiziologii francezi au constatat că inhalarea aerului cald (60—65° C) provoacă persoanelor suferinde de insomnie un somn profund și prelungit.

Dr. I. H. și N. C.

Medicul vă sfătuiește

KISS TEODORU — **București:** La vîrsta pe care o aveți nu e cazul să vă neliniștiți. După un tratament de scurtă durată totul va intra în normal.

V-ar fi de folos un consult la un medic specialist endocrinolog.

O. TITU: Vă dați seama că un diagnostic și un tratament nu pot fi stabilite prin corespondență. Nici nu ne putem asuma un asemenea rol.

Vă sfătuim să vă adresați unui medic specialist neurolog care pe baza examenului clinic și de laborator va stabili diagnosticul și va face cele mai competente indicații de tratament.

MIHAELA DUMITRESCU — **Ploiești:** Din scrisoarea adresată de dvs. redacției noastre reiese că medicii care v-au consultat au înclinat către posibilitatea unui dezechilibru în funcționarea glandelor cu secreție internă, care poate fi corectat printr-un tratament regiat numai de către un medic endocrinolog.

BARBU E. — **București:** Factorul F.B. 2 care determină pigmentarea naturală a părului nu se prepară încă sintetic. Problema este în studiu. Regretăm că nu vă putem fi de folos în problema ce vă interesează.

LIVIA DINU — **Pitești:** Medicul care vă îngrijește are desigur dreptate: nu este vorba în cazul dvs. de o infecție ci foarte probabil de un dezechilibru în funcționarea glandelor cu secreție internă. Pentru a obține un tratament de pe urma căruia să beneficiați, adresați-vă unui medic specialist endocrinolog.

MARIN GH. — **Brăila:** Spălați capul odată pe săptămînă cu apă de ploaie și săpun medicinal cu sulf.

D. I. COSTEA — **Ploiești:** Nu e cazul să vă puneți probleme. Sînteți pe deplin sănătos. Trebuie să faceți un efort de voință și să începeți o viață normală din toate punctele de vedere.

Un concediu într-o localitate de munte v-ar putea folosi.

I. GEORGESCU — **București:** Cura de mere se aplică în tratamentul arteroscleroze. Ea trebuie aplicată numai la indicația medicului în îngrijirea cărula vă găsiți. Se recomandă 3 zile pe săptămînă cîte 1/2 kg. mere exclusiv, adică în aceste zile bolnavii nu se mai hrănesc și cu alte alimente.

NELY — **București:** Numai un consult în paralel la un medic specialist ginecolog și la un endocrinolog, poate lămuri cauza tulburărilor pe care le aveți. Nu e cazul să vă îngrijați.

G. SANDA — București: Este fără îndoială necesar să faceți un efort de voință și să renunțați cu desăvîrșire la obiceiul pe care-l aveți, el fiind dăunător organismului.

Puteți lăsa fără nici o grijă sarcina căci toate cele relatate nu pot influența cu nimic asupra copilului.

Ghidul gospodinei

Aranjarea lucrurilor de vară

Multe din lucrurile de îmbrăcăminte, ca și o parte din lucrurile de casă, nu ne mai sînt necesare iarna. Va trebui să punem „le odihnă" îmbrăcămintea de vară, sandalele, lucrurile pe care le-am avut la plaje sau în excursiile la munte și cîte altele.

În primul rînd trebuie avut în vedere că nu toate lucrurile vor avea aceiași durată de „hibernare". Deci aranjarea în dulapuri, policioare, cufere etc. trebuie făcută astfel ca obiectele ce le vom necesita mai întîi, să fie mai în față sau cît mai la înălțimea noastră (în cazul raftuirilor din dulapuri). De mult interes practic pentru toți membrii unei gospodării, este ca fiecare să cunoască locul unde plasăm obiectele și în special cele cu întrebuințare posibilă și în anotimpul rece.

Foarte indicat este de asemenea, în cazul lucrurilor băgate la cufăr, să întocmim o listă a acestora, pe care o vom lipi pe spatele capacului. Odată cu apariția pungilor din mase plastice, avem la îndemînă un material protector ideal pentru lucrurile de iarnă, care ne îngăduie o manipulare ușoară. Transparența acestui material este încă un avantaj în plus. Ele se vor alege în funcție de mărimea obiectului respectiv și se vor închide, ermetic, pentru a se evita atacul moliilor. De reținut că materialul plastic este în general atacat (găurit în locul de contact) de către produsele specifice contra moliilor. Ca atare lucrurile băgate în pungi de masă plastică nu vor fi puse în același loc cu obiectele vărsate, care necesită produse de producție contra moliilor. De aceea, asemenea materiale nu le vom folosi pentru blănurile naturale.

Recentele expoziții de mobilă ne-au arătat evoluția spre practic a dulapurilor, etajerelor, bibliotecilor etc. Același lucru putem spune și despre dulapurile înzidite. Diversitatea sertarelor — sub raportul înălțimii și al lărgimii — precum și posibilitatea de folosire a interiorului ușilor, corespunde aceluiași scop. La dulapurile în zid, ca și la cele care sînt plasate în vestibul, putem folosi și partea superioară, pentru depozitarea geamantanelor și a cuverturilor de rezervă

În sfîrșit, nu putem încheia aceste sfaturi fără a atinge un subiect, care interesează multe gospodine. Ce să facă cu lucrurile de prisos, cele care nu mai prezintă valoare de întrebuințare pentru sezonul următor. A păstra orice vechitură este nu numai o inutilitate, dar în același timp o îngreunare a gospodăriei noastre. Orice bună gospodină trebuie să știe că toate aceste vechituri sînt valorificate de industria noastră, care le colectează prin unitățile D.C.A., iar cele feroase prin I.C.M.

Doina POPA

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Clătite cu brînză de vaci sărmăluțe în foi de viță; mere.

— Ochiuri cu mămăliguță; șnițel — murături; cornulețe cu marmeladă.

— Giorbă de fasole; cartofi umpluți cu creier; compot asortat.

— Suflé de brînză; mîncare de praz cu carne; cremă de cacao.

— Supă de roșii; mîncare de vinete cu carne; budincă de griș.

— Sote de fasole cu verdeață; antricoate la grătar cu cartofi; fructe

— Budincă de conopidă; pui pane — salată; tortă de lămîie.

CARTOFUL

În timpul iernii, cartoful este una din legumele care se întrebuințează foarte mult. El nu este prea nutritiv, dar se pretează a fi preparat cu carne, brînză, lapte, ouă și aproape orice altă legumă. Cartofui este denumit și leguma cu 1000 de rețete. Mai jos vă dăm, numai cîteva din ele.

PIURE DE CARTOFI CU BRÎNZA LA CUPTOR

Se face un piure obișnuit de cartofi la care se adaugă puțină brînză rasă. Poate să fie telemea, caș-caval sau șvaițer. Deasupra turnăm un sos alb. Se ține la cuptor pînă se rumenește.

CHIFTELUȚE DE CARTOFI COPȚI

Cantități pentru 6 persoane: 500 g. cartofi, 2 linguri smîntînă, 3 ouă, 25 g. făină, sare, piper, puțin miez de pîine muiat, pătrunjel, grăsime. Curățim cartofii de coajă și apoi îi dăm prin răzătoarea mărunță. Amestecăm cartofii cu puțin miez de pîine muiat în lapte, sare, piper, 2 linguri smîntînă, făină, verdeață tocată și la sfîrșit 2 ouă. Formăm din acest amestec chiftelușe pe care le tăvălim prin făină, ou și puțin pesmet. Le prăjim în grăsime bine încinsă.

CARTOFI UMPLUȚI CU CREIER

Cantități pentru 6 persoane: 2 kg. de cartofi, 50 g. șuncă, un ou, jumătate kg. creier, piper, sare și 25 g pesmet. Curățim cartofii de coajă și cu ajutorul unui cuțit bine ascuțit îi scobim avînd grijă să nu-i rupem pereții exteriori. După aceia, îi umplem cu următoarea compoziție: Înăbușim creierul în puțină grăsime împreună cu verdeața tocată mărunt, șunca, și ea tăiată mărunt, sare, piper și la sfîrșit un ou. Dacă compoziția ni se pare prea moale putem adăuga și 1—2 linguri de pesmet. Se umplu cartofii cu această compoziție, se pun într-o cratiță cu grăsime încinsă pe foc și se lasă pînă încep să se moaie. După aceia se toarnă puțină apă avînd grijă să fiarbă încet ca să nu se sfarme. Cînd sînt gata turnăm pe deasupra un gălbenuș de ou frecat cu smîntînă și puțină lămîie.

TURTIȚE DIN CARTOFI CU OREZ

Cantități pentru 6 persoane: facem un piure de cartofi din 500 g. cartofi la care adăugăm puțin lapte cald și o nucă de unt. Punem și puțin parmezan ras în el, sare și piper după gust. Amestecăm acest piure cu 250 g. orez fiert în apă cu sare pe care îl scurgem bine de tot. Formăm din acest aluat, după ce s-a răcit, mici turtițe, de preferință rotunde, pe care le punem pe o tavă unsă la cuptor pînă se rumenesc.

ÎNTREȚINEREA CIORAPILOR DIN RELON

Fabrica „Adesgo" din Capitală, lansează, pentru sezonul rece moda ciorapilor din fire sintetice supraelastice. Pentru a menține însă un timp mai îndelungat calitățile ciorapilor relon — care s-au dovedit în practică foarte rezistenți — este necesară respectarea cîtorva reguli esențiale. Astfel, la îmbrăcare, ciorapul se rulează pînă la vîrf și apoi se introduce cu grijă piciorul, derulînd încet ciorapul. Dacă dorim să-i examinăm starea, înainte de purtare, aceasta o vom face introducînd pumnul închis, cu mîna liberă de inele, ceas, brățară sau orice alt obiect, care ar putea să agațe firele. Desigur că de mare importanță este și igiena piciorului și în special corecta tăiere a unghiilor, atît de la mînă, cît și de la picioare. Jartiera se va prinde numai de manșeta ciorapului. Înainte de a ne încălța, vom examina starea brantului și a căptușelii pantofului.

Noi sortimente de ciocolată

La fabrica „DEZROBIREA", din Brașov, pregătirile pentru pomul de iarnă sînt în toi. Și este firesc să fie așa. Noile produse care se pregătesc și care încîntă ochiul... și cuceresc gustul micilor consumatori, trebuie pregătite, încercate, ambalate și livrate astfel ca acestea să apară în timpul oportun în magazine.

Pînă acum la fabrica „Dezrobirea" au fost pregătite 32 sortimente noi. Copiii și... părinții vor avea, deci, de unde alege.

Batoanele „Bucegi" sînt realizate din ciocolată, alune, vanilie, foi de tort. Această compoziție ne scutește de comentarii, privind gustul batoanelor.

Batoanele „Carpați" se fabrică din ciocolată, lapte concentrat, coajă de portocală, arome de spirt, în timp ce în compoziția batoanelor „Ciucaș", intră ciocolată, lapte concentrat, spirt, stafide și aromă de rom. Deci fiecărula după gust și preferințe.

Tot în cadrul batoanelor a fost realizat produsul „Varșie" în a cărui compoziție găsim ciocolată, vanilie, lapte concentrat, stafide, aromă de rom.

Colectivul fabricii a realizat „țigările Brașov" și „Polana". Ați ghicit desigur că nu este vorba de țigări din tutun, ci dintr-o materie primă mult mai plăcută... ciocolată, cu lapte și vanilie.

Vă prezentăm cîteva modele de pijamale pentru fetițe și băieți. Combinați armonios materiale în culori pastelate uni, cu dungi sau pepituri cu uni.

SFATURI MODA COSMETICA GOSPODĂRIE

JOCURI DISTRACTIVE

ADUNARE FULGER

În fața dv. se află aceste coloane de cifre. Dacă le priviți atent observați că numerele din prima coloană sînt formate din aceleași cifre ca și cele din coloana a doua, așezate însă în ordine inversă. Încercați să apreciați fulger, „din ochi", fără să adunați, dacă cele două coloane sînt egale sau nu. Verificați apoi prin adunare.

123456789	1
12345678	21
1234567	321
123456	4321
12345	54321
1234	654321
123	7654321
12	87654321
1	987654321

CU CÎNTARUL

Pe unul din talerele unui cîntar a fost așezată o bucată de cașcaval, iar pe celălalt taler, 3/4 dintr-o bucată asemănătoare cu prima și încă 3/4. Cîntarul se găsește în echilibru perfect. Cît cîntărește bucata de cașcaval ?

ROATA

Desenul prezintă o roată cu 7 spițe numerotate în ordine de la stînga la dreapta. La 6 din spițe puneți cîte o monedă după următoarea regulă: prima monedă la 1 și apoi împingeți două spițe în direcția săgeții (din mijlocul roții) și moneda va ajunge la 3 și așa mai departe. Dv. trebuie să indicați numerele de unde încep celelalte mișcări. Spița 5 rămîne liberă.

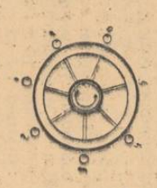

AUTOBUZELE

Doi prieteni călătoreau într-un autobuz. Unul dintre ei a remarcat faptul că autobuzele care veneau în sens invers treceau din 5 în 5 minute și l-a rugat pe prietenul său să-i spună cîte autobuze trec prin fața lor în decurs de o oră știind că viteza lor în ambele sensuri este egală ?

— Cred că 12, fiindcă 60 : 5 = 12, îi răspunse prietenul Dv. ce părere aveți ?

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 214

CARE-I NUMĂRUL ?

Numărul este 2916. Începeți prin a înmulți 2916 cu 3, restul datelor le cunoașteți.

DISCURI

I	1	2	3	4	5	6	7
II	3	4	5	6	7	1	2
III	5	6	7	1	2	3	4
IV	7	1	2	3	4	5	6
V	2	3	4	5	6	7	1
VI	4	5	6	7	1	2	3
VII	6	7	1	2	3	4	5

SERII 1—7

Semnul / arată tăieturile pe care trebuie să le operați pe fiecare fișie.

GH. CHIRIAC

— Cu ce vă servim ?
— O saramură de pește...

FRED GHENĂDESCU

NU SE PRINDE

— Joi sînt ocupat : trebuie să asist la o dezbatere în contradictoriu între un inginer petrolist și altul de la C.F.R.
— Știu : Dridea și Macri...

MIHAI POPESCU

— Din ce parte a pămîntului e portul ăsta ?
— Din părțile Sibiului. Dar al d-voastră, vă rog frumos ?...

M. STĂNESCU

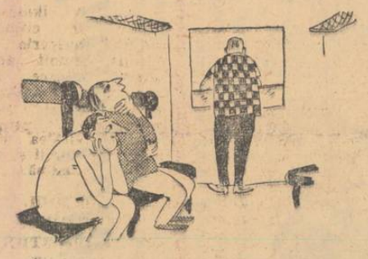

— Nb3 !...
— Td5 !!

„ZÎMBIȚI, VĂ ROG"...

„Că nu e om să nu fi scris o poezie", spune cîntecul. „Că nu e om să n-aibe o fotografie" spun eu. Chiar dacă nu vă interesează ce spun eu, o fotografie reușită sînt convins că vă interesează.

Cea mai bună dovadă este că în fața vitrinelor de la „Central Studio" vei găsi totdeauna privitori studiind cu atenție fotografiile artistice reprezentînd chipuri de frumoase bucureștence. Bineînțeles, fotografia o studiezi cînd ești cu soția. Cînd ești singur, studiezi mai puțin fotografia și mai mult conținutul... În definitiv, nu e nici un păcat. Am fost educat să admir frumosul.

Soția e de părere că nu-i pericol dacă admir frumosul pe fotografii sau în filme, în schimb mi-a interzis să-l admir în sală... Mi-a atras atenția că înclinațiile mele estetice să le canalizez către un singur frumos : ea și fotografiile ei.

Am acasă un album impunător : ea 3/4, ea 6/9, ea tehnicolor, ea negru pe alb, ea la minut, ea la opt zile. Numai ea la 30 de ani nu există în album, deși ar fi putut exista de mult. Ultima fotografie făcută săptămîna trecută o reprezintă pe ea la 22 de ani... Zice că albumul nu trebuie să fie birou de populație cu datele exacte...

Acum două săptămîni am fost fotografiați pe stradă. Am zîmbit, fotograful a declanșat aparatul, ne-a dat un hon, l-am dat 3 lei. Nu-i mult trei lei pentru un surîs, cînd te gîndești că într-o comedie se vorbește despre un surîs care a costat un milion !

A treia zi m-am prezentat la „Foto-Color-Pastel" din calea Victoriei 52, am prezentat bonul, am consultat fotografia mică și am cerut :

— Vă rog să-mi faceți una 6/9.

— Nu executăm cîte una. Numai cîte două. Dispoziții de la centrală.

— Dar n-am ce face cu două.

— Noi nu avem ce face cu una.

Am achitat șase lei și cîțiva bani și am comandat două fotografii.

Acum trei zile, fotograful ne-a „prins" din nou. Același zîmbet, alt bon și alți trei lei. M-am prezentat la același „Foto-Color-Pastel", întinzînd bonul, îmi arată poza mică și întreb:

— Îmi puteți face o singură fotografie ?

— Nu facem cîte una.

— Atunci îmi faceți două.

— Nu facem cîte două !

— Vreți să spuneți că nu faceți cîte una.

— Nu ! Vrem să spunem că nu facem cîte două.

— Și de ce vreți să spuneți asta ? întreb eu nedumerit.

— Fiindcă două e puțin.

— O fi puțin pentru dumneavoastră, dar pentru mine e suficient.

De partea cealaltă a mesei, funcționara mă privește cu o căutătură de parcă ar fi vrut să-mi retușeze ochii .. Apoi adăugă și la minut :

— Ce mi-e două, ce mi-e trei !

— Două mi-e șase lei, trei mi-e zece lei ! răspund eu tulburat. Și apoi ce-mi trebuie trei bucăți ? Familia mea e formată numai din două persoane : eu și soția.

— Nu se știe ca pămîntul. Sînteți oameni tineri... Poate că o să aveți nevoie și de o fotografie s-o lăsați moștenitorilor.

— Îmi pare rău, dar n-avem de gînd să lăsăm nici o moștenire. Sîntem cheltuitori și o să ne cheltuim averea cît sîntem în viață.

— Păi dacă tot o cheltuiți, de ce să nu investiți parte din ea și în fotografii ?

— Vă rog să nu vă băgați în moștenirea mea și să-mi faceți două fotografii.

— Regretăm, dar aceasta e ultima dispoziție a centralei noastre : trei fotografii ! Trei sau niciuna.

Și am cerut să-mi execute comanda urgent ,ca nu cumva să vină în răstimp o altă dispoziție : nu se execută decît 5, 6, 7 sau 10 fotografii.

Că de, fiecare om are moștenitorii...

I. AVIAN

RIK AUERBACH

DIN ISTORIA VÎNĂTORII...

— Știi, eu de fapt sînt vegetarian !

— Ca să nu te mai plictisești, ți-am adus un ROMAN !...

— Nu l-ai nimerit ?
— Dimpotrivă !...

— Bagă de seamă, numai să nu-l trezești...

„Amazoana"

Fără cuvinte

Din carnetul unui meloman

O căsnicie muzicală. Ea iubea instrumentele, muzica simfonică. El prefera vocile, respectiv muzica de operă. Dar spre deosebire de ea — care nu fusese văzută niciodată plimbîndu-se cu vreun violoncel — el circula adesea în compania unei coriste...

★

— Îl vezi pe acest tînăr ? Are o vioară mare...
— Doar n-o să-mi spui că e cît un contrabas ?!

★

În adolescență a practicat boxul. După ce-și dobora adversarul, obișnuia să spună : „Dați-mi altul, că p-ăsta l-am terminat !"

Cineva i-a băgat în cap că e talentat la muzică. Acum execută figura de mai sus cu un pian într-un restaurant.

★

Ce soartă tristă au unele instrumente muzicale : harpele cîntă numai ciupite, iar timpanele numai bătute...

B. ANDREI

SAH

Derbiul din prima rundă

În prima rundă a campionatului republican de șah, în curs de disputare, partida spre care se îndreptau cei mai mult privirile spectatorilor a fost cea dintre **Gheorghiu** — cu albele — și **Ghițescu.** Primul, campion anul trecut, adăugase acestui titlu și succesul unui loc II la campionatul mondial al juniorilor. Secundul, proaspăt maestru internațional, se clasase pe un loc deosebit de onorabil la turneul zonal din R.S. Cehoslovacă. La aceste date „ale hîrtiei" menite să facă partida mai atractivă, se adăuga și amintirea unei partide aprige în trecutul campionat, partidă pe care, printr-un frumos sacrificiu, Gheorghiu o terminase cu cîștig.

...Și spectatorii nu au fost dezilu-zionați nici de această dată. O luptă grea în deschidere, încheiată cu un avantaj de spațiu și coloană deschisă pentru Ghițescu, cu un atac la care Gheorghiu a căutat contrajoc pe flancul damei. Și s-a ajuns astfel, după a 36-a mutare a albului, în poziția de mai jos.

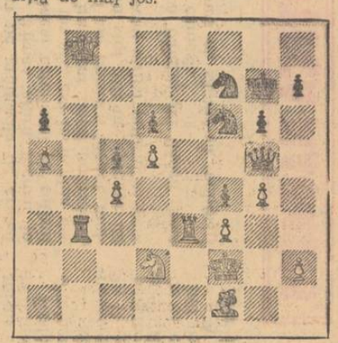

Ghițescu, la mutare, a continuat 36... Dh4+, 27.Rg2, C : g4! Un sacrificiu de pion eficace care sparge dispozitivul defensiv al lui Gheorghiu și apropie perspectiva revanșei 38. f : g, f3+ 31. Rh1, T : b3 40. C : b3, Df2 ! 41 .Cd2 albul e obligat să sacrifice o figură. Dar aceasta nu rezolvă problemele, poziția nu se mai poate apăra. 41... D : d2 și Gheorghiu cedează o partidă care face și mai așteptată o nouă întîlnire între cei doi jucători. După 12 runde Ghițescu a acumulat 8½ puncte.

Soluțiile problemelor din concursul nostru de dezlegări

PROBLEMA C.
C. Mansfield
Premiul I. „B. C. F." 1958—1961

Albul joacă și dă mat în două mutări

1. Dg8! Zugzwang. Acum, prin orice mutare, negrul își creează slăbiciuni care permit albului să dea mat. 1... Nebun, oriunde 2. Dg.8 mat ; 1... Ce oriunde 2.N:f4 mat ; 1... Ce7 2. Cb4 mat ; 1... C:e5 2 d:e5 mat ; 1.... Rc4 2. De6 mat.

PROBLEMA D.
V. Nestorescu și U. Friedberg
Sahs (Riga) 1961

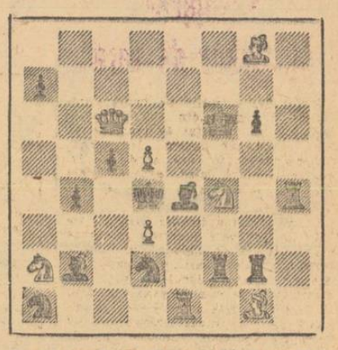

Albul joacă și dă mat în 3 mutări

1. Da6! amenință, 2. Dc4 șah, C:c4 3.T:e4 mat. Împotriva acestei amenințări negrul se apără mutînd nebunul din e4. La 1... Nf3 urmează 2. Ce6 șah, R:d5 3. Cd4 mat ; la 1... Nf5 urmează 2. Ce2 șah, Re3 3. Cd4 mat. La 1... N:d5 2. Dd6 și 3. D:d5 mat.

PROBLEMA NR. 5

Prof. Paul Vătărescu
Oltenița
Inedită

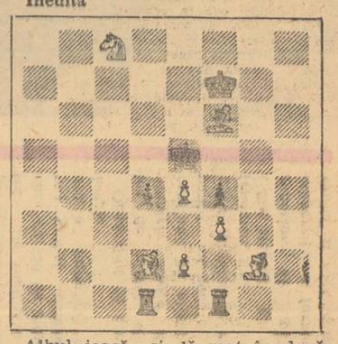

Albul joacă și dă mat în două mutări

Soluția problemei nr. 4 (Ianovcic) 1. Cg7! amenință 2. Df6 mat. Interesantă este varianta 1.., Ch5 2. Cf5 mat, care cuprinde un autoblocaj, două interferențe proprii și o deschidere de linie. Problema este un **meredith**, adică o compoziție cu maximum 12 piese.

Poșta redacției

S. MILA — Aleșd (Crișana) : Mai degrabă scriați mai puține epigrame din care să fi putut reține una, două. Cu altă ocazie este posibil să găsim așa ceva?

ARH. V. NĂDEJDE — Mangalia : Vă mulțumim pentru informația ce ne-o dați și anume că la Mangalia se restaurează o veche clădire, construită acum aproximativ 500 ani. Dacă dispuneți de fotografii (de dată nu ne mai îndoim) ar fi bine să ne scrieți. Sînteți cel mai în măsură să o faceți deoarece sînteți șeful șantierului respectiv.

PAVEL BUCȘA — București : Pînă cînd veți veni cu ceva mai „substanțial" pentru rubrica rezervată colaboratorilor-cititori, vă publicăm — spre încurajare — cele ce urmează :

CHIBRITURILOR

Le aprind și ard în rate
Uneori, nu ard de loc.
Deci, măsuri se cer luate
Pînă nu ne facem foc.

I. MĂRGINEANU — Ocna Sibiului : Am reținut epigrama adresată unui inginer agronom :

Toată ziua-i pe teren,
E o justă constatare
Are însă preferințe
Numai pentru... Dealul Mare.

B. NOVAC — Orăștie : Teatrul de Operă și Balet București a pus în scenă și reprezintă opera lui George Enescu — „Oedip". E o frumoasă realizare mai cu seamă dacă ținem seama și de greutățile tehnice ce le reclamă acest spectacol.

ACETON — Brașov : Am ținut seama de dorința dv. de a vă răspunde pe acest nume. Schița „Puricele" ne face să constatăm că puteți „sări" mai sus decît lucrarea ce ne-ați trimis-o. Am dori însă să ne scrieți materiale mai scurte și pe probleme de actualitate. Subiectul „Puricelui" nu interesează. Am cîntărit bine răspunsul întrucît — vorba dv. — nu vrem să ne expunem „condamnării de către istoria literară". La răspunsul nostru, așteptăm un răspuns sub formă de articol...

V. HUȚU — Feteși : De data aceasta ați avut „noroc" mai mult decît în trecut. Vă publicăm epigrama dedicată unuia ce a fost criticat.

Critica ce i-au făcut-o
La gazetă, exemplar
Dumnealui și-a însușit-o
(C-a băgat-o-n buzunar...)

ST. FĂTULESCU — București : După citirea scrisorii dv. am cercetat cu tot interesul să aflăm ce ne-ați scris. Am găsit însă în plic vreo cîteva simple ghicitori. Pentru cititorii revistei noastre, ghicitorile nu prezintă interes. Spuninu-ne că de mult vă ocupați cu scrisul, am dori să ne trimiteți altceva, materiale care să corespundă cerințelor revistei. N-am vrea să înțelegeți cumva că depreciem colaborarea dv. Din contra !

REBUS magazin

Ce țigară preferați ?

ORIZONTAL : 1) O țigară cu filtru... — ...și un tutun cu o calitate esențială. 2) Țigară care poartă numele evenimentului de la 1859 — Ilustrație la țigările București. 3) Bucegii pe lîngă havane ! — Emblemă pentru țigările Orient. 4) Vestește prezența radioului și televizorului. — Pronume. — La mucuri ! 5) Cap în Africa. — Fără număr. — Trib. 6) Scuzați — Le aflăm din ziare. 7) Localitate în Nigeria. — Carpați și Bucegi — Trăiește. 8) Aria brotaculuI. — „Își scutură floarea" în versul eminescian. — Mică luntre de pescari. 9) La pinguin ! — În prezent. — Tigărarul plopului care-și depune ouăle în frunze după ce le răsucește ca o țigară de foi. 10) Materie primă pentru țigări. — La țigară ! 11) Nina Cassian. — Mărășești, Eforie, Golf. 12) Ochiuri de lănțișor. — Ne umple casa de lumină și muzică. — Pronume. 13) Marinela în diminutiv. — Urcat. — Lulea.

VERTICAL : 1) Crește direct proporțional cu cantitatea de țigări consumate în interior. — „Aprinzînd țigara" de BănciIă și „Fumătorul" de Picasso. 2) Arin — Pavel și Lila din romanul bulgar „Tutunul" de scriito rul Dimităr Dimov, — Îl întîlnim la țigările Hipodrom. 3) Țigări cu tutun aromat. — Luna ! 4) Țigări cu afinități geografice — Scrisoare. 5) Notă muzicală — Noțiune — Începe o întrebare. 6) Tutun de cea mai bună calitate (înv.) — Ne oferă țigări după gustul fiecăruia. 7) Țigări selecte. — Orizont (pl.) 8) Autorul tabloului „Cadînă cu narghilea". — Prelungește tema. 9) Necesar. — Conjuncție — Elena Bucicuceanu. 10) O țigară fină. — Bici. 11) Afluent al Pripetului. — Cu fața vînătă. — Diminutiv de la Emilia. 12) Cele dintîi vocale. — A inspirat denumirea și desenul la tutunul Matelot. — Dintr-o pipă ! 13) De culoarea tutunului. — Filtru (minunat la țigară).

S. BUCURESCU

PIELE

ORIZONTAL : 1) Lupi îmbrăcați în piele de oaie — Loc pentru expunerea pieilor la soare 2) Se poartă pe piele — Acțiune pe pielea obrazului 3) Personaj din operele lui Verdi, cu pielea închisă la culoare — Nu-și mai încape în piele 4) Fete ! — Livadă — Substanță secretată de pielea ovinelor 5) Numai pielea și osul — A face o rană ușoară pe piele 6) Cosmeticuri pentru piele — Fierar 7) Oraș în Germania — Au pielea de culoare deschisă — În prag ! 8) Tudor Bălan — Are pielea fără riduri — Cui de potcoavă 9) Încep la sfîrșit ! — Bronza pielea felahilor — Piele lucioasă 10) Cu păr bălai și pielea albă — În sfîrșit, piele ! — Recente 11) Ruteniu — Colorant al pielii 12) Piele — Literă grecească.

VERTICAL : 1) Are pielea zbîrcită — Interjecție. 2) Fac să-și iasă din piele — Recalcitrant. 3) Încrețitură a pielii — Pielea obrazului — Orificii pe suprafața pielii. 4) Acțiunea de stîrpire a ciinilor vagabonzi — În pielea goală. 5) O jumătate de tonă ! — Arhipelag în Malaezia — Ursitoare în mitologia scandinavă. 6) Piele groasă impregnată cu ulei — Vătămare a pielii — Pere ! 7) Radu Alexandrescu — Reversul nopților — Necurățenie a pielii. 8) Tuns pînă la piele — A pune unei cărți scoarțe de piele. 9) A se întări ca un os. 10) Rană a pielii produsă de căldură — Boală de piele. 11) Da nemțesc — A strînge pielea — Prietenul turiștilor. 12) Campioni — Piele tăbăcită.

Valentin MIREA

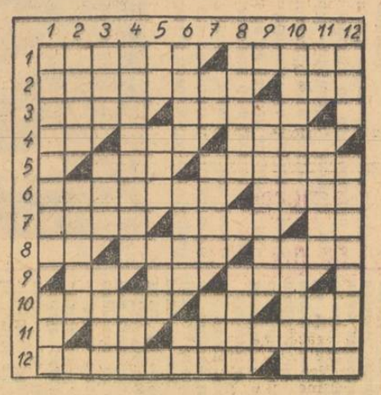

ALB

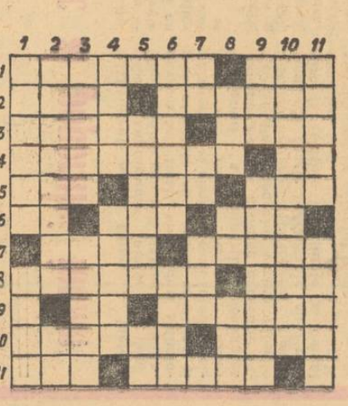

ORIZONTAL : 1)... Samoilova, cunoscută actriță sovietică, interpreta principală din filmul „Alba Regia". — „Într-un,.. alb de lumină, / A ieșit o lună plină / Ce mai caută și luna / Tot în lacuri totdeauna ?" (Arghezi). 2) Animal din ținuturile albe — Pînzele albe. 3) E albă dar compusă din 7 culori ! — Ne-a prezentat de curînd recitalul cîntărețului cuban de culoare, supranumit „Bulgăr de zăpadă". 4) Alb — În Antarctica. 5) Începe ninsoarea. — E albă la cusutul anumitor pretexte...—Cu alb în față, spălară. 6) Începe cu o noapte albă ! — Fata din iarnă—Cel voltaic are o culoare albă. 7) Fac ca și alții — Miști. 8) Alb astru, într-un cuvînt ! — Sportul cercurilor negre despărțite prin cercuri albe. 9) Măsură de suprafață — Prieteni. 10) Oameni în alb — La motocicletă. 11) Diminutiv feminin — Armă albă.

VERTICAL : 1) Albitură pentru supă — El alb, oile negre, într-o vestită ghicitoare. 2) Metal alb, ușor, întrebuințat în electrotehnică. — Pronume. 3) Exact — Pădure tînără și deasă 4) Nedrept — Plantă cu flori albe ca zăpada, numită și leurdă (pl.) 5) Calitate a culorii, dar nu pentru alb — Cornel Simionescu. 6) Pronume cuprins în unealtă ! — Se învîrtea 7) Are o coadă subțire, uneori albă... Abis — Element necesar vieții. 8) Jumătate de rotulă. — Simbolul unui metal alb prețios. — Despic. 9) Cînd îl cauți e alb la față ! — Li s-au scos perI albi. 10) Continentul alb 11) Comparație obișnuită pentru alb — Vecin cu albul ochilor (pl.).

N. CORNEA

COOP. „TEHNO-METALICA"
cu sediul central în București, Str. Vînători nr. 4
telefon 156062

ASIGURĂ DESERVIREA POPULAȚIEI prin următoarele centre:

— Calea Rahovei nr. 403—405
— Str. Artei nr. 11
} nichelaj, cromaj, argintat

— Piața Ilie Pintilie nr. 3
— B-dul Coșbuc nr. 51
— Calea Rahovei nr. 107
} reparații aragaz și obiecte de uz casnic.

— B-dul 1 Mai nr. 149
— Str. Popa Tatu nr. 92
} reparații mașini de cusut

— Calea Rahovei nr. 307
} închirieri și reparații biciclete.

Adresați-vă cu încredere unităților Coop. „TEHNO-METALICA"

GOSPODINE!

Pentru curățat tacîmurile, vesela, instalațiile sanitare etc. folosiți cu încredere „RAPID", - praf de curățat, produs de Cooperativa Chimica din București, Calea Șerban Vodă nr. 22-24.

Produsul se găsește de vînzare la toate magazinele de specialitate.

Cooperativa Artă și Precizie
BUCUREȘTI
EXECUTĂ

Reparații de precizie cu piese originale la orice fel de CEASORNICE

Reparații, confecții și transformări de BIJUTERII cu materialul clientului

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

COLABOREAZĂ CITITORII

NUNTESC COLECTIVIȘTII

— Te uiți cam lung, Lilo ? !..
— Mă uit. De ce nu ?
— Ce-ți place mai mult : cîntecul motorului sau cel al tractoristului ?
— Amîndouă — rosti cu curaj fata, în timp ce obrajii i se împurpurară.

După ce s-a întors Ion Motroc din armată, multe fete oftau, privindu-l la volanul tractorului. Nu prea înalt, dar bine făcut, cu ochi jucăuși și cu surîs larg, la care se mai adaugă și o voce caldă, — Lilă — așa-i spun cei apropiați unicului fecior al văduvei Maria Motroc, membră în colectiva „7 Noiembrie", — reprezintă o „partidă" bună.

DAVID ALFARO SIQUEIROS : AUTOPORTRET

Oamenii de cultură din întreaga lume au ridicat glasul lor de protest împotriva arestării celebrului pictor revoluționar mexican, care se află în detențiune de cîteva luni.

— Strașnic tractorist, grăiau colectiviștii vîrstnici, admirîndu-i munca.

— Simpatic și harnic nevoie mare, chicoteau — dîndu-și coate — codanele.

Flăcăul însă își vedea de treabă. Pe tractorul care-i fusese încredințat, muncea ogoarele colectivei din satul Turia, comuna Valea Mare, raionul Slatina. Acolo a cunoscut-o pe Lila, după numele ei adevărat Ilinca Badea. E drept că lui Ion Motroc, fata mezină a brigadierului Marin Badea îi era dragă. Dar zăvorîndu-și în inimă sentimentul, tractoristul căuta să pară indiferent. Și cînta de mama focului, lăudîndu-se parcă la întrecere cu duduitul motorului. În timpul liber, glumea la fel cu toate fetele din Turia. Duminica, la horă, nu rămînea fată neinvitată la joc de tractorist.

Pe Lila, deși împlinise abia 18 ani, o ceruseră în căsătorie mulți flăcăi. Unii dintre ei — colectiviști, alții — numai întovărășiți. Ba, printre cei ce căutaseră să-i rețină privirile fuseseră și cîțiva salariați de prin Slatina. Potrivită ca statură, cu fața ușor bronzată din care licăreau doi ochi mari, negri, mereu voioasă, fata refuzase, fără însă a jigni pe cineva, orice propuneree de măritiș. Dar toate au mers pînă într-o zi. În povestea noastră toate au mers pînă cînd Lilă, tractoristul cu vocea frumoasă, a fost repartizat să muncească la colectiva din Turia.

— Să știi că vă potriviți : tu Lilă, ea Lila — îl împungeau cu gluma ceilalți tractoriști din brigada I S.M.T. Recea. Îl împungea cu vorba mai cu seamă Badea Ghioca, tractorist și el: „Cînd te însori ?"...

— Cînd te-i însura și tu — răspundea Ion Motroc făcîndu-se a se supăra. Motroc auzise că și lui Ghioca îi căzuse cu drag o colectivistă de la gospodăria din Valea Mare.

Pe de altă parte, fetele nu o lăsau în pace pe Lila. Cu orice prilej, căutau să aducă vorba despre Lilă. Ba că tînărul este mecanizator fruntaș, ba că are voce frumoasă, ba că-i harnic și cuminte ca o fată mare.

Rînd pe rînd, anul și-a depănat zilele. Acum, toamna, după ce s-au strîns bucatele și s-a pregătit recolta anului ce vine, multe nunți s-au pregătit în sat. Numai ce vezi petitori poposind în casa vreunui colectivist. Cît despre zestrea tinerilor, bogăția lor se măsoară în hărnicia oamenilor. Și-s bogate fetele din Turia...

O zi muncă e prețuită, în colectiva din Turia, la mai bine de 32 lei, în bani și produse. Brigadierul Marin Badea, tatăl Lilei, a făcut cu familia sa aproape 600 zile-muncă. An de an, n-a coborît sub acest număr. Așa că a avut familia Badea cu ce pregăti fetei mobilă, așternuturi din belșug, îmbrăcăminte de tot felul, într-un cuvînt tot ceea ce îi trebuie unei fete cînd se mărită. Zestre asemănătoare are și Niculina Amza, fata de la colectiva „A. I. Cuza", cea care furase inima tractoristului Badea Ghioca.

...Nespus de frumoase și îmbelșugate sînt nunțile făcute de colectiviști !...

Două nunți au fost duminica trecută în Valea Mare, Miri, doi tractoriști. Mirese, două tinere colectiviste. Nuntași — cu sutele. Cine să aibă vreme a-i număra? Valimărenii sînt neîntrecuți la muncă. Și tot atît de pricepuți în a petrece bine.

H. M. MAHU și Al. NITA

CALEIDOSCOP

Șantier pe ruinele Cetății Tîrgoviște

La începutul anului acesta, pe ruinele bătrînei Cetăți Tîrgoviște, lîngă vestitul Turn al Chindiei înalt de 24 metri s-a deschis un șantier. Meșteri zidari, dulgheri, sculptori, arheologi și ingineri de la Direcția Monumentelor Istorice au început lucrările de restaurare a străvechii Cetăți de scaun.

Cronicarii vremurilor îndepărtate atribuie construcția Curții Domnești și a Cetății din Tîrgoviște meșterilor de pe vremea lui Mircea cel Bătrîn.

La restaurarea Cetății Tîrgoviște au venit să lucreze oameni tineri. Unul dintre ei este inginerul Gheorghe Păduraru. A terminat de curînd facultatea și se află la primul său examen de restaurare a unui monument istoric. În scurta convorbire pe care am avut-o tînărul nu și-a putut ascunde emoția „debutului" în conducerea lucrărilor de restaurare. Pentru ca să facă față acestei sarcini de răspundere el a studiat întreaga documentație din arhiva țării noastre asupra planurilor bătrînei cetăți. Urmărind cu ocazia săpăturilor stilul arhitecților vechi el reușește să pună la îndemîna meșterilor schițe cît mai complete asupra înfățișării inițiale a cetății. Vizitînd șantierul nou de pe ruinele vechi am aflat aici mărturii însemnate despre trecutul istoric al Cetății de scaun. Inginerul ne-a condus și la intrarea subterană care făcea legătura dintre palat și exterior de-a lungul zidurilor de piatră și cărămidă care s-au păstrat — acoperite de pămînt — pînă în zilele noastre, sus în turnul Chindiei de unde oștenii făceau observarea împrejurimilor. Ne-au fost arătate cu această ocazie vase de lut cu monezi de argint și aramă, unguresti, poloneze și turcești datînd din secolele XVI, XVII și XVIII, fragmente din cahle de sobe, frize ornamentale de interior, capiteluri descoperite în palat și alte sute de piese care vor constitui o documentație prețioasă asupra civilizației feudale.

Pe acest șantier tîrgovișteanu am făcut cunoștință cu Stan Stoica și Eugen Martoiu, tineri localnici care s-au calificat numai de la începutul anului în profesia de zidari și dulgheri. Meșter le-a fost Ion Călugăru care, după restaurarea altor monumente a venit aici, pe Cetatea Tîrgoviștei, la cea de a 5-a lucrare a sa. Impresionați de migala cu care meșteri calificați de pe șantier desfac tencuieli vechi de la tunelul de intrare sau din cuprinsul cetății, de preocuparea lor pentru respectarea strictă a stilului vechilor arhitecți, am notat înainte de plecare cîteva date referitoare la bilanțul muncii lor pe șantierul de restaurare.

Din luna mai, de cînd s-a deschis șantierul pe ruinele Tîrgoviștei, cei 30 de meșteri au făcut curățiri ale bolților pe o suprafață de aproape 300 m.p. și au turnat beton armat pentru suprabetonarea bolților pe mai bine de 300 m.p. Ei au degajat de pe ruinele Cetății aproape 300 m.c. pămînt și moloz și au definitivat intrarea principală. Zidurile masive care înconjoară cetatea sînt deja terminate. Constructorii de pe șantier au predat Muzeului Arheologic din localitate peste 150 de piese valoroase, scoase la iveală cu prilejul săpăturilor. Acestea vor îmbogăți colecția de documentație istorică cu noi mărturii despre monografia localității.

Acum, în preajma iernii, lucrările planificate se apropie de sfîrșit, urmînd ca în anul viitor întreaga Cetate a Tîrgoviștei să fie readusă la aspectul pe care-l avea în secolul XVI. Tot atunci vor fi definitivate și lucrările la Turnul Chindiei din incinta cetății din vîrful căreia ți se deschide întreaga panoramă a Tîrgoviștei, un oraș care cunoaște din plin clocotul șantierelor de construcții ce întinerește și fac mai frumoasă străvechea așezare de la poalele Pietroșiței.

Viorel LUPU

Fetița cu bășmăluță

Fotografia : Mircea FARIA

Din tezaurul epic al poporului indian

În tradiția străveche și multilaterală a artei poporului indian — a cărui complexitate se vădește în faptul că și astăzi se manifestă cu vitalitate literatura în 14 limbi naționale — la loc de frunte se situează vastele epopei „Maha-Bharata" și „Ramayana".

„Maha-Bharata"—„Marele război", cuprinde 19 cărți (dintre care una a fost considerată multă vreme ca pierdută), împărțite în 120,000 de versete. Dion Hrisostom, primul izvor european în care poate fi întîlnită o mențiune a acestei opere de seamă a epicei indiene tradiționale, vorbește despre ea cu profundă admirație.

Colosalele dimensiuni ale „Maha-Bharatei" se explică și prin faptul că elaborarea acestei opere cu o sumedenie de autori, s-a extins pe numeroase secole. Începînd din secolul VI înainte de era noastră, și pînă în sec. IV era noastră — s-a produs lenta acumulare și cristalizare de cunoștințe, transmise de-a lungul generațiilor, care face din epopee un fel de enciclopedie, prima de acest gen în lumea întreagă.

„Maha-Bharata" îmbină astfel tradiții istorice, fragmente de cîntece și balade locale, poeme epice, observații de ordinul științelor naturale, noțiuni de fizică, geografie și medicină, sfaturi — rod al experienței bătrînilor etc. Nucleul acțiunii principale — întreținută, desigur, cu nenumărate episoade, — îl reprezintă lupta dintre neamurile regale Kuru și Pandu, pentru stăpînirea unui ținut aflat în bazinul Gangelui, leagăn al unei culturi multiseculare. Cei cinci frați Pandu : Ydhistira — înțeleptul, Mejuna — războinicul nobil, Bhima — violent, lacom, supranumit „pintec de lup" împreună cu gemenii Nakuela — Sahadeva, viteji loiali, sînt tipuri psihologice cercetate cu multă ascuțime și pătrundere și simbolizează totodată eticeva din castele în care brahmanismul a împărțit societatea indiană. Se pot distinge deosebite influențe ale popoarelor vecine, diferite înfrepătrunderi folclorice care permit concluzii foarte interesante cu privire la relațiile întreținute în cursul evoluției sale istorice de popoarele conviețuind pe actualul teritoriu al republicii India.

Cea mai cunoscută este cartea a III-a cuprinzînd mult material cosmogonic : nașterea Căii Laptelui, legenda Potopului (Markandeya), nașterea Gangelui. Cei 18 ani de război — descriși în 5 cărți voluminoase — evocă singeroasele lupte pentru domnație care au tulburat istoria Indiei, în cele mai mănoase ținuturi ale sale, timp de 12 veacuri.

O bogăție asemănătoare, pe planul concepțiilor, juridice, filozofice, constituie valoarea excepțională a celuilalt monument al epicei indiene : „Ramayana". Creată în era noastră și atribuită, în ceea ce are esențial unui poet popular, un fel de Homer indian : primul ădikavi (bardul sau aedul european), Vălmiki, epopeea a ajuns la forma sa definitivă abia în sec. II. Cele 24.000 de strofe ale sale, alcătuind 7 părți, sînt un admirabil fir călăuzitor pentru cercetătorul care nu vrea să se piardă în labirintul instituțiilor tradiționale, al riturilor și formelor de organizare socială, din trecutul frămîntat al poporului indian.

Eugen MARIAN

FEI DE FEL

10 ANI ÎNCHISOARE PENTRU CĂ... A FUMAT!

Știați că primul european care a avut „îndrăzneala" de a fuma o țigară a fost băgat la închisoare, unde a stat timp de 10 ani ?

Astăzi ni se pare curios acest lucru, dar faptul petrecut aevea, în Spania secolului XV, a provocat o deosebită vîlvă pe atunci. Este vorba de Rodrigo de Xeres, care întorcîndu-se în patrie, după călătoria pe care o făcuse cu Columb, își luase cu el o provizie de foi de tutun. Ajuns acasă, el avu năstrușnica idee ca să-și aprindă o țigară în fața soției sale. Înspăimîntată, și apoi uluită de gesturile bărbatului ei, care începuse să scoată fum pe nări, femeia alergă într-un suflet la autorități, declarînd că Rodrigo al ei nu mai e în toate mințile și că pe semne ....era posedat de diavol", căci altfel nu ar fi fost în gură și n-ar scoate fum pe nas. Urmarea fu că Rodrigo de Xeres fu imediat arestat și aruncat într-o închisoare unde zăcu timp de 10 ani, scăpînd ca prin miracol numai cu detențiunea, căci inchiziția era necruțătoare cu cei „vînduți" diavolului.

Cînd s-a eliberat din temniță Rodrigo avu surpriza de a-i vedea pe numeroși concetățeni fumînd. Iucru devenit de-acum ceva obișnuit. Stătuse deci 10 ani închis pentru un lucru care nu mai era pedepsit și zăcuse atîta timp acolo deoarece lumea îl uitase.

Ne-am gîndit, vreodată, sorbind dintr-o țigară, că această plăcere l-a costat pe primul european care a fumat, 10 ani de detentiune ?

SE SPUNE CĂ...

...renumitul matematician Bossut zăcea pe patul de moarte, înconjurat de membrii familiei și nu răspundea la nici o întrebare. În camera muribundului a intrat prietenul său, savantul Monpertu. Cînd i s-a explicat starea bolnavului a spus :

— Așteptați, o să vorbească îndată. Și se apropie de patul de suferință al prietenului său, șoptindu-i :

— Cît fac 12 la pătrat?

— 144 ! răspunse matematicianul. Au fost ultimele sale cuvinte.

...În tinerețe Balzac a suferit mult de foame.

Săptămîni de-a rîndul se hrănea doar cu pîine. Așezîndu-se la masă, punea în față farfuriile goale, iar pe marginea farfuriilor scria denumirea mîncărurilor sale preferate. În felul acesta scriitorul „a îmbogățit" realitatea, delectîndu-se în gînd cu cele mai delicioase bucate.

...scriitorul francez Scarron a inserat, într-unul din volumele sale de versuri, un madrigal dedicat cățelușei surorii sale. Madrigalul era intitulat : „Cățelușei surorii mele".

După un timp, certîndu-se cu sora sa, el a cerut ca la erata volumului respectiv să fie specificat :

„În loc de „cățelușei surorii mele", se va citi „surorii cățelușului meu".

...regele danez Cristian al VII-lea avea un nas neobișnuit de lung. În 1794, cînd ambasadorul spaniol i-a înmînat scrisorile de acreditare, regele l-a întrebat în glumă, cum o duce nasul monarhului spaniol.

— Majestate — i-a răspuns ambasadorul — nasul monarhului meu nu a ajuns încă la nasul măriei voastre.

— Să nu aibă nici o grijă — i-a răspuns Cristian. Cînd regele vostru o să fie atîta dus de nas ca mine, o să aibă desigur și un nas ca al meu.

O URIAȘĂ CIUPERCĂ DIN PIATRĂ

Deasupra văilor muntoase ale Tadjikistanului, în partea de sud-est a acestei republici se ridică o ciupercă gigantică din piatră. De înălțimea unei case cu 250 de etaje (900 m.) numai „pălăria" ei are o suprafață de 40 km.p.

Observînd că acest colos de piatră, denumit muntele Kodja Mumin, continuă să crească, savanții au căutat și au găsit explicația acestui fenomen.

S-a stabilit că stratul superior al „pălăriei" ciupercii e format din argilă și loes, care acoperă rezerve enorme de sare minerală. De unde provine sarea în aceste locuri muntoase ? Cercetările au dus la concluzia că demult (sînt peste 100 milioane de ani de atunci) aci se găsea o mare. Așa se explică prezența acestui enorm depozit de sare. Sarea minerală devenită plastică a început să „crească" și a căpătat forma care se vede azi.

Geologii apreciază rezervele de sare de pe muntele Kodja-Mumin la 50—60 miliarde tone. Ele sînt suficiente pentru a satisface nevoile întregii omeniri timp de multe secole.

a zi de așteptare

de ERNEST HEMINGWAY

Intră în cameră ca să închidă ferestrele în timp ce noi eram încă culcați și mi-am dat seama că îi era rău. Tremura din toate mădularele, fața-i era albă ca varul și umbla încet, ca și cum l-ar fi durut fiecare mișcare.

— Ce-i cu tine, Schatz ?
— Mă doare capul.
— Ai face mai bine să te bagi iar în pat.
— Nu. N-am nimic.
— Bagă-te în pat. După ce mă îmbrac, viu să te văd.

Dar cînd am coborît la parter, era îmbrăcat și ședea lîngă foc : un băiețaș de nouă ani, amărît și foarte bolnav. I-am pus mîna pe frunte și am văzut că are temperatură.

— Du-te să te culci, ești bolnav.
— Mă simt foarte bine, spuse el.

Cînd veni doctorul, îi luă temperatura.

— Cît are ? îl întrebai eu.
— 102.

Jos, doctorul lăsă trei feluri de medicamente, în trei capsule de diferite culori, cu indicația cum să le ia. Una trebuia să combată febra, alta era un purgativ și a treia urma să acționeze împotriva acidozei. „Microbii gripei nu sînt virulenți decît în caz de acidoză" îmi explică doctorul. Părea să fie foarte cunoscător în materie de gripă și spunea că nu e nici un pericol, atîta vreme cît febra nu trece de 104. Bintuia pe atunci o ușoară epidemie de gripă, care nu prezenta nici-o primejdie dacă se evita pneumonia.

M-am întors în cameră și am notat pe o hîrtie temperatura băiatului, scriind totodată și orele la care trebuia să înghită diferitele capsule.

— Vrei să-ți citesc ceva ?
— Cum vrei tu, răspunse băiatul. Era alb ca hîrtia și avea cearcăne negre sub ochi. Zăcea în pat, nemișcat și părea complet indiferent la tot ce se petrecea în jurul lui.

I-am citit cu glas tare din „Cartea piraților" de Howard Pyle, dar mi-am dat seama că nu era atent la ce-i citeam.

— Cum te simți, Schatz ?
— Tot așa pînă acum, îmi răspunse el.

M-am instalat la picioarele patului și am citit de unul singur, așteptînd să vină momentul cînd să-i dau o altă cașulă. Ar fi fost timpul să adoarmă, dar cînd mi-am ridicat ochii, am văzut că se uita spre picioarele patului cu un aer foarte ciudat.

— De ce nu încerci să dormi ? Te scol eu cînd trebuie să iei doctoria.

— Mai bine rămîn treaz.

După o vreme, îmi spuse :

— Dacă te plictisești, nu-i nevoie să stai cu mine, tăticule.

— Nu mă plictisesc de loc !

— Nu, vreau să spun că nu-i nevoie să stai, dacă ai să te plictisești.

M-am gîndit că poate aiurează nițeluș și, după ce i-am dat la unsprezece capsulele prescrise, am ieșit puțin să iau aer.

Era o zi rece și luminoasă. Pămîntul era acoperit cu lapoviță înghețată, astfel încît toți arborii dezgoliți, tufișurile, desișurile, toată iarba și solul plesuv păreau lăcuite cu gheață.

L-am luat cu mine pe tînărul setter irlandez ca să fac o mică plimbare pe drum și de-a lungul unui pîriu înghețat. Dar era greu să te ții pe picioare sau să umbli pe suprafața lunecoasă și cîinele roșcovan se dădea mereu de-a berbeleacul. Am căzut și eu de două ori și m-am lovit zdravăn : odată am scăpat chiar pușca din mînă și ea s-a dus departe, pe gheață.

Sub un mal de lut, acoperit de tufișuri am stîrnit un stol de potîrnichi și, înainte să apuce să dispară după creasta malului, am împușcat două din ele. Cîteva din potîrnichi s-au cocoțat în pomi, dar cele mai multe s-au risipit prin desișuri. Ca să le faci să zboare, trebuia să sălți de cîteva ori pe grămezile de crengi acoperite cu gheață. Tîșnea afară tocmai în clipa cînd abia îți țineai echilibrul pe tufișul înghețat și elastic ca un arc, așa încît abia puteai să ochești. Am împușcat două potîrnichi, am ratat alte cinci și am pornit-o înapoi, multumit că am găsit un stol atît de aproape de casă și că mai rămîneau atîtea potîrnichi pentru altă zi.

Acasă, am aflat că băiatul nu dădea voie nimănui să intre în cameră.

— Nu intrați, spunea el, să nu vă molipsiți de la mine.

M-am urcat la dînsul și l-am găsit exact în poziția în care îl lăsasem, alb la față, dar cu pomeții obrajilor îmbujorați de febră. Privea țintă la picioarele patului.

I-am luat temperatura.

— Cît am ?

— În jur de o sută. (De fapt, avea 102 și 4 linioare).

— Mai înainte aveam 102.

— Cine ți-a spus ?

— Doctorul.

— Temperatura ta e în regulă. N-ai de ce să te necăjești.

— Nu mă necăjesc, dar mă gîndesc într-una.

— Nu te gîndi. Nu-ți face sînge rău de pomană.

— Nu-mi fac sînge rău, spuse el, privind drept înainte. Era vădit că depune un mare efort de stăpînire de sine.

— Ia asta cu apă.

— Crezi că o să-mi fie de vreun folos ?

— Sigur că o să-ți fie de folos.

M-am așezat pe un scaun, am deschis „Cartea piraților" și am început să-i citesc. Dar văzînd că nu e atent, m-am oprit.

— Cam la ce oră crezi că o să mor ? mă întrebă el.

— Ce face ?

— Cît o să treacă pînă o să mor ?

— Nici vorbă nu e de murit ! Ce te-a apucat ?

— Ba da, o să mor. L-am auzit pe doctor cînd a spus că am 102.

— Nu se moare dintr-o temperatură de 102. Ce prostii îndrugi acolo ?

— Ba se moare. La școală, în Franța, băieții mi-au spus că nimeni nu poate trăi cu o temperatură de 44 de grade. Și eu am 102.

Toată ziua așteptase să moară, de la nouă dimineața.

— Măi, Schatz. Măi, prostuțule. Asta-i ca povestea cu milele și kilometrii. N-ai să mori. În Franța au altfel de termometre. Acolo, temperatura normală e 37 de grade. La al nostru e 98. Exact ca milele și kilometrii. Înțelegi, e ca și cum ai socoti cîți kilometri faci atunci cînd mergi șapte zeci de mile cu mașina.

— A, spuse el.

Dar încetul cu încetul, privirea atîntită asupra picioarelor patului deveni mai puțin fixă. Pînă la urmă se mulie și stăpînirea lui de sine și în ziua următoare era iar foarte năzuros și plîngea din te miri ce.

În romînește de Nicolae MINEI

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

„MIAU !"

Printre cîteva fotografii norvegiene cu caracter de „curiozități", se află și această pisică. Lăsată la Nordfjord, pisica a parcurs 600 kilometri, revenind la Oslo, la vechii ei stăpîni.

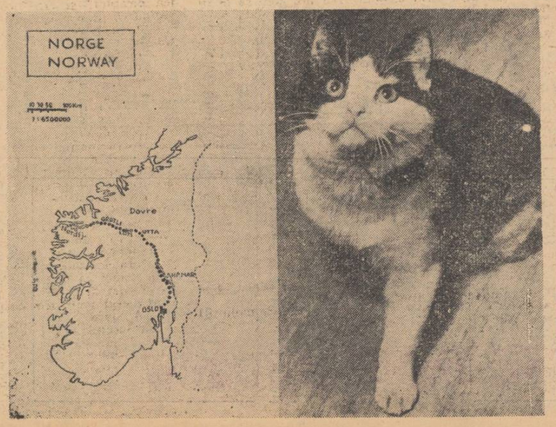

75 1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
81310

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL V — Nr. 216 • Sîmbătă 25 noiembrie 1961 • 8 pagini — 1,50 lei

AVANCRONICĂ DE IARNĂ

Am fost părtaș la praznicul toamnei, cu cîteva săptămîni în urmă, în așezările de sud ale Moldovei... Argintul anotimpului mai pluteа încă în frunzele firave și vîntul sprințar fosnea în ierburile moarte, vestind epilogul anual al „zînei melopeelor"... La Slobozia Bradului, într-o podgorie aproape de apele Rîmnicului, viticultorii gospodăriei de stat culegeau ultimele boabe brumării de struguri și rînduiau licoarea rubinie în butoaiele mari din crame... Trăiam aici împreună clipa solemnă și bogată a culesului rodului. Era ca să spun așa, un final autumnal fastuos pe care se estompa soarele darnic și generos, care mai amintea încă de exuberanța verii...

Maistrul viticultor Ștefan Zamfir, un tînăr mic de statură, cu mers sprinten, îmi povestea tocmai despre cele 4 vagoane de struguri culeși de brigada sa, cu mulțumirea firească a omului care știe că și-a făcut așa cum se cade datoria.

— Și acum, o așteptăm să vie... mi-a spus el — dar nu cu brațele încrucișate. Mai avem de lucrat să pregătim încă de pe acum recolta anului viitor.

O așteptăm „să vie"! Pe cine oare? Nu-i greu de ghicit. Scadența calendarului ne anunță apropierea anotimpului cu blană de hermină și cu gene de nea. E poate pe undeva pe aproape în atmosferă, gata să-și despletească cosița de diademe de gheață și fulgi. Copiii au și început să-și pună la punct patinele și săniuțele, primele paltoane au apărut pe străzi, iar galoși și șoșoni, blazați de odihnă, își așteaptă și ei pedestra utilitate.

Iar reporterul își pregătește filele albe ca neaua ale carnetului de însemnări, pînă atunci cînd va consemna „prima zăpadă" înregistrînd pregătirile pentru sosirea anotimpului, în această avancronică de iarnă...

★

Prefața iernii e foarte diversă... Ea începe încă din vară cu acțiunile edilitare concretizate în pavarea străzilor și bulevardelor, în retușarea trotuarelor, pentru ca balistica și tirul zăpezii să nu inunde rigolele sau să blocheze căile de acces. La I.T.B. se pregătesc clasicele pluguri de lemn (ce-i drept rar folosite în ultimii ani) care descărunțesc șinele tramvaielor de nea, depozitele de combustibil sînt mai mult solicitate iar centrele de răcoritoare încep să-și schimbe profilul. Grădinile de vară ale teatrelor și cinematografelor sînt în „relache" iar parcurile așteaptă resemnate mănușonul imaculat. Dar pentru că tot veni vorba de parcuri, am văzut acum cîteva zile în apropiere de București, la stațiunea experimentală forestieră „Mișciurin" cum se pregătește cu grijă podoaba lor viitoare. Tehnicianul Gheorghe Cîrlig mi-a explicat migrația celor 40.000 de trandafiri și a celor 50.000 de arbuști ornamentali, a speciilor exotice aclimatizate sau a puieților pregătiți cu grijă, care regenerează mereu podoaba locurilor de recreere.

Cu alte cuvinte acum în prag de iarnă, harnicii muncitori făuresc primăvara și cosmetica veșnic tînără a naturii.

★

În parcul de la Herculane, pe covorul veșted al frunzelor, se aud nostalgici pașii ultimilor vizitatori... Așa să fie oare? Nicidecum. Versul bacovian nu-și găsește locul. Stațiunile noastre balneoclimaterice întîmpină iarna cu brațele deschise și edilii locali se pregătesc să-și primească noii oaspeți... Se înnoiește mobilierul, iar afluxul oamenilor veniți la odihnă, continuă. Numai la Sovata, Borsec, Tușnad și Lacul Roșu își vor petrece concediul în acest timp peste 3.000 de oameni. Cu multă grijă a fost asigurat combustibilul necesar încălzirii vilelor iar cantinele au fost aprovizionate cu zarzavaturi, legume și fructe în cantități sporite față de anul trecut.

Pitorescul locurilor își așteaptă decorul hibernal și pe Valea Prahovei, sus în munți primele schiuri au început să dea autografe pe gheață. La

D. TABACU

• (Continuare în pag. 8-a)

Dialog cu prietena din vitrină... **Fotografia: G. BUȘOIU**

Pe meridianele globului

Odesa — Vedere din centrul orașului

Soci — orașul paradis

Nouă porturi
VARNA • ODESA • SOCI • ISTANBUL • PIREU • ALEXANDRIA • PORT SAID • BEIRUT • RODOS
Jurnal de bord

22 OCTOMBRIE, ORELE 24. Plecarea din Constanța. Portul nostru nu mai are boarea căldură de astă vară, de la miezul nopții și parcă și stelele s-au mai împuținat. Luminile cazinoului au rămas undeva în urmă, pierdute în bezna marină. Am trecut pe lîngă „Caronia", un mic transatlantic luminat feeric. Valurile puternice fac ca debarcarea turiștilor să fie aminată. Se spune că, în larg, valurile ating înălțimea de opt metri. Cina nocturnă începe cu o îndrăcită supă de lămîi, ceea ce previne pe cei peste o sută de turiști că s-ar putea să aibă rău de mare. Înălțarea marginilor mesei și ancorarea scaunelor ne anunță o noapte grea. Supla noastră „Transilvanie" pîrîie din toate încheieturile. Cum spunea Plutarh: „Nu să trăiești e necesar, să navighezi e necesar...", așa că să navigăm în orice condiții.

23 OCTOMBRIE, ORA 6, VARNA. Pe țărmul bulgar mai ard încă becuri galbene. De sub negură abia se disting malurile calcaroase ale portului. La puntea a doua, larmă de glasuri. Se îmbarcă turiștii bulgari. Manevra de ancorare n-am văzut-o. Mi se pare că noii călători au fost aduși cu bărcile pînă la vas. Grețurile și indispoziția trec odată cu apariția luminii. E rece și parcă din cerul nevăzut cerne o ploaie insistentă. Ni se pare: sînt aburii dimineții.

A trecut un ceas pe neștiute. În locul panoramei nocturne: o carte poștală gălbuie, cu un țărm înalt, pe care stau cățărate case acoperite cu olane. Frunza viței de vie mai păstrează în ea o risipă verde de clorofilă. Vasul se avîntă spre larg, pe lîngă un lung dig de piatră. La capătul lui, un medalion albastru ca apele de jos: chipul lui Dimitrov. Sirena salută răgușit micile vase însoțitoare și țărmul bulgar se face tot mai mic. N-au rămas decît pescărușii, rotindu-se lent deasupra catargului și marea încă agitată. Tangajul ne trimite rapid în cabine.

24 OCTOMBRIE, ORELE 9: ODESA. Stăm pe punte. Un vînt aspru, venit de pe mare, ne silește să ne strîngem pardesiile la gît. După o scurtă contemplare a îngrămădirii de vase adunate la chei într-o ordine gîndită, pentru că ambarcațiunile au nevoie de loc de manevră, coborîm. Orașul febril ne întîmpină cu zgomotele lui. Pe bord uitasem totul. Copii cu cărți poștale în mîini ne întîmpină bucuroși. Același zîmbet rus de bunăvoință și prietenie. Schimbul devenit tradițional de însigne și pornirea în grabă pe marile bulevarde ale Odesei. Nu lipsesc fotografiile făcute în fața Operei sau sub bustul lui Pușkin. Vizită la excelentul muzeu local și la catedrala ortodoxă ce domină o piață enormă, cum e totul pe aici, cu cupolele ei verzi, atît de caracteristice. Seara, la Operă: „Frumoasa adormită". A fost o zi agitată, dar plăcută.

25 OCTOMBRIE, DIMINEAȚA. Soare, căldură. În stînga, Caucazul. Ne îndreptăm spre Soci. Munții galbeni își ascund vîrfurile într-o perdea albă de nori. Marea nu mai e atît de întunecată. Noaptea trecută, o lună ciuntă ne-a vegheat catargul, luminîndu-ne palid drumul. Acum pescărușii ne vor

Eugen BARBU

• (Continuare în pag. 3-a)

Odesa — Clădirea Operei

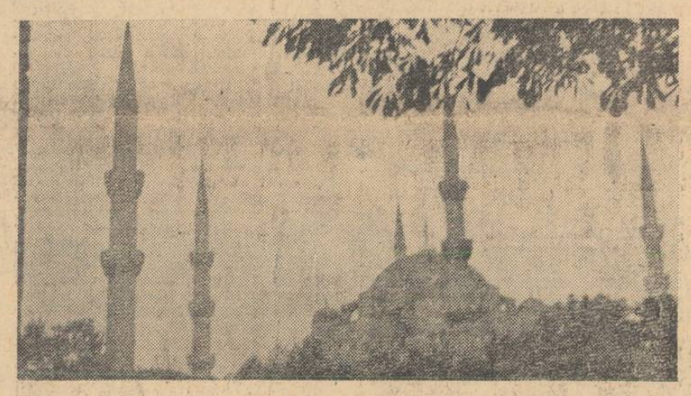

Minaretele suple ale Istanbulului

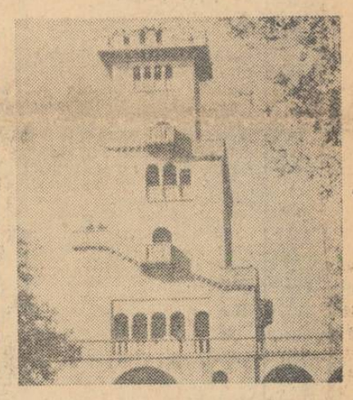

Turnul de pe muntele Akun

Alexandria, sub cerul dramatic al Africii

Alexandria — Coloana lui Pompei

DIN SUMAR:

- *MUZEUL GOLEȘTILOR*
- *MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"*

  EXISTĂ ENGLEZI LA LONDRA? (Fragment din volumul „Secretul maiorului Thompson")

  de Pierre DANINEAU
- *PRODUSE NOI ÎN MAGAZINE*
- *O RETROSPECTIVĂ Expoziția caricaturistului I. Ross*

  de Radu POPESCU
- *PIESE PE CARE LE VOM VEDEA*
- *ÎN STUDIOURI — PE ECRANE*
- *HENRI GARCIA despre rugbiștii romîni*

  — Corespondență specială din Paris —
- *MAGAZIN MEDICAL Bolile infecțioase și vitaminele*

O VÎNĂTOARE de VIPERE

L-am cunoscut pe moș Gheorghe Galopențai, vînătorul de năpîrci, acasă la el, în Pecinișca, sat de munte din apropierea termelor lui Hercule. Modest — calitate rară la un vînător! — unchiașul cu plete de culoarea porumbului de lapte mi-a povestit întîmplări din cei peste 25 de ani de cînd mînuiește crașchița* și duduronul**, aceste două originale arme ale Dianei... Întîmplări cu năpîrci și scorpioni veninoși, ce-și au culcuș pe culmile de piatră ale Cernei și, mai jos, pe tăpșanele cu belșug de pometuri ale Pecinișcăi.

Așa am aflat multe din tainele vînatului de vipere, dar mai ales de prețuirea pe care o are în țară, ca și peste hotare, primejdiosul venin din care se fac seruri și medicamente. Și pentru ca nu cumva să confund nobila pasiune a vînătorului cu o meschină goană după cîștig — o viperă se plătește 40—50 lei! — moș Gheorghe mă invită să împărtășesc cu el desfătarea unei partide de vînătoare, sus pe corneturile Domogledului. Invitația este ispititoare deși — judecînd după luminițele ironice din privirile unchiașului! — cam... veninoasă...

După o noapte nu prea liniștită în care am visat Cleopatre mușcate de vipere și Iovani Gorgovani luptîndu-se cu balaurii din valea fermecată a Cernei, am pornit la drum înarmați, moș Gheorghe cu șase duduroane, iar subsemnatul cu... curaj și un bogat material documentar mental privind cazuri mortale de mușcături de scorpioni, năpîrci, salamandre, din antichitate și pînă azi!

Străbatem satul învăluit încă în negurile dimineții de toamnă tîrzie. Liniștea e tulburată doar de vuietul Pecinișcăi, ce-și gonește apele spre Cerna. Urcăm pe o potecă de munte, printre livezi de pruni și tufăriș de smeură. Perdeaua de ceață prinde să se destrame, străpunsă de sulițele de raze ale răsăritului... Prin ochiurile crengilor scînteie în vale casele albe ale satului și pîrîul cu reflexe metalice. Sus, înaintea noastră, se înalță cetatea de piatră a Domogledului, cu grohotișurile prăpăstioase și creneluri ce fumegă încă de aburii dimineții. Moș Gheorghe, mărunt de stat, dar sprinten ca o veveriță, se strecoară printre lespezi, pășind ca un virtuoz pe buza de piatră a colosului. Poposim pe o prispă stîncoasă. Moș Gheorghe își leapădă straița cu duduroane, semn că am ajuns... Ne așezăm la pîndă... Soarele încălzește de-a binelea. Acum, năpîrcile ispitite de căldură vor ieși să-și facă siesta pe culcușul de piatră.

A trecut mai bine de un ceas de cînd adulmecăm vînatul. Deodată, dintr-o crăpătură de stîncă apare un căpșor de reptilă, cu un corn negru pe creștet și o limbuță mică, subțire ca o strună de vioară. Reptila înaintează leneș, cu partea dinainte a trupului înălțată la un lat de palmă deasupra lespedei... Avem în fața noastră o viperă cu corn de toată frumusețea, dar și dintre cele mai periculoase exemplare...

I. VOLEDI

• (Continuare în pag. 3-a)

*) crașchița — un băț lung bifurcat la unul din capete

**) duduronul — un tub lung de circa 0,75 m, din coajă de tei, astupat la unul din capete.

Un folclorist romîn la Giuseppe Verdi

După un compozitor (Ciprian Porumbescu) și o celebră cîntăreață (Haricleea Darclée) iată că legăturile lui Giuseppe Verdi cu muzicienii romîni mai adaugă încă o verigă de prietenie, de astădată cu un folclorist: Dimitrie Vulpian.

Numele culegătorului nostru de cîntece populare nu are o rezonanță prea mare în istoria culturii romînești din secolul trecut, deși ar merita-o cu prisosință. Ar fi suficient să amintim că Dimitrie Vulpian a publicat 1931 de piese de „muzică populară", culese din toate părțile locuite de romîni, adunate vreme de 45 de ani (începînd din 1868), spre a avea o imagine aproximativă asupra contribuției sale la înfiriparea folcloristicii noastre. La acestea se adaugă încă două masive culgeri de versuri populare (doine, balade, colinde, idile, romanțe), numărul total al operei sale ridicîndu-se la șapte volume de folclor, care s-au bucurat, la vremea lor, de o caldă apreciere (Academia Romînă i-a premiat, în 1886, trei caiete). La acestea se adaugă și numeroasele concerte ca flautist virtuoz.

Setea de cultură muzicală l-a adus pe Dimitrie Vulpian pe meleagurile Italiei. Ajutat de Smaranda Mateescu-Bucșan, femeie iubitoare de frumos, care dispunea de o situație materială care-i permitea finanțarea publicațiilor de folclor, Dimitrie Vulpian va călători în repetate rînduri, între 1890—1910, în Italia, va stabili legături de prietenie cu diferiți muzicieni ai epocii, va învăța limba „poporului frate", adoptînd chiar în expresiile zilnice numeroși termeni de care nu se va despărți pînă la moarte (aproape toată corespondența familiară începe cu *„mia cara"* și se încheie — invariabil — cu *„mille baci"*, *„il vostro schiavo"* etc.).

Viorel COSMA

(• Continuare în pag. a 4-a)

Tabloul lui Giuseppe Verdi, oferit în dar folcloristului romîn Dimitrie Vulpian de către marele compozitor

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

NUMĂRUL femeilor atacate în cartierul newyorkez Brooklyn a luat o amploare atît de mare, încît femeile au fost invitate să țină în geanta lor un fluier de alarmă. Candidatul republican la alegerile municipale care au avut loc recent, a distribuit în acest scop mii de fluiere. Astfel, atacurile gangsterilor au fost folosite în prilejul campaniei electorale.

●

UN CIMPANZEU pe care, de altfel, nimeni nu-l revendică, a fost descoperit într-un parc din Londra, în timp ce ataca un câine. Ulterior, cimpanzeul se repezi asupra unei femei care se plimba cu fetița ei. Strigătele fetiței l-au speriat pe cimpanzeu care a luat-o la fugă. Cimpanzeul n-a fost prins, iar poliția a introdus o pază specială pentru a feri copiii ce trec prin parc, în drum spre școală.

●

UN MANUSCRIS al lui Rafael Sanzio a fost găsit la muzeul Ermitage din Leningrad într-un album conținînd manuscrise și desene ale arhitectului Giovanni Fra Jocondo, un contemporan al marelui pictor italian.

●

PENTRU a spori numărul trimiterilor poștale, forurile de resort din Anglia au găsit — după îndelungate chibzuiri, următorul remediu: S-a permis trimiterea prin colet poștal de viermi, larve de țînțari, omizi. În afară de aceasta, magazinele de specialitate expediază la cerere telefonică diferite momeli pentru pescuit, iar Anglia fiind o țară unde pescuitul este foarte răspîndit, ocupația de predilecție în timpul liber a numeroși locuitori — „inițiativa" poștei promite să dea roade.

●

UN PAPAGAL a fost cauza unei acțiuni judiciare pe care a intentat-o șeful unei halte din departamentul francez Seine-et-Marne proprietarului acestuia. Papagalul, aflat în casa vecină, imita atît de perfect semnalul de plecare încît deseori trenurile au fost prea devreme puse în mișcare, călătorii manifestîndu-și nemulțumirea... față de șeful haltei.

●

SAVANTUL polonez, prof. Kordylewski, a comunicat descoperirea a doi noi sateliți ai Pămîntului. El i-a observat încă acum zece ani, dar abia de curînd a reușit să-i fotografieze, folosind un procedeu fotometric. Norii se găsesc la distanța de aproximativ 400 000 km; diametrul lor depășește cel al globului pămîntesc.

●

LA SAINT SEBASTIEN —SUR LOIRE a avut loc un „maraton" al melciior. Învingătorul a parcurs distanța de 7 cm. în timpul record de 40 secunde.

●

ÎN S.U.A. șvaițerul trebuie să prezinte de acum înainte găuri „naturale" cînd este vîndut ca atare, chiar dacă a fost produs în Statele Unite. Autoritățile federale pentru alimentație și medicamente au hotărît că găurile trebuie să apară în procesul de fabricație și nu ulterior. Ca urmare a acestei hotărîri, autoritățile au confiscat peste o tonă de brînză găurită artificial, procedeu folosit de fabricanții în goană după cîștiguri cît mai mari.

●

O SUTĂ DE MII de capace de halbe de bere — așa cum se obișnuiește în unele țări — și-au schimbat proprietarii cu prilejul unui „tîrg", organizat la Duisburg-Hamborn de către membrii asociației internaționale a colecționarilor unor asemenea capace. Două sute de colecționari din Germania, Olanda, Franța și Belgia au sosit înarmați, prevăzători, cu valize și lăzi.

●

ÎN MICA GARA Campiglia din Italia va fi ridicat un monument în bronz, reprezentînd un cățel. „Lampo" era îndrăgit de pasagerii expresului Roma-Livorno. Așteptă cu răbdare, în fiecare seară, în gara Campiglia și de îndată ce trenul oprea, sărea în vagonul restaurant, unde bucătarul „îl servea" cu resturi de mîncare. La Livorno, Lampo cobora și aștepta trenul în direcția opusă. Nu de mult, a fost strivit de roțile expresului ospitalier.

●

UN FRIZER din Budapesta a publicat o carte de trei sute de pagini despre istoria mustății și a bărbii. În partea a doua a volumului, autorul aduce dovezi că francezii ar fi cei mai ingenioși în schimbarea mustății și bărbii. Și aceasta în decurs de o mie de ani.

DOCTORUL LIBERTATEA

Note de călătorie din Republica Mali (I)

După-amiază, mai bine zis spre seară, cînd căldura toridă de vară africană se înmoaie puțin, și mercurul din termometru coboară... la plus 40—45 de grade, la colțurile străzilor din cenușiul orășelului Bamako — capitala Republicii — se ivesc grupuri-grupuri de vînzători ambulanți, care îmbie pe trecători, mai cu seamă pe turiști, cu cîudățeniile tarabei lor: brățări din perle false și din simburii scoși ai unor fructe, iatagane vîrîte în teci de piele brodate cu mătase în zeci de nuanțe de culori, figurine și mici statuete sculptate în lemn, elefanți cu urechi pleoștite, cu colți din fildeș sau o imitație a acestuia, cu diferențele de preț respective, tam-tamuri în miniatură, cu pielea tobei înadins ponosită și zgîriată pentru ca turistul sau măcar cunoscuții lui de-acasă să aibă impresia unui crîmpei autentic de mister african. În marfa aceasta de bazar care comercializează surogatul exotic, poți zări însă și cîte o statuetă care iese din comun — un bust de vrăjitoare, cu trăsături zvelte, un cap de africană cu o expresie de frumusețe sălbatică, tulburătoare — lucrări care îmbie și încîntă ochiul prin măiestria creatorului lor.

Darul lui Magnou

Cu unii din făuritorii acestor lucrări măiestre m-am întîlnit într-o zi la Casa artiștilor din Bamako, unde meșteri iscusiți în lucrări de artizanat și elevii lor, recrutați din tineri cu înclinație pentru această îndeletnicire, migălesc la lucrul lor cu rară răbdare. Aici, lîngă un război de țesut primitiv, am întîlnit un bătrîn adus de spate, despre care auzisem mai înainte că, deși are 86 de ani, este un maestru neîntrecut în arta țesăturii cu motive populare. Într-adevăr, pe fondul alb al țesăturii din războiul său se revărsa o fantezie de imagini în culori, ce sfida parcă sobrietatea geometrică a motivelor, cărora trebuiau totuși să li se supună. Cînd ne-am apropiat de el, bătrînul s-a dezdoit de șale și s-a tras mai la o parte, oferindu-ne loc pentru a putea urmări mai de aproape dansul sprințar al suveicii în curcubeul firelor. M-am uitat atent la fața meșterului. O față neagră, pe tuciurul căreia barba colilie se revărsa în suvițe rare, iar din găvanele adînci ale ochilor, de sub pleoapele mari greoaie, te cerceta o privire în care nu citeai nici un interes cît de cît pentru înfiripărea unei conversații, ci doar o politeță reținută, care părea te îmbia să nu-l deranjezi de la lucru. Uitîndu-mă la figura plictisită în aparență a bătrînului țesător, gîndul m-a dus la ceea ce îmi povestise cineva despre el, la un fapt, care-i dezmintea plictisul aparent și care, în fond, fusese motivul principal al vizitei mele aici. Iată faptul: La cîteva săptămîni după proclamarea Republicii (în septembrie 1960) bătrînul Magnou, a țesut la războiul lui o bucată de pînză în care a zugrăvit din fire, figura unui om cu brațele întinse către cer — emblema de pe drapelul de stat al Republicii Mali. Cînd țesătura a fost gata, a împachetat-o, rugîndu-l pe unul din atelier care știa carte, să scrie pe pachet adresa: „Pentru Republica". Era darul pe care mosul îl făcea Republicii, țării sale scăpate de colonialiști.

Scînteia dinamizatoare a libertății, satisfacția formidabilă a independenței cucerite, care determină, în Mali, un mare entuziasm politic, a luminat și viața bătrînului țesător, l-a „contaminat" cu dorința arzătoare, pe care o întîlnești la mulți, foarte mulți malieni, de a exprima prin fapte, prin puterea brațelor, atașamentul față de cauza independenței țării.

Cînd am ieșit din Casa artiștilor malieni, aruncîndu-mi privirea pe frontispiciul clădirii, am deslușit în tencuiala lui urmele unor litere rase, desprinse cu dalta. Fusese o inscripție în relief cu vechea denumire a țării, cea de pe vremea cînd ea era o posesiune a colonialiștilor francezi. Aceste litere, care, deși scoase, își mai păstrează amprenta, sugerau parcă — cu puterea simbolului — o anumită realitate, care te izbește la tot pasul în această țară. Însemnele dominației colonialiste au fost desprinse de pe trupul țării, dar urmele lor se văd încă aproape peste tot. Este o rană pe trupul țării că în piața din Bamako, în afară de mărfurile de artizanat, nu poți găsi produse industriale indigene, este ca și o rană deschisă pe trupul țării brazdă care se scormonește cu preț de sînge în glod, cu *daba*, săpăliga de lemn, — azi în plin secol XX — este o mărturie a unei imense suferințe faptul că milioane de oameni nu cunosc „taina" literei scrise. Sînt, acestea, răni care trebuie vindecate cu grijă, care cer mult efort, multă chibzuință și răbdare. Independența este însă un doctor bun pentru aceste răni, și el și-a început treaba cu meticulozitate, cu răspunderea și priceperea ce i se cere în asemenea cazuri grave.

Moștenirea

Nu se poate vorbi despre programul de redresare a sanatății țării, despre planurile de viitor ale acestei tinere republici, despre etapele desfășurării lor, fără a pomeni de greutățile existente, moștenirea dezastruoasă pe care a lăsat-o aici colonialismul. Economia țării era limitată, în general, la cultivarea cu mijloace rudimentare, a orezului și în măsură mai mică a bumbacului. Bogăția principală a pămîntului o constituie producția de arachide, destinată exportului. Colonialiștii s-au rezumat la jecmănirea acestor produse, care nu le cerea aproape nici o investiție, menținînd „Sudanul francez" într-o înapoiere economică dezastruoasă, ca o bază de materii prime ieftine. Sute de mii de tone de arachide s-au scos din această țară, fără ca majoritatea oamenilor care le recoltau să fi văzut măcar odată o sticlă de ulei din alunele sudaneze. Țara are peste 10 milioane de vite, dar colonialiștii n-au înființat aici nici măcar o singură fabrică de conservare a cărnii, sau de prelucrare a pielii. Un cunoscut malian mi-a dat să frunzăresc o carte, un manual școlar întocmit în Franța despre progresul pe care, chipurile, l-au adus „administratorii" din metropolă în teritoriile africane ocupate de ei. Fraze pompoase, de un lirism ieftin și caraghios despre „sufletul civilizației" adus de „frații albi" în „Africa occidentală franceză"... Îngîndurîți-mi aici o paranteză. Într-unul din drumurile făcute cu avionul, stînd de vorbă cu un antreprenor francez, cu care intrasem în discuție despre stările de lucruri din Africa, el s-a arătat foarte nedumerit cînd mi-am exprimat încîntarea în privința acestui „suflu civilizator", care, după părerea lui, ar exprima totuși o realitate obiectivă. Dar atunci — l-am întrebat, cum se explică faptul că într-o țară cu un teritoriu de 2 ori mai mare decît al Franței nu existau decît 1.000 km de drumuri pietruite și doar 600 km de cale ferată? Cum se explică cifra înspăimîntătoare a mortalității infantile (300 la mie), cum a ajuns civilizația să se exprime printr-o ... medie a vieții care se oprește la 20 de ani?" Interlocutorul meu a ciîntat din cap și trăgînd liniștit din pipă, mi-a răspuns printre dinți: „Ei sînt de vină (adică africanii (n. a) rasa..."

Astăzi, cînd mici cei mai puțin abili diplomați ai puterilor colonialiste nu îndrăznesc să-și apere punctul de vedere cu argumentele vechiului colonialism despre „inferioritatea rasei" din țările coloniale, interlocutorul meu, nefiind totuși diplomat, și-a spus pe șleau părerea lui cinică, de brută, pentru care tragedia vieții nenorocite a africanilor din colonii s-ar fi datorat nu bolilor, nu subnutriției, nu înapoierii tehnice și culturale, pricinuite de colonialiști, ci, vedeți dvs., „inferiorității rasei".

Stupizenia unor asemenea concepții le este însă clară colonialiștilor care, și aici, ca și aiurea, atunci cînd au văzut că pămîntul african începe să le ardă sub tălpi, în aparență au abandonat lozincile rasismului fățiș, încercînd să-și mențină dominația în alte chipuri, să se folosească de pozițiile lor economice pentru a reduce sau anihila chiar eficacitatea independenței politice, pentru a o „struni" în așa fel încît să nu le lezeze interesele. Aceasta le-a fost socoteala și în legătură cu Republica Mali. Dar...

Socoteala din tîrg...

...nu se potrivește cu cea de acasă. Realitatea din Mali, evoluția politică a acelei republici le-a cam dat peste nas colonialiștilor. În legătură cu felul cum au fost încheiate socotelile este necesară o nouă paranteză, mai bine zis o scurtă incursiune în evenimentele de acum doi-trei ani.

După 1958 — cînd Senegalul și „Sudanul francez" s-au reunit într-un stat federal — Federația Mali, care și-a proclamat independența — colonialiștii, la început, au adoptat tactica de ignorare, de izolare a Federației. Apoi s-a recurs la metoda „strunirii", la încercarea de a trage politica federației pe calapodul politicii metropolei. Dar nici cu tactica aceasta nu se izbutea. Colonialiștii francezi s-au arătat extrem de scandalizați cînd conducătorii regiunii sudaneze a Federației, au luat atitudine categorică împotriva războiului colonialist din Algeria, ceea ce, bineînțeles, a determinat o nouă ripostă de pe poziții de forță. Folosindu-se în mod abil de situația economica grea a Federației, ei au pus la cale dezmembrarea ei. În urma dezmembrării, Sudanul a devenit „Republica Mali". În dialectul local — bambara — cuvîntul *mali* înseamnează hipopotam, denumire, care, simbolizînd vitalitate și forță, evocă tradiții glorioase din trecutul țării, din perioada vechiului imperiu arabo-african care, în secolele 13 și 14, cunoscîse o înflorire ale cărei mărturii legendare s-au păstrat prin viu grai, pînă în zilele noastre.

Care era situația țării în urmă cu un an și ceva, cînd s-a produs ruptura federației? În lupta pentru apărarea independenței politice s-a repurtat o victorie mare: în domeniul economic însă, balastul dependenței și al slăbei dezvoltări atîrna încă foarte greu. Bruma de mici întreprinderi era încă în mîinile colonialiștilor. Comerțul exterior și o bună parte a comerțului interior, de asemenea. Ne mai vorbind de faptul că în urma dezmembrării Federației, Republicii Mali îi se tăiase accesul la ocean, la portul senegalez Dakar, ceea ce în contextul general al situației amenința cu sufocare economică, periclitînd însăși independența politică, cucerită cu atîtea sacrificii. «Voiau colonialiștii să ne fiarbă în oala seacă — ne spunea un demnitar malian, cu care am discutat mult despre săptămînile și lunile acelea de răscruce din viața tinerei republici. S-a apăsat fără scrupule pe pedala șantajului. Cînd colonialiștii au prins de veste că și din punct de vedere economic, noi intenționăm să ducem o politică independentă, furia lor a fost fără margini. Patronii celor cîteva fabricuțe existente, dar care pentru noi au totuși o importanță mare, au restrîns producția, au concediat loturi mari de muncitori, punînd nenorocirile șomajului pe seama guvernului. Magazinele din jungla au fost închise, iar achizitorii de padv (orez nedecorticat — n.a)) au strîns ostentativ bălerii pungii. „Independența au vrut malienii, să crape atunci, cu independența lor cu tot". Acesta a fost scopul lor, al colonialiștilor. Dar nu și l-au atins. Poporul malian nu s-a lăsat călcat în picioare, nu s-a lăsat intimidat.»

Acesta este adevărul. Poporul malian nu s-a lăsat intimidat. Ce-i drept, pînă la elaborarea primelor măsuri de redresare, de dezvoltare economică, o categorie destul de mare a populației a continuat să îndure încă privațiuni mari, dar — așa cum ne spunea un prieten din Mali, Gayi Abdoulaye — activist sindical din Bamako: „una este să suferi sub călcîiul colonialismului, ca rob și alta este să-ți iei asupră-ți anumite sacrificii, știind că le faci pentru tine, pentru viitorul tău".

Eugen PGP

Vedere a bazarului din Bamaku

Tînără fată din Republica Mali

Rezerviști și... „rezerviști"

Undeva, în cea de-a 28-a pagină a ziarului „New York Post", a apărut recent o scrisoare fără semnătură, trimisă redacției de un cititor care, fără să-și indice numele, se prezintă chiar în primele rînduri: „Sînt un rezervist din armată, recent rechemat pentru serviciul activ. Sînt căsătorit și am un copil care se află acum la o depărtare de multe mile de mine.

Trebuie să anticipez că pînă în vara anului 1962 voi avea datorii de peste 4.000 de dolari de pe urma nevoilor familiei mele în condițiile „venitului" meu militar actual... În ciuda acestor greutăți personale, aș fi gata să-mi servesc țara dar nu pot să justific în fața minții și inimii mele, văzînd cum eu și camarazii mei rezerviști rechemați acum în activitate, sîntem puși în situația de a ne ruina viața și aspirațiile personale... Cum poate guvernul nostru, într-o situație în care nu există război, să ceară unui grup de oameni să aducă astfel de sacrificii care depășesc orice chemare rezonabilă la datoria patriotică?".

După cum reiese din cele de mai sus, autorul acestor rînduri este una din nenumăratele victime ale isteriei războinice dezlănțuită în vremea din urmă de cercurile conducătoare din S.U.A. Se știe că printre măsurile militare luate de guvernul american pentru întețirea războiului rece și a cursei înarmărilor este și aceea a extinderii efectivelor trupelor de ocupație americane din diverse țări unde există baze americane, prin rechemarea mai multor contingente de rezerviști.

Atmosfera ce domnește însă în rîndurile celor puși să îmbrace din nou uniforma militară pentru a face jocul aițătorilor la război, este cu totul alta decît se așteptau cei ce i-au rechemat sub arme. Tot mai mulți dintre ei — ca și autorul anonim al mai sus-citatei scrisori — încep să-și dea seama cine profită de pe urma acestui joc căruia ei i-au și căzut victimă. Este vorba tot de „rezerviști", dar de un fel deosebit.

O anchetă întreprinsă recent de Congresul Statelor Unite a constatat că peste 1.400 de foști ofițeri superiori care și-au păstrat și își „cultivă" mai departe relațiile cu Pentagonul, ocupă funcții de conducere în marile întreprinderi industriale de armament. Prin intermediul lor, monopolurile împing înainte cursa înarmărilor și acaparează comenzile tot mai mari de armament încasînd sume uriașe din bugetul S.U.A. „Pentagonul — scria recent cunoscutul corespondent de la Washington al lui „New York Times", Jack Raymond — nu numai că cheltuiește mai mult de jumătate din bugetul federal ci și controlează diferite bunuri, inclusiv arsenale militare și baze militare aeriene pentru o sumă care depășește 32 miliarde dolari. Așadar, hotărîrile Pentagonului exercită influență asupra economiei multor regiuni și asupra carierei politice a personalităților civile din provincie. La rîndul lor, principalele comenzi militare ajung în mîinile unui mănunchi de mari companii. De partea a cinci mari companii revine peste o pătrime din totalul comenzilor, de partea a zece mari companii peste o treime, iar de partea a o sută de companii, peste trei pătrimi". Raymond arată că chiar și în S.U.A. se vorbește tot mai des despre „alianța dintre o organizație militară uriașă și marea industrie de război" și că „după părerea unora, alianța militaro-industrială împiedică dezarmarea. Și mai răspîndită este acuzația — serie el mai departe — că tendințele de înțelegere dintre militari și fabricanți de armament contribuie la crearea unei păreri negative despre poporul american".

O părere similară a exprimat recent și senatorul republican Ralph Flanders care, sublinia că această „alianță militaro-industrială amenință să transforme S.U.A. într-un „stat-garnizoană". (Să-i spunem pe șleau: stat militarist — n.m.). „Noi — a declarat senatorul — sacrificăm pentru apărarea noastră (citește: pentru pregătiri militare agresive — n.n.) nu numai nivelul nostru de trai și independența economiei noastre. Noi sacrificăm însăși libertatea noastră. Noi sîntem forțați să dăm viețile noastre americane chipul unui stat-garnizoană".

Această realitate recunoscută și de ziaristul și senatorul mai sus citați care — nici unul, nici celălalt nu se bucură de faima de a fi adversarii politici care a adus S.U.A. în această situație — nemulțumește cu atît mai mult pe rezerviștii rechemați sub arme care simt pe propria lor piele efectele febrilelor pregătiri de război din țara lor. Nemulțumirea a luat asemenea proporții încît chiar presa americană s-a văzut nevoită să se ocupe de această problemă. Semnificativ în această privință a fost un amplu reportaj publicat recent de revista de mare tiraj „New York Times Magazin", intitulată grăitor „Ei nu vor să lupte", în care autorul reproduce declarațiile cîtorva rezerviști rechemați, cu care a stat de vorbă la un centru militar de instrucție din statul New York. Aceștia la fel ca și autorul scrisorii publicate de „New York Post" protestează cu vehemență împotriva măsurilor cărora le-au căzut victimă.

Și mai semnificativ ni se pare pasajul cu care editorul acestui din urmă ziar, James A. Wechsler își încheie comentariul pe marginea scrisorii rezervistului anonim. „Este brutal de nedrept — scrie el — ca unii oameni să se îmbogățească foarte mult de pe urma programului de apărare (citește: de pregătiri militare — n.m.)) ...în timp ce acei care sînt în rîndurile efectivelor noastre militare să petreacă ierni lungi, despărțiți de familiile lor și într-un exil trist. Este timpul să începem cel puțin să discutăm cu glas tare despre aceste nedreptăți. Căci putem fi siguri că cei mulți din cazărmi vorbesc despre ele cu mînie și îngrijorare..."

Că aceste cuvinte au apărut sub semnătura unui cunoscut gazetar american într-un ziar de mare tiraj ca „New York Post" e semnificativ pentru schimbările ce se petrec azi în felul de a gîndi al multor cetățeni ai Statelor Unite. Aceasta chiar dacă asemenea rînduri s-au publicat în pagina a 28-a a amintitului ziar.

A. STANCIU

„Mîna cenușie" a Bonn-ului strînsă cu ușa

— SCRISOARE DIN BERLIN —

Lîngă München, între cătunul Bullach și rîul Isar, în pădure, se află un vast teren înconjurat de ziduri și apărat, cu strășnicie. Dincolo de gardurile sumbre, sînt ascunse privirilor clădiri și cazemate. Intrarea în acest domeniu este interzisă muritorilor de rînd. Au acces numai cei inițiați în tainele și afacerile murdare legate de serviciul federal de informații, cunoscut, mai de mult, sub denumirea „organizația Gehlen".

Nu mai este de mult un secret că șeful acestei organizații, Richard Gehlen, fost general locotenent în Wehrmachtul hitlerist, conducătorul serviciului de spionaj de pe frontul de răsărit, decorat și avansat în trecut pentru crime și alte acțiuni, conduce în prezent, sub obîăduirea C.I.A. (Central Intelligence Agency a S.U.A.)), serviciul de spionaj al R.F.G.

Richard Gehlen, încă din anii fructuoasei sale activități în slujba fuhrerului, era denumit „mîna cenușie", ca o recunoaștere a rolului său de spion versat din cadrul statului major hitlerist. „Pentru cercurile din jurul lui Himmler, scrie Iulius Mader, autorul unei lucrări care demască activitatea fostului general fascist, serviciul secret al lui Gehlen a fost și rămîne „mîna cenușie", o „mînă" care întreprinde fără scrupule orice asasinat, o „mînă" care-și murdărise degetele în toate acțiunile însemnate ale serviciului secret al Germaniei hitleriste". În prezent, însă această mînă nu arareori se bucură de strîngeri afectuoase din partea cancelarului Adenauer și a altor personalități marcante de la Bonn. Fostul ober-spion al lui Hitler se bucură de mare trecere, pentru că a păstrat pentru republica federală cadrele de criminali ale gestapoului și a pus cu ei pe picioare o organizație de spionaj cu mari ambiții și vaste ramificații în Europa și nu numai în Europa.

Rețeaua lui Gehlen și „aliații" occidentali!

Pe harta acțiunilor desfășurate de organizația de spionaj Gehlen, din München pornesc săgeți spre Franța, Anglia, Belgia, Suedia, Italia, aproape spre toate țările occidentale, apoi spre Algeria și Egipt și spre alte țări situate pe alte continente, Berlinul occidental și Viena apar pe această hartă ca două noduri, două centre de unde se ramifică păienjenișul rețelelor subversive, care în visul lui Gehlen și al șefilor săi sînt menite să submineze țările socialiste.

În iulie 1961, ziarul francez „Combat" scria că serviciul secret al Bonn-ului „este cel mai activ serviciu" din lumea occidentală. Ziarul exprima neliniștea creșcîndă a cercurilor guvernante occidentale în legătură cu activitatea impertinentă a spionajului vestgerman. La timpul său, a provocat un adevărat scandal demascarea unui fost spion al lui Luftwaffe, care activa în cadrul ambasadei R.F.G. la Bruxelles. Iar opinia publică engleză a fost șocată cînd a aflat că un căpitan de marină vestgerman, Armin Zimmermann, a fost prins culegînd date asupra instalațiilor portuare de pe insula Shetland și Orkuey din însărcinarea organizației Gehlen.

Agenții vestgermani lucrează mînă în mînă cu agenții C.I.A., furnizîndu-le date asupra potențialului economic și militar al membrilor blocului atlantic, creînd centre de spionaj la Paris, Londra, Haga, Roma etc. „Nici măcar partenerii din N.A.T.O. ai Germaniei occidentale, scrie pe bună dreptate „Berliner Zeitung", nu mai pot fi siguri în fața acțiunilor agresive ale serviciului de spionaj al Bonn-ului". În mod obișnuit, chiar ambasadele vestgermane în capitalele occidentale se ocupă pe față de strîngerea materialului informativ necesar arhivelor Bundeswehrului și Pentagonului.

Date sigure au permis să se stabilească și originea bombelor care explodau anul trecut în Italia de nord provocînd pagube mari populației și înrăutățind relațiile austro-italiene. Ele au provenit din arsenalul de la München al serviciului de spionaj vestgerman.

În orientul arab și la Ierusalim la procesul Eichmann, spionii lui Gehlen au desfășurat o activitate deosebită. Pentru a-l apăra pe criminalul din cutia de sticlă, oamenii lui Gehlen au recurs la metode gangsterești. De pildă, la 6 iunie 1961, în aerogara de la Atena, ei au răpit valiza prof. dr. I. Levai care conținea acte acuzatoare împotriva lui Eichmann și a complicilor săi din R.F.G.

Stat în stat

Organizația de spionaj Gehlen, care în prezent este un organ oficial al R.F.G. denumit „Serviciul federal de informații", a devenit o forță în statul de la Bonn. Gehlen însuși a devenit „eminența cenușie" a republicii federale. Mîinile sale versate în trageria sforilor crimei și subversiunii sînt adaptate și la ițele sforăriei care dirijează viața politică în capitala de pe malul Rinului.

Pe baza unor noi materiale documentare, ziarul „Berliner Zeitung" publică cîteva dezvăluiri despre rolul lui Gehlen în recentul tîrg dus în culisele partidelor politice cu privire la alegerea cancelarului și la formarea noului guvern vest-german. Mobilul acestei activități a lui Gehlen nu-l constituie numai ambițiile politice, ci și alte cauze. În ultimul timp, armata lui de 5000 de spioni a suferit grave lovituri. Măsurile luate de guvernul R.D.G. la 13 august au izolat bandele lui Gehlen în Birlogul lor din Berlinul occidental, le-au retezat mîinile ce se întindeau spre răsărit. Protectorul său american, Allan Dulles, a fost schimbat din funcție. Cum să justifice Gehlen cele 44,2 milioane de mărci care se varsă și în anul 1961 din bugetul federal în casa de fier a servidiului său? Desigur sprijinindu-și prietenii politici în lupta lor crîncenă pentru poziții în conducerea de stat. Nu este nici o minune deci că Gehlen caută noi protectori, pune la cale noi comploturi, leagă noi contacte.

La Bonn, au fost mult discutate relațiile dintre Gehlen și Strauss. Se știe că fostul locotenent major nazist, Franz Iosef Strauss, azi ministru de război în guvernul de la Bonn, este ros de mari ambiții, sprijinite de altfel de cele mai reacționare și revanșiste cercuri monopoliste din R.F. Germană: vrea să devină cancelar în locul lui Adenauer. În această ambiție, el a fost susținut și de elementele și organizațiile fasciste.

Iată de ce nu a fost întîmplător că la conspirația de cabinet pe care au organizat-o Strauss, Zimmermann, secretarul general al Uniunii creștin democrate, Mende, fost maior hitlerist, azi președintele partidului liberdemocrat și Weyer, împotriva bătrînului cancelar, a participat și Gehlen. El a trimis lui Strauss printr-un curier special un dosar cu acte secrete ale lui Adenauer. „Complotul" nu a reușit. Acea parte a marii burghezii care stă în spatele lui Adenauer nu a socotit că a sosit încă momentul să pună pe altul în fruntea statului de la Bonn. Dar Gehlen, deși din umbră și fără vreun efect, a participat la marele joc politic. Încercarea lui nu provoacă mirare. Nu este el primul nazist notoriu care se ocupă cu politica „înaltă" în republica federală.

Caracatița cu tentaculele retezate

Întregul arsenal al organizației de spionaj vestgermane, condus de generalul nazist Gehlen, este îndreptat împotriva țărilor socialiste și în special împotriva R.D. Germane. Încă în 1959, „Münchener Illustrierte" scria: „Terenul principal de operații al serviciului federal de informații sînt statele răsăritene".

În această direcție, Gehlen, ca specialist în „problemele răsăritului", are sprijinul nelimitat al spionajului american. Reședința sa din pădurea de lîngă München este un centru important al războiului psihologic, al activităților criminale care vizează R.D. Germană, Polonia, Cehoslovacia și alte țări socialiste.

Berlinul occidental a devenit un nod principal în rețeaua organizațiilor subversive dirijate de foști ofițeri ai gestapoului. Aici există sute de filiale, case conspirative, localuri de recrutare a spionilor, o rețea vastă și periculoasă de agenți și rezidenți, de instructori care pregătesc elementele coloanei a 5-a și le trimit la răsărit de Elba.

Încă de multă vreme, organele de securitate din R.D.G. au dat lovituri serioase agenturii vestgermane. Sute de spioni au fost făcuți inofensivi. Dar o dată cu măsurile de la 13 august, cînd pe baza recomandării statelor participante la Tratatul de la Varșovia, guvernul R.D.G. a hotărît instituirea unui control sever asupra circulației dintre R.D.G. și Berlinul occidental, organizațiile de spionaj vestice au suferit o grea înfrîngere. Ele au fost izolate în Berlinul occidental, legăturile lor au fost rupte sau demascate. În fața tribunalelor din R.D.G., Polonia și Cehoslovacia au apărut numeroși agenți descoperiți ai lui Gehlen. S-au conturat mai limpede în aceste zile, metodele criminale folosite de Gehlen și complicitatea serviciului său cu trupele de ocupație ale S.U.A. Toți spionii au venit în Berlinul occidental cu avioane militare americane, iar de acolo au trecut în R.D.G. și mai departe cu pașapoarte falsificate. Ei erau supuși în prealabil unei pregătiri speciale, unei adevărate școli a crimei și sabotajului. În fața tribunalului orășenesc I b din Berlinul democrat un agent de-al lui Gehlen a declarat că cei trimiși în acțiuni subversive și de spionaj în R.D. Germană și alte țări socialiste sînt dotați cu armament special. În pivnița casei cu nr. 200, din Oranienstrasse, Berlinul occidental, de pildă, există și acum un local pentru instrucții de tir.

Numai că nici un fel de instruire nu ajută spionilor. Căile lor de trecere azi sînt barate. Lor li se opune vigilența popoarelor țărilor socialiste. Nu puțini sînt aceia, care, înfricoșați de măsurile organelor de stat ale R.D.G. și pierzînd încrederea în politica de isterie războinică și provocări a Bonn-ului, au hotărît să se predea de bună voie autorităților. Oficiile de spionaj ale lui Gehlen în Berlinul occidental se află încolțite. Din cauza nesiguranței și a neîncrederii în proprii săi oameni, generalul Gehlen a dat ordin ca centrele de spionaj ale serviciului federal de informații din Berlinul occidental să fie retrase în R. F. G. Legătura cu agenții care au rămas se va face prin curier.

Aceasta este o dovadă că măsurile de la 13 august au fost mai mult decît necesare. Este adevărat că în Berlinul occidental există încă destule agenturi de spionaj vestice, dar nici pe ele nu le așteaptă alte perspective decît pe cea condusă de generalul nazist Gehlen. Transformarea Berlinului occidental în oraș liber, demilitarizat va însemna și lichidarea acțiunilor provocatoare, a spionajului și a diversiunii din acest oraș.

Andrei VELA

Noiembrie 1961.

Meridiane

Muzeul Goleștilor conferă micului sătuc, situat în cîmpia argeșeană, o celebritate mai mare chiar decît noutatea oprirării accelerateloг... Încă din gară, un panou — opera unui amator local de pictură — îl îmbie pe călător să viziteze această instituție de istorică rezonanță. Apelul nu e lipsit de urmări. Amînîndu-și, pentru cîteva ore, treburile, pasagerul ocazional părăsește gara, pentru ca după cinci minute de mers să se găsească în fața intrării muzeului. O poartă din lemn greu, deasupra căreia se înalță un foișor, o curte largă, pe aleile căreia toamna și-a depus frunzele ruginii și încă o clădire modestă, din cărămidă, cu un etaj de lemn — arhaică construcție — pe acoperișul căreia străjuie paratrăznetul, ca o ciudată înoire modernă... Acesta-i muzeul.

Puțină istorie

Prin anii 1646—47 pe tronul Țării Românești se afla Matei Basarab. Cu vecinul său de la Nord, Vasile Lupu, Matei Basarab a dus-o într-o vreme tot în războaie. Cînd amîndoi domnii au ajuns la bătrînețe au înțeles că războaiele între cele două principate n-ar avea nici un sens. Împăcarea și-au înscris-o printr-un legămînt : fiecare va clădi în țara celuilalt cîte o biserică. Vasile Lupu a trimis o echipă de meșteri moldoveni condusă de Stoica — pare-se vestit meșter al acelor timpuri — să construiască biserica Stela din Tîrgoviște.

Dar Stoica a întîrziat pe meleagurile muntene mai multă vreme decît îi fusese sortit de către domnul moldovean. După ce și-a terminat treburile la Tîrgoviște, cererea lui Stroe Leordeanu, înalt demnitar al curții lui Matei Basarab, l-a adus pe Stoica și meșterii lui la Golești. Acest Leordeanu, căsătorit cu Visa Golescu, i-a comandat meșterului Stoica un conac, alcătuit din patru camere și un antreu. Mai tîrziu, spre sfîrșitul secolului al XVII-lea, conacul a fost mărit, cam la dimensiunile de astăzi, iar în 1790 banul Radu Golescu a refăcut întreaga construcție. Cu această ocazie, el a construit la intrarea conacului două clădiri modeste destinate amenajării unei școli și unui spital.

Istoria își urmează cursul. Conacul Goleștilor are un nou stăpîn, pe Dinicu, fiul lui Radu Golescu. Cărturar cu vederi înaintate, autorul cunoscutei cărți „Însemnare a călătoriei mele", Dinicu Golescu realizează ceea ce tatăl său plănuise. El inaugurează, în anul 1826, o școală în limba română, prima de acest fel în provincie, deschisă tuturor copiilor, indiferent de starea socială. Pentru această școală, Dinicu Golescu atrage ca profesori pe Eliade Rădulescu și Florian Aaron, acesta din urmă adus special din Transilvania. Fiii lui Dinicu, Radu, Alexandru, Ștefan și Niculae, alături de Arăpilă, vor duce mai departe opera culturală a înaintașilor lor, participînd activ, mai ales Arăpilă, la revoluția din 1848. Între zidurile bătrînului conac s-au adunat spre sfat, în zilele furtunoase premergătoare anului 1848, Nicolae Bălcescu, Magheru, frații Golescu și alți capi ai revoluției.

Fiecare cameră a muzeului, o amintire...

Însoțit de ghid vizitez, rînd pe rînd, camerele muzeului. Fiecare păstrează specificul celor care le-au locuit. Iată, de pildă, camera în care se păstrează lucrările lui Dinicu Golescu. Într-o vitrină de sticlă se află ediția originală a cărții „Însemnare a călătoriei mele", tipărită la Budapesta în anul 1826, în caractere chirilice. Alături se află cîteva volume de traduceri ale aceluiași, din englezul T. Thornton, **„Starea de acum din obîăduirea geograficească, orășenească și politicească a principatelor Valahiei și Moldoviei"** și din Neofit Vamva : **„Elementuri de filosofie morală"**. Tot în această vitrină se află și o carte a lui Iordache Golescu, tipărită la București în 1840, la tipografia lui Eliade Rădulescu, **„Băgări de seamă asupra canoanelor gramaticești"**.

O altă cameră. În mijloc o masă și un scaun cu semnele lui Nicolae Golescu. Pe pereți, tablouri înfățișîndu-i pe fiii lui Dinicu. Un alt tablou „Romînia rupîndu-și cătușele pe cîmpia Libertății", de Daniel Rosenthal, iar alături un portret în creion al lui Bălcescu, datorat pictorului pașoptist Negulici. În vitrine, cărți de vizită ale fraților Golești, scrisori originale ale lui Ștefan Golescu, punguțe de mătase care prefigurau poșetele moderne de azi ale frumoaselor, o pușcă... O scrisoare datată 1852, al cărei scris trădează o mînă de femeie, ne atrage atenția. E scrisă de Ana Racoviță (viitoarea soție a doctorului Davilla), adresată unchiului ei, Ștefan Golescu aflat în exil și ale cărei rînduri marchează o gîndire înaintată, patriotică : **...mă întrebi dragă unchiule dacă am inspirat țăranilor noștri gustul pentru cultura florilor și pentru curățenie. Pentru cultura florilor nu-i greu ; bunul popor romîn are obiceiuri dulci și cultura florilor îi place așa că rareori veți găsi un țăran care să nu aibe în spatele casei o mică grădină pentru legume, pe care o înfrumusețează cu flori... Cît despre curățenie, este o altă chestiune... țăranul este la noi sărac și oprimat... Ceea ce numim noi civilizație este moda, este luxul și sînt relele moravuri pe care le introduce boierimea ! Oh, fie ca bunul nostru țăran să nu guste niciodată dintr-o atare civilizație...**

Alte și alte camere... Dormitorul Zincăi Golescu, soția lui Dinicu, cel al lui Carol Davilla, — pe o măsuță poate fi văzută trusa medicală pe care cunoscutul medic romîn a purtat-o în timpul războiului de la 1877, precum și o fotografie a lui Davilla împreună cu rănîții în fața cortului, pe front...

La plecare, privind foișorul care marchează intrarea în muzeu, aflu ultimul amănunt istoric legat de aceste locuri. În zilele de 18—21 mai 1821, în acest foișor și-a instalat statul major Tudor Vladimirescu. Și tot aici, datorită intrigilor a doi căpitani trădători din armata sa, a fost el arestat și purtat apoi pe drumuri ocolite pentru a fi ucis la Tîrgoviște...

I. DELEANU

Vedere a foișorului de la intrare. Aici a fost arestat Tudor Vladimirescu...

Portrete în apă tare

Prietenul tuturor

Peste Stelică, viața pare să fi trecut ca gingașa adiere a unui zefir, fără a lăsa urme demne de luat în considerație. Ochii lui albaștri și nevinovați, fruntea sa netedă, obrajii lui bucălați, sînt ochii, fruntea și obrajii unui nou-născut. E adevărat că față de un nou-născut, standard, Stelică are în plus o mustață, 40 de ani și 85 de kilograme. Dar aceste diferențe sînt cu prisosință compensate de expresia lui de veșnică mulțumire — mulțumirea unui sugar căruia i s-a făcut cinste cu o cinzeacă suplimentară de lapte.

Azi dimineață însă, expresia aceasta se cam modificase. Stelică aducea cu un prunc căruia viața nu i se mai pare chiar atît de frumoasă, deoarece așteaptă cam de mult să i se schimbe scutecele.

Apucîndu-mă cu degetele lui grăsulii de un nasture al hainei, Stelică a început să scîncească, trist și nedumerit :

— Pe cuvîntul meu, dragă, dacă mai înțeleg ceva ! Tu mă știi doar pe mine : nu m-am certat în viața mea cu cineva. Singurul meu ideal e să fiu prieten cu toți. Nu cu unul, nu cu doi, ci cu absolut toți ! Și să vezi ce mi s-a întîmplat...

Să vedem ce i s-a întîmplat. În urmă cu două zile, Stelică a participat la o ședință, unde Aurel l-a criticat pe Matei. L-a criticat e un fel de a vorbi, pentru că în realitate, i-a tras o praftură monumentală. Ca de obicei în asemenea împrejurări, unii au fost de acord cu Aurel, alții l-au apărat pe Matei. Ca de obicei în asemenea împrejurări, Stelică s-a abținut de la cuvînt.

In schimb, imediat după ședință, s-a dus la Aurel, căruia, între patru ochi, i-a strîns mîna cu căldură, felicitîndu-l pentru felul cum vorbise. Aurel l-a întrebat dacă nu găsește cumva că a sărit peste cal și că a tras prea tare în Matei. Stelică a zîmbit îngăduitor și i-a declarat că aceste scrupule îl onorează, dar că ele sînt deplasate, întrucît dăduse dovadă de un maximum de tact și spirit tovărășesc în tot ceea ce spusese în ședință.

După ce i-a mai strîns o dată mîna lui Aurel, Stelică l-a părăsit, ducîndu-se grăbit la Matei, cu care a stat de vorbă între alți patru ochi.

Mai întîi l-a bătut pe umăr, apoi a suspinat zgomotos și semnificativ și, în cele din urmă, și-a dat curs indignării față de lipsa de tact și de spirit tovărășesc de care făcuse dovadă Aurel în tot ceea ce spusese în ședință. Matei a încercat să-i arate că nu-i chiar așa, că el, Matei, se făcuse într-adevăr vinovat de o întîrziere inadmisibilă în predarea lucrării... Dar Stelică l-a întrerupt, zîmbind îngăduitor, și i-a declarat că aceste scrupule îl onorează, dar că ele sînt deplasate. Într-adevăr, vina lui Matei ar fi fost mare dacă ar fi existat, însă neexistînd, ea era mică de tot.

— Înțelegi ? și-a încheiat expunerea Stelică. M-am purtat ca un prieten cu amîndoi, ca un prieten adevărat și nepărtinitor. De unde era să prevăd ce o să urmeze ? Matei s-a dus la Aurel și și-a făcut autocritica pentru greșeala comisă. Aurel și-a cerut și el scuze pentru că fusese prea violent în ședință. Și din una în alta, nu știu cum a venit vorba și despre mine. În loc să fie și ei niște prieteni adevărați și discreți, și-au povestit unul celuilalt ce-i spusesem eu lui Aurel despre Matei și lui Matei despre Aurel. Și acum sînt amîndoi foc pe mine. Pe mine, care am un singur ideal : să fiu prieten cu toți. Nu cu unul, nu cu doi, ci cu absolut toți ! Pe cuvîntul meu, dragă, dacă mai pricep ceva.

Și Stelică m-a privit cu aerul îndurerat al unui bebeluș care suferă de rău de leagăn.

Nicolae MINEI

Omul de pe stradă

Preocupările diverse m-au purtat nu de mult pe una din străzile, mai puțin centrale, ale Capitalei noastre. Mă îndreptam grăbit spre treburile mele, cînd un fapt îmi reținu atenția. Unui tînăr care tocmai cobora din tramvai i se adresă cineva:

— Tovarășe ! Ai pierdut ceva.

Instinctiv, tînărul începu a-și pipăi buzunarele privind caldarîmul în același timp. Nu văzu pe jos nimic din cele ce știa că-i aparțin.

— Fii te rog mai atent. Ai pierdut totuși ceva. Și trecătorul îi arătă de astădată cu degetul în mod precis ce „pierduse". Era biletul de tramvai pe care, nepăsător, îl aruncase la coborîre.

Pentru că privirea trecătorului continua să fie ațintită asupra aceluia care încălcase normele bunului simț, tînărul se aplecă oarecum jenat, ridică biletul și-l aruncă la coș.

Omul de pe stradă, trecătorul certat cu nepăsarea se arătă mulțumit iar cetățenii, unii dintre ei poate că nici nu băgaseră în seamă incidentul, își văzură în continuare de drumurile lor.

Faptul mi-a trezit însă unele aduceri aminte și pasul mi se încetini parcă. Omul de pe stradă ! Un om, firește, ca toți ceilalți.

Călătoream în altă zi cu autobuzul 38 și alături de mine un cetățean minca, nu fără zgomot, semințe. Se părea că ignoră nervii celor din jur, pe care-i biciuia pocnind între dinți buclucașele semințe, cu o dexteritate rar întîlnită. Am reținut însă că stringea cu grijă în palmă toate cojile. În jurul lui, pe jos, nici urmă de coji. Bine, cel puțin, îmi zic, că respectă curățenia autobuzului. Deși vecinul de pe banchetă din față cum îl vedeam fără ostîmpăr și aruncînd din cînd în cînd ochiade „mîncătorului" de semințe, nu se prea arăta satisfăcut doar cu atît. Aprecierile mele, așa parțiale cum erau, se spulberară însă curînd. La prima stație, eroul nostru dă fuga la ușă, aruncă în stradă cojile adunate cu grijă pînă atunci și revine la locul lui pentru a-și reîncepe „ocupația" întreruptă.

Dar cum orice naș își are nașul, omul de pe stradă era prezent și în autobuz.

— Bine, frate ! Dar crezi că e dator cineva să suporte țăcăneala semințelor dumitale ? Și dacă arunci gunoaiele în stații, crezi că te poate lăuda cineva din autobuz ? Strada a cui e de-ți îngădui s-o împroști cu coji de semințe ?

„Delicventul" nu putu să reacționeze în nici un fel. Toți aveau privirile dezaprobatoare îndreptate asupra lui și nu știu dacă avea sau nu treabă la prima stație, dar coborî.

Da, oamenii de pe stradă, exponenți străluciți ai opiniei publice, sînt mulți și se înmulțesc cu fiecare zi.

L. MINDIRIGIU

O vînătoare de vipere

(Urmare din pag. 1-a)

Legănîndu-și capul și agitîndu-și, prin gura larg deschisă, limba, năpîrca descrie cîteva mișcări sinuoase, ne fixează o clipă cu o pereche de ochi mici ca o gămălie de ac, după care, sinchisindu-se prea puțin de prezența noastră, se destinde odată, de două ori, apoi încremenește pe stîncă, moleșită de soare.

Vrăjit parcă de apariția reptilei, uitasem aproape de vînător... Mă reculeg și acum nu mai am ochi decît pentru a urmări cum se desfășoară vînătoarea. Cu o mișcare domoală, dar sigură, moș Gheorghe se apropie cu crașchița într-o mînă și duduronul în cealaltă. La atingerea crăcanei, vipera somnoroasă, tresare, își înalță cornul și cu mișcări convulsive încearcă să scape, aruncîndu-și în afară limba amenințătoare către vînător. Vînat și vînător se găsesc acum față în față, la mai puțin de 30 cm. Prinzînd un moment favorabil, moș Gheorghe, continuînd să bareze drumul reptilei cu crăcana, îi așează dinainte duduronul. Vipera refuză să intre în tubul de lemn. Cu inima strînsă, aștept din clipă în clipă să-i sară în față vînătorului. În cele din urmă, plictisită parc-se de joc, reptila își strecoară mai întîi cornul și apoi întreg corpul, în duduron. Vînatul s-a lăsat prins... Dar... ce s-a întîmplat ? Tocmai cînd vînătorul se pregătea să pună dopul duduronului, capul reptilei apare pe gura tubului. Cînd a avut timp și cum a reușit să facă o mișcare de întoarcere atît de rapidă ? Totul a durat o fracțiune de secundă. Cea mai mică ezitare și vînătorul ar fi fost victima propriului său vînat. O sudoare rece îmi îmbroboni fruntea... Dar unchiesul potrivea deja dopul duduronului !

Vînătoarea continuă

Mai sînt două ore pînă la amiază... Destul pentru a continua vînătoarea noastră... Soarele e suficient de puternic pentru a îmbia viperele să iasă la lumină. Lîngă un scaiete descoperim o viperă roșiatică, luptîndu-se cu un pui de șobolan de cîmp. Încolăcită în jurul rozătorului ce chițcăia disperat, reptila se pregătea să-i facă de petrecanie. Privesc ciudatul spectacol. De altfel nici moș Gheorghe nu se prea grăbea. Am înțeles că așteptă ca vipera să-și termine ospățul, pentru ca apoi, moleșită și sătulă, să fie la rîndul ei o pradă ușoară pentru vînător. Așa a și fost... În mai puțin de o jumătate de oră un al doilea duduron găzduia vipera roșiatică...

Cînd într-un tîrziu am coborît din nou în valea Pecinișcăi, o ploaie rece de toamnă ne muiase de-a binelea. Dar puțin ne păsa... Ne întorceam victorioși. Aveam patru duduroane pline...

Fantoma Cleopatrei putea dormi liniștită...

Eram viu și nevătămat !

I. VOLEDI

Avancronică de iarnă

(Urmare din pag. 1-a)

cabane, se pregătește ceaiul fierbinte și murmurul samovarelor parcă vrea să spună :

— Iarna vă așteaptă !

★

Și în sfîrșit să nu uităm că iarna vine și ea cu panerele pline. Anotimpul debutează în unitățile comerciale cu tradiționala „lună a cadourilor". Surpriza plăcută în ambianța anotimpului capătă accente festive. Încă de de pe acum I.C.S. „Romarta", „București", unitățile „Comaliment", trusturile de cofetărie pregătesc mii de pachete cu cadouri. Vitrinele dau și ele primele... interviuri cumpărătorilor. Sortimente cît mai variate fac față cerințelor consumatorilor. Iar articolele de sezon sînt în centrul atenției : paltonașe și tricotaje pentru copii, hăinuțe din blană, bluze din relon plușat. Coșulețele cu cadouri confecționate de I.A.P.-București vor conține multe surprize pentru (ați ghicit) micii lor consumatori.

La T.A.P. „Carpați" din Brașov sau la I.H.R. „Mamaia", la unitățile de alimentație publică din Capitală au început încă de acum pregătirile pentru noaptea anului nou. Brazii privesc cu semeție din vîrful munților și nu peste multă vreme, unii dintre ei se vor „urbaniza" venind să decoreze cu cetinele veșnic tinere vitrinele magazinelor, ferestrele noilor blocuri și piețele orașului.

Cam acestea ar fi de spus, într-o fugară avancronică de iarnă, în așteptarea primilor fulgi ce-i vom consemna pe coala albă de hîrtie.

Pînă atunci rîndurile de încheiere întregesc urarea : Vine iarna ? Să vie sănătoasă !

D. TABACU

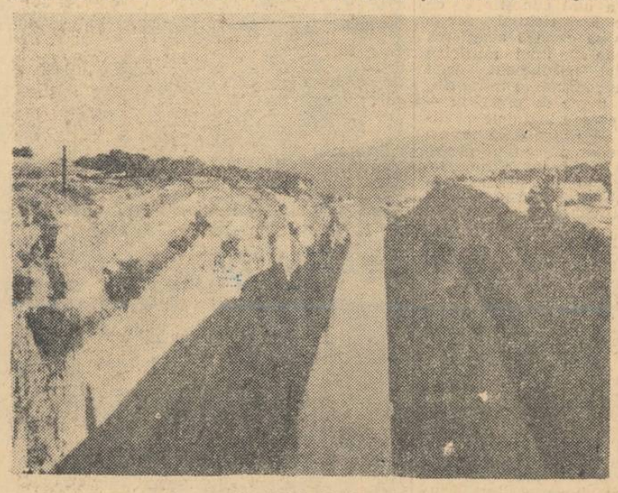

Canalul de la Corynth

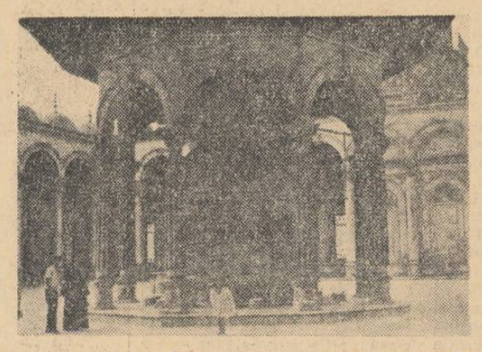

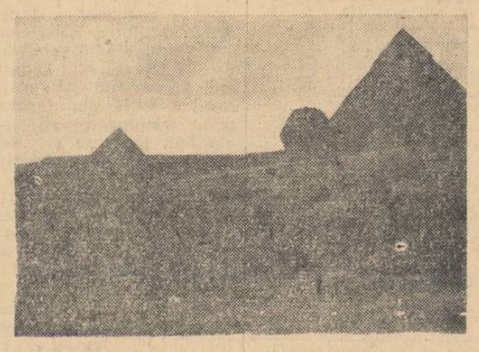

Cairo : Fîntîna din curtea moscheii lui Mehmed Ali (stînga) ; Sfinxul (dreapta)

PE MERIDIANELE GLOBULUI

Jurnal de bord

26 OCTOMBRIE, SOCI, SEARA. Gara maritimă, cu toate becurile aprinse, pare ea însăși un vas gata să plece undeva în larg. De jos, de pe chei, răsună aplauze și cîntece. Turiștii, dansează cu localnicii, după o împrietenire spontană, atît de entuziastă încît cu greutate îi poți acorda numai cîteva ore. Se schimbă daruri și îmbrățișările nu mai contenesc. Orchestra, apărută de cine știe unde, nu mai ostenește. Bulgarii se dovedesc mari animatori ai acestei seri de neuitat. E destul de tîrziu, dar nimeni nu pleacă. Și vasul și-a aminat manevrele. Cum să uiți orașul acesta, pe care l-am numit al magnoliilor pentru că feeria vegetală te face să visezi. Drumul la muntele Akun va rămîne în memoria tuturor.

Șoseaua urcă sub cerul sudic pe serpentine înguste și îndrăznețe. În dreapta și stînga : case de odihnă și hoteluri străjuite de palmieri. Cu cît ne ridicăm mai mult cu atît se vede mai bine marea, strînsă de stînci, adunată parcă să nu se risipească. Apariția copacilor exotici, amestecul lor cu salcîmul și platanul, uluiește. Sus, în turnul de piatră ce veghează văile acoperite cu frunze roșcate, zărim munții înzăpeziți. Cu o imagine care ne aburește privirile. De departe, de pe mare, am zărit Lycabethul și îngrămădirea de marmură a Acropolei. Cînd să coborîm, aflăm că abia mîine vom putea atinge țărmul, deoarece în duminica aceasta au loc alegeri „libere" în Grecia. În cinstea acestui consemn neașteptat, pe punte se dansează...

1 NOIEMBRIE. Pornire spre Atena cu autocarele. Plăjile înguste sînt pustii în acest anotimp, deși este destul de cald. În golful Pașa Liman micile yahturi particulare, roșii, verzi și galbene, se clatină neobosit la ancoră. Piața Filerom e plină de o mulțime grăbită. Oprire sub Parthenon, de unde se vede toată Atena. Este o zi luminoasă, fără nor. Marmura albă, ciuntită de ghiulelele turcești și venețiene, are o transparență unică. Lîngă templul lui Tezeu se clatină ușor ciprii. Agora, rămasă numai o îngrămădire de stînci năpădite de iarbă palidă, ne cheamă pașii. Păcat că timpul e scurt și claxoanele homerică : aduceți Bucegii noștri în spatele plajei de la Mamaia și aveți orașul Soci. Acum, peste toate a căzut cortina albastră a nopții sudice.

28 OCTOMBRIE. ISTANBUL. Bosforul, sub ploaia mărunță, nu mai are strălucirea pietrelor mîngîiate de soare, cu suplele bastoane de cort ale minaretelor albe. În fața podului ce leagă Pera de Galata se înghesuie aceeași mulțime pestriță pe care o cunosc mai de mult. În urmă au rămas Ortakioiul și Bakcisaraiul și de aici abia se mai distinge silueta fîntînii seci (Kuru-ceșmé). Plimbare scurtă în orașul aglomerat. O înghesuială enormă în Bazar, ochi frumoși, turcești, văzuți din mersul grăbit, pe urmă un popas sub obeliscul lui Teodosiu. Vizitarea comorilor seraiului se face sub privirile unor paznici atenți, pentru că aici stau adăpostite, în cîteva săli reci și cam neîngrijite, comori inestimabile. Femeile întîrzie îndelung în fața pietrelor prețioase ce împodobesc armele sultanilor. O beție de perle și turcoaze, de diamante și aur, ia ochiul vizitatorului, care uită pentru o clipă strada de afară, cu lustragii, oamenii-cal încărcați pînă la extenuare și mai puțin pitoreștile cartiere de margine. Sfînta Sofia și Moscheia Albastră rămîn în memoria călătorului pentru straniul lor interior. Ghizii grăbiți ocolesc panorama frumoasă de la Cornul de aur. Se lasă înserarea și din întuneric răsar numele cunoscute ale vedetelor cinematografiei occidentale. Deasupra vitrinelor, ca într-un coșmar, te întîmpină cowboy cu pistoale în mînă, silindu-te parcă prin reflex să ridici brațele în sus. Fotografii scandaloase te poftesc în subsoluri. La micile cafenele, oamenii obișnuiți rontăie semințe într-o meditație gravă.

29 OCTOMBRIE. PIREU. După o zi însorită pe mare, Marea de Marmara și Egeea sînt altceva. „Transilvania" plutește parcă pe cerneală „Pelikan". În stînga și-n dreapta insulele grecești apar și dispar, jucîndu-se de-a v-ați ascunselea. Le ajuta și ceața marină, autocarelor ne cer să mergem la Corynth...

Dincolo de plaja Kineta marea este prinsă între brațele de granit ale munților. Golful Saronic oferă călătorului o priveliște de paradis. Canalul îngust și înalt de la Corynth prilejuiește fotografilor amatori ocazia de a se imortaliza lîngă locul pe unde au călcat și pașii sclavilor lui Neron. Sub un munte mîndru, mingîiat de valuri verzi, înconjurat de dulcile vii grecești, templul lui Apollon mai păstrează cîte ceva din măreția-i apusă. Coloanele roșcate împodobesc melancolic Egeea. O lume săracă oferă cartoline și mici amintiri de metal.

La întoarcere, peste Salamina cad neguri violete. Prilej de evocare a unei bătălii de demult. Cu puțină imaginație poți popula această apă veche cu corăbii.

2 NOIEMBRIE, ORA 7 : Deasupra Africei cerul e negru. Parcă o furtună de nisip a aruncat grăunțele deșertului în nori. Alexandria stă în fața noastră, cu faimoasa-i Cornișe de aur (26 de kilometri de clădiri cu mai multe etaje și o autostradă dublă). Dar după primii pași făcuți dincolo de gardul de fier al portului, imaginea de carte poștală ilustrată e contrazisă de apariția unor dughene pestilențiale. Miroase a ulei încins, a carne friptă și a smirnă. Colonialiștii au lăsat Egiptului o grea moștenire. Palatul de vară al lui Faruk sau Palatul Montaza, sînt o explicație crîncenă a acestei mizerii de neînchipuit. Străzi înguste, pline de gunoaie, ferestre pe care atîrnă rufe multicolore, strigătele vînzătorilor ambulanți, solicitările lor insistente, totul te ametește. Coloana lui Pompei, suplă și roșcată, veghează deasupra unui cartier în demolare. Copiii, minunea lumii, ne întîmpină cu strigăte vesele. Ce ochi arzători și negri ! Cu ce să rămîi din toate acestea ? Cu imaginea cartierului mizer din jurul catacombelor sau cu amintirea grădinii de curmali de la hotel Salamalek, unde marea bate în diguri un cîntec fierbinte de dragoste ?

3 NOIEMBRIE. Delta Nilului, binecuvîntarea Egiptului. Pare de neînchipuit să găsești aici atîta verdeață. Pe canalele înguste plutesc corăbii tărcate cu pînze. Sate de lut, negre în lumina radioasă și din pricina aceasta mai mizere, apar la stînga și la dreapta. Stuf și porumb, curmali și palmieri, reclame ale fabricii Phillips (ce ne vor însoți pînă în mijlocul deșertului Sahara), orezul și calul benzinei Mobiloil, coexistă într-un talmeș-balmeș ce te lasă mut. Micile prăvălii, cu firme de neon, unde se servesc la botul calului specialități culinare ce ne fac să plecăm mai repede, cheamă din mașină pe ghizi. Iată boul ancestral, cu ochii acoperiți de o mască de piele, ca să nu amețească, învîrtindu-se în jurul unui ax de fîntînă, iată cuptoarele de lut unde se arde cărămida ca pe timpul Faraonilor, iată acoperișurile de paie, porumbeii sburînd din turnurile văruite și, dincolo, iar Delta, fumegînd argintiu în lumina de afară... Cine vrea să mai vadă încă urmele „civilizatorilor", să poftească pe aici...

CAIRO. Muzeul de egiptologie. Imensă îngrămădire de comori. Piesele scoase din mormîntul lui Tutankamon, cu paturile lor de aur, cu tronurile împodobite cu lapis-lazzuli, carele de luptă, cupele de alabastru și fildeș, măștile, bijuteriile și sarcofagele, fac mîndria acestui oraș.

Moscheia sultanului Hassan și cetatea lui Saladin, cu moscheia ei uluitoare sînt văzute după amiază. Spre seară, Piramidele, Sfinxul despre care s-au scris atîtea... Urcarea în piramida lui Keops se face pe brînci, pe o scară îngustă și unii dintre noi o vor socoti între performanțele lor sportive, pentru că lipsa de aer cere plămîni buni. 30 de ani de muncă s-au risipit, nu zadarnic, în acest nisip dezolant. 100.000 de sclavi au cărat, cu ce mijloace ? pietre imense, punîndu-le una peste alta într-o sudură perfectă. Omul merită, într-adevăr, un imn !

4 NOIEMBRIE. PORT-SAID. Piedestalul de piatră ce veghează portul a rămas fără trupul lui Lesseps. O explozie a aruncat în aer simbolul înrobirii coloniale. Așa cum se știe, aici va fi suit Felahul de marmură, creatorul canalului de Suez. Aseară am trecut prin deșert. Departe de oameni, între Alexandria și Cairo, pe un dîmb stîncos, de unde un reflector își aruncă fîșia de lumină spre întunecimea dunelor scuturate de vînturi, am ascultat cîntecul nesperat al unor greieri. Pustiul fioros ne pîndea cu ochii lui de culoarea cărbunelui.

5 NOIEMBRIE. BEIRUT. Noaptea trecută a plouat ca vara, cu trăznete și fulgere. Marea părea un decor de teatru. Dimineață, sub un munte verzui, am descoperit Libanul. Orașul este curat, oamenii mai puțin insistenți, dar rămîn aceleași contraste dureroase. Lîngă superbe vile locuite pe vremuri de francezi, îngrămădire neînchipuită de cocioabe ale refugiaților arabi din Israel. Pămîntul e roșu și scoate efecte picturale, în opoziție cu dulcele vernil al pinilor. Un drum la grota Jiita, o peșteră inundată de ape subterane, de o frumusețe stranie. Popas lîngă riul Cîinelui, pe vechiul drum al caravanelor. Pietre de marmură glorifică pe vechii cuceritori englezi, plecați spre Damasc sau pe drumurile Mesopotamiei (cum spun muzical cei de pe aici). Șoseaua care duce la Balbeh e străjuită de mirți și pe un pod de pe vremea Cruciaților întîrziem cîteva minute. Peisajul albicios îndeamnă la visare. Și acest miros de smirnă, de grăsimi al Orientului...

6 NOIEMBRIE. RODOS. În spate, munții Turciei își aruncă imaginile în apa neînchipuit de albastră. Călătorii au scos șorturile și fac baie. Două bărci cu motor ne duc în orașul invadat de floarea violetă a Bucaviliei. Ziduri galbene, o liniște de provincie... Marea e vegheată de vechile mori de vînt. Pe aici au trecut Cruciații.

Nu-i departe Lindosul. Un drum la templul lui Apollon, la vechiul stadiu păstrat foarte bine. Fiul Antigonei, general al lui Alexandru, se plimba pe țărmul apropiat. Apele de jos au privit Colosul faimos, vîndut de Sarasin unor negustori, după prăbușirea lui. Palatul care a adăpostit ordinul călugărilor ospitalieri, bine conservat, are o prețioasă colecție de vase din epoca micteniană. Fortificațiile cavalerești dau un farmec neînchipuit insulei vegheate de doi cerbi de piatră.

Rodos e o minune albastră, unde trebuie să revii...

Eugen BARBU

Parthenonul : coloane albe de marmură, sub cerul de un albastru neînchipuit (stînga) ; Corynth : templul lui Apollon (dreapta)

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Doctorul din Bothenow"

Tema medicului de țară a inspirat în ultimii ani cîteva filme ale studiourilor din țările socialiste. Reluînd-o, cineaștii de la DEFA-Berlin nu fac decît să o aprofundeze, în același cadru educativ specific realităților socialiste, pe latura-rile ei cele mai caracteristice vieții din R. D. Germană. Eroul filmului, un fost șofer care s-a ridicat urmînd studiile universității muncitorești și a devenit medic, pătrunde, datorită marajalului, într-un mediu străin preocupărilor entuziaste ale generației sale. Christina, soția sa, îi inspiră un ideal de viață egoist și meschin : acela de a stoarce cît mai mulți bani din profesiune pentru a-și crea în intimitatea apartamentului o altă lume, amintind-o pe cea a tatălui ei, fabricantul. O întîmplare nedorită (absența de la o gardă de noapte în timpul căreia se întîmplă un accident) îl trezește pe tînărul medic din amețeala falsului său paradis casnic. Plecat la țară, la Bothenow, el pare că va dezamăgi în fața condițiilor mai aspre, dar pînă la urmă, tocmai aceste condiții și oamenii care luptă să le modifice necontenit vor valorifica trăsăturile sale bune de caracter ce au lîncezit atîta vreme.

Tocmai aici, în dezvoltarea plină de tact și de prospețime care nu ocolește neplăcerile trecătoare dar subliniază pregnant dinamica transformatoare a vieții noi, în perspectiva de progres a celui din urmă sătuc căruia planul de stat îi prevede împlinirea nevoilor de civilizație la timpul și locul potrivit, stă farmecul aparte al filmului. Recunoaștem în eroii și situațiile de pe ecran romantismul care fecundează munca, proiectele, idealurile noastre, și ne dă certitudinea înfăptuirii lor fără greș.

Jocul nuanțat și omogen al interpreților, imaginea evocatoare pentru frumusețea mereu nouă a peisajului rural, ironia reținută și îngăduitoare a regiei la adresa celor care se acomodează dificil cu noile împrejurări ale vieții uitînd traiul infinit de greu al generațiilor trecute, dau temei și autenticitate caracterelor a căror rezolvare firească impresionează, odată în plus, spectatorul.

„Don Giovanni"

Reluarea pe ecrane a operei mozartiene dă spectatorului de film prilejul unei duble satisfacții : prima, de a se întîlni cu o partitură celebră ; a doua, de a participa la această întîlnire eliberați (datorită artei ecranului) de convenționalismul genului scenic păstrînd totuși interpretarea greu de egalat a artiștilor vienezi.

Figură legendară cercetată și întruchipată de toate artele, don Juan a aflat în broderia muzicală a partiturii mozartiene afinități și motivări extrem de originale. Ceea ce au înțeles și cineaștii care nu s-au mulțumit să păstreze muzica doar ca un element de fundal ci au căutat să o exprime în plastica mimicii și coregrafiei. Cuceritorul irezistibil al inimilor, spadasinul neîntrecut, semețul pasager al vieții ce o socoate „o amețeală, o clipă trecătoare", evoluează pe ecran într-un decor purtînd fastuoasa amprentă a vremii care l-a născut. Este interesant de remarcat că cineaștii, în căutarea unei stricte fidelități, n-au refuzat acestei ecranizări nici profunzimile dramatice și nici sclipirile trecătoare ale operei în cauză. Copleșitoare prin imensitate cît și prin detaliu sau culoare, decorurile au fost create parcă anume pentru a da un sens și o atmosferă. Dar cineaștii se opresc aici căci ei preferă poporului (în scenele de masă) o adunare veselă de petrecăreți care atrag atenția prin încîntătoare fete de la țară cu chip de curtezane, toalete pitorești, dansuri de epocă etc. Privită cu ochiul spectatorului ce cunoaște nu numai tipul, opera ci chiar și epoca, ecranizarea se completează și se echilibrează de minune exact în sensul căruia cineaștii i-au preferat spiritul de farsă al intrigii.

Eugen ATANASIU

ORIZONT TEATRAL

● ÎNTRE 27 noiembrie și 3 decembrie va avea loc în Capitală o trecere în revistă a formațiilor artistice studențești din cadrul Centrului Universitar București. Manifestările se vor desfășura în sălile Casei de cultură a studenților „Grigore Preoteasa" (pentru teatru) ; Palatului Pionierilor (pentru cor și dansuri) ; Institutului de Construcții (pentru orchestre și brigăzi artistice).

În urma acestor întreceri vor fi selecționate cele mai bune formații pentru a participa la trecerea în revistă a formațiilor artistice studențești pe țară.

Din juriul pentru întrecerile artistice care au loc între 27 noiembrie și 3 decembrie fac parte, printre alții, artistul poporului Costache Antoniu, Dem. Loghin, Dumitru Botez, H. Mălineanu, Nicolae Frunzetti.

O retrospectivă

Expoziția caricaturistului I. Ross

Cea mai nouă sală de expoziții a Capitalei se inaugurează printr-o evocare a trecutului. Evocatorul este desenatorul și caricaturistul I. Ross, din opera căruia, răspîndită cu prodigiozitate în presa și expozițiile a peste patru decenii, s-a organizat astăzi o selecție retrospectivă, cuprinzînd 121 de „desene politice" și 137 de „portrete", adică un total de 258. Cifra face, prin ea însăși, o impresie din cele mai puternice : nu sîntem obișnuiți să vedem atîtea opere alăturate și etajate într-o singură expoziție individuală. Impresia crește dacă ne gîndim că cifra de 258 nu reprezintă, cu siguranță, nici zece, poate nici cinci la sută din întreaga producție a autorului care a trăit literalmente cu condeiul și cu blocul de desen în mînă, fiind un gazetar al liniei și al imaginii.

Evocarea trecutului în retrospectiva lui Ross cuprinde tot ceea ce cuprinde viața, ca material istoric năvalnic și nestratificat : fapte și oameni. Dar nu privite orbește și inert ci privite printr-o optică umană limpede și judecate după un criteriu programatic ferm, în spirit combativ. Astfel, operele expuse sînt clasate de către autor în două mari categorii : „desene politice" și „portrete" ; dar chipul lui Ion I. Brătianu, satrapul liberal a două decenii de stăpînire burghezo-moșierească, nu figurează printre portrete ci printre desenele politice, și nu poartă un nume, ci, ca să zic așa, un titlu : „Capul tiranului", autorul declarînd astfel, încă în 1925, că el subliniază opoziția dintre figura omului și funcția lui istorică, și pecetluiește pe primul (pe autorul represiunilor sălbatice din 1907, pe autorul războiului din 1916, pe scamatorul reformei agrare din 1919, pe autorul constituției antidemocratice din 1923, pe asasinul muncitorilor și călăul comuniștilor) prin cea de a doua. La fel, fostul rege Ferdinand I, nu e nici el un portret, ci un desen politic, cu titlul : Urechilă I (știut fiind că semnul distinctiv al rasei sale regale ca și al său individual, erau urechile de dimensiuni măgărești). Idem, Wilhelm al II-lea, intitulat Patronul sîngeros. Idem, în sfîrșit, Adolf Hitler (înfățișat în dosul unor gratii simbolice, pe care ghiarele lui le zgîlțîie frenetic, în timp ce gura imensă urlă cunoscutele blestemății, iar ochii exorbitați promit, cu mare sinceritate, douăzeci de milioane de asasinate) și intitulat, în 1934, Omul din balamuc. Astfel, simpla schimbare a categoriei afirmă, în concepția lui Ross, o poziție politică.

Trecutul Rominiei burgheze este înfățișat caricatural, caricatura politică fiind echivalentul pamfletului politic în planul plastic. Expoziția lui Ross e o demonstrație a valorii pe care o poate avea desenul satiric atunci cînd comunică ideea și naște emoția cu o rapiditate care o bate cu mult pe a fulgerătorului pamflet literar. Un articol-pamflet al lui Tudor Arghezi sau al lui N. D. Cocea se citeau, să zicem, în zece minute (de pildă, Omul cu ochii vineți, al celui dintîi, sau Plosnița celui de al doilea). Un desen-pamflet îl citești într-o secundă, comunicarea are un caracter de instantaneitate, convingerea cititorului are la bază șocul. Cît de mult spun desenele lui Ross despre viața de mizerie a maselor între cele două războaie, rezultat al exploatării nesățioase, a farsei politice, a corupției nevindecabile, servite prin așa-zisul parlamentarism burghez, prin așa zisul constituționalism burghez, prin așa zisul democratism burghez ! Un singur exemplu : „Parlament liberal" înseamnă două gorile mușcăioase care se lovesc animalic cu bastoanele, la picioarele unei tribune cu clopoțel.

Evenimentul internațional ca și evenimentul, ca să zic așa, național, figurează în cronica pamfletară a lui Ross, axată pe demascarea fascismului, a complicității burgheziei occidentale la pregătirea războiului etc. etc. Toate figurează, căci toate au constituit subiectul mereu schimbător și tema permanentă a acelei rubrici intitulate „chestia zilei", prin care cititorul se punea la curent cu viața politică, de îndată ce deschidea gazeta, înainte chiar de citirea telegramelor...

Am vorbit, la început de evocarea trecutului. Desigur, din moment ce e vorba de o retrospectivă. Dar găsim în expoziție și lucrări inspirate din perioada ultimilor cincisprezece, șaisprezece ani, din lupta noastră pentru construirea socialismului, pentru pace, pentru demascarea atițătorilor la război, lucrări de demascare a manevrelor războinice ale militariștilor din Germania Occidentală și din alte țări din Occident, politica de asuprire în țările capitaliste. Pe toate acestea le vezi și le revezi în expoziția lui Ross. Din nou se relevă în cantitate mare și în serie continuată, că secretul forței de durată a artei este actualitatea, și că tocmai ea creează interesul anilor mai tîrzii.

Radu POPESCU

În clișeele de mai jos reproducem cîteva din lucrările lui I. Ross

GHEORGHE BELLU
erou al muncii socialiste (1961)

Pictorul
P. P. SOKOLOV-SKALEA
artist al poporului al U.R.S.S. (1960)

Compozitorul francez
MAURICE RAVEL (1938)

ION FINTEȘTEANU
artist al poporului, în „Tartuffe"
(1961)

MAGAZIN LITERAR ARTISTIC

ÎN STUDIOURI-PE ECRANE

● 18 STUDIOURI de amatori din orașul și regiunea Harkov au turnat peste 50 filme. Două filme de lung metraj realizate de membrii acestor studiouri vor fi în curînd proiectate pe ecranele cinematografelor.

● O CINE-UNIVERSITATE populară se va deschide la Casa centrală a cinematografiei din Moscova. Aici nu vor avea loc conferințe ci numai proiecții de film. Sînt prevăzute patru cicluri de proiecții : „Natura și omul", „Lumea științei și a tehnicii", „Literatura și arta", „Călătorind prin diferite țări cu aparatul de filmat". Fiecare ciclu cuprinde cîte 8 programe și fiecare program se compune din mai multe filme.

● PRINTRE dicționarele enciclopedice care vor apare în curînd în U.R.S.S. se numără și dicționarul cinematografului în 2 volume.

● SIMONE SIGNORET care a apărut ultima oară pe ecranele noastre în filmul englez „Drumul spre înalta societate" va începe în curînd tot la Londra să filmeze într-o nouă producție engleză în regia lui Peter Glenville intitulată „Data judecății".

● ULTIMA DESCOPERIRE a producătorilor americani de filme care fug de marile probleme sociale este, după cît se pare tema fetițelor-mame. Recent, un astfel de film a dobîndit chiar un premiu atribuit de către consiliul cinematografic din California.

Un poem dramatic

Faptul că la atîta vreme de la premieră lumea se înghesuie să vadă „Poveste din Irkutsk", mă scutește de orice comentariu prealabil. O vacanță prelungită m-a dus departe de fotoliul de spectator și n-am avut astfel ocazia să scriu despre unul dintre cei mai dragi dramaturgi, Arbuzov, și despre ultima sa piesă prezentată la noi. Dar cum niciodată nu e prea tîrziu, îmi permit să adaug cîteva rînduri la lungul șir de elogii obținute de înzestratul autor sovietic.

Ce-l caracterizează pe Arbuzov ? Din familia lui Sebastian, dacă se poate face o astfel de asociație, scriitorul acesta sprințar, folosește cu îndemînare lacrima și risul și iată, am dat explicația succesului său. Cu toate „invențiile" în dramaturgie, dacă se mai pot numi invenții apariția unui cor, cu rolul de comentator sau dialogul personajului cu persoane nevăzute, trăirea în scenă și după moarte a unui înnecat etc., etc, „Poveste din Irkutsk" este construită cu o mare simplitate și merge direct la inima spectatorului.

Povestea sfîșietoare de dragoste, petrecută în zilele noastre pe un șantier al construcției comuniste are ca eroi doi bărbați și o femeie. Unul dintre cei trei, Viktor, vede în Valia, numai o bună dansatoare, femeie ușuratică și atît. Celălalt, Serghei, înțelege iubirea ca pe un sentiment profund și seriozitatea lui o schimbă și pe fosta casieriță de la „Gastronom" (nu „Alimentara", cum nu știm de ce s-a tradus).

Într-o lume de oameni buni, cum sînt cei din jurul lor este greu de altfel să nu te schimbi în bine. fapt ce se observă în cele din urmă și la leneșul Lapcenko, aflat totdeauna în „contemplare" și terminînd și el prin a-și găsi „un suflet" și a intra în rîndul oamenilor, renunțînd la „sarcina concretă de a se uita la planete". Vajnicul Serdiuk sau cinstita Larisa, ca să nu-l mai pomenim pe Viktor, o fac să înțeleagă pe Valia că trebuie să privească altfel viața, chiar atunci cînd a primit o groaznică lovitură, cum e aceea a morții lui Serghei. Dar cum nu vreau să povestesc subiectul piesei mă opresc aici.

Oricărui autor i-ar fi venit greu să se descurce în prezentarea complicatei dar curatei povești de dragoste

REFLECTOR

a celor trei și e mai mult decît probabil, că din comoditate, ar fi adus pe scenă numai macaralele despre care se vorbește atît, în locul oamenilor. Arbuzov este însă inventiv și știe ce-i acela teatru. Cu un registru liric remarcabil, construind cum am mai spus, simplu, el pune cu măestrie în scenă romanul dramatic al Valiei, făcînd publicul să urmărească cu răsuflarea la gură secvențele scurte și bine întocmite. Piesă, se poate spune fără nici o teamă, este destinată unei lungi serii pentru că acolo unde e vorba de dragoste, de încercări puternice, lumea vine să se recunoască.

Regia lui Beligan ni s-a părut remarcabilă. Cu o finețe ce a fost subliniată deseori de aplauzele celor din staluri, el a știut să „taie" acolo unde trebuie, să dea un ritm alert spectacolului și să-și țină actorii în hățuri.

Rezultatele sînt excepționale, dacă ne gîndim numai la creația Marcelei Rusu, actriță extrem de sensibilă care a găsit linia cea mai bună a rolului, evitînd să cadă în vulgaritate, cînd ar fi putut (deși Arbuzov este departe de această primejdie) și ridicîndu-se în final la acel grad de emoție în stare să electrizeze sala. O secondează cu mult succes Emanoil Petruț. Tînărul interpret a găsit acea sobrietate de care avea mare nevoie, acea economie de mimică și gesturi atît de necesară. Anunțarea morții lui Serghei, jucată simplu, „dinăuntru" ne-a plăcut îndeosebi. Matei Alexandru, mai puțin servit de rol, a fost convingător și emoționant. Draga Olteanu, într-un rol de mică întindere a servit spectacolul, ca și Coca Andronescu, Mircea Cojan, Constantin Stănescu și alții. În rolul lui Lapcenko, Dem. Rădulescu e memorabil. Cu o mască aproape imobilă, transmițînd lenea parcă și dincolo de rampă el silește publicul să aplaude oridecîte ori apare. Nu ne-a plăcut deloc N. Gr. Bălănescu în rolul destul de important al lui Serdiuk. El are un umor „făcut" și joacă școlărește și de aceea „iese" din spectacol, stricînd unitatea echipei de interpreți.

Scenografia și costumele lui Perahim ar merita ele singure un elogiu special. Ingeniozitatea mișcării acelor planuri înclinate a dat adîncime scenei de la „Comedia" și a rezolvat multe dificultăți.

„Național" merită de asemenea felicitări pentru grija avută față de această piesă, deși actorii par puțin obosiți și o reîmprospătare a jocului interpreților este evident necesară.

E. B.

Piese pe care le vom vedea

„MACBETH" DE W. SHAKESPEARE

Scris în 1606, „Macbeth" face parte din seria marilor drame shakespeariene, îndreptate împotriva despotismului. Pornind, ca în majoritatea tragediilor sale, de la un text mai vechi, în speță de la o cronică scoțiană, marele Will descrie soarta lui Macbeth, uzurpatorul tronului Scoției, condamnînd nu numai despotismul ca atare, ci întreprinzînd o adîncă analiză a cauzelor care duc la despotism și, implicit, implacabil, la crimă. Oarecum asemănătoare cu istoria lui Richard III Plantagenetul, duce de York, istoria regelui Macbeth este urmărită de Shakespeare în desfășurarea ei psihologică.

General vestit, învingător în mai multe bătălii, Macbeth, împins de propria sa ambiție și de aceea a soției sale, care se vrea regină, îl asasinează cu ajutorul acesteia într-o noapte întunecoasă pe Duncan, rege al Scoției, proclamîndu-se suveran în locul său. Mai puțin abil decît Richard III și mai puțin cinic, Macbeth nu se pricepe să ucidă cu mîinile altora, nu știe să-și ascundă neliniștea de a fi ucis. Totuși, ca și în povestea lui Richard, o crimă atrage după sine alta și la masa festivă halucinațiile lui Macbeth aduc rînd pe rînd noi fantome. Nici lady Macbeth nu rezistă presiunilor morale a propriilor ei crime și înebunește în momentul în care Macbeth e răpus în luptă de moștenitorii lui Duncan și de nobilii Scoției.

Foarte pe scurt, foarte schematic, acesta ar fi rezumatul rezumatului piesei. Și aceasta pentru că trecerile lui Macbeth de la o stare la alta, felul în care ajunge la ideea crimei, felul în care cu timpul amorțește și apoi moare în el orice remușcare, orice proces de conștiință, lăsînd locul unei nemăsurate ambiții de a păstra puterea, nu pot fi povestite. Shakespeare folosește deseori simboluri care țin de credințele vremii sale, pentru a scoate în evidență un mod de a se comporta al eroului său, o trăsătură de caracter etc. Astfel, vrăjitoarele care la începutul actului I îi prezic lui Macbeth că va fi rege, nu sînt în fond decît propriile sale gînduri, propria sa ambiție. Și totuși, probabil că Macbeth singur n-ar fi acționat în sensul uzurpării tronului lui Duncan prin crimă, dacă ambiția lui nu s-ar fi întîlnit cu aceea a lady-ei Macbeth.

La Teatrul Național „I. L. Caragiale" „Macbeth" va fi pus în scenă de regizorul Mihail Berechet, cu Emil Botta și Carmen Stănescu în rolurile principale.

Mariana PÎRVULESCU

AM VĂZUT:

O micro-revistă sau un recital Mircea Crișan ?

La Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" a avut loc premiera micro-revistei **„7 note potcovite"**, de Mircea Crișan, Al. Andy și Radu Stănescu.

După formulă mai mult un concert-spectacol decît o revistă, fie ea chiar și micro, „7 note potcovite" ni s-a părut a fi, în ciuda titlului și a formulei, un reușit recital Mircea Crișan. Și aceasta nu numai pentru că toată „proza" spectacolului este susținută de Mircea Crișan, care primește sau nu replica Sorinei Dan sau a lui Nicolae Nițescu, ci și pentru că nivelul „prozei" este net superior atît melodiilor cît și textelor acestora. Mircea Crișan, Al. Andy și Radu Stănescu s-au dovedit a fi astfel buni textieri de cuplete, scenete, monologuri vesele, dar proști textieri de cîntece. Melodiile semnate în majoritate de Elly Roman și Peter-Paul Roman, la care se adaugă și două semnate de Edmond Deda și cîteva melodii străine, sînt și ele în genere sub nivelul a ceea ce se numește, în deosebi, nu un șlagăr de succes, dar măcar un cîntec care-ți place.

Din mulțimea aceasta, pentru că muzică e multă, dar..., am reținut doar două lucrări originale, reușite. Una are vîrsta respectabilă de douăzeci și cinci de ani și se numește „Gîndește-te la mine", de Elly Roman. Cealaltă, recentă, e tot de Elly Roman, pe versuri de Veronica Porumbacu și poartă titlul „Cîntecel de casă nouă", excelent interpretată de Sorina Dan. Încolo, am reținut „În fața porților închise", un foarte bun număr coregrafic realizat de Sandu Fayer și bine executat de acesta, Silvia Grigorescu, frații Grigorescu, Gr. Caligari și N. Anton, cîțiva buni interpreți, ca frații Grigorescu, membri în orchestră, dansatori, acrobați, prestidigitatori sau ca Nicolae Nițescu, care pe lîngă faptul că a cîntat cu antrenul lui obișnuit, s-a dovedit și un bun interpret de proză. Am mai reținut încă (din păcate), și unele texte de cîntece ca „vorbesc cu luna, privesc la stele și tare-mi place off, off, dragoste", textul cel puțin indecent al „Păstoriței", ale cărui temă și melodie ne-a amintit de genul desuet al pastoralelor în roz și bleu, și cîntecele-reclamă, care amintesc de ilustrația muzicală la diapozitivele cinematografelor, ca „Tonomat" de Elly Roman și „Cocktail-Polar", pe o foarte frumoasă melodie de Lamarque. Nu știu, dar mi s-a părut că toate aceste texte anoste și lipsite de conținut exprimă flagrant o lipsă importantă a textierilor, lipsa de idei.

Așadar, „proza" vorbită sau „cîntată" de Crișan s-a dovedit nu numai superioară restului spectacolului, dar și necesară pentru susținerea spectacolului pentru ca, vorba lui, „notele să nu alunece"... Și totuși au alunecat. În platitudine și mediocritate.

Dana MUȘAT

Cartea

Eugen Frunză : „Atenție — sens unic"

În marea lor majoritate, pamfletele lui Eugen Frunză sînt cunoștințe vechi, întîlnite săptămînal în pagina unuia din ziarele noastre. Apărute disparat, aceste mici piese satirice aveau valoarea unei luări de poziție în legătură cu un fapt la ordinea zilei. Reunite, ele se îmbină, se completează reciproc, desenînd o societate în descompunere, care nu rezistă înaintării vertiginoase a timpului, în sens unic — înainte — fără posibilitate de întoarcere.

Cititorul parcurge cu plăcere volumul, o plăcere izvorîtă din fecunditatea fanteziei cu care autorul știe să țeasă acțiunea. Eugen Frunză descrie cu multă vervă diversele situații pe care vrea să le prezinte ; el o face cu meșteșug, pregătind în așa fel acțiunea încît rezolvarea conflictului să nu apară evidentă dintru început celui ce parcurge rîndurile cărții. Modalitatea aceasta sporește, firește, interesul pentru urmărirea firului pamfletului, îi dă o savoare mai mare, îl face antrenant.

Umorul pamfletelor nu este forțat, nici bazat pe calambururi. Este un umor de situații, de calitate, un umor care convinge de ridicol, care atinge cu sfichiul pe acei „liliputani moderni" care-și permit prea multe pe planeta noastră.

În „Dacă aș fi naiv", un fel de prefață a cărții, se spune în ceea ce nu crede autorul. Și el nu crede în multe. Bunăoară în pretenția că pactul Atlantic este o inocentă asociație pacifisto-defensivă, că dl. Adenauer nu se are bine cu spiritul lui Hitler, că muncitorii în așa numitul „capitalism popular" sînt egali d-lui Morgan, adică buni confrați miliardari etc., etc. Tocmai în ceea ce nu cred atîtea sute și sute de milioane de oameni de pe întreaga suprafață a globului pămîntesc.

Acest „credo" al autorului este exemplificat prin fapte concrete. În „Atenție — sens unic" există o mare bogăție de fapte culese cu sîrg din diferite publicații, sînt persiflate multe din gogoriețele gîlgîite de către transfugi sau capete fost încoronate la posturile de radio pretinse a fi voci ale adevărului.

Cartea „Atenție - sens unic" se recomandă singură prin conținutul său interesant, prin sarcasmul usturător, prin virulența combativității sale. E o carte care se va citi cu plăcere.

Const. SÎRBU

Muzica

Femeia în compoziție și interpretare

Sub semnătura lui Karl Foitz Bernhardt, editura „Enciclopedia" din Leipzig a publicat o carte de 860 de pagini, cu numeroase ilustrații, cuprinzînd tratată în două mari părți, problema contribuției femeilor în arta compoziției și a interpretării.

Cartea a apărut în colecția „Mica enciclopedie muzicală" și autorul ei tinde să demonstreze că aportul femeilor în compoziție și interpretare s-a dezvoltat pe măsura pătrunderii lor în viața culturală și artistică a lumii.

Abia în orînduirea socialistă femeile au avut posibilitatea de a-și dovedi capacitățile atît pentru creație, cît și pentru arta interpretării.

Focare de inițiere muzicală

În U.R.S.S., numărul universităților variate, menite a răspîndi în mase cunoștințe în domeniul științei, artei și literaturii, a atins cifra impresionantă de 2000.

Ele funcționează în orașe, centre raionale, case culturale și chiar în cluburile celor mai importante întreprinderi.

Cele 2000 de universități populare, create în ultimii ani, sînt frecventate de 1.000.000 de auditori, din care jumătate sînt înscriși la cursurile facultății de muzică.

Adevărate focare de educație muzicală, facultățile de muzică din cadrul acestor universități populare au organizat cursuri de istoria muzicii, conferințe și lecții asupra diferitelor probleme ale creației muzicale, ca de pildă despre „orchestra simfonică și instrumentele ei", despre creația simfonică și de cameră a marilor clasici și a compozitorilor contemporani etc.

La facultatea de muzică a universității populare din Leningrad s-au ținut lecții despre cele mai frumoase simfonii, începînd cu a V-a de Beethoven, a VI-a de Ceaikovski, a V-a de Dvorak etc.

Sute de activiști pe tărîmul artei și culturii, compozitori, interpreți, muzicologi, susțin activitatea acestor facultăți populare de muzică.

Conservatoarele din U.R.S.S. au luat inițiativa de a patrona un număr de asemenea universități populare. Astfel, profesorii și studenții conservatorului „Ceaikovski" din Moscova patronează un număr de 11 facultăți populare de muzică, iar conservatorul din Leningrad susține activitatea a 7 asemenea instituții de propagare a culturii muzicale.

Concurs de dirijori pînă la 40 de ani

Academia Națională de Muzică „Santa Cecilia" din Roma organizează în luna mai a anului viitor un concurs internațional de dirijori de orchestră simfonică.

Limita de vîrstă care dă dreptul de participare este de 40 de ani împliniți la 1 mai 1962. Cîștigătorii primelor premii la trecutele concursuri nu au dreptul de a lua parte la întrecere. Concursul se va desfășura în 3 etape.

Din juriu fac parte cîțiva mari dirijori de faimă internațională, printre care italianul Mario Rossi și elvețienii Ansermet și Scherchen.

Senzația festivalului de la Aldeburgh-Anglia

În localitatea balneară Aldeburgh din Anglia, au loc anual festivaluri muzicale internaționale, centrate pe creația compozitorului britanic Benjamin Britten, care locuiește de cîțiva ani în această frumoasă așezare din Suffolk.

Din cele 35 de spectacole și concerte ce s-au desfășurat la cel de-al 14-lea Festival din Aldeburgh din anul acesta, critica a remarcat apariția senzațională, în dubla ipostază de violoncelist și pianist, a violoncelistului sovietic Mstislav Rostropovici.

După un recital în care Rostropovici a interpretat, în primă audiție mondială, „Sonata pentru violoncel" de Benjamin Britten, dedicată lui de autor, remarcabilul virtuos sovietic a apărut în calitate de pianist, acompaniind cu multă dezinvoltură și muzicalitate recitalul susținut de soția sa, soprana Galina Vișnevskaia, de la Bolșoi Teatr din Moscova.

Remarcabila personalitate artistică a lui Mstislav Rostropovici, virtuos al violoncelului și excelent pianist acompaniator, a produs o adevărată senzație.

La 80 de ani Zoltan Kodaly debutează ca simfonist

Proeminentul compozitor maghiar Zoltan Kodaly, membru al Academiei din R.P.U. și de mulți ani profesor al Conservatorului din republica vecină și prietenă, este de cîteva decenii cunoscut și apreciat în întreaga lume, pentru lucrările sale simfonice, de muzică de cameră și corală.

Alături de Bela Bartok, cu care a lucrat într-o strînsă colaborare în domeniul folclorului și etnografiei muzicale, Kodaly este considerat ca unul din șefii școlii de compoziție maghiară. El a desfășurat o vastă activitate pe tărîmul educației muzicale a poporului, scriind numeroase compoziții corale pentru copii, pentru tineretul școlar și pentru formațiile de amatori țărănești și muncitorești.

Autor al operei populare „Hari Ianoș", al unor compoziții simfonice ca „Variație la Păunul", „Dansuri din Maramureș" și „Dansuri din Galantha", în preajma vîrstei de 80 de ani Zoltan Kodaly a terminat prima sa simfonie.

La 15 decembrie 1961, Simfonia I-a de Kodaly va fi executată în prima audiție de către orchestra „Wiener Philarmoniker", la Viena.

Lucrarea maestrului maghiar este așteptată cu un viu interes în capitala Austriei.

Britten împotriva războiului și militarismului vestgerman

În amintirea victimelor bombardamentelor aeriene naziste, care au distrus, aproape cu desăvîrșire, orașul britanic Coventry, compozitorul Benjamin Britten a scris un „Recviem", care va fi cîntat în prima audiție, în orașul martir, la 30 mai 1962.

În timp ce trupele revanșarde ale Wehrmachtului vestgerman își împrăștie bazele pe teritoriul Angliei, cunoscutul compozitor britanic ilustrează prin noua sa lucrare, puternica mișcare de protest a maselor populare insulare împotriva reînvierii militarismului vestgerman.

Celebrul cîntăreț Dietrich Fischer-Dieskau a acceptat să interpreteze una din partidele solistice ale „Recviemului pentru morții de la Coventry".

A. HARALAMB

Un folclorist romîn la Giuseppe Verdi

(Urmare din pag. 1-a)

Cercetînd cu amănunțime arhiva folcloristului, am descoperit o schiță biografică întocmită de Zoe Vulpian și fiul ei Șerban, unde se spune : *„Acolo s-a împrietenit cu marele Verdi, de la care a primit în amintire un tablou reprezentînd chipul marelui compozitor italian, autorul Aidei".* Pornind de la această sumară, dar excepțională informație, am căutat să dăm de urmele picturii amintite.

Și, într-adevăr, în colecția fiului cel mai mic al folcloristului se păstrează o pictură în ulei (format 1mx50 cm.), reprezentîndu-l pe Verdi în picioare, cu mîinile la spate și cu pălăria sa caracteristică (vezi reproducerea din pag. I-a). Tabloul este semnat în colțul din stînga sus doar cu cîteva inițiale, indescifrabile din pricina deteriorării culorii (pictura a scăpat ca prin minune din incendiul care a mistuit locuința lui Dimitrie Vulpian, urme vizibile ale focului păstrîndu-se pe rama inferioară).

Cînd l-a cunoscut muzicianul nostru pe Verdi ? Dacă încercăm să facem deducții după vîrsta compozitorului italian, așa cum rezultă din pictura ce ne-a rămas, problema pare simplă : 1899. Chipul lui Verdi este identic cu acela reprodus de recentul lexicon italian *„Il mondo della musica"* (Garzanti, Milano, 1956, p. 2703). Dar amintita schiță biografică precizează în continuare: *„Verdi, împreună cu ceilalți muzicieni italieni pe deoparte și Vasile Alecsandri, de a cărei prietenie s-a bucurat tot timpul, pe de altă parte, l-au prezentat asociației „Félibrigiul latin" din Montpellier, unde Dimitrie Vulpian a devenit membru corespondent, după premierea volumelor sale de muzică populară".* Faptul s-a produs în 1891, așa cum rezultă din scrisoarea autografă — datată „Montpellier, 12 decembrie 1891" — a președintelui *„Félibrigiului latin"* A. Roque—Férrier adresată folcloristului romîn, document ce se păstrează în aceiași colecție particulară. Corespondența cu A. Roque—Férrier continuă și în anul 1892, iar revista *„Rominia Muzicală"* nr. 21, p. 120, din același an, anunță premierea culegerilor de folclor de către susnumita asociație literar-artistică. Deci, contactul cu Verdi — spre a-l recomanda pe Vulpian societății *„Le Félibrige Latin"* — nu s-a produs mai tîrziu de 1891.

Din aceste cercetări se ajunge la concluzia — prețioasă pentru muzica romînească — că Dimitrie Vulpian l-a vizitat pe Verdi în repetate rînduri, cel puțin de două ori (în 1891 și 1899, data tabloului primit în dar), că gestul de prețuire al marelui compozitor italian s-a produs după ce a luat cunoștință de culegerile folcloristului romîn (altfel nu se explică acordarea medaliei de aur unui muzician străin total necunoscut, decît printr-o recomandare întreprinsă de un nume de prestigiu — căci așa cereau statutele *„Félibrigiului"*). Chiar dacă ultima ipoteză nu ar putea fi pe deplin verificată, un lucru rămîne totuși sigur : Verdi a primit de la Vulpian caietele sale de folclor, întrucît acest obicei se verifică prin toate documentele familiei. Poate tocmai acest gest omagial al culegătorului romîn să explice proveniența tardivă a tabloului, fiindcă publicațiile lui Vulpian au necesitat peste un deceniu de frămîntări pînă au văzut lumina tiparului.

După Ciprian Porumbescu, care i-a cîntat lui Verdi o doină cu prilejul întîlnirii din 1883, legăturile lui Dimitrie Vulpian cu genialul creator al lui *„Falstaff"* constituie încă o confirmare a verigilor de prietenie ce le urmăreau muzicienii romîni cu marii compozitori ai lumii, în dorința de afirmare a talentului poporului nostru.

Viorel COSMA

Numeroși criminali de război naziști sînt eliberați din închisorile americane.

FISCALITATE IN S.U.A.
— Degeaba țipi că te jefuim. Văd că în greutate ai crescut ! (1960).

— Nu vă puteți plînge că nu vă ajutăm să le îmbrăcați iar... (1960).

PE PLOAIE...

La meciul Rapid—C.C.A. stadionul Republicii a fost aproape impracticabil, din cauza lipsei de prevedere a I.E.B.S., iar iluminatul a fost și el insuficient.

— Ce-i cu nămolul ăsta pe tine ?

— Lasă, că-mi prinde bine la reumatisme...

ARBITRUL : — Care a faultat ?

Fără cuvinte

Desene de Gh. CHIRIAC

Necazurile popularității

Că fotbalistul brazilian Pele este unul dintre cei mai populari sportivi din lume acest lucru nu-l mai contestă nimeni. Dar nu întotdeauna popularitatea aduce și satisfacții unui sportiv. Cel puțin în cazul lui Pele, ea l-a adus destul de multe necazuri.

După cum s-a mai anunțat recent în librăriile braziliene a fost pusă în vînzare cartea autobiografică „Eu sînt Pele". Întrucît în ciuda prețului ei destul de ridicat, volumul se vindea extrem de repede, editorii s-au gîndit să facă o afacere. Ei au anunțat că în schimbul unei sume mai mari, fiecare persoană care va cumpăra cartea de la o anumită librărie din centrul orașului Sao Paolo va primi și un autograf autentic al lui Pele. De aici se trag supărările fotbalistului brazilian.

Corespondentul din Sao Paolo al ziarului vest german „Deutsche Zeitung" relatează astfel că imediat după ce această veste a devenit cunoscută, locuința lui Pele a fost asaltată de mii de suporteri înfiăcărați. Cînd Pele s-a urcat în automobil pentru a se duce la librărie unde era așteptat să semneze autografe, mașina a fost luată pe sus de suporteri care pînă la urmă, din prea multă admirație față de talentul tînărului fotbalist, au distrus-o pur și simplu. Pele a ajuns pe jos la librărie dar aici l-a așteptat o „surpriză" asemănătoare. Mii de persoane se băteau pentru a obține autograful lui. După ce și-a pus semnătura pe o mie de volume, Pele a lăsat stiloul la o parte și a spus: „Nu mai pot". Dar suporterii nu s-au lăsat. A trebuit să fie chemată poliția care l-a condus pînă la locuința lui.

Între timp, după ce primele 30.000 de exemplare ale cărții au fost epuizate a fost tipărită o nouă ediție în 50.000 de exemplare. De data aceasta pe fiecare volum există și autograful autorului. Numai că acesta este... tipărit.

DISCUȚII DESPRE FOTBAL

Convorbire cu doi antrenori sovietici: G. Kacialin și A. Starostin

În ziua cînd la București s-a disputat întîlnirea de fotbal interțări R.P.R.—Turcia, pe care echipa noastră a cîștigat-o cu frumosul scor de 4—0, în tribunele stadionului „23 August" erau prezenți și antrenorii Kacialin Gavril și Starostin Andrei, oaspeți ai fotbalului nostru. Cu cei doi antrenori ai lotului național al Uniunii Sovietice au făcut, apoi, cîțiva antrenori ai țării noastre, o discuție despre fotbal, care ne-a permis să aflăm o serie de păreri demne de luat în seamă, dată fiind competența interlocutorilor sovietici.

Mai întîi au avut să răspundă la întrebarea :

— Ce părere aveți despre jocul echipei noastre reprezentative ?

— Am văzut jucînd echipa dvs. națională în 1957 și 1959. Putem afirma că vă aflați acum după un salt calitativ, luînd ca bază următoarele considerente :

1. Vîrsta jucătorilor, dintre care destul de mulți sînt tineri;

2. Moralul bun de joc ce l-au avut, dovedind că știu pentru ce joacă ;

3. Orientarea modernă de care au făcut dovadă, în sensul preocupării pentru practicarea unui fotbal de calitate. Și am putea da aici și un exemplu de „fază braziliană" : o acțiune pornită (în pase) de la fundașul dreapta, terminată cu un șut la poartă tras de pe extrema stîngă. Păcat că dintr-o asemenea acțiune nu s-a înscris și un gol ;

4. Execuțiile tehnice au fost bune pentru acest joc.

Antrenorii sovietici au făcut apoi o analiză amănunțită, care a cuprins pe fiecare dintre jucătorii noștri, cu calitățile și deficiențele ce i-au caracterizat. Ei au găsit foarte buni pe Nunweiller III, Jeney, Seredai, Pîrcălab, Ene II și Voinescu.

Pentru cel din urmă au ținut, totuși să ne amintească că e vîrstnic și să luăm aminte că... nu mai poate fi o soluție și pentru un viitor mai depărtat.

Am vrut apoi să știm :

— În ce direcție ar trebui să acționăm pentru valorificarea echipei noastre naționale ?

— Echipa a avut moral bun și pregătire bună. Ceea ce trebuie îmbunătățit este tehnica în regim de viteză, în așa fel încît să se ridice la indicele ritmului de joc ce-l impuneți.

Discuția a alunecat, după aceea, la fotbalul sovietic. la legitima întrebare :

— Cum rezolvați pregătirea echipei naționale a Uniunii Sovietice ?

— Pregătirea echipei reprezentative se face la cluburi. Pentru aceasta asigurăm calendarul internațional al multor echipe de club, ca să poată juca și în timpul campionatului și în perioadele de întreruperi. Practica aceasta permite acomodarea jucătorilor noștri cu jocul echipelor din străinătate, realizînd astfel și rodarea lor.

În această ordine de preocupări, mai sînt „ferestrele", zilele libere ce le lăsăm în timpul campionatului, pentru ca echipa națională să facă trialuri, jocuri de omogenizare și altele.

Ca să obținem un nivel ridicat de joc și, îndeosebi, pentru omogenizarea echipei reprezentative care participă la mari competiții, acestei formații i se asigură cîte 7-8 partide pe an, cu adversari de valoare ridicată. Numărul sporit de jocuri este impus de constatarea că cel mai bun laborator îl oferă întîlnirile internaționale.

La acest punct al discuției noastre, antrenorii sovietici nu și-au ascuns mirarea că am putut comite greșeala de a nu participa la marile competiții regulate (Olimpiada, campionatul mondial). Prin aceasta, am pierdut un timp extrem de prețios în munca pentru ascensiunea fotbalului nostru.

Apoi discuția a fost reluată de la întrebarea :

— Cum sînt folosite „ferestrele" ?

— Ele sînt în așa fel planificate încît asigură ritmicitatea competițională. Prin ele se reglează și pregătirea tuturor echipelor în ceea ce privește antrenamentele, precum și partidele interne și internaționale, atît între cluburi cît și la nivelul jocurilor intertări.

Numărul echipelor din campionat fiind fără soț (n.n. : două serii de cîte 11 echipe), se găsește totdeauna o formație disponibilă de joc, după cum în ziua aceea „scheletul" acestei echipe poate fi baza reprezentativei, fapt care permite să se evite amînări de jocuri.

Socotim necesar să subliniem că la competiții cu un caracter special participă numai echipele ce și-au terminat jocurile, pentru că în nici un caz campionatul nu poate fi subordonat unor acțiuni izolate. După cum dacă unei echipe i se iau pînă la trei jucători pentru nevoile lotului național, nu i se amînă partida de campionat ce o are de susținut.

— Antrenamentul cum decurge ?

— Se face aproape zilnic, fără ca efortul să depășească nivelul maxim. În durată nu depășește două ore, dar are intensitate și densitate. Aceasta acum, cînd am atins un nivel mai ridicat. Preocuparea principală cade pe factorul tehnic, căci în pregătirea fizică a jucătorilor s-a obținut destul de mult.

Unii comentatori au spus că brazilienii lucrau și în ziua meciurilor ce le aveau de susținut, în timpul campionatului mondial din Suedia, Versiunea aceasta nu corespunde realității. În Suedia am avut cantonamentul lîngă al brazilienilor, și vă putem spune că ei au făcut numai antrenamentele de menținere — în nici un caz cu durată și intensitate mare.

Cînd se întrunesc antrenorii la discuții nu se poate ca unul dintre subiectele abordate să nu fie sistemele de joc „la modă". De aceea s-a ajuns și la o asemenea întrebare :

— Ce ne puteți spune despre sistemul de joc ?

— Se fac discuții fără de sfîrșit despre actualitatea unui sistem sau a altuia. Vrem de la început să ne spunem punctul de vedere : sistemul în sine nu rezolvă fotbalul.

Evoluția jocului de pînă acum se datorește sistemuiui W. M. Acum, în lume sînt folosite o serie de așezări care vor ca, impunîndu-se, să se transforme în sisteme.

Sistemul 1-4 — 2-4 cată a fi folosit pentru că apare în practica jocului brazilian. E o mare greșeală să o folosești dacă n-ai jucătorii corespunzători acestei așezări.

W. M. mai are în vigoare o parte din principiile lui. Așezarea lui clasică apare acum numai inițial și pentru că multe funcțiuni ale posturilor specifice s-au schimbat, va fi necesară adaptarea lui la condițiile viitorului.

1-3-3-4 se joacă de către multe echipe Nu este totuși răspîndit la nivelul celorlalte două așezări precedente.

Ar fi de arătat că fotbalului modern îi sînt specifice toate aceste trei așezări și aceasta chiar în cursul uneia și aceleiași partide. Pentru că sistemul de joc, departe de a fi o schemă, e interacțiunea jucătorilor în cadrul unei forme de bază, a unor așezări convenționale.

De la acest tablou general, o întrebare a urmărit să stabilească ce se petrece în activitatea curentă a fotbalului sovietic :

— Aveți elaborată o concepție unitară de joc ?

— Noi nu fixăm de la centru acest lucru. Fiecare echipă are o proprie orientare a jocului, specifică ei, care este impusă de calitățile și deficiențele tipice ale jucătorilor de care dispune.

Ședințele de îndrumare și de schimb de păreri ce le avem pornesc tocmai de la specific la general. Aceasta ne-a permis să ajungem din nou să avem echipe care se deosebesc fundamental în joc, dar toate avînd la bază un singur țel : realizarea unui joc valoros, ridicarea fotbalului sovietic la cel mai înalt nivel.

Cu cei doi interlocutori competenți au mai fost atinse în discuție încă alte multe probleme ale fotbalului, care ar fi imposibil măcar de amintit toate aici. Dintre ele am ales, totuși, pentru final, răspunsul dat la întrebarea :

— Ce părere aveți despre specializarea timpurie ?

— Există un dicton care trebuie neapărat reținut : învățarea jocului de fotbal începe din... fașe !?

Constantin TEAȘCA
antrenor

Coperta revistei „Miroir Sprint" reprezintă o fază în care se relevă Demian

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustrații : Beca RIND

Porniră după aceea Ulenspiegel și Lamme prin toată Flandra și pretutindeni duceau cu ei vestea răzmeriței care se pregătea, aprinzînd în sufletele oamenilor flacăra dorului de răzbunare și de libertate. Umblau îmbrăcați țărănește și vindeau legume, bătînd astfel tîrgurile și satele.

Înapoindu-se la Bruxelles, zăriră în fața unei case de piatră o cucoană frumoasă și rumenă, cu sini plini și priviri zglobii. Sporovăia cu o bucătăreasă tinerică.

Ulenspiegel se apropie de ele și se adresă cucoanei :

— Frumoasă doamnă, dacă ați vrea să gătiți în tovărășia mea, v-aș învăța să faceți niște mîncăruri de care habar n-au doamnele care stau numai la vatră.

Apoi, plescăind din limbă, adăugă :

— Mi-e sete !

— De ce ? întrebă femeia.

— De tine !

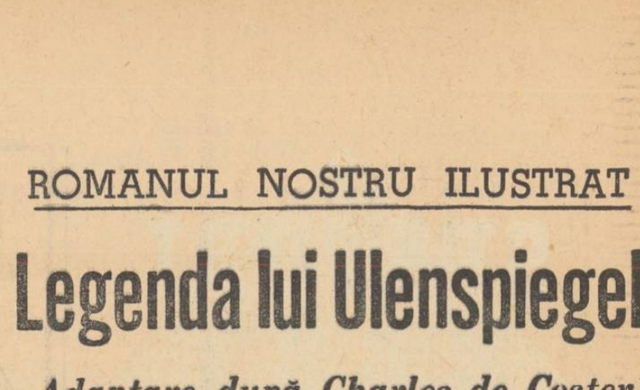

— Drăguț bărbat ! exclamă bucătăreasa. Să-l poftim înăuntru.

— Dar sînt doi.

— Lăsați. De celălalt o să am grijă eu.

Veni bucătăreasa în curte să stea de vorbă cu cei doi călători.

— Dac-ai fi măgăriță, ți-ar place un măgar ca mine ? o întrebă Thyl.

— Dacă aș fi femeie mi-ar place un flăcău chipeș și vesel.

— Păi ce dracu ești, dacă nu ești nici măgăriță nici femeie ? — o întrebă, la rîndul lui, Lamme.

— Sînt fată mare și fata mare nu e nici măgăriță nici femeie. Ai înțeles, borțosule ?

Cucoana îl invită pe Ulenspiegel, îl ospătă cu șuncă, pulpă de berbec, plăcintă și o cană de bere. pe urmă îl întrebă de rosturile lui.

— Cenușa lui Claes, tatăl meu cel ars pe rug, se zbate la pieptul meu, spuse Ulenspiegel.

— Și ai pornit să iei apărarea fraților tăi urgisiți ?

— Da !

— Atunci află de la mine că contele de Meghem, bărbatul meu, vrea să facă să sîngereze patria mea, Anversul. Împreună cu consilierul de Brabant, porneșe să năvălească Anversul cu zece companii de pedestrași.

Auzind acestea, Ulenspiegel îl luă cu el pe Lamme și porni în goană spre Anvers, unde-i avertiză pe cetățeni, care se înarmară.

Într-o altă noapte, contele de Meghem se spovedi frumoasei sale neveste că hotărîse să pătrundă, pînă-n ziuă, împreună cu oștenii săi, în Bois-le-Duc. După ce contele adormi, doamna dădu fuga să-l caute pe Ulenspiegel, pitit undeva prin pod și-i povesti planul lui Meghem.

Ulenspiegel, în straie de pelerin, fără nici un bun și fără merinde, porni la repezeală spre Bois-le Duc spre a-i vesti pe cetățeni. Întîlni în drum oastea lui Meghem, trecu înaintea ei și ajunse la timp pentru a-i spune în stare de alarmă pe locuitorii din Bois-le Duc, iar soldații lui Meghem nu izbutiră să intre în cetate și s-o pîrjolească.

Tot la Bruxelles, Ulenspiegel cunoscu un medic pe nume Agileus, care-i dădu misiunea să ducă niște scrisori unui anume Simon Praet. Thyl află la acesta adăpost și ospătare. Mai află însă cu bucurie că acest Simon Praet tipărea cărți în limba flamandă, pe care le răspîndea în tot Brabantul și lumina mințile oamenilor.

Într-o zi Simon îl întrebă pe Thyl dacă are curajul să se ascundă într-un horn și de acolo să asculte ce se vorbește în odaie.

— Am curaj, am și răbdare și ținere de minte, — răspunse Ulenspiegel. Spune-mi unde trebuie să merg și ce trebuie să fac.

Simon îi arătă în mod amănunțit ce are de făcut, iar Ulenspiegel își văzu de drum. Merse la Dendermonde, bătu de două ori la ușa la care i se spuse să bată, afirmă că e hornarul și-și ocupă locul în horn. Curînd în odaie intrară mai mulți nobili, printre care Wilhem cel Tăcut, monsenior de Orania, contele Egmont, contele Ludovic de Nassau, de Hoorn și alții.

Tăcutul spuse :

— Țara e în primejdie, trebuie s-o apărăm de năvala oștirii străine. Apoi aduse la cunoștința celor prezenți că regele Filip e supărat de cele ce se întîmplă în Țările de Jos și că a hotărît să pedepsească pe cei vinovați de răzvrătire.

Toți se arătară gata să pună mîna pe arme și să reziste, numai unul singur se împotrivi :

— Am o prea respectuoasă părere despre rege și nu vreau să mă înarmez ca trădător împotriva lui, spuse contele Egmont.

Apoi seniorii se retraseră. Ulenspiegel coborî din horn și fugi repede la Simon :

— Contele Egmont e trădător ! spuse Thyl. Prințul Wilhelm Tăcutul este nădejdea noastră.

După puțină vreme, Tăcutul strînse oaste și năvăli din trei părți în Țările de Jos, unde se aflau acum armatele spaniole ale lui Filip. Ulenspiegel avea și el multă treabă : cutreiera ținuturile Flandrei și angaja ostași pentru armata prințului.

(Va urma)

● Varietăți ● Varietăți ● Varietăți

Schiul de sticlă — ultima noutate în sporturile de iarnă

Sezonul 1961 a confirmat în lumea sporturilor de iarnă supremația schiurilor metalice lansate de constructorii francezi înainte de Olimpiada de la Squaw-Valey. După Jean Vuarnet, anul acesta, un alt schior francez, Guy Perillat a reușit, utilizînd schiuri metalice, să cîștige cinci mari concursuri clasice internaționale. De altfel în ultimul timp la probele alpine schiurile din lemn sînt din ce în ce mai rare, iar cele din material plastic cu care austriecii sperau să recucerească supremația pierdută, nu sînt încă puse la punct. Folosind aceste schiuri Pepi Stiegler, Zimmerman și ceilalți ași austrieci n-au izbutit nici o clipă să facă uitată gloria lui Tony Sailer.

Dar iată că în momentul cînd schiul metalic era pe punctul să obțină consacrarea definitivă, se anunță un concurent neașteptat : schiul din fibre de sticlă, proiectat de un francez care se numește (paradoxal) Bois (lemn în limba franceză). Noile schiuri se fabrică în tipare turnîndu-se preparatul în jurul unor tuburi de polietilen care în momentul turnării se umflă ca un cauciuc de automobil. După numărul de atmosfere introduse în alveolele ce constituie partea internă a schiului, acesta este mai mult sau mai puțin dur, mai elastic sau mai puțin elastic. În acest fel schiurile vor putea fi fabricate după criterii științifice, potrivit morfologiei fiecărui schior. Specialiștii consideră că la campionatele mondiale de la Chamonix concurenții nu vor putea să riște o contraperformanță utilizînd aceste schiuri încă neverificate practic. Creatorul lor crede totuși că pînă la Olimpiada de la Innsbruck, în 1964, schiul de sticlă va predomina în rîndul practicanților probelor alpine.

Generalii americani hotărăsc asupra Olimpiadei

În sfîrșit, după tratative îndelungate purtate, printre alții, chiar de primul ministru al Japoniei, Ikeda, s-a ajuns la un compromis, asupra satului olimpic care urmează să fie construit la Tokio. După cum se știe, comandamentul suprem al trupelor americane din Japonia a refuzat să permită construirea acestuia pe teritoriul bazei militare Drake, de lîngă Tokio. Generalii americani i-au „sfătuit" pe organizatori să caute alte terenuri de construcție în apropierea capitalei japoneze. Căutarea a fost însă zadarnică, fiecare dintre aceste terenuri fiind ocupate de... trupele americane.

Presa occidentală scrie că în prezent americanii au căzut de acord să cedeze o parte a bazei Asaka pe care să fie construit satul olimpic. Și pentru ca să demonstreze cît sînt de „dezinteresați", guvernul japonez va plăti drept „despăgubiri", Statelor Unite nu mai puțin de... 8 miliarde yeni. Este de aceea pe deplin justificată indignarea de care a fost cuprinsă întreaga presă japoneză, la aflarea știrii acestui tîrg. „Dacă satul olimpic va fi ridicat pînă la urmă la Asaka, unde se află una din bazele militare americane — a scris recent influentul ziar burghez „Asahi" — atunci sportivii din lumea întreagă vor avea prilejul să vadă cu proprii lor ochi că trupele americane, la aproape 20 de ani după terminarea războiului, se mai găsesc încă pe teritoriul Japoniei" (20 de ani se împlinesc în anul viitoarei ediții a Olimpiadei n.r.).

HENRI GARCIA DESPRE RUGBIȘTII ROMÎNI: *„PROGRES DIN TOATE PUNCTELE DE VEDERE"*

„UN CLASAMENT ? Anglia și Franța pe primul loc, Romînia pe locul doi"

— CORESPONDENȚĂ SPECIALĂ DIN PARIS —

Edmond Frederic, semnatarul acestei corespondențe, este un tînăr student guianez care studiază la București. Cînd s-a disputat meciul de rugbi Franța-R.P.R. el se afla la Bayonne, de unde a plecat la Paris. De acolo, ne-a trimis corespondența de față.

Performanță excepțională — primul meci egal obținut de către rugbiștii romîni pe pămîntul Franței, în compania acelora care pot fi asemănați cu britanicii, „fiii binecuvîntați ai balonului oval". După cum vă puteți ușor închipui, acest meci cu rezultatul de 5—5 a făcut să curgă multă cerneală, a făcut pe mulți să vorbească ; și nu numai pe francezi și pe romîni, dar și pe britanici bunăoară, ca și pe alții.

Aflîndu-mă la Bayonne în ziua meciului, l-am rugat, la sfîrșitul jocului, pe cunoscutul ziarist și specialist Henri Garcia, redactorul de rugbi al ziarului „L'Equipe", să împărtășească pentru cititorii „Magazinului" impresiile sale. Foarte îndatoritor și jovial, Henri Garcia mi-a spus :

— Mai întîi vă rog să transmiteți felicitările mele jucătorilor romîni. Echipa Romîniei din 1961 nu mai poate în nici un fel fi comparată cu echipa Romîniei din 1957. Ce progres ! A fost, de altfel, pentru mine, o adevărată plăcere să-l constat, — acest progres din toate punctele de vedere.

— 1. Să luăm mai întîi jocul înaintașilor. Tușele sînt acum mai bine controlate. Înaintașii se regrupează mai bine la tușă. Există mai multă maturitate în acțiunile lor, mai multă hotărîre. Mă gîndesc la un lucru : pentru mine echipa romînă din 1961 seamănă cu cea franceză din 1957 și invers. Iată unde au ajuns lucrurile ! Vedeți, nu ar fi nevoie decît de o schimbare de tricouri, cele galbene în locul tricourilor albastre.

— 2. Toți înaintașii romîni au fost și sînt excelenți. Pe scară internațională, echipa romînă este o echipă bună. Fără să vrem să disociem pe cei opt oameni din înaintare care formează un tot din punct de vedere tehnic și moral, trebuie să scoatem în evidență **linia a treia**, care joacă un rol atît constructiv cît și destructiv. Ceea ce este bun în stilul marilor linii franceze a echipei Franței din zilele ei măreție — ceea ce lipsește Franței în acest moment. Nu voi ezita să fac următoarea observație : în cadrul „Turneului națiunilor" nu s-a văzut o linie atît de omogenă, atît de bună.

— 3. Jucători de clasă internațională, pe punctul de a deveni jucători renumiți dacă ar avea posibilitatea de a-și cultiva talentul și de a-și îmbogăți rutina într-un număr mai mare de întîlniri internaționale. Au existat astfel de jucători, după părerea mea, în acest meci. DEMIAN este centrul ideal al liniei a 3-a. El face salturi excelente la regruparea pe tușă. A arătat acest lucru atît la București, în 1960, cît și la Bayonne, în 1961. Este un jucător inteligent. Unul dintre romînii cei mai puțin luați prin surprindere în fața situațiilor noi create de către francezi. Cu timpul el va cîștiga tot mai multe galoane. MORARU este cel de al doilea. El este căpitanul incontestabil al formației romîne. Un lider. Și asta, pentru mai multe motive. Pare să fie cel mai bun tehnician, face dovadă de o mare inteligență de joc și de multă disciplină în mișcările și acțiunile sale. Este excelent în apărare, la „grămadă", unde participă cu forță. Dovada a dat-o meciul împotriva Franței, la Bayonne. Moraru a asimilat, și încă foarte bine, tehnica de lucru în cea de a doua perdea defensivă. Dovada : felul cum l-a reținut pe Dupuy. Pentru a reuși să stopezi pe unul din cei mai rapizi înaintași francezi, trebuie să fi plecat foarte devreme la acțiune, adică să-i fi prevăzut manevra. Ei bine, Moraru pare să fi prevăzut aceasta, deoarece el și-a dublat propriile trei-sferturi și a apărut exact la timp pentru a împiedica „încercarea" tricourilor albastre. În concluzie, Moraru este capabil de a juca în fazele de contact cu înaintașii săi. Este un atacant remarcabil. Dată fiind excelenta sa condiție fizică, el parcurge o mare parte din teren și merge la „încercare". Locul său de căpitan se datorește, în afara calităților sale de bun jucător și maturității și experienței sale, demne de a fi remarcate, deoarece romînii nu se întîlnesc adesea cu tehnicienii rugbiului care sînt englezii. Mai rar, mai bine decît ceilalți, domină terenul, adică are adesea o viziune foarte clară a jocului. Este un agent de legătură între înaintașii săi și trei sferturi. Cel mai bun loc pentru un căpitan.

— Ce părere aveți despre progresele înregistrate în jocul echipei romîne ?

— Romînii au progresat în ceea ce privește plasarea pe teren. Lucrul nu este atît de ușor cum se crede. Mai ales plasarea în retragere a extremei, ceea ce îi permite să reia o minge dată cu piciorul peste capul unui coechipier sau să revină pe linia celorlalți înaintași cu prilejul unei coborîri cu mîna. Plasarea se efectuează jos, prin urmare este bună.

Formația romînă are acum rutină de joc, spre deosebire de italieni. De pildă jucătorii romîni nu se mai lasă înșelați de fentele unui Bouquet, de o întoarcere bruscă a lui Lacaze pentru crearea faimoasei „spărturi" la încercare, — nu, cu aceasta s-a terminat. La București toate aceste șiretlicuri sînt acum cunoscute și dejucate. Aceasta arată progresul pe care l-a realizat rugbiul în Romînia.

— Ce credeți despre rugbiștii romîni ?

— Cred că nu oricine poate deveni rugbist. Un bun rugbist nu trebuie să se teamă de contactul cu adversarul, de unele dureri, de noroi etc. După cele cîteva meciuri disputate de către echipa R.P.R., cred că pot spune că jucătorul romîn este complet, că posedă toate calitățile pentru a deveni un rugbist excelent. El este curajos, joacă cu finețe, posedă o bună condiție fizică (în afară de aproximativ un sfert de oră, romînii au oprit acțiunile franceze, au întîrziat mingile, căci erau peste tot).

Rezultatele obținute de-a lungul anilor 1956—1961 confirmă întru totul acest lucru. Nu se poate reproșa romînilor decît un singur lucru. Lipsa unui bogat program competițional, care este vizibilă mai ales la cei tineri, dar și la cei mai vechi. Excelenți în apărare, romînii par să-și piardă resursele cînd este vorba de a realiza atacuri constructive mai ales pe trei sferturi. Par strîmtorați, opriți pe loc. Aceasta se datorește lipsei de rutină.

— Ce părere aveți despre Penciu ?

— În momentul de față, după retragerea lui Vannier, nici britanicii și nici francezii nu posedă un fundaș ca Penciu, care este înzestrat cu toate calitățile. El bate mingea cu piciorul, bine și departe. Găsește adesea tușe frumoase, ca de pildă cele care au recoltat aplauze la Bayonne. Penciu, chiar de la 22 de metri din terenul romîn, a găsit o tușă la 5 metri de poarta reciorilor. Aceasta este remarcabil. Recepționează și se plasează bine.

— Pe ce loc ați clasa echipa Romîniei în cadrul unui clasament ?

— Orice clasament este delicat. Ținînd seama de tehnica individuală a jucătorilor, de tehnica și tactica de ansamblu, propun :

1. Anglia, Franța
2. Romînia și celelalte țări engleze (toate aproape de primele).
3. (cu mult în urmă) Italia etc.

Acestea au fost declarațiile lui Garcia. Iată, acum și o scurtă declarație a lui Denis Lalannes :

„Încă de pe acum se poate spune că romînii sînt cel puțin tot atît de buni ca echipa actuală a Australiei, la fel de buni, într-un stil diferit, ca echipa insulelor Fidji și au lăsat mult în urmă Italia și pe toți ceilalți din Europa.

Am văzut cele patru meciuri Franța—Romînia de după război : de fiecare dată romînii au dovedit noi progrese.

Transmit felicitările mele antrenorului Pădureanu și întregii echipe".

Edmond FREDERIC
Paris, noiembrie 1961

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 14.00.

SFATURI MODĂ COSMETICA GOSPODĂRIE

PĂRINȚI ȘI COPII

Copiii familiei Drăgănescu

Auzisem multe despre copiii familiei Drăgănescu ; după unii păreau a fi fără cusur. Întotdeauna disciplinați, ordonați, cu lecțiile bine învățate, Toma și Ioana deveniseră treptat dar hotărît, fruntașii claselor a III-a și a IV-a.

Ce secret se-ascunde aici? — m-am întrebat — gîndindu-mă la fetița mea, pe care deși o iubesc, o îngrijesc și-o supraveghez ca pe-o comoară, mă dezamăgește adeseori. Și m-am hotărît să vizitez familia Drăgănescu.

Era ora șase după-amiază, cînd am sunat la ușa apartamentului lor. Mi-a deschis mama, al cărei ochi purtau urma unui surîs cald. În camera mare, în jurul mesei, stăteau Ioana și încă o fetiță micuță, să tot fi avut 6 ani. Scriau și desenau. Într-un colț, tata meșterea împreună cu Toma o lanternă.

Tabloul îmi era familiar. Îl întîlnisem în nenumărate case, în orele de după-amiază. Și totuși era ceva în această familie, care-o deosebea de altele. Poate calmul cu care fiecar își vedea de treabă, poate voioșia și liniștea care se degajau din atitudinea fiecăruia.

Am fost poftită să iau loc pe-al doilea fotoliu de lîngă măsuța joasă, ca un prieten vechi și un musafir obișnuit.

— Pe noi ne veți scuza încă zece minute — îmi spuse tatăl — trebuie să terminăm lanterna.

— Lanterna? La ce-o folosiți?

— Sîntem o grupă de „exploratori" — îmi explică Toma. Astăzi după masă avem în plan să cercetăm o peșteră în care încă n-a pătruns picior de om. Fără lanternă nu se poate !

— Și unde-i peștera? — întreb curioasă.

— Constructorii de pe șantierul de alături au descoperit un beci vechi de peste 100 de ani — explică tatăl serios. Ei au promis copiilor că-i lasă astăzi, să-l „exploreze".

— Și lecțiile?

— Păi întîi mi-am făcut lecțiile — îmi răspunde Toma puțin mirat. Cum să mă joc cu lecțiile nefăcute?

— Dar Ioana?

— Eu mai am puțin. Dar nu mă duc în „explorare". Am o treabă mai... urgentă — și se uită cu înțeles la mămică-sa.

— Și eu, tot așa — intervine grav Ancuța cea mică — după ce trăsese ultima codiță la pisica din caiet. Și-mi face semn cu amîndoi ochii, spre Toma.

Nu pricep nimic, dar aștept răbdătoare deslușirea evenimentelor. Toma își termină lanterna, o încercă și e mulțumit. Își pune pulovărașul, ne spune politicos la revedere și adaugă : Să mă strigați cînd trebuie să vin acasă.

A plecat.

— Ei? Care-i treaba?...

— Mîine e ziua lui Toma. Împlinește 10 ani, și-i facem un tort — îmi spuse Sanda.

— Explicați-mi — o întreb pe mamă — cum ați crescut asemenea copii? Cu ce metode?

— E greu să vă dau o rețetă. Cu fiecare din ei am procedat potrivit firii lui. Ioana a fost întotdeauna un copil prea serios. Am căutat să-i trezesc interesul și pentru alte activități decît studiul. Toma ar fi dorit tot timpul să se joace. Dar a știut din prima zi de școală că nu se poate juca pînă nu-și termină temele corect și frumos. Iar Ancuța, care este un drac și jumătate, trebuie să se supună „regulamentului" general. Are anumite îndatoriri ca toți ceilalți, dar firește pe măsura vîrstei ei și s-a obișnuit să nu și le neglijeze. Și însfîrșit, trebuie să vă spun că la noi în casă cei mari sînt întotdeauna calmi, corecți și hotărîți.

— E multă înțelepciune în tot ce-mi spuneți dar și reale cunoștințe de pedagog.

— Adevărat? Nimeni din noi n-a făcut studii speciale. În schimb am fost întotdeauna prezenți cu toții la ședințele profesorilor cu părinții. Și de fiecare dată, am învățat cîte ceva...

Alice MIHALCEA

Sfaturi cosmetice

Unghiile pot fi considerate ca o podoabă a mîinii. Îngrijirea lor este dificilă dar necesară deoarece în contact cu praful din atmosferă sau cu diferite substanțe cu care sîntem nevoiți să lucrăm se murdăresc foarte repede.

Manichiura igienică constă în primul rînd în tăierea unghiilor. Acestea nu trebuie să fie prea lungi căci se rup ușor fiind friabile și apoi în unele profesii unghiile lungi nici nu sînt admise. Desigur, ele nu trebuie să fie tăiate nici prea scurt. Este bine ca fiecare persoană să aibă foarfecele, pila și peria personale, orice împrumut în acest domeniu fiind complet contraindicat. Unghiile se vor tăia în mod uniform în așa fel încît să nu depășească decît foarte puțin buricul degetelor, și apoi se vor pili netezind marginile în forma dorită. Impuritățile de sub unghii trebuie îndepărtate cît mai des.

În cazul manichiurii făcută în scop decorativ este necesar ca după tăierea unghiilor să le introducem timp de 10 minute în apă cu săpun pentru a înmuia pielița lor, se scot apoi din apă, se usucă și tăiem pielița cu un foarfece special. În cazul în care ne rănim și începe să curgă sînge este neapărat necesar să dezinfectăm locul respectiv, deoarece orice rană constituie adevărate izvoare de infecții care se pot transforma în panarițiuri datorită pătrunderii microbilor. În caz de infecție, rana începe să supureze și adesea provoacă căderea unghiilor. De aceia orice tăietură trebuie imediat dezinfectată.

Dacă degetele sînt pătate de nicotină de la țigări vom freca cu o soluție de bisulfit de sodiu, se clătesc apoi cu apă și se freacă cu o felie de lămîie, pentru a reda pielii suplețea.

Cînd unghiile sînt uscate și se rup ușor, se recomandă ca seara la culcare după ce le-am spălat cu apă și săpun și s-au uscat să le introducem timp de 3—4 minute într-o soluție apoasă de alaun 1—2% sau în untdelemn călduț. În general însă cînd unghiile sînt moi, aceasta se explică și prin cauze interne, de aceea se recomandă deci consultarea medicului pentru a prescrie și un tratament general. Adeseori copiii și chiar oamenii maturi au obiceiul de a-și roade unghiile ceea ce este foarte inestetic și nesănătos. Pentru a dezvăța copiii de acest obicei, vom aplica sub unghie o soluție de chinină 5 g în tinctură de quassi amara 95 g.

Anca BOGDAN

Rochia de ocazie

Odată cu anotimpul rece, se ivesc și multiplele ocazii pentru noi femeile de a îmbrăca rochia festivă. Mai pretențioasă sau mai simplă, în funcție de diferitele ocazii ca : teatre, concerte, reuniuni, revelion.

Se pune problema însă din ce material și ce linie anume va avea rochia noastră. Important este însă, atît pentru alegerea materialului cît și a modelului, să ne cunoaștem bine corpul și să știm care linie anume se potrivește cu silueta noastră.

Iată cîteva sugestii : (de la stînga la dreapta).

— Această rochie, cu corsajul strîmt și fusta dublă evazată, poate fi executată din tafta sau mătase cu fir de lame. Trandafirul va fi făcut din materialul rochiei sau dacă vrem să obținem o pată de culoare, îl vom face dintr-un material care în colorit va armoniza plăcut cu materialul rochiei. Mănușile 3/4 din nylon, vor fi în ton cu pantofii sau cu floarea.

— Dintr-o mătase cu desen în țesătură (jaquard), acest model are croiala asimetrică, element foarte modern de reținut în acest sezon. Fronseurile sînt prinse de o broșă. Pantofii pot fi executați din materialul rochiei sau dintr-un șevro fin.

— Talia lungă și linia fustei evazată, formată din clini, iată linia cea mai nouă a sezonului de toamnă-iarnă. Această rochie poate fi executată din tafta, țesătură cu fir metalic sau o stofă subțire de lînă.

— Această rochie cu corsajul lejer, talia lungă și fusta în pliseuri mărunte, poate fi executată cu același succes, fie din mătase naturală, fie din stofă subțire de lînă. Accesoriile pot fi din culori contrastante sau din aceiași familie de culori; la rochia bleu lavande, trandafirul mov închis, mărgelele și mănușile mov ciclamen, pantofii în culoarea rochiei.

— Un model tinerese din dantelă de bumbac, lînă sau nylon. Corsajul este paspolat fin cu mătase naturală în culoare. Pentru acest model recomandăm culorile pastel.

Desene de Raia SOLOMONICA

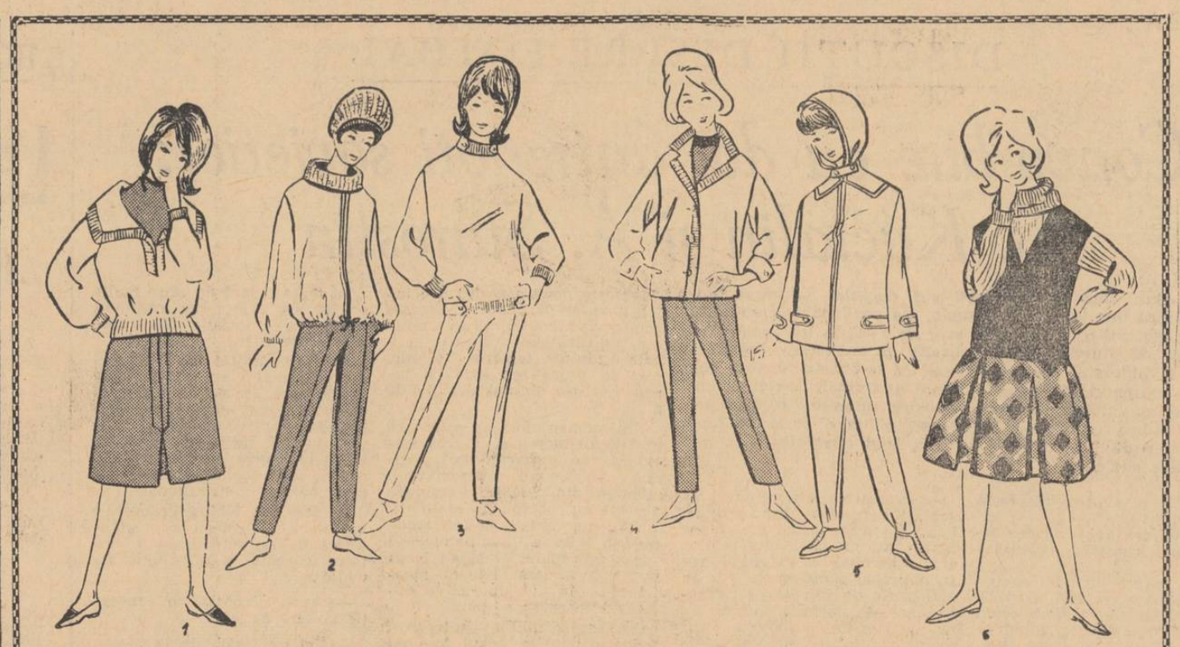

PENTRU CABANĂ

1. — Peste un tricou și o fustă din stofă groasă o astfel de bluză din lînă este lejeră și călduroasă avînd în același timp un model original.

2. — Din balonseide se poate realiza o astfel de canadiană foarte la modă.

3. — O combinație de balonseide cu tricotaj.

4. — Din diftină sau piele de căprioară se poate confecționa o jachetă ca aceasta garnisită cu benzi tricotate.

5. — Canadiană cu glugă și garnituri de clape la buzunare și mîneci.

6. — Ținută de cabană. Fusta din stofă călduroasă, pulover și vestă.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

DISCUȚII

Unde a greșit Viorica?

Păreri ale cititorilor

Continuăm să publicăm extrase din scrisorile pe care numeroși cititori și cititoare ni le trimit la redacție, dornici de a da un sfat cititoarei noastre care ne-a scris sub numele de Viorica.

NETTE și ȚICU : „În primul rînd Viorica să se gîndească că este mama a doi copii și că ar distruge două familii. A greșit Viorica prin aceea că vizitele la colegul soțului ei au fost prea dese. Viorica trebuie să-și vadă de copii și de soțul ei. După părerea noastră ea este o fire prea sentimentală. De aceea s-a lăsat pradă sentimentelor asupra colegului soțului ei ; ea n-a fost stăpînă pe sentimentele ei. Pentru a dispare aceste sentimente urmează să întrerupă vizita treptat și să caute pe cît posibil să evite să fie numai cu el ; să nu-i dea ocazie să se întîlnească".

N. V. — Timișoara : „Părerea mea este că Viorica trebuie să rupă legăturile sentimentale cu soțul prietenei ei. Să vadă de căminul, soțul și fericirea copiilor ei. Aceasta trebuie s-o facă imediat, pînă nu află soțul ei și prietena despre întîmplările acestea.

Chiar dacă sentimentele provocate de Viorica ar fi „curate" pînă acum, ele sînt inadmisibile pentru oameni care se consideră serioși și trebuie extirpate ca o măsea găunoasă, cu orice risc. Părerea mea este că motivele arătate sînt numai scuze false pentru mascarea intenției nepermise într-o căsnicie cinstită".

NICOLAE C. — Ploiești : „Dacă e nevoie să te apreciez pe tine Viorica, îți pot spune cu toată certitudinea, că tu nu ai fost adevărată prietenă cu soția omului care ți-a „schimbat viața", așa cum afirmi în cele scrise de tine, iar dacă vorbim despre prietenia cu soțul său, pot afirma că i-ai fost chiar dușman.

Acest om care avea calitățile, pe care tu le apreciai, l-ai derutat în viață, singură afirmînd că după ce te-a condus acasă și ți-a propus o întîlnire cu el „în alt oraș" nu a mai mers la liceul seral, iar soția sa a afirmat că umblă tot timpul abătut.

Ai greșit prin aceea că nu ai înțeles ce înseamnă adevărata prietenie și prin atitudinea ta ai lăsat să se înțeleagă că nutrești sentimente pentru acest om.

Prietenia pe care ai arătat-o colegului soțului tău, a fost o prietenie falsă. O astfel de prietenie nu face altceva decît să ducă la destrămarea celor două familii. Pentru a-l ajuta și pe el întîlnește-l și spune-i că nu are nici un rost să mai nutrească sentimente pentru tine. Să-și vadă de familie și tu la rîndul tău de soț și de copii".

C. AUREL : „Cine a iubit cu adevărat, știe cît de greu este să stăvilești torentele inimii. Nu pot ști însă în ce stadiu se află la ora actuală relațiile dintre Viorica și „prietenul" soțului ei.

Răspunsul meu sună mai curînd a întrebare : Cît de mult îl iubești acum și mai ales cît crezi că-l vei putea iubi ? Ce se va întîmpla după ce „dulceața" iubirii se va fi terminat ? Găsește răspunsul veridic la aceste întrebări și vei ști singură ce ai de făcut. Doar nu mai ești copil !.. Vrei un sfat ? Dar cine te-ar putea sfătui mai bine decît rațiunea și inima ta ? Ascultă-le mai întîi pe ele, ca să nu mai fii nevoită să roșești. Și mai e ceva. Oricît de înzestrată ar fi o femeie, nu trebuie să uite că e cu neputință să le substituie pe mama și soția, pe prietena și amanta (ultima detestată). Vrei să fii fericită ? Într-o viață dublă nu mai e loc pentru fericire".

CURIERUL NOSTRU

RITA : După atîta timp, ar trebui să știți care va fi finalul acestei relații. Necunoașterea precisă a drumului ce urmează să-l parcurgeți de aici înainte vă cauzează toate neplăcerile actuale. Aveți multă experiență de viață. Lăsați la o parte suspiciunile și presupunerile și discutați clar, ca între prieteni vechi și oameni maturi, ceea ce urmează să faceți. Pentru dv. este foarte important ca acum și nu mai tîrziu să clarificați totul. Orice an pierdut în zadar contează. Ori împreună, ori fiecare pe drumul lui, altă soluție nu există. Compromisurile actuale vă încurcă foarte mult. Unor oameni la vîrsta dv. li se cere precizune, hotărîre fermă în acțiuni. Discutați deci și hotăriți cît mai repede.

CERASELA : Astfel de probleme nu se lămuresc în cîteva rînduri de revistă. S-au scris volume întregi de literatură care n-au lămurit încă toate aspectele problemei. Citiți însă cît mai mult vă veți lămuri asupra celor mai importante. Iar viața însăși vă va completa ceea ce nu ați citit în nicio carte.

IUNIA S. : Modelele cerute de dv. vor apare într-unul din numerele următoare. Le avem pregătite din vreme, dar lipsa de spațiu ne-a împiedicat să fim mai operativi.

GEORGE M. GHIȚĂ, str. Praga nr. 8 — Ploiești dorește să facă schimb de corespondențe și cărți poștale ilustrate.

RODICA B. — Roman : Ceea ce vă interesează pe dv. găsiți la toate magazinele de specialitate. Cînd veniți aici luați legătura și cu redacția noastră.

DANA — București : Am dori să fiți de acord cu noi că o discuție cu dv., prin importanța problemelor ridicate, nu se poate face pe această cale. Aceasta este totodată o invitație de a ne vizita la redacție.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Supă de linte, mîncare de carne cu castraveți, melci cu marmeladă.
— Vinegretă, cîrnați pe varză călită, cremă de griș cu lămîie.
— Pește prăjit, friptură la tavă cu cartofi, compot de mere.
— Mazăre sote cu frigănele, musaca de cartofi, fructe.
— Salată de țelină, rinichi la grătar-murături, turtă dulce.
— Ciorbă de perișoare, ghiveci cu carne, biscuiți cu rahat.
— Ouă umplute cu pate, anghemahi de pui, rulouri cu frișcă.

CU CE PUTEM UMPLE BLATURILE CUMPĂRATE

Acum se găsesc în comerț diferite blaturi din fel de fel de aluaturi ca de pildă: din bezele denumite „Marta", cele în formă dreptunghiulară „Delicia", „Lica" cu foi de napolitană etc. Pentru a face din ele o tortă delicioasă nu este nevoie decît să le umplem cu cremă.

CREMĂ DE CASTANE

Curățim o jumătate de kilogram de castane pe care le punem să fiarbă cu puțină apă pînă cînd se moaie ca un cartof. După ce le scurgem bine de apă le dăm prin mașina de carne de 2—3 ori pentru a deveni ca o pastă. Separat facem un sirop din 300 g. zahăr și un pahar de apă, puțină coajă de lămîie, și-l amestecăm, puțin cîte puțin, cu castanele pastă. Într-un vas frecăm 250 g. unt bine, pînă cînd se face spumă, pe care îl încorporăm apoi în nuci. La sfîrșit adăugăm 2—3 linguri de rom, după gust. Această cremă este indicată pentru blaturile din bezele „Marta". Se poate garnisi pe deasupra și cu puțină frișcă.

CREMĂ DE NUCI CU CACAO

Curățim nuci atît ca să avem 400 g. care le pisăm ori le dăm prin mașina de nuci. Amestecăm nucile cu 150 g. zahăr împreună cu 2 decilitri și jumătate lapte. Totul se pune pe foc avînd grijă să nu se prindă, pentru care trebuie să amestecăm continuu. Cînd s-a îngroșat compoziția o luăm jos de pe foc și îi adăugăm imediat 2 linguri de cacao. Cînd s-a răcit adăugăm puțină coajă de lămîie rasă și rom după gust. La această cremă este bine să întrebuințăm blaturile „Delicia" sau „Lica".

Varietate și bun gust

În magazine au apărut noi produse ale Fabricii de încălțăminte din Timișoara. Lucrate cu mult gust, în modele atrăgătoare, pline de originalitate, aceste produse întrunesc aprecierile cumpărătorilor. De aceea activitatea colectivului acestei fabrici este urmărită cu viu interes. În materialul de față, ne propunem să vă prezentăm cîteva din ultimele noutăți ale fabricii.

SACOȘE DIN P.V.C.

În magazinele de specialitate au apărut în cursul anului primele modele de sacoșe din folii din policlorură de vinil, realizate de colectivul secției producătoare de p. v. c. Prin coloritul reușit, finisajul atrăgător, aceste sacoșe au fost mult solicitate de cumpărătoare.

Între timp producția secției a atins cifra de 20—25.000 m.p. de folii pe zi, ceea ce a permis sporirea producției de sacoșe și bineînțeles crearea unor noi modele. În crearea noilor modele s-a ținut seamă de faptul că sacoșele sînt utilizate de persoane de diferite vîrste și în consecință au fost realizate sacoșe în diferite mărimi în culori și desene variate. Predomină culorile vii, tinerești, mai-ales că aceste sacoșe sînt deosebit de practice la plajă, la munte sau la mare. Iată în clișeu unul din aceste modele.

UN LUCRU MĂRUNT, DAR UTIL

Dezvoltarea industriei de încălțăminte a permis satisfacerea celor mai variate gusturi în ceea ce privește culorile și nuanțele încălțămintei. Una din cele mai noi și interesante realizări ale colectivului fabricii este crearea cremelor de ghete pentru toate culorile și nuanțele pielei de fețe de încălțăminte. Începînd din anul viitor în comerț se vor găsi tuburi cu cremă pentru încălțăminte de toate culorile : alb, bej, gri, roșu, albastru, verde etc.

ARTA ACCESORIILOR METALICE

Într-adevăr realizarea accesoriilor metalice pentru încălțăminte și marochinărie este o adevărată artă. De aceasta te convingi dacă vizitezi noua secție de accesorii metalice a fabricii care va intra în producție cu întreaga sa capacitate pînă la sfîrșitul anului. În acest an producția globală a acestei secții crește cu peste 70 la sută față de anul trecut. Aici se realizează cele mai variate modele de rame și închizători pentru poșete, cataname pentru cordoane, diverse garnituri pentru încălțăminte și altele.

Pentru continua îmbunătățire a acestora colectivul secției dă o atenție deosebită cromajului, nichelajului și în general creării de modele cît mai atrăgătoare. În clișeu, cîteva modele de noi cataname și închizători pentru curele.

El. PAVELESCU și A. MIHAELA

MAGAZIN medical

BOLILE INFECȚIOASE ȘI VITAMINELE

Vitaminele fac parte din complexul de substanțe alimentare necesare bunei funcționări a organismului și elaborării de către acesta a mijloacelor de apărare împotriva îmbolnăvirilor. Lipsa și uneori excesul de vitamine dereglează funcții importante ale organismului uman și prin aceasta micșorează rezistența în fața agenților infecțioși.

Dintre vitaminele cu rol în mărirea rezistenței contra bolilor infecțioase se citează în mod special vitaminele A, C, complexul de vitamine B precum și vitamine D.

Astfel este dovedit că vitamina A prezentă în cantități normale în organism, mărește rezistența contra infecțiilor mucoaselor și pielei, fără ca excesul de vitamină să aibă vreun rol pozitiv. Deasemenea, vitamina A, prin acțiunea sa antianemică, influențînd favorabil formarea de leucocite, globule roșii și hemoglobină, contribuie la întărirea activității antiinfecțioase a sîngelui.

Vitamina C are un rol activ în mărirea rezistenței organismului împotriva infecțiilor. În unele boli infecțioase s-a constatat o scădere importantă a rezervelor de vitamină C, în aceste boli fiind necesar ca tratament ajutător, o cantitate apreciabilă de vitamină C, fie sub formă de alimente bogate în această vitamină fie sub formă de preparate farmaceutice. Aceste boli sînt : tuberculoza, difteria, meningita, angina, rugeola, scarlatina, gripa, septicemia și în mod deosebit dizenteria, febra tifoidă și pneumonia.

Complexul de vitamine B și vitaminele D au un rol indirect în apărarea organismului împotriva infecțiilor. Ele contribuie la activitatea de elaborare a anticorpilor, adică la fabricarea substanțelor antiinfecțioase și antitoxice imunizante. Excesul de vitamine B și D poate fi dăunător rezistenței antiinfecțioase.

Aportul cel mai mare de vitamine îl aduc diversele alimente (carne, lapte, fructe, verdețuri) care conțin în cantități diferite diversele vitamine. Nu trebuie însă uitat că o mare parte dintre vitaminele necesare organismului sînt sintetizate (fabricate) de către microbii banali ce se găsesc în mod normal în intestine. Distrugerea acestor microbi intestinali pr. antibiotice și mai ales prin antibioticele administrate pe gură, poate duce la tulburări serioase provocate de lipsa de vitamine. Unii cercetători au ajuns la concluzia că lipsa florei microbiene din intestine împiedică asimilarea vitaminelor chiar dacă ele sînt gata preparate. De aci concluzia că, respectarea prescripției medicale de a însoți antibioticele cu vitamine și mai ales cu o alimentație capabilă să refacă flora microbiană (iaurt etc.) este de cea mai mare importanță pentru organismul bolnavului. O altă concluzie este că vitaminele nu trebuie administrate anarhic ci în mod rațional, respectîndu-se indicațiile medicale atît în ce privește felul vitaminei cît și cantitățile administrate. În sfîrșit, putem conchide prin afirmația că vitaminizarea organismului printr-o alimentație bine echilibrată este deosebit de folositoare în fortificarea generală contra bolilor infecțioase.

Dr. GERO

Termoreglarea, „răceala" și „curentul"

Oricare ar fi cantitatea de substanțe hrănitoare ingerată, oricare ar fi temperatura aerului din jur și cantitatea de oxigen inspirat, temperatura corpului tinde să rămînă neschimbată, constantă în jurul a 37°. În mod normal această temperatură variază foarte puțin și este legată de metabolismul bazal și de funcția de termoreglare.

Echilibrul între producerea căldurii în corp și pierderea plusului de căldură, în așa fel încît temperatura corpului să nu scadă sub 36° și să nu crească peste 37,5° (limitele normale) este reglat de către sistemul nervos.

Anumiți centri nervoși și în special cei din hipotolamus, prin legături complexe cu glandele endocrine, și musculatura, glandele sudoripare și aproape toate organele interne, reglează cu o exactitate de mecanism producerea sau pierderea de căldură, astfel ca să se asigure temperatura optimă de funcționare a celulelor din întreg organismul.

Dacă iarna pe ger vom ieși afară subțire îmbrăcați după un timp vom începe să tremurăm, pierderea mare de căldură a declanșat mecanismul nervos care a ordonat mușchilor (principalii producători de căldură) să se contracte repetat. Cînd producerea de căldură va acoperi pierderea, tremurul va înceta. Același sistem nervos va comanda glandelor sudoripare să secrete lichidul sudoral, va comanda o circulație mai mare sau mai mică a sîngelui pe părțile expuse frigului sau căldurii (roșeala sau albeața pielei), sau va mobiliza sîngele depozitat în splină și ficat pentru a transporta mai rapid căldura în diversele părți ale corpului. Cînd răcirea corpului e prea bruscă sau prea puternică și organismul nu are timp sau nu poate compensa pierderile mari de căldură, se poate produce îmbolnăvirea. Microbii din mediul înconjurător sau din nas, git, trahee, bronhii, pătrund cu ușurință prin mucoasele și epiteliile răcite și produc guturai, bronșite, congestii pulmonare, pneumonii, sinuzite etc.

Dar alteori nici nu tremurăm și nici nu simțim frigul și totuși ne îmbolnăvim căile respiratorii. De ce ?

Aceasta deoarece o cauză obișnuită de răcire a organismului este curentul lent de aer, mai mult sau mai puțin rece, care poate „fura" pe nesimțite o mare cantitate de căldură, fără ca sistemul termoregulator să prindă de veste și să ia măsuri.

De aci apare paradoxul că dacă ne spălăm corpul cu zăpadă, în ger, tremurăm dar nu ne îmbolnăvim iar dacă deschidem concomitent ușa și fereastra, fără să ne fie frig, răcim. În primul caz sistemul nervos a răspuns prompt, în al doilea nu s-a sesizat.

Toamna și primăvara, în perioadele de schimbare a temperaturii și umidității aerului și cînd îmbrăcămintea utilizată nu corespunde exact acestor schimbări, răcirea „pe nesimțite" a organismului este foarte frecventă.

Călirea organismului în aer liber face ca sistemul termoregulator să fie mai sensibil și să răspundă mai precis la pierderile sau acumulările de căldură, păstrîndu-ne astfel sănătatea mai în siguranță.

Dr. ROMAN

Un medicament nou

De curînd, Consiliul științific medical de pe lîngă Ministerul Sănătății și Asigurărilor Sociale din R. P. Bulgaria a aprobat noul medicament „Polimineral". Preparatul, care servește la tratamentul paradentozei și bolilor de gură a fost descoperit de dr. S. Bacev și verificat clinic de I. Pisarev.

Noul medicament se extrage din nămolul lacului de la Pomorie (lîngă Marea Neagră) care se folosește și la fabricarea pastei de dinți „Pomorie". El conține o serie de elemente biologice, cloduiu, sărurile apei de mare — magneziu, natriu, calciu, clor, brom, fosfor, fier, mangan, zinc, cobalt, iod, molibden și altele. Experiențele chimice au dovedit că preparatul are efecte curative remarcabile în bolile de paradentoză și gingivită, superioare medicamentelor folosite în aceste maladii. Poate să fie aplicat chiar de pacient, fără ajutorul stomatologului. El s-a pus în vînzare în Bulgaria, în flacoane.

Vă alimentați rațional copilul?

Nu vă grăbiți să răspundeți afirmativ. Problema este și nu simplă. Atunci cînd ai noțiunile de bază, totul este foarte limpede, dar... nu întotdeauna există aceste noțiuni.

Care este aspectul principal de care trebuie să ținem seama în alimentația copilului ? Faptul că el crește. Creșterea copilului este un proces deosebit de complex, cu nenumărate implicații, care poate fi foarte favorabil influențat de o alimentație potrivită. Ca să înțelegem mai bine rolul alimentației în perioada creșterii este interesant de știut că uneori bolile pe care le contractăm în timpul maturității sînt o consecință a unei alimentații deficitare, într-un fel sau altul, din perioada adolescenței.

Dacă creșterea este aspectul esențial de care trebuie să ținem seamă, care este prima cerință a alimentației pentru a satisface acest aspect ? O cerință general valabilă : alimentație bogată și variată pentru acoperirea nevoilor energetice și plastice ale organismului în creștere, în funcție de vîrstă și starea de sănătate.

Dar și cerințe specifice. Musculatura, sistemul osos, pielea, sîngele, sistemul nervos, mucoasele ochilor, nasului, gurii, au necesități speciale în această perioadă, la fel ca și intrarea în funcțiune a anumitor glande, în perioada pubertății.

Astfel musculatura beneficiază din plin de alimentele conținînd proteine de natură animală (carne, ouă, lapte și derivatele lui) care sînt ușor de asimilat. Sistemul osos are nevoie de calciu, fosfor, de lactoză (zahărul din lapte), de vitamina D (untură de pește).

Mucoasele și ochii sînt sensibile la efectul vitaminei A și D, pielea la acela al vitaminei A și PP. O bună influență asupra sistemului nervos o au vitaminele A, B_1 și PP iar asupra sîngelui, fierul și vitamina B_{12}.

Cum asigurăm organismului acești factori nutritivi ? Care sînt alimentele care nu trebuie să lipsească din hrana copilului ?

LAPTELE ȘI DERIVATELE LUI

În perioada de creștere copilul trebuie să consume cel puțin 1/2 kg. de lapte pe zi. Copilul dv. protestează. Dați-i-l sub forma în care-l acceptă: cafea cu lapte, iaurt, lapte bătut, griș cu lapte, lapte în pireuri, lapte în unele supe. Laptele este bogat în glucide, calciu, fosfor, vitamine (D, PP).

Brînzeturile de vacă, telemea, în general brînzeturile proaspete, nefermentate, bogate în proteine, calciu, fosfor, trebuie să fie prezente odată cu chiar de două ori pe zi la masa copilului. Se recomandă în special pentru masa de seară.

Carnea, importantă sursă de proteine, se indică a se consuma mai ales la grătar sau fiartă. Evitați pe cît posibil să le dați copiilor carne grasă, pește gras, vînat, sau carne gătită cu sosuri pe bază de făină și ceapă prăjită.

În general regimul alimentar al copiilor să nu fie excesiv în cantitatea de carne pe care o conține (între 4 și 6 ori săptămînal la mesele de prînz, seara cît mai rar).

Untul, bogat în vitaminele A, D, E, K este binevenit, uns pe pîine la micul dejun. Cît despre ulei, preferați-l la gătit în locul grăsimilor animale.

Dați copiilor cît mai multe legume și fructe crude ! Acestea conțin vitamine, săruri minerale, celuloză, atît de importante pentru a mări rezistența organismului la boli infecțioase, pentru mai buna asimilare a unor factori nutritivi din alimente, celuloza pentru a ajuta tranzitul intestinal.

Copiii mănîncă cu multă plăcere salatele cu ulei și suc de lămîie, nu ezitați să le satisfaceți această plăcere. Cît despre fructe, este indicat ca ele să devină în mod obișnuit, desertul.

★

Aceste cîteva principii de alimentație sînt valabile pentru perioada creșterii în general, mai exact, vîrsta preșcolară și cea școlară. Există desigur însă perioade critice, ca pubertatea și adolescența, care sînt deosebit de sensibile la dezechilibrul alimentar și în care aceste reguli sub îndrumarea permanentă a medicului, trebuie respectate cu și mai mare strictețe.

F. K.

MATTY ASLAN

OASPEȚI...

— Trebuie să ne hotărîm odată unde mergem: Papeștii ne sînt prieteni mai buni, e drept, dar Ioneștii au spus că fac curcan cu castane!?...

— Nu putea să-i cadă aniversarea mîine? Cel puțin prindeam programul de estradă!...

...ȘI GAZDE

— Lasă, dragă, sîmbătă doar sîntem noi la ei...

— Și cînd mă gîndesc că pe la 12 a vrut să plece și noi nici n-am vrut să admitem în ruptul capului.

RIK AUERBACH

— Aoleu! Uite unde am nimerit: într-o librărie!...

FRED GHENĂDESCU

REPER INFAILIBIL

— Și dacă nu sînt acasă?
— Cum să nu fie? Nu le auzi aparatul de radio?

P. DUMITRESCU

Fără cuvinte

Din impresiile unei frunze

În curînd o să cad. O să mă despart de pomul care atît timp mi-a fost prieten. Această despărțire îl face să ofteze din toate ramurile. Ce buni sînt pomii...

● *M-am desprins și am început zborul spre pămînt. Iată un tînăr care plutește și el, ca și mine. Din ce pom o fi căzut? Am vrut să-l întreb, dar a luat-o pe bulevard, alene, cu mîinile în buzunare... Poate că are timp. Eu nu. Că, doar mai am atîtea de văzut, în scurtul meu zbor...*

● *Plutesc deasupra aleii din grădina publică. Ah! Iată și tînărul care — în primăvară — jura dragoste eternă unei fete blonde, la umbra copacului în care eu abia răsărisem. Dar ce văd? Acum este cu alta. O fată cu părul arămiu. Arămiu, ca mine. Deci, tînărul nu-i vinovat. Este o culoare de sezon. Poate că există și în dragoste, modele de toamnă...*

● *Uite încă doi care se clatină ca frunzele. Au ieșit dintr-o cramă și abea se mai țin pe tulpine. M-am apropiat de ei. Tocmai dădeau vina pe frunza de viță. Sărmana frunză de viță!*

● *Sînt complet derutată. Am privit pe ferestra unei întreprinderi și nu am văzut nici un fel de pregătiri de iarnă. Nu cumva vine primăvara? Pe onoarea mea: dacă mă lau după ei, mă urc înapoi în pom...*

● *Am ajuns jos și mi-am ocupat locul în covorul pe care toamna, gospodină harnică, l-a întins pe alei. Mă simt ca un pensionar care se ocupă de treburile casnice. În felul ăsta, o să treacă mai ușor vremea pînă la primăvară. De altfel, pentru aprilie, vă promit o variantă: din impresiile unui mugur. Și în materie de umor, totul se transformă...*

P. conf.
Fred FIREA

NELL COBAR

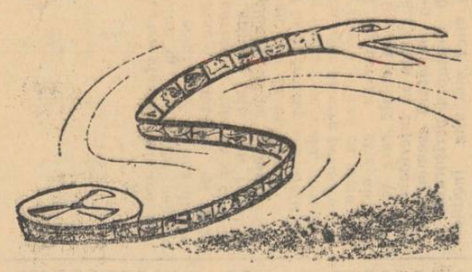

Film accidental pentru tineret

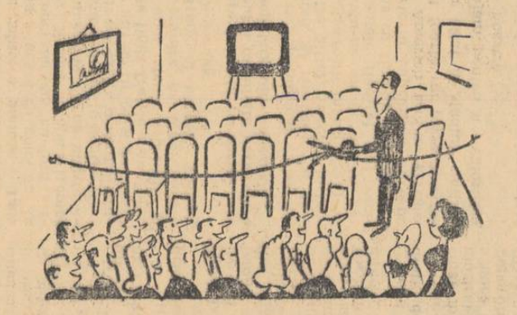

Inaugurare

E. ARNO

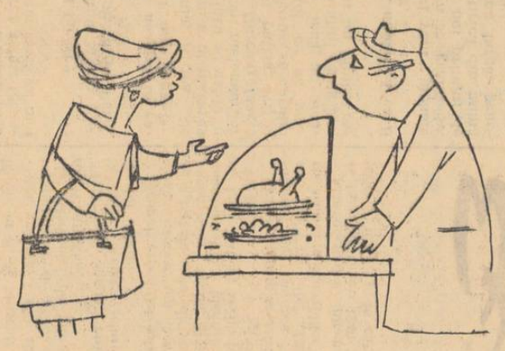

— Dați-mi o friptură care să arate ca gătită de mine...

V. VASILIU

— Uite, ăsta e croitorul care mi-a lucrat pardesiul!

GH. LEAHU

— Unde mi-ai aruncat cheia, nevastă?
— La mătura și caut-o!

JOCURI DISTRACTIVE

CÎTE SEMNE DE PLUS?

Cîte semne de plus (+) trebuie puse între cifrele numărului 987654321 pentru ca suma rezultată să fie 99?

Dar cîte semne de plus veți pune între cifrele 1234567 ca rezultatul să fie 100?

Cîte soluții puteți găsi?

CÎINELE

Decupați cele 12 bucăți de hîrtie și formați din ele un cîine asemănător celui din desen.

CEASUL

Un ceas deșteptător rămîne în urmă cu 4 minute la fiecare oră. Acum 3 ore și jumătate el a fost pus exact după radio. Ceasul de mînă arăta în acest moment ora 12. Peste cîte minute deșteptătorul va indica și el tot ora 12?

O „GARNIZOANĂ" VITEAZĂ

Două grupe de copii se jucau. „Garnizoana orașului" respinsese 5 asalturi ale „dușmanului". La începutul jocului garnizoana era formată din 40 de copii aranjați așa cum vă arată desenul alăturat. Adică fiecare latură era „apărată" de 11 copii. Potrivit condițiilor jocului, „garnizoana orașului" pierdea la primele patru asalturi cîte 4 copii iar la al cincilea 2 copii.

Cu toate acestea „inamicul" a remarcat că în pofida pierderilor, după fiecare asalt laturile „orașului" erau apărate de fiecare dată tot de cîte 11 copii. Cum repartiza „comandantul orașului" forțele lui după fiecare asalt?

1	9	1
9	40	9
1	9	1

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 215

ADUNARE FULGER

La prima vedere se pare că rezultatele adunării coloanelor nu sînt identice. În realitate sumele sînt egale.

CU CÎNTARUL

1/4 din bucata de caşcaval cîntăreşte 3/4 kg; deci bucata întreagă cîntăreşte 3 kg.

ROATA

I 1-3; II 6-1; III 4-6; IV 2-4; V 4-2; VI 5-7. 5 rămîne liber.

AUTOBUZELE

Dacă autobuzele care veneau în sens invers ar fi fost observate dintr-un autobuz **care stătea pe loc**, răspunsul ar fi fost într-adevăr 12. Or autobuzul în care se aflau cei doi prieteni **se deplasa** în întîmpinarea celor care veneau în sens contrar. Astfel, dacă de la întîlnirea autobuzului lor cu unul din autobuzele care mergeau în sens contrar pînă la întîlnirea cu al doilea autobuz treceau 5 minute, înseamnă că al doilea autobuz va ajunge la punctul unde s-a întîlnit cu primul peste alte 5 minute, adică intervalele dintre autobuze sînt de 10 minute. Așadar într-o oră au sosit numai 6 autobuze.

ȘAH

Soluțiile problemelor din concursul nostru de dezlegări

PROBLEMA E

E. Hassberg și *J. Buchwald.*
Premiul I la concursul pe tema Larsen.

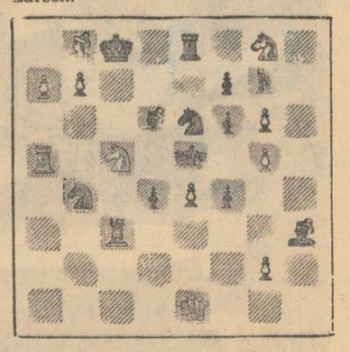

Albul joacă și dă mat în 3 mutări.

1. Ce7!! amenință 2. Cc6 șah, C:c6 3. Cd7 mat; 1... Cd8 (sau f8) șah 2. Cf5 șah, Ce6 3. N:d6 mat; 1... Cc7 șah 2. Cd7 șah, Re6 3. Cf8 mat; 1... T:c5 șah, 2. Cc6 șah, C:c6 3. T:c5 mat; 1... Te3 2. Cd3 șah, R:e4 3. Cf2 mat.

PROBLEMA F

H. Grasemann
1949

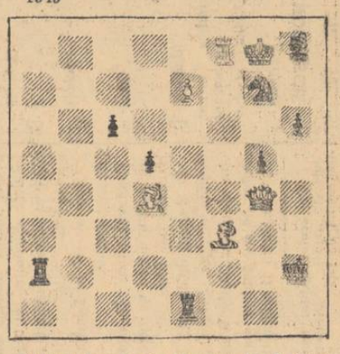

Albul joacă și dă mat în 5 mutări.

1. Ta8!! cu intenția de a abate turnul negru de la controlarea cîmpului g2, unde albul poate da mat cu dama. 1... T:a8 șah 2. e8 Dama, T:e8 șah 3. Rh7!, T8e2 (la T1e2 urmează Ng1 mat) 4. Ne5+!!, T:e5 5. Dg2 mat.

În curînd amănunte cu privire la premierea cîștigătorilor.

În campionatul republican de șah, înaintea ultimei runde Ciocîltea a acumulat 14 puncte, Ghițescu 13½ puncte, Georgescu și Drimer 11½ puncte, Gheorghiu 11 puncte.

Noi grupe în „Cupa Magazin" ediția a III-a

GRUPA 27: **Sîrbu Constantin** (București), **Drăghici Ion** (București), **Ciurel Ion, Eckstein Gh.** (Timișoara), **Suciu Sergiu Gavril** (Cluj), **Lazăr Iosif** (Petroșani), **Grecu Gh.** (Hunedoara), **Stîngu Ioan** (Galați), **Torrsok Constantin** (Miercurea Ciuc), Arbitru, **Marian Iacob** (Pitești).

GRUPA 28: **Mihăilă Dragotin** (București), **Singăteanu Ion** (București), **Bondoc Cornel** (Tg. Jiu), **Sufleței Emil** (Alba-Iulia), **Muscă Dorin** (Timișoara), **Bicîin Aurelian** (Brașov), **Corneliu Marinescu** (București), **Dumitru Constantin** (Ploiești), **Karcher Lucia** (Constanța). Arbitru **Paul Popescu** (București).

GRUPA 29: **Cristea Grigore** (București), **Elibogen Ștefan** (Timișoara), **Cibu Corneliu** (Alba-Iulia), **Popovici Dumitru** (Timișoara), **Dudă Rene** (Bîrlad), **Oprescu Marin** (București), **Dobner Iosif** (Brad), **Heinrich Oscar** (Bocșa Montană), **Gumălan Cornel** (Strehaia). Arbitru **Paul Popescu** (București).

GRUPA 30. **Andriță Marin** (București), **Drăgan Giglia** (Cluj), **Gorohov Valeriu** (Timișoara), **Murarin Nicolae** (Bocșa Română), **Ghemiusliu Gh.** (Plopeni), **Niculescu V.** (Buc.), **Munteanu Teodor** (Bîrlad), **Stancu Gh.** (Plopeni), **Popescu Paul** (Curtea de Argeș). Arbitru **Paul Vătărescu** (Oltenița).

GRUPA 31: **Nolca Nicolae** (București), **Alexandu Stelian** (Brăila), **Ciobotaru Constantin** (Plopeni), **Albon Victor** (Simeria), **Georgescu Stelian** (București), **Mustățea Ștefan** (București), **Dănilă Ioan** (Cluj), **Wagner Constantin** (Craiova). Arbitru **Paul Vătărescu** (Oltenița).

GRUPA 32: **Glogojeanu Marius** (Brăila), **Eugen Patriche** (București), **Arcaș Ion** (Cluj), **Dumitrescu Constantin** (București), **Stetter Heinrich** (București), **Ratzman Jean** (București), **Olaru Crăciun** (Ocna Mureș), **Cotuna Ion** (Timișoara), **Ivan Radu** (Hunedoara). Arbitru **Marin Petrescu** (București).

În numărul viitor vom publica componența ultimelor grupe. Tuturor participanților li s-au trimis săptămîna aceasta regulamentul și adresele partenerilor de grupă. Concursul se consideră început la 30 noiembrie 1961.

Cărți sovietice noi în librării

În ultimul timp în librăriile noastre au sosit noi cărți de șah din U.R.S.S. Foarte interesant este volumul cuprinzînd buletinele publicate cu prilejul primului turneu internațional de șah de la Riga — disputat în 1959. (1 Spasski 2. Mikenos 3. Toluș 4. Tal etc.). Partidele amplu comentate ale turneului sînt însoțite de articole teoretice, reportaje, fotografii, biografii, desene și numeroase informații șahiste. Biblioteca șahistului începător s-a îmbogățit și cu o valoroasă lucrare despre „Centrul și partida de șah" de B. Persiț.

Poșta redacției

LIDIA VERVERIS — București: Pentru a vă înscrie în cîntul preferat trebuie să vă interesați la A.V.S.A.P. din raionul în care locuiți.

LIA — Tg. Mureș: Regretăm, dar poezii scrise pentru membrii familiei nu putem publica. Gestul soțului dv. care v-a adresat versuri este într-adevăr frumos. Oferiți-i și de-acum înainte condițiile favorabile, climatul necesar pentru a scrie altele, de altă nuanță și despre subiecte care să intereseze o masă mai mare de cititori.

M. MURARAȘU — Iași: Există multe feluri de reportaje. Dar oricît de multe ar fi, toate trebuie să îndeplinească o condiție esențială: să comunice ceva interesant. Reportajul de aspecte, gen pe care l-ați abordat în materialul „Oameni și fapte", este destul de pretențios. El cere să fie prezentate cu discernămînt numai aspectele cele mai semnificative. În reportajul dv. este însă descris tot ceea ce ați întîlnit în vizită la colectiviștii de la poalele dealului Bîrnovei.

Aceasta, desigur nu este bine întrucît nu ați făcut selecția cuvenită. Era mai nimerit dacă vă ocupați de una din problemele gospodăriei colective, una din problemele legate de întărirea ei organizatorico-economică. Aspectele generale te conduc adesea la prezentări de suprafață. Or, asemenea prezentări nu folosesc. Apreciem la dv. dorința de a scrie și credem că, avînd o strînsă legătură cu oamenii, locuri și fapte veți realiza ceva mai bun.

COSTEL MITREA — Brăila: Trimiteți poezia unei publicații literare pentru tineret, bineînțeles după ce o veți mai revedea și o veți mai aranja puțin.

O. APOSTOLICA — București: Poezia „Idealul" o publicăm nu atît pentru forma sa cît mai mult pentru conținutul ei robust, optimist.

Să lupți și să-nvingi, să visezi,
să dorești,
Acesta, nu altul, e-al vieții
secret;
Ai sprijin în oameni, prin ei
izbîndești
Și visul tău falnic devine
concret.
Dar iarăși te luptă, visează
mereu,
Căci altfel te schimbi în bătrîn
gîrbovit,
Gîndește, visează, muncește din
greu
La visul cel nou cînd cel vechi
s-a-mplinit.

Cealaltă poezie (un fel de fabulă) e prea lungă. Pînă să ajungi la morală îți trebuie mult timp. De aici morala: concentrați la maximum poeziile!

MIRCEA ICHIM — Buzău: Am citit cu interes poezia dv. „Din goana trenului", interes prilejuit de muzicalitatea versului, de vocabularul bogat și ales, de ritmul viu și coreci. Dacă subiectul ar fi fost altul decît acel prea folosit pînă acum (fetele zărite în gări), am fi făcut loc poeziei în „poșta" noastră. Nu vrem însă să scăpăm ocazia deceastă pentru a vă îndemna să scrieți. Aveți talent și încă mult. Cultivați-l cu perseverență, cu îndrumare chiar. Cenaclul literar, al cărui membru sînteți, vă va ajuta să progresați. Ne-ar face plăcere să cunoaștem evoluția dv. artistică.

REBUS magazin

NEGRU

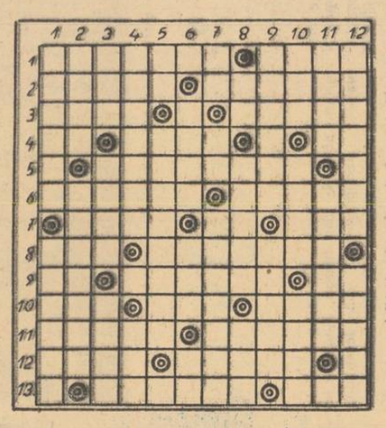

ORIZONTAL: 1) Negru cu coadă (pl.) — Negru cu coadă 2) „Laleaua neagră" — Laleaua neagră 3) Facil — Scriitor clasic rus, autorul povestirii „Călugărul negru" 4) Negație — Băutură „bună" — Notată la început! 5) Negru 6) Esență neagră de lemn — A trece iarna 7) Arbust — Ascuns la mijloc — Monedă romană 8) Fluviu în Maroc — Certată 9) Vocale — Le vede în negru — George Călinescu, autorul romanului „Scrinul negru" 10) Nord—nord-vest — Refren în cîntecele populare — Din nou 11)„...negre", poezie de T. Arghezi — Produs de distilare de culoare neagră. 12) ...Boureanu, autorul poeziilor „Lalele negre" și „Pe neagra memorie" — Băutură aromată de culoare neagră. 13) Înconjurată din toate părțile de apă — Mobilă.

VERTICAL: 1) Autorul poeziei „Bursa neagră" — Izvorăște din munții Pădurea Neagră și se varsă în Marea Neagră. 2) ...și negru", cunoscutul roman al lui Stendhal — Unul din autorii piesei „Anii negri". 3) A iubi (lat.) — Nigeria, de pildă — A dovedi. 4) Negri producători de energie — Armă de foc 5) În frunte! — „E"-ul din C. E. C.! 6) Negru, Alb sau Repede! — Armăsar — La adunare 7) Insulița lîngă Marsilia — Pronume — Oraș în Oltenia 8) Consoane — Oltul, Mureșul etc. — Comună în Corsica 9) „Femeia cea neagră" de Heine — Ivite 10) Zeul lumii la egipteni — Felicitat — Negru 11) Nume masculin — Dată cu negru. 12) Sărac — Din nou negru!

S. RADU

Puțină tehnică

ORIZONTAL: 1) Rest al unei fabricații... dulci — Prezintă imagini cu perpetuum mobile! 2) Magazii de energie! 3) Mașină care... bate drumurile — Două dintr-un metru! 4) Substanță incoloră, folosită la... coloranți — Apă... în cristale 5) O „felie" dintr-o sferă — A degaja vapori, gaze etc. 6) Cele plastice sînt la ordinea zilei în industrie — Întîlnite în industria îmbrăcămintei și a lemnului! 7) Siliciu — Tehnica împărțirii în loturi a unui teren cultivabil. 8) Substanțe cu aceeași structură chimică, dar cu proprietăți deosebite (sing.) — Compus organic... în atmosfera poeților 9) Mărime fizică... de scurtă durată — Realizează pînze subțiri! 10) Grad ieșit din uz! — Produs prin centrifugare — Țară sau jumătatea ei 11) De cale ferată, tramvai, radioemisie etc. — Un spațiu plin cu... nimic 12) Intersecția dintre geometrie și muzică! — Derivata din... o+i!

VERTICAL: 1) Trece vagoanele de pe o linie pe alta! — Opus la compus (fem.). 2) Dispozitiv pentru reducerea consumului de combustibil. 3) Radiație care impresionează... ochiul — Uitați! 4) Fiecare la locul lui, în urbanistică! (pl.). 5) Ca oțelul! — Rezumat de parfum (pl.). 6) Cu viteză redusă! — Loc de muncă într-o mină — Doi T! 7) A îmbina mai multe piese — Șoricar. 8) Prefix în morală și... în beton — Demonstrativ — Bijuterie la motoarele electrice! 9) Partea superioară a unui dig, chei, zid de sprijin etc. 10) Calorifer. 11) De cale ferată, tramvai, radioemisie etc. — Un spațiu plin cu... nimic 12) Intersecția dintre geometrie și muzică! — Derivata din... o+i!

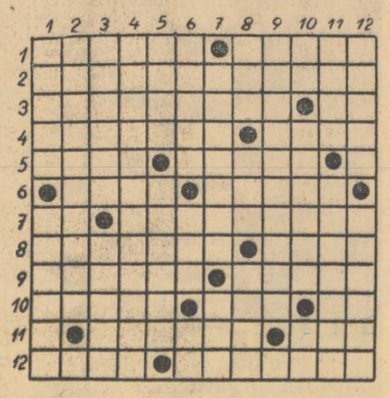

MESE

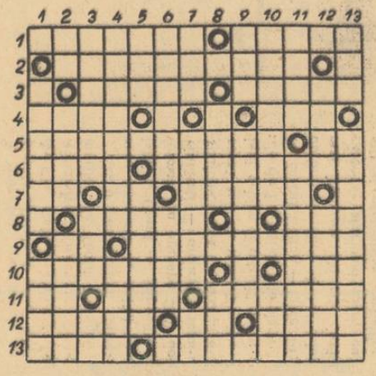

ORIZONTAL: 1) Stă la masă alături de naș — Neam 2) Pictor romîn, autorul pînzei „Cina" 3) Masă de seară — Stabilește numărul mesenilor 4) Cunoscut scriitor sovietic autorul volumului „Soarele de pe masă" — Nelipsit la petreceri! 5) Prînzul lor a fost pictat de pictorul Popescu într-una din pînzele sale — Puțină economie! 6) Islaz — Mîncare moldovenească servită la începutul mesei 7) La cină! — Început de cină! — Bilețel în plăcintă la masa de revelion 8) Prilej de întins mese și hore — Lîn, încet 9) Seu! — Aerisiri 10) Mase — Adverb 11) Ape! — Fir — A lua masa de prînz. 12) Timpul cinei — Început de dejun! — I-a spus „poftă bună". 13) Îți intră pe o ureche și nu-ți iese pe cealaltă! — Fețe de masă din Ardeal.

VERTICAL: 1) În lipsa ei șoarecii joacă pe masă — Prînzul, de exemplu. 2) La fel — Material de fabricat mese — Masă servită la o oră înaintată. 3) A strînge masa — Fără valoare — La amiază! 4) Poet romîn, autorul versurilor: „Cu perdelele lăsate / Șed la masa mea de brad..." — La masa pescarilor 5) Tain neînceput! — A pofti la masă 6) Arbore din al cărui lemn se construiesc mobile — Mese 7) Aur amestecat! — „...la prînz" este titlul unei pînze a pictorului Ressu — A servi masa 8) Masă de piatră — De multe ori 9) Liniște! — Privitul în farfuria vecinului 10) A primit papară — Marginea mesei 11) Răscoală neașteptată — Mîncăruri servite în general reci 12) Autorul pînzei „Siesta" — Greșit 13) Băutură jamaicană — Masă.

Mareș S. CLUCERU

Cerești
încălțăminte durabilă și elegantă

Păltinis
articole de marochinerie

PRODUSE ALE ÎNTREPRINDERII
PĂLTINIS SIBIU
„13 DECEMBRIE" SIBIU

Doriți să faceți curățenie generală în căminul dvs.?
NU UITAȚI!
Cooperativa
DESERVIREA
(fost MUNCA NOUĂ)
prin unitățile sale din:
— str. Bărăției nr. 35 — telefon: 15.54.40
— cal. Moșilor nr. 269 — telefon: 12.60.53
vă pune la dispoziție un personal calificat care să execute la domiciliu:
— Spălat parchetul
— Spălat, călcat lengerie
— Curățat sau șters geamuri
— Scuturat covoare
— Cărat, spart și așezat lemne
— Curățenie generală.

GOSPODINE!
Pentru curățat tacîmurile, vesela, instalațiile sanitare etc. folosiți cu încredere „RAPID", - praf de curățat, produs de Cooperativa Chimica din București, Calea Șerban Vodă nr. 22-24.
Produsul se găsește de vînzare la toate magazinele de specialitate.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

CALEIDOSCOP

Întîlnire cu „Los Paraguayos"

Discurile, numeroase și de mare calitate, ca și transmisiile radiofonice, ne-au familiarizat cu faima lui Luis Alberto del Parana și a valorosului său trio „Los Paraguayos".

Dar popularitatea aceasta nu le-a fost asigurată doar de farmecul cuceritor, prospețimea duioasă sau sinceritatea pasiunei a folclorului latino-american, ai cărui interpreți de frunte sînt în mod incontestabil. Este drept că sînt suficiente doar cîteva melodii, pentru a-ți da seama că te afli în fața unor artiști completi, stăpînind perfect resursele expresive ale instrumentului lor și putind — fiecare dintre ei — să figureze ca solist într-un spectacol întreg.

Dar cecea ce a contribuit mai mult la căldura cu care îi întîmpină publicul de pretutindeni este sinceritatea cu care știu să se transpună în personajele pe care le evocă melodia respectivă, să dea cîntecului un contur precis, plin de sensibilitate. Los Paraguayos fac din fiecare piesă nu numai un moment de muzică inedită, ci și o frîntură de viață, colorată, apropiată de inima spectatorilor, creiază atmosferă, un fundal sonor animat și autentic, totul împletit într-un stil original și foarte convingător.

Și, trăsătură distinctivă foarte prețioasă pentru ziaristi : sînt deosebit de comunicativi, gata să epuizeze o temă, sugerind ei singuri alte întrebări, pentru ca mijloacele lor de creație să fie bine cunoscute iar contactul cu publicul, catalizatorul emoției artistice.

— Desigur că un amator de muzică, dornic să cunoască imprimările valoroase din ultimul deceniu, ar risca să creadă — după audițiile pe care i le poate oferi discografia dvs. — că formația „Los Paraguayos" există., de cînd lumea — totuși, bine-înțeles că a avut un început mai apropiat, și am dori să știm care a fost momentul în care s-a născut, pentru activitatea atît de rodnică, ce-a urmat ?

— Începutul acesta — ne spune, cu un surîs de aducere aminte, Luis Alberto — se situează cu nouă ani în urmă. Ne-am făcean cu toții serviciul militar. Ne-am apropiat treptat și ne-am dat seama că ne unește aceastăneîntîrmuită dragoste pentru străvechiul folclor al patriei, pentru instrumentele sale atît de tipice și de-o rară sonoritate. Pe lîngă fratele meu, Julio, am început apoi curînd repetițiile și cu Sastre Gonzales, prietenul nostru, adevărat virtuoz al harpei rustice, indeien, fără pedale.

— Este oare înrudită cu harpa care dă de asemeni o tonalitate particulară melodiilor populare din Venezuela ?

— Aceea este puțin mai elaborată, ținînd oarecum, să rivalizeze cu harpa clasică. De altfel, sunetul instrumentului nostru este mai pur. Și apoi, străduindu-ne an de an să pătrundem nuanțele fiecărei țări vecine, am ajuns cu timpul să dispunem de un repertoriu cuprinzînd aproape toate țările Americii Latine. Firește, nu sînt decît foarte rar piese muzicale de folclor aflat în stadiul inițial, căci le aranjăm pentru a valorifica posibilitățile noastre.

— Colaborați în formă mai regulată cu un compozitor ?

— Nu se poate vorbi de o colaborare sistematică de acest gen. Așteptăm cu plăcere, oricînd, fiindcă sîntem deschiși unei colaborări care să ne verifice repertoriul, dar pînă acum nu ni s-a ivit încă un exemplu pe care să-l putem cita...

— De data aceasta, pe lîngă succesele dvs, de răsunet : „Alma vibrante" (Suflet vibrant — Paraguaya), „Samba de la Candelaria", Malaguena (Mexic), Oachita (Cuba) — Cascabel (Clopoțelul) — care sîntem sigurî că nu vor lipsi, aveți și melodii mai recente ?

— Da, ne-am gîndit să prezentăm publicului dvs., care se pare că este exigent și cunoscător, o paletă sonoră întinsă.

De pildă, am inclus una din preferințele noastre personale : „Felicidad" (Fericire), „Pajaro campano" (Pasăre) care ilustrează posibilitățile de solist ale prietenului nostru Gonzalez, și un cîntec interesant, care slăvește prietenia între toate popoarele noastre și vorbește despre unitatea lor.

— Cunoaștem activitatea dvs., neobosită, pe planul concertelor și al imprimărilor — care a dus de două ori în jurul globului, în 56 de țări, cîntecele pe care le-ați îndrăgit. Dar nu știm încă dacă și cinefilii v-au putut admira talentul.

— Am fost solicitați și ne-am dat concursul la realizarea a 7 filme, pînă în prezent, și colaborarea a fost fericită, îndemnîndu-ne să dorim să se mai repete...

— În ce studiouri ați lucrat ?

— În Paraguay, Brazilia, Mexic, și — ultimul, care are premieră la Paris. în Franța.

— Ați venit în țara noastră în cadrul unui turneu mai îndelungat ?

— Am vizitat Japonia, Africa de Nord, Islanda și apoi am avut plăcerea de a fi oaspeții, mai întîi ai caldului public sovietic, apoi ai melomanilor din Ungaria, Polonia. Doream foarte mult să cunoaștem și patria dv. și iată-ne aci. Sîntem bucuroși să dăruim publicului rominesc tot ce ne permite arta noastră. Și încă un amănunt : am vrea să ne ajutați să ne îmbogățim repertoriul cu un cîntec romînesc.

— Cu multă plăcere, numai că va fi destul de greu alegerea.

— Nu-i nimic, atunci vom include chiar mai multe. Vrem ca graiul dv. muzical să fie pentru noi prîlejul de a duce în lume o părticică din inima poporului romîn, inimă largă, generoasă ca și folclorul său.

Eugen MARIAN

CUM „MUȘCĂ" URZICA

Una dintre plantele cele mai răspîndite în regiunile noastre este și urzica. Urtica dioica. Ea este bine cunoscută și grija noastră, văzînd-o, este de a o ocoli și a n-o atinge. Dar cum reușește această plantă să ne producă neplăcuta senzație de urzicare ?

Privind la microscop suprafața inferioară a frunzei acesteia, vom putea observa ușor printre perișorii sub formă de seceră și unii ca niște ace. Un astfel de perișor este alcătuit dintr-o singură celulă care se lărgește spre partea sa inferioară trecînd într-o umflătură asemănătoare unui bulb. Deasupra perișorului se găsește o mică măciulie înclinată într-o parte.

Printr-o puternică mărire la microscop se va observa aspectul vărgat al învelișului bulbului și miscarea protoplasmei în interiorul său. La cea mai mică atingere măciulia cade, perișorul pătrunde în piele iar lichidul otrăvitor din umflătura aceea sub formă de bulb este aruncat afară. Este suficientă o cantitate de 1/10.000 mg. de otravă pentru a cauza durerea aceea specifică urzicării.

Componența exactă a acestei otrăvi nu este încă cunoscută. S-a considerat într-un timp că durerea este provocată de acidul formic. Dar în ultimii ani s-a reușit să se constate că în componența acestei otrăvi intră și alți acizi, inclusiv un acid specific urzicii.

De remarcat că există urzici mult mai periculoase decît acelea pe care le întîlnim pe la noi. Astfel, la tropice, crește o urzică Laportea crenulata, a cărei atingere provoacă răni periculoase și indicii de paralizie, iar înțepătura unei Urtica urentissima crează pericolul pierderii mîinii sau piciorului urzicat.

„Vrem să ne îmbogățim repertoriul cu cîntece romînești"

Colaborează cititorii

GHICI

Două bube dintr-odată !
Și rioasă și-ncuiată.
(broasca)

Dacă buzunaru-i gol,
Iti găsește ea un pol.
(busola)

Nici de-o să-mi jucați pe iar,
n-o să spun că sînteți „mari".
(mici)

Demonstrează vorba aia,
că din rai s-a rupt bătaia".
(abate)

Animalele au boală,
să dea lecții de morală.
(fabulă)

Dînsul vrea într-adevăr,
să-l ia lumea în răspăr.
(chel)

Am găsit între licezi,
un călugăr pentru iezi.
(tap)

Oare nu or fi turbate,
geamurile cu muscate ?
(dilemă)

Din seara premierei, cînd a primit bezeaua
umblă-n bas-ton, fiindcă s-a rupt dinezul.
(bariton)

Dinu IANCULESCU

A fost descoperit mormîntul lui Ghinghis-Han ?

Începutul secolului al 13-lea! Flăcările războiului se înalță spre cer ! Ard orașele în vînă, rînduri nesfîrșite de robi străbat pustiul, șirurile curge șiroaie peste întinderile Asiei...

Temugin vestitul șef de trib a izbutit să supună pe toți mongolii dintre marele zid chinezesc, lacul Baikal și fluviul Amur. Pentru faptele sale, a fost poreclit (sau mai degrabă s-a poreclit singur) Ghinghis-han — „prea dreptul stăpîn".

A cucerit bogatul stat Horezm, între rîurile Amu-Daria și Sîr-Daria, vestitele cetăți Buhara și Samarcand... Multe orașe și sate s-au prăbușit sub loviturile cumplite ale călăreților mongoli. Ei au venit în contact cu Europa, luptîndu-se cu armatele ruse și în cele din urmă s-au retras în Asia Centrală. Ghinghis-han a reușit să încheie unul din cele mai întinse state din cîte a cunoscut istoria, dar în anul 1227 a murit. Unde ? În ce loc i s-a săpat mormîntul ? Iată o întrebare la care de multă vreme încearcă să răspundă istorici și arheologi.

În decursul ultimelor decenii s-a răspîndit de multe ori vestea că mormîntul lui Ghinghis-han a fost descoperit. Dar știrile s-au dovedit neîntemeiate!

DIN „ISTORIA SECRETĂ A MONGOLILOR"

De curînd, un grup de savanți din Republica Democrată Germană, în frunte cu prof. dr. Schubert, directorul Institutului pentru Asia de Est al Universității Karl-Marx din Leipzig, a întreprins o călătorie în R. P. Mongolă.

Aci, grupului i s-au alăturat istorici și arheologi ai Academiei de Științe din Ulan-Bator.

Iată ce spune prof. Schubert despre țelurile acestei expediții :

„Scopul expediției arheologico-istorice din acest an a fost de a elucida probleme ale vechii istorii mongole și de a identifica, pe baza textelor vechi, localități".

Textele la care se referă savanții sînt cuprinse într-o carte cu titlul „Istoria secretă a Mongolilor".

Este o cronică, întocmită în jurul anului 1240 în scrierea uigurică de către un contemporan al lui Ghinghis-han. Numele autorului nu este cunoscut, deși se bănuiește că ar fi vorba de un fiu adoptiv al marelui han, și anume, Șighi-Kutuku, judecător suprem al statului și autor al Culegerii de legi Iasa.

Dar acestea sînt simple bănuieli ! Originalul cărții s-a pierdut, păstrîndu-se doar o traducere în limba chineză, din care nu pot fi trase concluzii asupra persoanei autorului.

Cert este — după cum afirmă și savantul sovietic Vladimirțov — că nici un popor nomad nu a lăsat un monument literar de o asemenea amploare.

SPRE BURHAN-CALDUN

Grupul profesorului Schubert, ghidîndu-se după indicațiile acestei cronici, a dedus că regiunea de baștină a vechilor mongoli se află în preajma izvoarelor fluviilor Onon și Kerulen, unde se înalță și munțele sfînt Burhan-Caldun, adică „Salcia divină". În această regiune s-a născut Ghinghis-han și tot aici, susțin savanții germani, ar trebui să-i fie și mormîntul. Prof. Schubert presupune că marele conducător de oști a fost înmormîntat lîngă Dedal, în munții Baian-han.

Ipoteza aceasta se baza pe faptul că Burhan-Caldun este adesea amintit în filele cronicii.

Se citează de pildă o rugăciune a lui Ghinghis-han, în care se spune : „Voi cinsti în fiece dimineață Burhan-Caldun prin jertfe, îl voi adora în fiece zi. Copiilor mei și copiilor copiilor mei le poruncesc să facă la fel !"

Dar în nici o sursă istorică nu este indicat locul precis al mormîntului lui Ghinghis-han și nimeni nu știe unde i se odihnește trupul.

„Istoria secretă" nu conține, despre moartea sa, decît o singură frază : „În anul 1227, Ghinghis-han s-a înălțat spre ceruri".

Rașid-ad-Din, un istoric persan, este însă mai puțin lapidar. El scrie : „Ghinghis-han vîna odinioară pe lanțul muntos, de unde izvorăsc rîurile Onon, Kerulen și Tula, și se odihnea la umbra unui copac uriaș. Trezindu-se din somnul dulce, a spus : „Aici vreau să fiu înmormîntat. Potrivit dorinței sale, acolo i-a fost ultimul lăcaș".

COLINA ARTIFICIALĂ DE PE MUNTELE SFÎNT

Iată deci ce i-a făcut pe membrii expediției să se îndrepte spre aceste meleaguri. Șapte săptămîni prin păduri virgine, pline de sălbătăciuni, prin mlaștini cu miasme otrăvite, prin desișuri de nepătruns. Apropape 3500 km cu mașina, călare și pe jos ! Greutăți uriașe, ce trebuiau învinse la fiece pas !

În ciuda tuturor acestor piedici, membrii expediției au ajuns, în luna septembrie, în regiunea munților sfinți.

Străzile lor au fost răspălătite cu prisosință. Fiecare metru pătrat de pămînt ascundea comori neprețuite.

Pe Burhan-Caldun s-a găsit, în locul vîrfului rotuniit, cum îl au ceilalți munți dimprejur, o scară monumentală și o așezare nelocuită. Este fără îndoială vorba de o colină artificială și poate că ea nu este altceva decît mult cîntatul mormînt al lui Ghinghis-han. Cercetările viitoare vor stabili cu precizie acest lucru.

În afară de aceasta, grupul de savanți germani și mongoli a descoperit o așezare pe versantul munțelui Hengti-han și o altă așezare în arcul sudic al rîului Kerulen. Aceasta trebuia să fi fost mult mai mare încă decît mărețul Karakorum, vechea capitală a mongolilor, judecînd după cantitatea de obiecte de fontă, de monede, de pietre de moară găsite

Expediția condusă de prof. Schubert a scos la iveală în total 26 obiective arheologice, printre care mormîntе turcești, așezări mari ale bunilor, și încă multe altele.

Fără îndoială că cercetările vor continua. Din pămîntul Mongoliei vor fi aduse la lumină mărturii ale trecutului acestui popor, de importanță covîrșitoare pentru știință. Vor fi reconstruite treptat etapele uriașelor campanii militare care au avut o influență puternică asupra evenimentelor istorice de mai tîrziu din Asia și chiar din Europa. Și, poate, se va dovedi că într-adevăr, pe vîrful lui Burhan-Caldun se odihnește legendarul Ghinghis-han, întemeietorul marelui stat al mongolilor.

Radu NOR

Scenă din piesa „Fata cea frumoasă".

LA PALATUL CULTURII DIN SIBIU...

Oclădire impunătoare în care e mereu animație, în care și copii, și tineri, și vîrstnici, se simt deopotrivă de bine și în care fiecare desfășoară — după aptitudinile și talentul său — o activitate muzicală, artistică sau literară de-a dreptul pasionantă.

— Cîți ani ai ? — întreb pe o dansatoare de o șchioapă, cu zulufi blonzi, care-mi atrage în mod deosebit atenția și care se recomandă simplu : Rodica.

— Șase ani...

Fetița își făurește de pe acum visuri mari. Ea ne declară că l-a văzut dansînd, printre alții, pe Ioan Roman, muncitor la uzinele „Independența" din localitate, care s-a clasat pe locul I la faza interregională în cadrul celui de-al VI-lea concurs pe țară al formațiilor artistice de amatori, participînd, ca solist, la finala de la București, — și că și-a pus în gînd să ajungă negreșit, ca și el, cîndva... finalistă. Știe că mai e mult pînă atunci, dar susține că are... suficient timp pentru ca să studieze. Și ca ea, cîte alte dansatoare-prichindel au mi-au mărturisit aceeași mare dorință !

Ioan Roman, muncitor la „Independența"-Sibiu, a obținut locul întîi la faza interregională a celui de al VI-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori.

... Cei peste 60 de artiști amatori din secția de teatru joacă în limbile romînă, germană și maghiară. Străduniile lor sînt comune, iar succesele unora îi bucură în egală măsură pe toți. În ultimul timp, echipa de teatru a Palatului Culturii „Ștefan Gheorghiu" din Sibiu a dat reprezentații cu piesele „Oameni care tac" de Al. Voitin, „Chestiuni familiare" de May Talvest, „Un musafir picat din cer" de Karoli Șandor și altele, urmînd acum să reprezinte în premieră spectacolele cu piesele „Prietena mea Pix" de Em. Galan, „Gaițele" de Alexandru Kiriițescu, „Neamurile" de Teofil Bușecan.

...E o permanentă întrecere creatoare la sediul palatului. Corul — impunător, format din aproape 200 de cîntăreți — orchestra semisimfonică, cea de muzică ușoară sau de muzică populară, echipa de estradă, cercurile de balet și de arte plastice, cercul literar, — toate au obținut rezultate dintre cele mai frumoase. Cu cît însă succesele sînt mai mari, cu atît și pretențiile artiștilor amatori de la Palatul Culturii „Ștefan Gheorghiu" din Sibiu devin tot mai mari. Aci, în acest lăcaș de cultură, se nasc și cresc adevărate talente, elemente de nădejde care fac parte din minunata familie de artiști amatori din patria noastră.

Sandu NAUMESCU

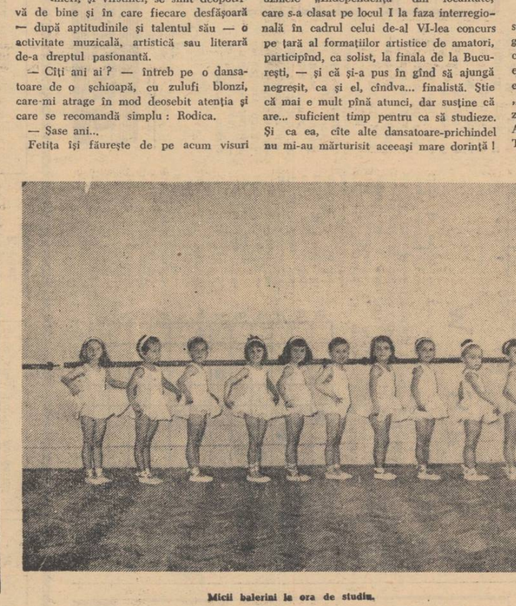

Micii balerini la ora de studiu.

Există englezi la Londra ?

Zece minute de sedere pe pămîntul Albionului mi-au dovedit că Anglia nu este de loc așa cum și-o închipuia maiorul...

Urcîndu-mă la Dover, în expresul de Londra, m-am străduit să-mi bag bine în căpățînă regulile principale pe care mi le-a predat maiorul cu privire la contactul cu englezii :

1. Un adevărat englez nu va sta niciodată de vorbă cu un om căruia nu i-a fost prezentat. (În afară de cazurile de naufragiu).

2. Într-o discuție cu un englez nu trebuie să pomenești nici de dumnezeu, nici de dracu, nici de stomac...

În timpul mesei, cînd i-am întins englezului care stătea vizavi farfuria cu murături, departe de a rosti banalul „mulțumesc", acesta a bolborosit : „Să mă ia naiba dacă pot să gust măcar una. Sufăr de ulcer la stomac".

Am simțit cum universul riguros al maiorului se zdruncina. Îl auzeam, parcă : „Ați dat, pur și simplu, peste un englez care nu e veritabil. Anglia, monsieur, nu este așa...

Firește. N-aș vrea să spun că fiecare englez care stă de vorbă cu un străin despre stomacul său, pomenește de drac. Însă... Dacă Franța i s-a părut maiorului Thompson țara cu 43 milioane de exceptii, pot să afirm despre Marea Britanie că este o insulă alcătuită din 53 milioane de insulețe disparate, întrucît n-am întîlnit nici un insular care să nu fi încercat să mă convingă că seamănă, ca două picături de apă, cu conaționalii săi.

Cînd sosești la Londra, lucrul cel mai anevoios este să dai de un adevărat englez.

Am avut noroc : în istoria Angliei trebuie să așteptî uneori 600 de ani pentru a găsi un rege englez care să nu se fi născut la Amsterdam, Hanovra sau Blois.

Pe drumul de la gară la hotel, șoferul taxiului înjura tot timpul rînduielile engleze. Drăcuia de mama focului la fiecare semnal roșu și-și vîra nasul în „Daily Worker". Cînd am trecut pe lîngă palatul Buckingham, pe neașteptate s-a întors spre mine : — Vă puteți închipui cîți șoferi ar putea fi adăpostiți acolo ?

I-am răspuns că nu. Pur și simplu nu am avut încă prilejul să cercetez palatul Buckingham din acest punct de vedere. Mîrîndu-mă de o asemenea lipsă de respect, l-am întrebat dacă nu simte, ca orice adevărat englez, atașament față de coroană.

— Sînt britanic, nu englez — mi-a răspuns dînsul. Sînt din Walles.

M-am consolat la gîndul că la hotel voi găsi un englez veritabil, autentic, însă directorul s-a dovedit elvețian, portarul belgian, liftierul malaiez, cameristele irlandeze, șeful personalului francez, bucătarul la fel și așa mai departe. În seara primei zile nu reușisem să întîlnesc nici un englez veritabil.

Mi-am împărtășit nelinițea portarului.

de PIERRE DANINEAU

— Nădăjduiesc că proprietarul hotelului este englez.

— Mister McNamara, proprietarul hotelului, este scoțian.

Totuși, oricum ar fi, mai există englezi la Londra. Unul din ei m-a ajuns din urmă în piața Picadilly. Era un om de vreo 40 de ani, îmbrăcat cu o eleganță ostentativă, cu fața îmbujorată, tăiată în două de o mustață deasă, roșiatică. Capul fi era împodobit de o gambetă, pantofii fi erau lustruiți lună. Într-o mînă ținea un geamantănaș, în cealaltă o umbrelă închisă, cu vîrful ascuțit ca o spadă. Păsea elastic, călcînd apăsat, iar la fiecare pas ridica umbrela drept în ochii trecătorilor, efectua în aer o mișcare de rotație, după care, cu un pocnet sec, lovea trotuarul. Încîntat, am încercat să-l urmăresc. Însă neputînd păstra cadența, am fost nevoit să mă țin cu pași mărunți în urma lui. Să urmărești astfel pe un necunoscut nu se prea obișnuiește la Londra.

Eram deznădăjduit că-l pierdusem pe primul meu englez cînd, deodată, m-am trezit cu el în spatele meu. Apoi mi-a venit în întîmpinare. De vreo zece ori pe zi m-am întîlnit cu acest gentleman neobișnuit care, în același timp, era și în dreapta și în stînga mea. Și de fiecare dată l-am întîmpinat plin de bucurie, cu un „Hallo, maiorule !".

Nu, nu era maiorul. Era unul din nenumăratii săi frați. Londra este orașul în care sute de mii de gambete, împodobind aceleași capete, merg spre același țel nevăzut.

De unde vin și încotro se duc ?

Mult timp mi-am bătut capul. Enigma se află oare într-unul din geamantanele turtite ? Ce taine se ascund acolo ? Într-un rînd am hotărît să nu-l mai slăbesc din ochi pe unul din acești gentlemeni. După ce a ieșit de la ministerul de externe, gambeta neagră a străbătut Whitehallul și s-a îndreptat spre parcul Saint-James. Datorită antrenamentului de trei zile, nu mi-a scăpat. Gentlemenul a despăturit ziarul „Times", a parcurs paginile cu anunțuri, apoi a pus pe genunchi prețiosul geamantănaș și l-a deschis cu grijă. Începură să-mi tremure mîinile.

„Secretele de stat" erau alcătuite, de data aceasta, dintr-un șervețel alb, un manual de cricket și un sandviș cu șunică. Omul meu a început să înfulece. Tacticos, dar înfuleca.

— Ați crezut într-adevăr, că în geamantănaș nu era nimic altceva decît sandvișul ? — m-a întrebat maiorul, cînd i-am împărtășit observațiile mele.

Nu... Și totuși nimeni nu seamănă atît de bine cu un englez cu gambetă decît alt englez cu gambetă. Însuși filozofuI J. R. Lowell scria : „Aș fi foarte recunoscător providenței, dacă aș întîlni într-o zi doi englezi care să nu semene unul cu celălalt".

De ce seamănă atît de bine între ei ?

Aceasta s-ar putea explica, firește, prin obîrșia saxonă și prin influența metodiștilor. Cred mai degrabă că de vină sînt ceaiul, bifteculși ploaia. Un popor este expresia a ceea ce mănîncă și a ceea ce bea. Și, poate, a ceea ce îi cade în cap. Oamenii expuși tot timpul vîntului și biciuirii ploii, prelucrați permanent de ceață, se transformă ei înșiși în impermeabile ; orice critică lunecă de pe ei așa cum se scurge apa de pe un material cauciucat. Oamenii care sorb ceai de șapte ori pe zi și mănîncă tot anul legume și carne, dobîndesc una și aceeași conformație.

Cunoscutul scriitor umorist francez Pierre Danineau este, între altele, autorul cărții „Secretul maiorului Thompson", din care am extras fragmentul de față.

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

FEL DE FEL

FATA-MORGANA

Cunoscătorii deșertului, și conducătorii de caravane sînt familiarizați cu fenomenul denumit fata-morgana care, de pildă, pe șleaul caravanelor de lînga Wadi Seggar, îl amăgește pe călător cu oaza Hebel el-Mamura la orizont, deși pînă la răcoarea pe care i-o făgăduește mai e cale de 75 km.

Pentru a-i feri pe cei neinițiați de asemenea dezamăgiri, la Ghardaja, lîngă Wadi Msab, au fost adunate diverse relatări cu privire la amăgătoarele jocuri în văzduh ale deșertului, constatîndu-se, cu acest prilej, că apa-morților — cum este numită în grai popular — se ivește în Sahara de aproape 160.000 de ori pe an.

Acest fenomen poate fi de natură călătoare sau unul care stăruie, poate fi un miraj vertical sau orizontal. La Timbuktu și la Ghardaja se află hărți speciale, pentru a înlesni orientarea călătorilor prin nesfîrșitele pustiuri. Pe aceste hărți sînt inscrise acele locuri în deșert sau pe drumurile caravanelor unde apare mirajul unei fîntîni apropiate, al unei oaze la „o aruncătură de băț", al unei dumbrăci de palmieri sau al unui lanț de munți, la numai cîțiva kilometri depărtare. Faghibin, un vechi și experimentat conducător de caravane din Timbuktu, care a colaborat la întocmirea acestor hărți, le-a însoțit cu următoarea inscripție : „Deșertul minte !"

Mai cu seamă la Erg er-Raui cutreierătorii deșerturilor mai cad victimă unei fata-morgana călătoare, care îi amăgește pe cei căzuți în mrejele mirajului că s-ar afla aproape de Bir el-Hadjadj, Bir Șensane sau Bir Ula — în realitate, la 700 km. depărtare !

În anul 1904, la 360 km. sud de Bir Ula, în drum spre Maroc, întreaga caravană a șeicului Iusuf — de altfel, bun cunoscător al drumurilor prin nesfîrșitele nisipuri — a căzut victimă unei fata-morgana călătoare. 60 de oameni și 90 de animale — mai ales cămile, dar și cai — au pierit în urma faptului că amăgirea din văzduh le-a îndrumat greșit pașii, purtîndu-i la 60 km. depărtare de fîntîna salvatoare din Ula.

Înainte vreme, cînd bătea o boare ceva mai tare cu sine aerul încins de flăcări, un foc aprins deștrăma fata-morgana. Azi există feluriie și perfecționate mijloace pentru a-i feri pe cei ce drumețesc pe pîrtiile pustiurilor să creadă și să se încreadă într-un miraj care — cum am văzut — i-ar putea duce la pieire,

O SIMFONIE INEDITĂ A LUI CEAIKOVSKI

Profesorul S. Bogatirev de la Conservatorul din Moscova a descris o simfonie neterminată, în mi bemol major, a lui Piotr Ceaikovski. Care este istoria acestei opere ? Să încercăm s-o povestim pe scurt.

După 4 ani de la compunerea Simfoniei a V-a, Ceaikovski a început simfonia în mi bemol major. După o perioadă scurtă el a întrerupt lucrul la aceasta pentru a se dedica pe de-a întregul cestitei Simfonii patetice (a VI-a), lucrare cunoscută în toată lumea. Terminînd Simfonia a VI-a, compozitorul s-a întors la lucrarea începută folosind Concertul III pentru pian și Scherzo pentru pian (Opus 72). Puțin înainte de moartea sa, marele Ceaikovski a mărturisit într-o corespondență adresată citorva prieteni muzicieni, că lucrarea sa Concertul III pentru pian il nemulțumește din cauza lungimii. Și compozitorul s-a decis să păstreze doar o parte din ea.

Astfel soarta simfoniei în mi bemol major a rămas nehotărîtă. Mulți muzicieni au apreciat că această operă ar fi fost mai interesantă și mai strălucitoare în gen de simfonie decît în cea de concert pentru pian. Academicianul B. Asafiev, celebru muzicolog și muzician rus, năzuia să redea viață acestei simfonii.

Precum se vede S. Bogatirev a avut de rezolvat o problemă care prezenta multe dificultăți. El a trebuit să studieze și să descifreze nenumărate note manuscrise muzicale, să armonizeze aproape întreaga simfonie, fără a mai vorbi de necesitatea de a cunoaște documente epistolare, memorii etc. Și trebuie spus că profesorul Bogatirev s-a achitat strălucit de această sarcină.

Creată la sfîrșitul vieții sale, Simfonia în mi bemol de Ceaikovski e apropiată de primele opere ale compozitorului, adică de primele trei simfonii ale sale, de Concertul pentru vioară și de Concert I pentru pian. Primele două părți ale simfoniei sînt profund lirice ; în unele locuri, frumusețea melodiei amintește de episoadele cele mai emoționante ale baletelor compozitorului. Cea de a treia parte, scherzo, e o variațiune spirituală pe un cîntec popular ucrainian „Juracel" (Barza), cîntec din care Ceaikovski folosise și înainte în Simfonia a II-a. Epic și impresionant prin amploarea și forța sa, finalul te duce cu gîndul la Borodin.

Simfonia în mi bemol major a fost de acum executată în sală de concert și la radio iar noua partitură e editată. Lucrarea a fost pregătită și comentată de Bogatirev. Textul e prezentat în rusă și în engleză.

CASTELUL-FANTOMĂ

De 175 de ani, trezoreria britanică a alocat de tot atîtea ori cîte 75 livre și 10 șilingi, sumă necesară întreținerii unui castel... care n-a existat niciodată. Pe vremea regelui Carol al II-lea, cînd lista sa civilă a fost micșorată, capul încoronat s-a răzbunat pe supușii săi, trecînd în bunurile sale castelul Fillingharne (Tara Galilor). Dar nimănui nu i-a trecut prin minte să meargă în acel loc spre a se convinge de existența sa, iar suveranul a băgat liniștit în buzunar banii, însușindu-și suma destinată întreținerii castelului-fantomă.

Proprietatea a fost apoi „vînduță". împreună cu alte domenii regale, la fel de reale ca și cel de la Fillingharne. Totuși, trezoreria a continuat să plătească, iar moștenitorii avantajați de această afacere au continuat să procedeze ca și strămoșul lor.

CÎND PISICA NU-I ACASĂ... APARE GALALITUL

La începutul secolului nostru, un student în medicină, de origine franceză, plecînd din laborator, a lăsat într-o farfurioară lapte pentru pisică.

Din întîmplare, deasupra farfuriei se afla un recipient cu formol, din care căzură cîteva picături în lapte.

Întîrzînd-se, caseina din lapte și aldehida formică dădură naștere la o masă plastică, care mai tîrziu fu numită galalită.

Întîrzierea pisicii, contrar proverbului, fu de data aceasta folositoare.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

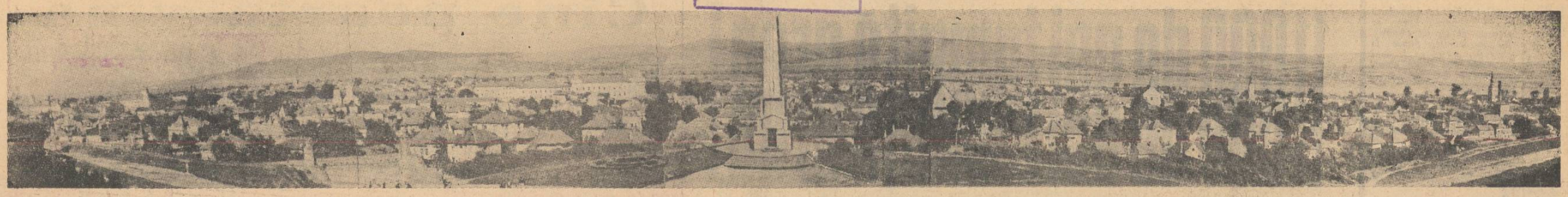

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL V — Nr. 217 • Sîmbătă 2 decembrie 1961 • 8 pagini — 1,50 lei

REVELIONUL MINERILOR DE LA URICANI

— Vom rămîne fruntași pe bazin, că doar noi uricănenii nu ne-om lăsa mai prejos în ăst an. Rămîne stabilit: luna ce vine realizăm planul anual, fără să socotim cărbunele scos din lucrări de înaintare. Planul anual numai din abataje!

Hotărîrea aceasta și-au formulat-o minerii de la Uricani, cea mai tînără mină din Valea Jiului, încă de la ultima consfătuire de producție avută pe la începutul lui octombrie. Și, dornici să termine mai repede cu planul la cărbune pe 1961, au făcut în așa fel încît zilnic din abataje au trimis spre Călan și Hunedoara cîte 100 tone și chiar mai multe tone de cărbune.

...23 noiembrie 1961. Zi obișnuită de muncă pentru mineri. Da, dar numai pentru minerii din celelalte exploatări carbonifere, căci pentru cei care au coborît în abatajele de la Uricani a fost o zi cu totul însemnată. Încă din primele ore ale dimineții dispecerul minei a fost asaltat cu întrebări: — Cum stăm cu recepția, cum stăm cu goalele, cîte tone mai sînt de dat?...

Și tonele scădeau văzînd cu ochii, cu fiecare țug plecat din gura galeriilor. Către seară, cînd orașul nou al minerilor de aici și-a aprins licuricii de lumină în toate sutele sale de apartamente, dinspre puțul Balomir și-a făcut apariția un vagonet plin cu cărbune negru ca smoala, pe care un miner scrisese cu migală: „La mulți ani, 1962!" Încet, de parcă ar fi vrut să mai zăbovească puțin înainte de a lua calea spre preparația Lupeni, vagonetul nr. 1 al noului An, prima tonă de cărbune din 1962, a trecut prin fața minerilor veniți să intre în schimbul de noapte și a celor care, pur și simplu, au vrut să fie părtași la acest mare succes al minei lor. Vasile Hrițean, Ioan Bria, Niculae Ștefan, Constantin Sorescu, Gheorghe Mischie, Constantin Poloboc și mulți alți muncitori și tehnicieni, au însoțit cu zîmbete, cu veselia cuvenită la un revelion în miez de toamnă, prima tonă de cărbune a lui 1962.

Și chiar atunci seara, în timp ce minerii se veseleau, s-a adunat într-o scurtă ședință toată conducerea minei. S-a hotărît să se trimită la Combinatul carbonifer o telegramă:

„Colectivul minei Uricani raportează partidului și guvernului, că azi 23 noiembrie, cu 38 de zile înainte de termen, a extras prima tonă de cărbune cocsificabil în contul anului 1962. Raportăm cu această ocazie că pe seama progresului tehnic, pe seama creșterii productivității muncii, minerii de la Uricani și-au sporit de pe acum capacitatea de producție la nivelul sarcinilor de plan pe 1962. Ne angajăm ca

Ing. Gh. DUMITRESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Minerii în arta plastică

OVIDIU MAITEC — *Un nou miner (sculptură)*

CETATEA CONSTRUITĂ DE 20.000 DE IOBAGI

In mijlocul orașului Alba Iulia, un impresionant monument istoric

De sus în jos: Vedere panoramică a orașului Alba Iulia (în centru este monumentul lui Horia, Cloșca și Crișan); Neptun (basorelief din epoca romană); Lupoaica și cei doi gemeni (basorelief din epoca romană).

21 martie 1677: Țărănca Cătălina Keresztehy este chemată la curtea nobilului Ștefan Zoltai. Aici se încheie un contract obișnuit pe acele vremuri. Prin el femeia, care era însărcinată, se obliga să cedeze copilul ce se afla încă în pîntece, ca iobag, nobilului. Motivul?... Datora 12 florini! De asemenea, Cătălina trebuia să lucreze o zi pe lună pe moșia feudalului. (Copia acestui monstruos act este expusă într-o vitrină a Muzeului regional din Alba Iulia).

30 octombrie 1961: Un grup de cineaști realizează un film din viața țăranilor ardeleni. Cîteva secvențe redau diverse scene de la o nuntă în colectiva din Ciștei, iar altele ne plimbă prin casele noi ale sătenilor hunedoreni, unde nu lipsesc aragazul și mașina de spălat rufe. Pelicula ne amintește apoi trecutul sîngeros al țăranilor, oprindu-se cîteva clipe asupra portretelor revoluționarilor iobagi Horia, Cloșca și Crișan.

Un grandios monument de arhitectură feudală

Păstrat intact pînă în zilele noastre, o cetate de o rară frumusețe se află în mijlocul Albei Iulia. Cînd vezi minunatele sculpturi și porțile ei lucrate cu atîta măiestrie, zidurile, lungi de kilometri și afli că la construirea acestei uriașe cetăți au muncit, timp de aproape 25 de ani, 20.000 de țărani iobagi, te gîndești, fără să vrei, la truda acelor zeci de mii de oameni care ne-au lăsat această comoară. Construită în anii 1714—1738, după planurile arhitec-

S. SAVEANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

PESTE CÎTEVA ZILE SE VA PUNE ÎN VÎNZARE:

ALMANAHUL magazin 1962

O LECTURĂ INTERESANTĂ INSTRUCTIVĂ DISTRACTIVĂ

EVENIMENTELE INTERNE ȘI EXTERNE ALE ANULUI

BELETRISTICĂ
ȘTIINȚĂ
teatru
cinema
sport
SFATURI PRACTICE
MODA
JOCURI-REBUS
SAH
filatelie
UMOR
reportaj

Nu uitați! cumpărați:

ALMANAHUL magazin 1962

EXCURSIE PE PIATRA CRAIULUI

Colții Canionului Ciorînga Mare — privelițe pitorească pe Piatra-Craiului

Colaborează cititorii

Cei care urmăresc cu atenție revista „Magazin" nu pot să nu remarce un aspect care contribuie în mare măsură la succesul unei publicații: colaborarea dintre cititori și redacție. O confirmă prezența nelipsită a unor rubrici ca „Părerile cititorilor", „Colaborează cititorii", „Răspundem cititorilor" etc.

Și eu mă număr printre cititorii revistei „Magazin". Azi încerc să fiu un cititor care colaborează. Astfel se explică ideea alcătuirii acestui articol, în care împletind textul cu fotografiile, mi-am propus să reconstitui o excursie pe Piatra Craiului.

Aș dori ca citindu-l, cei care n-au fost niciodată pe acolo să-și poată face o imagine despre acest minunat masiv din Carpații meridionali, iar cei ce-l cunosc să-și amintească de locuri prin care au trecut și pe care le-au îndrăgit.

Voi trece peste detaliile geografico-geologice, pe care oricine le poate afla din ghidurile turistice — și în cele ce urmează voi relata o tură alpină, foarte departe de a fi senzațională, care totuși nouă, celor care am parcurs-o, ni s-a părut nespus de frumoasă.

Nu e vorba de o „premieră" și aș putea spune că în ziua aceea n-am bătut nici măcar un piton; a fost însă — într-un anumit fel — o avintare către înălțimi. Către înălțimi și cunoaștere. Căci muntele este, la urma urmei, acea parte a planetei noastre care se învecinează cel mai mult cu cerul. Și urcăm pe munte nu numai pentru mîndria unor isprăvi sportive, în care ne călim forța fizică în mereu mai aspre încercări, sau pentru ca urcîndu-ne mereu mai sus să fim învingători conștienți ai golurilor prăpastiilor amețitoare, atrași de îndrăzneala și dorința de a învinge.

Urcăm pe munte pentru deplinătatea bucuriei de a trăi, pentru a redescoperi încă odată — și cît mai profund — minunea neîntreruptă care este viața, pentru a ne simți mai aproape de acea puritate și luminozitate a cerului, pe care numai marile creste o dau, pentru a atinge acele vîrfuri de unde se văd „stele în plină zi".

★

...Era o dimineață cu cerul limpede, strident de albastru, care parcă ne invita la drum. Ne petreceam cîteva zile de concediu la cabana Plaiul Foii, așezată pe malul Bîrsei Groșetului, la poalele Pietrei Craiului. Un grup de alpiniști consacrați (Floricioiu — maestru al sportului — era printre ei) ne îmboldeau parcă, cu isprăvile lor, să facem ceva care să iasă din domeniul turismului obișnuit, să aibă cît de cît un caracter de „cățărare" alpină. Și iată-ne porniți dis-de-dimineață. Urmăm pantele line ale Podului lui Călineț, trecem pe lîngă izvorul lui Orlovski și, ajunși la baza peretelui, urmăm un hotar ce se strecoară spre dreapta, chiar pe sub stînca netedă și verticală. Drumul urcă în panta din ce în ce mai accentuată și, după ce trecem printr-o poiență — parcă am fi într-un decor de basm! — prindem firul unui vîlcel ierbos ce ne scoate într-o brînă. Sîntem în „Brîul de mijloc", în porțiunea dintre Călineț și Valea Podurilor. Urmînd brîul spre dreapta, ajungem curînd în firul văii podurilor, unde acesta se întrerupe. De aci începe cu adevărat „tura alpină". Vom urca valea Podurilor, una din cele mai interesante și mai frumoase văi alpine din Piatra Craiului. Chiar de la început traseul se anunță spectaculos. Trecem cu destulă ușurință cîteva sărituri. Încă nu simțim nevoia de a folosi coarda. Cel mult o „piramidă" ne ajută să depășim punctele mai dificile. Dar șirul obstacolelor alpine devine din ce în ce mai numeros. O „săritoare" de 40 m. ne închide brusc drumul, fără nici o speranță de a o putea escalada. Și atunci... o ocolim printr-un vîlcel din stînga, ce ne scoate chiar deasupra ei. Peretele din dreapta noastră este impresionant. El prezintă o serie de colți de toată frumusețea, pe care alpiniștii au efectuat trasee de dificultate. Admirăm cîteva clipe priveliștea și reîncepem lupta cu săritorile. Asigurarea devine necesară. Înaintăm în ritm susținut, lăsînd în urma noastră obstacolele ce ne-au pus la încercare calitățile de cățărători. În curînd calea se lărgește și se transformă într-un riu de grohotiș. Continuarea pe firul principal devine, dintr-o problemă de tehnică alpină, o problemă de rezistență fizică. De aceea părăsim firul principal și, urmînd un secundar, urcăm pe muchia din stînga noastră. Cînd ajungem în creastă rămînem cîteva clipe împietriți de uimire. Sîntem pe muchia dintre Timbale, iar sub noi se desfășoară, în toată splendoarea ei, Padina lui Călineț. Recunoaștem silueta impresionantă a „Degetului lui Călineț" și

Nicolae ANGHELIDE

• (Continuare în pag. 3-a)

Fereastra și Vîlcelul cu fereastră

În pagina 4-a:

- **O excelentă ediție bibliofilă** de Radu POPESCU
- *REFLECTOR* O PREMIERĂ ORIGINALĂ de Eugen BARBU
- *Convorbire cu actorul francez Jean Marais* de Eugen MARIAN

În pagina 8-a:

- Calea pe care o apuci Schiță de O'HENRY

DE PRETUTINDENI

OLIMPUL, legendarul munte al vechii Elade, va fi înzestrat cu un observator astronomic. Situat la 2800 m., acesta va fi unul din cele mai înalte observatoare din Europa.

●

LA GURIEV, în Kazahstan, 14 tineri și tinere — păstori, pescari, constructori — urmează o școală de dirijori. Ei se pregătesc pentru a dirija ansamblurile vocale și orchestrale din colhozuri și sovhozuri.

●

LÎNGĂ Stratford-on-Avon, orașul unde s-a născut Shakespeare, un polițist opri o mașină care gonea cu viteză nereglementară. — „Numele dv.", întrebă păzitorul ordinei publice. — „William Shakespeare", veni răspunsul. O glumă proastă, gîndi

polițistul. Dar pe buletinul infractorului scria negru pe alb „William Shakespeare". La tribunal, tînărul dramaturg se apără, citind din Othello: evenimentele ne grăbesc. Însă fără folos. Shakespeare-șoferul fu condamnat la două lire amendă.

●

UN vînător indian de șerpi veninoși a provocat panică într-un restaurant din Londra. După ce a prezentat programul său, a plecat să mănînce într-un local. În clipa cînd ospătarul a cerut plata consumației, vînătorul a scos din buzunar cîteva bancnote, printre ele ieșind la iveală un șarpe veninos pe care îl purta la el pentru... a se distra.

●

DE FRICA rechinilor, cincizeci de balene au înotat pe rîul Helford-(Anglia) în sus, nimerind... la un concurs nautic. Nimic n-a putut determina balenele să plece din apropierea liniei de plecare, unde se refugiaseră. Concursul a fost suspendat.

●

UN TEI de cinci ori secular a înflorit toamna aceasta în satul polonez Bie-

ganow. Pomul are o înălțime de 30 de metri, iar circumferința trunchiului său e de 6 metri.

●

PENSULA de ras datează de multe secole, iar cu vreo 300 de ani în urmă a fost adusă în Europa. Țara originară e China, ai cărei locuitori, încă din timpuri străvechi, își rădeau capul, săpunindu-l în prealabil cu o pensulă. Inițial, pensula a fost confecționată din ierburi, iar mai tîrziu din păr de porc.

●

EPITETUL de „inaccesibil" nu mai trebuie folosit în legătură cu Pamirul sovietic. O autostradă modernă traversează numeroase regiuni ale ținutului, o linie a aviației comerciale trece prin capitala sa, Horog. Pamirul a fost în trecut cea mai înapoiată regiune a imperiului țarist. Azi, ținutul este industrializat. Acolo unde un medic era o raritate funcționează în prezent 13 spitale, în care lucrează 300 medici și alte cadre sanitare.

●

NU DE MULT, încă, Cuba număra 1.045.329 de analfabeți. În chemarea adresată poporului Cubei, adoptată la Congresul național de luptă împotriva analfabetismului, se punea drept sarcină lichidarea pînă la sfîrșitul anului 1961 a neștiinței de carte. Pînă la 1 noiembrie au învățat carte 354.000 oameni, iar în prezent ceilalți termină cursurile de alfabetizare.

●

EXPLORATORUL norvegian Helge Ingstad a anunțat că a descoperit în extremitatea nordică a insulei canadiene Terra Nova ruine ale unor construcții abandonate de vikingii scandinavi cu 500 de ani înainte de descoperirea Americii. Printre aceste ruine se află un complex, compus din cinci locuințe și o sală mare, în stilul vikingilor acelei epoci îndepărtate. Ingstad a declarat că aceste edificii au fost folosite de Ericson, fiul lui Eric cel roșu, drept cartier general pentru expedițiile sale pe pămîntul american.

●

ÎN UNELE localități din R. D. Germană, numeroși pescari amatori folosesc la pescuitul de țipari, ce credeți?... umbrela. E un obicei străvechi care, departe de a fi o ciudățenie extravagantă, s-a dovedit foarte util.

11.000 de ani temniță grea!

Gestapoul franchist operează...

Cînd s-au făcut plățile pe luna septembrie la uzina de automobile „Barreiros" din orașul Madrid, un număr apreciabil de plicuri n-au fost ridicate. Cei îndreptățiți a le ridica nu s-au prezentat la ghișeul casei. Acest lucru nu a mirat pe nimeni. Toată lumea știa că acestea erau plicurile cu salariile celor 36 de muncitori și funcționari care fuseseră arestați cu cîteva zile în urmă de poliția dictatorului Franco. Același lucru s-a întîmplat și la o altă întreprindere din acest oraș, anume la uzina „Marconi", de unde poliția franchistă a arestat, în aceeași lună, 20 de muncitori și funcționari. Și într-un caz și în celălalt, acuzația ce li s-a adus persoanelor arestate a fost aceea de a fi făcut „propagandă comunistă". Începînd din luna august și pînă în primele zile ale lunii noiembrie, în capitala Spaniei au fost arestați de către autoritățile franchiste peste o sută de oameni nevinovați.

Arestări masive au fost, de asemenea, operate de către „Brigada politico-socială" (Gestapoul franchist) și în alte regiuni ale Spaniei. Astfel, de pildă, în două mari orașe industriale din provincia Asturias, anume Gijon și Aviles, Gestapoul franchist a arestat, nu de mult, un număr de șapte muncitori. În orașele Badalona, Santa Coloma și San Andres de Palomar au fost arestați 130 de muncitori care au fost învinuiți de „activitate comunistă".

Teroarea fascistă împotriva forțelor democratice s-a intensificat, în ultima vreme, mai ales în Țara Bascilor. Valul de arestări început în această provincie încă în a doua jumătate a lunii iulie continuă și acum. Numai în primele zile ale lunii septembrie în Țara Bascilor au fost arestate peste 300 de persoane, acuzate de „acțiuni subversive". Gestapoul franchist supune la groaznice torturi pe cei arestați. În cursul „interogatoriilor" la care au fost supuși de către poliția din San Sebastian, trei dintre cei arestați au decedat. Mulți dintre patrioții care au fost arestați în ultimele luni au fost trimiși în lagărele morții din apropierea Madridului și în închisoarea de sumbră faimă Carabanchel.

În citadelele morții

Am citit, nu de mult, cîteva rînduri scrise de mîinile unor oameni suferinzi care zac de mulți ani în temnițele mucede și reci ale călăului Franco. Aceste rînduri nu pot fi citite fără emoție și, în același timp, fără să te indigneze. Iată, de pildă, ce se relatează într-o scrisoare-apel a deținuților politici din închisoarea centrală din Burgos, una din cele mai îngrozitoare din Spania: „Noi, bărbați și femei, sîntem victimele nedreptății. Am fost aruncați în închisoare pentru convingerile noastre politice pe baza stării excepționale, introdusă în țara noastră la începutul războiului civil... În prezent, în închisorile din Spania se află mii de deținuți politici. O parte din ei sînt întemnițați încă de pe cînd a venit Franco la putere...".

Într-adevăr, închisorile franchiste — adevărate citadele ale morții — din San-Miguel de Los-Reies, Segovia, San Sebastian, Sevilla, Valencia, Leon, Mokio, Bilbao, Barcelona și Madrid gem de deținuți politici, a căror singură „crimă" a fost aceea de a fi îndrăznit să ridice glasul cerînd libertate și o viață mai bună. Mulți deținuți politici și-au petrecut deja jumătate din viață și întreaga tinerețe îndărătul zidurilor umede și reci ale ocnelor franchiste, zăcînd în închisori de cîte 10, 15, 20 de ani, deoarece au fost condamnați la cîte 20, 30, 50 și chiar 60 de ani de temniță. Potrivit celor scrise de ziarul „Espana Popular", care apare în Mexic, numai în închisoarea din Burgos zac de ani de zile 470 de antifranchiști. Făcînd un calcul al timpului petrecut în închisoare pînă acum de către acești oameni nevinovați, obținem o cifră ce depășește apreciabil 5000 de ani. Dacă continuăm această operație, totalizînd timpul care a mai rămas pentru executarea pedepselor pînă la expirarea condamnărilor respective, va reieși că ei mai au de stat dincolo de gratiile temniței încă 11.000 de ani.

Teroarea este arma principală care asigură domnia bătrînului dictator fascist. Pentru a se menține cu orice preț la putere, putregaiul regim franchist recurge la forță, crimă, banditism.

Spania trăiește și luptă

Zidul tăcerii, sub care bătrînul călău și camarila lui se străduiesc să înăbușe mișcarea democratică, progresistă a poporului spaniol se prăbușește. Voința de libertate și progres a acestui mult încercat și curajos popor nu poate fi înfrîntă prin teroare și despotism. „A iubi Spania — înseamnă a lupta" — acestea sînt cuvintele rostite de un tînăr muncitor întemnițat într-o închisoare franchistă. Lupta pentru libertate și democrație, pentru abolirea monstruoasei dictaturi fasciste se intensifică pe zi ce trece. Clasa muncitoare, țărănimea, studențimea și intelectualitatea progresistă, toate forțele naționale care se pronunță împotriva dictaturii lui Franco și pentru amnistierea patrioților ce zac întemnițați se unesc într-un front comun de luptă al întregului popor, sub conducerea încercată a Partidului Comunist din Spania, aflat în adîncă ilegalitate. Formele luptei poporului spaniol împotriva clicii franchiste sînt variate. Se desfășoară o largă campanie de strîngere de semnături pe petițiile adresate guvernului franchist, prin care se cere punerea în libertate a deținuților și se formează comisii și delegații care să înmîneze aceste petiții autorităților franchiste. Pe arterele principale ale Madridului, Barcelonei și ale altor localități, pe zidurile clădirilor și pe garduri, pe șosele și autostrăzi apar inscripții și afișe cu litere mari, cerînd amnistierea deținuților politici. Populația protestează împotriva terorii, a torturilor și violențelor la care sînt supuși patrioții arestați. Sînt răspîndite foi volante și manifeste cu caracter revoluționar. Răsună cu putere lozinca: „Franco nu — libertate da!" Se ia atitudine ostilă față de patroni, polițiști și temniceri. Sînt boicotate mijloacele de transport, precum și spectacolele cultural-artistice și sportive. Sînt organizate greve și demonstrații muncitorești. Se desfășoară marșuri țărănești, în cursul cărora se barează drumurile. Opoziția față de odiosul regim falangist, care pîrîie din toate încheieturile, se manifestă pretutindeni, luînd o amploare tot mai mare.

Acțiunile viguroase ale maselor populare zguduie din temelii sistemul șubred falangist. În ciuda tuturor manevrelor de ultimă oră ale falangiștilor și ale stăpînilor lor imperialiști, mai ales americani și vest-germani, care uneltesc să includă Spania în blocul agresiv N.A.T.O., pozițiile dictatorului Franco devin tot mai șubrede. Însăși intensificarea terorii de către clica franchistă, în ultima vreme, constituie o dovadă a slăbiciunii acestui regim falit. Sfîrșitul regimului franchist nu este departe. Spania de azi poate fi, pe drept cuvînt, asemuită cu un vulcan, în adîncurile căruia lava mocnește puternic, gata să erupă cu o forță de nestăvilit. Această forță de nebiruit o constituie poporul spaniol, care este hotărît să ducă pînă la capăt și să ridice tot mai sus steagul luptei pentru o Spanie liberă, democratică, progresistă și înfloritoare.

Emilian GĂINĂ

Cine poartă vina

Locatarii imobilului nr. 10 strada Guynemer din orașul Argentan, în Franța, știau foarte puține despre tăcuta lor vecină, Nicole Bouvier care locuia cu copiii ei într-unul din apartamentele de la etajul doi. O vedeau adesea pe scări, palidă și slabă, foarte tristă, frămîntată vizibil de mari necazuri. Dar cui îi pasă de necazurile unei vecine cînd fiecare și le avea pe-ale sale?...

De-abia cînd s-a întîmplat tragedia care a zguduit întregul Argentan, vecinii Nicolei Bouvier și-au dat seama că la numai cîțiva pași de ei s-a desfășurat una din cele mai cumplite drame ale mizeriei.

Unul din cei trei copii ai acestei femei, micuța Odile, în vîrstă de trei ani, a murit în timpul somnului istovită de foame. Organismul ei a fost prea plăpînd pentru a mai suporta îndelungata lipsă a hranei ce-i era necesară și pe care mama ei nu i-a putut-o asigura. Ceilalți doi copii, Brigitte în vîrstă de 6 ani și Irène de 18 luni ar fi avut aceeași soartă dacă după tragica moarte a Odilei n-ar fi fost internate în spital, numai piele și oase.

Antecedentele acestei tragedii se deosebesc prea puțin de alte cazuri similare, caracteristice pentru viața multor muncitori în lumea capitalului.

Jacques Bouvier, capul acestei familii nenorocite, este muncitor turnător. El a lucrat într-o uzină din suburbiile Parisului de unde a plecat cu un an în urmă în provincie, în speranța că va găsi condiții de locuit mai omenești pentru el și familia sa. Bouvier a găsit de lucru la uzina Keller din Argentan și o locuință în strada Guynemer 10.

Dar liniștea familiei a fost de scurtă durată. După o „dispută" cu patronul, Jacques Bouvier s-a văzut nevoit să-și părăsească slujba și a plecat din nou la Paris unde pînă la urmă a găsit de lucru. Din ceea ce cîștiga trimetea familiei sale 350 franci noi lunar. Suma s-a dovedit însă a fi mult prea mică pentru întreținerea celor patru membri ai familiei, mai ales că jumătate din ea, adică 170 franci, erau înghițiți în fiecare lună de chirie. Mama și cei trei copii slăbeau pe zi ce trecea. Ajutorul familial ce li se cuvenea, întîrzia și el să vină. Nicole Bouvier, străină în Argentan, n-avea pe nimeni cui să ceară o mînă de ajutor.

Într-o seară, spre sfîrșitul lui noiembrie, micuța Odile, mai mult schelet decît copil, plîngea istovită de foame în pătucul ei.

— Fă nani, fetița mea, i-a spus mama îndurerată. Și copilul a adormit fără să se mai trezească dimineața...

Îngrozită de cele întîmplate, Nicole și-a anunțat soțul care a sosit în grabă de la Paris. Dar au mai trecut alte 36 de ore pînă cînd părinții speriați s-au hotărît să anunțe autoritățile. Medicul sosit la fața locului a făcut autopsia copilului. S-a constatat că micuța Odile a murit epuizată de foame. Organismul ei era complet deshidratat, ficatul mărit la extrem, stomacul și inima atrofiate...

Autoritățile au deschis o anchetă pentru a constata cine poartă răspunderea pentru această tragedie. E sigur că se vor feri ca de foc să spună adevărul: că vinovată pentru moartea micuței Odile ca și de moartea altor mulți copii, bătrîni și oameni maturi ce se sting de foame nu numai în Franța, e orînduirea nedreaptă și crudă a capitalismului, care aruncă tot mai mulți muncitori în brațele mizeriei.

A. STANCIU

Odile (3 ans) est morte en dormant épuisée par la faim

Sa mère avait 350 NF pour vivre mais son loyer était de 170 NF

„Odile (3 ani) a murit în timpul somnului istovită de foame. Mama ei avea 350 franci noi pentru trai dar chiria era de 170 de franci noi". Sub acest titlu a publicat ziarul burghez de mare tiraj „France Soir" știrea despre tragica moarte a copilului unor muncitori din Argentan. Sub titlu, fotografia mamei micuței Odile, Nicole Bouvier.

Un sat de vînzare

Cei trei sute de locuitori ai satului italian Montaleone Roccadoria de pe insula Sardinia, au hotărît să-și vîndă... satul, cu primărie, cu biserică, cu cimitir cu tot.

Ceea ce i-a determinat să ia o hotărîre atît de puțin obișnuită a fost perspectiva de a-și pierde ogoarele, unicul lor mijloc de existență. Ei au aflat că autoritățile au decis să construiască în apropierea satului lor un baraj și un lac de acumulare care vor înghiți ogoarele lor, singurul pămînt fertil din întreaga regiune. Or, cum fără ogoare sătenii sînt amenințați să moară de foame și cum satul lor nu cade în regiunea ce urmează a fi inundată, ei au pornit la o adevărată vînătoare de cumpărători, lăudînd în fel și chip avantajele ce le oferă clima, peisajul și poziția pitorească a satului lor pentru întemeierea unei stațiuni turistice pe marginea lacului.

Cu banii pe care speră să-i obțină din vînzarea satului, locuitorii din Montaleone Roccadoria vor să-și reia viața într-o altă regiune a Sardiniei.

Spre noua viață

Note de călătorie din Republica Mali (II)

Hoinărind pe ulițele orășelului Markala de pe malul Nigerului, printre casele de lut coșcovite, în pragul uneia din ele mi-a atras atenția figura frumoasă a unui băietan de vreo 13-14 ani care sugea cu sete capătul unei crengi — o bucată din ramura unui arbust ale cărei rădăcini și lăstare mustesc un suc plăcut, aromat, ce răcorește gura. Mestecatul acestor rădăcini, de care unii nu se despart nici în somn, aduce, ca obicei, cu pasiunea pentru tutun a fumătorilor noștri, care, pentru mulți săteni din Mali, mai ales pentru cei din cătunele pierdute în junglă, prezintă o ciudățenie cel puțin egală cu mirarea noastră în fața slăbiciunii lor pentru creanga aromată. Să revin însă la întîlnirea mea cu tinerelul de care vorbeam. L-am îmbiat, cu gesturi, să se așeze cu mine pe o bucată de stîncă de pe malul rîului, pentru a face împreună o fotografie. S-a uitat lung la mine, uimit, speriat parcă, arătînd cu un gest de fereală în spre pietroi. Un malian, cu care eram împreună, se grăbi să-mi explice motivul ezitării băiatului. Flăcăul spunea că piatră unde l-am îmbiat să se așeze este *fetiș*, iar el n-are un „gris-gris", adică un talisman cu care să se poată apăra în fața duhului ce sălășluiește în bucata aceea de stîncă...

În aceeași zi — la numai cîteva ore după întîlnirea cu băiatul care se temea de fetiș — în incinta unui atelier care servește instalațiile unui baraj de irigație, am asistat la o discuție între doi tineri. Unul din ei, cu fața de culoarea aramei vechi, patinate și cu părul cîrlionțat, îi explica ceva celuilalt, schițînd pe perete, cu degetul arătător, o imagine nevăzută, care trebuia să fi fost în legătură cu o hîrtie ce-o avea în mînă și pe care o vîra din cînd în cînd sub nasul interlocutorului său. Împins de curiozitate, l-am chemat pe tălmaciul nostru, care rămăsese puțin în urmă, cerîndu-i să-mi facă cunoștință cu cei doi tineri. Așa am aflat că tînărul cu hîrtia în mînă este frezor, iar celălalt, un prieten din satul lui, pe care l-a adus cu el la atelier să-l învețe meserie și căruia tocmai îi explica desenul unei noi piese ce avea s-o lucreze în ziua aceea, la mașina lui. I-am însoțit în atelier pe cei doi băieți și am stat îndelung lîngă mașina celui cu părul cîrlionțat, care, în timp ce lucra, îi dădea zeci de explicații pietenului său, care-l asculta cu sufletul la gură.

Mi-am adus aminte, atunci, de băiatul pe care-l întîlnisem mai înainte pe malul Nigerului și peste imaginea figurii lui, înspăimîntate de fetiș, se suprapuse imaginea flăcăului african de lîngă freză pentru care talismanul este meseria lui, încrederea în forța creatoare a tehnicii, în foloasele muncii cu uneltele de producție ale zilelor noastre.

Mi-a făcut multă plăcere discuția cu el și cu ucenicul său și ne-am angajat să corespondăm. Și-a scris numele și adresa în carnetul meu de note. Sub numele său, îl cheamă Kalelon Farré — a mai adăugat cîteva cuvinte: „muncitor frezor, cetățean al Republicii Mali, stat independent".

Această mîndrie patriotică, mîndria de a trăi și munci în climatul roditor al independenței, este caracteristică întregului tineret, celor mai largi mase populare din Republica Mali.

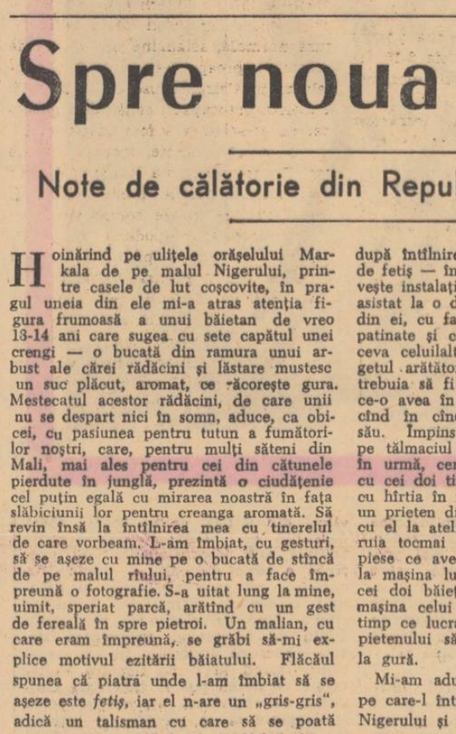

În satele maliene, dansurile folclorice păstrează aproape neatins ritualul lor străvechi.

...Tam-tam-ul, vestitul tam-tam african, punctează liniștea cu cîfrul unor tilcuri care se aud pînă departe...

Ziua de azi bate și la poarta satului african

Entuziasmul acesta este îndreptat, așa cum arătam mai înainte, înspre înfăptuirea unor obiective bine gîndite, menite să ducă la neatîrnarea deplină a Republicii. Dezvoltarea economică independentă este factorul principal, al realizării acestor aspirații. În prezent, domeniul înspre care se îndreaptă o atenție generală este agricultura.

Această preocupare deosebită se explică prin faptul că dezvoltarea agriculturii trebuie să asigure o parte a hranei populației—mă refer în special la pady și la mei (mămăliga de mei este una din mîncărurile cele mai consumate de localnici) și să contribuie la prosperitatea comerțului exterior, unul din pîrghiile principale cu ajutorul căreia se urmărește făurirea unei temelii industriale pentru economia țării. Ca și în toate celelalte sectoare economice, și în agricultură, colonialiștii au lăsat o moștenire dezastruoasă. Mijloacele de producție ale veacului nostru, dezvoltarea tehnică, care, în ultimele decenii, într-o bună parte a lumii, a spart cu totul tiparele muncii din secolele trecute — nu primiseră viza de intrare în fostul Sudan francez. Cutreierînd într-o drumeție de aproape 3.000 de km, satele maliene, atît în regiunile de semideșert cît și în teritoriile mai fertile de pe malul Nigerului, am fost deseori izbit de consecințele strigătoare la cer ale unor rînduieli care poartă parafa „misiunii civilizatoare" a colonialiștilor... Iată un aspect al acestei stări de lucruri. În savane, pe pămînturile nedefrișate, precum și la marginea satelor, întîlnești cîrduri de măgari, cirezi de boi și vaci, care dormitează sau mestecă, cu burta la soare, fără să fie folosite la munca cîmpului. Aceasta, în timp ce agricultorul se spetește, pe o arșiță uneori de 50-60 de grade, să-și lucreze pămîntul cu săpăliga de lemn. Explicația? Pînă cu un an-doi în urmă *aratul cu plugul de fier* (sau măcar de lemn) *cu tracțiune animală*, nu era încă cunoscut aici. Nemaivorbind de faptul că făina de mei se obține încă prin zdrobirea manuală cu pietre a grăunțelor, că decorticarea orezului se face tot cu mijloace primitive.

Statul Mali, organizațiile obștești din Republică, depun un efort într-adevăr excepțional pentru urnirea agriculturii pe un făgaș nou. Paralel cu începerea acțiunii de înzestrare a agriculturii cu mijloace moderne, cu pluguri, tractoare (operație care, deocamdată, din cauza dificultăților economice, se desfășoară într-un ritm încă lent), se duce o muncă intensă de educare, de obișnuire a țăranilor malieni cu metodele moderne de cultivare a pămîntului. În acest scop un mare rol îl joacă lucrarea în comun a pămîntului, cooperativele agricole, care au luat ființă. Am vizitat și cîteva din cele 2.000 de cooperative agricole, cîte s-au înființat pînă acum în Republică.

Desigur, înfrîngerea „tradițiilor" în lucrarea pămîntului e o treabă grea, chiar foarte grea, care necesită un întreg complex de măsuri, o mare muncă de agitație politică. În Mali, s-a înființat nu de mult o organizație de stat, „Societatea de dezvoltare reciprocă a satului", care coordonează activitatea cooperativelor din fiecare district (denumire a împărțirii administrative). Această societate aprovizionează cooperativele cu utilaj agricol, semințe, animale de tracțiune, precum și cu îngrășăminte agricole. Tot societatea respectivă achiziționează și producția cooperativelor, înlăturînd astfel specula firmelor comerciale colonialiste, cărora acum le este interzis să comercializeze produse agricole.

O mare importanță pentru dezvoltarea agriculturii din Mali îl prezintă irigația. Complexul instalațiilor de irigație aparținînd unei întreprinderi colonialiste, „Office du Niger", a funcționat, după proclamarea Republicii, sub controlul statului Mali. În prezent, în Mali există o largă mișcare revendicativă pentru naționalizarea întreprinderii „Office du Niger", a cărei administrație n-a încetat să saboteze dezvoltarea agriculturii în direcția indicată de statul malian. În planurile economice de viitor se prevede lărgirea suprafeței irigate de la 50.000 de ha, cît este în prezent, pînă la 200.000 de ha.

...Ziua de azi bate și la poarta satului african.

Și totuși tam-tam-ul se aude pînă departe

Este ciudată și în același timp foarte interesantă, efervescența de azi a satului malian. Am văzut țărani cu talismane milenare, atîrnate de gît, care conduceau însă primele tractoare ce au apărut pe ogoare; am întîlnit săteni care ne-au arătat ca o „descoperire uriașă" primele culturi de legume pe loturile cooperativei lor (pînă acum, în cele mai multe din regiunile țării legumele verzi erau necunoscute, ca alimente), am intrat odată într-o colibă de lut, unde doi bătrîni, fiul lor și soțiile acestora, ascultau, încremeniți de stupefacție și admirație cum unul din copiii lor, le citea ceva dintr-o revistă, — era primul vlăstar al tribului ce deschidea în fața lor, prin intermediul cuvîntului scris, lumi întregi, ferecate pînă atunci cu șapte lacăte; am întrezărit, în toate drumețiile, pe meleagurile acestei țări, figura uriașă a africanului care, într-un an-doi — o clipă pentru istorie — a făcut pasul epocal din întuneric spre lumină. Am întîlnit, zeci și sute de muncitori, de funcționari ai statului și activiști ai organizațiilor de masă, cei care s-au aflat în fruntea luptei de eliberare națională și care acum, părăsind capitala și orașele, s-au stabilit în sate pentru a ajuta fraților lor, ca acest pas din preistorie spre istorie, să fie cît mai sigur.

Într-un sat de pe malul Nigerului, în districtul Segou, am asistat într-o seară la una din serbările populare, unde tradiționalele dansuri și cîntece, păstrate din tată-n fiu, de-a lungul veacurilor, te uimesc prin forța de revelare artistică a obiceiurilor, a folclorului local. Tam-tam-ul, vestitul tam-tam african cu darabana lui misterioasă, punctează atunci liniștea nopții cu un tîlc ce se dezvăluie numai localnicilor, ca un tainic mijloc de comunicare, de înțelegere între ei. Cu ani în urmă, în perioada întețirii luptelor anticolonialiste el era deseori semnalul de răzmeriță, puntea de legătură, de coordonare a răscoalelor.

Cîtă bătaie de cap le dăduse colonialiștilor aceste tam-tamuri, cîte n-au făcut pentru a încerca să stingă ecoul lor...

La serbările populare, poposește de multe ori cîte un *grio*, așa îi numesc localnicii pe cîntăreții care colindă din sat în sat, deșertînd din sacul cu folclor, comorile de cîntece, versuri și legende din care se încheagă istoria, transpusă în legende, a poporului... De la unul din acești *grio* am auzit o povestire despre viața minunată a lui Soundiata, unul din vestiții conducători ai vechiului imperiu malian. Legenda spune că în copilărie, Soundiata era infirm și nu putea să umble decît de-a-bușilea, tîrîndu-se cu ajutorul mîinilor... Legenda mai spune că odată Soundiata, dînd de trei bare de fier, a reușit să frîngă două din ele și după această verificare a puterii sale, s-a ridicat, pentru prima oară în picioare, sprijinindu-se pe ce-a de-a treia bară. Toată suflarea din țară, zice-se, s-a adunat cu alai în jurul lui...

Și atunci, în freamătul bucuriei s-a născut cîntul care se încheie cu versul:

„Bi o! bi kadi lé (în dialectul banbara)

Versul, tradus cuvînt cu cuvînt, glăsuiește următoarele:

„Ziua de azi, cît e de frumoasă ziua de azi...!

În acompaniamentul tam-tam-ului, la început lent, apoi frenetic, tumultos, la sfîrșit aproape exaltat, cîntul despre Soundiata poate fi auzit și astăzi la serbările populare... Mulți îl știu pe de rost... Popularitatea lui mare se explică, cred, prin faptul că în evocarea vieții lui Soundiata în legenda înfrîngerii prin forță și voință de luptă a unei infirmități, malianul intuiește, simte un simbol al victoriei sale asupra infirmității sociale, pe care o reprezenta colonialismul, și tocmai de aceea, poate niciodată mesajul legendei — *„Ziua de azi, cît de frumoasă ziua de azi!"* — nu a avut o împlinire mai bogată ca în prezent. Azi malianul nu mai este silit să trăiască de-a bușilea, ci, ridicîndu-și privirea către înălțimi, își întinde brațele către zările ce-l așteaptă, așa cum l-a zugrăvit cu migală bătrînul Magnon în broderia pe care a trimis-o ca dar Republicii.

Eugen POP

Meridiane

O curiozitate a naturii, în munții noștri: un copac în formă de animal antedeluvian

Fotografia: N. CRISTOVEANU

PATRUZECI DE OAMENI

Nu știu dacă cei patruzeci de oameni, care formează subiectul reportajului, sînt tineri abia intrați în fabrică sau muncitori calificați în meserie. Nu știu nici dacă sînt scunzi sau înalți, veseli sau scumpi la vorbă, dacă-s fruntași sau nu, dacă preferă teatrul sau muzica simfonică. Adevărul este, că nu-i cunosc.

Unde lucrează?

Să precizez: acești oameni nu se află în incinta uzinei turdene pe care am vizitat-o. Poate că unii dintre ei lucrează la Uzinele Chimice, la „Electroceramica" sau la Fabrica de Sticlărie, pe alții i-am întîlnit la „Cimentul" sau la „Prefabricate". Își îndeplinesc toți munca lor, fără a bănui, că sînt subiect zilnic de discuție la altă întreprindere: la fabrica de produse refractare „9 Mai" din Turda.

Prezentate astfel, lucrurile pot să apară încîlcite. În fond, este vorba de ceva simplu și totuși, foarte important: de pe urma aplicării măsurilor de reducere a rebutului rezultă un spor de producție, echivalent cu aceea dată de patruzeci de muncitori!

De acești muncitori însă nu este nevoie, atita timp cît atenția și grija colectivului celor de la fabrica „9 Mai" rămîne trează. Atît timp, cît rebutul rămîne minimal, cei patruzeci de oameni pot să-și continuie ocupațiile productive din alte locuri, sporul de producție fiind asigurat și fără participarea lor!

E greu să reduci rebutul?

Cărămizile refractare de tip „Silica" sînt în fond un produs ceramic. Iar în industria ceramică, așa se considera, rebutul nu poate fi evitat. Tratate pîntecoase, scrise în limbajul doct al savanților de cabinet, în țările în care industria aceasta are tradiții vechi, afirmă, că în ceramică rebutul e totdeauna prezent cu un procent respectabil. Așa spun tratatele: procesul de producție e complicat, cu faze greu de stăpînit.

Au dreptate tratatele?

Colectivul fabricii „9 Mai" din Turda este un colectiv tînăr. Tînăr, format în alte condiții decît cele, în care s-a condensat „înțelepciunea" volumelor cu pretenții. Într-un punct însă, ceramiștii turdeni sînt de acord cu tratatele: este cert, că asupra calității influențează tot ce se petrece în cursul întregului proces de producție, nu există „amănunte" lipsite de importanță.

— Dar poate fi acesta un motiv să dezarmăm? Se întreabă tov. inginer Ioan Iancu, directorul întreprinderii. Nu, trebuie să cunoaștem greutățile, tocmai spre a le învinge!

Ingineri și tehnicieni, chimiști, ajutați de întregul colectiv al fabricii și-au pus la contribuție priceperea și cunoștințele. Rezultatul? Procentul de rebut a fost redus la jumătate. Dar acesta este numai un prim pas. Ca răspuns la Directivele Comitetului Central al P.M.R. privind principalele criterii ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării celor 40 de ani de la înființarea partidului, colectivul se străduiește să se prezinte cu rezultate mereu mai bune.

Secrete ale meseriei

Greul devine ușor — susțin lucrătoarele Veronica Jurcan și Rozalia Ambruș de la fasonare. Ele toarnă pasta în forme, le pun sub presă, apasă maneta — trei lovituri ale presei mecanice și pasta a luat forma viitoarei cărămizi. Ce poate fi complicat în această operație? Și totuși, experiența arată că unele fasonatoare dau calitate bună, altele — nu. Cărămida se sfarmă în uscător sau mai tîrziu, la ardere. Secretul?

Da, și aici există „secrete" ale meseriei. Forma are o anumită capacitate. Tovarășele Jurcan și Ambruș nu pun nici mai mult, nici mai puțin, ci chiar atît, cît umple forma.

Sau presarea. Prima lovitură să fie lentă, să dea răgaz aerului cuprins în pastă să fie eliminat. Apăsarea crește încet-încet, bulele de aer țîșnesc prin masa moale, iar materialul se tasează. Cît de lentă să fie apăsarea? Și aici se cere simț, asociat cu multă atenție.

A doua lovitură, mai repejoară, asigură coeziunea particulelor, iar a treia, bruscă, îi conferă viitoarei cărămizi rezistența. E greu?

— Nu, spune tovarășa Jurcan. Trebuie doar să ai simțul greutății și al timpului.

Aș adăuga, că cel mai important este un al treilea simț: cel al răspunderii.

Dar să ne întoarcem la lupta împotriva rebutului. Directorul întreprinderii, tov. inginer Ioan Iancu, susține:

— Decisiv este un control interfazic bine organizat!

L-am văzut la lucru pe Grigore Halmăgyi. Atent, fără grabă, trecea cu privirea peste fiecare muchie a cărămizii. Nu permite să ajungă mai departe nici o bucată defectă. Tot atît de exigentă este și comunista Aurelia Secărea. Iar Ioan Barna, chimist cu pregătire, șeful controlului tehnic de calitate, nu se mulțumește să constate defectele. Analizează cu răbdare — uneori e necesară o urmărire îndelungată a fenomenului, pînă cînd îi găsește rădăcina. Și după ce a aflat cauza, o previne, intervenind în procesul tehnologic și atrăgînd prin oamenii serviciului său, atenția asupra punctelor slabe. Astfel devine C.T.C.-ul, adică controlul tehnic de calitate, un factor important în combaterea rebutului.

Erich HALPERT

Microportrete în apă tare

● *Ori de cîte ori trece la analiza propriilor sale greșeli, Alecu dovedește un pronunțat spirit autoipocritic.*

● *Nimeni nu contestă că Dumitrache este sportiv amator. Autor de cît mai multe avantaje personale de pe urma sportului.*

● *Filip este un om tare: el suportă, cu un neclintit stoicism, durerile altora.*

● *Pe cei mai mulți, munca de răspundere îi face să crească. Pe Nicu, l-a făcut numai să se umfle.*

● *Grigore are norocul să fie dotat cu o conștiință timidă, care nu îndrăznește nici o dată să ridice glasul la el.*

● *Împotriva tendințelor sale de a munci sectar, Liviu duce o luptă neîntreruptă. Din nefericire, însă, suferă mereu înfrîngeri.*

● *Admirînd sănătatea de fier a unui coleg, Bică spune cu invidie: „Asta în viața lui, n-o să moară!"*

● *„Mi s-a părut că am întîlnit-o pe Vera la cinema, spune Mirela. Avea o bluză grej, cu mineci trei-sferturi și cu fermoar în spate, cordon de piele maron cu caturamă vernil, o fustă evazată dintr-un material gros, ecosez, pantofi cu toc italienesc și cu vîrful pătrat... Dar nu sînt sigură că era Vera; n-am văzut-o decît o clipă!"*

● *Didona are un suflet foarte sensibil. De cîte ori vreo prietenă a ei începe să-i povestească un necaz, ea spune: „Te rog, încetează! Îmi face rău să te ascult!"*

● *Nicu e poliglot. Știe să spună în cinci limbi că nu cunoaște nici una din ele.*

● *Dialog surprins în Cișmigiu:*

El (duios) — Vreau să-ți cînt ceva. Să-ți cînt încet, așa ca să auzi numai tu!

Ea (enervată) — N-ai putea să cînți atît de încet încît să nu aud nici eu?

● *De cînd Anișoara s-a mutat într-un bloc nou de pe Grivița, Mișu a renunțat să-i mai facă curte. Ca să o conducă acasă trebuia să ia două tramvaie.*

● *Dănuț se laudă mereu că își cîștigă pîinea cu sudoarea frunții. Numai că el transpiră atît de ușor!*

● *„Vai dragă, spune Georgeta, eram atît de nervoasă, încît m-am apucat să deretic prin casă!"*

● *„Tare rău se poartă tata cu mama!"*

„De ce?"

„Tata știe că atunci cînd îi cer ceva și nu-mi dă, îi fac zile fripte mamei. Și totuși nu o cruță!

● *De cîte ori se ține o ședință cu planul de muncă, Tică geme în gînd: „Of, ce obosit o să fiu!"*

● *„Nu, Mitică nu-i prost, spune Vlad. E chiar foarte deștept dacă așa prost cum e reușește să se mențină în postul ăsta!"*

Nicolae MINEI

Călătorind prin țară

Cîmpulungul muscelean

La poalele Iezărului și ale Păpușei, pe culmi umbrite de brazi seculari, își presară așezările pitorești vechiul și frumosul oraș al Muscelului. Slobozit din peșterile munților, Riul Tîrgului coboară gălăgios, traversînd în lung orașul și lăsînt de o parte și de alta, mai ales pe timpul verii, cînd nisipul cald și binefăcător, cînd umbra răcoroasă a arinilor și a arbuștilor pitici.

Depresiunea care adăpostește orașul este așezată la 600 de metri deasupra nivelului mării. Are o climă dulce și aerul curat.

Aici, cu veacuri în urmă, Romanii au așezat vechea cetate a Jidanei, ale cărei urme se mai păstrează și astăzi aproape de Schitu-Golești. Aici se află o vale numită a Romanești1or, care amintește, pe semne de întîile locuri pe unde strămoșii noștri și-au durat case. Aici a fost întîia capitală a statului feudal muntean.

După unii istorici, orașul Cîmpulung a fost întemeiat de Cavalerii Teutoni, în prima jumătate a secolului al 13-lea. După alții, el a fost zidit de Negru Vodă. Iată ce scrie Letopisețul Țării Românești, despre acest voevod:

„Iar cînd au fost cursul anilor de la zidirea lumii 6798 iar de la Hristos 1290, fiind în Țara Ungurească un voevod ce l-au chemat Radu Negru Voevod, mare herțeg pe Amlaș și Făgăraș, în zilele lui Andreiaș craiu, rădicatu-s-au de acolo cu toată casa lui și cu mulțime de noroade: Romîni, Papistași, Sași și cu tot felul de oameni, pogorînd pe apa Dîmboviței, au început a face țară nouă. Întîi au făcut orașul ce-i zice Cîmpulung; acolo au făcut și o biserică mare și frumoasă".

După alți istorici (printre care și Nicolae Iorga) orașul Cîmpulung a fost zidit de Cavalerii Teutoni. Aceștia, în 1211, după ce luptaseră la locurile sfinte, veneau prin pasul Branului, spre țara lor. În 1212, regele Andrei al II-lea i-a oprit în Țara Bîrsei, spre a-i folosi împotriva Cumanilor. Teutonii au ridicat lîngă Rucăr, cetatea Oratia și mai jos, pe Riul Tîrgului, orașul Cîmpulung pe care i-au numit Langenaue iar pe latinește Campus longus. Cronica persană a lui Fazel-Ulah-Rașid, vorbește despre invazia Tătarilor de la 1241, care după ce au jefuit cumplit Ungaria, conduși de Bugek, au trecut în Muntenia, unde s-au bătut cu Romînii. Aceștia aveau în fruntea lor pe Negru Vodă. Voevodul romîn este indicat însă tot de tradiție și după unii istorici, ar fi una și aceeași persoană cu voevodul Tihomir, care a domnit de la 1290—1315.

În orașul Cîmpulung se află vechea biserică domnească, unde odihnește Nicolae Alexandru Voevod. Lîngă ea, casa domnească a lui Matei Basarab. În altarul bisericii catolice se păstrează piatra de pe mormîntul lui Laurențiu, cavaler de Cîmpulung, decedat în 1300. Biserici și schituri, prin valoarea lor istorică, sînt adevărate comori ale orașului.

Cîmpulungul s-a bucurat întotdeauna de admirația și prețuirea numeroșilor vizitatori. Mărturii stau caietele de vizită ale diferitelor instituții de artă precum și unele documente vechi, păstrate în arhiva statului orășenesc. Dar iată cum îl descrie Vlahuță în „Romînia pitorească": „Orașul se întinde pe o vale răcoroasă, la poalele munților. Dealuri acoperite de livezi îl adăpostesc de vînturi. Riul Tîrgului îl spală și îl înveselește cu undele lui limpezi și gălăgioase. Străzile sînt drepte, curate, umbrite de arbori; mai toate casele au grădină. Unde te uiți numai flori: răzoare de flori pe lîngă ostreț, giastre cu flori în cerdacuri și pe la ferești, orașul tot este împodobit cu flori".

În anii regimului nostru, bătrînul oraș capătă o strălucire aparte. Blocuri luminoase își înalță printre brazi siluetele elegante. Întreprinderi noi (unele de mare importanță, ca bunăoară Întreprinderea metalurgică) ridică potențialul economic al orașului. La Bueghea, au fost amenajate băi, ale căror izvoare naturale au influențe binefăcătoare asupra unor boli. Pe valea Romanești1or de asemenea se găsește un izvor de apă minerală. Frumoasa casă de odihnă din strada Mihai Bravu ca și cabana Voina găzduiesc în fiecare vară sute și sute de oameni. Orașul este brăzdat de nenumărate autobuze care fac legătură cu alte așezări pitorești ca bunăoară Rucărul, Nămăiești, Cetățeni, Bughea, Lerești, Valea Mare. În rînd cu toate orașele țării, Cîmpulungul, minunatul oraș de munte, înflorește și se înalță mai frumos, în lumina mărețului soare al socialismului.

Nicolae NASTA

Excursie pe Piatra Craiului

(Urmare din pag. 1-a)

Timbalu Mare, care din cauza stratificației verticale pare o imensă orgă.

Continuăm să urcăm pe muchia dintre Timbale, ocolim cîțiva „jandarmi" și poposim în creasta principală, în larga șa a Călinețului. De aci, urmînd creasta către Nord, urcăm vîrful Timbalului Mare și, după un scurt popas, ne pregătim de coborîre. Continuînd să mergem tot către nord, după ce coborîm de pe Timbal, ne găsim în fața unui perete în care se află săpată o mică fereastră rotundă. Sîntem în dreptul ieșirii la creastă a „Vîlcelului cu fereastră". Din acest punct începe coborîrea pe firul din stînga.

După o scurtă coborîre, întîlnim un brîu ce înconjoară abruptul la 100—200 m. sub creastă (Brîul de Sus). Înapoia noastră au rămas doi colți falnici, pe care i-am botezat „colții din Canion". Într-adevăr, sub noi putem admira înfricoșătorul fir al „Canionului Cioringa Mare". Urcăm brîul spre stînga și, după ce traversăm o muchie, ne aflăm în firul Vîlcelului cu fereastră, pe care îl recunoaștem după o imensă fereastră săpată în peretele din stînga (cînd coborîm). Prin fereastră admirăm o minunată priveliște a Bîrsei Groșetului. După ce trecem de fereastră și de o săritoare cu grotă întîlnim brîul Cioringa Mare, care ne duce pînă la „Cabana ascunsă". De aci încolo nu mai avem nici o problemă de rezolvat, drumul pînă la Cabana Plaiul Foii fiindu-ne foarte cunoscut.

Ajunși în valea Bîrsei, aruncăm o ultimă privire asupra abruptului scăldat în ultimele raze ale soarelui. Se lasă noaptea, care ne va aduce odihna binemeritată. Ne culcăm visînd la turele de a doua zi sau — cine știe? — poate la o ascensiune pe Himalaia...

Nicolae ANGHELIDE

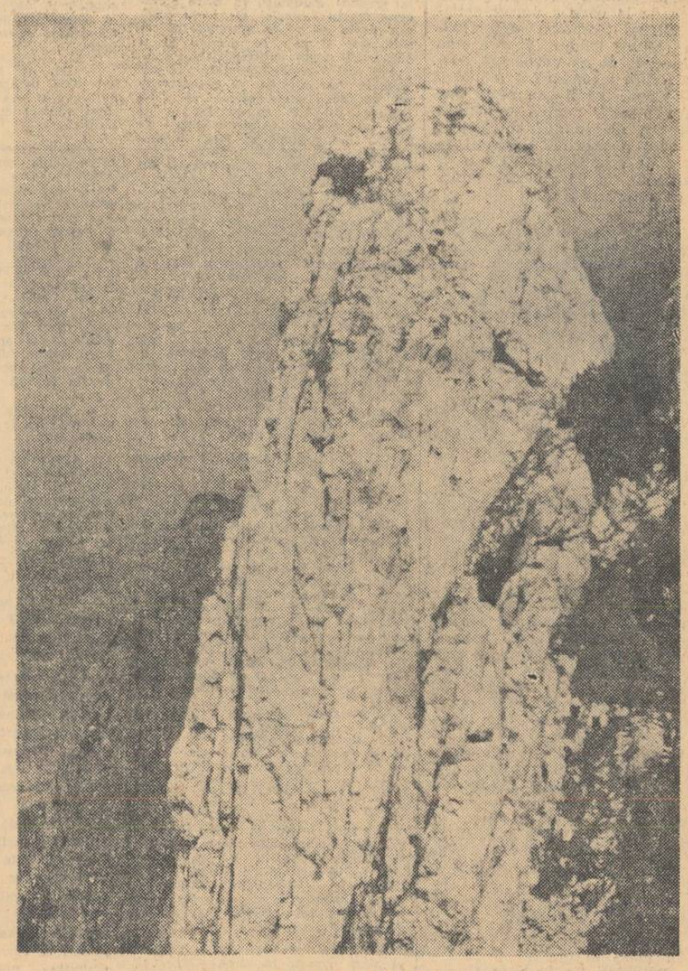

„Degetul lui Călineț"

„Copiii" de la gospodăria de stat Cătească

Creșcătoria de pui a gospodăriei de stat Cătească își apare după o lizieră de pomi, cuibărită într-o vîlcea. 15 hale stau aliniate, sub albul proaspăt al varului. În jur, garduri înalte de plasă — și ele văruite — poteci ce exală miros de dezinfectant. În curți, mii și mii de pui roșcați, de cea mai bună rasă.

Am intrat cu Ioana Stanciu, ce ducea un brat de verdeață, în puiernița nr. 1. Camera este simplă. În mijloc un cotlon, pe jos paie, pe un perete verdeață. „Copiii", în număr de 1.250, se zbenguie pe afară. În tot ce ne spune îngrijitoarea, în tot ceea ce face, răzbate atenția deosebită pentru acești pui. Le servește zilnic 8-10 tainuri (cu ouă, lapte, mălai, morcovi, după rețetarul prins pe perete), le aprinde noaptea becurile infraroșii care asigură o căldură de se simt copiii ca sub cloșcă.

Elisabeta Satmari — o altă muncitoare — e de doi ani la creșcătoria de pui a gospodăriei de stat Cătească. A venit aici tocmai din Țara celor trei Crișuri. Pe acolo s-a întîlnit cu Vasile, pe cînd făcea armata. Vasile s-a eliberat și s-a întors la tractorul său, dar și-a adus și nevasta.

Elisabeta lucrase și mai înainte la pui. Ea răspunde aici de hala 14, numită de izolare. Ei i se dau în primire puii ce rămîn după livrare, de la celelalte hale, care au anumite defecte sau sînt mai debili. Cu toate condițiile grele, ea și-a dus la bun sfîrșit sarcinile, a îngrijit cu dragoste acești „orfani" — cum îi numește, reducînd procentul de mortalitate (de 20 ori sub cel admis). Totodată a sporit procentul de creștere, ceea ce a dus la scăderea prețului de cost față de plan.

Cum s-au realizat toate acestea? Parțial, cîteva metode au fost arătate. Îngrijitoarele administrează puilor hrana rațional, după rețetarele stabilite decadal și respectă cu strictețe regulile sanitar-veterinare. Introducerea razelor infraroșii dă o temperatură normală, asigurînd un mediu de creștere aproape natural, cu cheltuieli de încălzire reduse cu 75 la sută. Datorită preocupării consiliului gospodăriei, crescătoria a fost dotată cu inventar nou — tăvițe, clopote, stelaje etc. De asemenea s-a introdus lumina electrică în curțile puiernițelor și s-au procurat furaje combinate.

Anul acesta, gospodăria de stat Cătească a avut în plan să crească 30.000 de pui. A realizat 56.000. Un număr de peste 15.000 de pui au fost livrați pentru reproducție gospodăriilor Brebeni, Curtișoara, Poiana, Vulpești, Rm. Vîlcea și Izvoru. 16.000 pui au fost vînduți populației prin magazine speciale, iar 21.000 sînt încă „copii".

B. DĂNILĂ

Revelionul minerilor de la Uricani

(Urmare din pag. 1-a)

pînă la 31 decembrie să dăm peste plan încă cel puțin 3.000 tone de cărbune cocsificabil de bună calitate.

Bilanțul fruntașilor

Faptul că minerii de la Uricani și-au realizat, primii pe bazinul carbonifer Valea Jiului, planul anual înainte de termen, nu surprinde pe nimeni. Ei au extras în fiecare lună 2.800—5.500 tone de cărbune peste plan, au obținut un spor important la productivitatea muncii (în medie pe 10 luni cîte 1,341 tone de cărbune de fiecare post prestat).

În bilanțul lor stă la loc de cinste faptul că au obținut economii suplimentare la prețul de cost al producției în valoare de peste 1.200.000 lei, din care aproape 900.000 lei numai pe seama îmbunătățirii indicilor calitativi ai producției. La panoul de onoare al minei, alături de numele altor mineri, tehnicieni și ingineri fruntași, care au însoțit la ieșire prima tonă a noului an, și-au înscris numele și Matei Vasile, Rugină Mihuță, Mardare Eftimie, Iunger Herman, Teslici Niculae, Voichița Ioan și mulți alții, care cu toții au o trăsătură comună: sînt oameni hotărîți să pășească mereu pe calea succeselor.

Ing. Gh. DUMITRESCU

Cetatea construită de 20.000 de iobagi

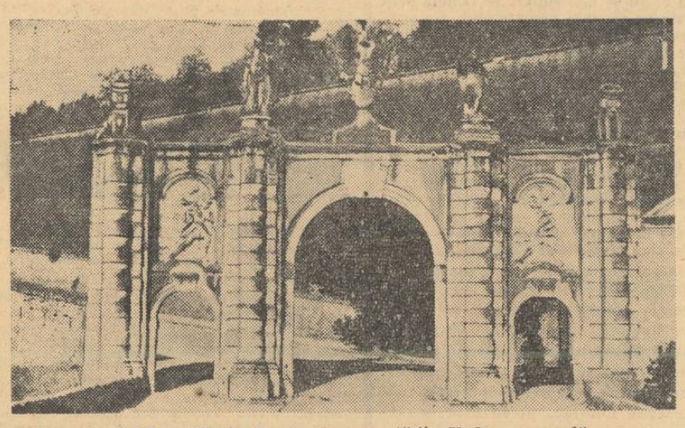

ALBA IULIA. Poarta I-a a cetății. Vedere generală.

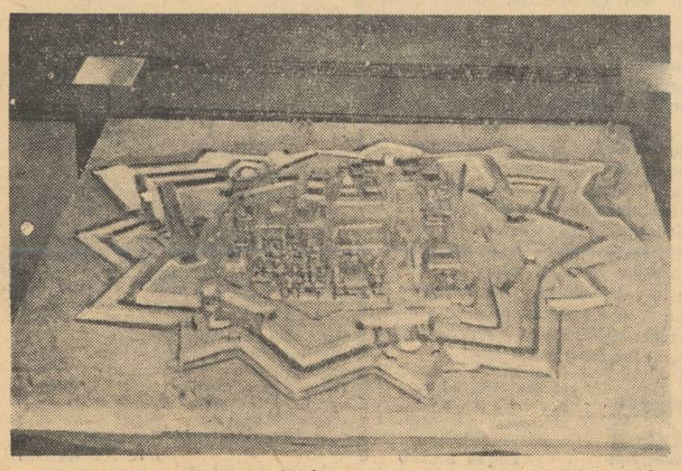

Macheta cetății feudale construită în secolul XVIII. Ea are forma unei stele în șapte colțuri.

(Urmare din pag. 1-a)

tului Giovani Marando Visconti, cetatea este de cărămidă, are un fort central în formă de stea în șapte colțuri, un șanț pentru apă lat de 12 metri, un val de pămînt și apoi un alt șanț lat de 20 metri, prin care se comunica cu interiorul prin galerii subterane.

Intrarea principală este formată dintr-o poartă monumentală, cu un arc central și două mai mici susținute de coloane. Deasupra lor — în stînga — se află statuia zeiței iubirii, Venus privindu-se în oglindă, iar în dreapta cea a lui Marte, zeul războiului, cu lancea în mînă. Patru basoreliefuri reprezintă pe Eneea cu Anchise în momentul cînd părăsesc Troia în flăcări, Hercule în luptă cu Anteu, fiul pămîntului, Perseu ținînd în mînă capul Meduzei — un monstru fioros — și Hercule în luptă cu leul din Nemeea.

Pe un drum săpat în valul cetății, pavat în parte cu lespezi de piatră și străjuit de un zid crenelat, se ajunge pe terasa șanțului de comunicație, unde a existat poarta a II-a. Aici, în stînga, într-un loc dominant, cu o largă privire asupra împrejurimilor, se află obeliscul ridicat în memoria lui Horia, Cloșca și Crișan. Monumentul are sculptată pe latura dinspre Est o Victorie înaripată gata de zbor, iar pe partea opusă un basorelief reprezentîndu-i pe cei trei revoluționari înconjurați de țărani.

La vreo sută de metri se află poarta a treia — o construcție de mare valoare artistică, de tip doric, ornamentată în stil baroc. Pe fața interioară se află ghirlande, basoreliefuri și patru statuiete feminine, care simbolizează Abundența, Înțelepciunea, Cumpătarea și Forța. Însemnările vremii arată că această poartă a costat considerabila sumă de 600.000 de florini.

În soclul statuii lui Carol cel Mare, urcînd cîteva trepte, dăm de o mică încăpere în care se crede că a fost întemnițat Horia.

Tezaurul din camera blindată

Într-o fostă mînăstire, Ignat Batthyany înființează în anul 1792 una din cele mai valoroase biblioteci din țară. Un număr remarcabil de cărți rare — multe din ele unice în lume — sînt depozitate într-o cameră blindată. Cel mai prețios manuscris, și cel mai vechi în același timp, este „Codex aureus", lucrat în secolul IX, pe timpul lui Carol cel Mare. Scris în unciale de aur și împodobit cu o policromie neobișnuit de variată, el are chenare, inițiale și desene geometrice și animaliere deosebit de frumoase. Acest faimos „Codex" își are povestea lui. El a stat un timp în mînăstirea Lorch, apoi nu se știe cum, în anul 1555, a ajuns la Heidelberg, tocmai în perioada cînd orașul era invadat de trupele generalului Tilly. Atunci prețiosul manuscris a fost rupt de soldați, în patru, deoparte cele două coperte, de cealaltă cîte o jumătate din manuscris. O parte din manuscris a ajuns la Alba Iulia, cealaltă fiind acum în biblioteca Vaticanului, iar coperțile, grele și frumos lucrate în fildeș, se află una la British Museum din Londra și alta la Museo sacro din Roma.

În afară de acest Codex biblioteca mai conține „Palia de la Orăștie" din anul 1582, „Sicriul de aur", tipărit în 1683 la Sebeș, „Elementa linguae daco-romanae sive valachicae" a lui Gh. Șincai din 1805, o traducere germană a „Descrierii Moldovei" de D. Cantemir, tipărită la Frankfurt în 1771 etc.

Printre alte manuscrise rare citîm: „Salustius Liber de bello Jugurthina" — celebra istorie a războiului cu Jugurta din secolul X, „Psalmii lui David" din secolul XII, cu inițiale de aur, numeroase portrete, miniaturi și minuscule gotice, „Biblia sacra", din secolul XIII, scrisă cu caractere gotice și avînd inițiale, chenare și ornamente în aur și culori vegetale, „Codexul burgund", scris tot cu litere gotice, pe un pergament fin și cu inițiale, lucrat într-o formă artistică deosebit de frumoasă.

Dacă mai adăugăm cartea de medicină scrisă de medicul împăratului Traian, apoi Cosmographia — apărută la Ulm în 1482 și fragmentul din Nibelungenlied, înțelegem că biblioteca din Alba Iulia, cu cele 56.000 de volume, este de o rară valoare.

O construcție care a durat 54 de ani

Pe locul unei biserici în stil romanic din anul 1100, care a fost distrusă de tătari în anul 1242, s-a ridicat între anii 1246—1300 catedrala romano-catolică din Alba Iulia. Lucrările în piatră au fost executate de meșteri francezi, iar cele în lemn de meșteșugari localnici. Capela este în stilul Renașterii, cu fresce din secolul XV, avînd statuete din lemn și un portal ornamentat cu delfini, grifoni — lei cu aripi — și frunze de acantus în stilul gotic timpuriu, precum și un vitraliu cu o rozetă din secolul XIII. Aici se află sarcofagele lui Ioan de Hunedoara, cel al reginei Isabella și al fiului ei Sigismund, și alte morminte de voievozi ardeleni, ele fiind sculptate deosebit de frumos în stilul Renașterii.

Cu mii de ani în urmă

În imediata apropiere de Alba Iulia, în jurul unui parc cu heleștee din partea de nord-est a orașului, în locul numit de localnici „Lumea nouă" s-a descoperit o așezare neolitică, unde acum 4500 de ani locuiau triburi de păstori și agricultori care aveau o civilizație înaintată. Ei sînt făuritorii ceramicei pictate, cunoscută sub numele de ceramica de tip Turdaș — una din cele mai vechi din țara noastră. În acest an arheologii au lămurit problema genezii acestei ceramici pictate în diferite culori, de culoare roșie, galbenă, neagră, albă, pe un fond roșu-cărămiziu. Ea a fost descoperită în 1875 la Turdaș, de unde și numele.

De asemenea, la 4—5 km de oraș, în satul Drimba, a fost descoperită una din cele mai mari așezări din Transilvania, din prima perioadă a fierului (anii 700—400 înainte de era noastră). Pe o întindere de 30 hectare se întinde sistemul de fortificații, compus din două șanțuri, un val și o terasă cu un puternic meterez din trunchiuri groase de copaci. După părerea specialiștilor este vorba de un puternic centru tribal — o uniune de triburi — și e prima cetate de acest fel cercetată în Ardeal, care poate lămuri prin materialele găsite legătura dintre epoca de bronz și cea de fier.

Descoperirea unui vestit centru dac

Herodot, Ptolomeu și alți scriitori din antichitate amintesc că în a doua jumătate a primului mileniu înaintea erei noastre exista un trib dacic al apulilor, care a avut un rege Rubobostes — centrul lor întărit fiind la Apoulon. Se pare că acum arheologii au descoperit acest centru dacic în apropierea orașului Alba Iulia, la poalele muntelui Piatra Craivii. Aici s-au găsit urmele unei mari cetăți, care prin forma construcției zidurilor se vede că e de proveniență dacică timpurie.

Obiectele găsite — ceramică, lucruri de podoabă din bronz, vîrfuri de lance, — indică, de asemenea, că ne aflăm în fața celei mai vechi cetăți dacice descoperite în țara noastră. Anul acesta cercetările au determinat un număr de 12 terase și un material enorm: fibule, brățări de bronz, unelte meșteșugărești, seceri.

Masacrul din castrul feudal

Pe vîrful stîncii Piatra Craivii se află un castru feudal din secolul XIII. În interiorul lui s-a descoperit recent o cisternă pentru apă, adîncă de 8 m, și lată de 1,5 m, iar alături s-a dat de o groapă comună cu osemintele a 18 bărbați, 3 femei și un copil.

Cronicarul W. Bethlen, care a trăit în secolul XVIII, relatează pe baze de izvoare, despre episodul tragic petrecut în acest castru feudal în toamna anului 1603. Un grup de locuitori din jurul orașului Alba Iulia, cu femei și copii, s-a fortificat aici de teama cetelor prădalnice ale lui Basta. După o rezistență disperată, atacatorii au reușit să pătrundă în castru, după care a urmat masacrul.

„Unii sînt aruncați în prăpastie, corpurile celor istoviți sînt îngrămădite la un loc. Pînă acolo a mers furia bandelor încît din cei 45 de captivi nu sînt cruțați nici copilașii" — scrie cronicarul de pe vremuri.

Un mare centru turistic

Brățara de aur găsită în albia Mureșului, cu ocazia construirii podului de la Pardoș, Dacia amintită ca zeiță pe un monument din anul 215, macheta termelor romane din oraș, mozaicul policrom de la Pardoș, un coif de fier din secolul 13, vase din grafit pentru topit aurul, un clește enorm pentru tiparul în ceară, mii de statui și pietre simbolice, amintind viața strămoșilor noștri daci și stăpînirea romană, precum și numeroase documente se pot vedea în sălile marelui muzeu regional aflat chiar în incinta cetății de la Alba Iulia. Datorită mulțimii monumentelor istorice, an de an tot mai mulți vizitatori din țară și străinătate vin în acest mare complex cultural. Situat într-o poziție geografică minunată, la încrucișarea de drumuri, în plin centrul podișului ardelean, aici ia naștere un mare centru turistic, care se dezvoltă pe zi ce trece. Anticul Apulum capătă în zilele noastre o nouă strălucire: strălucirea epocii socialiste.

S. SĂVEANU

Îi vom aplauda în...

Ioana

„Căutările sînt cele mai frumoase". E o replică din piesa „Ciocîrlia" de Jean Anouilh, pe care o pune în scenă, la Teatrul „Constantin Nottara", regizorul Mircea Avram — replică de la care a pornit actrița Liliana Tomescu, deținătoarea rolului titular, atunci cînd a început să ne vorbească despre figura legendară a Ioanei.

— Caut... caut cu cea mai mare migală pentru a ajunge să-i pot da rolului strălucirea pe care o merită. Procesul acesta de creație este nespus de greu, dar tot pe atît de frumos și de interesant.

— Și unde ați... ajuns?

— Într-un stadiu în care Ioana capătă tot mai mult contur. Încerc s-o redau pe această eroină a poporului francez care în secolul al XV-lea a luptat pentru eliberarea Franței de sub jugul cotropirii engleze, în adevărata ei lumină, subliniindu-i laturile ei umane, dragostea pentru omul simplu, curajul și bărbăția. Premiera aceasta o aștept cu multă emoție — poate cu cea mai mare din carieră — pentru că voi avea de susținut un rol de o factură cu totul și cu totul nouă față de cele de pînă acum.

Svejk

În noua premieră pe care o va prezenta Teatrul de Comedie, „Svejk în timpul celui de-al doilea război mondial" de Bertolt Brecht, Florin Scărlătescu va deține rolul titular.

— Îl iubesc pe Svejk pentru calitatea umorului său — ne-a mărturisit actorul într-o pauză, la repetiție.

Referindu-se în general la piesă, Florin Scărlătescu ne spune:

— Brecht ridică în această excelentă comedie satirică probleme deosebit de actuale, demascînd cu arma rîsului pe ațîțătorii la război, condamnînd fascismul și ororile lui.

Apoi trece, din nou, la personajul căruia îi va da viață:

— Rolul pe care-l voi interpreta îmi asumă o mare răspundere, datorită frumuseții și complexității lui. Și în realizarea lui Svejk care mă pasionează, nu vreau să omit sprijinul important care mi-l dă prin îndrumări competente directorul de scenă al spectacolului, regizorul Lucian Giurchescu.

Sandu NAUMESCU

Spiritul de echipă dă aripi creației

Convorbire cu actorul francez Jean Marais

La fel de degajat sub focul încrucișat al întrebărilor, ca și sub focurile reflectoarelor, Jean Marais dă — de la primul contact cu presa — impresia că ziariștii sînt pentru el, dacă nu chiar niște prieteni apropiați, în orice caz niște relații amicale, ale căror păreri poate că nu le urmează totdeauna, dar îi pun pe gînduri și îi sugerează unele autodepășiri...

Probabil că admiratoarele sentimentale s-ar aștepta să găsească un fel de Făt-Frumos călare pe un minunat cal alb, un cavaler — cu sau fără armură — mereu gata de luptă, fără prihană și fără teamă... O convorbire cît de grăbită, dovedește însă că Jean Marais este altceva și mult mai mult, decît această carte postală imaginară: este un actor stăpînit de profesia lui și stăpîn pe ea, pentru care acrul scenei este ozon, luminile rampei, răsărit de soare și amurg, legat prin toate fibrele de arta pentru care a și făcut o serie de sacrificii.

— Să începem, ca în piesele moderne, dacă sînteți de acord: fără niciun fel de prolog, fără „expozițiune", cu actul întîi: știu că ați repurtat primul succes însemnat interpretînd rolul principal în piesa lui Jean Cocteau „Mașina de scris" — care la noi a prilejuit o sensibilă creație regretatului Mihai Popescu. Dar nu știu exact cînd ați pășit prima oară pe scenă.

— Am avut prilejul să debutez în piesa „Oedip-Rege" apoi am obținut un rol în „Cavalerii Mesei Rotunde" de Cocteau. Mai tîrziu, pentru „Mașina de scris", fiindcă Jean Pierre Aumont semnase un contract și pentru altă producție, s-a ajuns la ideea de a-l dubla. Audiția a fost socotită bună și am fost angajat. După aceea, m-am înscris la cursul marelui om de teatru Charles Dullin, unde mi-am dat seama cît de spinos și întortocheat este drumul pe care voiam să apuc. Dar abnegația lui, răbdarea cu care ne iniția în adîncimile umane ale artei scenice, au făcut să-mi pară teama și să mă dedic total teatrului...

— Ceea ce, de altfel, avea să vă aducă multe satisfacții... Un amănunt, în această privință: este vorba de o vocație contrariată, sau cei din preajma dv. au privit această profesie ca pe oricare alta și v-au lăsat să vă dobîndiți liniștit măestria?

— Tocmai, nu aș vrea să intru în prea multe amănunte — zîmbește deschis Marais. Vă pot spune doar atît: am făcut cîteva meserii întîmplătoare — fotograf, vînzător de ziare, muncitor la bandă rulantă, ca să pot să mă întrețin și paralel să studiez...

— Desigur însă că aceste condiții vi s-au ușurat, în clipa cînd ați apărut prima oară și pe ecran? Oricum, însemna că mizați pe două tablouri, chiar dacă la început fiecare vă asigura destul de puțin, cum e inerent cu debutanții...

— E adevărat, deși nu păstrez o amintire durabilă, sau o emoție bine definită, de pe urma primelor mele filme. Am debutat pe ecran în filmul „Pavilionul arde", al lui Jacques Baroncelli, realizator a peste o sută de filme — dar, firește, nu aveam de făcut prea mult.

— Ați ajuns totuși destul de repede — în 3-4 ani, la creații care au rămas în antologia cinematografiei, cum este amintirea de neuitat a rolului principal din „L'eternel retour" al lui Jean Delannoy.

— A, da, era un film foarte frumos... Aparținea perioadei filmelor de artă care au permis multe experiențe și au dovedit bunul gust și posibilitățile de a introduce poezia pe ecran, ale cineaștilor francezi... Deși îmi place poate mai mult rolul „La bête" (Monstrul) din „Frumoasa și monstrul", realizat tot de Jean Cocteau.

— Cu care, de altminteri, ați făcut parte dintr-o echipă remarcabilă care mai are la activul ei și „Orfeu", „Baronul fantomă"...

Ceea ce vă permite să ne spuneți părerea dv. asupra spiritului de echipă, a contribuției pe care o poate aduce la crearea unei opere echilibrate, cu o atmosferă personală, la închegarea și definitivarea unui stil. Mai ales că confrații dv. francezi, după exemplele strălucite ale lui René Clair, Marcel Carné, Jacques Prévert....

— Nu am de spus, la modul cel mai sincer, decît lucruri pozitive și cuvinte frumoase despre spiritul de echipă. Ambianța de înțelegere pe care o stabilește pe platou, ideea că fiecare poate și trebuie să contribuie cu ceva la împlinirea unui tot unitar, că răspunde cu ceva de ceea ce se naște sub ochii lor, prin efortul comun; gentilețea și camaraderia pe care o aduce cu ei, fac din spiritul de echipă un element care dă aripi creației.

Lucrul acesta l-am remarcat în mod deosebit, cu vie satisfacție, la studiourile dv. de la Buttea. Cred că acolo domnește statornic buna dispoziție, colaborarea, lipsește invidia....

— Da, ați apreciat foarte exact atmosfera de-acolo. Dar din punct de vedere tehnic, ce impresie v-a lăsat centrul cinematografic de la Buttea?

— Este excelent dotat, aveți foarte moderne condiții de lucru. Se vede că, spre deosebire de majoritatea studiourilor noastre, cele românești au fost construite recent. Am avut totodată și plăcerea de a ne întîlni cu valorosul dv. realizator, atît de afabili, Popescu-Gopo, care ne-a prezentat filmul său ultim: „S-a furat o bombă". Ne-a plăcut foarte mult și cred că, la fel cu „Homo-Sapiens", dacă dv. veți continua să produceți filme de asemenea nivel, ele ar fi bine primite oriunde și ar facilita extinderea schimburilor culturale, fiind primite cu același succes ca și comedienii dv. la Teatrul Națiunilor....

— Aveți, în marea familie de roluri pe care le-ați interpretat, vreun preferat?

— Deși am apărut pînă acum în 42 de filme și un număr poate mai mare de piese, nu aș putea stabili o afecțiune dominantă. În general, rolurile pe care le-am avut prezentau o anumită afinitate cu temperamentul și preocupările mele, așa că nu este niciunul pe care să-l regret realmente...

— Și, nici unul care încă nu s-a născut; adică aveți în urma dv. o carieră deosebit de fecundă, nu puteți mărturisi un vis neîmplinit?

— Nu, sincer nu. Dimpotrivă, în curînd o să-mi pot realiza — să nu spunem vis, pentru că am trecut de perioada dorințelor vagi care adesea poartă această etichetă — ci un proiect mîngîiat cu gîndul mai de mult: voi semna direcția de scenă și costumele la spectacolul „Discipolul diavolului", de G. B. Shaw. Sper să beneficiez pentru această nouă fază din activitatea mea, de experiența pe care mi-a oferit-o contactul prealabil cu una din operele stufoase și complexe ale prodigiosului irlandez: „Cezar și Cleopatra", în care am fost solicitat la realizarea unei compoziții, în rolul titular.

— Este o perspectivă foarte atrăgătoare, nu numai pentru numeroșii dv. admiratori. Și ce alte proiecte mai aveți, în curs de înfăptuire?

— Voi turna în mod sigur două filme, foarte curînd: „Șah la Don Juan", după piesa cu același titlu a lui Claude André Puget, și „Zile întregi în copaci"....

— Presupun că nu are nici o legătură cu romanul, în spirit voltairian, străbătut de o subtilă ironie și o maliție fină, „Baronul cocoțat", al lui Italo Calvino?...

— Nu, efectiv doar o apropiere de titluri — este un roman al Margueritei Duras...

— Autoarea romanului dramatizat, cu răsunet „Baraj contra Pacificului"?

— Da, care are, după cum vedeți, o activitate multiplă...

— Ca și dv., fără falsă modestie... Ar fi chiar interesant de știut, în această privință, ce ierarhizare stabiliți între munca dv. pe scenă și cea din studiourile de turnare?

— Caut să nu stabilesc niciuna. De pildă, după cum v-am spus, îndată ce am terminat turnarea filmului „Ponțiu Pilat" — în Italia — am îmbinat mai departe cele două planuri. Totuși, trebuie să mărturisesc că pregătirea unui rol pentru scenă nu numai că permite mai multă finisaj, ci și o disciplinare mai riguroasă.

În schimb, bine-înțeles, o creație înregistrată pe peliculă are avantajul duratei, poate fi studiată pentru perfecționarea ulterioară a stilului, a unității unui rol.

— De la cine credeți că ați învățat mai mult, din colaborarea dv.: de la maeștrii scenei sau cei ai ecranului?

— Nici aici nu aș putea fi un bun clasificator, rămînînd totodată complet imparțial. În mod paradoxal însă, Luchino Visconti — pe care îl apreciez drept unul din cei mai profunzi și lucizi realizatori ai epocii noastre, nu a ajuns — deși îl cunosc din 1937 — să filmeze niciodată cu mine. În schimb, am colaborat pe scenă, unde convorbirile noastre m-au îmbogățit cu neașteptate observații prețioase, fine analize ale unor experiențe de viață intens trăite și a unei substanțiale culturi enciclopedice...

După cum vezi aceiași om oferă fațete diferite, încît e cu atît mai greu să-mi precizez datoriile față de scenă sau ecran.

— Dar față de criticul anonim, dar multiplu, cu care veniți mai rar în contact direct — spectatorul? Credeți, de pildă, că la ora actuală publicul din patria dv. a ajuns la un suficient grad de maturitate pentru ca un succes comercial să coincidă tot mai des cu unul de conținut și calitate?

— În general, deși există unele fluctuații, publicul francez vine în număr mare în sălile de cinema, unde producțiile naționale se bucură de o primire afectuoasă, dar și de destulă obiectivitate în apreciere. Eu cred că spectatorii noștri, care pot face totodată și suficiente comparații cu producțiile străine, au acum un spirit critic mai dezvoltat și cer tot mai mult de la un film să reflecte probleme, personaje, ciocniri de idei și sentimente actuale, care să-i ajute nu numai să-și îmbogățească universul interior, ci să aibe și o viziune mai clară și unitară despre lumea din jur.

Sînt sporadice acum cazurile cînd un „navet" (film gol de idei, rebut) să facă totuși carieră pe ecrane.

— Ținînd seama de dezvoltarea actuală a tehnicii și de avîntul cinematografiilor naționale — dintre care multe le-ați putut cunoaște mai amănunțit — ce părere aveți despre viitorul cinematografiei?

— Îmi cereți să intru în pielea unui rol pe care nu l-am ambiționat niciodată: acela de profet... Lucrurile se schimbă prea iute, ca să pot afirma ceva precis. Un singur lucru sînt convins: cinematografia va putea contribui din ce în ce mai mult la umanizarea omului, la propria sa cunoaștere. Și cred că asta e foarte pozitiv pentru o cultură sănătoasă.

Eugen MARIAN

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Mecanicul conducea trenul"

Drama despărțirii neprevăzute și îndelungate de ființa iubită capătă, pe fundalul ororilor războiului și al vremelnicei ocupații fasciste, un ecou deosebit în inimile oamenilor sovietici. Eroii acestui film — doi feroviari: Feodor și Olga — s-au cunoscut în acele timpuri tragice și n-au reușit să se regăsească mai bine de 16 ani. Munca lor de fiecare zi, preocupările în timpul liber, prieteniile închegate în acești ani, departe de a acoperi cu vălul uitării iubirea lor puternică născută atunci, le-a sporit dorința de a se regăsi, de a fi împreună pentru toată viața. Alternînd imagini din imediata actualitate a vieții oamenilor sovietici cu evocarea acelor ani de grele sacrificii, filmul desprinde și aprofundează înțelesuri morale deosebit de interesante, mai ales pentru tînăra generație. El ilustrează în chip convingător ideea că, trecînd prin experiența neasemuit de aspră a războiului, cei care i-au supraviețuit au învățat să prețuiască și mai mult omul, să-l cunoască, să-l sprijine la nevoie, să-i cultive ceea ce are bun în el. Pilduitoare este în acest sens biografia lui Ivan, un simplu ostaș rus căruia fasciștii au vrut să-i prefacă viața în calvar, „eliberîndu-l" pentru ca tovarășii săi să creadă că el a fost în lagăr un provocator.

Realizare a cineaștilor studioului din Odesa, filmul în regia lui V. Ilin are o distribuție mai puțin cunoscută dar nu mai puțin valoroasă.

„Cele 400 de lovituri"

Nu este pentru prima oară cînd cinematografia încearcă să dea răspuns printr-un „caz din viață" atîtor întrebări pe care și le pun părinții în privința educației copiilor. Francois Truffaut, care aparține tinerei generații de cineaști francezi denumiți laolaltă în chip nebulos „noul val", a încercat să depășească stadiul obișnuit al situațiilor convenționale, didactice, care indică în chip moralizator ceea ce e de făcut. În această ridicare împotriva soluțiilor-schemă se relevă tendința realistă de a cerceta și exprima procesul alunecării unui copil către delincvență în complexitatea raporturilor sale de acasă, de la școală, din societate în genere. De altfel, ceea ce i s-a apreciat cu precădere scenaristului-regizor a fost tocmai „verismul" situațiilor, adică autenticitatea reală și înlănțuirea logică, naturală a lor pe firul unei întîmplări. Antoine Doinel, aflat la vîrsta pubertății, devine — datorită dezinteresului părinților săi — eroul unor aventuri care-l vor duce în cele din urmă la casa de corecție. La început în aparență lipsite de gravitate (absențe de la școală, motivări false etc.) ele se completează treptat cu altele (cunoștințe periculoase, fuga de acasă) pentru a culmina cu furtul unei mașini de scris. În analiza minuțioasă a stărilor sale sufletești, filmul reflectă inexistența unei îndrumări date la vreme cu dragoste și tact precum și valoarea exemplului personal al părinților. Aflînd, de pildă, că mama sa își împarte timpul liber între tatăl lui și alți bărbați aducînd în casă desfriul și minciuna, Antoine nu-și mai poate da seama de ceea ce este bine sau rău și comite cu o uimitoare inocență un furt în toată regula.

Din păcate însă, filmul — care se vrea exhaustiv — nu duce pînă la capăt ideea deși se consacră în treacăt și problemei recuperării lui Antoine. Sfîrșitul filmului este concludent pentru refuzul cu orice preț al unei soluții sau măcar al unui verdict asupra societății în care tineretul crește la voia întîmplării. Truffaut preferă o părăsire a problematicii educative pentru imaginea melodramatică a eliberării eroului prin fuga de la casa de corecție pînă la malul mării pe care n-o văzuse niciodată.

Interpreții-copii: Daniel Couturier și François Nocher, excelenți. Ceilalți mai puțin.

Eugen ATANASIU

ORIZONT TEATRAL

● O NOUĂ PIESĂ originală a fost prezentată în premieră la Teatrul „Maxim Gorki" din Berlin. E vorba de piesa „Umbra unei fete" de Reiner Kerhld.

● MARȚI 21 NOIEMBRIE a avut loc la Teatrul Național din Craiova în regia lui Radu Miron, premiera piesei „Maria da Ponte" de Guilherme Figueiredo. Pe scena craioveană piesa dramaturgului progresist brazilian a avut premiera sa mondială.

● ZILELE ACESTEA Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" prezintă în premieră „Al patrulea" de K. Simonov. Regia: Dinu Negreanu. În rolurile principale: Beate Fredanov și Septimiu Șever.

MAGAZIN LITERAR ARTISTIC

ÎN STUDIOURI — PE ECRANE

● *RAFF VALLONE și MELINA MERCURI sînt protagoniștii filmului „Fedra" pe care îl turnează în prezent în Grecia Jules Dassin. De remarcat că și regizorul face figurație în acest film, interpretînd un bătrîn pescar.*

● *ÎNTRE 7 ȘI 11 DECEMBRIE a. c., va avea loc la Tours cea de a 7-a ediție a Zilelor Internaționale ale Filmelor de scurt metraj. În cursul acestei manifestări tradiționale, un număr de 60 de filme de format standard și de o durată sub 35 de minute, realizate între 1 decembrie 1959 și 1 decembrie 1961 vor fi prezentate juriului care va atribui ca deobicei un „Mare Premiu Tours 1961" precum și alte trei premii speciale. Pentru prima oară anul acesta, este prevăzută și o ședință retrospectivă dedicată scurt-metrajelor reprezentative aparținînd diferitelor școli devenite celebre.*

● *REGIZORUL Claude Vermorel care, după propria sa mărturisire făcută recent într-o scrisoare deschisă adresată producătorului de filme Raoul Lévy, lucrează de patru ani la scenariul filmului „Robespierre" în scopul de a realiza un „un film istoric adevărat, imparțial și documentat", s-a aflat în situația (obișnuită în țările capitalului) de a-i fi nesocotită paternitatea subiectului. Producătorul în cauză a făcut publicitate în jurul unui film care se va numi „Căderea lui Robespierre", titlu destul de limpede asupra intențiilor sale de a evoca, ilustra figură a revoluției franceze într-o lumină care să nu supere burghezia anului 1961. Aceasta, în vreme ce filmul celălalt este în întregime scris și pregătit, aprobat de mai mulți istorici și posedînd chiar și o autorizație de turnare veche de un an!*

● *URMĂRIND intoxicarea sistematică a tineretului vest-german, revanșarzii de la Bonn au produs recent o nouă peliculă otrăvită care exaltă cu o falsă compătimire suferințele ultimelor luni de război cînd — țin să sublinieze producătorii — „bravii" soldați ai Wehrmacht-ului își mai făceau încă „datoria". După cum se vede, urmașii lui Goebbels, departe de a se hotărî să tragă învățămintele cuvenite din rușinoasa lor înfrîngere, vor totuși să tragă măcar un... profit ideologic!*

Stagiunea în interviuri

Pictorul scenograf și tema piesei

Cîteva zile înainte de premiera piesei: „Oamenii învinși" de Al. Voitin la Teatrul Național, am făcut o vizită pictorului scenograf Mihai Tofan care semnează decorurile acestui spectacol.

I-am amintit la începutul discuției noastre, interesanta sa concepție de decor la spectacolul cu piesa precedentă a lui Al. Voitin „Oameni care tac". Între „Oameni care tac" și „Oamenii învinși", i-am spus, există o strînsă legătură de idei, conflicte și personaje. A urmat întrebarea: Există o continuitate în concepția dv. de decor de la primul la cel de-al doilea spectacol?

— Continuitatea de care vorbiți nu o am ca soluție de decor în „Oamenii învinși". În ultima sa piesă, Al. Voitin a reușit într-o măsură mult mai mare să creeze, prin conflict, personaje și prin sugerarea artistică a mediului specific care le înconjoară, ceea ce numim, în mod obișnuit, atmosferă. Aducînd în scenă eroi caracterizați cu minuție, autorul mi-a dat mai bune posibilități în conceperea acelor elemente plastice care să vorbească de la sine despre oamenii care evoluiază în cadrul conflictului piesei.

Se cerea ca primul din cele două decoruri ale piesei să caracterizeze salonul (cu alte cuvinte mediul) unei bătrîne mosierese. Chiar foarte bătrînă, întrucît, obosită de ani, ea bîiguie amintiri și istorii de domeniul fanteziei. Dintr-o asemenea încăpere trebuie să respire o atmosferă pe măsura halucinațiilor moșieresei semisenile. Principalul element de sugestie plastică a devenit astfel scheletul în formă de păienjenis, pe care am pus niște perdele de tul. Ele fac să apară și să dispară prin transparență, în momentele oportune, păienjenișul hiperbolizat de mine. Păianjenul, se știe, țese acolo unde nu pătrunde lumina, unde viața nu pulsează. Am căutat în felul acesta să sugerez atmosfera de îmbîcseală care domnește în casa mosieresei Elencu, o casă din care nu pot să iasă — cum demonstrează piesa — decît oameni bolnavi.

Al doilea decor reprezintă o pivniță în care pătrunde sufluI insurecției armate de la 23 August. Aici, în pivniță se depozitează arme, iar personajele care o populează se pregătesc să lupte. Am căutat să dau și acestui decor linia lui specifică: el are o mișcare dinamică, exprimînd avînt. Va exista în scenă un tavan al pivniței care-i conturează stilizat profilul. Am intenționat — fără să reușesc decît în parte — ca acest element de decor să contureze și o imensă limbă de foc. Prin denivelările realizate cu ajutorul unor podiumuri, se dă naștere la o mișcare mai dinamică în scenă. Personajele se pot grupa la diferite înălțimi, în funcție de cerințele acțiunii.

— Ce considerați că ați adus nou în acest decor, față de creațiile dumneavoastră anterioare?

— Pentru mine nouă este piesa. Nu caut noul separat de tema dată. Dacă am slujit piesa înseamnă că am realizat un lucru nou. Dacă nu am slujit tema ei, înseamnă că decorul meu este prost. În general vorbind, fie că sînt de domeniul mecanismului, fie de domeniul fanteziei, decorurile trebuie să servească mai întîi textul și apoi derivat din aceasta, ineditul de ordin scenografic. Ar fi foarte bine dacă noi, decoratorii, am face totul pentru a sluji textul și publicul, în așa fel ca spectatorii să nu fie preocupați de ciudățeniile și șaradele pe care pictorul, în „ingeniozitatea" lui, le aruncă pe scenă.

— Se afirmă că unele decoruri de acest fel sînt practice în deplasările efectuate de teatre cu unele piese, să zicem „Trenul blindat" la Teatrul Regiunii București.

— Elementul practic trebuie să reiasă din concepția spectacolului și nu din ușurința deplasării cu mașina. Este foarte puțin „practic" un decor din care spectatorii înțeleg foarte puțin...

Emil MANDRIC

Noutăți de la Teatrul de Operă și Balet al R. P. R.

Am poposit într-una din aceste dimineți la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. găsind întreg colectivul în plină activitate.

— Pregătim simultan patru noi premiere — ne-a declarat dirijorul Mihai Brediceanu, directorul teatrului. În curînd vom prezenta spectacolul „Năpasta" de Sabin Drăgoi, după drama lui I. L. Caragiale.

Directorul Teatrului de Operă și Balet ne-a vorbit apoi despre un spectacol de balet care se va intitula „O seară de balet" și va fi compus din patru fragmente: „Șeherezada" de Rimski-Korsakov, „Simfonia fantastică" de Berlioz, „Bolero" și „Vals" de Ravel. Aflăm că dirijorul acestui spectacol va fi Emanoil Elenescu, iar coregrafia va fi semnată de Oleg Danovski, Vasile Marcu și Tilde Urseanu. Aci vor apare, în afara întregului corp de balet, soliștii Irinel Liciu, Valentina Massini, Alexa Dumitrache, Gabriel Popescu, Gheorghe Cotovelea.

Ne notăm apoi amănunte în legătură cu o altă premieră la care va fi invitat publicul, în actuala stagiune: „Cavalerul rozelor" de Richard Strauss. Dirijorul acestui spectacol va fi Mihai Brediceanu, regia aparținînd maestrului Jean Rinzescu. Distribuția va cuprinde pe Arta Florescu, Zenaida Pally, Elena Cernei, Magda Ianculescu, Octav Enigărescu, Valentin Teodorian, I. Hvorov ș.a.

La Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. se pregătește de asemenea spectacolul cu opera „Logodnă la mînăstire" de Prokofiev (dirijor Cornel Trăilescu; regizor: Hero Lupescu).

O PREMIERĂ ORIGINALĂ

Urmărim, după cum credem că s-a observat, cu cea mai mare atenție promovarea dramaturgiei originale, sarcina cea mai importantă a tuturor teatrelor din țară și ne bucurăm să aplaudăm cu condeiul, oridecîte ori scena se îmbogățește cu cîte o piesă românească de valoare.

Teatrul NOTTARA cheamă de data aceasta pe cronicarii dramatici să-și spună părerea despre piesa în trei acte a lui Florian Potra: „În noaptea asta nu doarme nimeni". Autorul, cum se vede de la început, și-a propus să aducă în scenă oameni ai zilelor noastre și asta este meritoriu. El și-a ales momentul turburător cînd ciîva muncitori: o șoferiță, un zețar, o textilistă și alți ciîva colocatari, între care un fermecător copil, se mută dintr-o casă veche, moștenire tristă a vechiului regim, într-un bloc nou, construit în zilele ridicării la stele a sputnicilor. Trebuie să mărturisim că e aici un grăunte de romantism, demn de o atenție mai mare. Peste ani de zile surpriza încîntată a proaspeților stăpîni ai unor apartamente ridicate cu multă grijă pentru ei, va fi de domeniul amintirii, ca și maghernițele, cum e aceea din pînză și carton a nefericitului decor ce ocupă trei sferturi din scenă mai tot timpul, operă neinspirată a unui altfel înzestrat decorator: Ipser. Dar se naște un pericol pe care-l semnalăm, pentru că ne aflăm în fața unor recidive. În dragostea lor pentru tot ce este nou într-adevăr și ține de efectele revoluției conduse de comuniști, dramaturgii noștri sînt împinși, fără să vrea, spre o mistică a aragazului, a mobilei, a televizorului, lucru cel puțin curios la 17 ani de la Eliberare! Este posibil ca după atîta vreme, în geamantanul unui muncitor îndeminatic să mai existe scheletul unei lămpi cu gaz? Contrastul dintre ieri și astăzi a devenit anacronic și centrarea greutății piesei pe eliberarea sufletească a unei femei din sclavia unei iubiri împovărătoare este un merit de necontestat al regiei.

Autorul a voit să arate bucuria simțită de ciîva oameni într-o noapte cînd părăsesc vechea lor condiție de viață și încep o alta, luminoasă și plină de speranțe. Cu mijloace bune, adică cu o replică vie, cu un fir de poezie ce se cerea îngroșat, cu introducerea unui puternic personaj negativ: Matache, șoferul chefliu, Florian Potra n-a ajuns totuși unde și-a propus. Mihai, zețarul informat, corespondent voluntar de presă, e palid în fața fantelui de mahala și rezolvarea fizică (o bătaie spectaculoasă) a unui început de conflict între muncitorul înaintat al zilelor noastre și vechiul șmecher, exclus din societatea noastră, e numai enunțată, autorul rămînîndu-ne dator. Dar aici intrăm într-o problemă mai spinoasă, aceea a repertoriului teatrelor noastre și a muncii cu dramaturgii, pe care ne propunem s-o reluăm. Potra nu este departe de un idilism ce devine din ce în ce mai supărător. Unele probleme abordate pe scenele noastre sînt, s-o spunem curat, superficiale. Se cîntă în ton minor noile locuințe și nu oamenii care le-au ridicat! Nu se merge la conștiința acestora, investigația se oprește undeva, la stratul cel mai ușor. Iată, numai la Teatrul NOTTARA avem încă două comedioare: „Cîntă privighetorile" și „Băieții veseli", dar unde e marele repertoriu de dramă unde sînt piesele mari, atît de așteptate de noi toți, care să înfățișeze dramaticele aspecte ale pateticei răsturnări în conștiință a societății noastre? Secretariatele literare aleg așa numitele piese accesibile, uitînd că ele au rămas la gustul îndoielnic al publicului de acum 20 de ani! Ce zice Ministerul Culturii de asta?

Dar să ne întoarcem la cele 3 acte ale lui Potra. Cum spuneam, fără intervenția regiei, care a axat principala greutate pe eliberarea Silviei din sclavia dragostei urite pentru Matache, spectacolul ar fi rămas numai un șlagăr dramatic anemic, cu scurte și bune pasaje care au scos în valoare un excelent actor de vîrsta pionierilor: Gheorghe Colceag. Și cu asta să vedem ce-au făcut interpreții? George Constantin, servit de text cu dărnicie, domină scena. El este autentic, are umor, „vine de-acolo" și va obține în fiecare seară, aplauzele dobîndite la premieră. Îl secondează Dan Nicolaie, în rolul zețarului Mihai. Actorul a realizat simplu, cu o undă de poetică melancolie ceea ce autorul n-a prea vrut să-i dea să spună și asta e un mare merit. Eugenia Bosînceanu a subliniat discret sbuciumul interior al unei femei care caută un drum nou în dragoste. Magdalena Buznea, bună interpretă de dramă, nu a avut spontaneitatea cerută de personajul Sandei, ca și Mihai Herovianu, cu care trebuia să interpreteze un cuplu comic. Trestian și Sandina Stan (primul în scurt metraj) trec pe lîngă doi eroi ce puteau să aibă o soartă mai bună. Inspirată, regia Sandei Manu, căreia îi reproșăm că a acceptat decorul imposibil al lui Ipser, neaerisit (vorbim de interiorul ce seamănă cu un vagon de tramvai) și incredibil (exceptînd proiecția finală).

Eugen BARBU

Reflector

Muzica

Acad. Mihail Jora la 70 de ani

Compozitorul academician Mihail Jora a împlinit în acest an vîrsta de 70 de ani. Cu acest prilej, el a fost distins cu Ordinul muncii, clasa I-a, pentru îndelungata sa activitate pe tărîmul creației și pedagogiei muzicale.

Din anul 1928 profesor la Conservatorul „Ciprian Porumbescu" din capitala țării, academicianul Mihail Jora a pregătit în clasa sa de compoziție, cîteva generații de compozitori romîni care fac cinste muzicii noastre, Paul Constantinescu, Ion Dumitrescu, Dinu Lipatti, Gheorghe Dumitrescu, Alfred Mendelssohn, Ludovic Feldman, Hilda Jerea, iar din generația mai tînără Theodor Grigoriu și Pascal Bentoiu, i-au fost elevi.

Artist înzestrat cu o puternică personalitate, educator dotat cu excepționale calități pedagogice, Mihail Jora a adus o valoroasă contribuție și pe tărîmul criticii muzicale. El a militat, într-o vreme cînd viața muzicală a țării era tributară influențelor străine, pentru dreptul la viață al muzicii romînești, a încurajat pe tinerii compozitori și interpreți romîni și a criticat fără cruțare manifestările muzicale lipsite de exigență.

Creația lui Mihail Jora îmbrățișează toate formele muzicale, cu excepția operei, fiind dominată de genul baletului și al cîntecului vocal cu acompaniament de pian. Autor al baletelor „La piață", „Demoazela Mărțuța", „Curtea veche" și „Cînd struguri se coc" (lucrare pentru care a fost distins cu Premiul de Stat în anul 1953), Mihail Jora a creiat zeci de lieduri pe texte de Eminescu, Arghezi, Bacovia, Blaga, Zaharia Stancu, Mariana Dumitrescu ș.a. Acest impresionant număr de compoziții vocale îl situează la loc de frunte, printre creatorii liedului romînesc.

În ultimii ani, neobositul maestru al compoziției romînești a creiat Sonatina pentru pian, „13 preludii pentru pian" și două suite de pian pentru copii intitulate „Poze și pozne".

Pentru a sărbători cei 70 de ani ai compozitorului-academician Mihail Jora, Filarmonica de Stat „George Enescu" a înscris în programele concertelor simfonice din 2 și 3 decembrie suita sa de balet „Curtea veche".

Cele două concerte vor fi dirijate de Paul Popescu și vor mai cuprinde în programul lor, ciclul de lieduri simfonice „Cîntecele unui ucenic călător" de Gustav Mahler (solist Dan Iordăchescu) și simfonia „Manfred" de Ceaikovski.

Margueritte Long despre Debussy

Marea pianistă franceză Margueritte Long, organizatoarea concursului internațional care-i poartă numele, a dat la iveală o carte intitulată „La pian cu Claude Debussy". Presărată cu amintiri și anecdote, cartea conține valoroase pagini privitoare la opera pianistică a maestrului francez și la interpretarea ei. Autoarea a trăit în intimitatea compozitorului și ne transmite cu emoție învățătura maestrului, amplificată de experiența ei personală de interpretă și profesoară. În ultimele pagini ale cărții, Margueritte Long evocă momente din viața compozitorului, boala și lupta eroică a artistului pentru a-și desăvîrși opera sa de „muzician francez" atașat de tradițiile valoroase ale artei galice.

Liszt și primejdia cheliei

În țările sistemului socialist împlinirea unui veac și jumătate de la nașterea marelui compozitor Franz Liszt a prilejuit numeroase manifestări, în cadrul cărora publicul a putut cunoaște variatele aspecte ale creației acestui exponent de seamă al romantismului muzical. În același timp, întreaga lume a consemnat prin concerte și festivaluri această dată a calendarului muzical.

Nu mică ne-a fost surpriza cînd urmărind emisiunile muzicale ale posturilor de radio, am ascultat un întreg program de rapsodii ale lui Liszt, prezentate cu explicații arbitrare, în interpretarea pianistului francez Samson François. Întreaga emisie comemorativă se desfășura, după cum am aflat abia la sfîrșitul ei, sub egida unei firme comerciale, cunoscută prin produsul de drogherie „Petrol-Hahn", care pretinde de cîteva decenii, că ar împiedica ivirea... cheliei.

Se știe că Liszt poseda o podoabă capilară de toată frumusețea și bogăția și cu siguranță că niciunui meloman nu i-ar fi putut trece prin minte că muzica lui ar putea fi folosită la reclama uleiului împotriva cheliei. Cu ceva mai multă decență, o firmă de parfumuri își lansează produsele folosind în scopuri de reclamă, muzica inspirată și poetică a „Nocturnelor" de Gabriel Fauré. Nicio mirare! În lumea capitalistă combinarea reclamei comerciale cu teme și pretexte oferite de istoria artei și culturii, nu constituie un fenomen izolat. Ea oglindește doar un aspect, printre atîtea, ale pretinsei libertăți a artistului care trăiește în societatea capitalistă. Artistul este liber... să moară de foame sau să îndeplinească, dacă vrea să trăiască, funcția de agent de publicitate al celor mai năstrușnice produse comerciale.

Critica muzicii decadente occidentale

Filarmonica de Stat „George Enescu" a organizat în sala mică a Palatului R.P.R., în ziua de 23 noiembrie, un concert-lecție cu tema „Curentele muzicale decadente de astăzi", susținut de compozitorul și muzicologul prof. Zeno Vancea, maestru emerit al artei și Laureat al Premiului de Stat.

Arătînd că fenomenul decadentismului în artă este o manifestare tipică orînduirii capitaliste, ajunsă în faza ei imperialistă, conferențiarul a analizat bazele ideologice ale celor mai importante curente și școli de compoziție occidentale, ai căror exponenți pretind de jumătate de secol, fără a convinge însă publicul larg, că ar reprezenta, chipurile, „progresul în muzică".

Intenționînd să dezvăluie rădăcinile istorice ale decadentismului muzical, prof. Zeno Vancea a făcut un rezumat al principalelor faze de dezvoltare a muzicii, arătînd că în perioada post-romantică, după Wagner și Liszt, și-a făcut apariția curentul expresionismului, al cărui corifeu, compozitorul austriac Arnold Schönberg a oglindit în operele sale disperarea și spaima de moarte a lumii capitaliste din perioada anterioară primului război mondial. Ulterior, Arnold Schönberg, care-și începuse cariera ca un talentat continuator al stilului wagnerian, a ajuns să elaboreze apoi sistemul artificial de compoziție al dodecafonismului și al serialismului, care a deschis cîmp larg de manifestare unor curente ca punctualismul, aleatorismul, electronismul, concretismul și alte „isme" ce se succed în occident cu viteza schimbării modelor vestimentare.

*Ilustrîndu-și conferința cu numeroase exemple muzicale, extrase din operele unor exponenți ai curentelor decadente ale muzicii occidentale, conferențiarul a arătat că mulți dintre discipolii și continuatorii lui Schönberg, sînt în fond muzicieni lipsiți de talent, care folosesc în lucrările lor procedee tehnice de compoziție pe care oricine și le poate însuși în cîteva săptămîni. Golind muzica de conținutul ei uman, transformînd-o într-un joc steril de sunete, arta decadentă a compozitorilor occidentali nu-și poate găsi locul într-o societate care promovează o artă realistă, capabilă prin forța ei estetic-ideologică să contribuie la educarea omului în spiritul idealurilor de pace și prog

Primii schiori au sosit pe platoul Bucegi

Un bogat program competiţional în sporturile de iarnă

Agenţia centrală „O. N. T. Carpaţi"". Excursii la sfîrşit de săptămînă, călătorii în străinătate, înscrieri pentru revelion la cabane, muncitori, elevi, studenţi, turişti străini... Şi telefoanele zbîrnîie de zor.

— Dacă sînteţi amabil, am dori o informaţie. A nins în munţi ?

Dar oricît de amabili sînt tovarăşii de la O. N. T. Carpaţi, tot nu pot satisface curiozitatea numeroşilor amatori ai sporturilor de iarnă dornici să înceapă mai repede practicarea schiului, sportul atît de emoţii şi satisfacţii — sportul lor preferat. De aceea vom da noi răspuns... în bloc, un răspuns aşteptat cu atîta nerăbdare.

În ciuda zilelor senine, de toamnă tîrzie, cu raze aurii ce sclipesc pe covoarele de frunze ruginii de la şosea şi din parcuri — în munţi, iarna şi-a scuturat primii desagi cu omăt, împodobind brazii cu beteala argintie de nea şi troienind cărările ce urcă pe culmi. A nins la Predeal şi în Poiana Braşovului, s-au înălbit drumurile ce urcă spre hotelul de la cota 1.400, a viscolit în platoul Bucegilor şi în munţii Făgăraş, s-a aşternut zăpada pe culmile şi văile Parîngului şi Semenicului. Aşa că pregătiţi-vă schiurile, ungeţi-vă cu unsoare bocancii, scuturaţi-vă hanoracele şi — în timpul liber — porniţi la drum. Munţii acoperiţi de nea, cu minunatele lor pîrtii şi ospitalierele cabane, vă aşteaptă cu drag !

Schiori şi alpinişti, amatori de bob şi skeleton începeţi pregătirile pe zăpadă căci în curînd starterul vă va chema la locul primelor competiţii.

Numeroase competiţii interne...

Sezonul oficial de schi va fi inaugurat printr-un concurs de ampioare programat la Predeal pentru 31 decembrie. Se vor desfăşura întreceri atît de fond cît şi la probele alpine (slalom şi coborîre). Apoi şirul marilor competiţii interne se ţine lanţ şi ele vor angrena în întrecere un număr sporit de schiori faţă de anii precedenţi datorită inaugurării „Cupei R.P.R." pe echipe. Organizată pentru prima oară în ţara noastră această competiţie se va bucura atît de participarea unor echipe de club cît şi a unor echipe reprezentative de oraşe şi regiuni. Astfel dintre echipele de club care se vor alinia la startul celor trei etape ale „Cupei R.P.R.", la schi amintim pe Dinamo Braşov, Carpaţi Sinaia, Casa oficerilor Braşov, Ştiinţa Bucureşti, Voinţa Sinaia, Olimpia Braşov şi Caraimanul Buşteni ; iar dintre reprezentativele de regiuni şi localităţi de echipele de la Reşiţa, Petroşani şi Cluj (probe alpine) şi Gheorghieni, Vatra Dornei şi Rîşnov (probe nordice — fond şi sărituri).

Cele trei etape din cadrul „Cupei R.P.R." sînt programate la Poiana Braşovului (27—28 ianuarie), Semenic şi Parîng (10—11 martie) şi în platoul Bucegi (24—25 martie).

Din nou Poiana Braşovului va fi gazda campionatelor republicane pentru seniori şi juniori care se vor desfăşura pe renumitele pîrtii din Postăvar şi anume, Sulinar, pîrtia Lupului şi Kanter pentru probe alpine şi traseele din jurul stadionului de iarnă pentru probele de fond.

Tradiţionala competiţie dotată cu „Cupa Federaţiei" (la probe alpine şi fond) se va desfăşura în zilele de 7 şi 8 martie în platoul Bucegi.

Cei mai buni schiori din rîndul elevilor se vor întrece în finalele campionatelor republicane şcolare care vor avea loc în zilele de 31 martie şi 1 aprilie tot în platoul Bucegi.

...şi mari întreceri internaţionale

Primele două ediţii ale întrecerii internaţionale de schi denumită „Cupa speranţelor" s-au bucurat de un frumos succes, scopul ei şi condiţiile de organizare şi desfăşurare fiind subliniate cu multă satisfacţie de oaspeţii străini.

Pe pîrtiile din Bucegi şi Postăvar s-au afirmat numeroase talente tinere din schiul francez, austriac şi românesc întrunite într-o caldă atmosferă de prietenie, la startul acestei importante competiţii. „Cupa speranţelor" este printre puţinele competiţii de schi pe plan european deschise, în exclusivitate juniorilor — şi pentru acest lucru străduinţile federaţiei de specialitate de a o transforma într-o întrecere tradiţională merită toate laudele. Cea de a III-a ediţie a acestei competiţii se va desfăşura tot în minunatul decor al Poienii Braşovului şi pe pîrtiile sale renumite în întreaga Europă. Întrecerile se vor desfăşura în zilele de 3 şi 4 februarie. Pentru a-şi măsura curajul şi îndemînarea în probele alpine de fond ale „Cupei speranţelor" au fost invitaţi tineri schiori din Franţa, Cehoslovacia, Elveţia, Polonia, Austria şi R. D. Germană.

În calendarul sporturilor de iarnă a fost trecută şi organizarea celei de a IV-a ediţii a „Concursului internaţional de schi al R.P.R." în care, de data aceasta, schiori de diferite vîrste îşi vor arăta măiestria în curse de coborîre şi slalom găzduite tot de Poiana Braşovului. La concursul internaţional, care se va disputa în zilele de 24 şi 25 februarie, au fost invitaţi schiori din opt ţări, printre care Uniunea Sovietică, Austria şi Cehoslovacia.

Amenajări şi materiale

Pregătirile pentru sezonul de iarnă s-au desfăşurat anul acesta pe un front mult mai larg decît în anii trecuţi. Astfel primele amenajări au început la cabanele şi centrele turistice care, în timpul iernii, cunosc o mare afluenţă.

În Poiana Braşovului, scena marilor întreceri de schi, s-au adus importante îmbunătăţiri cabanelor. Astfel, datorită interesantelor lucrări efectuate, cabana „Capra Neagră" a căpătat un atractiv aspect rustic, la care contribuie şi frumoasele obiecte de artizanat expuse în cabană. La 1 decembrie va fi gata şi noul complex turistic „Vînători" construit la intrarea în Poiana Braşov. Acest complex dispune de un spaţiu de cazare de 40 de paturi, de un salon cu 150 de locuri şi de bucătărie proprie.

În vederea desfăşurării întrecerilor de schi în cît mai bune condiţiuni se fac însemnate lucrări de reamenajare a principalelor pîrtii de schi. Astfel la pîrtiile de coborîre din Poiana Braşovului s-au efectuat lucrări de lărgire şi aliniere pe o distanţă de 6.000 metri în timp ce în Parîng, Semenic, la Iacobeni şi Bran s-au trasat noi pîrtii.

Pentru satisfacerea necesităţilor de materiale pentru practicarea schiului de către un număr cît mai mare de tineri s-a definitivat contractarea a cîtorva mii de perechi de schiuri din Republica Populară Polonă. Schiurile poloneze ce vor fi importate prezintă numeroase avantaje atît prin materialul de construcţie cît şi prin tehnica de confecţionare a lor.

Odată cu căderea zăpezii au început şi primele lucrări de amenajare a pîrtiilor de bob de la Sinaia şi Poiana Braşovului. Cele două importante competiţii deschise amatorilor acestui sport — campionatele republicane şi „Cupa Federaţiei" — vor avea loc la Poiana Braşovului în zilele de 1 şi 2 februarie respectiv 4 şi 7 februarie.

2.500 de schiori noi

Preocupată de angrenarea în practicarea schiului a unui număr cît mai mare de tineri şi tinere, federaţia de specialitate, cu sprijinul consiliilor regionale U.C.F.S. va organiza în acest an o serie întreagă de centre de iniţiere în schi, centre distribuite în toate regiunile ţării. Astfel asemenea centre, în cadrul cărora vor învăţa să schieze circa 2.500 de tineri şi tinere se vor organiza la Sinaia, Azuga, Buşteni, Predeal, Fundata, Bran, Răşinari (regiunea Braşov) Abrud şi Cîmpeni (regiunea Cluj) Lonea, Uricani şi Lupeni (regiunea Hunedoara) Iacobeni, (regiunea Suceava) Sighet şi Borşa (regiunea Maramureş) etc.

Cei mai buni zece schiori, care se vor forma în cadrul acestor centre sub îndrumarea unor instructori competenţi şi cu experienţă, vor lua parte la concursul republican al centrelor de schi, programat la Predeal pentru zilele de 17 şi 18 februarie.

★

Şi în timp ce scriam aceste rînduri am primit o ştire de la cabana Peştera : în platoul Bucegi au sosit primii schiori. Nu ne rămîne decît să le urăm lor şi tuturor amatorilor de sporturi de iarnă : mult succes (şi... puţine căzături !) în noul sezon !

Ion. N. CHIŢU

MOZAIC

● **SECRETARUL GENERAL** al F.I.F.A. a fost însărcinat să adune date privind grava problemă a dopingului jucătorilor de fotbal, pe care a adus-o în discuţie presa italiană.

● **ECHIPA VICTORIA** din Köln, care joacă în campionatul ligii de vest a R.F.G. este prima formaţie germană în rîndurile căreia joacă un negru. Este vorba de nigerianul Anyam.

● **DIN NOU** despre celebrul jucător brazilian de fotbal Pele. De astă dată.. ar vrea să se căsătorească. Conducătorii „Confederaţiei braziliene de sport" i-au replicat : „În nici un caz înaintea campionatului mondial din 1962".

● **ITALIA** şi-a cîştigat participarea la turneul final al campionatului mondial din Chile prin cele două victorii obţinute asupra echipei Israelului. Toate cele şapte goluri marcate în aceste două meciuri au fost înscrise numai de jucători sud-americani, care joacă astăzi în cluburile italieneşti.

● **FAŢA DE RAVAGIILE** ce le produce jocul dur în Paraguay, conducătorii federaţiei de specialitate intenţionează să legiferexe excluderea temporară de pe teren a celor vinovaţi. Aceasta avînd ca sursă de inspiraţie... hocheiul pe gheaţă.

● **ARMIN HARY**, campion olimpic la 100 m. plat a reluat activitatea sportivă ca... fotbalist la clubul S.C. Karlsruhe, unde joacă şi H. Futterer tot şi el recordman al Europei la 100 m. plat.

Discuţii despre fotbal

Dispozitivul jucătorilor pe teren

O convorbire cu renumitul antrenor brazilian Zeze Moreira

Dacă n-aş fi ştiut pe cine am în faţă, aş fi crezut că stau de vorbă cu un artist de cinema mexican. Înalt, zvelt, cu o carură atletică şi profil clasic, cu nelipsita mustăcioară la marginea buzei, Zeze Moreira lasă o impresie de eleganţă în gesturi, contrastînd cu verva sa meridională, chiar cînd foloseşte limba franceză. Uşurinţa frazării, claritatea logică a ideilor, dar mai ales sublinierile voluntare cînd este vorba de principii, te obligă să crezi într-o personalitate puternică. Un om care ştie ce vrea şi este obişnuit ca părerile sale să fie acceptate. Doar o privire uşor melancolică creează un aer de amărăciune în expresia interlocutorului nostru. Părea că viaţa plină de experienţă, din care nu au lipsit eşecurile, şi-a lăsat amprenta pe această faţă altfel simpatică. Şi ne amintim îndată de finala campionatului mondial de fotbal din 1950 care a opus echipele Braziliei şi Uruguayului. Pe banca rezervelor braziliene, ca antrenor şi conducător : Zezé Moreira. Toată Brazilia se aştepta la victoria echipei „Carioca" (poreclă a locuitorilor din Rio de Janeiro). Sticlele cu băuturi erau puse la gheaţă, orchestrele pregătite pentru serbarea naţională ce avea să urmeze negreşit după meci. Dans pe străzile oraşului, iar a doua şi a treia zi : repaos duminical. Dar balonul rotund nu s-a rostogolit nici de data asta pe cărările ce păreau unora fireşti. Cupa mondială a luat-o nescontat echipa Uruguayului, iar în loc de „fiesta" a urmat un adevărat doliu naţional în Brazilia. Cel care dispunea de echipa naţională a poporului celui mai pasionat de fotbal de pe glob, a trebuit să-şi părăsească oraşul pe ascuns, hulit de toţi, ţap ispăşitor pentru amărăciunile unei înfrîngeri.

Eroul acestei melodrame şi-a început cariera ca jucător profesionist în marile echipe braziliene cu care a cutreierat lumea. Apoi, agăţîndu-şi bocancii de jucător în cui, a devenit antrenor la echipele de prim rang în Argentina, Mexic şi Chile, după care a preluat sarcina de a pregăti echipa selecţionată a Braziliei. În prezent contează drept unul din promotorii sistemelor moderne de joc în patria sa, respectat educator al fotbaliştilor şi mai ales temut tactician. Personalitatea sa s-a reliefat în mod pozitiv în comportarea corectă şi disciplinată a echipei Canto do Rio cu care ne-a vizitat ţara, lăsînd o impresie excelentă. Problema pe care i-am pus-o lui Zezé Moreira trebuia să-i permită să-şi dezvolte concepţiile despre chestiuni de tactică a jocului, aflate în actualitatea internaţională a fotbalului. Am vrut să-i auzim părerea despre dispozitivul 1—4—2—4 preferat de multe echipe braziliene, printre care şi Canto do Rio. Iată ce am aflat.

Dispozitivul jucătorilor pe teren — spune Zezé Moreira — nu este ceva absolut şi independent, născut în mintea vreunui antrenor sau conducător tehnic. Dimpotrivă, dispunerea tactică a jucătorilor depinde de condiţii independente de antrenor, care deobicei variază de la joc la joc. Personal, consider că aşezarea 1—4—2—4 corespunde foarte bine unei repartiţii raţionale a forţelor unei echipe în limitele asigurate de actualul regulament de joc şi faţă de cum se joacă fotbalul în prezent. Dar acest lucru nu însemnează că mă cramponez de acest dispozitiv, ci numai că îl aplic de cîte ori condiţiile mi-o cer sau mi-o permit. În realitate dispunerea jucătorilor pe teren depinde de factori obiectivi care impun adesea alte soluţii tactice. Prima dintre aceste condiţii este în funcţie de aptitudinile jucătorilor disponibili. Pentru atacul în 4, cu 2 jucători în mijlocul terenului, este necesar să am echipieri cu însuşiri corespunzătoare. Dacă nu-i am, trebuie să caut altă soluţie. Nu orice extremă şi nici orice centru înaintaş poate fi retras, nu oricare înaintaş poate juca vîrf de atac.

În campionat, una este aşezarea în deplasare (cînd vom fi mai precauţi în apărare) şi alta cînd jucăm acasă. Apoi, dispozitivul depinde şi de adversar. Poate fi necesar, de pildă, ca un jucător advers foarte periculos să fie supravegheat chiar de doi jucători. Dar dispozitivul poate varia chiar în timpul jocului, în funcţie de scor, pentru a păstra un avans sau o egalitate de exemplu. Şi mai sînt şi alte consideraţii asemănătoare, aşa încît excepţiile de la 1—4—2—4 pot fi chiar mai frecvente decît regula.

Dar să nu facem socoteli fără a ţine seama de adversar. Dacă acţiunea noastră ofensivă, începută cu 2, cu 3 sau cu 4 jucători, continuă, apoi vin în atac pînă la 6 sau 7 oameni. Acest lucru este reversibil, fiind valabil şi în apărare. Noi de multe ori ne apărăm cu doi jucători, pentru ca mai apoi să retragem în apărare pînă la 8 oameni. S-ar putea spune că în atac impui tu tactica, / pe cînd atunci cînd eşti în apărare cel ce impune dispozitivul tactic este adversarul.

Cred că nu este bine să-ţi dezvălui intenţiile tactice aşezînd jucătorii pe teren într-un anumit fel. E mai avantajos ca adversarul să dibuie cît mai mult timp pînă la aflarea intenţiilor noastre. De aceea folosesc uneori pregătirea uneia sau chiar a două schimbări în aşezarea jucătorilor pe teren, modificare ce se execută la momentul oportun, la un anumit semn în decursul jocului. Folosesc, de asemenea exersarea la antrenament a unor scheme tactice care au rostul să îmbogăţească arsenalul tactic al jucătorilor, antrenînd într-o mişcare gîndită dinainte mai mult de doi parteneri. Dar nu este permis să se prescrie jucătorilor soluţii-tip pentru anumite situaţii de joc, căci aceasta le-ar frîna fantezia creatoare. Varietatea atacurilor este lucrul cel mai apreciat de spectatorii brazilieni (şi cred că nu numai de ei). De altfel, jucătorii noştri excelează în rezolvări neaşteptate, creînd faze de mare frumuseţe care au totodată darul de a surprinde şi pe adversar.

O tactică — şi dispozitivul 1—4—2—4 este o tactică — nu poate fi impusă de afară, fie ea chiar o tactică la modă, cum ar fi cea preferată de echipa campioană mondială ! Tactica aceasteia poate fi potrivită unei echipe şi nepotrivită alteia, aşa cum nu orice centru înaintaş poate juca în maniera în care a jucat împotriva noastră, în 1954, echipa Ungariei, care l-a avut pe Hidegkuti (n.a. este vorba de meciul R.P. Ungară—Brazilia din cadrul C.M., cîştigat de echipa ungară). Antrenorul trebuie să analizeze ansamblul condiţiilor în care se prezintă un joc şi să aleagă soluţiile potrivite. Cel ce procedează altfel aleargă după himere şi va recolta eşecuri.

V. BANU

• VARIETĂŢI • VARIETĂŢI • VARIETĂŢI

Nu au avut timp să numere...

Soţiile, surorile şi logodnicele jucătorilor echipei franceze de fotbal Thionville s-au săturat să mai stea în tribune de unde să urmărească numai jocul celor dragi.

Recent ele au întemeiat la rîndul lor o echipă de fotbal, invitînd ca adversari, pentru primul lor meci, pe veteranii locali ai sportului cu balonul rotund, în vîrstă de la 50 la 55 de ani. Spre surprinderea generală, victoria a revenit femeilor cu scorul de 3—2.

După meci unul din jucătorii echipei învinse a declarat : „Adversarele noastre au jucat tipic feminin. Ele au cîştigat datorită graţiei şi zîmbetului lor". Abia mai tîrziu însă, veteranii au aflat că adversarele lor au jucat tot meciul în... 12 oameni. În timpul partidei, bătrînii domni, furaţi de graţia şi zîmbetele jucătoarelor, au uitat să le şi... numere !

Jimmy Greaves a fost concediat

Fotbalistul englez Jimmy Greaves în jurul căruia s-a făcut atîta zgomot cu ocazia achiziţionării sale de către echipa italiană F. C. Milano se va întoarce în Anglia şi nu de bună voie ci chiar concediat de echipa milaneză care spera cu aportul său să cîştige campionatul. Greaves este învinuit de indisciplină, lipsuri de la antrenamente, pretenţii nejustificate. Între altele, jucătorul englez a cerut să i se dea un interpret particular pentru a putea discuta cu colegii de echipă. Curios este faptul că fostul său club, Chelsea, nu mai vrea să-l primească înapoi, iar o altă echipă engleză Tottenham, care se interesa de soarta lui, a refuzat deocamdată să plătească răscumpărarea. În momentul de faţă Greaves se mai află la Milano şi aşteaptă bani de drum.

Conducerea clubului Milano l-a evacuat din locuinţa în care s-a mutat Dino Saini, un fotbalist „importat" din Argentina pentru a-l înlocui pe interul englez. Iată că aventura lui Greaves în eldoradoul fotbalului italian, are un sfîrşit neplăcut şi trist.

Clubul... muşchetarilor

Abia s-a anunţat că la viitoarea ediţie a Turului Franţei vor participa numai echipe reprezentînd diferite firme comerciale şi afaceriştii italieni au început „pregătirile". După cum scrie ziarul „La Tribune de Geneve" Giovanni Borghi, preşedintele societăţilor industriale „Ignis" şi „Fides" a anunţat dizolvarea grupurilor sportive purtînd aceleaşi numiri şi crearea unei noi echipe cicliste care a fost botezată „Clubul muşchetarilor". Din noua echipă vor face parte cei mai buni alergători profesionişti din cluburile amintite, precum şi cei ai societăţii „Bianchi", printre care se numără Baldini, Nencini, Pamblanco, Antonio Mespes etc.

Asistăm aşa dar la un proces tipic de concentrare a forţelor cicliştilor italieni, ai căror patroni, aflaţi într-o concurenţă dîrză cu alte firme străine, nu se dau înlături de la nimic pentru a obţine, prin intermediul succeselor sportive, o sporire a cifrei lor de afaceri.

În Franţa, vestea înfiinţării „Clubului muşchetarilor" italieni a produs consternare şi îngrijorare. Potrivit ziarului amintit, Paul Rémy, director sportiv al grupului sportiv „Marquet-Rochet" nu şi-a ascuns decepţia. „Cred — a spus el — că viitoarea formaţie italiană nu este altceva decît echipa naţională a Italiei selecţionată pentru ediţia viitoare a Turului Franţei. În Franţa asistăm la un proces asemănător. Firmele cele mai puternice fură, cu ajutorul milioanelor, pe cei mai buni alergători".

Vincente Feola despre fotbalul sovietic

Fotbaliştii sovietici au spulberat iluziile multor specialişti sud-americani care credeau că nici o echipă europeană nu ar fi capabilă să bată o formaţie din America de sud la ea acasă—scrie Vincente Feola în raportul pe care l-a redactat după ce a asistat la meciurile Argentina — U.R.S.S. şi Chile—U.R.S.S.

U.R.S.S. — adaugă Feola — posedă acum un fotbal de primul rang. Ruşii au învăţat foarte mult de la ultimul campionat mondial. Ei aplică în mod creator şi eficace sistemul 4+2+4. Au o pregătire atletică excepţională şi vor fi adversari redutabili la turneul final al campionatului mondial.

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustraţii : Boca RIND

Urmărit de spionii contelui Egmont, Ulenspiegel se angajă ca paracliser la egumenul de la sfîntul Martin ; era gras ca o găină îndopată, acest egumen şi foarte lacom de toate cele lumeşti. Aci, la sfîntul Martin, Ulenspiegel cunoscu pe clopotarul Pompilius Numan, un fricos din cale afară. Trăiră bine, amîndoi, la egumen şi se îngrăşară, cu toată zgîrcenia fără de pereche a monseniorului, care ţinea toate proviziile de mîncare şi băutură ferecate şi bine inventariate, astfel că orice lipsă o descoperea de îndată şi o punea pe seama celor doi. Dar Ulenspiegel găsi repede ac de cojocul egumenului. Într-o zi i se prezentă Ulenspiegel şi-i spuse :

— Vreţi să ştiţi cine vă mănîncă şuncile şi vă bea vinul ? Poftiţi cu mine !

Îl conduse pe egumen în biserică şi acolo în mijlocul naosului cel mare, toţi sfinţii, coboriţi din firidele lor, erau aşezaţi ca la horă, avînd în mijlocul lor pe chiar sfîntul Martin. Iar acesta ţinea în de-

getul arătător al mîinii, întins spre binecuvîntare, o curcă friptă. Alţi sfinţi aveau în mîini sau duceau la gură hălci de carne de pasăre friptă, cîrnaţi, şunci, peşte prăjit. La picioare aveau fiecare cîte un clondir cu vin.

Egumenul se mînie atît de tare pe sfinţi, cînd îi văzu cum se înfruptă din bunătăţile poprite în cămara lui, încît, nemaiputîndu-se stăpîni, năvăli asupra petrecăreţilor şi-i lovi, cu bastonul de-i făcu fărîme. Cel mai cotonogit ieşi sfîntul Martin însuşi, care rămase fără un braţ, fără nas, fără cîrjă şi fără mitră.

Pe toţi îi cotonogi egumenul, apoi începu să adune bunătăţile şi să le care înapoi în cămară. Necăjit şi ostenit, se duse apoi să se culce, după ce îşi potoli amărăciunea, golind trei clondire cu vin.

După ce se trezi, i se înfăţişă Thyl :

— Monseniore, nu e bine. L-aţi cotonogit pe sfîntul Martin, dar

poimîine e procesiune. Or să înceapă să vină oamenii la biserică şi cînd i-or vedea pe sfinţi rupţi în bătaie, ce-or să spună ? O să fiţi învinuit de iconoclastie. Ce ne facem, monseniore ?

— Ai dreptate, fiule, se văicări egumenul. E rău. N-am putea să-l cîrpim pe sfîntul Martin barem şi să ieşim cu faţa curată ?

— Nu e chip, monseniore. Dar eu am o altă soluţie, mai bună. Să folosim un vicleşug, un vicleşug nevinovat de altfel. Să-l luăm pe Pompilius al nostru, să-i lipim o barbă, să-l gătim cu mitra, cu cîrja şi cu mantaua cea mare de postav aurit a sfîntului. O să-l învăţăm pe Pompilius să se ţină bine de soclu, iar norodul o să-l ia drept sfîntul Martin.

Egumenul se arătă de acord cu planul lui Ulenspiegel şi-l chemară pe Pompilius, care se bucură de această cinste, dar se înfricoşă totodată.

— Vă mulţumesc, monseniore, spuse clopotarul, dar ştiţi că eu am o meteahnă : mă scap repede cu udul.

— Să te ţii bine, îl sfătui egumenul şi porniră la aplicarea planului.

În ziua procesiunii, pe un soare strălucitor, procesiunea porni de la biserică. În frunte erau duşi cei 12 sfinţi, pe care Ulenspiegel îi oblojise cît putuse mai bine. Apoi urmau fetele fecioarei, îmbrăcate în alb, arcaşii şi arbaletierii şi, în sfîrşit, sub un baldachin, Pompilius, gîrbovit sub grelele vestminte ale sfîntului Martin.

Veghind pe toţi cei care alcătuiau procesiunea atunci cînd se costumaseră, Ulenspiegel reuşise să le strecoare tuturor pe sub guler praf de scărpinat şi chiar egumenului îi administrase o doză serioasă.

Nu mult după ce alaiul se puse în mişcare, începură să simtă cu toţii o mîncărime care-i scotea din fire. Primul care se scărpină fu egumenul. Apoi toţi, preoţii, arcaşii, purtătorii baldachinelor, se scărpinară de mama focului. Cel mai rău suferea clopotarul, care nu în-

drăznea să facă nici o mişcare şi să se trădeze, de frică să nu fie fiert de viu dacă norodul îl va recunoaşte sub vestmintele sfîntului Martin.

Mîncărimea era atît de amarnică încît la un moment dat tot convoiul se opri, pe urmă unul cîte unul o luară la sănătoasa. Nu rămase acolo pe cîmp decît egumenul, care nu contenea nici el să se scarpine şi bietul sfînt Martin, pe care hamalii care-l cărau îl aruncaseră cît colo şi o tuliseră, scărpinîndu-se.

Se adună norodul în jurul lui Pompilius şi vrură să-l ridice din tărînă. Îl proptiră de un perete. Şi unde începu, de durere să plîngă bietul sfînt, că se înmuiară inimile oamenilor şi mai ales ale femeilor.

Pompilius fu ridicat şi dus la biserică, iar pentru vitejia de care dăduse dovadă, rezistînd nevoii de a se scărpina, egumenul îl blagoslovi cu 15 ducaţi :

— Ia banii şi dă fuga de te scarpină, îi spuse monseniorul.

A doua zi se află în tot tîrgul de giuma lui Ulenspiegel şi mulţi se făcură eretici, pornind să sporească armata prinţului. Iar Ulenspiegel se înapoi la Liége.

(Va urma)

O AMINTIRE DIN „CUPA AGRICULTURII"

Azi sau mîine am să trimit o carte prin poştă. Am căutat-o în librării, dar n-am găsit-o. În cele din urmă, aseară, am dat un telefon la editură şi cred că pînă mîine, cel mai tîrziu o capăt.

Pe plic am să scriu : „Vasile Burlacu, G.A.S. Sighireanu".

...L-am cunoscut în tren. În drum spre Calafat. Şedea lîngă geam şi citea. Din cînd în cînd se uita spre tavan. Era, acolo sus, o bicicletă. La răstimpuri, încheieturile halterelor făceau să se mişte roţile bicicletei. Se vede că scînteile spiţelor nu-i prea dădeau pace.

În compartiment era linişte. Prin excepţie. În restul vagonului se auzeau cîntece. Sătenii sportivi din regiunea Bucureşti, în drum spre Cupa Agriculturii, se foiau pe culoar. Undeva, spre capăt, o armonică încerca „Marina".

Vecinul lui Burlacu sparse tăcerea :

— Şi zi aşa, Vasile, vrei să cîştigi „Cupa Agriculturii" cu bicicleta ?

— O să mă-ncumet...

— Dar ia spune, ce mai face Oslo, trăpaşul ?

— E bine. Nu-i dai 21 de ani. Tovarăşul Dragomir, maistrul nostru, spune că arată ca acum 15 ani, cînd l-a bătut pe Avion în kilometrul lansat.

— Şi-i sănătos ?

— Ca un mînz. Atît doar că are puţină oftalmie. Îi trece... Îi facem antibiotice.

...Las ziarul din mîini. Cine-o mai fi şi Vasile ăsta ?

— Da'Titan ce face ?

— A-mbătrînit de tot. Are emfizem pulmonar.

Mă trag mai aproape. Ceva îmi spune că aici voi începe reportajul Cupei Agriculturii...

— Şi tu, Vasile, cum o duci ?

— Cu caii. Am fost repartizat la Sighireanu, la herghelie. Am terminat şcoala profesională de zootehnie de la Călăraşi.

— Îţi place munca ?

— Îmi place, cum să nu-mi placă... Nu-i aşa de uşoară munca noastră. Unii spun : grăjdar — şi gîndesc că-i o treabă de nimic... Mie, însă, îmi place. Orice muncă e frumoasă. Uite, să vezi şi matale, nea Ioane, Oslo ăsta, care a fost la vremea lui un trăpaş fără seamăn, e şi el un cal ca toţi ceilalţi. Să-l vezi acum, la bătrîneţe, că nu poate sta în grajd singur...

— Dar cum ?

— Îl cere pe Costică, măgăruşul. Altfel nu-i chip. Bate cu copitele, nechează, îi face un tărăboi de şcoală tot grajdul. Cu Costică stă de vreo zece ani împreună. S-au obişnuit. Cum i-l aduc pe Costică, se potoleşte. Îi e tare urît singur. Vezi, nea Ioane, şi la noi, grăjdarii, sînt probleme de suflet...

— Deh, mă Vasile, dacă spui tu...

Mă uit la prietenul lui Oslo. Voinic. Dinţi de porţelan fin. Faţa arsă de soare. Se vede cît colo că e ciclist. Şi-a suflecat pantalonii de trening pînă spre genunchi. Ca cicliştii. Are ciorapi în carouri. Ca Moiceanu. Poartă pantofi de ciclist. Bine lustruiţi. În plasă zăresc o şăpcuţă de ciclist. Echipament în toată regula.

Nea Ion n-o să se supere dacă am să pun şi eu o întrebare.

— Şi cu ciclismul cum e, tovarăşe Vasile ?

— Cum să fie ? Vreau să ajung în lotul R.P.R. Nu rîdeţi. Sînt gata să mă dau peste cap. Mîine, la Basarabi, trebuie să cîştig... Şi poate că o să se audă... Aşa s-a auzit de atîţia... Şi Cosma a vut o zi ca asta a mea de mîine...

— Te antrenezi ?

— Zilnic. Între două şi cinci, în pauza pentru masă. Merg pînă la Lehliu. E un drum bun pentru antrenament. Am şi potecă, am şi arătură, e şi şosea... Mai greu o să fie iarna, pe lapoviţă, dar trebuie şi asta...

— Îţi arată cineva ?

— Nu prea, dar citesc. Mi-am cumpărat cărţi de ciclism. „Sfaturi pentru tinerii ciclişti" de Emil Iencec, „Ciclismul" de Istrate şi Oţeleanu, „Cursa Scînteii de-a lungul anilor", „Instruirea ciclistului" de Ippolitov. Găsesc şi planuri de lecţii. La început mi-a fost mai greu, dar acum fac şi eu planuri... Sînteţi de la ziar ?

— Da.

— Nu cumva aveţi cartea „Ciclismul" de Şelesnev ? o carte sovietică...

— N-o am, dar poate că există la Bucureşti...

— În librării nu există. Am fost eu la Bucureşti s-o caut.

— Cu bicicleta ?

— Da, cu bicicleta. Am plecat în zori din Călăraşi şi m-am întors seara. La „Cartea Rusă" mi-era toată nădejdea, dar n-am găsit-o nici acolo. Am făcut 250 de kilometri. Atunci mi-am zis pentru prima oară că pot să ajung şi eu campion...

— Şi-ţi trebuie cartea neapărat ?

— Îmi trebuie, că am luat-o de la bibliotecă. Am fost de cîteva ori de-am citit, dar aveam nevoie de carte acasă, seara. Şi atunci am zis c-am pierdut-o. Am plătit-o de trei ori, dar îmi stă pe suflet şi vreau s-o duc înapoi.

— Am să ţi-o caut, Vasile... Ia mai spune....

— Păi, ce să vă mai spun ? Bicicleta mi-e ca un frate. Vreau să ajung departe... Da'trebuie muncă multă... Tot de prin cărţi am aflat că ar fi un mare folos cu halterele. D-aia fac două antrenamente pe zi. La amiază pedalez, iar seara mă ocup cu crosul şi cu halterele. Mi-am făcut o haltera dintr-un selector vechi pentru grîu. Am legat patru roţi la o osie şi e numai bună.

— Ridici mult ?

— Pînă m-apucă foamea. Partea proastă e că noi cicliştii nu prea avem voie să mîncăm orice... Uneori, cînd văd masa pusă, mi se face poftă... Dar mă abţin. În ultimul timp, înainte de culcare, mănînc mult iaurt... Şi nu-mi place.

— Atunci de ce mănînci ?

— Am citit într-o revistă că Fausto Coppi mînca mult iaurt...

Nea Ion holbează ochii. Prin ferestruicile pupilelor se furişează un gînd : „mare minune şi cu Vasile al nostru !"

Şi Vasile continuă :

— Da' tot bicicleta e principalul.. Cînd te arde la genunchi, abia atunci e bine.

— I-ai văzut pe cicliştii fruntaşi ?

— Da, în turul ciclist. Am fost la Buzău, ca să-i văd trecînd. M-am dus cu bicicleta.

— Cu asta din tavan ?

— Da' cu care ? Am plecat de-acasă, de la Ezeru, într-o simbătă. Tata-i colectivist în Ezeru. Într-o jumătate de oră am ajuns la Călăraşi, apoi am trecut prin Slobozia, am luat drumul Urziceniilor şi după masă eram la Buzău. 175 de kilometri. N-am avut nici o pană. A doua zi, dimineaţa, au trecut cicliştii. Cam repede. Ca un vîrtej de praf la arie. Nici n-am apucat să-i văd. Ştiu că în frunte era numărul trei... Atîta tot. A doua zi m-am întors acasă. Iar n-am avut nici o pană. A fost un antrenament bun de tot. Mîine, la Basarabi, dacă n-am să am pană, cîştig...

Ochii lui nea Ion sînt tot holbaţi. Probabil se gîndeşte şi el la cei 350 de kilometri ai lui Vasile, contra cronometrului. La cele două etape din cronica nescrisă a turului 1961...

★

A doua zi, la Basarabi, grăjdarul Vasile Burlacu n-a avut nici o pană şi a cîştigat cu un avans de un tur.

Ioan CHIRILA

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

★

Redacţia şi administraţia, Piaţa Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 14.00.

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

Pentru tinerele gospodine

Pentru a putea vopsi în casă diferite obiecte de îmbrăcăminte și a fi sigure de reușită, este bine să urmați următoarele sfaturi :

Nuanța pe care vreți să o obțineți va rezulta din combinarea culorii inițiale a materialului și aceea a vopselei. (Bunăoară, o lînă roșie vopsită cu bleu va deveni violetă). De aceea este bine să consultați un tabel indicator în care veți găsi toate îndrumările necesare pentru a obține, pornind de la o anumită culoare, nuanța dorită.

Cunoașterea materialului este absolut necesară, alegerea culorii fiind condiționată de felurile de fibre ce-l alcătuiesc.

Va trebui să cîntăriți materialul uscat pentru a ști exact cîtă cantitate de vopsea este necesară. Nu trebuie să vopsiți decît materiale perfect curate, spălate pentru a li se duce apretul.

Baia de vopsea va trebui pregătită într-un vas curat, neruginit și destul de mare, pentru a putea agita în ea cu ușurință obiectul pe care doriți să-l vopsim.

Materialul va trebui să fie complet muiat înainte de a-l cufunda în vopsea. El va trebui amestecat continuu, pe toată durata operației; numai așa culoarea va pătrunde bine în stofă. Obiectul nu va fi scos decît după ce vopseaua s-a răcit, după care îl veți clăti bine în cîteva ape.

Nu va trebui să uitați să descoaseți tivurile, să scoateți fermoarele și eventual dublura obiectului care-l vopsiți.

În cazul în care doriți să vopsiți lînă este bine ca să o faceți mai întîi scule subțiri. Datorită faptului că lîna este sensibilă la varietățile de temperatură, este bine ca să întrebuințați în acest caz vopselele călduțe.

Dacă aveți de vopsit un pulover lucrat din lînă cu bumbac, este indicat ca după ce l-ați lăsat 15 minute în soluția de vopsea călduță să adăugați pentru fiecare litru de lichid cîte o linguriță de sare de bucătărie. Îl veți pune apoi la fiert ținîndu-l timp de 15 minute.

Doriți să obțineți culoarea negru ? În acest caz trebuie să decolorați materialul de nuanță mai închisă sau vie (roșie, oranj) deoarece un negru frumos va fi astfel mai ușor de obținut.

Încălțămintea anului 1962

Colectivul fabricii „Ștefan Plavăț" din Timișoara, se preocupă de îmbogățirea sortimentelor. Iat-o pe Persida Moșoarcă, lucrătoare la secția de creație, discutînd despre unul din modelele nou create cu lucrătorul Carol Matei, de la aceeași secție.

Fotografia : A. CONSTANTINESCU

Părerea creatorilor de modele din industria de încălțăminte este că și anul viitor se va menține linia ascuțită a vîrfului încălțămintei și tocul tip mosorel. Totuși, crește tendința spre vîrful pătrat. Nici pantofii balerini nu fac excepție de la această linie a modei pentru încălțăminte; cu toate că tocul este plat, vîrful va fi ascuțit sau pătrat. În orice caz, creatorii de modele tind spre realizarea unei încălțăminte cît mai ușoare și flexibile. Aceasta se obține prin eliminarea căptușelilor și extinderea utilizării bombeurilor moi.

Se accentuiază tendința spre folosirea a cît mai multe accesorii metalice, nasturi, catarame și alte ornamente. Se vor utiliza mult ornamentația din piele, cerculețe, funde, cît și ornamentația combinată din piele și metal.

Se mențin tocurile înalte și subțiri, cu înălțimi variabile de la 5—7 cm. În ceea ce privește pielile pentru fețe, aici se observă tendința spre folosirea pielilor mate, mai puțin lucioase. Culorile cele mai căutate vor fi tabac, gri, nisip, culoarea untului, havan etc.

Pentru încătămintea de seară se va utiliza mult combinația de velur cu lac, sau velur cu piele box.

Toate aceste caracteristici ale încălțămintei pe anul 1962 au fost aplicate la cele 85 modele noi, creiate la fabrica „Ștefan Plavăț" din Timișoara.

În general, această linie s-a oglindit în încălțămintea care a fost expusă la cel de-al III-lea Pavilion de Mostre și a fost propusă apoi pentru contractările pe primul semestru al anului 1962.

DISCUȚII

Unde a greșit Viorica ?

Păreri ale cititorilor

O. C. — Rm. Vîlcea : „Viorica a greșit sau a mințit, spunînd în scrisoare că își iubea prietena și că era în stare să facă orice pentru ea. Dragostea pentru prietena ei era falsă, dacă în inima ei a putut să încapă sentimente nepermise pentru soțul acesteia. Ea este de condamnat cu atît mai mult cu cît este căsătorită și are copii. Se deduce că nu-și iubește cu adevărat soțul și nici nu-l respectă dacă nutrește pentru altcineva sentimente ce le datorează celui al cărui nume îl poartă.

Viorica nu-și dă oare seama de obligațiile ce le are față de căminul conjugal și față de copiii săi ? Ce mai poți să-ți dorești atunci cînd ai un cămin — despre care nu scrie că ar fi nefericit — și doi copilași a căror educație trebuie să fie o preocupare de seamă ?

Cît privește elevul de la liceul seral (soțul prietenei), sînt sigură că renunță la școală pentru că s-a plictisit să mai învețe și că este delăsător în muncă. Probabil că el de mult dorea să fie mai comod și să renunțe la școală și iată că se ivește un „prilej" pentru acest lucru (dragoste neîmpărtășită). Dacă ar fi un om cu calități, așa cum îl descrie Viorica, nu ar renunța la școală și ar ști să aprecieze mai mult posibilitățile pe care le au astăzi cei ce vor să învețe".

G. CEZAR — București : „A merge mai departe pe drumul ce ți se pare încîntător, înseamnă ruină morală pentru cele două familii, mustrări de conștiință pentru cei doi, defăimare pentru numele bun de care vă bucurați și dezamăgire amară pentru tine. Vei fi vinovată atîta timp cît îți vei menține regretul că nu i-ai răspuns afirmativ spuselor lui".

G. B. — București : „Din scrisoarea ta, Viorica, reies trei idei principale și anume : 1. Duci o viață liniștită și fericită de familie, cu copiii și soțul tău, ferită de necazurile mari ale întîmplărilor ; 2. Ești lașă (iartă-mi termenul) cu tine și cu familia ta, prin părăsirea pe care vrei s-o faci ; 3. Nu ești prietenă cu tine însuți, pentru a-ți arăta că faci un rău mare copiilor, soțului tău, „prietenei" și copilului prietenei tale și implicit, aceluia care zici că simți ceva deosebit pentru el".

TATIANA : „Gîndește-te ce vrei să faci Viorica. Gîndește-te la soțul tău care nu s-a schimbat, care a rămas la fel ca acum 5 ani, cînd cu glasul tremurînd de emoție te-a întrebat dacă accepți să-i fii tovarășă de viață ; te-a cerut atunci pentru toată viața, nu pentru 5 ani.

Gîndește-te la copii, Viorica. Lor le trebuie o mamă care să le dea o educație. O mamă care să le insufle dragostea de cinste și adevăr.

Știu că-ți va fi greu, că va trebui să lupți cu tine. Trebuie însă să vorbești cu cel pe care-l iubești. Trebuie să-l faci să înțeleagă că nu trebuie să înșelați încrederea pe care v-au acordat-o soții voștri, lumea. Nu Viorica, nu trebuie să vă întîlniți în alt oraș. Puteți rămîne simpli prieteni. Puteți să discutați și în fața familiilor voastre.

Eu am încredere în tine, Viorica. Îți va fi greu. Știu. Dar victoria va fi cu atît mai frumoasă. Satisfacția va fi și mai mare. Iar atunci cînd le vei vorbi copiilor tăi despre cinste, îi vei putea privi în ochi și glasul tău va suna cald și convingător".

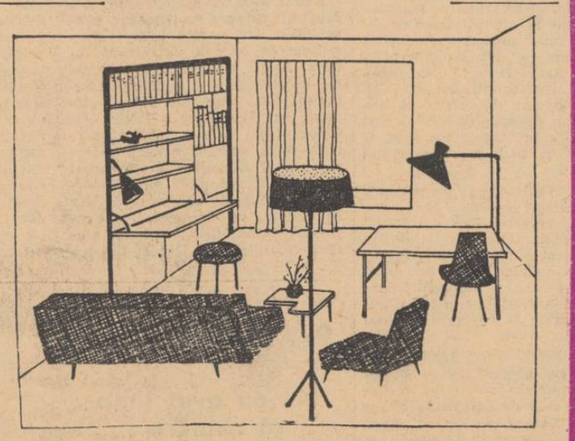

RĂSPUNDEM CITITOARELOR

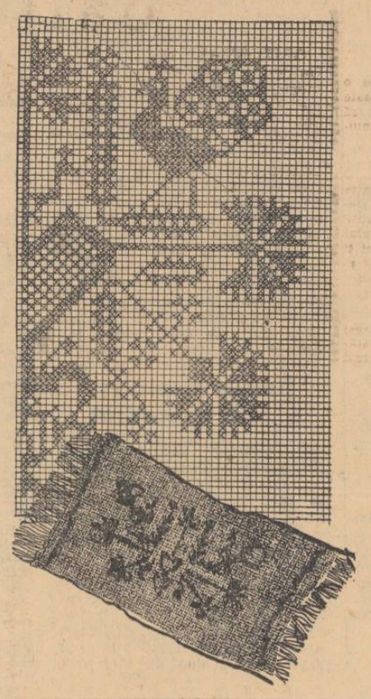

NIȘA DIN PERETE, provenită din construcție sau din blocarea unei uși mari, poate deveni un mic birou cu diverse rafturi de bibliotecă. Tăblia servind ca masă de scris, este cu balamale așa ca să fie ridicată în sus cînd nu este utilizată, închizînd astfel un compartiment. Se prinde sus cu un cîrlig frumos sau — mai bine — chiar cu broască cu cheie iar lateral se asigură o ancorare cu chingi sau culise speciale metalice. În stînga, neapărat o lampă articulată, bine fixată în peretele lateral.

PERNA RUSTICĂ se face pe o pînză groasă de in cu modelul în culori vii, deschise, dacă pînza e colorată închis sau în culori mai închise dacă perna e albă, gălbuie sau vreo altă culoare deschisă.

Modelul — mărit jumătate — reprezintă păsări și flori și se poate face și pe servețele, colț de față de masă, perdeluțe etc.

MAGAZIN medical

Simțul auzului și analizatorul acustic (I)

Simțul auditiv este un analizator la distanță al cărui excitant specific este constituit de undele sonore. Un corp care se mișcă produce în jurul lui deplasări de mase de aer ; un corp care se deplasează repede, care vibrează (coarda de vioară, pielea de tobă), care produce o serie de mișcări repezi ale maselor de aer din jurul lui, creează deplasarea unor *unde sonore*, așa cum o piatră aruncată pe suprafața unui lac liniștit produce valuri concentrice care se deplasează pe suprafața apei. Undele sonore — ca și undele de pe suprafața apei — se deplasează în cercuri concentrice dinspre centrul de unde au pornit spre periferie. Dacă ajung la un obstacol ele se întorc sub forma unor alte unde concentrice și dacă reajung după un anumit timp la ureche atunci auzim ecoul primului zgomot produs.

Organul receptor al undelor sonore este adăpostit în interiorul urechii, care are o alcătuire relativ complexă.

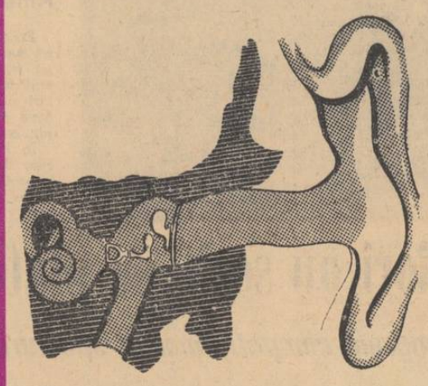

Undele sonore sînt colectate și adunate de *pavilionul* urechii și conduse mai departe prin *conductul* auditiv extern spre *timpan*. Timpanul este o membrană, asemănătoare pielii de tobă, care astupă un orificiu care dă într-o cameră osoasă numită *casa timpanului*, săpată într-un os al craniului. Pavilionul urechii și conductul auditiv extern formează așa-zisa ureche externă.

În casa timpanului — urechea mijlocie — sînt trei oscioare care se sprijină, se articulează, unul pe altul : *ciocanul*, al cărui miner se sprijină pe centrul timpanului își articulează capul cu al doilea oscior, *nicovala*, care la rîndul ei se sprijină pe cel de al treilea oscior, *scărița* (are forma unei scări de călărie).

Casa timpanului are o comunicare cu fundul gurii printr-un canal (trompa lui Eustache), ceea ce face ca în această cameră, prin primenirea continuă a aerului, să fie aceeași presiune ca în aerul atmosferic. Dacă căsuța timpanului nu și-ar primeni aerul, deci dacă nu ar fi aceeași presiune pe ambele fețe ale timpanului, atunci membrana timpanului ar plesni la vibrații foarte puternice (de aceea tunarii deschid gura în timpul tragerii cu tunul, pentru ca vibrațiile și presiunea asupra timpanului să fie egală pe ambele fețe, ca să nu plesnească timpanul). Ceea ce s-a descris pînă aici din organul auzului — pavilionul urechii, conductul auditiv extern, timpanul căsuța timpanului cu oscioarele sale, și cu micul timpan pe care se sprijină talpa scăriței — se numește aparatul de *transmisie sonoră* a organului auzului.

Dr. Gh. LINCA

Feriți sugarii de bronhopneumonie

Bronhopneumonia este una din cele mai frecvente boli de plămîni din sezonul rece. Sugarii și bătrînii, datorită rezistenței lor slăbite față de îmbolnăvire fac forme foarte grave de boală care le pune în pericol chiar viața. Bronhopneumonia este o boală infecțioasă localizată în căile respiratorii. De cele mai multe ori apare ca o complicație a gripei sau răcelii. În aceste cazuri procesul inflamator al căilor respiratorii superioare (nas, git, laringe, bronhii) coboară pînă în plămîni. Bronhopneumonia gripală este produsă de virusul gripei, asociat adesea cu alți microbi (pneumococ, streptococ, stafilococ).

Sezonul rece favorizează apariția „răcelilor", gripei și bronhopneumoniei, datorită atît schimbărilor brusce ale mediului înconjurător (trecerea la umezeală, vînt, frig) care scad rezistența mucoasei căilor respiratorii față de infecții cît mai ales greșelilor pe care le fac unii părinți de a înceta, o dată cu trecerea verii, călirea organismului copilului. Părinții care evită să scoată copiii la aer rece, care îi înfofolesc făcîndu-i să transpire ușor în timpul jocului, favorizează „răcelile" la prima întîlnire cu aerul rece. La prima vedere, s-ar părea că ne contrazicem. Pe de o parte afirmăm că aerul rece slăbește rezistența mucoasei căilor respiratorii față de infecțiile căilor respiratorii iar pe de altă parte că trebuie să călim copiii la aer proaspăt și rece. În realitate, încurcătura este numai aparentă. Răcirea prea bruscă sau prea intensivă ca și cea neuniformă, sînt într-adevăr periculoase.

De pildă trecerea bruscă de la cald la rece a copilului îmbrăcat prea ușor, expunerea la vînt puternic, umezirea picioarelor prin ploaie rece sau zăpadă, pentru cei neobișnuiți cu astfel de proceduri, expunerea corpului încălzit la geam pe timp rece etc. nu sînt desigur recomandabile. Deși copiii mai mari bine călîți suportă chiar și astfel de variații bruște. Sugarii însă și copiii mici, al căror sistem nervos central nu este încă complet dezvoltat, se adaptează mai greu decît omul mare, schimbărilor de temperatură ale mediului înconjurător.

Rezistența față de răcire și capacitatea organismului de a se lupta împotriva variațiilor de mediu se poate însă crește prin călire. Călirea se face în sezonul rece tot prin aer și apă, folosite însă treptat și sistematic. Aerisirea bună a camerei copilului, plimbări prelungite prin aer proaspăt, chiar rece, făcute zilnic, jocuri în aer liber în îmbrăcăminte potrivită, spălatul zilnic pînă la briu cu apă rece pentru copii mai mari sau frictionările cu prosopul umed urmate de ștergerea imediată cu capătul uscat al prosopului, potrivite chiar copiilor mici, spălarea zilnică a picioarelor cu apă de casă etc. sînt mijloace de călire foarte bune în anotimpul toamnei. La aceasta trebuie adăugată și o alimentație rațională. În timpul anotimpului rece, cînd numărul celor „răciți" este mare, copiii trebuie feriți de aglomerații, scutiți de vizite și de staționare în încăperi cu oameni mai mulți.

Dacă copilul a răcit, strănută, îi curge nasul, îl doare cînd înghite, are febră, este agitat și nu are poftă de mîncare, nu trebuie să așteptăm să treacă totul de la sine mai ales în cazul unui sugar. Trebuie chemat medicul! Semnul principal pentru părinți este greutatea în respirație (copilul suflă greu și des ; nu-i ajunge aerul din cameră !). Colorația albăstrie-vinătă a pielii din jurul gurii și a nasului, gemetele sugarului cînd scoate aerul din piept, bătăile aripilor nasului, agitația, răcirea picioarelor și a mîinilor, refuzul de-a mai mînca sînt semne care ne indică urgență maximă în solicitarea medicului.

Dr. V. IVANOV

Perioada de incubație în bolile infecțioase

După cum se știe, în bolile infecțioase, din momentul infectării și pînă la apariția primelor semne de boală, trece o perioadă de timp. Acest răstimp variază nu numai în raport cu natura agentului infecțios ci și cu puterea de împotrivire a organismului celui infectat.

Dăm mai jos tabelul perioadei de incubație în cîteva boli infecțioase mai frecvente, socotit în zile :

Denumirea bolii	In medie	Minimum	Maximum
Febra tifoidă	15	7	21—23
Scarlatina	3—6	cîteva ore	11
Difterie	5	2	7—14
Pojarul	10—11	6	18
Tusea convulsivă	9	2	15
Varicela (vărsatul de vînt)	14	10	17—21
Oreionul	18	3	30
Gripa	1—2	cîteva ore	4
Poliomielita	7—14	3	35
Turbarea	40	8—15	80 (chiar un an)
Tetanosul	7—10	1	36 (chiar un an)
Hepatita epidemică	21—28	14	42

În timpul perioadei de incubație are loc o înmulțire a microbilor în organism sau o acumulare a toxinelor lor. Reacția organismului este aproape imediată (se produc anticorpi, mici modificări în respirație și circulație etc.) însă de cele mai multe ori inobservabile pînă la sfîrșitul perioadei de incubație.

Variabilitatea mare a diferiților indivizi față de infecția produsă se explică prin starea organismului, gradul de imunitate, de masivitatea infecției, de virulența microbilor, de poarta de intrare a infecției și multe altele.

Cunoașterea perioadei de incubație a principalelor boli infecțioase are o mare însemnătate în diagnosticul bolii, în prevenirea răspîndirii bolii (bolile cu perioada de incubație mai scurtă se răspîndesc mai repede) și în descoperirea izvoarelor de infecție.

Dr. I. V.

GIMNASTICA

Pentru activarea circulației, pentru desmorțirea mușchilor după somn, pentru punerea în mișcare mai vie a tuturor funcțiunilor corpului nostru, gimnastica este un mijloc pe care trebuie să-l folosească oricine. Însă cu măsură, potrivit cu starea, vîrsta și sănătatea celui care o face. Exagerarea nu e bună ; mai bine mai puțin decît prea mult. Să fie o destindere, chiar o distracție nu un efort. De asemenea trebuie respectată progresivitatea : azi un exercițiu ușor, repetat de puține ori, mîine — poimîine ceva mai mult, adăugînd apoi un nou exercițiu, mai complicat ca să nu-i zicem greu.

Schițele de mai jos sînt destul de grăitoare, ele însele ca să mai fie necesare explicații : la alegere, întîi ce pare mai ușor și încetul cu încetul „încercați" și cele, puțin, mai grele.

GHIDUL GOSPODINEI

CEAIUL

Acum cînd zilele umede și friguroase au sosit, este plăcut să bei un ceai cald și bine preparat. Pentru aceasta vă dăm cîteva sfaturi :

PĂSTRAREA CEAIULUI

Ceaiul nu trebuie ținut prea multă vreme, deoarece nu-și păstrează aroma decît un an de la culegerea lui. Este bine ca să-l conservăm în cutii opace, din metal sau porțelan și trebuie să evităm vasele din sticlă ori material plastic transparent, din cauză că lumina îl alterează. Cutiile în care păstrăm ceaiul trebuie să fie bine închise și păstrate la loc uscat.

ALEGEREA CEAINICULUI

El poate să fie din porțelan sau metal. Cel de porțelan este totuși preferabil. Ceaiul pe care îl introducem în apa fiartă îl putem ține într-un fel de ou din metal pe care îl introducem în ceainic în momentul cînd facem infuzia. Acest ou din metal denaturează totuși, foarte puțin, gustul ceaiului. Este mai preferabil de a pune foile de ceai direct în ceainic și cînd îl servim să întrebuințăm o sită foarte mărunță, anume pentru ceai. Un ceai bine pregătit trebuie să fie limpede, de o culoare gălbuie accentuată, cu un miros ușor de miere și la gust puțin amărui.

La noi se servește ceaiul cu zahăr, lămîie sau lapte. Chinezii îl beau absolut simplu, iar unele popoare ca thibetanii, cu sare și o bucățică de unt. Vara ceaiul poate fi băut rece, ținut la gheață. Este foarte reconfortant și răcoritor.

Ar fi păcat să terminăm acest articol fără să spunem cîteva cuvinte despre virtuțile ceaiului în ceea ce privește frumusețea. O infuzie ușoară de ceai este recomandată pentru ochii obosiți. Se face o baie a ochilor dimineața și seara. Femeile care vor să-și păstreze tenta de bronz, pe care au căpătat-o în timpul vacanței, pot să-și spele obrazul, dimineața și seara, cu o infuzie de ceai foarte tare.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Ciorbă de purcel ; varză cu carne ; compot.

— Zacuscă ; ficat la grătar — murături ; pandișpan.

— Cremă de cartofi cu pîine prăjită ; mîncare de dovlecei cu carne ; fructe.

— Salată de cruditățI ; chifteluțe marinate ; savarină.

— Ciorbă de sfeclă ; mîncare de gutui cu carne ; cornulețe cu rahat.

— Omletă cu cașcaval ; friptură înăbușită — gogoșari ; mere.

— Sote de mazăre cu pateuri cu brînză ; cotlete de purcel la grătar — cartofi prăjiți ; cataif.

SFATURI COSMETICE

Din cauza îndeletnicirilor zilnice sîntem obligate în timpul anotimpului rece să ne expunem fața tuturor intemperiilor care pot provoca o serie de neajunsuri — atît pielii obrazului cît și a gîtului, care sînt foarte sensibile, nefiind protejate de îmbrăcăminte. Toate aceste neajunsuri : descuamarea pielii, înroșirea nasului, crăparea buzelor, degerarea urechilor etc. pot fi evitate dacă se iau o serie de măsuri de protecție.

În primul rînd ca o regulă generală vom evita dimineața să ne spălăm obrazul cu săpun, este suficient să-l înviorăm cu puțină apă simplă pe care am avut grija să ne-o punem de cu seară într-un vas pentru a fi menținută la temperatura camerei. După aceea vom unge obrazul cu o cremă de zi ca spre exemplu : Crema Elida, crema Magnolia, Carmen etc.. Dacă tenul este foarte uscat putem aplica puțină coldcremă cu vitamina F sau cremă grasă pe care o menținem pe obraz cîteva minute apoi ștergem surplusul și dacă obișnuim putem aplica un strat ușor de pudră, aceasta constituind de asemenea un strat protector împotriva frigului. Seara obligator vom șterge fața cu un demachiant, de ex. emulsia Velur, după care vom spăla obrazul alternativ cu apă rece și apă caldă, apoi vom aplica o cremă grasă hrănitoare : crema Lanolina sau polivitaminată Velur. După 1—2 ore vom șterge crema de pe obraz și numai în cazuri foarte rare, cînd tenul este excesiv de uscat, putem să rămînem cu obrazul uns și în tot timpul nopții.

Unele persoane se plîng și de neajunsul că nasul lor se înroșește la frig. Acest lucru denotă o proastă circulație a sîngelui de aceea este necesar ca zilnic nasul să fie masat cu următoarea cremă : borax 10 g, vaselină 3 g, lanolină 3 g, tinctura capsici 10 pic. Tot în acelaș scop se va evita umezeala la picioare care are o mare influență asupra înroșirii nasului.

Masajul nasului îl vom face cuprinzîndu-l între degetul mare și arătător și făcînd de-a lungul lui o mișcare de du-te-vino. Dacă obrazul se congestionează la frig este bine ca zilnic să aplicăm comprese călduțe de ceai de mușețel, nalbă sau tei, care ajută la decongestionarea lui.

Dacă buzele crapă, ele vor fi masate zilnic cu unt de cacao sau cu vaselină. Persoanele care nu se rujează pot folosi alifia de strugure, iar cele care obișnuiesc să se rujeze vor aplica de preferință un ruj gras sau înainte de aplicarea rujului vor masa buzele cu puțină vaselină.

Este bine ca în general să evităm trecerile brusce dintr-o atmosferă caldă la una rece, acest lucru fiind dăunător pielii obrazului, de aceea pe cît posibil înainte de a ieși în ger sau frig vom rămîne cîteva minute într-o încăpere mai puțin încălzită creînd astfel acomodarea necesară.

Anca BOGDAN

CURIERUL NOSTRU

M. ANCA : La vîrsta dv. este și foarte greu să înțelegeți ce înseamnă „a fi prietenă cu un băiat". V-ați jucat de-a bilețelele și anonimele, v-ați distrat, dar acum ajunge. Continuînd acest joc care devine periculos pe zi ce trece, ați putea regreta mai tîrziu. El de fapt a căutat să vă facă să înțelegeți că totul trebuie sfîrșit. A fost destul de delicat cu dv. și n-ați sesizat intențiile lui. Noi vă spunem mai direct că e cazul, e chiar în interesul demnității dv., să nu mai „procedați" în niciun fel.

LELIA — Constanța : În interesul amîndorura înțelegerea și bunăvoința erau binevenite. Dar nici în asemenea împrejurări exagerările nu folosesc. Ați fost mult prea înțelegătoare și binevoitoare deși nu trebuia să fiți așa întotdeauna. În cazul cu scrisoarea și altele asemănătoare ați dovedit slăbiciune, lipsă de fermitate. Ați dat tot ce vi s-a cerut, dar n-ați pretins nimic în schimb. De aici provin toate. Și în astfel de relații se cere fermitate, prestigiu. Orice slăbiciune poate fi interpretată greșit, ceea ce s-a și întîmplat. Ce n-ați făcut pînă acum față de aici înainte. Va fi greu la început, se va arăta chiar foarte surprins, dar pînă la urmă va vedea că trebuie să dea cel puțin atît cît are și el.

IOANA — **Sibiu :** Pentru a evita unele discuții ați acceptat, cu prea multă ușurință, aprecieri care nu vi se cuveneau deloc. Părerile lui inițiale s-au transformat în obsesie. Va trebui să acționați foarte ferm pentru a-l readuce la normal. În finalul scrisorii ne spuneți că v-ați gîndit să întreprindeți o acțiune mai hotărîtă. Este bine să discutați cu el foarte clar și să-i arătați ferm că veți acționa în acest fel dacă nu se va îndrepta.

SILVIA — **Buzău :** Se pare, din cele relatate de dv., că tocmai ceea ce nu vă place va trebui să faceți. Dv. nu ați greșit cu nimic. Din contră. Ați fost foarte înțelegătoare și ați trecut cu vederea mult prea multe abateri. Luați-vă din timp măsuri de prevedere pentru a nu avea pînă în cele din urmă surprize și mai neplăcute.

DANA — **București :** Nu vedem nimic rău în prietenia Cristinei cu acel băiat. Noi sîntem de părere s-o sfătuiți pe prietena dv. să-i lase adresa unde o poate găsi acum și să continue să se vadă cu el. Se pare că el este un om corect și cu intenții din cele mai bune. Cu timpul Cristina îl va cunoaște mai bine și va putea să vadă dacă e cazul să se încreadă în el și să dezvolte prietenia lor.

MANTOURI CU BLANĂ

De la stînga la dreapta :

— Un mantou tineresc cu cusături pe piepți care se termină cu cute duble : gulerul și pălăria sînt garnisite cu blană.

— Un mantou elegant foarte simplu cu un original guler dublu din blană în formă de bantă.

— Un mantou cu o croială specială a mînecii a cărei montură raglan se prelungește și pe mînecă în dreptul cotului. Guler mic de blană și pălărie asortată.

— Mantoul tineresc cu mînecă raglan largă și garnitură din blana gulerului și a pălăriei.

— Mantou cu guler asimetric și un singur buzunar mare.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

JOCURI DISTRACTIVE

20 ŞI 3

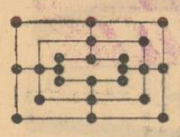

Din 24 de discuri s-au format 20 de rînduri a cite 3 piese aşa cum vă arată desenul alăturat. Vi se cere să scoateţi acum patru piese şi după unele modificări să ajungeţi să aveţi tot 20 de rînduri a cite 3 piese.

ÎN OPT PĂRŢI

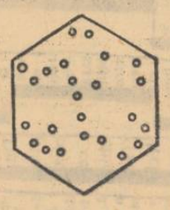

Exagonul alăturat are 24 de cercuri. Împărţiti exagonul în 8 părţi dar în aşa fel ca fiecare din ele să cuprindă cite 3 cercuri.

CARE-I MAI MARE?

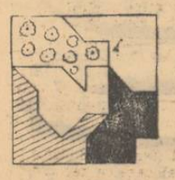

Din desenul alăturat care cuprinde cîteva forme neregulate lipseşte un colţ din dreapta jos. Vă invită să stabiliţi (dar cît mai repede) care dintre aceste forme este mai mare.

Soluţiile jocurilor apărute în numărul 216

CEASUL

În 3 ore şi jumătate deşteptătorul rămîne în urmă cu 14 minute. La ora 12 el va arăta 11 ore 46 minute. Pînă la ora 12 mai rămîn 14 minute, dar în acest interval el mai rămîne în urmă cu aproape încă un minut. Aşadar acele deşteptătorului vor arăta ora 12 aproape peste 15 minute.

O GARNIZOANĂ VITEAZĂ

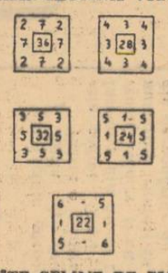

CÎTE SEMNE DE PLUS?

9+8+7+65+4+3+2+1 = 99 sau
9+8+7+6+5+43+21 = 99
1+2+34+56+7 = 100 sau
1+23+4+5+67 = 100

CÎINELE

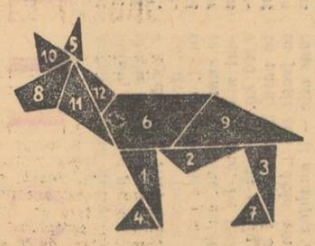

FRED GHENĂD'-SCU

ÎN MEDIUL DIN... EVUL MEDIU

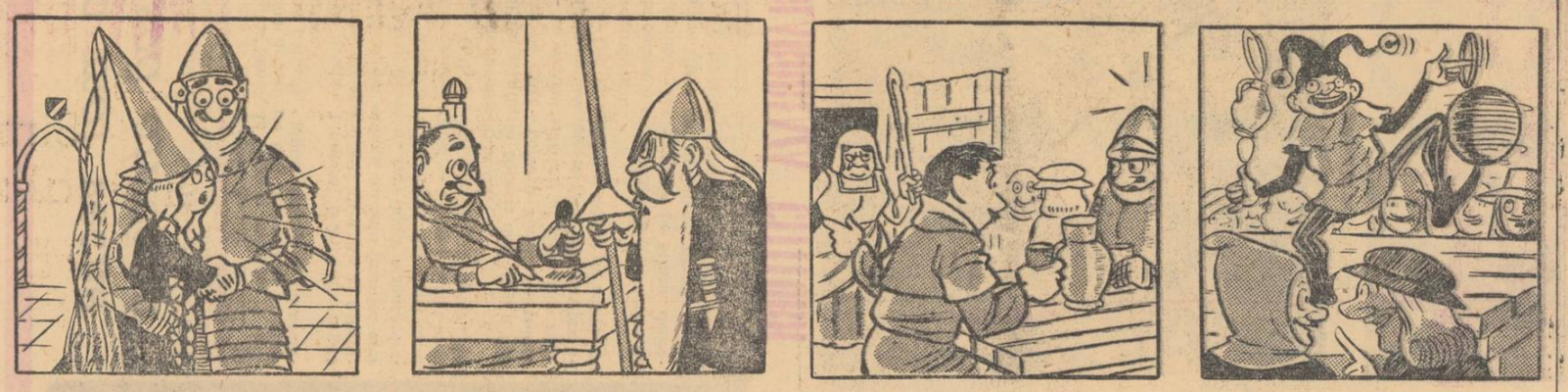

— De ce o fi bătînd clopotul? — Nu e clopot, e inima mea care bate sub armură!

— Concedii nu se acordă cît durează războiul! De cînd eşti sub arme? — De 99 de ani!

— Uite pe nevastăita la uşă! — Acum înţelegi de ce vin la crişmă îmbrăcat în armură?

— Uite un adevărat umorist!

Scrisoarea unui student de la chimie

trimisă prietenei sale, plecată să petreacă concediul în munţi

Draga mea de la Electro, Liza,

De cînd te-ai evaporat de lîngă mine, mă simt atît de precipitat încît viaţa mi se pare incoloră şi insipidă. Mi-aduc mereu aminte de radiaţiile ochilor tăi fluorescenţi, de soaptele tale pline de reacţii în lanţ, de zîmbetul tău electromagnetic, de acele degete ale minuţelor tale, ca nişte epruvete gingaşe, de tine, laboratorul vieţii mele. Inima-mi este ca o retortă, peste care dacă ţi-ai apleca urechiuşele tale cristaline, ai simţi toate reacţiile mele sufleteşti şi nici o analiză psihologică n-ar putea găsi elementele componente ale zbuciumului meu.

Stînd aici fără tine mă simt lipsit de orice bază, nopţile-mi sînt acide, visele pline de spectrul tău, dimineţile amorfe, iar tu, draga mea, acolo departe în aerul plin de ozonul munţilor, poate, te gîndeşti la alte combinaţii.

M-am întîlnit ieri cu Valenţa. Ei ţi-ai scris. Mie de ce nu? Un lucru să ştii: dragostea este fenomenul de combinare a moleculelor a două inimi, avînd la polurile cele mai apropiate ioni de sens contrar.

Pînă la stabilirea unei legături duble cu tine, rămîn constant, al tău,

ION NEUTRON
pt. conf.
Sig. HOROVITZ

G. BADEA

Miopul...

A. ANDRONIC

LA INSTITUTUL DE CULTURĂ FIZICĂ

— Şi e adevărat, tovarăşe profesor, că în Egiptul antic piramidele au rezistat patru mii de ani...?

MATTY ASLAN

— Nu, nu... Asta s-a întîmplat mult mai devreme. Era în anul cînd am prins o ştiucă...

I. FLORESCU

— Cîinele dumitale mi-a furat un salam! — Bine că mi-ai spus: azi nu-i mai dau nimic de mîncare...

GH. CHIRIAC

A ÎNCEPUT SEZONUL DE VÎNĂTOARE

Fără cuvinte

AL. CLENCIU

Vînătorul distrat.

POŞTA REDACŢIEI

ŞTEFAN LIPCA — Piteşti: Vă recomandăm să citiţi mai multe versuri şi să faceţi mai multe exerciţii de versificare. Se simte nevoia.

ARISTICĂ BĂGHINA — Tr. Severin: Din tot ceea ce ne-aţi trimis am ales, precum vedeţi, poezia „Lansarea vasului".

O clipă doar şi maiestoasa navă
Primeşte primul ei botez de apă,
Prin zeci de valuri apoi drumu-şi sapă
Iar de pe mal răsună cînt de slavă.
La trupul ei de fier au meşterit
Brăţările de aur din şantiere
Şi astăzi zeci de nave cabotiere
Pe Dunăre la vale au pornit
Drapelul patriei străluce-n soare
Ca zîmbetul a mii de muncitori
Şi munca-ncepe mai cu-avînt din zori
Iar sus pe cală altă navă-n floare!

A. BEIANU — Orăştie: Scrieţi unui ziar cehoslovac pentru a vă ajuta să găsiţi adresa respectivă.

D. GEORGESCU — Oneşti: Căutaţi, în primul rînd, să vă stabiliţi cu serviciul la o întreprindere şi apoi veţi vedea, în continuare, ce aveţi de făcut. Nouă nu vă recomandăm să vă calificaţi în meseria despre care ne vorbiţi, mai ales că în oraşul dv. nici nu aveţi posibilitatea. În schimb, aţi putea urma un curs de calificare la una din întreprinderile din oraş, şi sînt destule.

SANDU SPIRIDON — Vasile Roaită: Adresaţi-vă Circului de Stat din Bucureşti, care vă poate da lămuririle necesare.

CORNELIA DAMINESCU — Bucureşti: Nu vi se pot deconta cheltuielile ce le-aţi făcut cu ocazia deplasării dv. pentru pregătirea examenului ce l-aţi dat pentru învăţămîntul superior.

ION POTCOVARU — Tîrgul Săcuiesc: Faceţi o cerere la Ministerul Învăţămîntului şi Culturii, în care să expuneţi pe larg situaţia soţiei dv. şi în raport cu dovezile ce le veţi prezenta, s-ar putea să fiţi admişi la o sesiune pentru examenul de stat.

EMANOIL HORTOPEANU — Braşov: În postul pe care îl deţineţi aveţi dreptul la un concediu de odihnă de 12 zile lucrătoare, plus 2 zile pentru vechime. Munca dv. este normată.

COCA CORŞ — Tîrgovişte şi CZITTER BEATRICE — Sibiu: Creatorii de modele au în principiu la bază Institutul de arte plastice unde, aşa cum spuneţi şi dv., se cultivă talentul. Este bine să vă adresaţi, pentru lămuriri mai detaliate, Direcţiei tehnice din Ministerul Industriei Uşoare.

LICA FILIP — Vulcan: Motivele pentru care dv. propuneţi să fie schimbat formatul revistei noastre nu stau în picioare. Nu intenţionăm să facem o discuţie amănunţită asupra acestui lucru, dar vrem să vă spunem că atît în ţara noastră, cît şi în alte ţări, sînt ziare şi reviste care au acelaşi format şi care se citesc destul de comod şi în condiţiile despre care vorbiţi.

M. BECHER — Bucureşti: Numai N. Stroe este artist emerit din cei trei care vă interesează. Toţi pot fi văzuţi la Teatrul „Const. Tănase" precum şi la diverse spectacole de estradă organizate de Oficiul de stat pentru turnee artistice. Toţi trei locuiesc în Bucureşti.

DEJU CONSTANŢA — Bucureşti: Adresaţi-vă Institutului Proiect „Bucureşti", care este în măsură să vă dea relaţii în legătură cu şcoala pe care doriţi s-o urmaţi.

FLORINA — Bucureşti: În Capitală există o şcoală de bibliotecari cu o durată de 2 ani. Pentru a cunoaşte condiţiile de admitere, este bine să vă adresaţi Ministerului Învăţămîntului şi Culturii.

A. PETRACHE — Galaţi: Există o diferenţă, dar nu principială, între bursa de stat şi cea acordată de sfaturile populare. Lămuriri amănunţite găsiţi în instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului şi Culturii, care pot fi consultate la secţiile de învăţămînt şi cultură de pe lîngă sfaturile populare raionale şi regionale.

ELENA BORDEA — Huşi: Însăşi munca pe care o prestaţi în învăţămînt este o muncă culturală. Totuşi nu este bine să vă sustrageţi de la sarcinile ce le primiţi pe această linie, chiar dacă vă răpeşte uneori din timpul ce-l aveţi. Cît priveşte faptul dacă sînteţi scutită, vă putem spune că, în principiu, nu.

REBUS magazin

CÎT E CEASUL?

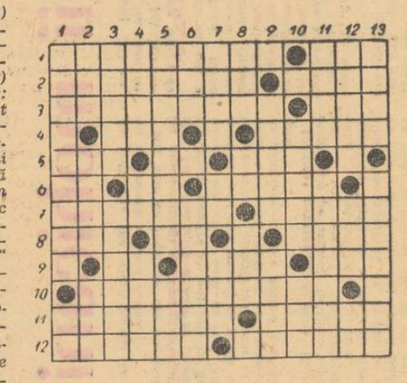

ORIZONTAL: 1) Autorul piesei „Ultima oră" şi... — ...Autorul romanului „Ora şase". 2) Autorul versurilor: „O oră să fi fost amici, / Să ne iubim cu dor, / S-ascult de glasul gurii mici / O oră şi să mor" — Program pe ore. 3) Clasic romin, a scris schiţele „25 de minute". „Five o'clock" şi „Ultima oră" — Dă de lucru ceasornicului deşteptător. 4) Ceas şi.. — ...O mică parte dintr-un ceas. 5) De ultimă oră — Ceasornicul... vechilor egipteni — „...Marc sinistru miezul nopţii bate" (M. Eminescu — „Veneţia") 6) Afirmaţie — Limbă de ceas — Ceasornic sau... o parte dintr-un ceasornic! 7) Maestru al poeziei contemporane, autorul poeziilor „Ora rece" şi „Ora tîrzie" — A lăsa ceva pentru altădată 8) Oră anagramată! — Posezi — Electrod 9) 8765 ore — Cîntă...orele (pl.) — Sport 10) Degetele... ceasornicului 11) Ceasornic de perete — Stabileşte orele de cursuri într-o facultate. 12) Ieri, după apusul soarelui — Cadru pentru... „Ultima oră" (pl.).

VERTICAL: 1) Cel mai grăbit dintre acele ceasornicului (pl.) — Salutare 2) Nume feminin — Oră... regională — Monedă romană 3) Serviciu cu ore fixe — Ceasornicul ostaşului (pl.) 4) Localitate în U.R.S.S. (R.S.S. Cazahă) — Interjecţie — Mreajă 5) Podgorie renumită — Mişcarea arătătoarelor unui ceasornic 6) Localitate în R.P. Chineză — Nu aduce anul ce aduce ceasul 7) Zburător legendar — Zero ore, un minut! — Cîntec la ora de culcare a copilului 8) Sat cazah — Sere! — Nimfă a pădurii şi poezie de M. Eminescu 9) A degaja — Pui de capră. 10) Face tic-tac ca un ceasornic — Masiv în Munţii Apuseni (989 m) 11) Mersul lor este stabilit într-un orar (sing.) — „Un minut" de Radu Şerban, „Tîrziu" de Gherase Dendrino şi „Ceasornicul" de Constantin Anghelescu 12) Trecutul şi viitorul erau totdeauna prezente în ochii săi (mit.) — Pronume — Acut! 13) Încreţit — Vitrina... ceasului (pl.).

D. BARTOLOMEU

Galben

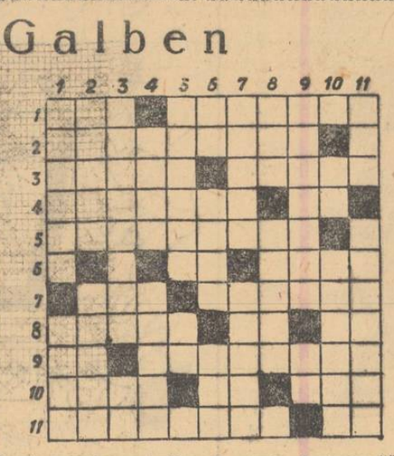

ORIZONTAL: 1) Galben — Artist emerit, al cărui nume e o anagramă din „galbeni". 2) Galben de... materie colorantă întrebuinţată în industria textilă. 3) Citrice galbene — Cu temperatura ridicată. 4) O simţi cînd ţi se face galben în faţa ochilor (pl.) — La galbeni. 5) Vorbeşte despre Galben-Împărat. 6) Două feţii de mămăligă — Înainte, e totdeauna împotrivă! 7) Se odihneşte — Este însoţită de o flacără galbenă-roşiatică. 8) Glob galben uriaş — Animale care pot suferi de gălbează — Sau. 9) Aluminiu — „S-arată-n galbenul ce scade / Topindu-şi faţa în azur / O.., cu arcade / Ce predomnesc împrejur (Macedonski). 10) Există şi una galbenă — Campion — Cel de epoleţi e de obicei galben. 11) Grîul de pildă e una galbenă — Leonid Ivănescu.

VERTICAL: 1) Galben, vorbind despre părul oamenilor (pl.)... — ...vorbind despre părul cailor. 2) Aliaj de cupru şi zinc, de culoare galbenă. — Spectru în care galbenul este situat între portocaliu şi verde. 3) Culoarea galbenă lîngă cea violetă — Pronume. 4) Personaj din „O noapte furtunoasă". — Conjugăm betonul... 5) Pe cei veseli îi întîlneşti la Teatrul „Nottara". — Pronumele din galbeni. 6) Eugen Rădulescu. — Cu mama în faţă, e galbenă! — Nu prea deştept. 7) Mare actor romîn — Uzate. 8) În mijlocul gălbinării — Punct astronomic. 9) Astea-s cele mai greu de definit... — Două litere consecutive. 10) „...cu..., îmi faci cadou, / Puică galbenă un ou" (T. Arghezi — „Giuvaere"). — Substanţă de culoare galbenă întrebuinţată ca exploziv. 11) Instrument muzical galben. — Bat fierul pînă e cald.

N. CORNEA

Pisicuţă pis, pis, pis...

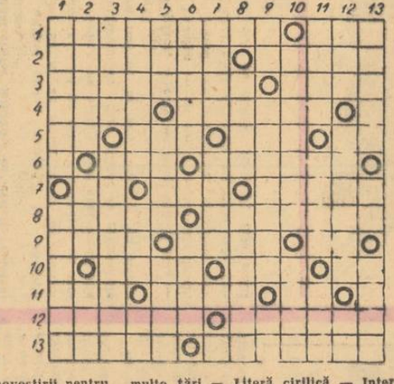

ORIZONTAL: 1) Ce naşte din pisică şoareci mănîncă — Pisic 2) Fug din calea pisicii — „... mîţel", vodevil de Vasile Alecsandri. 3) Autorul versurilor „... În pod miaună motanii — la curcani vînătă-i creasta/Şi cu pasuri melancolici meditînd umblă-n ogradă" (Cugetările sărmanului Dionis) — Susţine viţa de vie. 4) Sora mai mare — P, I, S, I, C! 5) Plantă textilă — Pisică sălbatică — Fir — Liniştе! 6) Pisică — Ca o mîţă jigărită 7) Deasupra — 60 minute — Partea urzelii dintre iţe şi sulul de dinapoi. 8) Onomatopee care suscită interesul pisicilor — Autoarea povestirii pentru copii „Prinţul Miorlau". 9) Ouăle peştilor — Pisică (mold.) — Două consoane. 10) Corabia unui bărbos legendar — Şi altele — Unealta croitorului. 11) Animal sălbatic, care ca şi pisica, face parte din familia felinelor — Stat în Asia — Notă muzicală. 12) Scriitor francez, autorul romanului „Pisica albă" — Ce face pisica sus pe soba? 13) Neghiob — „Limbă de pisică".

VERTICAL: 1) Poet rus, autorul poeziei „Ah, cît de multe pisici" — Motiv de ceartă între cîine şi pisică. 2) „Leagănul pisicii" de Baring — Pisic! — Populaţie în Guineea. 3) Din neamul erinilor — A scris povestirea „Motanul încălţat". 4) Monezi vechi care au circulat în mai multe ţări — Literă cirilică — Interjecţie ardelenească. 5) Aici (mold.) — Cunoscut fabulist grec care a scris printre altele fabula „Pisica şi şoarecele" — Obiect mic, ciuntit. 6) Marcă de aparate de radio cehoslovacă — Nu-s de loc mici. 7) Unde-i vorba de pisici? — „L-a prins cu mîţa în... " (pl.). 8) Folositor — Ceteoli la mîndă 9) S — Închis ermetic — Oscar Sorescu! 10) Personaj din povestirea „Motanul încălţat" — Interjecţie. 11) Piatra.., masiv muntos unde se află piscul „Scara pisicii" — Apărut deodată — Riu în Brazilia. 12) Cureluşă de meşină — „...Motanul pescar", roman de scriitorul maghiar I. Földes — Dimpotrivă. 13) Stă ca un motan — Perioadă de timp — Ondulat.

Ştefan STOIANOVICI

ELEKTROIMPEX BUDAPEST

Între 27 noiembrie — 11 decembrie 1961

VIZITAŢI

expoziţia întreprinderii ungare de comerţ exterior

LECTROIMPEX

Se expun:

— Aparate de radio clasice şi cu tranzistori, piese de radio;
— Aparate de televiziune cu ecran mare;
— Aparate de proiecţie, magnetofoane, articole optice.
— Aparate de radio pentru vapoare tip „OCEAN"
— Instalaţii de securitate pentru căi ferate.
— Instalaţii acustice
— Diverse instalaţii de telecomunicaţii.
— Teleinformatoare (instalaţii de transmis mesaje rapide, folosite în fabrici, şantiere de construcţii, unităţi agricole, teatre şi în orice ocazii unde este necesară o transmitere urgentă de informaţii între colective).

Organizată în localul Expoziţiei Permanente de Mostre a Camerei de Comerţ a R. P. Ungare din Bucureşti, str. Batiştei Nr. 33, expoziţia este deschisă zilnic între orele 10—13 pentru delegaţii întreprinderilor şi orele 17—20 pentru public.

A apărut

ALMANAHUL TURISTIC

pe anul 1962

editat de O.N.T. Carpaţi

Un volum bogat ilustrat cu fotografii şi hărţi, instructiv şi amuzant pentru toţi cititorii
Numeroase pagini de lectură, semnate de scriitori publicişti
Reportaje şi monografii turistice
Sfaturi utile, curiozităţi, excursii şi programe turistice
125 cabane cu căile de acces
Numeroase desene şi caricaturi

De vînzare la toate agenţiile O.N.T. Carpaţi, la librării, la centrele de difuzare a presei şi la debite.

Exemplarul 11 lei

Anunţăm cititorii noştri că, în întreaga ţară oficiile P. T. T. R. şi factorii poştali au început primirea de abonamente pe anul 1962

Pentru a vă asigura primirea neîntreruptă a publicaţiei

„MAGAZIN"

abonaţi-vă pe întregul an

ŞAH

Între două importante competiţii

Iubitorii jocului de şah au acum motive să fie satisfăcuţi. După campionatul republican abia terminat, capitala ţării noastre găzduieşte începînd de duminică un nou concurs important: a V-a ediţie a Turneului internaţional de şah al R.P.R.

Pentru reprezentanţii noştri la Turneul campionatul R.P.R. a fost un bun prilej de verificare. A prezentat interes, mai cu seamă, lupta dintre trioul Ciocîltea — Ghiţescu — Gheorghiu. În ediţia din anul trecut a campionatului Ciocîltea pierduse titlul la limită, în ultima rundă, şi acuma i se prezenta prilejul mult doritei revanşe. Ghiţescu se prezenta după bune rezultate internaţionale iar Gheorghiu rămăsese să dezmintă pe cei — tot mai puţini — care apreciau cîştigarea titlului pe 1960 drept o surpriză şi un succes izolat. Rezultatele au confirmat însă valoarea ridicată a acestor jucători. Ciocîltea a cîştigat titlul cu un rezultat foarte bun nu numai în ce priveşte punctajul (15 din 19) dar şi cu un joc bun, eficace, de atac. Este semnificativ, bunăoară, finalul partidei cîştigată la Reicher.

A confirmat bună comportare din acest an şi Ghiţescu, care pînă în ultima rundă a candidat la titlul de campion. Inegală a fost comportarea lui Gheorghiu. Oboseală — (campionatul mondial de juniori, studiile ca student, în primul an) şi-a pus pecetea pe jocul său în prima parte a turneului. Un şir impresionant de victorii l-a adus însă pînă la urmă pe locul III, cu 12 puncte din 19 posibile.

La cel de-al V-lea Turneu internaţional al R.P.R., în afară de aceşti trei jucători mai sîntem reprezentaţi de Drimer, Georgescu, Rădulescu, Mititelu, Soos şi Radovici. La care se adaugă oaspeţii: în primul rînd Stein (U.R.S.S.) şi Bilek (R.P. Ungară) — participanţi la viitorul interzonal, apoi maeştrii Marshaleck (R.S. Cehoslovacă), Malich (R.D. Germană), Tarnovski (R.P. Polonă) şi Karaklaici (Iugoslavia).

De curînd, I.C.C.F. (Organizaţia internaţională de şah prin corespondenţă) a trimis o scrisoare Federaţiei romîne de şah în care subliniază că, ţinînd seama de avîntul şahului prin corespondenţă în ţara noastră, a hotărît să invite un jucător romîn să participe direct în semifinala celui de-al cincilea campionat mondial individual prin corespondenţă.

Luînd în discuţie această invitaţie, Biroul Federaţiei de şah a hotărît să-l desemneze pe candidatul de maestru Mihail Suta (Oradea), ca participant la semifinala care va începe la 1 februarie 1962.

Soluţiile problemelor din concursul nostru

PROBLEMA G.
Volkmann, 1960

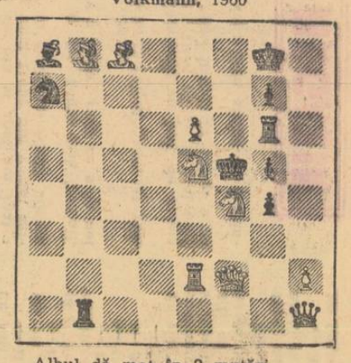

Albul dă mat în 2 mutări.

Soluţia: 1.Dc5!! ameninţă 2.Df8 mat. La 1...Tg7 2.Cf3 mat; la 1...Dg7 2.Cc6 mat.

PROBLEMA H.
Dr. A. Kraemer
Premiul I la concursul A.D.S., 1949

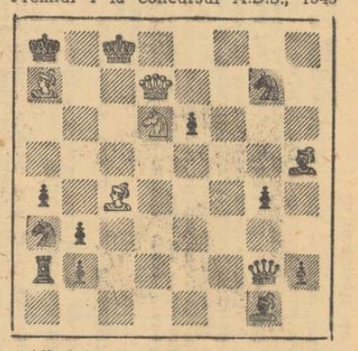

Albul joacă şi dă mat în 6 mutări.

Soluţia: 1.Nf1! (se ameninţă luarea damei negre pentru ca apoi să se dea mat în Dg7) 1...Df3 2.Ng2!! (rostul acestui sacrificiu de figură, ca şi al celorlalte care urmează, va fi vizibil abia la sfîrşit) 2...D:g2 3.Nd4!! (ameninţă Da8 mat) 3...N:d4 4.Ce4!!, D:e4 5.Da4 şah, Na7 6.D:e4 mat.

Soluţia problemei este deosebit de frumoasă. Dar, ceea ce n-au văzut arbitrii turneului din 1949 şi au descoperit cîţiva dintre participanţii la concursul nostru este faptul că problema este insolubilă! Într-adevăr, după 4.Ce4 negrul nu este obligat să ia figura. El se poate apăra cu 4...Dc2 şah şi albul nu mai poate da mat în numărul de mutări indicat. După 12 ani de zile, se dovedeşte că o problemă premiată nu merită distincţia!

PARTICIPANŢII LA CONCURS CARE AU DEMONSTRAT ACEASTĂ INCORECTITUDINE PRIMESC UN SUPLIMENT DE 10 PUNCTE.

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

CALEIDOSCOP

Cea mai veche mască africană

Nigeria, țară din sudul Saharei, este o regiune africană unde au fost găsite reproduceri plastice de mărime naturală, din pământ ars și metal, vechi de mii de ani. În valea rîului Benue, în Nigeria centrală, în ultimele două decenii au fost descoperite în mine de cositor părăsite, chipuri de oameni de neasemuit farmec.

Erau de mărime naturală, făurite din argilă și apoi arse, iar specialiștii au ajuns la concluzia că datează din ultimul mileniu înaintea erei noastre. Artei străvechi, care luase o mare dezvoltare în valea Benue — denumită după locul săpăturilor „cultura Nok" — i s-au adăugat mult mai tîrziu, ca o adevărată culme, sculpturi din metal și pămînt ars de la Ife.

Orașul Ife se află în Nigeria de sud și a fost considerat de către poporul Yoruba — trăitor acolo — ca centrul spiritual al țării și ca reședință a așa-numiților regi-zei Oni. Iar din tezaurul acestor Oni face parte și masca de aramă pe care o reproducem.

Măștile cunosc o mare răspîndire în Africa de vest și centrală, iar picturile pe stîncă, descoperite acum cîțiva ani în Sahara, ne-au arătat că ele au o tradiție milenară. Întrucît măștile sînt, deobicei, confecționate din lemn, pene și alte materii organice, nu s-au păstrat decît foarte puține, mai vechi de 400 ani. Așa că masca de aramă din Ife poate fi privită drept cea mai veche mască africană cunoscută pînă în prezent.

COLABOREAZĂ CITITORII

„Păpușile"

„Somn ușor!"

Fotografii: Nicu Dan GELEP
pictor la Teatrul Național din Craiova

Idilă... meteorologică

Iubirea noastră a-nceput
Într-un pastel de zi cu soare
Precum fusese prevăzut
Pentru „trei zile următoare"
Și anunțat de... institut.

Amorul deci, părea durabil
Chiar de la prima întîlnire
Cînd ea mi-a și zuris amabil...
Dar s-a schimbat în amăgire
Din vina „timpului probabil".

A doua zi — mici controverse —
I-am spus să nu se-mbrace gros.
Ea mi-a zîmbit (...imagini șterse)
Dar, vai, în loc de „timp frumos"
Cînd ne-am văzut, erau... „averse".

Atunci cu glasul răgușit
M-a anunțat că are gripă
Iar eu i-am spus că am citit
Și i-am comunicat în pripă
Că... miine ninge negreșit.

A treia zi, s-a indispus.
Venise crunt înfofolită,
Vreo cinci pulovere și-a pus
În timp ce vremea încălzită
Era cu „soare" și cu „plus".

A patra zi, a cincea, iară
Noi după fiece strănut
Ne tot certam. Și într-o seară
În cale-mi n-a mai apărut,
Deci n-a mai fost... „staționară".

Idilă, vai, s-a terminat,
Precum vedeți în epilog
Căci buletinul sus citat
În speță meteorolog
Pe mine m-a lăsat... plouat!

D. TABACU

FRAȚII OLĂHUȚ

În incinta gospodăriei de stat Roșia din preajma Capitalei există o clădire arătoasă. Aici este sediul „Casei Agronomului", într-una din zilele trecute, spre această clădire și-au îndreptat pașii numeroși fruntași în creșterea oilor din gospodăriile de stat. Veneau din toate colțurile țării. Grupuri de participanți sosiți direct de la gară sînt repartizați în camerele pregătite din timp. Tovarășul din partea „Casei Agronomului" însărcinat cu treaba asta, îl întrebă pe un bărbat voinic, în timp ce urcau scările.

— N-ai un frate, tovarășe Olăhuț?

— Ba da. Chiar doi. Ioan este cioban la gospodăria de stat Zalău unde lucrăm împreună. Celălalt frate, Ștefan, practică aceeași meserie într-un Gostat tocmai din regiunea Banat. Nu l-am văzut de mult.

Se opriră în dreptul unei uși.

— Aici ai să locuiești, tovarășe Olăhuț — îi spuse zîmbind gazda. Vezi că ai un vecin de pat tare simpatic...

Vecinul cel simpatic era chiar fratele său Ștefan venit și el la consfătuirea fruntașilor.

A doua zi, într-o pauză am putut sta de vorbă cu frații Olăhuț. De fel sînt dintr-un sat de prin Maramureș. Meseria de ciobani au îndrăgit-o de cînd erau copii. Un timp, cei trei frați au lucrat la aceeași unitate: gospodăria de stat Zalău din regiunea Cluj. Ridicîndu-și calificarea, Ștefan și Grigore au devenit brigadieri. Ștefan Olăhuț a fost transferat la gospodăria de stat Utviniș de prin șesul Banatului.

Nu i-a fost ușor la început. Oile, deși erau de rasă bună, dădeau producții de lînă destul de scăzute. La Zalău, de unde plecase, se tundea în medie de la fiecare oaie mai bine de 4 kg de lînă. Aici abia se scotea 3 kg. de lînă la fiecare oaie. Încet, încet, oile hrănite mai bine, îngrijite cum se cuvine, au început să dea mai multă lînă. În 1960 s-a obținut 4,200 kg. de lînă de la fiecare oaie. În vară, Ștefan primi o scrisoare de la frații săi. „Abia am terminat de tuns oile — îl anunțau ei. Rezultatul a fost destul de bun: 4,500 kg. de lînă pe cap de oaie. Tu cum ai scos-o la capăt cu „reformele tale?"

„Lasă că vă arăt eu la anul ce pot „reformele mele" — își spuse Ștefan Olăhuț.

Am aflat, discutînd cu cei doi frați rezultatele la tunderea din acest an. La Zalău, Grigore Olăhuț a reușit să sporească, față de anul trecut, producția de lînă pe cap de oaie cu aproape un kg. A obținut în medie 5,437 kg. de lînă. Un rezultat, firește, bun. Dar ceea ce a realizat Ștefan Olăhuț la Utviniș este un adevărat record. El a sporit într-un an producția de lînă cu 2 kg., realizînd în medie 6,200 kg. de lînă pe cap de oaie. Primii care s-au bucurat de acest succes a fost Ștefan și Ioan Olăhuț de la Zalău...

Ing. Th. MARCAROV

Grigore OLĂHUȚ

Ștefan OLĂHUȚ
văzuți de Cik DAMADIAN

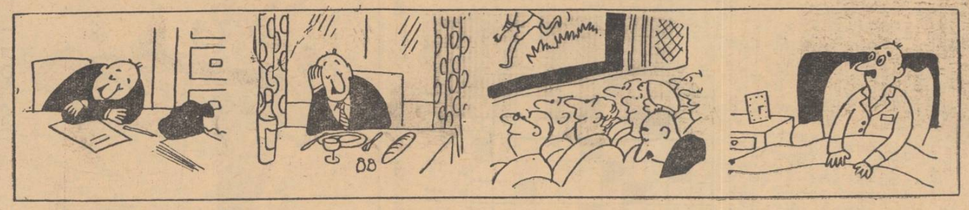

UMOR STRĂIN: „Ce dracu am că nu pot să închid ochii toată noaptea?" *(Din „Eulenspiegel")*

Fete indiene pregătindu-se pentru adunarea anuală a triburilor

„Ultimii mohicani"

Pe timpul cînd primii oameni albi au pășit pe pămîntul Americii, la nord de actuala graniță mexicană, populația indiană era formată din cel mult un milion de suflete.

Înaintea sosirii albilor, indienii au dus o viață seminomadă. Se îndeletniceau într-o mică măsură cu agricultura, locuiau în corturi, pe care le mutau cu ajutorul cîinilor din loc în loc. Veșmintele și le confecționau din piele de căprioară, arma lor preferată era arcul și săgeata. Înaintarea omului alb nu a rămas fără influență asupra modului lor de trai. După ce învățaseră să se folosească de cal și de pușcă, au devenit războinici temuți, așa cum au fost zugrăviți în nenumărate scrieri.

Structura socială a triburilor indiene era foarte simplă: împărțiți în familii sau clanuri, grupările acestea nu se întîlneau decît foarte rar. O dată pe an se ținea marea adunare a tribului și anume, cu prilejul „dansului soarelui", o ceremonie de mare însemnătate în viața indienilor. Din cele 19 triburi ale indienilor din prerii numai la unul nu era cunoscută această datină.

Mai bine de jumătate din numărul indienilor nordamericani au fost exterminați de albi. Iar nenorociții urmași ai „pielilor roșii" din zilele noastre nu pot uita cu desăvîrșire trecutul lor, chiar dacă au fost înjosiți într-atîta, încît sînt nevoiți să vîndă azi turiștilor suveniruri confecționate din os sau lut, chiar dacă sînt îmuiți să se expună ei înșiși, ca animalele exotice dintr-o grădină zoologică.

Politica guvernului Statelor Unite îi nedreptățește pe indieni, în urma faptului că nu li se asigură învățămîntul și nivelul social-economic necesar. Această populație bătînașă a Americii duce o existență incompatibilă cu drepturile omului și cu principiile progresului social. Durata medie de viață la indieni este de 36 ani, în unele rezervații de numai 20 ani.

Tinerii indieni, chiar dacă urmează vreo școală, nu dispun de mijloacele bănești corespunzătoare, pentru a-și desăvîrși studiile și a ocupa, în cele din urmă, posturi întrucîtva la nivelul celor ocupate în viața economică și socială de către albi. În cel mai bun caz, ei îndeplinesc munci grele în fabricile industriei de prelucrarea lemnului, în construcții sau în feluirite meserii. Ceea ce nu-i dispensează, însă, de obligația de a purta aceleași poveri, sub aspectul impozitelor și îndatoririlor militare, ca ceilalți cetățeni americani.

În ultimul război mondial, în rîndurile armatei S.U.A. au luptat 25.000 de indieni. Oricum, salariul pe care îl primește un meseriaș indian nu ajunge nici unei treimi din totalul familiilor care trăiesc în rezervațiile pentru indieni, ca să-și asigure un minim de trai.

Un popor, ai cărui strămoși din Florida — sau Yukatan — au creat minuni ale lumii, de-o seamă cu piramidele egiptene, este împiedicat să-și dezvolte tradițiile sale culturale și, în ultimă instanță, este sortit pieirii.

Calea pe care o apuci

de O' HENRY

La douăzeci de mile vest de Tucson, expresul de apus se opri la un rezervor, să ia apă. În afara adausului lichid, locomotiva faimosului expres mai luă unele lucruri care nu-i erau folositoare.

În timp ce fochistul lăsa în jos furtunul de alimentare, Bob Tidball, „Shark" [1]) Dodson și un cvarteron indian Creek numit John Big Dog [2]) se cățărară pe locomotivă și arătară mecanicului cele trei orificii rotunde ale pistoalelor pe care le purtau asupra lor. Aceste orificii îl impresionară întrucîtva pe mecanic, încît acesta ridică în sus ambele mîini, fără niciun protest.

La comanda scurtă a lui Shark Dodson, care părea să fie conducătorul forțelor atacatoare, mecanicul coborî pe pămînt și decuplă locomotiva și tenderul. Apoi John Big Dog, cățărat pe cărbuni, ațintì cu veselie două pistoale către mecanicul locomotivei și fochist și le sugeră să conducă locomotiva mai departe cu 50 de yarzi și acolo să aștepte noi ordine.

Shark Dodson și Bob Tidball, considerînd că nu merită să mai pună în sită un minereu atît de puțin important ca pasagerii de rînd, porniră să dea lovitura la buzunarul cel gras, acela al vagonului poștal. Îi găsiră pe însoțitorul vagonului poștal semn, în credința că expresul de apus nu luă nimic mai stimulator și mai puțin primejdios decît apa pură. În timp ce Bob cu patul pistolului său cu șase gloanțe îi scotea din cap această idee Shark Dodson dădea casei de bani a vagonului poștal o doză de dinamită.

Casa de bani explodă pe melodia a 30.000 de dolari, tot aur și hîrtii. Shark Dodson și Bob Tidball, cu prada într-un sac de pînză groasă, își făcură vînt din vagonul poștal și alergară greoi, cu cizmele lor cu tocuri înalte, către locomotivă.

Mecanicul, negru de mînie, dar înțelept, conduse cu înțeleaptă locomotiva, potrivit ordinului, departe de trenul nemișcat. Dar înainte ca aceasta să se fi înfăptuit, însoțitorul vagonului poștal, revenindu-și din neutralitatea la care îi convinsese Bob Tidball, sări din vagonul său cu o pușcă de vînătoare și intră și el în joc. Domnul John Big Dog, stînd pe tenderul cu cărbuni, făcu neintenționat o mișcare greșită, oferind o invitație de țintă și însoțitorul trase în el ca într-o carte de joc. Cu un glonț potrivit exact între omoplați, cavalerul de industrie indian se rostogoli la pămînt, sporind astfel partea din pradă a tovarășilor săi cu o șesime de fiecare.

La două mile depărtare de rezervor, mecanicului i se ordonă să oprească.

Tîlharii își luară un disprețuitor rămas bun și se aruncară în josul rambleului abrupt dispărînd în pădurea deasă care mărginea linia. Cinci minute de mers iepuresc printr-un desiș de chaparral [3]) îi aduseră la o pădure rară, unde trei cai erau legați de crengi plecate în jos. Unul îl aștepta pe John Big Dog, care însă nu va mai călări niciodată. Pe acest cal tîlharii îl despinară de șa și de frîu și-l lăsară liber. Ei se urcară pe celelalți doi, cu sacul de-a curmezișul unui oblînc și galopară repede și cu discreție prin pădure și, în sus, printr-un defileu sălbatec și singuratec. Aici, calul care-l purta pe Bob Tidball alunecă pe o stîncă acoperită cu muchi și își își prinse unul din picioarele dinainte. El îl împușcară imediat în cap și se așezară să se sfătuiască asupra fugii mai departe. Aflîndu-se deocamdată în siguranță, datorită drumului întortocheat pe care umblaseră, chestiunea timpului nu mai era atît de importantă. Multe mile și ore stăteau între ei și cea mai rapidă poteră care ar fi putut să-i urmărească. Calul lui Shark Dodson, tîrîndu-și frîul și cu bățul atîrnînd, gîfîi și începu să pască mulțumit iarba, care creșeuse de-a lungul pîrîiașului din defileu. Bob Tidball deschise sacul și trase afară, din pachetele îngrijit făcute, pumni întregi de bancnote și aur chicotind ca un copil.

— Ia zi, mai pirat mintos, strigă el voios lui Dodson, ai spus tu că putem s-o facem. Ai un cap pentru finanțe care bate toate căpățînele din Arizona.

— Cum am putea face să dăm de o mîrțoagă pentru tine, Bob? Nu putem să mai stăm mult aici. Vor fi pe urmele noastre înainte să se lumineze de zi.

— O, bănuiesc că gloaba ta are să ducă o vreme și o povară dublă, răspunse sanguinul Bob. O să anexăm primul animal peste care o să dăm. La dracu, am pus mîna pe ceva bănet. După ce stă scris pe ei, sînt 30.000 de dolari — 15.000 de fiecare.

— E puțin față de cît mă așteptam, spuse Shark Dodson, lovind ușor pachetele cu virful cizmei. Și privi apoi gînditor la flancurile umede ale calului său obosit. Bătrînul Bolivar e aproape sfîrșit, spuse el rar. Aș fi ținut mult ca roibul acela al tău să nu se fi lovit.

— Și eu aș fi vrut asta, spuse Bob din inimă. Dar nu mai e nimic de făcut. Bolivar are destulă vigoare — are să ne ducă pe amîndoi destul de departe ca să găsim alți cai. La naiba, Shark, nu mă pot opri să mă gîndesc cît de nostim este că unul din ei, ca tine, poate să vină încoace să ne dea leții nouă, ceilor din vest, în afaceri de astea haiducești. Oricum, din ce parte a estului ești?

— Din statul New York, spuse Shark Dodson, stînd pe o stîncă și mestecînd o rămurică. M-am născut într-o fermă din Ulster County. Am fugit de acasă pe cînd aveam 17 ani. Venirea mea în Vest a fost o întîmplare. Mergeam de-a lungul drumului, cu hainele într-o boccea, către New-York. Aveam în cap ideea să merg acolo și să adun o grămadă de bani. Totdeauna mi s-a părut că aș fi în stare de asta. Într-o seară am ajuns la un loc unde drumul se bifurca, și nu știam pe care din ele s-o apuc. Am reflectat la asta aproape o jumătate de oră și apoi am luat-o la stînga. În noaptea aceea am dat peste tabăra unei trupe din vestul sălbatec care lucra prin orășele mici, și am mers cu ei. M-am gîndit adesea ce-aș fi ajuns dacă o luam pe celălalt drum.

— O, îmi închipui că ai fi sfîrșit aproape la fel, spuse Bob Tidball, cu veselă filozofie. Nu e vorba de calea pe care o luăm; ceea ce e în noi ne face să ajungem cum ajungem.

Shark Dodson se ridică și se sprijini de un copac.

— Aș fi preferat orice decît să-și rupă piciorul roibul acela al tău, Bob, spuse el din nou, aproape patetic.

— La fel și eu, încuviință Bob; era cu siguranță un hoit de prima clasă. Dar o s-o scoatem la capăt și cu Bolivar. Cred că ar fi mai bine să o luăm din loc, nu Shark? Am să pun bănetul înapoi în sac și o să căutăm drumul către păduri mai înalte.

Bob Tidball puse prada la loc în sac și îi legă gura strîns cu o frînghie. Cînd privi în sus, lucrul cel mai proeminent pe care-l văzu fu gura pistolului de 45 al lui Shark Dodson țintită asupra lui fără un tremur.

— Termină cu gluma — spuse Bob cu un rînjet, — trebuie să căutăm drumul.

— Stai liniștit, spuse Shark. Tu n-ai să mai cauți nici un drum, Bob. Trebuie să-ți spun, nu sînt șanse decît pentru unul din noi. Bolivar e obosit de tot și nu poate duce o povară dublă.

— Tu și cu mine am fost părtași, vreme de trei ani, Shark Dodson, spuse Bob cu liniște. Din cînd în cînd, ne-am riscat viața împreună. Ți-am dat întotdeauna o parte dreaptă și am crezut că ești om. Am auzit cîteva istorii ciudate despre tine, că ai fi împușcat unul sau doi oameni într-un fel special, dar nu le-am dat crezare niciodată. Acuma, dacă vrei numai să glumești puțin cu mine, Shark, pune-ți pistolul de o parte și să o ștergem. Dacă ai intenția să tragi — trage, fiu de cățea, negru la inimă.

Pe chipul lui Shark Dodson se ivi o privire de adîncă mîhnire.

— Nu poți să știi ce rău îmi pare, oftă el, că roibul acela al tău și-a rupt piciorul, Bob.

Expresia de pe chipul lui Dodson se schimbă într-o clipă într-una de ferocitate rece, amestecată cu lăcomie neîndupleca tă. Sufletul omului se arătă pentru un moment, ca un chip rău la fereastra unei case onorabile.

Și într-adevăr Bob Tidball nu mai căută niciodată un drum. Pistolul de 45 dătător de moarte al falsului prieten pocni și umplu defileul cu un zgomot pe care pereții îl zvîrlără înapoi cu ecouri indignate. Și Bolivar, complice inconștient, îl purtă mai departe cu iuțeală pe ultimul dintre jefuitorii expresului de vest, fără a fi pus la efortul de a „duce o povară dublă".

Dar cum Shark Dodson galopa, pădurile parcă dispărură din fața ochilor lui, revolverul din mîna sa dreaptă se preschimbă în brațul rotunjit al unui fotoliu de mahon; șaua părea, în chip ciudat, tapisată, și Dodson, deschizînd ochii, își văzu picioarele nu în scări, ci odihnindu-se tihnit pe marginea unui birou de stejar cu ornamente.

Vreau să spun că Dodson, de la firma Dodson și Decker, agenți de bursă în Wall Street, deschise ochii. Peabody, funcționarul de încredere, stătea pe scaunul său, ezitînd să vorbească. De jos venea un zgomot confuz de roți și bizîitul liniștitor al unui ventilator.

— Hm! Peabody, spuse Dodson clipind. Trebuie că am aținut. Am avut un vis remarcabil. Ce este, Peabody?

— Domnul Williams, de la Tracy & Williams, așteaptă afară. A venit să-și lichideze obligația în afacerea X. Y. Z. Cota bursei i-a jucat o festă, sir, dacă vă mai amintiți.

— Da, îmi amintesc. Cît cotează X. Y. Z. astăzi, Peabody?

— Unu optzeci și cinci, sir.

— Atunci acesta e cursul și pentru el.

— Scuzați-mă că vă vorbesc despre aceasta, spuse Peabody destul de nervos, dar am stat de vorbă cu Williams. Este un vechi prieten al dv., domnule Dodson, și practic vorbind, dv. ați pus mîna pe toate acțiunile disponibile în afacerea X. Y. Z. M-am gîndit că ați putea să nu vă amintiți că le-a vîndut cu 98. Dacă lichidează la prețul prieteni, asta o să-l coste ultimul cent ce-l are pe lume și casa pe deasupra.

Expresia de pe chipul lui Dodson se schimbă într-o clipă într-una de ferocitate rece, amestecată cu lăcomie neîndupleca tă. Sufletul omului se arătă pentru un moment ca un chip rău la fereastra unei case onorabile.

— Are să lichideze la unu optzeci și cinci, — spuse Dodson. Bolivar nu poate să ducă o povară dublă!...

În romînește de I. FABIAN

[1]) Shark înseamnă șarlatan sau rechin
[2]) John Big Dog înseamnă John cîine mare
[3]) Chaparral: un soi de arbust

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

FELDEFEL

Animale în fața judecății

Toată lumea știe, după cum se pare, că animalele domestice nu sînt decît animale domestice. Dar sînt unii care nu cred acest lucru. Iată, de pildă, justiția britanică este de altă părere.

În 1953 ziarele engleze anunțau, fără umbră de umor, pe ladies și gentlemanii cititori, că poliția londoneză are printre deținuți unul pușin obișnuit: la arest se află prins de o bară de metal un papagal alb pe numele de Koki. Biata pasăre a ajuns în dosul gratiilor pentru că și-a omorît stăpîna, pe missis Menni Fisher. Nu cunoaștem motivul pentru care papagalul înfuriat a ucis-o lovind-o cu ciocul în cap pe binefăcătoarea sa. Desigur nici tribunalul londonez nu știe acest lucru. Totuși tribunalul l-a considerat vinovat.

Cazul acesta nu este singurul iar explicația trebuie căutată în respectarea de către englezi a unor tradiții vechi.

Sînt cunoscute o serie de procese renumite împotriva unor animale, procese ce au avut loc în Evul Mediu. Pe atunci oamenii superstițioși credeau că satana abate animalele de pe drumul cel drept. Iată cîteva din aceste procese curioase.

În anul 1120 episcopul din Laon a excomunicat din sînul bisericii, omizile, larvele unor insecte iar cu un an mai tîrziu același episcop a excomunicat mușcele care au pătruns într-o biserică a abației sale.

În secolul al treisprezecelea a compărut în fața tribunalului un porc. Era învinuit că și-a mîncat prășila. Scroafa a fost condamnată la moarte. Fotricit trecînd condamnatul la moarte trebuia să fie îmbrăcat pentru execuție. Astfel, scroafa a fost îmbrăcată într-o haină, pe labele din față i s-au pus mănuși albe, iar pe cele din spate i s-au tras pantaloni. Așa a intimpinat ea ultimele sale clipe.

Anul 1442. Pe un piedestal special ridicat în fața palatului de justiție din Zürich, un complet format din cîțiva judecători îmbrăcați în togi negre delibera. Cazul judecat era al unui lup adus în piață într-o cușcă. Lupul sfîșiase doi oameni. Acuzatorul principal a rostit obișnuitul rechizitoriu în timp ce un avocat se străduia să-l scoată din cauză pe acuzat. S-a făcut apel la articolele respective din codul de legi. Au fost audiați martori. Lupul a fost găsit vinovat și condamnat la moarte prin spînzurătoare.

Era în luna august a anului 1474. La Basel a fost condamnat la moarte un biet cocoș. Vina lui? A ouat un ou. Criminalul a fost ars împreună cu oul respectiv sub privirile unei mulțimi uriașe venite să asiste la acest spectacol neobișnuit. Pe atunci se credea că atunci cînd un cocoș a ouat un ou, pasărea este implicată în crăiitorii.

Henrik al VII-lea, regele Angliei, a dispus să fie spînzurați patru cîini care omoriseră un leu. Regele considera nedemn că niște animale inferioare l-au atacat pe regele animalelor. Din același motiv a ordonat să fie omorît șoimul său preferat care intr-un duel a învins un vultur.

În împrejurimile localității Foret-Noire un urs a devastat în 1499 cîteva sate. A fost prins. Acocatul care a luat asupra sa apărarea animalului a scos la iveală un articol din codul de legi care glăsuia că acuzatul poate cere să fie judecat de către concetățeni, compatrioți. O săptămînă întreagă tribunalul a deliberat dacă acest articol se poate aplica în cazul ursului.

În secolul al XVIII-lea niște preoți brazilieni din provincia Piedade-no-Maraba au intentat proces furnicilor care le-au cărat făina și au ros stîlpii de suport din pivnițe. În pledoaria sa avocatul a citat fragmente din cărți ale părinților bisericii, din sfintele scripturi care luau apărarea furnicilor întrucît și ele sînt făpturi ale lui dumnezeu, asemenea călugărilor ce voiau condamnarea lor și care asemenea

monarhilor slujesc și ele pe domnul ale cărui căi sînt de nepătruns.

Tribunalul a dispus: preoții trebuie să asigure furnicilor un cîmp suficient de cînt unde să poată cînta iar furnicile urmau să părăsească mînăstirea sub amenințarea excomunicării lor din sinul bisericii. La 17 ianuarie 1713 sentința a fost citită furnicilor.

Procesele relatate sînt descrise într-o carte a unui scriitor francez Ed Fenbert.

1964

BIBLIOTECA SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL V — Nr. 218 • Sîmbătă 9 decembrie 1961 • 8 pagini — 1,50 lei

O VESTE INTERESANTĂ PENTRU CITITORII NOȘTRI

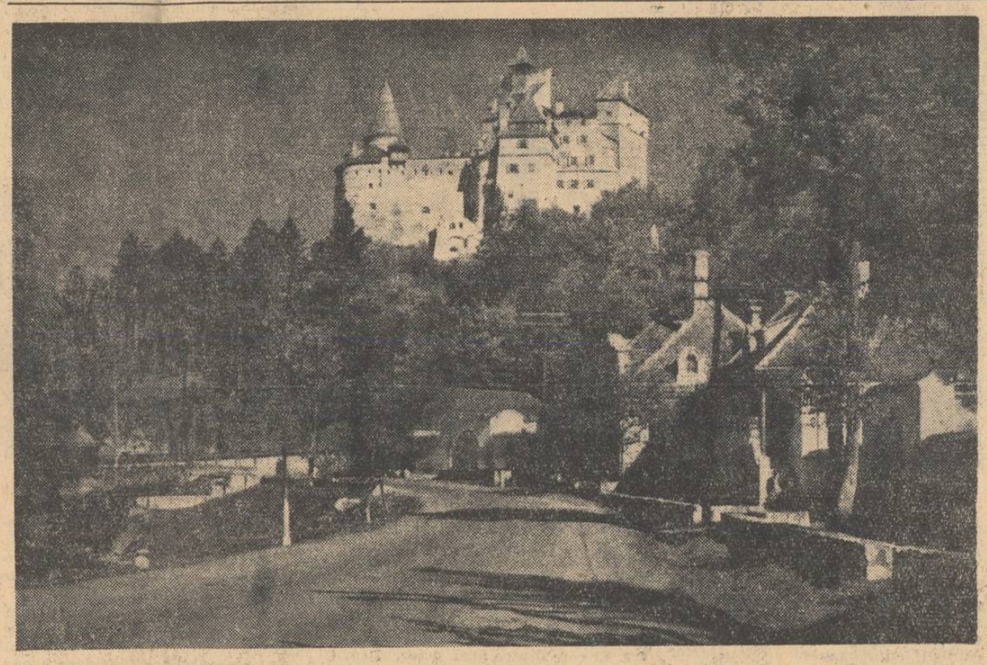

Castelul de la Bran. Ieri loc de petrecere și dezmăț pentru odraslele familiei zbirilor regali, castelul din Bran a devenit azi un cercetat muzeu, loc predilect de turism pentru oamenii muncii din țara noastră

Peste cîteva zile se va pune în vînzare
ALMANAHUL MAGAZIN 1962

Și biologii dau produse noi

„În producție se oglindește eficacitatea cercetărilor științifice". Cu aceste cuvinte laconice a definit biologul Rudolf Palocsay cele două direcții pe care se desfășoară activitatea în cadrul stațiunii experimentale horti-viticole din Cluj, pe care o conduce. Acum opt ani, la înființare, stațiunea dispunea doar de 6 hectare, azi are 238, iar la anul i se vor adăuga încă 100.

În cadrul a patru sectoare mari de cercetare — pomicultură, viticultură, legumicultură și floricultură — un colectiv de specialiști tineri și entuziaști caută să obțină noi soiuri valoroase de fructe, legume, flori. Pentru a le obține se urmăresc sute și mii de exemplare, se crează în proporție de masă hibrizi, se urmărește dezvoltarea lor ani de-a rîndul. Un mic exemplu: în sectorul pomicol peste 30.000 de hibrizi din care au ajuns în stadiul de a merita recomandarea în producție cîteva zeci. Dar ce înseamnă această recomandare ne-o arată de pildă hibridul denumit prozaic „1127" — care este un piersic ale cărui fructe cîntăresc în medie 160 grame, iar unele exemplare ajung și la 250 grame și chiar 300 grame. Fructele sînt gustoase, aspectuoase, cu un conținut ridicat de zaharuri. Pomii sînt foarte productivi, la vîrsta de șase ani dau cîte 80—100 kg. de fructe, deasemenea sînt foarte rezistenți la atacul păduchelui verde de frunză. Producția, cîteva zeci de mii de kilograme, a fost valorificată în piață.

Iată cum arată un hibrid-elită de piersic

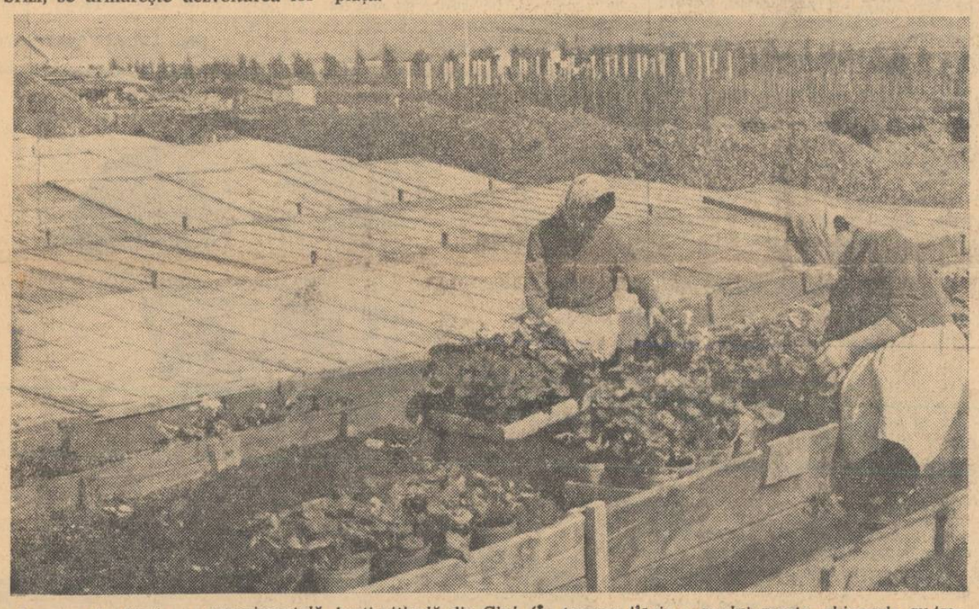

Imagine din Stațiunea experimentală horti-viticolă din Cluj. (În toamna tîrzie a anului acesta, ghivecele au trebuit mutate în sere).

Un hibrid de vișin provenit din încrucișarea cu o specie sălbatică are calitatea de a rodi în fiecare an și de a fi rezistent la brumele tîrzii de primăvară. Un hibrid-elită de măr „1138" — ne explică secretarul științific Oprea Ștefan — reproduce pe scară îmbunătățită mult apreciatele mere „Ionathane". Se pune întrebarea, nu-s merele Ionathane destul de bune, gustoase, parfumate? Sînt, dar au alte lipsuri de la natură care au fost corijate. A sporit rezistența la atacul făinării și altor dăunători, a fost... obligat să crească mai repede, să dea fructe cu un conținut

AL. PLĂIEȘU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

PENTRU TOATE PREFERINȚELE...

• Marca „Nivea" pe 120 de produse • Cosmeticele și agricultura • Paste de dinți contra paradentozei și săpunuri cu ingrediente speciale • Sondaje în rîndul cumpărătorilor • Articole noi pentru anul 1962: loțiuni de păr, pasta „Fluorodent" și o trusă pentru cei mici

Vizitatorul de astăzi al acestei fabrici brașovene va rămîne surprins cînd, făcînd cunoștință cu întreprinderea, își va da seama că se află de fapt într-un adevărat combinat, desigur de proporții mai mici, format dintr-o multitudine de sectoare care concură la realizarea celor 120 de produse ce poartă marca „Nivea". Și cum nu puțini dintre cititorii acestor rînduri cunosc și folosesc produsele acestei întreprinderi ne-am gîndit la o scurtă incursiune în tainele micului combinat de produse cosmetice, săpunuri și uleiuri naturale.

Vizita va trebui desigur să înceapă pe terenurile agricole ale fabricii. Deși aparent în profilul unei astfel de întreprinderi agricultura nu are ce căuta, totuși acest sector există. Este vorba de terenurile pe care se cultivă diverse plante aromate. Sînt plantele din care la distileria fabricii se extrag, prin diferite procedee, uleiurile volatile naturale necesare aromatizării produselor cosmetice. Trecînd apoi prin celelalte secții unde se produc pastele de dinți, cremele de față, apele de gură, uleiurile pentru sport și plajă, cremele de bărbierit, săpunurile de toaletă, leucoplastele, să nu uităm nici de sectorul unde se fabrică tuburile necesare ambalării pastelor și produselor cosmetice și nici mica tipografie a întreprinderii al cărei rol în frumoasa prezentare a produselor „Nivea" este din ce în ce mai mare.

Dar chiar și după această introducere în temă, prilejuită de scurta incursiune prin secțiile fabricii, vizitatorului nu-i este ușor să se descurce în multitudinea de produse realizate aici, în varietatea mare de sortimente, dar mai ales printre denumirile care de care mai felurite. În familia pastelor de dinți, de pildă, va face cunoștință cu Perla, Cristal, Diadent, Clorodont, Menta, Kalodont, pentru ca în acea a săpunurilor să-i fie necesară o foarte bună memorie ca să poată reține măcar o parte dintre ele: Buchet, Rozé, Liliac, Lavandă, Salcîm, Violete, Fantezie, Zambile, Iasomie, Azur, Doina, Magnolia, Exotic, Special, Tosca etc., etc.

Și copleșit de această avalanșă de sortimente, de denumiri, vizitatorul se va gîndi desigur la faptul că nu este ușor întreprinderii să facă față tuturor gusturilor și preferințelor exprimate de cumpărători în acest domeniu. Va mai afla că fabrica se străduiește nu numai să realizeze produse corespunzătoare exigențelor de igienă ale cetățenilor, ci este permanent preocupată de eficiența acestora. Așa s-a născut la fabrica „Nivea" preocuparea pentru realizarea unor produse cu eficacitate. Ce înseamnă

Tudor GHEORGHIU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

În pagina 3-a:

Hemingway, prietenul meu!

Un fragment din volumul de memorii „Oameni, ani, viață" de ILYA EHRENBURG

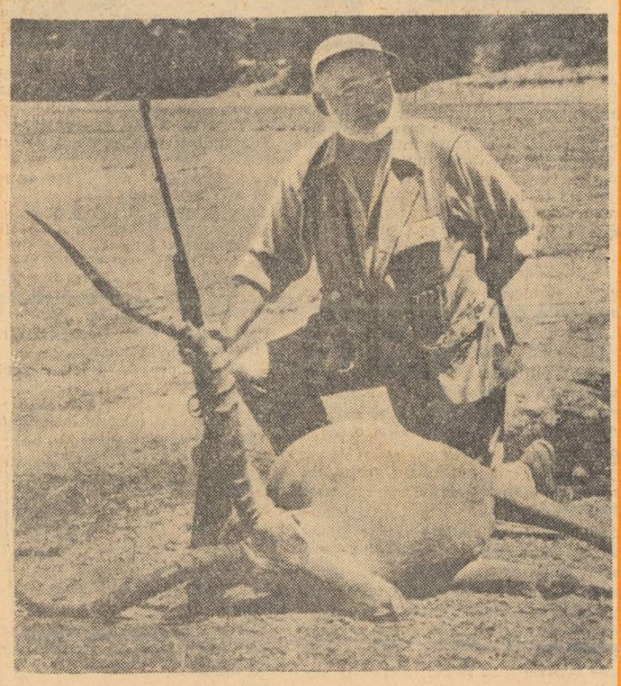

Vînătoarea era una din marile pasiuni ale lui Hemingway. În fotografie: Hemingway la o partidă de vînătoare în Kenya

PE MERIDIANELE GLOBULUI

INSTANTANEE CUBANEZE

• • •

CĂLĂTORIE ÎN ȚARĂ CU „TINERETUL SOCIALIST" • UN TÎNĂR LA VOLAN, PE NUME OMAR, CARE ȘTIE FOARTE MULTE DESPRE ROMÎNIA

• • •

„Tineretul socialist" a organizat o excursie în țară. Am fost instalați într-o mașină. Tînărul care s-a urcat la volan s-a prezentat:

— Omar!

— Omar?

Cît de ciudat suna numele acesta, în Cuba.

Avea 25 sau 26 de ani. Nu era șofer. De meserie era tehnician și lucra la o fabrică naționalizată din Havana. Își luase un concediu pe toată durata Congresului.

Avea o voce foarte ascuțită și de aceea, cînd vorbea, părea că țipă. Rîdea mult și plin, în hohote. Tot timpul făcea ceva: fuma, mînca un sandvici, o fructă, deschidea sau închidea aparatul de radio al mașinii, bea o limonadă sau o coca-cola, se apleca pe sub volan și cotrobăia, încerca, punea la punct ceva. Dacă o secundă era în criză de îndeletniciri, se pieptăna. Iar de vorbit, vorbea tot timpul.

Dacă vedea de departe o cunoștință, țipa de răsuna toată strada. Întorcea toată lumea capul după noi. Scotea capul pe fereastra mașinii și striga după toate fetele frumoase pe care le întîlnea în drum.

De ce-l chema Omar, n-am putut afla. Cînd întrebam, chicotea și schimba vorba.

La un moment dat, în timp ce conducea mașina, s-a întors și m-a întrebat:

— În 1945 a venit guvernul Groza la putere?

Mi-a prins expresia de mirare și a adăugat, privindu-mă cu o viclenie copilărească:

— Dar tot de la Ploiești scoateți voi petrol?

Parcă juca box. A dat două directe una după alta și acum aștepta efectul.

— N-ai fost cumva în Romînia, Omar?

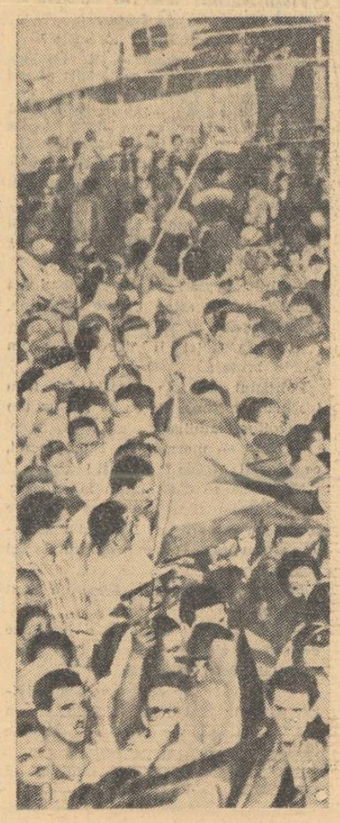

Patria sau moartea! Astfel au răspuns mii și zeci de mii de oameni la cuvîntarea lui Fidel Castro rostită la 2 ianuarie în ziua celei de a doua aniversări a revoluției cubane.

Dimineața, fiecare se grăbește să afle din ziarele proaspete, ultimele noutăți

Tinere cubane revoluționare.

— Nu... Dar Constanța tot port la Marea Neagră e? Chicotea de plăcere. Cîștigase fulgerător micul său meci. Apoi a devenit serios și mi-a pus cîteva întrebări, din care se vedea că de-a lungul anilor urmărise cu atenție schimbările care se produceau în Romînia.

— Țara voastră m-a interesat întotdeauna. La noi puțini oameni au știut că în Romînia se vorbește o limbă pe care, în bună măsură, dacă o ascultăm atent, o înțelegem.

Între timp își reluase aerul vesel. Puține firi atît de vesele am văzut. Tocmai se oprise la bordura unui trotuar și claxona două fete. Fetele s-au speriat și aceasta i-a dat prilejul să deschidă portiera mașinii și să le salute cu cea mai desăvîrșită curtoazie:

— Saludo, muciacias. Bonita!

Din cînd în cînd cînta. Nu avea o voce prea melodioasă, dar se vede treaba că lucrul acesta nu-i crea complexe. Cînta și, ceea ce e interesant, reușea destul de bine să sugereze intensitatea pasională a cîntecului. De altfel, observam tot mai bine că tînărul acesta făcea totul cu suflet, punea aproape în orice întreaga lui ființă.

Într-un timp, întinzînd mîna pe bancheta din spate a mașinii, am dat peste o carte.

— Karl Marx!

De o parte și de alta a drumului se întindeau nesfîrșite plantații de trestie de zahăr. Omar cînta o melodie tristă, țărănească. Lăsam mereu în urmă cîte un „campesinos". Drumul de țară se învăluia în praf. Prin aceste ținuturi îndepărtate, pe cîmpurile acestei insule scăldate de ultimele valuri ale At-

Dumitru POPESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

CHESTIONARELE nu sînt întotdeauna ușor de completat. Astfel, în Italia a stîrnit mult haz un cizmar, care la rubrica „meseria" din chestionarul pentru recensămîntul populației, a răspuns corect „cizmar". Dar în dreptul rubricii „poziția în meserie" a scris senin: „pe scaun".

●

ÎN R. S. CEHOSLOVACĂ a fost construit cel mai mic microscop electronic din lume. Este vorba de microscopul B. S. 242 A, care mărește pînă la 30.000 de ori. El este în același timp singurul microscop din lume înzestrat cu un dispozitiv de răcire cu aer. Datorită înaltelor lui calități, o serie de institute științifice din Olanda și Australia au comandat noul microscop electronic de format mic. Începînd din anul 1957 și pînă astăzi, R. S. Cehoslovacă a exportat microscoape electronice în peste 80 de țări.

●

SAHARA a fost între anii 6000 și 2500 î.e.n. una din cele mai fertile ținuturi din regiunea Mării Mediterane. Oase de animale, găsite la mică adîncime în solul pustiului, dovedesc că în Sahara regnul animal a fost deosebit de bogat. Însă în jurul anilor 2500 î.e.n. ploile au devenit mai rare, iar la aproximativ 500 ani î.e.n. Sahara s-a transformat într-un adevărat pustiu. Vegetația s-a retras cu aproape 2500 km.

●

GRĂDINA zoologică din Dresda, de la înființarea căreia s-au împlinit o sută de ani, adăpostește aproximativ 1800 animale, aparținînd unui număr de 520 specii diferite. Cei doi rinoceri din fotografie se mîngîie sau se înfruntă? Greu de spus.

●

CLINICA universității din Bialystok (R. P. Polonă) va realiza un film documentar despre pacientul Josef Filipowicz, în vîrstă de 40 ani. Acesta are mîinile paralizate de la naștere, dar se poate folosi de picioare ca de mîini. Se spală astfel, se rade, își aprinde țigara, și chiar desenează. Filipowicz este căsătorit și are o fetiță de trei ani. Acum șapte ani a absolvit o școală medie, iar în prezent se ocupă cu colorarea cărților poștale, de fotografiere și de developarea filmelor.

●

PATRU mașini cu pompieri au sosit în mare viteză, cînd un locuitor din Liverpool (Anglia), lăsînd să cadă o cutie de chibrituri de la o scheală înaltă, a pricinuit aprinderea lor în momentul atingerii solului. Căldura degajată a declanșat un semnalizator de incendiu. Cînd pompierii au ajuns la fața locului, au găsit numai cenușa cutiei de chibrituri.

●

A FOST ODATĂ o măgăriță. Soarta a aruncat-o pe insula Malta, unde a primit numele poetic de Belinda. O îndrăgise Emma Laycock, fiica guvernatorului general englez al insulei mediteraneene, Sir Robert Laycock. De atunci, viața măgăriței nu se mai deosebea mult de cea a stăpînilor ei aristocrați. În cele din urmă, Belinda a fost adusă în Anglia, pe proprietatea lui Sir Robert, în apropiere de Duncaster. Aici ea a fost servită de un personal în frac; în zilele calde primea bere de la frigider...

●

CELEBRII porumbei din piața San Marco din Veneția s-au îmbolnăvit. Peste tot zac porumbei morți, iar cei în viață sînt apatici și nu mai ciugulesc mîncarea din mîinile trecătorilor. S-a presupus că de vină ar fi frigul de noiembrie, dar în fața acestei pieiri masive a porumbeilor se vorbește despre o boală necunoscută.

●

PRINTRE cele 179 de lucrări literare care au fost interzise nu de mult în Republica Sud-Africană ca „nedorite și indecente" se numără și poezia lui V. Maiakovski „Ce e bine și ce e rău?" Oricine va deține — se spune în dispoziția mai sus amintită — în mod conștient această carte este pasibil de o amendă de o mie lire sterline sau este pedepsit cu închisoarea pe termen de cinci ani.

Se descarcă țevi de oțel pentru Combinatul metalurgic de la Kremikovți

OAMENI CARE AU CRESCUT ÎN SOCIALISM

—Corespondență din Sofia pentru „Magazin"—

Nici nu se luminase bine de ziuă, ceața nu se împrăștiase încă complet cînd mă și îndreptam spre Combinatul metalurgic de lîngă satul Kremikovți, în apropiere de Sofia. Schelele se ridicau înalte și prin cofraje se zăreau clădirile impozante ale uzinelor și secțiilor. Excavatoarele și macaralele-turn își mișcau ritmic brațele de fier. Duduitul mașinilor amestecat cu glasurile oamenilor făcea să răsune pe șantierul de construcție un cîntec incomparabil...

Și toate acestea aminteau atît de mult de șantierul de construcție al uzinei metalurgice din Dimitrovo, încît faptul că întîlneam cînd într-o parte a șantierului, cînd în alta vechi cunoștințe, nu mă mira de fel. Ne salutam doar călduros și discuțiile noastre începeau invariabil cu cuvintele: „Îți amintești?"...

— Îți amintești, nea Ivane, cum ai fost evidențiat pentru prima oară la uzina metalurgică din Dimitrovo? Vroiam atunci să scriu despre tine, dar mi-ai spus: „Să nu faci asta, muncesc de dragul muncii, dar la planuri și schițe nu mă pricep încă... Cînd am să învăț să le calculez, atunci să scrii..."

Au trecut zece ani de atunci. Acum comunistul Ivan Radev a învățat nu numai să calculeze planurile. A devenit un adevărat maistru și aici oamenii se mîndresc cu el. Anii nu au trecut degeaba. De fel din satul Alfatar — din care cauză constructorii i-au spus Alfata — el devine constructor la uzina metalurgică din Dimitrovo, apoi la uzina constructoare de mașini agricole din Ruse. Acolo urmează și termină cursurile serale ale școlii medii. La uzina constructoare de mașini din Kolarovgrad este distins cu Ordinul muncii clasa II-a. Astfel ajunge pe șantierul de construcție al gigantului metalurgic Kremikovți. Brigadier al brigăzii de construcții metalice, constructor cu cîteva profesii, el a învățat armătura și sudura pe aproape toți muncitorii din brigadă.

Ivan Radev s-a născut constructor. El este dintre acei oameni care trăiesc pentru munca lor, pentru cauza în slujba căreia își pun brațele și inima și ceva mai mult — un lucru pe care ne-am obișnuit să-l denumim: scînteie creatoare.

El a montat șmirghel pe acul vibratorului reducînd prin aceasta durata sudurii. El a inventat un ac pentru făcut găuri prin lovire, înlocuind astfel bormașina folosită pînă acum. Și în felul acesta a cîștigat timp...

Gîndirea inovatorului prindește piesele. Ea pătrunde în forme, analizează situațiile, reduce durata proceselor și găsește calea cea mai scurtă. Această gîndire este gîndirea timpului, iar omul în a cărui minte se naște ea, este fiul acestui timp și întruchiparea gîndirii creatoare.

Am întîlnit mai de mult și un altul — pe Rusi Tanev, cîndva un băiat slăbuț, modest, care pe vremea aceea învăța „alfabetul" armaturii. Acum e șef de brigadă. Și nu există zi în care el și oamenii lui să nu fie dați ca exemplu.

În brigada lui Rusi Tanev s-a întîmplat o nenorocire. Una din piulițele metalice care fixează construcțiile metalice pe schele, a căzut în capul lui Petko Stefanov.

Ambulanța l-a transportat la Kremikovți. Starea lui era gravă și se impunea o operație imediată. Craniul era fracturat. Orice întîrziere a operației putea costa viața rănitului. Neexistînd aici un chirurg specialist au trebuit să-l transporte la Sofia.

În fericire a ajuns la timp și totul s-a terminat cu bine. Nu chiar cu bine, pentru că Petko Stefanov a rămas invalid, dar operația a reușit și bolnavul, după ce a zăcut în spital o lună și ceva, a putut pleca acasă.

A doua zi după accident brigada lui Rusi Tanev a cerut să meargă la spital să-și vadă tovarășul. Li s-a dat voie. După amiază ei s-au întors și pînă seara au recuperat timpul pierdut în tot cursul zilei.

Acum constructorii muncesc cu mare avînt pe toate fronturile combinatului.

Pe vremea cea mai rea, cînd au căzut ploi torențiale, constructorii Dimităr Hristozov și Țvetan Nakov montau utilajul la baza de construcții. Ei înțelegeau că de munca lor depinde munca armaturiștilor și cofragiștilor și de aceea nu au părăsit șantierul înainte de a termina. Timp de 48 de ore, uzi pînă la piele, au muncit pe ploaie și vînt, dar și-au terminat treaba. Ce oameni! Cu ei poți muta munții din loc, nu numai construi o uzină!!

Pe lîngă noi trec camioane, duduie buldozere, screperele răzuiesc pămîntul. Oamenii se grăbesc. Cineva strigă:

— Peșo, nu uita: diseară avem repetiție la echipa de dansuri.

Ce preocupări variate au acum muncitorii de pe șantier! A fost creat un cor, o orchestră, un ansamblu de dramă, adeseori se organizează baluri, și mai des concerte. În ultima vreme a luat ființă un cerc literar. Urmează să se deschidă un curs de recitări...

Toate acestea nu împiedică, ci ajută munca pe șantier. Ea crește, se dezvoltă ca un puternic indice al viitorului...

Am întîlnit mulți muncitori noi veniți din satele învecinate. Fiecare a venit aici cu viața sa, cu gîndurile sale, să caute ceva pe șantier, iar combinatul crește și îi antrenează. De pildă, aci pe șantier, fiecare învață că cel de la care primește scîndurile pentru cofraj sau țevile pentru schele va fi atent cînd i le dă la mînă și se va gîndi la tovarășul său, ca la sine-însuși. Dacă doi oameni duc o povară grea, nici unul nu o va duce în așa fel ca să-i fie lui mai ușor decît tovarășului său. Fiecare ajunge să se gîndească că dacă o clipă nu pune umărul cum trebuie, tovarășului său îi va fi mai greu. Astfel prinde viață o morală nouă, pe șantierele noastre socialiste.

Anghel ANDREEVSCHI

Decembrie 1961

Arctica fără ghețari?

Corespondență din Moscova

Oceanul Înghețat de Nord este un cîmp nesfîrșit acoperit de ghețuri veșnice. Calota sa de gheață ocupă peste două treimi din suprafața oceanului întinzîndu-se pe aproape 10 milioane kilometri pătrați. Temperatura medie anuală la suprafață este de minus 25 de grade. Lumea vegetală și animală este extrem de săracă. Condițiile aspre fac imposibilă viața sedentară pe țărmurile sale.

Topirea acestor ghețuri, trezirea la viață a giganticului bazin arctic, — iată o idee captivantă care de ani de zile preocupă numeroși oameni de știință, ingineri, exploratori. Încă cu 35 de ani în urmă, în 1926, contemporanul nostru, căpitanul de cursă lungă Gernet, scria că dacă s-ar înlătura regulat zăpada de pe suprafața ghețurilor Groenlandei ar veni un timp cînd ele s-ar topi. Pare naiv, însă în ultimii ani s-au emis o serie de propuneri care par mai convingătoare. Așa de pildă, acoperirea suprafeței ghețurilor cu praf de cărbune, care nu reflectă razele solare. Astfel suprafața neagră ar absoarbe razele și, prin urmare, ar favoriza topirea.

În 1959, inginerul sovietic Piotr Borisov a propus construcția unui baraj în strîmtoarea Behring, prin care trece limita dintre Oceanul Înghețat de Nord și Oceanul Pacific. Potrivit inginerului Borisov, pompe gigantice ar pompa apa caldă a Oceanului Pacific în Oceanul Înghețat, iar alte pompe ar efectua operația inversă. În Oceanul Pacific apele reci ar fi încălzite de curentul cald. Construcția barajului trebuie să ducă la topirea învelișului de gheață al bazinului arctic. Există propunerea de a folosi în acest scop diferite forme de energie, inclusiv energia atomică.

În cazul desființării învelișului de gheață din bazinul arctic, regimul termic, și, prin urmare, regimul său de temperatură trebuie să se schimbe radical. Va dispare calota de gheață care dispune de o mare capacitate de reflecție, iar suprafața oceanului va absorbi de douăcinci ori mai multă căldură solară. În cazul cînd, presupunînd că nu se vor schimba condițiile de temperatură ale curenților maritimi și condițiile de umiditate ale aerului, temperatura medie a apelor Oceanului Înghețat de Nord va fi între plus 1 și plus 8 grade. Aceasta va determina condiții climaterice care vor spori posibilitatea vieții atît pentru floră și faună cît și pentru oameni. În afară de aceasta, se va asigura posibilitatea de navigație de-a lungul întregului an.

Pînă la rezolvarea definitivă a transformării bazinului arctic, mai sînt de rezolvat însă numeroase probleme.

Modificarea climei poate să nu se limiteze doar la regiunile arctice. Unii cercetători presupun că asta va aduce după sine schimbarea climei și în Asia centrală făcînd-o și mai uscată, și mai fierbinte. Aceleași efecte se pot prevedea și pentru Siberia centrală. Siberia va ceda poate o parte din umezeală și din temperatura temperată extremului nord.

La ce va duce aceasta?

Ce consecințe va avea acest lucru asupra fertilității solurilor din regiunile agricole ale Siberiei și ale Asiei centrale care asigură astăzi Uniunii Sovietice 40 la sută din producția totală de cereale? Nu va fi ea primejduită?

Se mai pune o problemă: nu se va reface învelișul Oceanului Înghețat de Nord chiar după distrugerea sa? Problema aceasta se află în studiu la laboratoarele Institutului de Oceanologie al Academiei de Științe a U.R.S.S. sub conducerea dr-ului în științe geografice, Vladimir Samoilenko.

Oamenii de știință consideră că transportul căldurii cu ajutorul curenților aerieni ai oceanului depinde de diferența de temperatură din bazinul arctic și de spațiile înconjurătoare. După distrugerea învelișului de gheață din Arctica, această diferență se va micșora și în consecință urmează să se micșoreze și cantitatea de căldură care vine de la latitudini mai mici. Drept care trecerea temperaturii nu va fi atît de însemnată cum s-ar putea aștepta. Este de aceea întrutotul posibil ca învelișul de gheață să se refacă după un timp oarecare.

Precizarea acestor calcule va ajuta doar la elaborarea teoriei transportului de căldură de către curenții aerieni și oceanici. Trebuie calculată balanța termică a apelor oceanului și a păturilor inferioare ale atmosferei deasupra oceanului. Calcule de acest fel au fost efectuate recent la cîteva institute de cercetări științifice din U.R.S.S. Nu de mult a avut loc ședința seminarului științific al secției de climatologie a Institutului de Geografie de pe lîngă Academia de Științe a U.R.S.S. Seminarul a fost consacrat dezbaterilor acestor probleme. Ele fac parte din cele mai dificile probleme ale științei contemporane și rezolvarea lor definitivă necesită eforturi și mai mari. Deocamdată ghețurile veșnice ale Arcticei așteaptă rezolvarea soartei lor.

Irina LUNACEARSKAIA

Incident la colț de stradă

O întîmplare din S. U. A.

relatată de scriitorul Albert Maltz

Era într-o duminică după amiază, în luna ianuarie. Pe strada întunecoasă se lăsase o ceață umedă și grea. Deși trecătorii păreau să fie puțin numeroși, se adunase cît ai clipi un grup destul de mare. Bărbatul, un tînăr, era beat mort. Fața lui nu avea nici o expresie, era ca absent, ochii-i erau aproape închiși, parcă dormita. Mișcările îi erau greoaie, încete dar deosebit de persistente, constante, cu încăpățînarea omului beat hotărît să facă neapărat ceva ce-i intrase în cap.

Voia să plece dar cei doi polițiști nu voiau să-l lase. Polițiștii erau doi tipi tineri și robuști. Unul dintre ei, cam de vreo 30 de ani, era un bărbat frumos, cu fața albă și cu o mică cicatrice deasupra buzei. Celălalt părea în vîrstă; avea o față cărnoasă și roșcată; se vedea că statuse mulți ani în bătaia vîntului.

Îl duceau fiecare sprijinind cu cîte un braț, pe omul beat și deoarece acesta se zvîrcolea de mama focului și zvicnea cînd într-o parte cînd într-alta, se legănau și ei în tact, încet, greoi.

Polițiștii erau îmbrăcați în impermeabile de culoare închisă, care îi deranjau și păreau că le împiedică mișcările brațelor. Din cînd în cînd trăgeau, cu un gest nervos, de nasturi, încercînd să-și creeze mai multă libertate de mișcare. Dar de fiecare dată cel beat se smucea cu putere și polițiștii trebuiau să se încordeze pentru a-l ține strîns.

Trecătorii adunați observau scena în tăcere. Unii aveau un aer de vagă timiditate. Pe buzele lor se contura parcă un surîs. Dar toți priveau cu atenție, așteptînd să vadă ce se va întîmpla.

La un moment dat, cel beat se lăsă pe spate. Polițiștii îl apucaseră exact în clipa cînd își pierduse echilibrul. Nu se răni în cădere; cei doi continuară să-l sprijine și astfel șocul căderii fu oarecum micșorat.

Apoi polițistul cu fața roșcată se ridică.

— Ține-l o clipă — spuse el celuilalt. Și începu să-și descheie impermeabilul.

Dar cel beat nu voia să stea ferm în picioare. Ținea ochii închiși și părul blond îi cădea pe față; părea ca un somnambul.

Polițistul cu fața roșcată își scoase impermeabilul. Se-ntoarse către unul din cei prezenți, un bărbat scund.

— Ține-mi-l te rog, puțin — îi spuse.

Acesta din urmă luă impermeabilul și-l puse pe brat. Polițistul se întoarse la cel arestat.

Între timp, tînărul beat, făcînd un efort reuși să se ridice iarăși în genunchi. Părea că întreaga luptă va reîncepe.

Cu o mișcare subită, explosivă, polițistul cu fața roșie își îndoi un picior și îl ridică brusc. În acel moment osul genunchiului lovi greu obrazul tînărului și îi rupse nasul. Ca și cînd i s-ar fi dat drumul dintr-o cataractă, șiroaie țîșni cu putere.

Din grupul de spectatori se auzi un strigăt sufocat. Apoi se făcu liniște. Polițistul se ridică în picioare.

Tînărul beat stătea aplecat înainte, sprijinit pe amîndouă mîinile și nu mai făcea acum nici o încercare să fugă. Capul îi atîrna, fiind prea greu ca să-l poată susține. Sub pielea albă a gîtului mușchii îi tremurau nervos.

Șiroiul cald de sînge încetă. Acum, picăturile mari și roșii se formau una cîte una și cădeau încet îngroșînd băltoaca de pe caldarîm.

Trecu așa un minut. Se adunară și alți trecători. Căutînd un punct de unde să vadă mai bine, se îngrămădeau în jur, pînă ce în cîteva minute alcătuiseră un cerc compact în jurul tînărului care zăcea pe trotuar.

Polițiștii își îndreptau privirile cînd în jos, spre tînăr, cînd în sus, spre zidul de persoane din jur; apoi din nou în jos. Se postară aproape unul de altul, în timp ce zidul gros se strîngea tot mai mult în jurul lor.

Pe neașteptate, tînărul își dădu capul pe spate și exclamă:

— Of, ce durere! Of!

Prin mulțime trecu ca un freamăt și se auzi zgomotul vocilor. Un bărbat își făcu loc înainte.

— Faceți ceva — spuse el. Nu puteți să-l lăsați așa, faceți ceva!

Polițiștii își ridicară privirile în grabă, cu fața obtuză, surprinsă. Cel cu obrazul roșcat făcu un gest cu mîna.

— Am discutat cu el timp de o jumătate de oră — spuse.

Tînărul de jos gemu din nou, chinuit de durere și de teamă. Capul îi atîrna greu înapoi și sîngele i se adunase, închegat și rece, în jurul gurii și mai picura doar cîte puțin pe haina ponosită.

Din grup se făcu auzită o voce de bărbat:

— Întindeți-l, puneți-i ceva sub nas.

Cel care își făcuse loc pînă-n față se aplecă și puse o batistă sub nasul tînărului. Polițiștii priveau încurcați, dar și încruntați în același timp.

Urmă iarăși un moment de tăcere. De după colț apăru o femeie, care se îndreptă către mulțime. Era în vîrstă de vreo 35 de ani, mărunță de statură, cu dinții ieșindu-i de după buze. Cu fața încordată, plină de curiozitate ea își făcu loc prin mulțime. Privi pe cel de pe trotuar și păli.

Apoi, ca și cînd ar fi fost atinsă de o descărcare electrică, începu să țipe.

— Vă cunosc eu! Vă cunosc eu pe voi polițiștii! Loviți pe cei nenorociți. Vă știu eu!

Polițistul mai tînăr se întoarse de îndată. Era roșu de furie.

— Ce tot bodogănești tu acolo?

— Știu eu ce spun — îi răspunse femeia țipînd. Dar o s-o pățiți și voi într-o zi. O s-o pățiți și voi!

— Du-te acasă! — îi strigă polițistul. Avea acum vocea dură. Du-te acasă, du-te mai bine acasă!

Femeia continua să strige cu un glas tot mai strident și întreaga făptură îi tremura.

— Brute! Sînteți niște brute! Și eu am fost arestată odată de două astfel de brute netrebnice.

— Du-te acasă! repetă polițistul. Vă cunosc eu pe astea ca de-alde tine. Du-te acasă!

Expresia feței îi devenise acum foarte brutală.

Polițistul cu fața roșcată își făcu loc prin mulțime. Vocea sa luă un ton binevoitor, familiar.

— Hai! — mormăi el. Hai, plecați, ce blocați strada? Plecați!

Mulțimea se dădu puțin la o parte. Polițistul își făcu loc și se întoarse înapoi la cel arestat. Dar zidul se închise din nou. Cercul deveni iarăși compact.

Polițistul privea fix. Făcu un gest cu mîna.

— Am discutat timp de o jumătate de oră — zise el.

Nimeni nu-i răspunse.

Femeia care țipase își aplecă privirile spre tînărul de pe trotuar. Acum acesta stătea liniștit jos, cu sîngele închegat pe față și pe veston.

Apoi femeia spuse din nou cu un ton, de data aceasta mai calm:

— Lăsați numai, într-o bună zi o s-o pățiți și voi! Apoi plecă grăbită, așa cum venise.

Se așternu iarăși tăcerea.

Polițiștii priveau mulțimea. Aceasta era alcătuită, în cea mai mare parte, din bărbați. Păreau să fie cu toții muncitori — irlandezi — și toți erau îmbrăcați de duminică. Stăteau strînși unul într-altul, pe față putîndu-li-se citi o expresie dușmănoasă.

Polițistul cu fața roșcată făcu un gest în jos cu degetul mare.

— Nu știa ce spune — arătă el. Vocea sa avea un ton de scuză. Nu știa ce s-a întîmplat.

O femeie din primul rînd avu o ieșire de aprobare pentru polițist.

— Desigur — spuse ea — oricine știe că un om beat este mai rău decît un nebun.

Iarăși se făcu tăcere. Oamenii continuau să se uite, cu aceleași priviri fixe, reci și dușmănoase.

— Un om beat este mai rău decît un nebun, repetă femeia.

Unul dintre trecători scoase din buzunar o foaie de hîrtie și un creion. Privindu-i pe polițiști, începu să scrie.

Polițistul cel tînăr se apropie de el:

— Ce faci?

Omul nu răspunse. Continua să scrie.

— Ce faci? — întrebă din nou agentul. Vrei să ajungi la închisoare?

— Poți să mă duci și la închisoare, dacă vrei, replică celălalt. Vă iau numărul. Puse în buzunar foaia de hîrtie. Agentul tăcu.

Sosi un alt trecător, întrebă cu voce tare ce s-a întîmplat. Un bărbat din ultimele rînduri îi lămuri:

— Un biet tînăr s-a îmbătat, iar acești agenți l-au umplut de sînge, lovindu-l cu piciorul.

Răspunsul, cu vocea ridicată, avea un aer de sfidare.

— Ce știi dumneata? — spuse polițistul cu fața roșcată. Acum parcă bîiguia puțin. Am discutat timp de o jumătate de oră. Ce știi dumneata?

— Știm noi ce știm, — răspunse aceeași voce calmă; sînteți agent de poliție, nu-i așa?

— Și de ce întrebi? replică polițistul. Ce are de-a face?

— Sînteți polițiști, nu? — repetă vocea.

Iarăși se așternu tăcerea.

— Știi dumneata că mai înainte a încercat să lovească, chiar aci, o femeie? — zise agentul cel tînăr.

— Și atunci?

— Și atunci?! Și atunci?! răspunse, ca un ecou, polițistul. Trebuie să mențînem ordinea, nu-i așa? Sîntem păzitorii legii, nu?

— La dracu!

— Cine-a spus asta? Cine a spus asta? — întrebă agentul mai în vîrstă pironindu-se locului și încercînd să străfulgere cu privirea pe cei din jur.

— Eu. Un bărbat scund, spătos, de vîrstă mijlocie, cu un cap mare și un corp puternic, făcu un pas înainte. Se opri drept, cu mîinile la spate. Eu.

— O, dumneata ai fost. — repetă agentul, bîiguind. Vrei poate să mergi la închisoare?

— Nu-mi pasă.

— Nu-ți pasă, ai? Zău așa? — repetă polițistul. Dar ce treabă ai dumneata aici? Făcu o pauză. Ce v-ați strîns aici în jur? Se întoarse către ceilalți: De ce dracu nu vă cărăbăniți?

— Nu te înfuria șefule, — răspunse calm aceeași voce. Rămînem aici doar spre a vă împiedica să-l mai bateți.

— Așa e, spuse altcineva.

— Nu, zău! — spuse agentul mai în vîrstă și începu să rîdă. Se întoarse apoi către celălalt: Ai auzit?

Agentul mai tînăr rise și el.

În schimb, mulțimea rămase tăcută.

— Vorbiți ca și cînd am fi maimuțe sau cine știe ce, — observă polițistul mai în vîrstă. Sînt irlandez și catolic. Am de îndeplinit o datorie și o îndeplinesc.

— Ascultă-mă pe mine, prietene, răspunse bărbatul de vîrstă mijlocie. Îți vorbesc ca de la irlandez, la irlandez: a fost tot un bun catolic irlandez ca și dumneata, acela care mi-a spart capul în timpul grevei muncitorilor portuari, în 1914. Cînd un catolic irlandez își ia deviza de polițist, atunci devine polițist. Nu mai e nici irlandez și nici catolic.

— Ar trebui să te umflu și să te duc la răcoare, — izbucni agentul mai în vîrstă, înjurînd cît mai repede!

— Să vedem!

Polițistul se uită la zidul de fețe. Oamenii îi răspunseră cu toții dîrz din priviri.

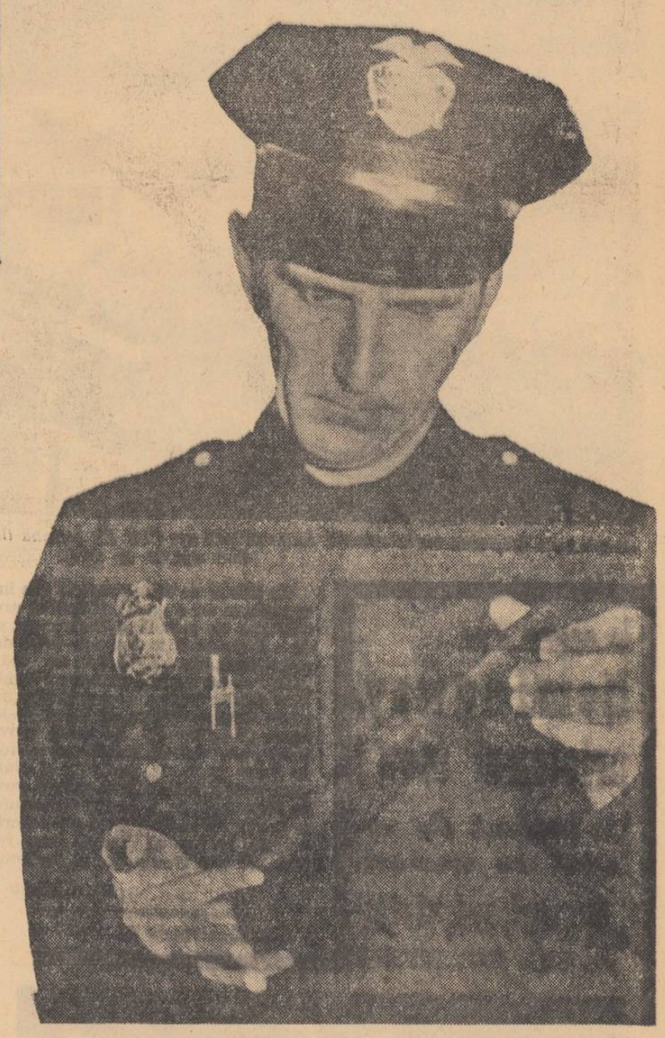

— Cheamă o ambulanță, dumneata care ești un bun catolic irlandez — zise bărbatul de vîrstă mijlocie. Lăsați un rănit culcat așa pe jos?

Polițistul îl fixă cu ochii pătrunzători.

— Hai, aduceți ambulanța — repetară mai multe voci.

— Ia te uită! — exclamă polițistul. Ce zoriți mai sînteți. Nu e nevoie să mă învățați voi meseria. Se întoarse către mulțime.

— Aduceți-o, înainte să fie nevoie să chemăm una și pentru dumneata, zise cineva din mulțime.

Polițistul se opri. Duse subit mîna la revolver.

— Ei, mai domol, — spuse omul de vîrstă mijlocie.

Cercul se deschise. Polițistul trecu direct la cabina telefonică din colț.

Apoi cercul se închise din nou.

Bărbatul care ținuse impermeabilul polițistului pe mînă îl puse jos, fără alte explicații.

— Ce ți-a venit? — întrebă agentul cel tînăr. De ce-l pui jos?

Omul nu răspunse. Mulțimea se dădu la o parte. El se îndepărtă grăbit. Cercul se închise apoi din nou, compact.

Începu să plouă mai tare, dar nimeni nu se mișcă. Se făcuse întuneric de-a binelea.

Rămaseră acolo, așteptînd ambulanța.

— Ce v-a apucat? — izbucni polițistul mai tînăr. Ce dracu v-a apucat pe toți?

Nimeni nu răspunse.

În aceste zile, la Predeal

Cred că am îmbătrînit prea devreme și am uitat prea repede propria-mi tinerețe. Nu mi-am închipuit că o stațiune climatercă poate fi altceva decît loc de recreere într-o atmosferă ozonată, cu promenade nesfîrșite pentru pensionari și astenici, cu seri de dans pentru firile juvenile și cu potolite partide de șah pentru apatici. M-am înșelat. Un contact rapid și nemijlocit cu populația sezonieră a Predealului acestor zile, a răsturnat imaginea prefabricată.

Prima întîlnire. Am greșit numărul camerei, la vila „9 Mai" unde am fost repartizat. Pe fundalul scuzelor mele, m-am trezit poftit cu urări de gazdă bună. De pe patul pe care se odihnea, Mircea Cinca îmi vorbea cu dezinvoltură. Se simțea ca la el acasă. Deși sosise abia de o oră în stațiune. Și căuta vădit prilejul de a-și împărtăși satisfacția pentru primirea și cazarea excelente. Numai Elena, timidă, stînjenită, tăcea. Era la prima ei ieșire „în lume". Doar cu cîteva zile în urmă făcuseră nunta, la Ghiroda, la „bătrîni", la țară. Apoi s-au hotărît pe loc. Au trecut pe la agenția O.N.T. Carpați din Timișoara și acum iată-l pe tînărul electrician de la I.R.E.B., împreună cu soția, la Predeal, unde-și propune să se odihnească și să citească mult, căci e îndrăgostit de tot ce e artă și literatură...

A doua întîlnire. Micul dejun la cantina „11 iunie". Vecini de masă, tinerii Elena și Adrian Paceagiu. Mai volubilă ea, mai sfios el. Bucureșteni. Funcționari în comerțul exterior. Mai „vechi" în căsnicie : au o fetiță de 6 luni. Dar acesta e primul lor concediu comun. Și-l savurează cu atîta plăcere că uită și gustul delicios al ciorbei de perișoare ce li se servește...

A treia întîlnire. În holul clubului, la o măsuță înconjurată de fotolii, perechea Monica și Ion Drăgan, contabili la I.C.R.T.I.-Arad. Scriu prietenilor și colegilor primele ilustrate. Caligrafia ei măruntă : „Niciodată nu ne-am simțit atît de bine..." Toată lumea îi va crede : sînt în prima lună după cununie ! Aparatul de fotografiat, atîrnat de umărul lui și radioul minuscul purtat în mînă, completează fericirea perechii...

A patra întîlnire. Pe poteca ce duce la Trei Brazi, ținîndu-se de mînă într-un mers săltăreț și vesel, Silvia și Vasile Zamfir. Ea — studentă, el proaspăt economist la „Rominoexport" în București. Căsătoriți de 5 zile. Îndrăgostiți de natură și de excursii. Unde, mai bine, decît la Predeal, în concediu (sau voiaj de nuntă) ?

Renunț să continui seria întîlnirilor, pentru că nu vreau să fiu bănuit de a fi devenit agentul de publicitate al unei stațiuni „a lunii de miere"... În cianul petrolist Dinu Constantin, de la Bascov—Ploiești, își îngăduie și în concediu plăcerea de a cînta duios o romanță care i-a adus un premiu la concursul local „Cine cîntă bine ...cîștigă !". „Petetista" Nina Nicolae din București a scris într-o condică de impresii : „Deși eram foarte slăbită în urma unei operații, datorită aerului și mîncării bune de aici m-am refăcut și plec din stațiune cu sănătatea restabilită".

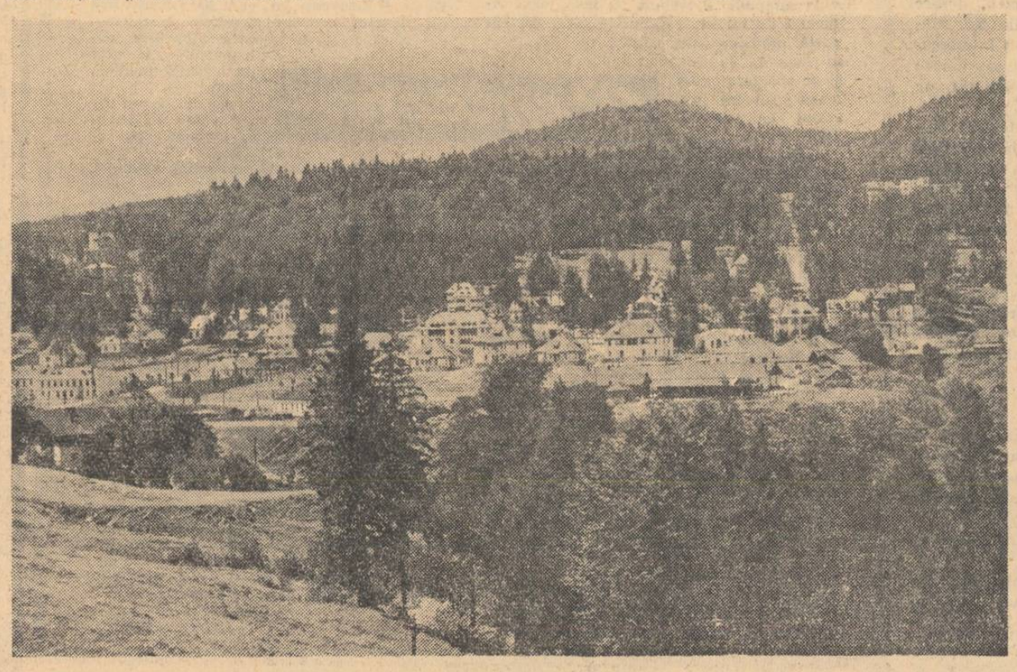

Vedere din Predeal

definitiv, se găsesc aci oameni ai tuturor anotimpurilor. De la copii pînă la pensionarul Costache Mîndru, din București, care își face vilegiatura la vila „Stejeriș". Și nu e toată lumea preocupată de probleme... matrimoniale. Profesorul Tudor Mihail pregătește aci, în tihnă, o lucrare. Tehnică, magnetofoane, excursii în împrejurimi etc.), două cinematografe, tot ce-și poate dori omul în concediu. Și apoi...".

Așa dar ce este, la urma urmei, o stațiune climatercă, în speță Predealul ? Voiam să abordez și să pun această întrebare unei perechi tandre ce se plimba prin centru pe înserate. De data asta am nimerit-o ! Nu erau vilegiaturiști. Tînărul Constantin Casapu (cu soția la brat), predelean get-beget, lucrează în administrația stațiunii. Deci omul potrivit să-mi răspundă :

„Predealul e foarte solicitat de cei ce pleacă în concediu. Nu mai prididim cu cererile din partea agențiilor O.N.T. Carpați. Aerul uscat, lipsit de umezeală, perspectiva panoramică asupra numeroaselor masive muntoase din jur (Postăvarul, Piatra Mare, Bucegii etc.), fac din Predeal o stațiune ideală, mai ales pentru copii. Mulțumesc, nu mai e nevoie. Am fost martorul acestor lucruri și pot confirma. De la coborîrea în gară, unde te întîmpină un ghid amabil al biroului de repartizare, trecînd prin purgatoriul plăcut și variat al programelor îndrumătorului cultural Anghel Pîrvănescu, și pînă în ziua plecării, cînd semnezi în condica de sugestii a cantinierului Alexandru Pădineanu, — concediul la Predeal îți procură o imensă bucurie a cărei dimensiune reală nu se revelează decît la întoarcerea acasă.

V. BĂNCIULESCU

Pentru toate preferințele...

(Urmare din pag. 1-a)

acest lucru nu-i greu de aflat. Noua pastă de dinți „Diadent" de pildă, conține ulei de azulenă extras dintr-o serie de plante, ulei a cărui prezență asigură pastei un caracter preventiv în apariția paradentozei. La fel stau lucrurile și în cazurile unor sortimente de săpunuri. Săpunul „Exotic" de pildă, conține vitamina F, „Special" are o serie de ingrediente necesare întreținerii părului și a pielii capului, „Romanița", destinat copiilor are un adaus de extract de mușețel, iar „Dermin" conține o substanță bactericidă clorurată, netoxică și neiritantă, care asigură distrugerea florei microbiene accidentale a pielii.

Aceleeași preocupări îi sînt subordonate și alte acțiuni. După ce se pune la punct un produs nou, de pildă, se întreprinde o consultare a cumpărătorilor, un sondaj al preferințelor lor. Aromatizarea pastei de dinți pentru copii, de exemplu, s-a făcut în zece feluri. Pentru a ști care din acestea sînt mai apreciate, fabrica a împărțit noul produs la un cămin de copii. Majoritatea copiilor au „votat" — după întrebuințare desigur — pentru aroma de portocale și fragi, aromă cu care se fabrică acum pasta de dinți pentru copii. La fel s-au petrecut lucrurile și cu pasta de dinți „Diadent" care a fost dată spre încercare Facultății de stomatologie din București, unor policlinici dentare și chiar unor bolnavi sau numai cu tendințe de paradentoză.

În fabrică se întreprind și cercetări, atît în laborator cît și în secții, pentru îmbunătățirea calității produselor. Recent s-a încheiat studiul privind îmbunătățirea cremei „Nivea", studiu pentru care au fost cercetați toți componenții produsului. În momentul de față se fac cercetări în direcția măririi plasticității săpunurilor și a obținerii de noi extracte, infuzii și macerații vegetale biologic active cu utilizări în industria cosmetică.

Înainte de a părăsi fabrica care livrează anual aproape 9 milioane tuburi cu paste și produse cosmetice, cca 15 milioane săpunuri de diferite mărimi și 3 milioane cutii cu cremă „Nivea", ne-am interesat de ultimele noutăți. Așa am aflat că pentru anul ce vine este în pregătire o apă de păr contra mătreței, o loțiune pentru întreținerea părului, precum și o nouă pastă de dinți pentru copii și adulți „Fluorodont", cu adaus de fluor, necesar pentru protejarea smaltului. Și în sfîrșit, o surpriză pentru cei mici : trusa care va conține un șampon sidefat, o apă de toaletă pe bază de roze, o cremă de piele cu adaus de azulenă, un flacon cu lapte de lanolină, unul cu talc și un mic săpun. Noile produse purtînd aceeași marcă cunoscută și apreciată „Nivea", le veți găsi în magazine încă din primele luni ale anului viitor.

Tudor GHEORGHIU

Hibrid de elită de viță de vie

Și biologii dau produse noi

(Urmare din pag. 1-a)

nutritiv mai bogat, cu o durată de păstrare sporită. De sectorul pomicol ține și pepiniera care dă o producție anuală pînă la 25 mii de pomi din soiurile deosebit de valoroase.

În sectorul viticol, ținînd seama de faptul că clima regiunii nu este potrivită culturii strugurilor de vin se pune sarcina de a asigura clujenilor struguri buni de masă. În felul acesta ei nu vor mai trebui să fie aduși de la mari distanțe și vor putea fi valorificate terenuri mai puțin corespunzătoare altor culturi — arată ing. Oprea Ștefan. Încrucișînd soiuri timpurii ca „regina viilor", „perla de Csaba" mai puțin valoroase cu alte soiuri cu coacere tîrzie dar de calitate superioară ca „șasla Napoleon", „muscat-hamburg" ș.a. s-au obținut primele linii de hibrizi valoroși „afuzalii" a căror dezvoltare și înmulțire se va urmări. În institut se studiază de asemenea comportarea unui sortiment de 120 soiuri de struguri de masă pentru a stabili cele mai corespunzătoare regiunii Cluj.

Situată la marginea orașului, stațiunea experimentală, prin sectorul ei de producție legumicolă, este chemată să satisfacă și o parte din cerințele de legume, de aceea s-a și luat de către organele de partid și de stat recent hotărîrea de a pune la dispoziția stațiunii încă 100 hectare în Valea Someșului.

Nu poți vizita stațiunea și să nu admiri feeria de flori din toate anotimpurile, culorile, parfumurile pe care ți le poți imagina. Cele 27 soiuri cu gladiole date în producție sînt rodul a 35 de ani de muncă pasionată a biologului R. Palocsay. În acest an una din creațiile sale a luat medalia de aur la Expoziția de la Erfurt, în R.D.G., la fel și trandafirul care-i poartă numele, două soiuri de garoafe și un crin. Alte flori au cucerit medalii de argint.

Știți poate că iarna garoafele n-au miros ? Creatorul atîtor soiuri de gladiole a obligat garoafele să fie parfumate și iarna. Paralel cu noua calitate s-a transmis însă și un defect : tija acestor garoafe este puțin rezistentă. Se lucrează la îmbunătățirea calității și pe această linie. La cîlameu de asemenea s-a urmărit obținerea unor flori înmiresmate și de plante cu înflorire mai bogată. S-a reușit. Firește, rezultatele nu apar de azi pe mîine. Ele se urmăresc și se influențează în decurs de mai multe generații (la flori o generație înseamnă cel puțin un an, la vița de vie și pomi cel puțin trei-patru ani).

În oricare din sectoare am urmări activitatea, peste tot vom vedea strînsa legătură cu practica, cu nevoile producției. Apar hibrizi noi de fructe sau legume a căror cultură merită extinse. Apar noi flori, ele vor împodobi balcoanele noilor blocuri. În opt G.A.S.-uri din regiunile Cluj, Crișana, Maramureș, există loturi demonstrative de livezi cu suprafețe de la 20 la peste 300 ha. Cîte un cercetător răspunde de îndrumarea fiecărui lot. Alți cercetători de la laboratorul de protecția plantelor fac cercetări, stabilesc metode de combatere a bolilor la plante și sprijină producția prin stațiunea de avertizare, care anunță unitățile agricole unde, cum și în ce fel să combată anumite boli. În colaborare cu alte stațiuni din țară se cercetează cauzele pieirii premature a caisului și alte probleme. Cercetarea și producția merg aici mînă în mînă.

Al. PLĂIEȘU

Cuba s-a transformat în întregime într-o imensă școală. Sub fiecare copac funcționează o clasă.

INSTANTANEE CUBANEZE

(Urmare din pag. 1-a)

lanticului, întîlneam cartea lui Marx ca pe o cunoștință veche și apropiată. Ca pe un călător pe care-l știu bătînd de mult meleagurile lumii, intrînd din casă în casă, din colibă în colibă, lăsînd pe masa săracului adevărul.

Omar mă privea cu zîmbetul său plin de o viclenie copilărească.

Aveam o cunoștință comună.

Într-o seară, pe undeva prin provincia Camanguai, priveam împreună cerul. Deasupra noastră atîrna parcă o imensă cușmă de mătase neagră, cusută cu fluturi albi de argint.

Omar începuse să cînte cu glas tare, ceva despre un „pasion teribile, un pasion mortal" și despre o noapte de mare melancolie. Alături era un tînăr din Camanguai, care ne însoțise pe teritoriul provinciei. Se vede treaba că tînărul era înclinat spre meditație :

— Ce-o fi acolo sus? întrebă el încet.

Omar a izbucnit în rîs.

— Îngeri și draci, a spus el apăsat, privindu-l ironic pe tovarășul nostru. Tu companeros, în ce crezi, în îngeri sau în draci?

Băiatul a tăcut un timp, după care i-a răspuns tot atît de apăsat :

— În sputnici.

Era o noapte ca un cleștar negru. Văzduhul parcă se distilase și stelele străluceau, ca și cînd le șterse-se cineva cu șmirghel.

Într-un tîrziu i-am auzit vocea lui Omar Parcă îmbătrînise :

— Prima dată cînd am fost închis, a început el, aveam paisprezece ani. Eram la școală și preotul ne chemase la biserică. Întrucît nu există Dumnezeu — am spus eu colegilor — mai bine jucăm baschetbal. Auzisem cuvintele acestea de la tata. Preotul a aflat și m-a dus la poliție. Am fost arestat ca instigator.

Eram copil. Priveam cerul prin gratiile închisorii și în fiecare noapte îmi venea să strig : „Ce-o fi acolo sus?" Ce fel de Dumnezeu putea fi acela care avea în slujba sa asemenea paznici ca oamenii lui Batista? Dacă preotul și comisarul erau făcuți după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, cît de nesuferit trebuie să fi fost acest Dumnezeu?

Peste doi ani m-am înscris în partidul comunist. Am fost închis de patru ori. Știam acum însă foarte bine de ce făcuse cîrdășie Batista cu „Dumnezeu".

Acum întrebi și tu, companeros, ce-i acolo sus. Mai bine uită-te jos. Cerul se modifică după chipul și asemănarea pămîntului.

Apoi și-a reluat tonul zeflemist, ironizîndu-și tovarășul cu viclenia lui prietenească. Și a început să cînte din nou despre o teribilă „pasion mortal".

Ceilalți însă n-au rîs. N-a mai rîs nimeni. Prin întuneric silueta lui Omar parcă crescuse. Chiar și în rîsul său mi se părea că disting acum o notă nouă care-mi scăpase pînă atunci. Fără îndoială rîsul său, neastîmpărul, viclenia și șolticăriile sale nu mă mai puteau înșela. Nu-mi făcusem nici o clipă o părere proastă despre Omar. Era însă o anumită îngăduință în chipul cum mă amuzam de felul său de a fi. Acum parcă mă rușinam. Cum să spun, ca și cînd învinuiești pe cineva de egoism și afli după aceea că omul acesta s-a aruncat în flăcări pentru a salva pe cineva de la moarte.

Dumitru POPESCU

HEMINGWAY, PRIETENUL MEU

de ILYA EHRENBURG

Publicăm, în rîndurile de mai jos, o caldă și subtilă evocare a lui Ernest Hemingway, semnată de Ilya Ehrenburg, prieten și admirator al scriitorului american. Fragmentul, inedit la noi, va fi cuprins în al patrulea volum de memorii din ciclul „OAMENI, ANI, VIAȚĂ", volum la care scriitorul sovietic lucrează în momentul de față.

Era la Madrid, către sfîrșitul lui februarie sau poate în primele zile de martie 1937. Locuiam în marele hotel „Palace", transformat în spital militar. Clădirea nu era încălzită, mîncarea puțină. Într-o zi, spre seară, m-am hotărît să mă duc la „Gylord", la M. E. Koltov: acolo era cald și se putea mînca pe săturate.

Camerele în care locuia Koltov erau totdeauna pline de oameni cunoscuți sau necunoscuți. „Gylord" nu mă atrăgea numai pe mine. Pe masă tronau cîteva sticle și o bucată mare de șuncă. Mihail Efimovici îmi șopti : „E și Hemingway aici..." Emoționat, am uitat pe dată de șuncă... Toți avem un scriitor preferat. E greu să explici de ce preferi pe un scriitor altuia, cum e greu să explici de ce iubești o anumită femeie. Dintre toți contemporanii mei, l-am iubit mai mult decît pe oricine pe Hemingway.

În Spania, în 1931, Ernst Toller îmi dăduse o carte de un autor necunoscut : „ȘI TOTUȘI RĂSARE SOARELE". *„Cred că e vorba de Spania, poate îți va fi de folos..."* Am citit cartea și am reușit să-mi procur „ADIO ARMELOR". Hemingway mă ajutase, într-adevăr, să înțeleg mai bine nu corridele, ci viața însăși.

Iată de ce eram acum emoționat, în fața unei om înalt, cu înfățișarea tristă, care ședea la masă și bea whisky. I-am exprimat admirația mea, dar am făcut-o probabil cu neîndemînare, după cum mi-o arătă chipul lui tot mai încruntat. A destupat încă o sticlă de whisky. Sticlele le adusese el, care bea mai mult decît toți. L-am întrebat ce făcea la Madrid. Mi-a răspuns că este corespondentul unei agenții de presă. Vorbea spaniola, iar eu franceza... *„Telegrafiați și știrile ?"* l-am întrebat. Hemingway s-a ridicat în picioare, punînd mîna pe o sticlă și învîrtind-o amenințător : *„Mi-am dat seama numaidecît că îți bați joc de mine !"* Știri în franceză se spune nouvelles. În spaniolă novelas înseamnă romane. Cineva i-a luat din mînă sticla, neînțelegerea a fost lămurită și am rîs amîndoi apoi cu poftă. Hemingway mi-a explicat ce l-a făcut să-și iasă din fire: criticii îl atacau tocmai pentru „stilul său telegrafic". Am izbucnit în rîs : *„Mi se întîmplă și mie, din cauza frazelor mele mai curînd scurte..."* Hemingway adăugă : *„Rău e numai faptul că nu-ți place whisky-ul. Vinul procură plăcere, dar whisky-ul e ca benzina pentru automobil..."*

Am într-un album o fotografie de amator, făcută lîngă Palacio Ibarra: Hemingway, Ivens, Regler și eu. Hemingway e acolo încă tînăr, subțire, cu un surîs ușor pe buze.

Mi-a spus odată : *„Firește, formele se schimbă, dar temele... Despre ce scriu și voi continua să scrie toți scriitorii din lume ? Temele pot fi numărate pe degete : dragostea, moartea, munca, lupta Toate celelalte sînt cuprinse în ele. Și, firește, și războiul. Și chiar și marea..."*

Altădată vorbeam despre literatură, într-o cafenea lîngă Puerta del Sol. Cafeneaua rămăsese în picioare, aproape printr-o minune, între două case dărîmate. Se servea aici numai suc de portocale cu apă de la gheață. Ziua era cam răcoroasă și Hemingway, scoțînd din buzunarul de la spate un bidon, și-a turnat un pahar de whisky. *„Cred —* mi-a spus el *— că un scriitor nu va reuși niciodată să descrie totul. Nu rămîn decît două căi de urmat : sau să înregistrezi în fugă, în fiecare zi, gînduri și sentimente, sau să te străduiești să transpui generalul în particular, într-o singură scenă, într-o singură scurtă convorbire. Eu vorbesc numai despre detalii, dar caut să vorbesc despre detalii în mod amănunțit".* I-am mărturisit că în toate operele sale m-a impresionat mai mult decît orice dialogul și că nu reușesc să înțeleg cum e construit. Hemingway a zîmbit : *„Un critic american afirmă că dialogul meu este atît de scurt pentru că traduc în engleză frazele spaniole..."*

Dialogul lui Hemingway a rămas pentru mine întotdeauna o taină. Firește, cînd citesc un roman sau o nuvelă care îmi place, nu stau să mă gîndesc cum sînt făcute. Sînt atunci numai un cititor obișnuit, dar apoi apare scriitorul și fără voie încep să judec din punct de vedere profesional. Cînd reușesc să înțeleg metoda aplicată, pot să spun dacă o carte e scrisă prost, mediocru sau bine. Cartea îmi poate place, dar nu reușește niciodată să mă miște. În cărțile lui Hemingway dialogul rămîne însă pentru mine o mare și adevărată taină.

În artă se atinge poate perfecțiunea atunci cînd nu reușești să-ți dai seama de unde vine forța care te zguduie. Ce mă face să repet, de peste 50 de ani, cu aceeași emoție, versurile lui Blok : *„Te chemam, dar nu te-ai întors / Vărsam lacrimi dar nu te-ai înduplecat"* ? Nu e aici nici o gîndire nouă care să te silească la meditație, nici un cuvînt neobișnuit. La fel se întîmplă și cu dialogul lui Hemingway : e simplu și misterios totodată.

Aflîndu-mă într-o zi, împreună cu alți invitați, la L. J. Brik, acesta a pus pe ascuns în funcțiune un magnetofon. Mai tîrziu am ascultat discuția dintre noi și nu ne-am simțit prea bine. Ne exprimam toți în fraze lungi, „literare". Personajele lui Hemingway vorbesc cu totul altfel : rostesc cuvinte puține, aproape neînsemnate, dar fiecare cuvînt exprimă starea de suflet a unui om. Citind romanele sau povestirile sale ni se pare că oamenii vorbesc întocmai așa. În realitate însă nu e vorba de fraze auzite și apoi puse pe hîrtie și nici de o redare stenografică, ci de esența însăși a unei convorbiri, de creația autorului. Putem înțelege pe acel critic american care își închipuia că spaniolii vorbesc ca Hemingway. Dar el nu traducea dialogul dintr-o limbă într-alta — îl traducea din limbajul realității în acel al artei.

Cei ce nu-l cunoșteau pe Hemingway l-ar fi putut socoti drept un reprezentant al boemei romantice : bea, era plin de ciudățenii, colinda prin lume, pescuia în ocean, vîna în Africa, cunoștea toate secretele corridelor, încît greu îți puteai închipui cum reușea să mai găsească timp și pentru scris. Și totuși Hemingway lucra cu stăruință, cu îndîrjire. Ruinele hotelului „Florida", unde se adăpostea, erau locul cel mai puțin potrivit pentru a scrie, dar el scria acolo zi de zi. Îmi spunea că este neapărat necesar să lucrezi cu tenacitate, fără să te descurajezi vreodată, iar dacă o pagină îți pare nereușită, fără vlagă, trebuie să te oprești și s-o scrii iar, de cinci sau de zece ori...

Am învățat mult de la Hemingway. Cred că pînă la el scriitorii vorbeau despre oameni, uneori în chip strălucit, dar Hemingway nu vorbește niciodată despre personajele sale : el le arată. Poate tocmai aceasta este explicația influenței exercitate de el asupra scriitorilor din cele mai diverse țări. Desigur, nu-l iubeau toți, dar aproape toți învățau de la el...

Îmi amintesc o altă convorbire a noastră. Pentru Hemingway — așa îmi spusese — criticii erau, sau se prefăceau a fi, niște imbecili. *„Am citit că toate personajele mele sînt neurastenice. Nu se ține însă seama de faptul că viața pe pămînt este respingătoare. În general, neurastenicul este un om care nu se simte bine. Și taurul în arenă e un neurastenic, în timp ce în mijlocul pășunilor e o făptură sănătoasă, plină de viață... Aici e buba..."*

Spre sfîrșitul toamnei 1937 se dădeau lupte grele pentru Teruel. M-am dus și eu acolo. Teruel e sus, în munți. În vale înfloreau portocalii, în timp ce noi tremuram, strănutam și blestemam. Munițiile lipseau. Fasciștii erau aproape complet stăpîni pe spațiul aerian. Bătălia parcă se împotmolise în pămîntul aspru și sălbatec al Aragonului. Hotărîsem să mă odihnesc un timp. Eram chemați la Tbilisi, pentru aniversarea lui Rustaveli. Nu știam ce se mai întîmplă la Moscova, așa că am pornit spre casă, pentru vreo două săptămîni. Înnoptasem într-o clădire înghețată, plină de lămpi sfărîmate, de puști și de paie. Dormeam dus și m-am trezit cu greu, într-un tîrziu, fiindcă mă scutura cineva de umăr. Era Hemingway. Aflase că sînt acolo și venise să mă vadă. *„Plec la Teruel"* mi-a spus. M-am trezit de-a binelea și l-am privit înmărmurit : era îmbrăcat de vară. *„Ai înnebunit ? Acolo e un ger de crapă pietrele". „Sînt aprovizionat cu combustibil"*, îmi răspunse el rîzînd și începu să scoată din buzunare bidoane cu whisky. Era vesel, surîdea. *„Sigur, e greu, dar pînă la urmă îi vor respinge..."* Ne-am luat rămas bun ca spaniolii, bătîndu-ne pe spate....

Ilya Ehrenburg și scriitorul francez Louis Aragon

Am rămas în Uniunea Sovietică nu două săptămîni, ci șase luni. Cînd m-am întors în Spania, Hemingway plecase. Mi-l aminteam tînăr și nu l-am mai recunoscut văzînd după zece ani fotografia unui bărbat cu o barbă mare, albă.

L-am întîlnit din nou la sfîrșitul lunii iulie 1941... Căpătasem manuscrisul traducerii în rusă a romanului *„Pentru cine bate clopotul"*. Am petrecut noaptea întreagă, eu și Boris Matveevici Lazin, citind. Artileria antiaeriană făcea un zgomot asurzitor, dar noi citeam, fără oprire. E o carte foarte tristă, dar trăiesc în ea încrederea în om, o iubire minunată, condamnată de la bun început, eroismul unui grup de partizani rămași în spatele frontului dușman, împreună cu un voluntar american, Robert Jordan. Ultimele pagini sînt un imn al afirmării vieții și curajului...

Hemingway și-a luat titlul romanului din versurile unui poet englez, John Done : *„Nici un om nu e o insulă izolată. Orice om e o parte dintr-un continent, o părticică din Pămînt. Dacă un petec e smuls de apele mării, Europa e micșorată, ca și cum pe locul acela s-ar fi aflat un promontoriu, sau casa unui prieten, sau propria ta casă. De aceea, nu mă trimite să întreb pentru cine bate clopotul : el bate pentru tine"*. Versurile acestea ar putea servi drept epigraf pentru tot ce a scris Hemingway. Se schimbau timpurile, se schimba și el, dar neschimbat a rămas în el sentimentul legăturii dintre un singur om și toți ceilalți oameni, sentiment pe care noi îl numim adeseori, livresc, „umanism".

După moartea lui Hemingway am citit într-un ziar american un articol în care criticul afirma că războiul civil din Spania a fost pentru scriitor doar un episod întîmplător, între o corrida și o vînătoare de rinoceri. Dar nu e adevărat. Hemingway nu s-a aflat din întîmplare în Madridul asediat, nu a condamnat din pură întîmplare, în scrierile sale, politica de „neintervenție", nu din întîmplare, în timpul celui de-al doilea război mondial, în uniforma lui de corespondent de război, în loc să stea la cartierul general s-a dus în mijlocul partizanilor francezi și nu din întîmplare a salutat victoria adepților lui Fidel Castro. Viața lui a urmat întotdeauna norma unei coerențe liniare...

Iar eu, întorcîndu-mă spre a privi la drumul ce l-am străbătut, înțeleg că doi scriitori dintre cei pe care am avut norocul să-i întîlnesc, m-au ajutat nu numai să mă dezbar de sentimentalism, de raționamentele prolixe și de artificiile meschine, ci pur și simplu, să respir, să muncesc, să rezist în mijlocul tuturor furtunilor veacului : Babel și Hemingway. Cînd un om a ajuns la vîrsta de 70 de ani poate să-și permită s-o spună...

MAGAZIN LITERAR ARTISTIC

Cu aparatul fotografic LA INSTITUTUL DE ARTE PLASTICE

Împreună cu reporterul fotografic facem o scurtă vizită prin sălile de curs ale Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu", din București. Trecem rînd pe rînd, prin atelierele de lucru și în fiecare dintre ele întîlnim un peisaj asemănător: studenți în fața șevaletelor, unii abia la primele contururi ale viitorului tablou, alții cu lucrarea terminată, supunînd-o ultimei observații critice.

În atelierul de lucru al anului II zăbovim cîteva minute. Reporterul fotografic își pregătește aparatele, în timp ce studenții, mimînd indiferența în fața obiectivului, își văd mai departe de lucru. Ne oprim lîngă șevaletul studentului Gh. Doroșenco. Îl urmărim cîteva minute mîna care trasează cu siguranță profilul modelului viu, pe care-l are alături. Îl fotografiem în această postură (fotografia nr. 1) și părăsim atelierul cu promisiunea de a reveni. Intrăm în alte săli, urmărim activitatea fiecărei clase și ne fixăm la anul V pictură — (clasa prof. Corneliu Baba) atrași de discuția colectivă ce se poartă în jurul unei lucrări (fotografia II). În grupul celor care discută îl întîlnim pe Francisc Bartok și Liviu Lăzărescu, veniți pe băncile Institutului direct din producție. Ne sînt recomandați ca studenți foarte buni, talentați. Ne retragem discreți, fără a-i mai deranja, lăsîndu-i în continuare să-și dispute părerile, și ne reîntoarcem în atelierul anului II. Un grup instalat în fața a două lucrări — recunoaștem și schița după modelul viu — discută aprins (fotografia nr. 3). Dar ajutorul competent, analiza de prestigiu se desfășoară pe alt plan. În atelier a intrat rectorul institutului, prof. Petre Dumitrescu, venit în cadrul obișnuitei ședințe de corectură. De data asta, corectura se desfășoară asupra lucrării studentei Rodica Andrei (fotografia nr. 4).

Text: I. MATEI
Fotografii: Prof. V. ORZA

5 minute cu... Gyorgy Kovacs

În foaierul sălii Comedia a Teatrului Național „I. L. Caragiale", într-un grup de actori ai primei noastre scene, care îl înconjurau cu simpatie, am recunoscut pe artistul poporului Gyorgy Kovacs de la Teatrul de Stat din Tg. Mureș.

— Venind pentru cîteva zile în Capitală, îmi face o deosebită plăcere să revăd colegi vîrstnici și tineri, să mă întreții cu ei despre activitatea teatrală bucureșteană și să-i informez, la rîndul meu, despre mișcarea artistică din Tg. Mureș — ne-a mărturisit interlocutorul. Discutăm în continuare despre activitatea Teatrului de Stat din Tg. Mureș.

— Zilele acestea teatrul nostru a prezentat în premieră spectacolul cu piesa „Liturghia de la miezul nopții" a dramaturgului cehoslovac P. Karvași, în direcția de scenă a regizorului Harag Gyorgy.

— Cine a apărut în rolurile principale?

— Kősegi Margareta, Toth Tamas, Andrei Gozba, Ladislau Kiss, Lorand Lohinski și alții.

— Ce spectacole se află în repetiție la Teatrul de Stat din Tg. Mureș?

— Pregătim „D-ale carnavalului" de I. L. Caragiale în regia lui Gergely Gheza și „Unchiul Vania" de Cehov, în regia lui Nicolae Tompa.

— Am dori să știm în ce veți juca dvs.

— Mi s-a încredințat rolul dr. Astrov din „Unchiul Vania"...

S. N.

TONY

În jurul scenei, cum vin fluturii la lampă, se adună totdeauna o lume amestecată. Mirajul rampei amețește și cheamă. Lumea recreată din carton și cîrpe, patru stinghii și-un gong, plus o cortină de catifea care cade la timp, îmbată ca un vin bun. Cine nu s-a visat erou, ridicînd spada de lemn și trimițînd armiile din culise pe cîmpul de bătaie? Cine n-a vrut să moară după actul 3, cu fața la familia de umbre din fotolii, gata să răsplătească cu bătăi din palme, o cădere spectaculoasă?

Scena, imens purgatoriu, a eliminat pe ușa din spate tot ce nu o înnobila. Cabotinul cu barbă de cîlți și cu verbul spus anapoda a trebuit să lase locul tînărului de talent. Scîndurile sacre nu suportă mediocritatea pentru că aici totul se face la lumină și pe spectator nu-l leagă nimeni de scaun cu arcanul. Dacă nu-ți place ducesa prea plină, spunînd marele monolog cu glas de cap, înlocuind simțirea cu un stîngaci joc de conservator de acum 20 de ani, te ridici frumos și o pornești spre barul cu limonadă și de-acolo la tramvai.

Templul nobil, cu măști și palate sugerate a avut și va avea totdeauna nevoie de ajutori, magicieni ai pensulei, fără de care îndoiala lui Hamlet sau durerea lui Antoniu, vor fi lipsite de fundal. Unii îi numesc decoratori, alții pictori scenografi, spuneți-le cum vreți, complici ai marelui vrăjitor, regizorul căruia îi trebuie atîta cantitate de umbră și trei reflectoare la timpul potrivit.

Meseria, pentru că e o meserie cu tîlc, cere inventivitate, știință de carte și acel simț special fără de care un carton, rămîne carton, dacă nu-l însuflețești cu puțin pastel în stare de inspirație. Vreau să spun că un asemenea scenograf sau decorator trebuie să fie nițel arhitect, nițel poet și nițel filosof. Să știe dulgheria și tapițeria, istoria costumului, a artei, a construcției, de-a lungul timpului. Tuturor acestor științe grave, cerînd sacrificiu de timp și curiozitate, dacă le lipsește grăuntele de geniu, totul e pierdut și munca migăloasă nu mai face două parale pentru că acolo unde-ai vrea să răsară marmora s-a născut peretele ordinar de mușama și arta nu suportă mușamaua, oricît ai vrea de bine s-o pui în pagină

Pe scenele teatrelor noastre a nimerit de cîțiva ani, și cuvîntul nimerit nu e propriu, un copil slăbuț, blond, cu o barbă de frondă, rară și neglijată ce-i dădea un aer de actor funambulesc, numit Tony Gheorghiu. Băiatul acesta mare a cam speriat la început pensulele uscate ale scenografiei noastre, păzitori ai tradiției înghețate în măsuri fixe. Venea cu fantezie și ingenuitate, cu un suflu proaspăt și voia să sfărîme tiparele. Glasurile Dogilor încurcați în canoane academice au răsunat precum clopotele a alarmă, dar cum în țara noastră nici unui talent nu i se mai pune vreo piedică, bătrînii au plecat la pensie, lăsînd locul celor ce voiau să primenească odăile.

Reflector

De atunci, zi de zi, muncind neobosit, răspunzînd oricărei chemări din cele patru zări ale țării, Tony Gheorghiu s-a cheltuit cu dărnicie, așa cum face deobicei omul persecutat de talent, răsplătit de lacrima frunții și de mirarea admirativă a celor ce-l înțeleg.

O boală nemiloasă și îndelung răbdătoare l-a așteptat cît l-a așteptat și în cele din urmă ni l-a răpit de pe scenă și de pe stradă. Încă, în unele teatre, mărturia talentului lui Tony se poate vedea. Nu se moare atît de repede cînd căldura unei inimi și aripa imaginației pure încălzesc sufletele celor ce știu să răsplătească pe cei dăruiți. Este sigur că omulețul acesta cu barbă de frondă, meditativ și melancolic ar fi putut să ne încinte și mai mult, încă mulți ani, dacă ora lui de 365 de zile, a 36-a n-ar fi fost ultima.

Tony n-a avut timp, dar a dat destul de mult pentru ca să nu-l uităm. A plecat grăbit dintre noi în această falsă primăvară a iernii acesteia și ceva din decorul neașteptat al iernii dulci, păstrează urmele pensulei sale inspirate...

Eugen BARBU

STAGIUNEA ÎN INTERVIURI

Cu Paul Everac despre ultima sa piesă

Într-o discuție pe care am avut-o cu dramaturgul Paul Everac, am aflat că a predat Teatrului „Lucia Sturdza-Bulandra" o nouă piesă.

— Cum se numește? — l-am întrebat.

— „Costache și viața interioară".

— Ce este ea, din punctul de vedere al conținutului de idei?

— O piesă anti-intimistă. O încercare de a denunța drama personală ca pe o criză de comunicație între om și om, — criză perfect vindecabilă. O schiță terapeutică a acestei crize. O luptă cu vechea, falsa prejudecată că numai intelectualii au viață interioară. O prefigurare, în sfîrșit, a relațiilor între oameni, în perspectiva apropierii de comunism.

— Simt și o nuanță polemică în acest enunț. Sau mai degrabă în acest fel de denunț al dramei personale.

— Într-un fel, da. În condițiile societății burgheze Camil Petrescu spunea depresiv prin eroul său Gelu Ruscanu: „cîtă luciditate, atîta dramă". Astăzi din luciditate decurge acțiunea, care e tonică. Forțele cele mai bune ale omului sînt solicitate în afară. Ele construiesc lumea.

— Așadar o piesă filozofică.

— Da, — dar pe o structură de comedie. Nu i-am putut fixa genul fiindcă pe parcurs drama s-a transformat în comedie.

— V-a scăpat din mînă?

— Nu: transformarea reprezintă însăși soluția filozofică a problemei. Am aerul că spun: această dramă nu există, fiind factice. Și trimit la plimbare simbolul acestei false vieți interioare, care e un măgar cu numele Costache.

— De ce chiar un măgar?

— Pentru că măgarul e un animal anacronic. Pentru că pare inofensiv. Pentru că e încăpățînat. Trei atribute ale diformației pe care o satirizez.

— Ce ați dori să realizeze spectacolul? Să dea loc la mai multă meditație sau să precumpănească voioșia?

— Aș dori ca spectatorul, mergînd la sfîrșit să-și ia tramvaiul, să încerce, dincolo de meditație și voioșie, sentimentul că poate — din chiar acel moment — face mai mult pentru el și pentru semenii săi. Să-i apară în față eroul meu Boțogan și să-i spună exact ce. Doresc să contribui la o obiectivare a vieții interioare, la o comunicație sporită între oameni. Să trimit la plimbare cît mai mulți măgari.

— Mi se pare că piesa continuă o preocupare tematică prezentă într-o altă lucrare a dvs., „Explozie întîrziată". Și acolo Vintilă Gîrțu refuza să ia act de dramă, făcea totul ca s-o anuleze.

— Dar nu propunea nimic concret în locul ei — nici n-avea loc de altfel. Noua piesă încearcă să analizeze și să sprijine acea viziune. S-o ducă mai departe.

— Ce alte preocupări literare mai aveți în prezent?

— Am adus unele îmbunătățiri piesei „Ochiul albastru" ținînd seama de cîteva observații îndreptățite. Aștept s-o confrunt din nou cu publicul într-o versiune mai completă. Am scris pe profilul și pentru membrii echipei artistice de amatori a fabricii I.O.R. din București cu care sînt în legătură o piesă într-un act; particip cu ea la concursul „V. Alecsandri". Mă gîndesc de vreun an, pentru Teatrul de Comedie, la o piesă-divertisment numită „Electronica"; nădăjduiesc s-o încep prin ianuarie. Între timp îl mai tesăl pe „Costache" din care sper că Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra" să realizeze pe linia ultimelor sale succese un spectacol reușit.

Emil MANDRIC

Orizont teatral

● LA TEATRUL „C. I. Nottara" a intrat în repetiții „Frații Karamazov", dramatizare de B. N. Livanov, după romanul lui Dostoievski, în regia lui George Teodorescu.

● DIN REPERTORIUL Teatrului Național din Craiova: „Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită" de Bertolt Brecht și „Insula Afroditei" de Alexis Paruis.

● PE SCENA lui „Grand Theatre," din Bordeaux a avut loc premiera piesei lui Tolstoi, „Tania sau Roadele învățăturii".

● POPULARUL actor al filmului italian, Raf Vallone, este autorul dramatizării unui roman de K. Rochefort. Este prima încercare în dramaturgie a lui Raf Vallone, care interpretează și unul din rolurile principale ale piesei.

● LA TEATRUL REGAL din Copenhaga se joacă „Omul bun din Seciuan" de Bertolt Brecht.

Călătorie prin teatrele din țară

Sîntem în plină stagiune teatrală. O călătorie prin cîteva teatre din țară ne-a prilejuit aflarea unor noutăți din activitatea acestora. Iată-le:

Teatrul de Stat din Ploiești a serbat odată cu premiera spectacolului „Al patrulea" de scriitorul sovietic C. Simonov și a suta premieră prezentată de teatru de la înființare.

De succes s-a bucurat și cea de a doua premieră a Teatrului de Stat „Mihail Eminescu" din Botoșani, comedia lui Alex. Kiriițescu „Gaițele", în vreme ce un alt colectiv al teatrului a plecat în turneu cu piesa lui Al. Mirodan „Celebrul 702".

La interval de numai o săptămînă, Teatrul „Licurici" din Bacău a prezentat două premiere: „Poveste despre un băiat mic" de Al. Popovici și „Un basm din anul 2.000" de Xenia și Aurel Boești eanu.

A treia premieră a Teatrului de Stat din Brașov a constituit-o piesa „Nuntă mare" de Simon Magda, care zugrăvește momente din viața nouă a satului nostru. Imediat după premieră, colectivul teatrului a început deplasări cu acest spectacol în Șinpetru, Săcele, Prejmer, Întorsura Buzăului, Hărman, Stupini, Cristian, Rișnov. Un alt colectiv al teatrului brașovean a început repetițiile cu piesa cunoscutului dramaturg sovietic Nikolai Pogodin „Flori vii".

Recenta premieră a Teatrului Național din Iași o constituie una din cele mai interesante lucrări contemporane, „Poveste din Irkutsk" de Alexei Arbuzov.

Teatrul german de Stat din Timișoara a prezentat, în regia lui Mugur Mardan, comedia lui V. Em. Galan „Prietena mea Pix". În rolurile principale apar: Hans Keher (Mastacan), Hannelore Waldeck (Mihaela-Pix) Hans Baumert (Andrei Sava), Irmgard Schati (Daniela).

Teatrul de Stat din Arad s-a prezentat în fața spectatorilor cu două premiere: o piesă clasică, „Răzvan și Vidra" de B. P. Hașdeu și o lucrare contemporană „În noaptea asta nu doarme nimeni" de Florian Potra. Prima a fost pusă în scenă de Dan Alexandrescu, iar a doua de E. Mercus.

Călătoria noastră a surprins numai cîteva din ultimele premiere ale unor teatre din țară. Alături de recentele spectacole, teatrele continuă să prezinte piesele de succes din repertoriul anului acesta și din anii trecuți, atît la sediu cît și în numeroasele deplasări pe care le fac în regiunea respectivă.

Sandu MARIAN

Piese pe care le vom vedea

„EMIL ȘI DETECTIVII"

Erich Kästner, unul dintre cei mai apreciați scriitori germani din perioada dintre cele două războaie mondiale, este autorul unui nu mai puțin apreciat și în orice caz a unui foarte răspîndit roman pentru copii: „Emil și detectivii". Dramatizat cîndva de chiar autorul romanului, forma scenică a romanului nu s-a bucurat însă de succes. Kästner scrisese un roman pasionant și atrăgător, spiritual și viu, dar piesei îi lipseau tocmai aceste elemente dinamice.

Cu încă un an în urmă, la înființarea Teatrului pentru tineret și copii, actorul Tudorel Popa cercetase încă odată romanul și vechea dramatizare a lui Kästner și hotărîse să dramatizeze din nou cartea, folosind tocmai acele elemente care scăpaseră autorului în dramatizarea sa și care conferau cărții, principalul ei farmec. Acum „Emil și detectivii", dramatizare de Tudorel Popa după cartea cu același nume de Erich Kästner, se repetă pe scena Teatrului pentru tineret și copii, în regia aceluiași Tudorel Popa.

Așadar, un scriitor hotărăște să scrie o piesă pentru copii și nu se decide despre ce anume să scrie. După un îndelung șfat ținut chiar cu micii spectatori, iată că prind ființă personajele piesei. Emil și Ponny Hütchen, Gustav cel cu pompa de bicicletă, omul cu pălărie tare, profesorul, bunica și toți cei care vor lua parte la pasionantele întîmplări, prin care vor trece personajele odată create. Și iată că piesa propriu-zisă poate începe...

Emil Fischbein, un băiat de vreo 12 ani, pleacă cu trenul spre Berlin, la bunica sa. În compartiment, vecinul său, omul cu pălăria tare, îi fură puținii bani pe care mama lui Emil i-a încredințat băiatului. Ajuns în gară la Berlin, Emil îl regăsește pe hoț și pleacă în urmărirea lui. Întîmplător, face cunoștință cu un grup de băieți, care se oferă să-l ajute. Se elaborează un adevărat plan de urmărire a hoțului, la care participă zeci de copii, împrăștiați prin marele oraș și evident și cei din sală. După o sumă de peripeții amuzante, copiii reușesc să-l prindă pe hoț și să-l predea poliției. Spre marea lor mirare și bucurie, hoțul este unul de mult căutat de organele poliției, iar „detectivii" amatori primesc în afară de banii furați lui Emil și un important premiu.

Vie și spumoasă, ca și cartea, piesa aduce în scenă atît urmărirea polițistă, cît și trăsăturile minunate ale micilor eroi — inventivitatea, curajul, devotamentul, solidaritatea, prietenia lor. Căci „Emil și detectivii" este în primul rînd o piesă închinată solidarității și prieteniei copiilor de oameni simpli, închinată inteligenței și curajului lor, capacității de a-și rezolva singuri problemele. Păstrînd intact umorul robust și optimist al cărții lui Kästner, spectacolul ce se repetă acum la Teatrul pentru tineret și copii va fi desigur o surpriză pentru cei mai mari spectatori dintre cei mici, pentru băieții și fetele între 10 și 14 ani. O surpriză plăcută la care o contribuție substanțială o vor aduce în afara regizorului și actorii Val Lefescu, în rolul autorului și Mariana Oprescu, în acela al lui Emil, ca și toți ceilalți interpreți ai rolurilor mari și mici. Și cum piesa e una în care joacă într-un fel și publicul, nici contribuția micilor spectatori nu trebuie neglijată.

Mariana PÎRVULESCU

Noi filme documentare realizate de studioul „Alexandru Sahia"

Studioul cinematografic „Alexandru Sahia" a realizat cinci noi filme documentare.

„Prin satele colectivizate ale regiunii Ploiești" este un film realizat de Petre Sirin (imaginea Liviu Nițu) care reprezintă sate gospodării agricole colective din regiunea Ploiești și în special a gospodăriei din comuna Ciorăști, raionul Rîmnicu Sărat.

Un alt film care înfățișează viața și roadele îmbelșugate ale colectiviștilor — „Calea spre belșug și fericire" — a fost realizat de Ion Bostan (imaginea Carol Mihuț, Ilie Cornea și Ion Bostan), fiind filmat în gospodăriile agricole colective fruntașe din Călafindești, Stînca, Strîmbeni, Bucecea, Bobulești, Viișinești și Roma.

Regizorul Virgil Calotescu și operatorul Mircea Melnic sînt autorii unui interesant documentar intitulat „Pe mări cu Transilvania". Filmul realizat cu ocazia unei croaziere pe vasul „Transilvania" prezintă frumusețile orașelor vizitate: Veneția, Dubrovnik, Pireu, Atena, Istanbul, Ialta, Soci și Odesa.

„Motociclistul" este titlul unui film satiric care înfățișează peripețiile unui tînăr motociclist care nu respectă regulile de circulație. Regia este semnată de Gh. Horvat, operator fiind C. Ionescu.

Un alt documentar interesant care arată factorii care contribuie la eroziunea solului și măsurile corespunzătoare care trebuie luate în această direcție, a fost realizat de regizorul D. Done (imaginea George Georgescu) și intitulat „Eroziunea solului și combaterea ei". Documentarul va fi un prețios ajutor în lupta pentru redarea a mii de hectare circuitului agricol.

Iată pe scurt și o serie de filme care se află în lucru:

● Regizorii N. Behar și P. Barbă, neagră lucrează la finisarea celor două filme documentare „Festivalul George Enescu" și „Concursul George Enescu".

● „Ediția specială" se intitulează noul documentar pe care-l va realiza regizoarea Maria Săpătoru. Filmul va reda aspecte din activitatea culturală și a Teatrului popular de la uzinele „Republica".

● Regizorul Paul Cojocaru și operatorul D. Predeanu lucrează la un film de știință popularizată despre „Prevenirea bolilor la tineretul bovin".

● În plină filmare se găsește echipa regizorului Z. Terner, care lucrează la filmul „Creșterea animalelor în gospodăriile agricole de stat".

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Cînd primăvara e fierbinte"

Trei scenariști (D. Carabăț, D. Meirovici și Mircea Săucan) au consemnat în dramaturgia acestui film încă un moment semnificativ pentru rezolvarea conflictului secular dintre moșierime și țărănimea asuprită în împrejurările revoluționare din 1945, cînd, sub conducerea comuniștilor, a fost înfăptuită reforma agrară și izgonite cozile de topor ale burgheziei din prefecturi și primării.

Doi ostași reîntorși de pe frontul antifascist își dau seama că o sosit, în sfîrșit, clipa socotelilor. Pe fondul nenorocirilor aduse de război, al mizeriei și lipsurilor și mai crude regăsite acasă, viața de huzur a moșierului și slugilor sale devine și mai evidentă. Atîtor samavolnicii pe care atîta amar de vreme au fost siliți să le rabde, scrîșnind din dinți, li se adaugă — în cazul unuia dintre ostași — una fără margini: fata pe care o iubea a fost sedusă de primar prin fals și înșelăciune. Oprindu-i scrisorile celui de pe front, primarul l-a declarat mort și i-a înscris numele cu o ascunsă bucurie pe troița satului. Reîntîlnirea este neprevăzută și surprinzătoare dar ea declanșează abia începutul. Căci, atît Tică cît și Grigore (care s-ar părea că trebuie să cunoască mai multe despre apropiatele înoiri decît cei din sat) nu prea știu anume ce e de făcut. Moșierul, ca și primarul, continuă încă să-și facă jocul din cauza șovăielii unor săteni. Dorința arzătoare a țăranilor de a căpăta pămînt, sprijinită de munca perseverentă a muncitorilor veniți de la oraș ca și a comuniștilor din sat pune capăt, în cele din urmă, amenințărilor insolente ale primarului ducîndu-i pe oameni la fața locului, unde începe împărțirea moșiei.

Deși, după cîte se înțelege, acțiunea se desfășoară în maximum 48 de ore (soldații sînt veniți într-o scurtă permisie), filmul nu are densitatea așteptată. Aceasta, pe de o parte, pentru că scenariul amintește prin numeroase episoade filmele „Mitrea Cocor" și „Setea", în vreme ce momentele de încordare sînt redate pur expozitiv, estompîndu-se orice altă tentativă spre deznodămînt în afara celei din final.

Această compoziție oarecum școlărească a scenariului impune regiei (Mircea Săucan) o desfășurare artificială și trenantă a materialului dramatic. Deși debutant în filmul artistic, Mircea Săucan, înzestrat cu un remarcabil simț al ritmului, s-a străduit din răsputeri să suplinească prin montaj lipsa de concentrare a acțiunii, fie prin „pauze psihologice", de acumulare, fie printr-o succesiune vie, în crescendo, a cadrelor în care se petrece ceva, în mod real. Totuși, filmul păstrează în principal amprenta unei atmosfere de așteptare, cea de acțiune rămînînd apanajul exclusiv al ultimelor secvențe.

Interpreții sînt în cea mai deplină majoritate foarte buni, ceea ce sporește evident interesul spectatorului. Sandu Sticlaru creează un admirabil muncitor comunist, care știe să deschidă sufletele oamenilor și să le sădească în inimi adevărul. Ernest Maftei și Mircea Bașta (Tică și Grigore) se completează reciproc în a sugera frămîntările eroilor, unul avînd mereu pe buze o ironie amară, celălalt tăcut, meditativ. În rolul unui personaj odios, Olga Tudorache izbutește — alături de Emil Botta — să contureze portretul fizic și moral al boieroaicei pline de venin, dar acum neputincioasă. Imaginea (C. Ionescu-Tonciu) luminoasă și expresivă, este pe alocuri prea studiată. Muzica (Anatol Vieru) — pe de-a-ntregul ilustrativă.

Eugen ATANASIU

ÎN STUDIOURI - PE ECRANE

● *MARIE-JOSÉ NAT* pe care publicul nostru a cunoscut-o în filmul „Strada Preeriilor" va fi protagonista a două noi filme produse de studiourile franceze de către regizorii *André Cayatte* și *Marcel Drach*. Ele se intitulează „Viața conjugală" și respectiv „Viorile balului".

● SIMONE SIGNORET care a apărut ultima oară pe ecranele noastre în filmul englez „Drumul spre înalta societate" va începe în curînd tot la Londra să filmeze într-o nouă producție engleză în regia lui Peter Glenville intitulată „Data judecății"

● *ÎN CAPITALA MEXICULUI* și, simultan în orașul *Acapulco s-a deschis Festivalul cinematografic internațional* în cadrul căruia sînt prezentate filmele premiate la principalele festivaluri internaționale ale filmului din cursul acestui an. Printre oaspeți se află anul acesta *Ingrid Bergman, Michele Presle, Antonella Lualdi, Vittorio de Sica* și alții.

● ULTIMA DESCOPERIRE a producătorilor americani de filme care fug de marile probleme sociale este, după cît se pare, tema fetițelor-mame. Recent, un astfel de film a dobîndit chiar un premiu atribuit de către consiliul cinematografic din California.

● *BERNARD BLIER* pe care publicul nostru l-a putut vedea recent în filmul „Marele Război" este unul din protagoniștii filmului „Al 7-lea jurat" a cărui turnare a început zilele trecute la *Pontarlier* în regia lui *Georges Lautner*. *Danielle Delorme* și *Francis Blanche* sînt, de asemenea, în distribuție.

● MAURICE RONET pe care spectatorii noștri l-au putut vedea în ultima vreme în două filme muzicale împreună cu Sara Montiel („Carmen de la Ronda" și „Ultimul meu tango") este protagonistul unui film cu intrigă polițistă realizat în prezent de către cineastul francez Jacques Doniol-Valcroze sub titlul „Denunțarea".

● *SEAN FLYNN*, fiul cunoscutului actor american *Errol Flynn* turnează în prezent în filmul „Fiul căpitanului Blood", un rol care a aparținut tatălui său. Astfel, cu această coproducție italo-spaniolă regizată de *Argentin Tulio Dominchelli*, tînărul *Flynn* își face debutul în *cinematografie*.

Muzica

Succesul lui Aram Haciaturian ca dirijor la Viena

În cursul stagiunii care se apropie de sfîrșit, cunoscutul compozitor sovietic Aram Ilici Haciaturian a înregistrat un strălucit succes în calitate de dirijor al vestitei orchestre „Wiener Philarmoniker" din capitala Austriei. El și-a dirijat cîteva din propriile sale lucrări simfonice

Strălucitul succes de dirijor al lui Haciaturian a determinat direcția orchestrei să ia o inițiativă deosebit de interesantă.

În fiecare an, un mare compozitor contemporan, va fi invitat să dirijeze un program al celebrei orchestre. Concertele dirijate de compozitori vor fi alcătuite în prima lor parte din lucrări proprii, partea a doua a programelor fiind consacrată unor compozitori cu care acești atractivi creatori-interpreți au puternice afinități. Pentru stagiunea 1962 a fost invitat la pupitrul orchestrei compozitorul german Werner Egk.

Iată cum succesul de dirijor al compozitorului sovietic Haciaturian a creiat o nouă tradiție în viața muzicală a Vienei.

Festivalurile „Haendel" de la Halle

Începînd din anul 1952, orașul Halle din R. D. Germană, locul natal al genialului compozitor clasic Georg Friederich Haendel (n. în 1685; m. în 1759 la Londra) a devenit sediul unor festivaluri anuale, închinate creației acestui mare contemporan al lui J. S. Bach.

Festivalurile internaționale de muzică de la Halle sînt organizate de asociația „Georg Friederich Haendel" și sînt însuflețite de inițiativele, munca și talentul competent al dirijorului Horst Tanu Margraf, conducătorul muzical al Ansamblului de Operă din Halle. Regia spectacolelor de opere haendeliene este semnată de Heinz Rückert.

În fiecare an, opere dramatice, lucrări vocal-simfonice și de cameră ale marelui compozitor sînt puse în valoare de artiști germani și străini. Se știe că multe din operele lui Haendel sînt aproape necunoscute.

Cel de al X-lea Festival Haendel din acest an a coincis cu împlinirea unui mileniu de la înființarea orașului Halle. Acest fapt a dat manifestărilor muzicale de la Halle o ampioare deosebită. În afara spectacolelor susținute de Ansamblul de Operă din Halle a participat la Festival și formația engleză „Haendel Opera-Society" specializată în tîlmăcirea creației haendeliene. Trupa britanică a interpretat feeria dramatică „Rinaldo" scrisă de Haendel la vîrsta de 25 de ani. Ansamblul din Halle a pus în scenă opera „Orlando", serenada dramatică „Parnasul în sărbătoare" și opera comică „Imeneo" considerată o anticipare a genului operetei.

Printre artiștii străini care au concertat în cadrul Festivalului de la Halle s-au bucurat de un mare succes pianistul sovietic Flier și mezzosoprana Zara Dolukanova.

În cadrul unui program de muzică contemporană, Ansamblul din Halle a executat cantata „Alexandr Newski" de S. Prokofiev, despre care criticii germani au afirmat că este pătrunsă de patosul și suflul eroic al compozițiilor lui Haendel.

Nepotul lui Ceaikovski despre genialul compozitor

Sub titlul „Însemnări despre Piotr Ilici Ceaikovski", editura muzicală din Moscova „Muzghiz" a tipărit recent o carte cuprinzînd memoriile lui I. L. Davidov, nepot al genialului compozitor clasic rus.

Cartea evocă amintiri legate de viața lui Ceaikovski, citind mărturia rudelor și prietenilor artistului, care ne-a lăsat minunatele sale simfonii, opere, balete și concerte.

Alături de cartea lui Modest Ceaikovski, fratele compozitorului, amintirile lui Davidov, ne ușurează cunoașterea chipului moral și a muncii creatoare necontenite a nemuritorului maestru rus.

Concerte-medalioane închinate marilor compozitori

Ciclul de concerte de muzică de cameră, corală și simfonică „Muzica de-a lungul veacurilor" inițiat de Filarmonica de Stat „George Enescu" în cursul stagiunii trecute, va fi reluat și anul acesta cu începere din luna decembrie.

La interval de două săptămîni vor avea loc în sala Ateneului R.P.R. concerte-medalioane închinate marilor compozitori din secolele XIX și XX. Astfel, un număr de 3 concerte ale ciclului vor fi dedicate creației lui Beethoven, două aceleia a lui Schubert, Mendelssohn-Bartholdy, Schumann, Brahms.

Un număr de concerte-medalioane vor fi dedicate exponenților școlilor naționale de compoziție, constituite în Europa în secolul trecut, ca un reflex al luptelor pentru libertate și independență politică a popoarelor. „Glinka și cei 5 clasici ruși", Ceaikovski, Enescu, Dvorak și Smetana, compozitorii școlilor franceză, nordică și spaniolă, vor constitui temele acestor concerte, ce se vor încheia cu o prezentare a creației românești contemporane.

Simfoniile lui Brahms interpretate de Bruno Walter

Din generația marilor dirijori ai lumii, după moartea lui Arturo Toscanini, Wilhelm Furtwängler, Dimitrie Mitropulos, numai Bruno Walter își continuă la vîrsta de 85 de ani, cariera sa de muzician sincer atașat de idealul artistic al redării sensului adînc al creației marilor compozitori. El a reimprimat recent cele 4 simfonii de Brahms în două versiuni, mono și stereofonic.

În Franța, unde muzica romanticului german a fost multă vreme întîmpinată cu indiferență și ostilitate, și chiar de către cercurile muzicale, un critic semnala astfel noua imprimare a simfoniilor de Brahms, sub bagheta lui Bruno Walter:

„Interpretarea lui Bruno Walter ar trebui să transforme în admiratori ai muzicii lui Brahms, pe adversarii săi cei mai înverșunați, dacă mai există încă dintre aceștia, printre noi".

Concurs de pian în amintirea lui Dimitrie Mitropulos

În amintirea celebrului dirijor de origină greacă, Dimitrie Mitropulos, se desfășoară la New York, între 1 și 17 decembrie primul concurs internațional pentru tinerii pianiști. Concursul poartă numele lui Mitropulos, care a fost și un excelent pianist. El a lăsat printre altele și o imprimare pe disc a Concertului nr. 3 în do major de S. Prokofiev.

A. HARALAMB

SPORT

PE SCENA FOTBALULUI

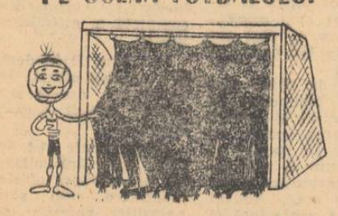

— Actul întîi s-a terminat. După o pauză de... cîteva luni, urmează actul al doilea !...

SUPORTERII PASIONAȚI

— Pînă la retur, te fac o tablă ?...

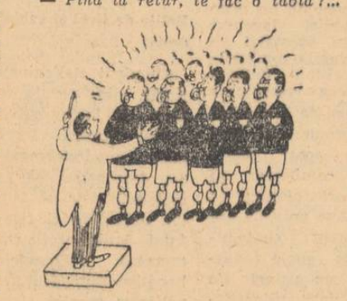

O brigadă artistică de arbitri pentru lunile de iarnă...

Un portar cu reflexe bune...

Desene de Gh. CHIRIAC

INTERVIUL NOSTRU

ANUL VIITOR VOR APARE MAI MULTE CĂRȚI DE SPORT

● Un scurt bilanț al anului 1961 ● Ce lucrări vor vedea lumina tiparului în viitorul apropiat ● Cărți de larg interes pentru antrenori, spectatori, sportivi, activiști, profesori de educație fizică și turiști

În cadrul interviului solicitat tovarășului Em. Stănculescu, *redactor șef al Editurii U.C.F.S. am discutat unele aspecte privind activitatea de elaborare a lucrărilor de literatură sportivă care apar în țara noastră.*

Interviul a început cu întrebarea :

Unde să schiem ? *(Ghidul terenurilor și pîrtiilor de schi) de M. Gheorghe;* Cartea șahistului începător *de G. Levenfiș și* Agenda sportivului.

— Ne aflăm aproape de sfîrșitul anului. Vă rugăm să faceți o apreciere a activității desfășurate de Editura U.C.F.S. în acest an.

— *Dezvoltarea mișcării de cultură fizică și sport din țara noastră a dus concomitent la necesitatea înființării unei edituri specializate care să aparțină direct de U.C.F.S. Iată de ce, la începutul anului, fosta secție de sport a Editurii Tineretului s-a transformat într-o editură separată menită să satisfacă mai bine cerințele crescinde ale maselor de sportivi și cadre din țara noastră.*

Au apărut în acest an o serie de cărți utile atît cadrelor de profesori de educație fizică, antrenorilor și sportivilor cît și maselor de cetățeni care îndrăgesc diferite discipline sportive sau sînt turiști pasionați. Iată de exemplu cîteva titluri care s-au bucurat de atenție: V. Belinovici : Procesul învățării în educația fizică ; *P. Gațu și M. Aslan :* Ghidul spectatorului de fotbal ; *S. Nicolau, D. Popescu, V. Simpliceanu, dr. Gh. Iacomi:* Ceahlăul; *colectiv:* Teoria educației fizice; *Livia Thomas, D. Brăiloiu, N. Trestioreanu :* Exerciții la scară fixă; *Dr. A. Ionescu :* Despre atitudinea corectă a corpului; *Tr. Ichim:* Botvinik — Tal *(meciurile pentru campionatul mondial de șah), E. Panighiant :* Delta Dunării și Razelmul (călăuza turistului) etc.

În viitorul apropiat urmează să mai apară cîteva titluri dintre care citățm : Jocurile Olimpice de la Roma de *Tudor Vornicu și Radu Urziceanu;* **Ghidul spectatorilor.** *Lucrările sînt în mare parte originale iar unele traduceri.*

Constatînd că în această listă nu figurează romane sportive și cărți cu caracter biografic a sportivilor noștri fruntași care să cuprindă și experiența lor personală, am rugat pe tov. Stănculescu să aibă în vedere și să propună în planul pe 1962 și asemenea lucrări care interesează desigur un mare număr de cititori.

Cu această promisiune și cu făgăduiala realizării în întregime a bogatului plan editorial, ne-am despărțit de tov. Stănculescu urîndu-i succes deplin în activitatea de viitor.

Gh. RUSSU

MOZAIC

● UN ARBITRU de fotbal, Domingo Elzaquirre, a apărut în fața tribunalului din San José (Costa Rica) pentru „acte de violență" asupra unui jucător. „Discuția", în cursul căreia arbitrul a fost tratat de jucător cu apostrofarea „vindutule", a avut loc într-un bar. Considerînd „bunele intenții" ale arbitrului tribunalul l-a condamnat cu minimum de pedeapsă prevăzut, suspendînd în același timp și executarea ei.

● ÎNCĂ 17 FOTBALIȘTI de clasă din R.F. Germană și-au exprimat dorința să joace la cluburi din străinătate. Totalul jucătorilor vest-germani aflați în această situație se ridică astăzi la 65. Printre ei sînt și jucători care figurează în lotul pentru Chile cum sînt Haller, de care se interesează Bologna și Stürmer, (la Racing Club Strassbourg). Față de refuzul federației de a-l acorda transferul (în timp ce clubul lui e de acord) Stürmer este hotărît să dea în judecată federația vest-germană de fotbal.

● VLADIMIR KUȚ ȘI NIKOFOR POPOV vor conduce un centru special de antrenament pentru alergătorii de fond. Vor fi primiți tineri pînă la 23 de ani, cu calități deosebite pentru alergările pe distanțe lungi. Kuț speră să găsească un atlet capabil să doboare recordul lumii la 5.000 m., iar Popov să găsească un tînăr care să devină campion olimpic la maraton la Tokio.

● PARTICIPAREA schiorilor americani la campionatele mondiale este din nou pusă sub semnul întrebării. Fondurile necesare deplasării echipei se realizează din donații particulare și pînă acuma nu s-a strîns decît un sfert din suma necesară.

JUDO ÎȘI DEZVĂLUIE TAINELE

Sala Coubertin din Paris a fost săptămîna trecută locul de disputare a celui de-al treilea campionat mondial de judo, noul sport olimpic care-și caută consacrarea ieșind pentru prima oară peste hotarele „Țării crizantemelor" cu o întrecere de mare anvergură.

Deși foarte răspîndit în multe locuri și cercuri, judo-ul este încă necunoscut marelui public și admiterea sa ca a 18-a disciplină olimpică la viitoarele jocuri de la Tokio, a stîrnit nedumeriri, în parte justificate, fiind socotită ca o concesie făcută organizatorilor japonezi, cu prea multă largheță. Zarurile fiind însă aruncate, rămîne ca viitorul să arate dacă judo-ul își merită alegerea, iar noi să încercăm să facem cunoștință, cel puțin una sumară, cu noua disciplină olimpică. Înainte însă de a vorbi de judo este necesar să amintim de părintele său, ju-jitsu. Aceste două cuvinte curioase, care onomatopeic ar sugera oarecum scîrțîitul unor încheieturi răsucite, semnifică în limba japoneză arta fizică de a învinge și a fost metoda de apărare fără arme a samurailor.

Un mister aproape de nepătruns și întreținut cu intenție a planat mult timp asupra ju-jitsu-ului. Celui care cunoștea tainele acestei metode de luptă i se atribuia o forță miraculoasă. Un clișeu clasic al romanelor de aventuri era acel personaj șters și pirpiriu care știind însă ju-jitsu reușea să țină la respect o duzină de bandiți înarmați sau o ceată de marinari întîlniți după chef. S-a dat de-a dreptul autentică isprava unei studente pariziene. Fiind adeptă a ju-jitsu-ului aceasta a reușit să înșire pe caldarîm cîțiva apași ce o atacaseră noaptea în Cartierul Latin. Oricît de neverosimile ar părea asemenea istorisiri, ele nu sînt lipsite totuși de orice urmă de adevăr. Atît ju-jitsu-ul cît și judo-ul constituie o armă invizibilă dar eficace, permițînd celui ce o cunoaște să poată ține piept unor forțe, teoretic copleșitoare. Ju-jitsu-ul, despre care Hokusai spunea că este arta suppleței și sabia inteligenței, a luat naștere în Japonia cu cîteva secole în urmă și era apanajul samurailor. El demonstra triumful agilității asupra forței brutale, bazîndu-se pe vulnerabilitatea anumitor părți ale corpului omenesc ceea ce implica serioase cunoștințe de anatomie din partea inventatorilor săi. În repertoriul său ju-jitsu includea lovituri cu tăișul palmei la cap, git, antebraț, cu podul palmei la bărbie, nas, cot, lovituri cu genunchiul, presări (carotidă), torsiuni etc. Foarte importantă era arta de a ști să cazi. Sugrumări și unele lovituri cu picioarele în foarfecă puteau duce la estropierea adversarului. De aceea a fost inventat knatsu — știință complimentară pentru îngrijirea răniților în luptele de ju-jitsu.

În a doua jumătate a secolului XIX, ju-jitsu-ul a căzut în desuetudine și faptul că n-a dispărut cu totul se datorează profesorului Jigoro Kano. Acesta a eliminat din ju-jitsu tot ce era periculos pentru integritatea corpului omenesc și a creat în 1885 un nou sistem de luptă liberă denumit judo, ceea ce ar însemna „arta mentală de a obține victoria". Kano, care a trăit 78 de ani, a întemeiat la Tokio, Kodokan-ul, un fel de „conservator" pentru învățarea și practica judo-ului. Fiul lui Kano este astăzi director al Kodokanului și președintele federației internaționale de judo.

Așa cum se practică în zilele noastre, judo-ul este un sport util și interesant, dinamic, care cere însă o mare luciditate, sînge rece, viteză de execuție, reflexe, îndemînare. Regulile luptei sînt destul de complicate și situațiile în care se află luptătorul de judo sînt atît de multe încît se spune că judo este ca șahul : numărul problemelor de rezolvat fiind imens, astfel că în judo niciodată nu cunoști totul. Un element esențial în judo este arta de a dezechilibra, de a utiliza forța celui ce atacă împotriva lui însuși. Judo-ul mai comportă diferite prize dureroase : aruncări spectaculoase peste șold, piedici, lovituri, „chei" gîtuiri. O luptă poate fi cîștigată la puncte sau prin tuș.

Echipamentul luptătorului de judo (totdeauna în picioarele goale) este alcătuit dintr-o bluză chimono (element caracteristic și indispensabil) strînsă într-un cordon lejer.

După gradul de măiestrie practicanții judo-ului se împart în șapte categorii: ucenicia începe cu „cordonul alb", urmat în ordine crescîndă de cordonul galben, portocaliu, verde, albastru, maron și negru. Clasificarea superioară cordonului negru echivalează cu „primul dan" care este categoria cea mai mică la clasa maeștrilor. „Danurile" sînt zece la număr și se conferă de către comisii speciale. În afară de Japonia nu există nicăieri judo-iști avînd „danul" al șaptelea.

La recentele campionate mondiale de la Paris, unde japonezii au suferit primele eșecuri cunoscute în istoria acestui sport, a existat o singură categorie de greutate. Durata luptei variază după fazele competiției, ea fiind de 10 minute în preliminarii, ajungînd pînă la 20-30 minute în finale.

Un sport asemănător cu judo este lupta sambo care înseamnă autoapărare fără arme și este practicată în U.R.S.S., unde de altfel a luat și ființă. Sambo cuprinde elemente din luptele populare ale diferitelor țări. Uniforma sambistului este alcătuită dintr-o bluză cu centură, pantalon și ghete de sport. Sambo interzice gîtuirile și comportă opt categorii de greutate, apropiindu-se prin regulamentul său de luptele libere și clasice.

În țara noastră varietatea de lupte judo se practică de cîțiva ani încoace avînd ca animator pe prof. Florian Frazzei care și-a format un cerc de judokas la școala sportivă nr. 2. Totul se petrece pînă acuma în stadiul experimental deși o apariție publică ar fi dorită de amatorii de sport pentru a putea face cunoștință mai îndeaproape cu un sport care primind botezul olimpic a încetat să mai fie misterios.

I. GOGA

Două imagini de la un antrenament de judo

„Cel mai extraordinar avînt l-au realizat sprinterii sovietici"

Anul atletic 1961 a luat sfîrșit și, așa cum se procedează deobicei, ziariștii sportivi din toate țările au început să facă bilanțul celor mai bune rezultate mondiale. Spre marea surprindere a tuturor, sprintul american care domina de regulă în fiecare an lista rezultatelor pe distanțe scurte a fost lăsat în urmă de atleții altor țări, îndeosebi de cei din U.R.S.S. și celelalte țări socialiste. Iată ce scrie de-altfel în legătură cu aceasta ziarul austriac „Die Presse" :

„S-a încheiat anul atletic 1961. Ziariștii trăiesc o mare surpriză. Singurul american care se mai află în fruntea listei celor mai buni sprinteri din lume este Frank Budd, creditat cu 10"2/10 pe 100 m. Dar alături de el se găsesc cehoslovacul Mandlik și polonezul Foik.

Cel mai extraordinar avînt — scrie ziarul în continuare — l-au realizat însă alergătorii sovietici, pe distanțe scurte. Ei reprezintă un adevărat fenomen pentru repeziciunea cu care au urcat pe cea mai înaltă treaptă internațională. Tuiakov, Politikov, Votenko, Redko, Usatii au obținut 10"3/10 pe 100 m. Cu 10"4/10 sînt creditați o întreagă armată: Salski, Okup, Prokorovski, Fediaev, Deriughin, Vinogradov, Kossanov, Moisenko, Konovalov, Kodatcenko, Nimanitcin, Nikonienko, Avsiher, Kraselnikov, Ter-Ovanesian, Sitinkov.

Dintre ceilalți atleți europeni Berruti (Italia), Delecour și Piquemal (Franța) și Jones (Marea Britanie) ocupă locuri fruntașe cu timpul de 10"3/10 fiecare, în timp ce din sprinterii neeuropeni cubanezul Figuerola și canadianul Harry Jerome s-au menținut în listă tot cu 10"3/10.

Unde au rămas spectatorii ?

Federația engleză de fotbal se găsește în mare încurcătură. Statisticile oficiale au arătat că de la începutul noului sezon al sportului cu balonul rotund, adică aproximativ în decurs de trei luni, pe stadioane au venit 5.500.000 spectatori mai puțini decît anul trecut.

Pentru a lămuri misterul unde au rămas și, mai ales, din ce motive spectatorii nu mai vin la meciurile de fotbal, federația a hotărît să organizeze o anchetă în rîndurile cetățenilor englezi. John Edser, conducătorul acestei anchete, a declarat că vor fi invitați să răspundă nu numai bărbații ci și femeile engleze cărora le va fi adresată întrebarea: „D-nă, iubiți fotbalul ? În caz de răspuns negativ îl împiedicați pe soțul dvs. să meargă la meci ? Sîntem obligați să procedăm astfel — se spune în continuare în formular — pentru că uneori, părerii dvs. se datorează dacă soțul dvs. merge după-amiaza pe terenul de fotbal sau rămîne acasă".

Ce au de spus soții ?

Ciclismul de velodrom, o problemă acută și complexă

De vorbă cu antrenorul St. Lemîndroiu

În cochetul parc sportiv „Dinamo" este încă destulă animație în aer liber.

Pe terenul de fotbal, douăzeci de tricouri — zece roșii, zece albe —bat de zor „balonul", sub privirile cîtorva zeci de încurabil îndrăgostiți de fotbal. În spatele tribunei, trei treninguri (circa 90 de kilograme fiecare) aruncă de nenumărate ori cu o bilă enormă. În preajma lor, cîteva treninguri — mai... subțirele — fac cros pe traseu redus. Ceva mai încolo, handbaliștii sînt foarte sîrguincioși.

De pe terenurile de tenis se aude pocănitul specific al rachetelor. Iată și o droaie de cosițe avîntate, care tot trec mingea de o parte și de alta a unei plase. Alte cosițe, ambițioase foc, se străduiesc — prin repliere, pînă la exasperare — să strecoare mingea, cît mai tehnic și... elegant, prin inelul coșului...

Trecem pe lîngă terenul II, unde 30 de prichindei își dispută cu însuflețire o... lubeniță din piele, umplută cu aer. Poate că în fiecare din ei arde ambiția să devină un Penciu, un Moraru sau un altul din cei care au luptat admirabil la Bayonne, unde cu acel 5—5 (de fapt, o victorie pentru noi) au făcut să tremure vîrtos rugbiul francez și, puțin a lipsit, să nu-i șifoneze prestigiul și mai mult.

În sfîrșit, iată-ne și la punctul terminus al rutei noastre : velodromul. Văzut din înălțimea tribunei — unde ne-am instalat — colacul de beton odihnește singuratic și cuminte. În arena ciclistă țipenie de om. E liniște. În răstimpuri, răzbat, atenuate de distanță, voci de pe terenurile de sport învecinate.

Am aprins o țigară și, prin rotocoalele de fum, priveam baza ciclistă, nu fără oarecari păreri de rău...

Am fost smulși din „reverie" de gălăgia unui grup de ciclești de la Dinamo, apăruți ca din senin. Cu bicicletele în spate — urcau în zig-zag treptele tribunei. Sprijinit de balustrada pistei, antrenorul Ștefan Lemîndroiu — care venise și el în fugă pînă acolo — urmărea antrenamentul și da unele indicații.

Ne-am salutat.

După un timp, grupul de ciclești — seniori și juniori — a dispărut în direcția vestiarelor, iar antrenorul lor a urcat treptele pînă la noi.

— Ce vînt vă aduce pe aci, acum în plină vacanță ?

—Eternul vînt profesional : în căutarea unui subiect de reportaj. Și fiindcă tot ne-am întîlnit, fii bun și spune-mi ce părere ai despre velodromul nostru ?

— Este una din frumoasele construcții sportive din ultimii ani. Un velodrom modern după care ciclistii din trecut degeaba jinduiseră, ani în șir. Deși e un velodrom modern, el are totuși unele deficiențe, care cu mai multă grijă și pricepere de... specialitate, cînd a fost plămădit, s-ar fi evitat.

— Mai concret, despre ce anume este vorba ?

— În primul rînd, „tenul" pistei este prea aspru, pe alocuri betonul e spongios, ceea ce produce o prea mare aderență a cauciucurilor și, deci, o oarecare frînare. Un asemenea beton uzează enorm cauciucurile.

— Și acest lucru nu poate fi remediat ?

— Ba da. S-ar putea remedia cu un strat de „lapte de ciment", meșteșugit îmbibat pe porțiunile spongioase. Asta ar fi o soluție de „compromis" — ca s-o numesc astfel — și, bineînțeles, mai economică și numai pentru un timp oarecare. Există un alt leac, mai bun și mai durabil : o „plasă" subțire cu beton, mai închegat, mai „fin"; adică o altă suprafață, fără asperitățile celei de acum. Cu acest prilej s-ar remedia și unele depresiuni („burți") ivite pe viraje, surprinzător pentru o construcție de dată destul de recentă.

— Consideri că toate acestea ar fi o pricină de prea mare mîhnire ?

— Nu, firește că nu. Ceea ce însă mîhnește — și nu numai pe mine, ca antrenor de velodrom, ci și pe toți iubitorii sportului cu pedale — este lipsa unei activități susținute.

— Ai atins tocmai punctul nevralgic, în legătură cu care apare firească întrebarea: „către cauze se datorește nivelul scăzut al ciclismului de velodrom față de cel pe șosea ?"

— În primul rînd, faptului că, în ultimii ani, velodromul n-a fost folosit decît de 6—7 ori într-un sezon întreg. A fost lăsat în părăsire. Toată lumea — în frunte cu federația de specialitate, antrenori, secții de ciclism și ciclești — a dat buzna pe șosele. De velodrom și-au amintit numai cu prilejul campionatelor. În rest, liniște deplină. Așa s-a făcut că de ani și ani aceiași specialiști — cîțiva la număr — ca I. Ioniță, Tache Petre, V. Oprea și C. Voicu au dominat și cîștigat campionatele.

— Ceva talente tinere la orizont ?

— Nu prea. Și cum să nu fie astfel, cu așa-zise sezoane, care s-au rezumat la cîteva duminici de activitate, cu loturi de concurenți improvizate, în care au predominat numeric fondiștii.

— Anul acesta însă ciclismul de velodrom a „mișcat" binișor. Nu e așa ?

— Fără îndoială. Și drept să spun, mă bucurasem văzînd că activitatea a fost reluată din luna mai (deși s-ar fi putut foarte bine și din aprilie) ; iar cele două reuniuni internaționale au fost prilej de mare satisfacție pentru cei care îndrăgesc ciclismul de velodrom. În sfîrșit, erau semne bune că ciclismul de velodrom începea să fie mai animat. Dar...

Și aci interlocutorul nostru tăcu. După o pauză, reluă.

— Din păcate, după marea reuniune internațională din iulie, a reapărut subit vechea meteahnă: pauză de mai multe săptămîni. Abia cu prilejul campionatelor, desfășurate mult prea tîrziu (în octombrie) am avut satisfacția să constatăm că se ridică o serie de tineri cu promițătoare calități. Asta bucură, firește, și înseamnă că, atunci cînd există preocupare, roadele nu întîrzie să se arate.

— Dar, să lăsăm „ofurile" și să ne gîndim mai temeinic la ziua de mîine a ciclismului de velodrom. Ce ne poți spune în acest sens ?

— În primul rînd, e nevoie de un program competițional, chibzuit eșalonat, de la începutul lunii aprilie și pînă la sfîrșitul lui septembrie. (Dacă vremea permite, activitatea se poate prelungi). Asta înseamnă aproape 30 de duminici de activitate, la care s-ar putea adăuga încă pe atîtea zile de concursuri ; joia, după prînz. Cluburile și asociațiile sportive să aibe secții de ciclism pentru velodrom, cu antrenori anume afectați. Adică, să se meargă efectiv spre o specializare, cu respectivul plan de dezvoltare. De un real folos ar fi crearea unui centru de pregătire permanent — dirijat de federație — în care să fie instruiți numeroși tineri de perspectivă. Despre treaba asta — foarte bună de altfel — s-a vorbit deseori și, în sfîrșit, se pare că va fi tradus în fapt (cît de curînd) acest obiectiv important pentru dezvoltarea ciclismului de velodrom.

Ceea ce însă socot eu că ar stîrni interesul marelui public pentru reuniunile cicliste, ar fi iluminarea pistei, lucru nu prea greu de realizat. Reuniunile în nocturnă — cu un program corespunzător — ar face ca tribunele să devină neîncăpătoare. De aci dispute interesante, activitate susținută, performanțe, noi cadre.

Dar pentru ca toate acestea să se realizeze se cere un plan de lucru judicios, o acțiune temeinică în acest sens — o adevărată ofensivă, bine sprijinită — și, mai ales, cît mai multe întîlniri internaționale, condiție esențială pentru progresul calitativ al ciclismului nostru de velodrom.

★

Discuția de față cuprinde cîteva aspecte, cîteva jaloane, privind complexa și acuta problemă a ciclismului nostru de velodrom, rămas — din păcate — mult în urma celui de șosea. Problemă de care trebuie să ne ocupăm cu toată rîvna și să-i găsim o rezolvare temeinică pentru ca — într-un viitor apropiat — și pistarzii să atingă nivelul colegilor lor, fondiștii.

Emil IENCEC

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 interior 14.00

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustrații : Beca RIND

În septembrie, prințul Wilhelm „Tăcutul", cu 14.000 de flamanzi, patru tunulețe de cîmp și patru tunuri mari, trecu Rinul pentru a ataca armata de 26.500 de oameni, 17 tunuri de cîmp și 9 mortiere, a ducelui de Alba. Acesta din urmă evita însă bătălia și se retrăgea mereu. Iar călăii spanioli cutreerau țara, tăiau și spînzurau, ardeau pe rug ființe nevinovate, ale căror bunuri erau, bineînțeles, moștenite de rege.

„Tăcutul" își așeză tabăra în împrejurimile Liége-ului. Aci, Ulenspiegel învață să mînuiască cu dibăcie archebuza cu rotiță. În ultimul timp se aciuiseră în tabără niște gentilomi flamanzi, care stabiliră legături foarte strînse cu unii dintre ofițerii „Tăcutului". Acești gentilomi trimiși în tabără de spanioli, reușiră să stîrnească zizanie în armata prințului, ba încercară chiar să-l împuște pe Wilhelm, care numai datorită zalei reuși să scape cu viață.

Într-o noapte, atenția lui Ulenspiegel fu atrasă de manevrele suspecte ale acestor gentilomi, care se adunaseră într-o cocioabă și beau hidromel. Thyl se strecură pînă la ferestruica cocioabei și de acolo îi auzi pe conspiratori cum pregăteau uciderea prințului.

Cînd terminară discuția și ieșiră, luminați de un felinar, pe ușa cocioabei, Ulenspiegel nu stătu mult pe gînduri și țintind archebuza asupra lor, trase. Cu o singură împușcătură îi dobori pe amîndoi. Apoi merse la Wilhelm și îi spuse :

— Monseniore, am ucis doi trădători, nobili din suita voastră.

Asupra celor doi uciși fură găsite scrisori din care reieșea că fuseseră însărcinați de către regele Spaniei să semene vrajbă în armata „Tăcutului" și, dacă se poate, să-l ucidă pe comandant.

„Tăcutul" adună armata, arătă trupurile celor doi trădători și dădu citire scrisorilor pe care le avuseseră asupra lor. Apoi îl chemă pe Ulenspiegel și spuse :

— Acest archebuzier să primească aici, în fața mea, cincizeci de lovituri de nuiele verzi, pentru că a ucis fără ordin doi gentilomi din suita mea, nesocotind disciplina militară. Să primească, de asemenea, treizeci de florini, pentru că a văzut și a auzit cum trebuie.

— Monseniore, spuse Ulenspiegel, dacă mi s-ar da mai întîi cei 30 de florini, aș îndura parcă mai bine loviturile..

Monseniorul fu de acord cu rugămintea lui Thyl, care căpătă florinii. Dar iată că se apropie de el armașul, care-l întrebă :

— Ești gata ?

— Gata ? Nici nu sînt și nici nu vreau să fiu, bătaia nu-mi place. Apoi, adresîndu-se prințului :

— Monseniore, nu-i nici o grabă. Nuielele astea verzi trebuie mai întîi uscate, căci lemnul verde, intrînd în carnea vie, îi dau un venin de moarte. Vrea oare alteța voastră să mă vadă pierind de o asemenea moarte urîtă ?

— Iertați-l, principe ! stăruiră seniorii din suită. Prințul se înduplecă și-l iertă, spre marea bucurie a lui Lammé Goddzak.

Ducele de Alba, evitînd lupta cu Wilhelm, îl hărțuia totuși pe unde putea. Pe la sfîrșitul lui octombrie prințul ducea mare lipsă de bani. Armata îi flămînzea, iar soldații cîrteau. „Tăcutul" hotărî să pornească el pe urmele ducelui. La frontiera cu Franța dădură peste un eșalon format din zece companii de germani și opt plutoane de spanioli, comandate de don Ruffele Henricis, însuși fiul ducelui de Alba.

Ulenspiegel se acoperi de glorie în această bătălie. Cu un glonte bine țintit făcu fărîme limba și falca lui don Ruffele, apoi dobori de pe cal pe fiul marchizului Delmares. Eșalonul inamic fu zdrobit.

În noiembrie ningea și viscolea. Wilhelm-Tăcutul trimise după Ulenspiegel și-i încredință o misiune grea.

— Iată, ai aici trei scrisori de liberă trecere, semnate de ducele de Alba. Le-am găsit asupra gentilomilor uciși de tine și le-am completat cu numele tău. Du-te prin toate ținuturile flamande ocupate de inamicul patriei noastre și vestește pe oamenii de bună credință că chiar dacă vom fi învinși pe uscat, vom continua lupta pe apă.

Ulenspiegel porni cu curaj și însuflețire să-și îndeplinească misiunea. Scrisorile de trecere îi fură de mare folos și nu avu nicăieri neplăceri. Era o iarnă grea și viscolul îl necăjea mai mult decît orice altă piedică.

În drum spre Liége, pe un șes, îi fu dat să asiste la un spectacol înspăimîntător. Un cîrd de oameni despuiați era gonit de doi călăreți în armură neagră, care pleznind cu bicele trupurile degerate ale obiditilor, îi mînau cine știe unde.

„Cenușă a lui Claes, care te odihnești lîngă inima mea, am să te răzbun !" spuse Ulenspiegel și punînd la ochi archebuza, ucise pe cei doi călăreți.

Oamenii veniră în fugă la salvatorul lor și-i spuseră că erau mînați la Maestricht, ca prizonieri răzvrătiți și că acolo urmau să fie decapitați dacă nu aveau bani să-și plătească răscumpărarea. Un țăran milos le dădu de mîncare și adună zdrențe cu care oamenii își mai acoperiră goliciunea. Ulenspiegel vîndu caii călăilor uciși și banii îi dădu oamenilor, care plecară spre casele lor.

(Va urma)

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Răciturl de porc ; cartofi umpluți cu carne ; compot de gutui.
— Supă de carne cu gogoșele de aluat ; rasol de vacă cu sos de hrean ; budincă de gris.
— Cartofi în coajă la cuptor cu unt ; mîncare de praz cu măsline ; eclair.
— Heringi cu ceapă ; mîncare cu sos de roșii cu carne ; fructe.
— Budincă de spanac cu brînză de vaci ; tocană de pur. cel cu mămăliguță ; cremă de zahăr ars.
— Ciorbă de perișoare, mîncare de vinete cu carne ; budincă de mere.
— Suflu de ouă, friptură de iepure cu smîntînă ; spumă de vanilie.

IEPURELE

Nu este întîmplător, ca odată cu începutul sezonului de vînătoare să vezi prin diferite vitrine ale magazinelor Aprozar și Alimentara iepuri. Din el se pot prepara multe feluri de mîncăruri, fripturi etc. De pildă :

IEPURE CU SOS DE CIUPERCI

Cantități pentru 6 persoane : 2 mușchi de la un iepure, 2 dl. untdelemn, o ceapă mare, 200-250 g. ciuperci, o lămîie. Scoatem mușchii de la iepure, îi punem într-un vas peste care turnăm vin și presărăm sare. Lăsăm să stea astfel 4-5 ore după care îi împănăm cu slănină și îi punem la grătar. Cînd sînt gata, îi tăiem felii subțiri pe care le punem într-o cratiță. Peste ele turnăm un sos astfel preparat : Tăiem o ceapă mărunt și o rumenim în untdelemn, tocăm ciupercile și le punem pe deasupra împreună cu verdeață tocată. După ce s-au rumenit puțin adăugăm apă sau zeamă de carne. Lăsăm să dea cîteva clocote pînă se moaie ciupercile și la sfîrșit stoarcem zeama de la o lămîie. După ce am gustat sosul dacă are destulă sare îl turnăm deasupra feliilor. Este de preferat a fi mîncat rece.

BUDINCĂ DE CARNE DE IEPURE

Cantități pentru 6 persoane : Spinarea și pulpele din spate ale iepurelui, 1 dl. untdelemn, o ceapă, 1 morcov, 1 pătrunjel, o țelină, un castravete acru, o jumătate pahar pesmet, 100 g. parmezan, 25 g. slănină, 2 ouă, sare și piper. Se prăjește carnea de iepure tăiată mărunt împreună cu tot zarzavatul inclusiv castravetele acru în grăsime. După aceia se toacă foarte mărunt carnea, se dă prin sită tot zarzavatul prăjit, se amestecă cu pesmetul, parmezanul ras, ouăle întregi și la sfîrșit punem sare și piper după gust. Această compoziție o vărsăm într-o formă tapetată cu slănină și se fierbe la bain-marie timp de 2 ore. Se răstoarnă cînd este încă caldă. Se servește cu murături.

Sfaturi cosmetice

Ridurile nu reprezintă semne de bătrînețe, cum sînt înclinați unii să creadă deoarece apariția lor nu este legată numai de vîrstă ci și de alți factori de care ne vom ocupa în cele ce urmează.

Persoanele predispuse ridării și în special femeile a căror piele este uscată, sensibilă, lipsită de stratul natural de grăsime care formează un strat protector, trebuie să ia, din timp, măsuri pentru prevenirea acestui neajuns. Pielea obrazului expusă gerului, vîntului, ploii se usucă, se asprește, devine foarte iritabilă și chiar se coșește.

De aceea trebuie să o protejăm prin aplicarea de creme grase, atît dimineața cînd plecăm la lucru cît și seara cînd ne facem toaleta respectivă, căci altfel cu timpul ridurile se accentuiază. Nu putem omite și acțiunea dăunătoare a soarelui în cazul în care expunerea este neraționalâ și face ca pielea să se ardă și să se păteze. În dorința de a avea o siluetă cît mai plăcută femeile uită că o slăbire bruscă face ca suportul de grăsime aflat sub piele să se topească accentuînd ridurile.

Una din cauzele foarte frecvente este și o îngrijire neraționalâ prin aplicarea pe un ten uscat a preparatelor destinate unui ten gras sau invers. Este contraindicată folosirea pe un ten uscat de loțiuni alcoolice, apă de colonie, săpun, apă caldă, creme foarte uscate etc. De asemenea, trebuie evitată o degresare prea puternică a unui ten gras deoarece glandele sebacee încep să secrete și mai multă grăsime, iar prin acest efort mărit pielea se ofilește și cu timpul se ridează.

Atragem din nou atenția asupra efectelor dăunătoare pe care le au cremele pe bază de bismut și mercur deoarece foarte multe persoane sînt tentate să le folosească un timp îndelungat datorită rezultatelor bune de moment. Aceste preparate nu trebuie folosite decît un timp limitat și sub supravegherea medicului. Abuzul de medicamente în special a hipnoticelor are o acțiune foarte nefavorabilă asupra elasticității pielii.

Lumina prea puternică sau prea slabă accentuiază ridurile, provocînd așa numitele „laba gîștei". La soare este foarte indicat să purtăm ochelari protectori.

După unele păreri, risul este considerat ca una din cauzele ridării, ceea ce este complet greșit, deoarece un ris moderat este de fapt înviorător și descrețește fruntea. Se vor controla în mod special persoanele care obișnuiesc să se încrunte, care cad într-un pesimism deprimant deoarece cutele care la început par invizibile cu timpul se adîncesc și se transformă în riduri adînci.

Din păcate majoritatea persoanelor neglijează toate aceste cauze care provoacă apariția ridurilor și cînd în sfîrșit se hotărăsc să ia măsuri constată că este prea tîrziu deoarece ridurile odată apărute nu mai pot fi îndepărtate. De aceea persoanele care au o piele care necesită o îngrijire specială, mă refer la tenurile uscate, vor evita apariția ridurilor dacă vor acorda obrazului minimul de îngrijire necesar.

Anca BOGDAN

Întreținerea hainelor din piele

Pentru întreținerea în bună stare a articolelor confecționate din piele, în scopul menținerii proprietăților pielii în stare neschimbată, pe o durată cît mai prelungită, în timpul utilizării se întrebuințează creme, uleiuri, unsori sau diverse materiale de impregnare.

Întrebuințarea uleiurilor și a unsorilor face ca pielea să-și păstreze moliciunea, supletea și impermiabilitatea față de apă ; aceste produse îi restituie grăsimile care se pierd la utilizarea prin uzură, udare repetată, curățire, praf etc.

Se utilizează de obicei produse hidrofobe ca uleiuri și grăsimi de origină animală și vegetală, grăsimi minerale, rășini naturale, cauciuc natural și sintetic. Acestea trebuie să pătrundă bine și omogen în piele, deci trebuie să aibă o acțiune pronunțată în adîncime, fără să dea depozite pe suprafața pielii ; totodată trebuie să fie lipsite de orice substanțe vătămătoare pentru fibra pielii, în special de acizi tari și substanțe alcaline libere.

Iată acum două rețete pentru întreținerea hainelor din piele : locurile murdare se freacă cu o bucată de flanelă curată și înmuiată în alb-uș de ou (bătut spumă). Vom constata imediat, că pielea capătă un luciu frumos. Un alt procedeu este următorul : se încălzește ușor 4 părți ulei de ricin sau ulei de in, 18 părți terebentină, 15 părți ceară de albine și o parte colofoniu. Pasta obținută se aplică ușor peste haină și se lustruiește.

Doina POPA

SFATURI MODA COSMETICA GOSPODĂRIE

DISCUȚII

Unde a greșit Viorica?

Păreri ale cititorilor

CELIA : „Felul în care a răspuns Viorica propunerilor soțului prietenei sale, l-am găsit a fi demn de o soție și mamă. Consider așa deoarece după felul cum i-a vorbit acel bărbat în seara cînd a condus-o, reiese clar că și el nutrea sentimente deosebite pentru ea.

Era deci timpul să dea dovadă de multă prudență. Altfel, continuarea vizitelor la domiciliu, convorbirile etc., puteau duce la sentimente capabile să destrame cele două familii. O apreciez în acest fel pe Viorica pentru tăria de a-și înfrînge sentimentele care apăruseră, și care după cîte se pare se întăreau pe zi ce trece, în scopul menținerii demnității de familie.

Consider totuși, că dacă acum la sfîrșit a judecat cu capul și nu s-a lăsat în voia sentimentelor, înseamnă că doar începutul a fost greșit".

AURATI C. — București : „Din scrisoarea Vioricăi, se desprind clar cele două lucruri : tinerețea și lipsa de experiență în viață ; de aceea trebuie ajutată să-și găsească echilibrul sufletesc, necesar continuării unei vieți liniștite și corecte de la începutul căsătoriei ei.

Răspunsurile cititorilor vor fi diferite, unii urmînd vocea rațiunii, alții pe aceea a inimii. Eu sînt de partea rațiunii, deci a drumului drept.

Viorica care are un cămin al ei, destul de împovărat, a mers pe un drum greșit de la început, amăgîndu-se singură că-și ajută prietena din mare simpatie pentru ea. Astăzi e gata s-o sacrifice, începînd prin a o lipsi de ajutorul ei neprețuit, apoi, mai tîrziu, stricîndu-i căminul.

Eu nu văd decît o singură ieșire corectă : continuarea relațiilor de prietenie, cu vizite obișnuite (nu de prietenie exagerată), cu privirea dreaptă și limpede. Dragostea se strecoară adesea sub forme diferite cînd și unde nu trebuie, iar jocul ei tinerește, la început nevinovat, place oricui, dar cîte deznodăminte tragice ar fi dacă n-am pune „punct" la timp !"

TICUȚA : „Cred că Viorica greșește atunci cînd se gîndește că îi pare rău că nu a acceptat propunerea lui. Părerea mea e că, chiar de la ea pornește un firicel de vină. Însăși comportarea poate prea atentă față de el a făcut să se înfiripeze această dorință a lui de a fi alături de ea. Nu trebuia să-l facă să privească faptele prin prisma impulsului pasiunii lui egoiste. Trebuie să-l facă să înțeleagă că are un copil care are nevoie de tată, că are o soție iubitoare care are nevoie de sprijinul lui.

Cred că Viorica își dă seama că este rușinos ca cineva să-și clădească fericirea pe nenorocirea altei femei".

CURIERUL NOSTRU

MARIANA : Privite din punct de vedere rațional, lucrurile sînt foarte simple : trebuie încetate imediat relațiile. Faptul că v-a ascuns atîta vreme un lucru deosebit de important ca acesta, arată clar că aici nu mai poate fi vorba de încredere în niciun fel de promisiune sau afirmație. Pentru dv. va fi însă destul de grea perioada aceasta ; durerea este într-adevăr mare, dar va trece cu timpul. Sînteți încă foarte tînără, aveți în față suficient timp pentru a vă crea relații mai bune, mai serioase, cu perspectivă. Experiența de acum vă va fi de mult folos în viitor.

NAUSICA : De cîteva săptămîni se desfășoară în această pagină o discuție largă pe marginea scrisorii semnată de Viorica. Într-o oarecare măsură povestea dv. se aseamănă cu cea a Vioricăi. Diferă unele date biografice dar relațiile create sînt cam de aceeași natură. E bine de aceea să urmăriți părerile cititorilor despre Viorica și să trageți concluzii pentru dv. Nu vă spunem mai mult fiindcă nu vrem să anticipăm asupra concluziilor noastre în cazul Vioricăi.

B. V. — Oradea : Astfel de transformări se petrec cu unii oameni. Ceea ce este îngrijorător în cazul dv. este timpul extrem de scurt în care și-a schimbat atitudinea. Sau poate nu l-ați cunoscut dv. prea bine înainte ? Va trebui să vă creați mai mult timp pentru a fi împreună, pentru a vă apropia și înțelege unul pe altul. Totul depinde de priceperea și bunăvoința dv. Fiți înțelegătoare dar fiți și demnă în același timp. Faceți concesii numai atunci cînd este cazul dar nu admiteți atitudinile necorespunzătoare.

O. L. — București : Într-un fel este mai bine că acum vin în discuție toate aceste lucruri. Este întradevăr foarte greu pentru moment, dar este în folosul dv. Peste cîțiva ani tot s-ar fi întîmplat aceasta. Diferența este prea mare și este în defavoarea dv. Nu ați cîndit din vreme aceasta și rău ați făcut. Noi sîntem de părere ca cel mai bine ar fi să înceteze acum orice fel de relație. Mai aveți posibilitatea să refaceți timpul pierdut, să vă creați o relație corespunzătoare, cu perspectivă. Rămînînd mai departe în această situație neclară, pierdeți timp prețios pentru dv. Indiferent de hotărîrea pe care o veți lua am dori să mai stăm de vorbă.

PĂRINȚI ȘI COPII

Din prea multă dragoste

Nu ne mai văzusem de mult. Odată cu căsătoria Dorinei, Moroșenii — vechi noștri vecini — se mutaseră în alt cartier, într-o locuință mai spațioasă. Trecuse de atunci mai bine de un an și întîlnirea atît de neașteptată cu Florica Moroșan, mama Dorinei, îmi produsese o adevărată bucurie. Aveam pentru dînsa mai mult decît un sentiment de simpatie. Foarte muncitoare, dreaptă, bună, apropiată, generoasă ; o admiram. Am întrebat-o ce face Dorina. Dac-aș fi știut, dac-aș fi bănuit ce ecouri avea să trezească în inima ei această întrebare banală, nu i-aș fi adresat-o.

— Dorina ? Să nu mai vorbim — îmi răspunse Florica Moroșan, ferindu-și ochii năpădiți deodată de lacrimi. Nu mai vreau să-mi amintesc de dînsa, deși oricît îmi impun, nu pot. Mă doare inima.

Plîngea ? Ne cunoșteam de mult și o văzusem rar plîngînd. Avea capacitatea de a-și înfrînge durerea. Ce să se fi întîmplat oare ? Florica Moroșan își iubea fiica pînă la adorație. Era, după propria-i expresie, „viața ei". Și acum „nu mai voia să știe de dînsa", de fiica ei !

Nu făcea parte din categoria acelor femei care din fleacuri fac drame, pe care însă le uită repede. Trăise în tinerețe destul de greu. Viața n-o răsfățase. După moartea primului bărbat se trezise singură neștiind de ce să se apuce ca să aducă o bucată de pîine copiilor. Cu hărnicia ei a răzbit repede, dar necazurile n-au ocolit-o. Doi dintre cei trei copii i-a pierdut. Unul într-un accident stupid, îngrozitor, altul într-o epidemie cumplită. A mai rămas fetița, Dorina. Dorina era bucuria ei, era „clopoțelul" ei, cum îi plăcea s-o alinte. În fața Dorinei inima ei vibra de mîndrie și dragoste și era în stare să-și dea pîinea de la gură pentru dînsa. Fetița nu ducea astfel lipsă de nimic. Ba, maică-sa se ferea să-i arate greutățile, grijile sale zilnice. „Destul am îndurat eu. Lasă, nu mai sufere și ea" — o auzeam adesea.

Uneori aproape că ne miram cum de putea Florica Moroșan, cu cîștigul ei modest, să-și refacă fiica atît. „Doar n-am o mie de fete" spunea ea cu mîndrie cînd venea pe la noi și ne povestea cîte ceva despre Dorina.

Așa a crescut Dorina „fata mamei", fără griji, nelipsindu-i nimic.

Dorina își luase examenul de maturitate cu calificative destul de obișnuite și ceea ce era mai dureros pentru Florica Moroșan, era că fata nu se arăta dornică ca altele de seama ei, să meargă în producție, să învețe o meserie practică, sau să meargă la facultate. Ar fi putut la urma urmei să lucreze undeva, să-și cîștige și ea banul ei, s-o ajute astfel pe maică-sa. Dar cum toate nevoile sale erau acoperite din cîștigul maică-si, Dorina nu simțise pesemne necesitatea să lucreze. De fapt nici maică-sa nu insistase. „Destul muncesc eu" — spunea ea.

Dar nici în casă nu se prea omora cu treaba. Curățatul cartofilor, spălatul rufelor sau alte treburi de acest fel aspreau pielea mîinilor ; călcatul rufelor era o treabă migăloasă și așa mai departe. Dorina nu punea mîna pe nimic și maică-sa, obișnuită să facă ea totul, nu-i cerea. „Nu pot s-o văd chinuindu-se, o iubesc atît de mult !" ne spunea ea cînd o întrebam de ce nu-i găsește Dorinei un loc unde să muncească, de ce n-o antrenează și pe ea la treburile zilnice ale casei. Și acum, poftim, „Nu mai voia să știe de dînsa", deși se vedea cît o îndurera asta.

— Dar de ce ? am întrebat-o cu mirare.

— Știi, Dorina după ce s-a căsătorit, foarte curînd nici n-a mai vrut să știe de mine. A găsit un băiat foarte bun. Om cu meserie, cîștigă foarte bine. Acuma s-a și mutat de la mine. Cînd a plecat mi-a spus că n-are nevoie de mine. Să-mi spună asta, mie ? Știi cît de mult o iubeam, cît de mult am muncit pentru ea !

Căsătorindu-se, existînd astfel altcineva care să-i satisfacă toate dorințele, Dorina renunțase ușor la dragostea maică-si, în care de altfel ea nu văzuse decît „servicii", declarîndu-i cu cinism că nu mai are nevoie de dînsa.

Înțelegeam mîhnirea Floricăi Moroșan. Poate că această mică furtună ce se petrece acum în sufletul ei, se va potoli, fiica dîndu-și seama pînă la urmă de prețul adevărat al dragostei mamei sale. Dar aceasta numai cu o singură condiție : ca soțul Dorinei, copleșit acum de dragoste, să nu facă aceeași greșeală ca și mama Dorinei. Dorina trebuie să știe că în societate fiecare are o responsabilitate anume, că fiecare trebuie nu numai să primească, dar să și dea. Toate acestea Dorina le va afla numai muncind.

Florica Moroșan spunea adesea : „Las' că destul muncesc eu." Cu alte cuvinte de ce să mai muncească și Dorina ? Asta din prea multă dragoste și se vede, se vede bine că a greșit.

Varvara DINCĂ

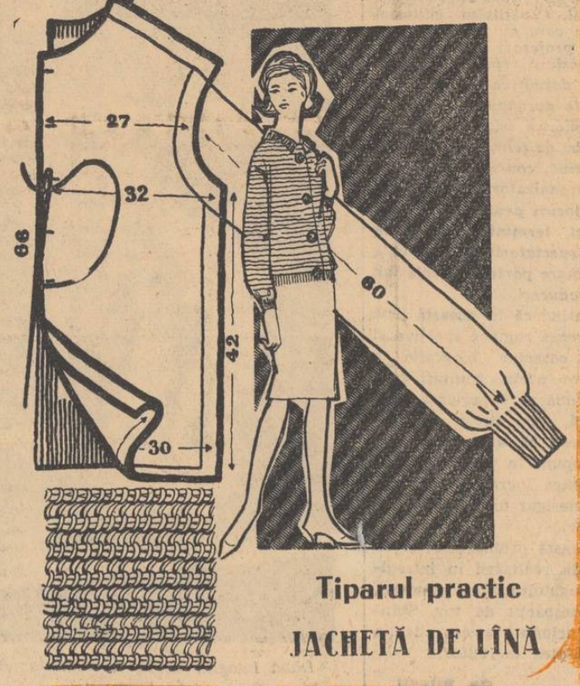

Tiparul practic

JACHETĂ DE LÎNĂ

Această călduroasă jachetă de lînă se face pe andrele mari (nr. 3-4-5) după tiparul pe care îl dăm. Acesta reprezintă jumătate spate (respectiv linia subțire interioară) și jumătate față (linia groasă de la margine) precum și măsurile potrivite unei mărimi obișnuite. Acestea se măresc sau se reduc potrivit staturii purtătoarei. Se pun 4-5 nasturi mari, moderni, din „lănțișor" din aceeași lînă cusut încolăcit în spirală pe îmbrăcămintea de pînză a unui nasture sim. plu de lemn. Gulerul, manșetele și bordura de jos se fac în punct de elastic. Punctul modelului (mărit-jos) este cu dublă față, se montează un număr de ochiuri divizibil cu 3 și se lucrează astfel :

Rîndul întîi : un jeteu, un ochi ridicat nelucrat, cu firul în spate, două ochiuri lucrate împreună pe față, luate din spate (scăzut) și se repetă.

Rîndul al doilea se face tot așa ca rîndul întîi avînd însă grijă ca ochiul rezultat din scăderea în rîndul precedent a două ochiuri să fie acum ridicat, nelucrat cu firul în spate, iar jeteul și ochiul ridicat nelucrat (în rîndul anterior) să se lucreze acum împreună pe față (scăzut).

Rîndul al treilea : se repetă rîndul întîi.

MAGAZIN medical

UZ ȘI ABUZ

Între uz și abuz e o mare deosebire. Uzul înseamnă o întrebuințare cumpănită, rațională — abuzul din contra, întrebuințare desechilibrată, fără măsură. Pe cît de utilă e sobrietatea pe atît de dăunător e excesul. O serie întreagă de exemple ne dovedesc acest adevăr. Alimentația noastră, de pildă, este dictată de senzația de sațietate — omul mănîncă pînă cînd e sătul. Dacă depășim această limită abuzul va da naștere la o serie de turburări sau afecțiuni cum e indigestia, gastrita, obezitatea. Se cunoaște importanța ce-o are regimul alimentar în colite. Legumele, fructele nu sînt tolerate de un intestin sensibil sau inflamat. Aceasta nu înseamnă că va trebui să privăm organismul de aceste substanțe necesare prin conținutul lor bogat în vitamine, săruri și celuloză. (Aceasta din urmă avînd un rol foarte important în buna funcționare a intestinului). Un regim sever mult prelungit, adică abuzul, poate să devină mai periculos, prin spolierea organismului de elemente importante — decît boala însăși. Chiar diabeticul își va schimba regimul în funcție de toleranță pentru glucide — fără a recurge la restricții abuzive. Dar să trecem și la alte exemple. Exercițiile fizice sînt foarte importante pentru dezvoltarea armonioasă a corpului nostru. Dar dacă nu ținem seama de avertizarea oboselii — semnul acumulării acidului lactic în sînge — mișcările devin dezordonate la început, și apoi musculatura nu se mai supune de loc comenzii primite.

Băile de soare sînt atît de binevenite în general, cît și pentru combaterea multor afecțiuni, în special la copii, cum e rahitismul, turburări ganglionare etc. Abuzul de soare poate însă să declanșeze boala în stare latentă.

Medicamentele ne oferă cel mai demonstrativ exemplu în privința uzului și abuzului. Opiul, morfina, întrebuințate judicios, îndepărtează un acces dureros. Abuzul dă naștere la obișnuință care este foarte dăunătoare.

Stimulenții nervoși — cum e pervitinul, benzidrina — dau și ei obișnuință.

Aspirina atît de răspîndită, luată timp îndelungat de către acei care au suferit de ulcer gastric sau duodenal poate da naștere la hemoragii gastrice. Piramidonul întrebuințat destul de frecvent, luat multă vreme, poate să provoace leucopenii (scăderea globulelor albe) sau chiar agranulocitoze (dispariția completă a globulelor albe).

Vitamina D în doză prea mare e urmată de calcificări osoase sau suduri (uniri) osoase timpurii.

Antibioticele atît de utile, luate fără indicații, pot produce efecte secundare cum sînt anemiile, enterite cu stafilococi, candidoze (infecții cu-n soi de ciuperci).

Iată cum ceeace poate să fie folositor, poate să devină foarte ușor și nociv.

Dr. I. HARAS

Actualități medicale

Chirurgia și televiziunea

Tehnicienii sovietici au adaptat televiziunea în culori sălilor de operație. Aparatul de recepție al televizorului este montat lîngă lampa scialitică (lampă specială care focalizează lumina spre cîmpul operator) fixată în tavan. Intervențiile chirurgicale sînt transmise în sălile de curs pentru studenți.

Aeroionterapia

Sub acțiunea așa numitilor ionizatori (radiațiile radioactive, razele ultraviolete etc) particulele de aer se încarcă cu sarcini electrice (ioni). Fizioterapeuții sovietici au studiat efectele ionizării aerului asupra organismului uman. Ei au arătat că ionii pozitivi influențează favorabil anumite forme de astm, de nevroze astenice (formele depresive) și de hipertensiune arterială. Aeroionterapia, adică tratamentul cu ionii de aer, acționează direct asupra organismului și prin intermediul sistemului nervos central, reglementînd funcțiunile turburate.

Boala de Minamata

O boală de nervi foarte curioasă a început în anul 1953 la Minamata, în Japonia. Locuitorii din acest oraș au început să aibe tulburări de auz, de vedere și tremurături. Misterul a fost dezlegat recent de un grup de medici japonezi care au constatat că apa potabilă din această localitate conținea clorură de mercur care provenea de la uzinele din apropiere și care folosea acest metal drept catalizator în producerea clorurei de vinil. Apa potabilă era permanent contaminată de apele industriale ale uzinei din cauza derivațiilor defectuoase. Descoperirea acestui secret s-a soldat cu dispariția bolii de Minamata.

Bolile de ficat și acidul orotic

Chimiștii italieni au izolat din zerul de lapte, un factor numit acidul orotic. După cercetări îndelungate s-a demonstrat că acest acid este un factor protector al ficatului Acidul orotic corectează deficientele hepatice din cadrul hepatitelor cronice și al cirozelor.

Dr. N. C.

Medicul vă sfătuiește

ALICE — Coop. Breaza, C. Lung-Mold. : Nu fiți îngrijorată, bătăturile nu se transmit prin încălțăminte. Așa cum vi s-a indicat puteți lua 3—4 tablete pe zi din Cavit 9.

APOSTOL MANOLE : Drumul pe care ați pornit pentru însănătoșire este cel bun. Trebuie să știți că „boala" aceasta nu lasă urme așa cum s-a crezut multă vreme. Astăzi s-a dovedit științific că un program real de călire a organismului, sport, aer, apă, readuc totul la normal. Așa o să se întîmple și în cazul d-tale.

NICOLAE C. — București : Nu este vorba de nici o boală. Este un fenomen absolut normal la vîrsta dvs. O să depășiți acest lucru cu vîrsta.

ANTON V. G. — București : Nu credem că lucrurile sînt chiar atît de negre cum le vedeți dvs. Important este să aveți răbdare. Desigur că un program de călire a organismului, aer, gimnastică, sport practicat sistematic, îndeosebi muncă fizică vă vor ajuta. În orice caz nu luați hotărîri pripite.

OANA — Brașov : Nu are nici o importanță vîrsta pentru operațiile de care vă interesați. Astăzi aceste intervenții estetice sînt accesibile oricui la noi în țară. Ați reținut bine și instituțiile respective.

OLGA IORDACHE — Găești : În cadrul rubricii noastre s-au scris și se vor mai scrie articole despre boala reumatismală. În ceea ce vă privește, judecînd după stațiunile balneare unde ați fost trimisă și unde ați fost tratată, se vede că sînteți sub îngrijirea unui medic atent. Reumatologul din policlinica teritorială de care aparțineți vă va îndruma și pe mai departe pînă veți obține ameliorarea stării dvs. de sănătate. Trebuie să știți însă cît este de îndelungat tratamentul unui reumatism cronic, și să aveți răbdare.

Simțul auzului și analizatorul acustic (II)

După cum am spus, talpa scăriței se sprijină pe un orificiu oval (fereastra ovală) din căsuța timpanului aflată pe peretele opus timpanului, orificiu care de asemenea este astupat cu o membrană asemănătoare timpanului numită chiar micul timpan. Fereastra ovală dă din casa timpanului într-o altă cameră osoasă, de forma unei spirale (de aceea se numește melcul urechii), care formează ceea ce se numește urechea internă. Interiorul tubului spiralat, interiorul melcului, este umplut cu un lichid ca apa de stîncă, care este mai dens decît aerul și vibrațiile se transmit deci mai greu. De aceea, pentru ca lichidul acesta să fie pus în vibrație, era nevoie de sistemul de pîrghii al celor trei oscioare care amplifică (de 778 ori) sunetul primit de timpan.

Vibrația timpanului face să se miște cele trei oscioare articulate între ele, iar după cum vibrația lui este mai mult sau mai puțin puternică, talpa scăriței împinge mai mult sau mai puțin micul timpan care astupă fereastra ovală și pune în vibrație lichidul din melc.

În urechea internă — în melc — este adăpostit adevăratul organ acustic, analizatorul auditiv. El este format din ceea ce se numește aparatul lui Corti, care este sensibil la excitația vibrației sonore, recepționează aceste vibrații, le transmite ca flux nervos pe calea nervilor acustici pînă într-o zonă anumită din creier unde se transformă în senzație de auz.

Aparatul lui Corti este alcătuit dintr-o sumedenie de corzi care merg de la un perete la altul al melcului și care se întrețes între ele. Pe fiecare coardă există celula nervoasă specializată — celula auditivă. — în jurul căreia se găsesc firișoare nervoase. Vibrațiile lichidului din melc puse în mișcare de undele sonore ce mișcă timpanul care le transmite și le amplifică prin cele trei oscioare, fac să vibreze corzile aparatului lui Corti și excită celulele auditive. Melcul și aparatul lui Corti care recepționează undele sonore se numește *aparat de recepție sonoră.*

Energia mecanică a undelor sonore se transformă prin celulele auditive în energie nervoasă — flux nervos — care ajunge la o zonă anumită a scoarței cerebrale unde se percepe sunetul. Prin legături asociative alte zone din creier sînt influențate și elaborează comenzi care declanșează acte reflexe care să pună organismul în stare de adaptare, de apărare sau supraviețuire.

Analizatorul auditiv este foarte perfecționat la om. La unele animale, cărora mediul în care trăiesc le-a atrofiat alte simțuri, simțul auzului este cel mai dezvoltat și le servește pentru toate actele lor de îndrumare. Astfel liliacul — mamifer zburător care trăiește în întuneric — are simțul auzului atît de dezvoltat încît înlocuiește simțul văzului care-i lipsește. În timpul zborului său în întunericul peșterilor, liliacul emite niște sunete foarte ascuțite, un fel de chițcăit, sunete care sînt recepționate înapoi de organul lui auditiv, după ce undele sonore s-au lovit de pereții peșterii, s-au reflectat (așa cum se reflectă undele de pe suprafața lacurilor cînd se lovesc de mal). Simțul auditiv al liliacului este atît de dezvoltat încît el apreciază prin acest simț obstacolele din jurul lui, nu se lovește de pereți, poate prinde prada din zbor deși nu o vede, numai după senzațiile auditive pe care le recepționează. De altfel o experiență a arătat că liliacul nu se mai poate orienta deloc dacă i se astupă urechile cu ceară.

Dr. Gh. LINCA

PENTRU SEARĂ

1. Rochie tinerească croită kimono iar fusta drapată și petrecută. Cordonul și floarea sînt dintr-un material de altă culoare care se armonizează.
2. Din broché sau lamé o rochie ca aceasta se îmbracă numai la ocazii.
3. Linia nouă a acestei rochii o dă lărgimea poalelor realizate prin clini croiți cu colț și îmbrăcați în mici volane de dantelă.
4. O rochie de seară dintr-un material subțire cu corsajul gofrat și fustă foarte largă iar centura dintr-o culoare asortată.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

PRACTIC ȘI UTIL

Industria noastră ușoară se preocupă să satisfacă tot mai mult și mai bine cererile gospodinelor pentru diferite articole de uz casnic. Pentru ca noile locuințe să fie cît mai confortabile lucrătorii din industria ușoară realizează multe articole necesare. Vă prezentăm cîteva din ele :

Perdele tricotate din bumbac

Acesta este un articol mult solicitat. Iată de ce, pentru anul viitor au fost contractate cantități importante de perdele tricotate pe mașini speciale. Noile modele (10 la număr) sporesc gama de sortimente la acest articol. Simple sau cu desene fine, perdelele tricotate din bumbac se spală ușor, sînt rezistente și ușurează prin aceasta munca gospodinelor.

Stofe de mobilă din lînă

Pe lîngă noile modele de stofe de mobilă din bumbac, anul viitor vor apare în magazine și stofele de mobilă din lînă, îmbogățind varietatea acestui articol mult solicitat. Realizate de colectivul fabricii „Donca Simo", noile stofe de mobilă sînt foarte rezistente la frecare, au un colorit plăcut, sînt fabricate atît uni, cît și în desene variate. Bineînțeles pentru a le putea realiza, fabrica „Donca Simo" a fost dotată cu utilaj corespunzător.

Aparate mecanice pentru spălarea dușumelelor

Spălarea dușumelelor a fost socotită întotdeauna de gospodine ca o treabă destul de grea. Pentru a ușura această muncă, inginerii și tehnicienii din sectorul articolelor de uz casnic, au realizat aparatul mecanic pentru spălarea dușumelelor. Aparatul este foarte simplu, ușor de mînuit, are roți care se învîrtesc mecanic cînd aparatul este apăsat pe dușumea și dispozitive care spală în mod mecanic dușumeaua.

Ustensile de bucătărie

Pentru că veni vorba de ușurarea muncii gospodinelor, să prezentăm și cîteva noutăți pentru bucătării. Pentru tăiat pîinea și carnea, au fost realizate noi modele de cuțite zimțate, care ușurează această muncă și totodată dau posibilitatea realizării unor felii de pîine sau porții de carne uniforme și frumos tăiate. De asemenea, au fost realizate cuțite speciale pentru tăiat roșii, cuțite pentru tăiat oase și altele, care vor fi de un real folos gospodinelor.

A. MIHAELA

Mama-creșa

Pui țirav — ca păpădia,
Cuget alb — cum e hîrtia,
Trup plăpînd — de aluat,
Mama-creșă te-a luat
Sub oblăduirea ei
Printre zeci de prichindei
Să te prindă, la un loc,
Cu prieteni noi, de joc.

De acum n-o să mai stai
Lîngă sobă și vătrai,
Încuiat pe dinafară
Pîn-se-ntoarce mama iară,
Să te lingă fără rost
Un pisoi ursuz și prost,
Ajutîndu-te, frățește,
Și la brînză, și la pește,
Să te pomenești la prînz
Tot cu porții mari, de plîns...

Pentru ce să fii stingher ?
Cînd atîția țînci de-o seamă
Toți, gălăgioși, te cheamă,
Să-mparți, pe săturate,
Feluri multe de bucate.
Să vă scoată la plimbare
Tînăra educatoare
Și în inimi să vă pună
Ciorchini mari, de voie bună,
Încrustînd trainic altoi
Cu condeiul vieții noi...

Vasile DIMA

BOTOȘEII

...se fac din fetru sau postăvior iar talpa din pîslă sau piele nu prea groasă. Eventual se căptușesc cu o mătăsică iar pentru ornamentare li se aplică o limbă pe deasupra al cărei model de broderie (sau aplicații) se vede în detaliu jos în stînga.

JOCURI DISTRACTIVE

GONGUL

Desenul alăturat vă prezintă un gong chinezesc avînd gravat pe el patru semne. Vă rugăm să împărțiți acest gong în patru părți egale astfel ca fiecare să cuprindă cîte unul din semnele respective. Cum se face această împărțire grea ?

DOUĂZECI

Obțineți numărul 20 adunînd opt numere impare (se admite repetarea aceluiași număr). Cîte soluții credeți că veți găsi ?

CU 13 PIESE

Sînt 13 piese numerotate și aranjate astfel cum vă arată desenul. Schimbați poziția fiecărei piese de 5 ori astfel ca niciodată o piesă să nu mai stea între alte două între care a mai stat. De exemplu să nu mai întîlnim 4 între 3 și 5 etc.

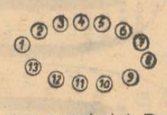

CIFRE

399	391	382	398	390
367	382	383	388	389
377	399	395	375	378
397	386	390	392	393
381	380	379	385	381
400	381	391	386	397
385	382	392	387	396

Sînt 5 coloane a cîte 7 numere. Mutați coloanele în sus sau în jos astfel încît să obțineți cinci rînduri de numere care să dea fiecare 1938. Tăiați apoi din fiecare coloană cîte două numere de prisos și fiecare coloană trebuie să dea vertical tot 1938.

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 217

CARE-I MAI MARE ?

Toate formele sînt... egale. Pentru ușurința dezlegării procedați așa cum vă arată desenul alăturat : împărțiți formele în pătrățele.

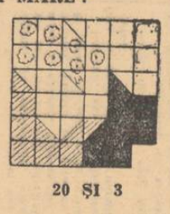

IN OPT PĂRȚI

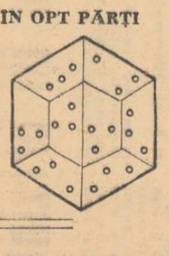

20 ȘI 3

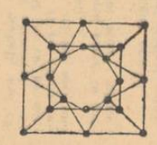

Balada de azi a chiriașului de ieri

Trec anii, trec lunile-n goană
Și-n zbor săptămînile trec.
Rămîi sănătoasă, cucoană,
Că-mi iau geamantanul și plec !

Așa rapsodea chiriașul
Din cronica lui Topîrceanu,
Ducînd într-o mînă răvașul
Și-a alta ținînd geamantanu'.

V-aduceți aminte din carte
De ofu rostit ca un crez :
„Și iar am plecat mai departe
De teamă să nu mă fixez !"

Pe Berzei a stat, pe Romană
— O lună, sau două, sau trei —
Pe Unirii, pe strada Regală,
Pe Witing, pe Grand și pe Tei.

Casa i-a fost viața — o goană,
Iar vorba-i trăda un eșec :
„Rămîi sănătoasă cucoană,
Că-mi iau geamantanul și plec !"

. . . . . .

Trec zile, trec luni, trece anul
Și astăzi pe-al vremii șirag,
Dar, lîngă stăpîn, geamantanul
Nici el nu mai este pribeag.

Douăzi,trecînd prin Floreasca,
Acest permanent șantier,
Cu ochii surprinși am rămas ca
S-admir noul vast cartier.

De-odată-amintirile mele
S-opresc pe-un balcon din spre stradă.
Privirea nu cred să mă-nșele :
E fostul erou din baladă.

Da, iată-l acum la fereastra
Cu plante, din fața clădirii.
Stă parcă de vorbă cu glastra,
Cînd udă voios trandafirii.

La geam, o pisică cu funde
Atacă un ciucur de pluș.
Și-n colț, sub pervaz, se ascunde
Un cap bucălat, jucăuș.

Fetița cu păr ca șoiranul
Și ochii ca două mărgele,
Privind cum se joacă motanul,
Surîde naiv prin perdele.

S-oprește și soarele-n stradă,
Cînd vede fereastra senină
Și, sprinten, urcînd pe fațadă,
O spală din zori cu lumină

În grup, porumbei de beteală
Coboară simbolic din zbor
Și fac cîte-o mică escală
Pe-antene de televizor.

La poartă, salcîmii cetății
Fosnind îmi arată sălașul :
Aici e adresa dreptății,
Aici s-a mutat „chiriașul".

Și-atunci, amintirea fugară
Trezită de-acest personaj
Mă-ndeamnă să-i fac într-o seară
O vizită, sus, la etaj.

Zărindu-mă-n prag, locatarul
Mă la pe terasa din față
Și-n timp ce-mi întinde paharul,
Zîmbește discret sub mustață.

Acum, instalat acătării,
Ași vrea Topîrceanu să-l vadă.
S-a stins sub cenușa uitării
Refrenul amar din baladă.

În loc de „Rămîi sănătoasă",
Îmi spune: „Stau astăzi în bloc.
Cum vezi, am primit și eu casă
Drăguță-l, ce zici?"
— „Hai, noroc !"

I. BERG

PAUL NEAGU

PE TEME EXTERNE

— Ce crezi, Ben, că va găsi primul american cînd va ajunge pe Lună ?
— Un om sovietic !...

NELL COBAR

— Cu-cu ! Ghici cine e ?
— Tu în nici un caz, pentru că nu vii niciodată la ora fixată...

MATTY ASLAN

— Am venit la dumneata pentru că mi-au spus toți că ești un adevărat artist...

GH. LEAHU

— Dar prin depozit, cumva, nu găsiți și una pe măsura mea ?

S NOVAC

— De ce ții mîna pe ea ?
— Păi, să nu zboare !...

ȘT. MUNTEANU

— Ce-ți veni să pui muzică ușoară ? Urșii n-au răbdarea oamenilor !...

C. CRĂCIUN

Fără cuvinte

DE SEZON

Iarna iarăși se arată
Ca flotantă-n calendar
Cu asfaltul ei de vată
Așternut pe trotuar.

Frigiderele din case
(Pe canicula remediu)
De la priză au fost scoase
Și trecute în concediu.

Gospodinele-n cămară
Au de-acum tot necesarul,
Că de mult își așezară
La borcane Aprozarul.

Se văd lemne cu grămada
Puse-n fundul bătăturii ;
Pînă s-o topi zăpada
Soba are de-ale „gurii".

Porcul de abia mai poate
Duce suta-i de ocale,
Semn că sînt asigurate
Viitoarele sarmale.

Noi ghetuțe la copii
Tatăl, grijuliu, le ia,
Ca să aibă ce toci
Cînd pe gheață se vor da.

Doar la o croitorie
Vezi mulțime de paltoane
Cum continuă să fie
Tot sub formă de cupoane.

Deh, pe-acolo vara ține
Șase luni peste soroc,
De-aia dau zor să termin
Cu... costumele de doc.

V. D. POPA

SAH

O cursă șahistă de... semifond

A început turneul internațional al R.P. Române, aflat la a cincea sa ediție. Din nou, seară de seară, amatorii de șah iau loc în aula Bibliotecii centrale universitare și urmăresc înfrigurați lupta care se dă între oștile albe și negre. Între conducătorii de oști se numără, alături de virfuri șahiste din țara noastră, cîțiva jucători cunoscuți din străinătate, între care amintim, în primul rînd, pe cei doi calificați la „interzonal" Stein și Bilek.

O caracteristică a turneului este scurtimea lui — un fel de semifond șahist Numărul mai redus de concurenți — 13 — face ca lupta pentru primele locuri să capete un caracter acut încă de la început. Jucătorii nu mai au timp să se acomodeze, să mai „răsufle" o rundă-două făcînd remiză și să-și pună speranța într-un finiș mai bun. Acum, chiar de la început e lupta dificilă pentru puncte întregi, pentru a nu scăpa plutonul fruntaș.

Proaspătul campion al țării, maestrul internațional Victor Ciocîltea, a debutat cu succes în turneu. L-a învins de o manieră spectaculoasă pe cehul Marșalek și peripețiile de neinvidiat prin care a trecut acesta din urmă se pot urmări din reconstituirea partidei pe care o publicăm mai jos :

Alb — CIOCÎLTEA
Negru — MARȘALEK

1.	c4, c5	14.	b3, Cc5
2.	Cf3, e6	15.	Na3, N : c4
3.	d4, c:d	16.	N : c5, N : d3
4.	Cd4, a6	17.	Nf8 : Rf8 :
5.	Nd3, Cc6	18.	Tfd1, Nc2 :
6.	Cc5, d : c	19.	Td8+, Td8
7.	O-O, e5	20.	Dc3, Nd1
8.	Dh5, Nd6	21.	Db4+, Re8
9.	Cd2, Cf6	22.	Db7, Td7
10.	Dh4, Nc7	23.	Dc6 :, Nb3
11.	a4, Ne6	24.	Tb1, Na2
12.	Cc4, Cd7	25.	Td1 și negrul
13.	Dg3, O-O		cedează.

Jocul tăios al reprezentanților noștri l-a cunoscut Marșalek și în runda a II-a, în partida cu Mititelu. În poziția de mai jos, ultima mutare a lui Marșalek a fost 17. g3, cu intenția de a alunga amenințătorul nebun din h4

Dar a urmat o surpriză neplăcută : 17... N : g3 ! Acceptarea sacrificiului — obligatorie. Rezultatul — nefavorabil 18. f : g3, C : e3 ; 19. Dc3, c5; 20. Nc4, Dg5; 21. Cf1, C : c4 și pînă la urmă într-o poziție mai slabă, Marșalek a pierdut prin criză de timp.

În formă bună se dovedește a fi Georgescu. Iată o partidă cîștigată în mod spectaculos (cu negrele) la Soos, în prima rundă.

1.	c4, c5	15.	Dd2, b5
2.	g3, g6	16.	C : d4, bc4
3.	Ng2, Ng7	17.	d:c4, C:c4
4.	Cc3, Cc6	18.	Dc3, Nb5
5.	e3, Ch6	19.	Nf3, Tc8
6.	Cge2, Cf5	20.	Ne2, O-O
7.	h4, d6	21.	Dd3, N : d4
8.	a3, Nd7	22.	D : d4, Ce5
9.	Tb1, Ce5	23.	Nd1, Dc2 ! !
10.	d3, e6	24.	N : c2, Cf3 +
11.	e4, Cd4	25.	Rd1, c : d4
12.	C:d4, c:d4	26.	a4, Ne2+
13.	Ce2, Da5		și albul cedează.
14.	b4, Da4		

Gheorghiu a început concursul printr-un insucces — a pierdut la maestrul internațional Bilek (partida o redăm mai jos). Oboseala își spune cuvîntul la tînărul nostru jucător, la capătul unui an cu multe competiții, cu examen de maturitate și cu trecerea la învățămîntul superior. Gheorghiu a jucat cu albele.

1.	d4, d5	17.	b : a, b : a
2.	c4, d : c	18.	Tab1, Ne7
3.	Cf3, a6	19.	Tfc1, Ng6
4.	e3, Ng4	20.	Tb2, Tdc8
5.	N : c4, e6	21.	Te1, Cd7
6.	h3, Nh5	22.	e4, Cc5
7.	Cbd2, Cd7	23.	Da3, Dd8
8.	O-O, Cgf6	24.	Ta2, Nd6
9.	a4, Nb4	25.	e5, Ne7
10.	a5, c5	26.	De3, Dd7
11.	Da4, O-O	27.	Cd4, Cb7
12.	d : c5, N : c5	28.	C4b3, Nb4
13.	b4, Nd6	29.	Db6, T : c4
14.	Nb2, Dc7	30.	C :c4, N · e1
15.	N : f6, C : f6	31.	De3, Dd3 și al-
16.	b5, Tfd8.		bul cedează.

Stein (U.R.S.S.) e, desigur, primul favorit al turneului. Pronosticul îl îndreptățește nu numai palmaresul ci și felul în care a început concursul, victoria clară obținută la Malich (R.D. Germană) în runda a treia. Cu o rundă înainte, Malich decisese în favoarea sa partida cu Drimer. În poziția de mai sus, el a jucat 20. T : g2 !! obținînd decizia în cîteva mutări.

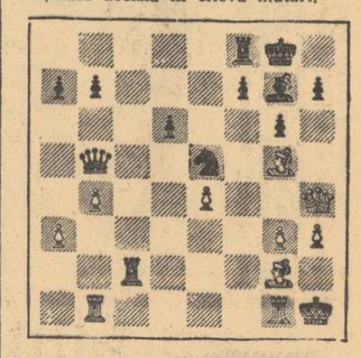

Ultimele grupe din „Cupa Magazin" ediția a III-a

GRUPA 33. — 1. **Ivanov Ion** (București), 2. **Urzică Aurel** (București), 3 **Marghescu Virgil** (București), 4. **Ing. H. Bobeș** (Bucureș), 5. **Rainer Münster** (Bocșa), 6. **Caravețeanu Gh.** (Corbu-sat Buzești), 7. **Neacșu Lucian** (Tr. Severin), 8. **Popescu Traian** (Hunedoara), 9. **Vasile Dondoș** (Valea Ierii). Arbitru : **Marin Petrescu.**

GRUPA 34. — 1. **Popovici Petru** (Timișoara), 2 **Aurel Dumitrescu** (București), 3. **Eftimie Aurel** (București), 4. **Ianc Eugen** (București), 5. **Resmüves Ion** (Sighet) 6 **Zambra M.** (București), 7 **Vișan Ion** (Devesel), 8. **Savu Nicolae** (Tîrnăveni), 9. **Alexiu Nicolae** (București). Arbitru : **Prof. Paul Vătărescu** — Oltenița.

REBUS magazin

TRAGERE

ORIZONTAL : 1. Deschizături într-un zid de apărare prin care se trăgea asupra dușmanului. — După fiecare se trage cortina. 2) A trage — Vasal al regelui Franței, în epoca feudală. 3) O trage inima la învățătură — Posesiv. 4) Imobilizează fracturile — Trag înapoi. 5) Ion Georgescu — Diftong — A dezvolta o temă oarecare. 6) A tras la Carul cu bere ! — Intervine în tragerea la sorți. 7) Indică o extragere de rădăcină — Cămăși. 8 Stă pe cal — Trage o concluzie justă — Pene ! 9) Trași pe sfoară — Prefix însemnînd „dincolo". 10) Trage la somn — El le face, el le trage. 11) Interjecție — Se trag la ieșire — Atrag vînatul. 12) Dispozitiv cu care se trag greutăți mari — Tragere la țintă.

VERTICAL : 1) A trage — Pentru tragere la măsea ! 2) Prima, a doua, a treia, vorbind despre cărțile trase la tipar — Se trage pe nas. 3) Trage la trăsură — Tras la față. 4) Nume bărbătesc — Se trage prin inel. 5) Plasă — Notă muzicală — La înălțime. 6) Oraș în Finlanda — Îl atrag enigmele ! 7) Se trage în tiraje zilnice — Trăgeau greu la cîntar — Nume de fată. 8) A retrage cele spuse. 9) Se extrage din pămînt. 10) Abis ! — Se trage înapoi — Trage ponoasele. 11) Se extrage dintr-o scriere pentru a ilustra o idee — A adăuga la un obiect spre a-l mări. 12) Se trage cu degetul — Trag nădejde.

Dem LAURENȚIU

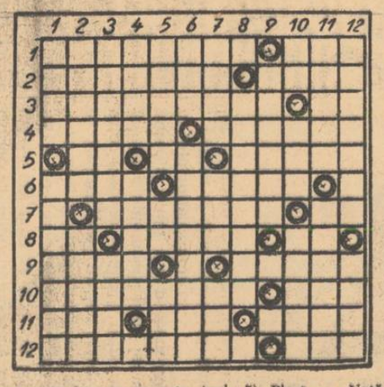

Invitație la nuntă

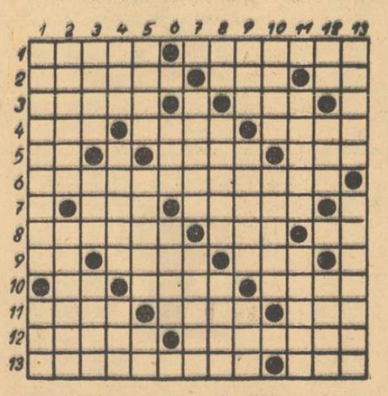

ORIZONTAL : 1) „Nunta lui Figaro" de Mozart — La nunta ei cu Viorel „A fost atîta chiu și cînt / Cum nu s-a pomenit cuvînt". (Coșbuc). 2) Autoarea poeziei „Mireasa" — Ploaia de flori din „Mai am un singur dor" — Ere ! 3) Gingașe prezențe la nunți și logodne — Arbore. 4) Riu în Iliria — Personaj din piesa „Nunta însingerată" de Federico Garcia Lorca — „Nuntă ...", piesă de teatru de scriitoarea Simon Magda. 5) La candelabrul — Celălalt nume al lui Ionică din opereta „N-a fost nuntă mai frumoasă" de N. Chirculescu — Riu cîntat de Wagner într-una din operele sale. 6) Scriitor francez a cărui piesă „Nunta lui Figaro" a inspirat opera cu același nume de Mozart. 7) A se căsători (fig) — Nume feminin. 8) Nelipsit divertisment de nuntă — Nu-i același — Acord la sfat. 9) Horia Leordeanu — Războinicul fiu născut din căsătoria lui Jupiter cu Junona... — ...și celălalt nume al Aurorei, soția lui Orion. 10) Capăt de alee ! — Păsările din „Nunta în codru" de G. Coșbuc — Merge carul fără ele ? 11) „Nuntă la..." poezie de A. Mirea — Diminutiv de la Cleopatra — Blană de oaie (reg). 12) Au cuvîntul hotărîtor în căsătorie — „Nunta" sa se înscrie în ciclul de versuri „Cîntare omului". 13) Piesă conjugală de Gogol — Curmături.

VERTICAL : 1) A aprins în muzica de operetă luminile unei „Nunți cu lampioane" — Autorul nuvelei „Invitație la nuntă". 2) „Dar de nuntă" se intitulează piesa corală a acestui compozitor român — Mireasa lui Făt Frumos din basmele noastre. 3) Autorul moral al proiectelor de căsătorie — Localitate în Norvegia — Zeița care a aruncat mărul discordiei la nunta lui Peleu. 4) Arareori — Sărbătoarea căsătoriei — Zău așa. 5) Sprinten — Lună apicolă în temă — Spetează. 6) A — Horă. 7) Căsătorie — Legat de soare. 8) Acute ! — Capitala Ghanei — În ajunul nunții de astăzi 9) Nici al tău, nici al ei — Insula Leuce a fost decorul nunții sale cu frumoasa Elena — Golf în Novaia Zemlea (U.R.S.S.). 10) „Nu vreau să mă însor" — Prezent în „Nunta din Perugia" de Al. Kirițescu. 11) Una din soțiile marelui Ștefan — „O nuntă de pe...", potpuriu de melodii populare românești de V. Doboș. 12) La mire și mireasă ! — Has — Două cu același nume. 13) Mirele Aișei din baletul „Gayaneh" de Haciaturian — Cămine (fig).

S. BUCUREȘCU

FRUNZE

ORIZONTAL : 1) Cunoscut poet sovietic, autorul poeziei „Învrtejite frunze se destramă" — Frunză cu nervurile dispuse în formă de pană (ca la prun, stejar ș.a.) 2) „Foaie verde... M-apucă ploaia-n grădină" (cîntec popular) — Plantă erbacee cu frunze lanceolate și flori galbene. 3) Floare violetă sau albă, cu frunze lungi, lanceolate — Autorul versurilor : „Paște frunzele și iarba / Pînă-o să-ți mai crească barba, / Hai, sub fulguiri de cetini / Să zburdăm ca doi prieteni" (din cartea pentru copii „Zi de vară pînă-n seară") — În el și-n jurul lui sînt multe grădini și livezi 4) „Vezi, rîndunelele se duc, / Se scutur frunzele de..." (Eminescu) — Număr — „Frunze" 5) Erbiu — Autoarea versurilor: „Nu, n-am văzut niciodată / Atîtea frunze căzînd / Din frunțea și umerii pomilor / Pe fruntea și umerii noștri..." — Cuvîntul redacției 6) „Foaie verde și-o... / Un-te duci tu, mă Costică?" (cîntec popular) — Frunză ovală, cu virful ascuțit 7) Savanți 8) Obiect — În sepală — Se găsește în frunzele de spanac 9) Gogoașă bogată în tanin ce se formează pe frunzele stejarului — Tot în sepală — Notă muzicală 10) Arbori din clasa coniferelor cu frunze în formă de ace — „Foaie verde bob... / Și-am intrat în primăvară" (cîntec popular) 11) Lac în Suedia — Plantă textilă, avînd pe tulpină frunze mici, lineare — „Cînd... s-apleacă", poezie de Eugen Frunză 12) Florile alunului, ce apar ca un ciucure între frunze — Vechiul nume al Irlandei 13) „Cad vestejite frunzele de tei / Cu o înțeleaptă, gravă resemnare / O clipă pliptile piuitînd în soare / Se așteri tăcute pe..." (Dem. Botez : „Toamna") — Frunza cînd cade.

VERTICAL : 1) A cîntat codrul și frunzele în multe poezii ca în versurile : „Peste virfuri trece lună, / Codru-și bate frunza lin / Dintre ramuri de arin / Melancolic cornul sună" — Bogați în frunze 2) Substanțe chimice conținînd fier, ce se găsesc în celulele frunzelor — Flori albe, puternic parfumate, avînd pe tulpine frunze mici, lucioase 3) Moral — „Frunză verde... / Cine trece pe uliță ?" (cîntec popular) 4) Nun — Pomi fructiferi, cu frunze ovale, de un verde închis, cu marginile dințate mărunt — Pronume 5) Pană de des. picat lemne — Dat cu lac — Localitate în Japonia 6) Cui cu cap turtit — Livadă — Verbul importantei acțiuni a frunzelor de primenire a atmosferei 7) Pom cu flori albe primăvara (fig.) — A produce 8) Iubitoare de patrie — Cerealâ cu frunze simple și nervațiune arcuită 9) Prefix pentru păsări — Localitate în Austria 10) Sodiu — Riu în U.R.S.S. — Frumusețea frunzelor arămii, toamna 11) Nume de femeie la turci — Arbore cu flori parfumate și frunze în formă de inimă — Adiere 12) Sezonul în care cad frunzele — Eugen Frunză — Șes de-a lungul unei ape curgătoare, pe care crește iarba 13) Arbore cu lemn alb, tare și cu frunzele dispuse „în mozaic" — Pomi la un loc.

Julieta FLOREA

POȘTA REDACȚIEI

SILVIA BĂNCIULESCU — București : Vom scrie ceva, la sugestia dv., despre locurile din preajma Scăeniior. Vă mulțumim pentru semnalul dat.

IOSIF ARDEVAN — Olănești : Acum, cînd aveți la îndemînă un dicționar de neologisme, de curînd apărut, vă veți explica lesne termenii întîlniți în cartea de amintiri a artistei Maria Filotti, „Am ales teatrul".

GH. GROSSU — București : Și versul caustic este bun, dar mai bună este sesizarea în cazul neprimirii la timp a revistei prin poștă. Înștiințați Oficiul P.T.T.R. rațional.

NICOLAE ILIANU — Rm. Vîlcea : Multe din propunerile dv. le-am reținut și la alcătuirea numerelor viitoare vom ține seama de ele. Publicăm fotografii cu subiecte din natură, atunci cînd ele sînt reușite din punct de vedere artistic și tehnic.

TOMA DUMITRU — Piatra Neamț, str. V. I. Lenin nr. 124 : Asemenea cravate încă nu se fabrică la noi. Mașini electrice de bărbierit se găsesc pe piață. V-am publicat, după cum constatați, adresa, pentru a face schimb de vederi.

ANCA și VIOLETA — Sinaia : Nu este greu să vă calificați, mai ales că dorință există. Chiar în pitorescul dvs. oraș există o uzină în care, datorită proceselor de producție în mare parte automatizate, munca este foarte frumoasă și ați putea să vă însușiți o meserie de viitor. Părerea noastră este să vă adresați conducerii acestei uzine și să vă exprimați dorința și sîntem siguri că veți fi înțelese.

SERGIU THAN — București : Schița „Repetentul" nu explică transformarea elevului Amariuței decît foarte sporadic, neconvingător. Am dori schițe cu subiecte mai legate de actualitate. După cele citite, credem că sînteți capabil de lucruri bune.

ILIE PAIZER — Ploiești : Ne bucurăm că v-au prins bine sfaturile date la această rubrică. Rezultatul : materialele refăcute sînt mai consistente. Am reținut „Zarvă-n Secăroaia".

ION BUȘAC — Ploiești : Dacă aveați mai multe epigrame reușite, vi le publicam la rubrica la care colaborează cititorii. Numai una însă ni s-a părut mai bună. Este cea pe care o publicăm :

UNUI POPICAR MOTOCICLIST CARE A INTRAT ÎNTR-UN COPAC.

— „Foarte talentat !"
Exclam și susțin
Pe cel „izolat"
L-a izbit „în plin"

C. SIMION — Odobești : Vă oferim posibilitatea debutului, publicîndu-vă epigrama.

VEȘNICULUI CRITICAT, MARINICA.

După ce s-a logodit
Mărinică fericit
Mi-a șoptit pe înserat :
„Sper că n-am mai rebutat !"

N. STOICA — Oradea : Este prea tîrziu acum. Înscrierea și examenul de admitere în școli au avut loc cu mult înainte. Nu vă rămîne decît să vă interesați pentru anul viitor.

MIORIȚA DUȘESCU — București : Scrisoarea dv. exprimă gînduri demne de un tînăr ce trăiește într-o societate nouă. Sîntem întrutotul de acord cu dv. cînd spuneți că realitatea nouă a patriei noastre oferă subiecte infinite pentru poezie. E foarte bine că ați început a scrie versuri și veți putea realiza lucruri din ce în ce mai frumoase, mai interesante dacă veți studia necontenit. Poezie nu înseamnă numai talent ci și studiu îndelungat. Din cele ce ați scris am dedus că puteți izbuti să dați lucruri bune. E vorba deci de ceea ce ați putea face deoarece producțiile literare trimise nu ni se par realizate decît în mică măsură. Dați mai multă importanță tratării subiectului poeziei, organizîndu-vă mai bine ideile, dați mai multă importanță tehnicii versificației, învățînd în mod practic ce este ritmul și rima. Sîntem siguri că rîndurile noastre vor avea efectul dorit, acela de a vă mobiliza în a scrie din ce în ce mai bine.

TELU VERDEȘ — Alba Iulia : „Vizitator confuz" este scrisă într-o manieră care nu corespunde. Care este morala întîmplării ? Satira este folositoare numai atunci cînd calitatea ei este remarcabilă, cînd urmărește un scop bine definit. Satira de dragul satirei nu trebuie cultivată. Dispunînd de un fond satiric îmbelșugat credem că nu vă va fi greu să dați la lumină schițe umoristice de calitate.

S. CRISTESCU — Bușteni : Am ales-o pe cea adresată revistei clujene „Tribuna" care nu v-a răspuns la lucrarea trimisă :

Oamenii, de cînd lumea,
Și-au dorit cîte-o tribună.
Cînd o au, (atunci e cuimea)
Tac chitic. N-au ce să spună ?

FABRICA „NIKOS BELOIANNIS" TIMIȘOARA
produce
ÎNCĂLȚĂMINTE PENTRU BĂRBAȚI ȘI COPII

de bună calitate
ÎNTR-UN SORTIMENT BOGAT DE MODELE ȘI CULORI

Ceneți
încălțăminte durabilă și elegantă
Păltinis
articole de marochinerie

PRODUSE ALE ÎNTREPRINDERII PĂLTINIȘ SIBIU
„13 DECEMBRIE" SIBIU

Cooperativa Artă și Precizie
BUCUREȘTI
EXECUTĂ

Reparații de precizie cu piese originale la orice fel de CEASORNICE

Reparații, confecții și transformări de BIJUTERII cu materialul clientului

TELEFONAȚI LA 15.54.40
sau 12.60.53
unde
Cooperativa
DESERVIREA
(fost MUNCA NOUĂ)
prin unitățile sale din :
— str. Bărăției nr. 35
— cal. Moșilor nr. 269
vă pune la dispoziție un personal calificat care va executa la domiciliu :
— Spălat parchetul
— Spălat, călcat lengerie
— Spălat, curățat sau șters geamuri
— Scuturat covoare
— Cărat, așezat sau spart lemne
— Curățenie generală.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

CALEIDOSCOP

COLABOREAZĂ CITITORII

„UN ZÎMBET" ȘI O „STRÎNGERE DE MÎNĂ"

Nu sufăr de mania contrazicerii, dar în ultimul timp eu și nevastă-mea am cam început să ne certăm, deși ne-am luat din dragoste și nesiliți de nimeni. Și, mă rog, de unde au pornit certurile noastre? De la faptul că de cîte ori mergem împreună în oraș să facem cumpărături, părerile noastre sînt total opuse. Eu cred că cea mai bună „metodă" de a fi bine servit este aceea de a te face cît mai simpatic față de vînzător. Și care este „secretul" acestei „metode"? Zîmbesc! Zîmbesc tot timpul, zîmbesc mereu. În schimb, nevastă-mea are o părere foarte proastă despre „metoda" mea. Încercînd să aplice pe scară cît mai largă „metoda" ei, care constă în...

Dar să intrăm în miezul chestiunii: într-o zi m-am dus cu nevastă-mea la o cooperativă de încălțăminte, să-i comand o pereche de pantofi. Eram decis să-mi aplic „metoda" față de responsabil, fiind convins că-i voi face praf. Se pare că acesta nu s-a lăsat deloc impresionat de zîmbetul pe care l-am arborat, căci m-a întrebat, foarte acru, ce doresc.

— O pereche de pantofi pentru nevastă-mea, am răspuns eu, puțin contrariat.

— Bine! Luați loc să vă iau măsura.

— Știți... am îndrăznit eu... Nevastă-mea pleacă în concediu, așa că v-aș ruga să fie gata cît mai repede.

Responsabilul s-a uitat la mine, m-a cîntărit din ochi, de parcă ar fi vrut să știe cîte kilograme am, apoi, cu un ton sec, mi-a răspuns: — Nu cred să-i aveți gata înainte de o lună.

— Dar, tovarășe responsabil, încercați eu, confecționîndu-mi din nou zîmbetul meu irezistibil...

Degeaba. Responsabilul mi-a întors spatele, făcîndu-și de lucru într-un caiet.

— Nicule, îmi tună la ureche nevastă-mea, ironică și superioară, ai văzut ce rezultate dă „metoda" ta? Ai stricat totul. Trebuie să văd dacă mai pot îndrepta ceva. Și se apropie de responsabil. Nu știu ce au vorbit, dar am văzut fața responsabilului luminîndu-se ca prin minune.

— Da, imediat, sigur că da — zise el — apoi strigă foarte autoritar: Mitică, vino-ncoa! Mitică, un lucrător din atelier, se îndreptă grăbit spre responsabil: Ce-i șefule, întrebă el.

— Mitică, doamna are nevoie de o pereche de pantofi clasa întîia, viteza întîia. Ce zici? Se poate.

— Păi cred că se poate, zise Mitică, cîntărind-o din ochi pe nevastă-mea.

Se pare că i-a făcut o bună impresie, deoarece la plecare și-au strîns și mîna. De unde atîta intimitate? Mă gîndii eu. Să știi că se cunosc mai de mult. Dar nu cred, că m-ar fi prezentat și pe mine lui Mitică. Pe stradă am aflat că această „strîngere de mînă" a costat-o pe Victorița — adică tot pe mine — 50 de lei dați lui Mitică. Conform înțelegerii stabilite ne-am întors la cooperativa cu pricina după o săptămînă. La apariția noastră, responsabilul s-a cam schimbat la față.

— Sînt gata pantofii? i-a întrebat nevastă-mea.

— Să vedeți, răspunse el — pantofii dumneavoastră trebuiau începuți de Mitică, dar el a fost mutat disciplinar la o altă cooperativă. Vă pun însă imediat în legătură cu Costică. Costică era tot lucrător, dar care la vederea noastră se îndoi atît de tare din mijloc, încît am avut impresia că a trosnit ceva în el.

Responsabilul i-a șoptit ceva la ureche, iar el răspundea cu ochii țintă la noi.

— Da, sigur că da. În trei zile sînt gata.

La plecare, Victorița i-a strîns mîna și lui Costică.

Nu știu de ce, dar parcă am simțit un junghi în inimă. Nu cumva și această „strîngere de mînă" mă va costa alți 50 de lei? Dar m-am speriat degeaba! Nu m-a costat decît... 25. După trei zile, îi spun nevesti-mii: Hai dragă să trecem pe la cooperativă, să vedem ce-i cu pantofii tăi.

— Nici nu mă gîndesc, nu vezi că de cîte ori merg cu tine după cumpărături am ghinion? Nu știi să te porți cu oamenii. N-ai metodă!... Și s-a dus singură. S-a întors ea cam bosumflată, dar nu înainte de a-și aplica „metoda" și cu Costică. Ați ghicit! Și Costică a fost mutat tot disciplinar. Această „mutare" a mai costat-o alți 50 de lei, deoarece Fănică i-a promis că-i schimbă și modelul. Dar n-a apucat nici Fănică să schimbe modelul că a fost și el „schimbat" după cum ne-a anunțat responsabilul cu regret, din cauza unor „mici neînțelegeri" de ordin „intern". Numai că aceste „mici neînțelegeri" de ordin „intern" au avut efect „extern" asupra buzunarului meu, în valoare de 175 de lei peste prețul oficial... căci am uitat să vă spun, că la plecare nevastă-mea i-a strîns mîna responsabilului — pentru ultima oară și irevocabil, cum i-a promis el, în valoare de alți 50 de lei. Și s-a ținut de cuvînt! A fost pentru ultima oară, deoarece după 3 zile ne-a întîmpinat un responsabil nou de la care am aflat că, datorită aplicării pe scară largă a metodei „strîngerii de mînă" „metoda" nevești-mii, precum și a unor lipsuri în gestiune, vechiul responsabil a luat un concediu a cărui durată va fi stabilită de organele în drept.

Noul responsabil ne-a asigurat foarte amabil că toate comenzile restante vor fi executate în cîteva zile... La plecare nu știu de ce, dar nevastă-mea nu i-a mai strîns mîna noului responsabil, lucru pe care însă l-am făcut eu cu multă plăcere.

După 5 zile am revenit la cooperativă, de data asta singur — nevastă-mea a rămas acasă — zicînd c-o doare capul, dar eu nu cred. Cînd am intrat în magazin, noul responsabil mi-a strîns mîna cu putere și cu un zîmbet pe buze — „metoda" mea, mi-a spus: — Pantofii soției dvs. sînt gata de ieri, puteți să-i luați. Și i-am luat. La plecare, în ușa cooperativei, doi oameni își zîmbeau reciproc: responsabilul și cu mine.

Un zîmbet care însemna încununarea succesului „metodei" mele și convingerea că adepții „metodei" nevești-mii sînt zilnic puși cu botul pe labe.

Cînd am intrat în casă cu pantofii în mînă, Victorița m-a întîmpinat și ea cu un zîmbet pe buze de toată frumusețea. Ce spuneți? Să fie o coincidență sau... o fi adoptat și ea „metoda" mea? Mai știi?

Sergiu STANCIU

Bogdan își prezintă părinții

— Mă chiamă Bogdan Angheluță-Sereda. Băiețașul blond, cu ochelari carc-i dau un aer de seriozitate comică, se recomandă cît se poate de complet, dar nepoliticos.

— De ce nu Sereda-Angheluță, ca să începi cu numele mamei?

— Pentru că sîntem doi bărbați, așa că sîntem în majoritate, vine răspunsul. Și vă rog să nu mă întrebați de ce pe mămica o chiamă într-un fel și pe tăticu într-alt-fel, pentru că asta nu înțeleg nici eu. El spune că așa e la artiști.

Iată-mă, așa dar, introdusă brusc în prima taină a familiei micului meu interlocutor.

— Și tu de ce ești singur acasă?

— Se cunoaște că n-aveți părinți artiști. Păi tăticu are vizionare și mămica e la repetiție. Dar, eu nu stau toată ziua singur. Mămica și tăticu fac cu rîndul să stea cu mine cînd vin de la școală și seara tîrziu stau amîndoi acasă.

— Bogdan, vrei să-mi spui tu ceva despre mămica?

— Da' de tăticu să nu spun?

— Îi vine și lui rîndul, dar politicos e să începem cu mămica.

— Uite, asta e mămica mea — arată el o fotografie. Dar aici nu-mi pla-ce, nu e așa frumoasă ca acasă. E în piesa „Liceenii", de Treniov, cu care a luat premiul I la Concursul tinerilor actori. A mai luat ea și alte premii, dar spune că nici unul nu l-a adus atîta bucurie. Dar să vă povestesc de la început despre mămica. Eu n-am să plîng, cum face ea uneori cînd îmi povestește copilăria ei, pentru că sînt băiat mare.

Și stătea ca un bunic precoce, Bogdan îmi povestește copilăria grea a mămichii, care a pornit dintr-un sat abrudean, ca să învețe la oraș. Pentru că erau tare săraci, mămica a intrat la 12 ani într-o țesătorie și apoi a muncit în tipografia „Universul". Și în timpul acesta trebuia să și învețe. Abia cînd a intrat la Institutul de Teatru și a avut bursă, a putut mama să se ocupe numai de învățătură. Dar de cînd a intrat la Teatrul Național, conchide Bogdan, mămica e tare veselă, pentru că... l-a cunoscut acolo pe tăticu.

— În cîte piese al văzut.o pe mămica?

— În multe. În „Apus de Soare", în care îi plîngea lumea de milă cît de necăjită era, în „În Valea Curului", în „Arborele genealogic". La teatru o cunosc repede, și la radio cînd o aud spunînd povești, dar la televiziune niciodată n-am știut care e mămica, pînă nu mi-a arătat-o tăticu. E cînd o mamă bătrînă, bătrînă, cînd o cîntăreață, cînd o învățătoare din Italia.

La fel a fost și cu ultima piesă în care joacă mămica, „Învierea". Nu știu cum poate tăticu să spună că îi place cînd mămica se poartă atît de urît. Noroc că la urmă începe să fie iar mămica mea bună. Și după piesa asta a primit o grămadă de scrisori. Știți că mămica primește multe scrisori de la cei care o văd jucînd și pînă nu le răspunde la toate, nu se lasă? Scrisorile pe care le primește de la mame din străinătate, pe care le-a cunoscut la Congresul internațional al mamelor, ținut în Elveția, mi le citește și mie, pentru că multe mame o întreabă cum mă crește. Și nu știu de ce le scrie că mi-i e ușor cu mine. Cînd eu sînt așa de cuminte...

În acest moment de dramatică confesiune, ușa se deschide brusc și Elena Sereda apare îmbujorată de goană și frig, tîrîndu-l după ea pe tăticu, care ține la spate un pachet misterios. Surprinderea a doua taină a familiei, — ziua de leală, care se soldează întotdeauna cu cîte ceva pentru Bogdan, adus cu acest ceremonial.

— Vai de mine, exclamă mama, cine știe ce-a turuit Bogdan despre noi!

— Am terminat capitolul Elena Sereda și ne pregăteam să-l „atacăm" pe Gheorghe Angheluță.

Cu Bogdan nu mai e chip să stai de vorbă, pentru că, conform tradiției, trebuie să ghicească conținutul pachetului, drept care îi dă niște tîrcoale cu totul insistente. Astfel că tăticu e nevoit să-și spună singur povestea.

— De fapt despre mine nu se poate vorbi nimic înainte de intrarea mea în teatru. Și... cred că nici de atunci nu pot să vă spun mare lucru! Faptul că am reușit să-mi realizez visul de a deveni artist, este o imensă importanță, dar numai așa, pentru mine. Părinții mei doreau să am o meserie serioasă, adică să devin farmacist. Și bineînțeles că după primele hapuri greșite m-am oprit direct la Institutul de Teatru.

— Și tăticul meu ar vrea să am o meserie serioasă, să mă fac instrumentist, cu toate că eu vreau să mă fac pictor, își plasează Bogdan o intervenție, care nu pare a fi tocmai pe placul tatălui.

— Eu aș dori să devină căpitan de vapor, încearcă mama să înseninеze atmosfera. Drept care, tatăl își continuă, aparent calm, șirul amintirilor.

— Am jucat pe multe scene, la Teatrul Național, la fostul teatru al cinematografiei, la Teatrul Armatei. Nicăieri însă nu m-am simțit atît de bine ca la Teatrul pentru tineret și copii de sub conducerea lui D. Neleanu.

— Ce roluri v-au plăcut din cele jucate și ce roluri v-ar plăcea să interpretați?

— Aș fi vrut să interpretez rolul lui Miroiu, din „Steaua fără nume".

— Bine, dar nu păreți de loc a fi un flric.

— Asta zice toată lumea, în afară de nevastă-mea, bineînțeles. Dar ce să fac, sînt o victimă a aparențelor. Și desigur că Tartuffe sau rolurile de detectiv intrigant în „Hoții" de Schiller, șeful de gară din „Steaua fără nume" sau Javert din „Mizerabilii", nu sînt ceea ce s-ar putea numi dovezi în acest sens. Rolurile din cele patru filme în care am apărut pînă acum („Viața învinge", „Nu-ții gornistului", „Mitrea Cocor" și, de curînd, „Portofrancо"), sînt un prim pas spre ținta. Pompierul pe care îl încarnez în ultima noastră premieră — „Bătaiul din banca a doua", reprezintă pentru mine, ca pentru toți colegii mei, de altfel, un rol de o factură nouă.

— A uitat să spună — intervine Elena Sereda — că l-ar place să mai fie artist de operetă și de estradă, violonist celebru...

— Parcă mămica, completează Bogdan, n-ar vrea să fie arheolog, dansatoare, cu toate că dansează tare prost, „Coana Chirița" și nu mai știu cine din ăia?

— Lady din piesa lui Tennessee Williams, „Orfeu în Infern", completează scandalizată că i-s-au dezvăluit dorințele, mama.

Cunoștința cu familia actorilor Sereda-Angheluță ar mai fi putut continua dar, cu părere de rău, a trebuit să tragem cortina peste scurta noastră vizită în casa acestia de artiști, spre a-i lăsa să alunge, fără intîrziere, la ridicarea unei alte cortine, autenticа de data aceasta.

Maria PREDUȚ

CITADELA FAUNEI SĂLBATICE

Astfel a fost denumită fauna Africii răsăritene, care e o adevărată minune a naturii.

Mai mult de jumătate din uriașul teritoriu al Africii răsăritene e populat cu animale sălbatice unice, excelînd în regiuni și raioane întregi necălcate încă de piciorul omului, pe care trăiesc în voie lei, elefanți, girafe, antilope, hipopotami, rinoceri, zebre, leoparzi, gazele etc.

Pînă la venirea europenilor în Africa, echilibrul natural dintre om și lumea animalelor nu a fost zdruncinat. Tehnica vînatului practicată de indigeni era departe de a primejdui existența oricărei specii de animale.

Situația însă s-a schimbat odată cu venirea europenilor. Multe specii de animale, datorită vînării lor excesive, erau pe cale de dispariție. De aceea, tinerele state africane au luat măsura de a înființa mari rezervații și parcuri naționale, în care vînatul se face în mod rațional. Această măsură e cu atît mai bună cu cît pătrunderea tehnicii moderne în junglă — așa cum se vede în fotografia 1 nu impresionează prea mult animalele sălbatice. Iată în Republica Sud-Africană un leu trece nepăsător soseaua asfaltată, prin fața înghițitorilor automobiliștilor. Iar un rinocer și puiul său pozează cuminți în fața fotografului (2).

Pentru a afla numărul animalelor dintr-un parc național african, oamenii de știință au recurs la un mic avion, pe care l-au vopsit în culori care să nu impresioneze animalele (3).

Animalele însă „circulă". De aceea s-a socotit că e bine ca unele din ele să poarte semne. Trebuie deci prinse pentru a fi însemnate. Zebra poate fi ajunsă din urmă cu o mașină (4); are însă o coadă cu țepi tăioși ca lama, așa că s-a recurs cu mai mult succes la lasso (5).

FEL DE FEL

Se spune că...

... după executarea cvintetului „Păstrăvul" de Schubert, cunoscutul muzician german Max Reger a primit din partea unui admirator un coș cu păstrăci. Re-

ger a răspuns printr-o scrisoare de mulțumire în care, în treacăt, arăta că la concertul viitor va interpreta Simfonia în do major „Ursul", de Haydn.

... renumitul chirurg rus Pirogov aflîndu-se la Paris a intrat la Academia de medicină unde nu-l cunoștea nimeni și-a luat loc printre auditori. În lecția pe care o ținea, prof. Nelaton, explica tocmai o operație complexă efectuată pentru prima dată de Pirogov.

După explicații, profesorul a invitat pe cineva din sală să efectuiese această operație pe un cadavru. Atunci Pirogov s-a apropiat de masă și a efectuat în mod strălucit operația. Toți au fost entuziasmați, s-a stîrnit rumoare, Pirogov a fost înconjurat și felicitat. Exprimîndu-și și el admirația, prof. Nelaton a propus să se trimită o telegramă la Petersburg „renumitului nostru coleg monsieur Pirogov" prin care să fie anunțat că la Paris se află un demn discipol al său.

Întorcîndu-se spre cel ce tocmai terminase operația, profesorul l-a întrebat:

— Ingăduiți-mi colega, cum vă numiți?

— Pirogov.

... Herbert Wells a fost rugat să explice principiul telegrafului.

— Închipuiți-vă o pisică gigantică — a arătat scriitorul — coada ei se află la Liverpool iar capul la Londra. Cînd se apasă la Liverpool, coada pisicii, la Londra se aude un miorlait. Exact așa lucrează telegraful.

Cineva dintre cei prezenți a întrecerit:

— E clar dar ce este telegrafia fără fir?

— Același lucru, a răspuns Wells, însă fără pisică.

... Richard Sheridan, cunoscutul scriitor englez s-a exprimat într-una din comediile sale într-un mod necuviincios despre parlamentul englez. În urma sentinței judecătorești, Sheridan a fost nevoit să-și ceară scuze în genunchi, chiar în clădirea parlamentului.

După pentința executată, Sheridan s-a ridicat, și-a șters cu batista genunchii și a spus:

— Ce murdărie e aici!

... Într-o zi Jan Paderewski, renumitul pianist polonez, se plimba într-un mic orășel american, cînd a văzut la poarta unei case o tăbliță modestă pe care se putea citi: „Miss Johns, dau lecții de pian. Un dolar lecția". De la fereastră răsunau acordurile unei nocturne de Chopin. „Profesoara" interpreta renumita piesă cu greșeli grosolane. Paderewski a sunat. Miss Johns l-a recunoscut de îndată. Fără să spună un cuvînt, pianistul s-a așezat la pian.

După un timp cînd trecu pe această stradă, Paderewski citi cu uimire la casa cunoscută noua tăbliță, într-o ramă aurită pe care scria: „Miss Johns, profesoara marelui Paderewski. Lecția — 5 dolari".

... basmul „Alice în țara minunilor" a fost scris de

un profesor de la universitatea din Oxford, pe nume Carroll. Regina Angliei, Victoria, entuziasmată de basmul citit a cerut să i se aducă neîntîrziat toate operele autorului. Dorința i-a fost îndeplinită imediat. Însă mare i-a fost mirarea cînd a constatat că toate cărțile autorului erau opere de matematică superioară.

... o cunoștință a lui Albert Einstein l-a rugat să-i telefoneze într-o chestiune:

— Însă numărul meu este foarte complicat. De aceea vă rog să vi-l notați: 24.361.

— De ce-i complicat? — s-a mirat Einstein. Două duzine și 19 la pătrat.

... Pasteur studia în laboratorul său bacteriile variolei. Pe neașteptate i s-a anunțat vizita secundantului unui potențat căruia i s-a părut că învățatul l-ar fi jignit. Pasteur l-a ascultat cu răbdare și apoi i-a răspuns: „De vreme ce sînt provocat am dreptul să aleg armele. Iată două retorte. Într-una se află bacterii de variolă, în cealaltă apă curată. Dacă cel ce v-a trimis este de acord să bea dintr-una din aceste retorte la alegere, eu voi bea din cealaltă.

Duelul nu a avut loc.

„Bel Gest"

de M. H. BALLESTEROS

MAXIMILIANO BALLESTEROS este un tînăr scriitor progresist, de origine proletară, din Ecuador. Ballesteros a fost culegător de banane pe plantațiile trustului United Fruit Company și docher în portul Esmeralda. A exercitat numeroase meserii înainte de a se fi consacrat literaturii. Este unul din membrii și fondatorii grupului literar progresist „Helice" din Quito, care militează pentru reforme sociale în Ecuador. Ballesteros este autorul romanului „14 ore de revoluție": o privire asupra luptelor muncitorești din această țară. Conduce revista „Helice" din Quito.

Cînd Manuel o văzu cu burta la gură, spuse celor din jur că se duce în Columbia, să vîndă ceva pentru a-și procura o oarecare sumă de bani; trebuia să vină spaniolul, cel cu plantațiile de banane. De atunci a trecut multă vreme. Manuel nu s-a mai întors. Nu știe nimeni ce s-a întîmplat cu el. Femeia lui a născut doi gemeni. Unii spuneau că l-ar fi văzut împreună cu vameșii. Alții spuneau că ar fi fost uciș în timpul unei manifestații. Nimeni nu-și amintea însă ziua în care Manuel fusese văzut pentru ultima dată. Cînd fu în stare să-și dea seama de trageidia din jur, biata sa nevastă se trezi având alături de ea, pe rogojină, doi copii mici, înfășurați în cîrpe. O bătrînă negreșă trebăluia pe afară. Femeia mai spera că bărbatul plecat se va întoarce într-o bună zi acasă. De aceea nu apelase la ajutorul nimănui. Avea încredere în viață. Dar ce va zice acum lumea, ce vor zice vecinele, ce va spune întregul sat?

Copilașii nu puteau trăi fără lapte, fără o bucată de pîine. Manuel îi promisese că-i va aduce toate acestea din Columbia și totuși bărbatul nu mai venea. Poate că fuseșe ucis de grăniceri, poate că își găsise o altă femeie. Sau poate murise, pur și simplu, de foame, pe drum. Femeia avea atît de puțin lapte pentru micuții ei, încît aceștia plîngeau neîncetat. Le era foame, pesemne, sărăcuților.

Într-o zi auzi pe riu zgomotul unei bărci cu motor. Privi prin crăpăturile pereților de trestie și bambus. Și-l văzu pe ticălosul de Venancio, achizitorul de banane, în slujba bogătașului Don Mario, cel din oraș, care mergea dintr-un rancho în altul pentru a cumpăra banane, banane pentru yankei.

Pregăti în grabă celor doi gemeni un ceai de buruieni, pentru a le mai potoli foamea, ca și cum foamea putea fi potolită cu cîteva buruieni. În acest timp, comis-voiajorul își făcu apariția în fața colibei. Stîlpii scării erau din trunchiuri de guadas și scîndurile din palmieri, sprijiniți de trestia pereților înțepi cu pămînt. Femeia coborî scările, ținîndu-se cu mîinile de pereți. Luă cu ea un toporaș, pentru a însemna bananele care puteau fi vîndute în acea zi.

— Pe astea mari și frumoase am să le cumpăr, spuse curtenitor omul. Numai mari și frumoase. Altă-dată mai cumpăram și din cele mai prieăjite, dar acum nu le primește nimeni, pentru nimic în lume... Ia te uită. Au crescut atît de înalte bananele tale, femeie, încît va trebui să le retezi rădăcinile mai întîi, așa, să nu aibă cotoarele prea lungi, știi doar...

Clătinîndu-se, amețită, cu fruntea plină de sudoare, simțind încă durerea în trup, femeia tăie în neștire și-și puse pe spinare, una cîte una, rădăcinile de banane. Cînd le auzea căzînd pe jos, nu-și dădea seama cine era acela care trebuia să cadă, ea, sau bananele. Și Manuel nu mai venea. Trupul îi era numai durere și în fiecare moment simțea că va muri.

Ghemuită în micuța sa pirogă, făcînd minuni pentru a-i păstra echilibrul prin apele repezi ale riului, femeia, pradă oboselii și durerii, își dădu seama că cei doi copii ai săi alipiseră. Privi senină printre frunzele albe de bijao și palmieri, cu ajutorul cărora le construise un mic adăpost în barcă. Copiii surîdeau. Femeia surise și ea. Și, deodată, inima i se umplu de speranță.

Era destul de tîrziu cînd ajunse, în cele din urmă, cu barca, lîngă șlepul lui Don Mario, cel din oraș. Fața i se întristă deodată, văzînd gestul pe care-l făcu cumpărătorul în clipa în care privi sărmana încărcătură de banane care se putea vedea de sub frunze.

— Biata femeie, a muncit în zadar, gîndi bogătașul. Și nu are nici bărbat.

Femeia nu știa ce să facă, trezindu-se deodată în fața acestui om nuternic, cu buzunarul plin cu bani. Se simțea umilită, jignită. Știa că în fața ei se află unul dintre cei mai ticăloși negustori de banane din partea locului.

Rolando Salțoș sau cum i se mai zicea, Don Mario bogătanul, făcu o selecție rigoroasă de fructe toată ziuăa. Era în august și piața de banane în S.U.A. devenea toi mai pretențioasă, Yankeii de pe Wall Street nu mîncau decît banane bine pîrguite; ramuri frumoase, intacte, erau acceptate la import. De cealaltă parte a bărcii se putea vedea cu tristețe jalnicul cimitir de rădăcini aruncate apelor, fructe care ar fi putut servi drept hrană sărmanilor.

— Și acum, poftim la muierea asta, cu grămada ei de banane, care nu face nici cît o ceapă degerată. Din opt bănane una bună, iar celelalte... gunoi. Parcă le-ar fi ales într-adins. Prostănacă mai e. Mai bine s-ar fi aranjat puțin la păr, și ar fi fost mai veselă. Am fi luat-o pe ea în locul bananelor. Dar prostănacă cum e, vezi doamne, nu s-a priceput să aștearnă măcar un covor de frunze pe fundul bărcii, pentru a feri fructele de lovituri... Și plînsul ăsta caraghios de copii, de unde vine! Are cineva vreo jucărie mecanică la el?

— Ce ai femeie, colo, sub coviltir? Aha... are ...un copil, nu? Ba nu, chiar doi...

Deodată văzu fața îndurerată a femeii, ochii ei gata de plîns și în locul unei figuri vesele, făcută pentru plăceri, o figură secătuită de foame. Îi fu rușine. Rușine că gîndise astfel.

— Demostene, ia du-te adu barca asta ici, lasă însă bananele. Avem destule pentru azi.

— Hai, femeie, tu de colo, vino să primești ceva bani pentru rădăcinile pe care le-ai adus ...Pagador, dă-i acestei femei contra valoarea a două rădăcini...

Cînd ajunse acasă, seara, negustorul vru să-și îmbrățișeze nevasta. Înainte de a ajunge în ințacul ei, se trezi în fața unei oglinzi. Chipul îi era răvășit. Fu rușinat din nou de privirea pe care o avea, o privire hulpavă, dornică de plăceri. Avea doar o nevastă tînără. Se gîndi atunci la femeia aceea prăpădită, cu cei doi copii. Își reamintì fața tristă a acestei mame și își dădu seama de gestul grosolan pe care-l făcuse. Îi dăduse pomană, ca unei cerșetoare. Jignișe omul; dar ei nu-și putea da seama de această jignire. Și era mulțumit, era mulțumit de „gestul frumos" pe care îl făcuse în ziua aceea.

Își aduse aminte atunci că doi pesos nu valorează nimic pentru mîile și zecile sale de mii din safe-ul pe care-l avea în casa cu figlă de lîngă riu. Își mai aduse aminte însă de ceea ce vorbeau marinarii și docherii din port, în timp ce așteptau refluxul pentru a umple vasul: „Ai văzut ce-a făcut bogătanul nostru? A dat femeii aceleia doi pesos, ei ce zici marinare, cînd va veni ziua să-l curățăm pe ticălosul nostru de patron de toți gologanii, ei ce zici?"

— Dacă va veni ziua aceea, zise negustorul, ce mă voi face? Le voi da țuturor cîte doi pesos, spuse el și, luînd de pe masă o sticlă de lavandă, și-o turnă pe git, pe cămașă, acum trebuia doar să-și îmbrățișeze nevasta. Și pentru asemenea moment trebuia să fie chipeș ca-n zilele de sărbătoare.

În romînește de G. CUIBUȘ

MICA BIBLIOTECĂ A MAGAZIN